

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/26-09/36

URBROJ: 65-26-2

Zagreb, 30. travnja 2026.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvješće Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske o radu državnih odvjetništava u 2025. godini*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 72. stavka 1. Zakona o državnom odvjetništvu ("Narodne novine", broj 67/18, 21/22 i 136/25) dostavio Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske, aktom od 28. travnja 2026. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO REPUBLIKE HRVATSKE
Branimirova 4, Zagreb

Broj: DU-45/2026
Zagreb, 28. travnja 2026.

Hs**NP*021-03/26-09/36*421-26-1**Hs

HRVATSKI SABOR
Ured predsjednika Hrvatskoga sabora

n/r Predsjednika Hrvatskoga sabora
gospodina Gordana Jandrokovića

ZAGREB

PREDMET: Izvješće Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske o radu državnih odvjetništava u 2025. godini

Poštovani,

sukladno obvezi iz članka 72. stavka 1. Zakona o državnom odvjetništvu (Narodne novine, broj: 67/2018, 21/2022 i 136/2025), u prilogu Vam dostavljam primjerak Izvješća Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske o radu državnih odvjetništava u 2025. godini.

S poštovanjem,

GLAVNI DRŽAVNI ODVJETNIK
REPUBLIKE HRVATSKE

Ivan Turudić, univ. spec. crim.

Privitak:

- Izvješće u elektroničkom obliku, na USB mediju

Primljeno: 29-04-2026	
Klasifikacijska oznaka	Organizacija
021-03/26-09/36	65
Uredbena broj	Pr. Vrijednost
421-26-1	1 USB

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO REPUBLIKE HRVATSKE**

**IZVJEŠĆE
GLAVNOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
O RADU DRŽAVNIH ODVJETNIŠTAVA**

u 2025. godini

Zagreb, travanj 2026.

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE.....	1
I. PRIKAZ USTROJSTVA I RADA DRŽAVNIH ODVJETNIŠTAVA ZA 2025. GODINU	2
1. Opći podatci o ustrojstvu državnoga odvjetništva i ljudskim potencijalima	2
1.1. Broj državnih odvjetništava na dan 31. prosinca 2025.	2
1.2. Brojno stanje kadrova u državnim odvjetništvima na dan 31. prosinca 2025.	3
1.3. Obrazovanje i stručno usavršavanje	7
2. Zbirni podatci o kretanju predmeta u državnim odvjetništvima i pokazatelji uspješnosti rada na predmetima	9
3. Pregled kretanja predmeta i indikatora uspješnosti po razinama državnih odvjetništava i vrsti predmeta.....	12
3.1. Opći pregled kretanja predmeta po razinama državnih odvjetništava	12
3.2. Pregled kretanja predmeta po godinama i po vrsti predmeta u državnom odvjetništvu	14
3.3. Pregled kretanja riješenih i neriješenih predmeta po godinama	18
4. Podatci o kretanju predmeta općinskih državnih odvjetništava.....	19
4.1. Opći pregled kretanja predmeta	19
4.2. Pregled kretanja predmeta za 2025. godinu s pokazateljima po vrstama predmeta.....	21
4.3. Pregled kretanja predmeta na općinskim državnim odvjetništvima u 2025. godini – pojedinačno	22
5. Podatci o kretanju predmeta na županijskim državnim odvjetništvima	26
5.1. Opći pregled kretanja predmeta	26
5.2. Pregled kretanja predmeta za 2025. godinu s pokazateljima po vrstama predmeta.....	28
5.3. Pregled kretanja predmeta županijskih državnih odvjetništava u 2025. godini – pojedinačno	29
6. Podatci o kretanju predmeta u Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranoga kriminaliteta (USKOK)	32
6.1. Opći pregled kretanja predmeta	32
6.2. Pregled kretanja predmeta za 2025. godinu s pokazateljima po vrstama predmeta.....	33
7. Podatci o kretanju predmeta Državnog odvjetništva Republike Hrvatske	34
7.1. Opći pregled kretanja predmeta	35
7.2. Pregled kretanja predmeta za 2025. godinu s pokazateljima po vrstama predmeta.....	37
II. REZULTATI RADA DRŽAVNIH ODVJETNIŠTAVA ZA 2025. GODINU	38

8. Zbirni prikaz načina rješavanja kaznenih, građanskih i upravnih predmeta u 2025. godini za razdoblje od 2021. do 2025. godine	38
8.1. Zbirni prikaz rada i odluka u kaznenim i prekršajnim predmetima	38
8.1.1. Odluke o kaznenim prijavama	40
8.1.1.1. Odluke o kaznenim prijavama – maloljetnici	40
8.1.1.2. Odluke o kaznenim prijavama nakon dovršenog istraživanja.....	41
8.1.2. Istrage i odluke po dovršenoj istrazi.....	42
8.1.2.1. Odluke po dovršenom pripremnom postupku – maloljetnici.....	43
8.1.3. Optuženja i odluke sudova povodom optuženja	44
8.1.4. Kaznene sankcije.....	47
8.1.4.1. Kaznene sankcije – maloljetnici	49
8.1.4.2. Oduzimanje imovinske koristi i mjere osiguranja	50
8.1.5. Pregled radnji i ročišta u kaznenim predmetima	59
8.1.6. Žalbe i odluke sudova povodom žalbi (bez maloljetnika).....	60
8.2. Zbirni pregled odluka u građanskim i upravnim predmetima	61
8.2.1. Predmeti izvansudskog rješavanja sporova.....	65
8.2.1.1. Mirno rješavanje sporova (članak 186.a Zakona o parničnom postupku).....	65
8.2.2. Odluke državnog odvjetništava u parnicama pred općinskim i trgovačkim sudovima	77
8.2.3. Odluke sudova u parnicama u kojima zastupa državno odvjetništvo	82
8.2.4. Odluke u upravnim predmetima.....	84
8.2.5. Odluke u ostalim predmetima	85
9. Prikaz rada i odluka općinskih državnih odvjetništava	89
9.1. Prikaz rada i odluka u kaznenim i prekršajnim predmetima	89
9.1.1. Odluke o kaznenim prijavama	91
9.1.1.1. Odluke o kaznenim prijavama – maloljetnici	92
9.1.1.2. Odluke o kaznenim prijavama nakon dovršenog istraživanja.....	93
9.1.2. Istrage i odluke po dovršenoj istrazi.....	93
9.1.2.1. Odluke po dovršenom pripremnom postupku – maloljetnici.....	94
9.1.3. Optuženja i odluke sudova povodom optuženja	95
9.1.4. Kaznene sankcije.....	98
9.1.4.1. Kaznene sankcije – maloljetnici	100
9.1.4.2. Oduzimanje imovinske koristi i mjere osiguranja	100
9.1.5. Pregled radnji i ročišta u kaznenim predmetima	104
9.1.6. Žalbe i odluke sudova povodom žalbi.....	104
9.1.7. Rad i odluke u prekršajnim predmetima	105
9.2. Prikaz rada i odluka u građanskim i upravnim predmetima	108

9.2.1.	Predmeti izvansudskog rješavanja sporova.....	110
9.2.1.1.	Mirno rješavanje sporova (članak 186.a Zakona o parničnom postupku).....	110
9.2.2.	Odluke državnog odvjetništva u parnicama pred općinskim sudovima	118
9.2.3.	Odluke općinskih sudova u parnicama u kojima zastupa državno odvjetništvo.....	123
9.2.4.	Stečaj potrošača	125
9.2.5.	Odluke u izvanparničnim i zemljišnoknjižnim predmetima	126
9.2.6.	Odluke u ovršnim predmetima	128
9.2.7.	Odluke u upravnim predmetima.....	131
9.2.8.	Odluke u ostalim predmetima (adhezijski predmeti i pravna mišljenja)	133
10.	Prikaz rada i odluka županijskih državnih odvjetništava	134
10.1.	Prikaz rada i odluka u kaznenim predmetima	134
10.1.1.	Odluke o kaznenim prijavama	136
10.1.1.1.	Odluke o kaznenim prijavama – maloljetnici	137
10.1.2.	Istrage i odluke po dovršenoj istrazi	138
10.1.2.1.	Odluke po dovršenom pripremnom postupku – maloljetnici.....	139
10.1.3.	Optuženja i odluke sudova povodom optuženja	139
10.1.4.	Kaznene sankcije	142
10.1.4.1.	Kaznene sankcije – maloljetnici	143
10.1.4.2.	Oduzimanje imovinske koristi i mjere osiguranja	143
10.1.5.	Pregled radnji i ročišta u kaznenim predmetima	145
10.1.6.	Žalbe i odluke sudova povodom žalbi	146
10.2.	Prikaz rada i odluka u građanskim i upravnim predmetima.....	147
10.2.1.	Predmeti izvansudskog rješavanja sporova	154
10.2.1.1.	Mirno rješavanje sporova (članak 186.a Zakona o parničnom postupku)	154
10.2.1.2.	Izdavanje tabularne isprave (članak 57. stavak 3. Zakona o zemljišnim knjigama)	166
10.2.2.	Odluke državnog odvjetništva u parnicama pred trgovačkim sudovima	167
10.2.3.	Odluke trgovačkih sudova u parnicama u kojima zastupa državno odvjetništvo.....	174
10.2.4.	Odluke u stečajnim i predstečajnim predmetima	177
10.2.4.1.	Predstečajni predmeti	181
10.2.5.	Odluke u upravnim sporovima.....	183

10.2.6. Odluke u ostalim predmetima (adhezijski predmeti, izvanparnični predmeti, pravna mišljenja i ostali predmeti).....	185
11. Prikaz rada i odluka Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (USKOK)	190
11.1. Odluke o kaznenim prijavama.....	190
11.2. Istrage i odluke po dovršenoj istrazi.....	192
11.3. Optuženja i odluke sudova povodom optuženja.....	193
11.4. Kaznene sankcije.....	197
11.4.1. Oduzimanje imovinske koristi i mjere osiguranja.....	199
11.5. Pregled radnji i ročišta	204
11.6. Žalbe i odluke sudova povodom žalbi	205
11.7. Poduzimanje posebnih dokaznih radnji.....	206
III. IZVJEŠĆE O RADU NA POJEDINIM VRSTAMA PREDMETA I AKTUALNOJ PROBLEMATICI U 2025.	210
12. Prikaz rada na pojedinim vrstama kaznenih predmeta iz nadležnosti kaznenih odjela i USKOK-a.....	210
12.1. Kaznena djela ratnog zločina.....	210
12.2. Kaznena djela protiv života i tijela	212
12.3. Kaznena djela počinjena iz mržnje i govor mržnje	219
12.4. Kazneno djelo protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma	222
12.5. Kaznena djela vezana za zlouporabu droga	226
12.6. Kazneno djelo nasilja u obitelji	230
12.7. Kaznena djela protiv gospodarstva	232
12.8. Kaznena djela organiziranog kriminaliteta	241
12.8.1. Struktura kaznenih djela organiziranog kriminaliteta	243
12.8.2. Struktura zločinačkih udruženja.....	244
12.9. Koruptivna kaznena djela.....	248
12.9.1. Kretanje i struktura kriminaliteta	248
12.9.2. Struktura koruptivnih kaznenih djela.....	249
12.9.3. Kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti.....	251
12.10. Kaznena djela pranja novca i financiranja terorizma.....	252
12.10.1. Kazneno djelo pranja novca	252
12.10.1.1. Predikatna kaznena djela.....	256
12.10.2. Kazneno djelo financiranja terorizma	266
12.11. Kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka.....	268
12.12. Kaznena djela protiv okoliša – kazneni i građanskopravni aspekt ...	273

13. Prikaz rada na pojedinim vrstama predmeta iz nadležnosti građansko-upravnih odjela.....	279
13.1. Zastupanje Republike Hrvatske u imovinskim sporovima pred inozemnim sudovima i tijelima.....	279
13.1.1. Međunarodne arbitraže radi zaštite stranih ulaganja	279
13.1.1.1. Prijateljsko rješavanje spora prije pokretanja arbitraže radi zaštite stranih ulaganja.....	279
13.1.1.2. Zastupanje u arbitražnom postupku – uloga i postupanje DORH-a	281
13.1.1.3. Troškovi arbitraža i sudskih postupaka pred stranim sudovima i tijelima	283
13.1.2. Zastupanje pred stranim sudovima i tijelima.....	284
13.1.3. Naplata novčanih tražbina Republike Hrvatske na temelju pravomoćnih i ovršnih sudskih odluka u građanskim i kaznenim stvarima s međunarodnim elementom	284
13.1.3.1. Naplata tražbina u građanskim stvarima	285
13.1.3.2. Naplata tražbina u kaznenim stvarima	286
13.2. Rad na predmetima davanja pravnih mišljenja	287
13.2.1. Pravna mišljenja po Zakonu o državnom odvjetništvu.....	288
13.2.2. Pravna mišljenja po posebnim zakonima	290
14. Rad na predmetima zaštite zakonitosti	291
14.1. Zaštita zakonitosti u kaznenim predmetima	291
14.2. Zaštita zakonitosti u prekršajnim predmetima	292
14.3. Izvanredno preispitivanje pravomoćne presude.....	294
14.4. Izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne odluke u upravnom sporu	294
14.4.1. Kretanje predmeta izvanrednog preispitivanja zakonitosti pravomoćnih odluka u upravnom sporu.....	296
15. Međunarodna pravna pomoć i pravosudna suradnja u kaznenim predmetima	297
15.1. Međunarodna pravna pomoć	298
15.2. Pravosudna suradnja	302
15.3. Suradnja putem EUROJUST-a i Europske pravosudne mreže (EJN). 308	
15.3.1. Međunarodna suradnja.....	312
15.3.2. Suradnja s Uredom zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava	313
15.4. Suradnja na temelju Protokola/Memoranduma.....	316
15.5. Suradnja s Uredom europskog javnog tužitelja (EPPO)	317
16. Nadzor nad radom i postupanjem nižih državnih odvjetništava	321
16.1. Vrste nadzora.....	321

16.1.1.	Predmeti povodom pravnih lijekova.....	322
16.1.2.	Pregledi rada nižih državnih odvjetništava	323
16.1.3.	Predstavke i pritužbe	324
IV. IZVJEŠĆE O MATERIJALNIM I FINACIJSKIM UVJETIMA ZA RAD DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA TE STANJU I OPTEREĆENOSTI LJUDSKIH POTENCIJALA DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA.....		326
17.	Materijalni i finacijski uvjeti za rad državnog odvjetništva	326
17.1.	Smještaj i opremljenost prostora / procjena utjecaja nedostatka opreme i poslovnog prostora na učinkovit rad u 2025. godini	327
17.1.1.	Smještajni kapaciteti.....	327
17.1.2.	Službena vozila	328
17.1.3.	Oprema	328
17.2.	Odobrena finacijska sredstva za rad državnih odvjetništava.....	329
V. ZAKLJUČNO		331

DODATAK: Izvješće o radu Državnoodvjetničkog vijeća u 2025. godini

UVODNE NAPOMENE

Člankom 121.a Ustava Republike Hrvatske državno je odvjetništvo definirano kao samostalno i neovisno pravosudno tijelo koje je ovlašteno i dužno progoniti počinitelje kaznenih i drugih kažnjivih djela, poduzimati pravne radnje radi zaštite imovinskih interesa Republike Hrvatske i podnositi pravna sredstva za zaštitu Ustava i prava. Ustanovljavanje, ustrojstvo, djelokrug i nadležnost državnog odvjetništva uređuju se zakonom.

Članak 72. Zakona o državnom odvjetništvu (Narodne novine broj 67/2018, 21/22 i 136/25 – u daljnjem tekstu ZDO) propisuje da Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske podnosi Hrvatskomu saboru izvješće o radu na kaznenim i prekršajnim predmetima, o predmetima u vezi sa zaštitom imovinskih interesa Republike Hrvatske, o predmetima u vezi sa zaštitom Ustava Republike Hrvatske i zakona, o organizaciji, materijalnim i financijskim uvjetima za rad državnoga odvjetništva te stanju i opterećenosti ljudskih potencijala državnoga odvjetništva. U godišnjem izvješću navode se pokazatelji učinkovitosti i kvalitete rada državnoga odvjetništva za kazneni odjel i građansko-upravni odjel na razini cijeloga sustava te posebno na razini Državnoga odvjetništva Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: DORH), županijskih državnih odvjetništava, općinskih državnih odvjetništava i posebnih državnih odvjetništava, kao i pokazatelji rada za svako pojedino državno odvjetništvo.

Izvješće objedinjuje statističke podatke i omogućuje svim zainteresiranim uvid u rad državnih odvjetništava u Republici Hrvatskoj, u ukupan obim rada po vrstama predmeta, na svim razinama – općinskoj, županijskoj, državnoj te u posebnom državnom odvjetništvu, Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, dalje u tekstu: USKOK. Statistički pregled sadržava opće podatke o državnim odvjetništvima, brojno stanje zaposlenih dužnosnika, službenika i namještenika te podatke o kretanju broja zaprimljenih i riješenih predmeta.

U izvješću se prikazuje rad i kvaliteta rada državnih odvjetništava kroz kretanje indikatora učinkovitosti i kvalitete koje primjenjuje Komisija za učinkovitost pravosuđa Vijeća Europe, a na temelju kojih se indikatora prati rad i učinkovitost sudova.

Prikaz rada na predmetima i pokazatelji učinkovitosti i kvalitete rada koji su prikazani u ovome izvješću temelje se na podacima informacijskog sustava državnog odvjetništva Case Tracking System (CTS).

Osim navedenih podataka o kretanju broja predmeta, ovo izvješće prikazuje i rezultate rada državnoga odvjetništva kroz prikaz donesenih odluka u odnosu na prijavljene osobe ili tužbene zahtjeve, ali i odluke sudova u predmetima u kojima postupa, odnosno zastupa državno odvjetništvo te izvješće o radu po posebnim tematskim područjima i aktualnoj problematici (kaznena djela ratnoga zločina, kaznena djela protiv života i tijela, kaznena djela počinjena iz mržnje i govor mržnje, kaznena djela organiziranoga kriminaliteta i korupcije, međunarodne arbitraže, pravna mišljenja i dr.), za koje je ocijenjeno da su od osobitoga značenja za Republiku Hrvatsku.

I. PRIKAZ USTROJSTVA I RADA DRŽAVNIH ODVJETNIŠTAVA ZA 2025. GODINU

1. Opći podatci o ustrojstvu državnoga odvjetništva i ljudskim potencijalima

1.1. Broj državnih odvjetništava na dan 31. prosinca 2025.

Broj državnih odvjetništava

Državno odvjetništvo	Broj
Općinska državna odvjetništva (ODO)	26
Županijska državna odvjetništva (ŽDO)	15
USKOK	1
DORH	1
UKUPNO	43

Tijekom izvještajnog razdoblja u Republici Hrvatskoj nije bilo promjena u broju državnih odvjetništava u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje te su na dan 31. prosinca 2025. bila ustanovljena 43 državna odvjetništva, i to 26 općinskih državnih odvjetništava, 15 županijskih državnih odvjetništava, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta i Državno odvjetništvo Republike Hrvatske.

Nadležnost državnih odvjetništava propisana je odredbama Zakona o državnom odvjetništvu (Narodne novine broj 67/2018, 21/2022 i 136/2025), Zakona o područjima i sjedištima državnih odvjetništava (Narodne novine broj 67/2018 i 21/2022), Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (Narodne novine broj 76/2009, 116/2010, 145/2010, 57/2011, 136/2012, 148/2013, 70/2017 i 136/2025), Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine broj 152/2008, 76/2009, 80/2011, 121/2011, 91/2012, 143/2012, 56/2013, 145/2013, 152/2014, 70/2017, 126/2019, 80/2022, 36/2024 i 72/2025).

Sva općinska državna odvjetništva izuzev Općinskog kaznenog državnog odvjetništva u Zagrebu (koje je nadležno za postupanje u kaznenim predmetima) i Općinskog građanskog državnog odvjetništva u Zagrebu (koje je nadležno za postupanje u građanskim i upravnim predmetima), kao i sva županijska državna odvjetništva te Državno odvjetništvo Republike Hrvatske nadležna su za postupanje u kaznenim i građanskim te upravnim predmetima.

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta ustanovljen je kao posebno državno odvjetništvo specijalizirano za rad na određenoj vrsti kaznenih djela i nadležan je za područje cijele Republike Hrvatske.

1.2. Brojno stanje kadrova u državnim odvjetništvima na dan 31. prosinca 2025.

Broj i spolna struktura dužnosnika i zaposlenika

Državno odvjetništvo	Pravosudni dužnosnici		Savjetnici i stručni suradnici		Vježbenici		Službenici		Namještenici		Sveukupno	
	Žena	Ukupno	Žena	Ukupno	Žena	Ukupno	Žena	Ukupno	Žena	Ukupno	Žena	Ukupno
ODO	332	458	113	143	12	13	594	641	49	76	1.100	1.331
ŽDO	123	185	27	33	6	7	225	248	24	46	405	519
USKOK	19	29	12	17	0	0	34	37	7	10	72	93
DORH	21	29	6	7	0	0	34	36	9	13	70	85
Ukupno	495	701	158	200	18	20	887	962	89	145	1.647	2.028

U svim državnim odvjetništvima na kraju 2025. bilo je zaposleno ukupno 2.028 osoba, što je 37 zaposlenika više nego u 2024. godini. Ako uzmemo u obzir da je ovo treća godina u kojoj se povećava broj zaposlenih, možemo govoriti o pozitivnom trendu i prestanku povećanog odljeva kadrova iz državnog odvjetništva.

Državnoodvjetničku dužnost u svim državnim odvjetništvima 31. prosinca 2025. obnašao je 701 (2024. – 655) državni odvjetnik i njihovi zamjenici, što predstavlja povećanje od 7 %.

Važno je istaknuti kako je važećom sistematizacijom predviđeno da državnoodvjetničku dužnost na svim razinama obnašaju 43 državna odvjetnika, koja radna mjesta su bila popunjena.

Od ukupnog, sistematizacijom predviđenog broja, 896 zamjenika državnih odvjetnika, i to 35 zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, 34 zamjenika ravnatelja Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, 227 zamjenika županijskih državnih odvjetnika i 600 zamjenika općinskih državnih odvjetnika, u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, županijskim i općinskim državnim odvjetništvima u 2025. godini bilo je popunjeno 658 mjesta zamjenika državnih odvjetnika (73,4 %), odnosno, uključujući 43 državna odvjetnika, ukupno je u svim državnim odvjetništvima državnoodvjetničku dužnost obnašao 701 dužnosnik. Međutim, stvarni broj zamjenika prisutnih na radu manji je zbog upućivanja zamjenika na rad u druga tijela izvan državnog odvjetništva, mirovanja dužnosti, dugotrajnih bolovanja te korištenja prava iz Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama.

U Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske u 2025. godini četiri su zamjenika razriješena dužnosti zbog odlaska u mirovinu, a s radom je započelo šest novih zamjenika, i to tri u Kaznenom odjelu i tri u Građansko-upravnom odjelu, od

kojih je jedan zamjenik upućen na rad u Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, dok se jedan zamjenik nalazi na dugotrajnom bolovanju.

U 2025. godini, na osnovi Okvirnih mjerila za rad zamjenika državnih odvjetnika, utvrđena je potreba povećanja broja zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske i zamjenika općinskih državnih odvjetnika. Stoga je Odlukom Ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije o određivanju broja zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske od 14. veljače 2025. određeno 35 zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske. Također je Odlukama Ministra o izmjeni Odluke o određivanju broja zamjenika državnih odvjetnika u općinskim državnim odvjetništvima od 17. veljače 2025. i 8. srpnja 2025. u Općinskim državnim odvjetništvima u Sisku i Osijeku povećan broj zamjenika općinskog državnog odvjetnika, a novom sistematizacijom predviđeno je ukupno 600 zamjenika općinskih državnih odvjetnika, odnosno 8 zamjenika više u odnosu na ranije odobreni broj.

Nadalje, u 2025. godini u sva državna odvjetništva imenovana su 133 zamjenika državnih odvjetnika, i to 9 zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, 24 zamjenika županijskih državnih odvjetnika i 100 zamjenika općinskih državnih odvjetnika, od kojih je u 2025. godini na dužnost stupio 121 zamjenik.

Također, 43 zamjenika državnih odvjetnika prestala su obnašati državnoodvjetničku dužnost u 2025. godini, i to 19 zamjenika razriješeno je zbog odlaska u mirovinu, 23 zamjenika su razriješena dužnosti na vlastiti zahtjev, a 1 zamjenik je preminuo.

Znatan problem u radu predstavlja činjenica da se zapošljava premali broj državnoodvjetničkih vježbenika i savjetnika. Iako je u prošlom izvještajnom razdoblju u odnosu na prethodnu godinu zabilježen porast broja zaposlenih državnoodvjetničkih savjetnika, stručnih suradnika i vježbenika, u ovoj godini taj pozitivan trend nije nastavljen te je taj broj smanjen (2024. – 267, 2025. – 220).

Naime, iako je Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije dana 2. lipnja 2025. objavilo Javni natječaj za prijam vježbenika u pravosudna tijela, od čega za 47 državnoodvjetničkih vježbenika, u 2025. godini nije započeo s radom nijedan državnoodvjetnički vježbenik te je krajem 2025. godine u svim državnim odvjetništvima radilo samo 20 državnoodvjetničkih vježbenika zaposlenih u ranijem izvještajnom razdoblju.

Povećanjem broja državnoodvjetničkih vježbenika u državnim odvjetništvima osigurali bi se potrebni kadrovski potencijali, koji stjecanjem potrebnih vještina i specifičnim stručnim osposobljavanjem predstavljaju budući državnoodvjetnički kadar, pogotovo za popunjavanje savjetničkih mjesta, a potom i mjesta dužnosnika.

Naime, trenutno jedan od većih problema u popunjavanju mjesta u državnom odvjetništvu predstavlja popunjavanje mjesta savjetnika. Na objavljene natječaje često se ne javi potreban broj kandidata ili se ne javi nitko, pa smo u situaciji da se objavljeni natječaji obustavljaju i ponavljaju.

Jedan od razloga koji je znatno opterećivao postupke prijma službenika i produljivao njihovo trajanje bila je provedba temeljnih sigurnosnih provjera prilikom zapošljavanja u državna odvjetništva. Međutim, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državnom odvjetništvu (Narodne novine broj 136/2025), a koji je stupio na snagu 13. studenoga 2025., izmijenjen je članak 122. Zakona, odnosno provedba temeljnih sigurnosnih provjera pri zapošljavanju službenika i namještenika, koja se zadržava samo u Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, čime je skraćeno trajanje postupka prijma, a ujedno su pravila prijma službenika i namještenika usklađena s onima koje se odnose na službenike i namještenike u sudovima.

Nadalje, završetak Državne škole za pravosudne dužnosnike kao uvjet za zamjeničko mjesto pridonio je tome da se sve kasnije stječu uvjeti za imenovanje zamjenika općinskog državnog odvjetnika.

Međutim, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije kontinuirano poduzima mjere kako bi se ovaj problem riješio te će se kroz zakonske izmjene, koje su u proceduri, a riječ je, u odnosu na državna odvjetništva, o izmjenama Zakona o Državnoodvjetničkom vijeću i Zakona o Pravosudnoj akademiji, kojima će kao uvjet za imenovanje na državnoodvjetničku dužnost biti ukinuta obveza završavanja Državne škole za pravosudne dužnosnike, ubrzati ulazak u sustav, smanjiti dodatno opterećenje, a istodobno i dalje omogućiti na transparentan i objektivan način imenovanje novih zamjenika općinskih državnih odvjetnika.

Prema spolnoj strukturi žene čine 71 % državnoodvjetničkih dužnosnika i 81 % svih zaposlenih osoba u državnim odvjetništvima.

Struktura zaposlenih službenika i namještenika

Državno odvjetništvo	Ukupno	Savjetnici i stručni suradnici		Vježbenici		Službenici		Namještenici	
		Broj zaposlenih	Udio (%)	Broj zaposlenih	Udio (%)	Broj zaposlenih	Udio (%)	Broj zaposlenih	Udio (%)
ODO	873	143	10,78%	13	0,98%	641	48,30%	76	5,73%
ŽDO	334	33	2,49%	7	0,53%	248	18,69%	46	3,47%
USKOK	64	17	1,28%	0	0,00%	37	2,79%	10	0,75%
DORH	56	7	0,53%	0	0,00%	36	2,71%	13	0,98%
Ukupno	1.327	200	15,07%	20	1,51%	962	72,49%	145	10,93%

U državnim odvjetništvima bilo je zaposleno 1.327 službenika i namještenika, dakle, gotovo isti broj službenika i namještenika kao i 2024. godine kada je na tim poslovima radilo 1.336 osoba.

Na administrativnim, materijalno-financijskim i stručnim poslovima bila su zaposlena ukupno 962 službenika, od kojih je najveći broj u općinskim državnim odvjetništvima.

Od ukupnog broja od 1.327 zaposlenih službenika i namještenika u državnim odvjetništvima 200 (2024. – 230) zaposlenih su državnoodvjetnički savjetnici i stručni suradnici.

Posebno valja istaknuti da je u odnosu na prethodnu godinu smanjen broj zaposlenih državnoodvjetničkih savjetnika i stručnih suradnika, za 30 osoba, te da kao što je naprijed već navedeno tijekom 2025. godine nije bio zaposlen niti jedan vježbenik.

Navedeno zasigurno neće imati dobar odraz na buduća zapošljavanja u državnim odvjetništvima, osobito uzme li se u obzir dobna struktura zaposlenih dužnosnika u državnim odvjetništvima na svim razinama.

Dobna struktura dužnosnika

Državno odvjetništvo	Ukupno	Dobna skupina								
		<30	30<35	35<40	40<45	45<50	50<55	55<60	60<65	65<70
ODO	458	2	48	62	116	93	52	38	32	15
ŽDO	185	0	0	0	9	22	47	47	43	17
USKOK	29	0	0	2	11	8	4	2	2	0
DORH	29	0	0	0	0	1	4	12	5	7
Ukupno	701	2	48	64	136	124	107	99	82	39

Kao i prošle godine, najveći broj dužnosnika u općinskim državnim odvjetništvima u starosnoj je skupini između 40 i 45 godina (116), a u ukupnom broju dužnosnika na općinskoj razini stariji od 40 godina sudjeluju sa 75 %.

S druge strane, podatak da je dužnosnika na općinskim državnim odvjetništvima svega 11 % mlađe od 35 godina ukazuje na ozbiljnost problema, odnosno govori o sve kasnijem stjecanju uvjeta za imenovanje zamjenikom općinskog državnog odvjetnika. Ovaj problem prelama se i na popunjavanje dužnosničkih mjesta na županijskim državnim odvjetništvima i Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, gdje je iz trenutačne dobne strukture razvidno da je na županijskim državnim odvjetništvima 58 % dužnosnika starije od 55 godina, dok na Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske taj postotak iznosi 83 %.

Prilikom zapošljavanja vodi se računa o kandidatima koji se pozivaju na pravo prednosti kod prijma u državnu službu prema posebnim zakonima.

Na kraju izvještajnog razdoblja u državnim odvjetništvima zaposlene su ukupno 42 osobe s utvrđenim invaliditetom ili tjelesnim oštećenjem.

Nacionalna struktura dužnosnika

Državno odvjetništvo	Broj dužnosnika	Hrvati	Srbi	Crnogorci	Bošnjaci	Talijani	Makedonci	Mađari	Ukrajinci	Česi
ODO	458	449	7	1			1			
ŽDO	185	179	4			1				1
USKOK	29	29								
DORH	29	28			1					
Ukupno	701	685	11	1	1	1	1			1
% udjel	100 %	97,72	1,57	0,14	0,14	0,14	0,14			0,14

1.3. Obrazovanje i stručno usavršavanje

Svjesni da se permanentnim stručnim usavršavanjem dužnosnika unaprjeđuje profesionalna kompetentnost i stručnost usmjerena ka ujednačenoj i učinkovitoj praksi, u državnoodvjetničkoj se organizaciji i tijekom izvještajnog razdoblja kao i ranijih godina posebna pozornost posvećivala stručnom usavršavanju državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika, ali i drugih zaposlenika, među kojima posebice državnoodvjetničkih savjetnika.

Stoga su državni odvjetnici i zamjenici državnog odvjetnika, državnoodvjetnički savjetnici i drugi službenici na razini cijele državnoodvjetničke organizacije tijekom 2025. godine sudjelovali u brojnim programima obrazovanja i usavršavanja u zemlji i inozemstvu, u organizaciji Pravosudne akademije, Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Europske mreže centara za stručno usavršavanje pravosudnih dužnosnika i drugih.

Državni odvjetnici, zamjenici državnih odvjetnika i državnoodvjetnički savjetnici sudjelovali su i na raznim međunarodnim konferencijama te kao voditelji ili polaznici na radionicama iz kaznenog, građanskog, prekršajnog, upravnog, radnog, stečajnog, ovršnog, europskog i međunarodnog prava te prava intelektualnog vlasništva.

I u 2025. godini povećana je pozornost bila usmjerena na edukaciju o kibernetičkom kriminalu i kriptovalutama, kao novom i sve učestalijem obliku kriminala, te o pranju novca, financiranju terorizma, oduzimanju imovinske koristi te privremenim mjerama osiguranja imovinskopravnog zahtjeva.

Tako su tijekom 2025. godine državnoodvjetnički dužnosnici, državnoodvjetnički savjetnici i drugi službenici sudjelovali na radionicama, seminarima i konferencijama.

Za državno odvjetništvo od iznimne važnosti bile su radionice na temu: „Zločin iz mržnje i govor mržnje“, „Primjena etičkog kodeksa“, „Primjena i korištenje CTS-a i Poslovnika državnog odvjetništva,“ „Nasilje u obitelji“, „Odbačaj kaznene prijave,“

„Kaznena djela kazneno pravne zaštite djece,“ „Međunarodna pravna pomoć i pravosudna suradnja u kaznenim stvarima,“ „Sastavnica kaznenog djela davanja mita,“ „Sudjelovanje žrtve prilikom odlučivanja o primjeni mjera opreza,“ „Kibernetički kriminalitet,“ „Imovinskopravni zahtjev i odluka o imovinskopravnom zahtjevu, oduzimanje imovinske koristi te privremene mjere osiguranja imovinskopravnog zahtjeva,“ „Pravo na mirno uživanje vlasništva i primjena načela proporcionalnosti kroz sudsku praksu ESLJP-a (čl. 1. Protokola 1. EKLJP-a), „Obveze nacionalnih sudova u primjeni prava Europske unije, Opća načela i metode tumačenja prava Europske unije, Zahtjev za prethodnu odluku Sudu Europske unije, Aktualna praksa Suda EU i ESLJP – građanskopravni aspekt,“ „Pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika po SZ-u,“ „Praksa upravnih sudova i Visokog upravnog suda RH u primjeni novog ZUS-a,“ „Zakon o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu RH (NN 155/23) i prateće Uredbe,“ „Aktualna pitanja i sudska praksa u zemljišnoknjižnom postupku,“ „Aktualna pitanja radnog prava,“ „Aktualna pitanja ovršnog prava,“ „Zaštita prava vlasništva,“ „Pomorsko dobro uz aktualnu sudsku praksu,“ „Proboj pravne osobnosti i pobijanje pravnih radnji,“ „Odgovornost države za štetu uz osvrt na recentnu sudsku praksu,“ i mnogim drugima.

Važnim držimo i sudjelovanje državnoodvjetničkih dužnosnika na međunarodnim radionicama, seminarima i konferencijama kao što su 2. ljetna škola o umjetnoj inteligenciji i kibernetičkoj sigurnosti u Dubrovniku, Međunarodna radionica o kibernetičkom kriminalitetu i organiziranom kriminalitetu u Antaliji (Republika Turska), Haška akademija međunarodnog prava – ljetna online škola međunarodnog javnog prava i GAR i GIR online akademija – devet online tečaja iz područja međunarodnog arbitražnog (investicijskog) prava.

Osim što su bili polaznici radionica, savjetovanja i konferencija, državnoodvjetnički dužnosnici na njima su sudjelovali i kao predavači.

Državni odvjetnici i zamjenici državnog odvjetnika sudjelovali su i u studijskim posjetima institucijama Europske unije, Europskom sudu, Europskom sudu za ljudska prava i EUROJUST-u te su bili sudionici međunarodnih plenarnih sastanaka i okruglih stolova.

Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske sudjelovao je u radu 30. Godišnje konferencije i Općem sastanku Međunarodnog udruženja državnih odvjetnika u Singapuru.

Kao i ranijih godina, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske već je tradicionalno organiziralo dva stručna skupa: Stručni skup kaznenih odjela i Stručni skup građansko-upravnih odjela, na kojima su sudjelovali državni odvjetnici i zamjenici iz svih državnih odvjetništava radi educiranja i međusobne razmjene iskustava u primjeni pojedinih instituta s područja kaznenoga, odnosno građanskoga ili upravnoga prava s ciljem ujednačavanja državnoodvjetničkog postupanja.

U svibnju je održan godišnji sastanak Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske sa županijskim i općinskim državnim odvjetnicima i ravnateljem USKOK-a. Na sastanku je obilježen Dan državnog odvjetništva te su razmatrani poslovi državnoodvjetničke uprave u kontekstu Zakona o državnom odvjetništvu, Poslovnika

državnog odvjetništva, Okvirnih mjerila za rad državnih odvjetnika te pitanja bitna za rad i organizaciju rada u državnom odvjetništvu.

2. Zbirni podatci o kretanju predmeta u državnim odvjetništvima i pokazatelji uspješnosti rada na predmetima

U ovome dijelu izvješća prikazani su zbirni podatci o kretanju svih kaznenih, građanskih i upravnih predmeta u državnim odvjetništvima. Predmeti državnoodvjetničke uprave nisu predmet prikazivanja.

Podatci o radu državnih odvjetništava	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Primljeno	227.008	211.161	221.170	235.785	233.305
Ukupno u radu u DO-u	268.012	251.392	265.842	289.854	291.306
Riješeno u DO-u	227.750	206.661	211.741	232.093	242.391
Neriješeno na kraju godine	41.004	44.693	54.083	57.738	48.908
Postotak neriješenih predmeta	15,3 %	16,8 %	20,4 %	19,9 %	16,8 %
Ukupan broj predmeta u kojima postupak vodi ili u postupku sudjeluje državno odvjetništvo*	457.615	395.205	400.192	428.987	435.980
Broj predmeta u postupku pred sudom i JPT	254.419	240.816	231.024	245.754	249.074

*procjena temeljem dostupnih podataka u informacijskom sustavu državnog odvjetništva

Podatci u gornjoj tablici pokazuju da su državna odvjetništva u 2025. godini primila 233.305 novih predmeta, što je 2.480 predmeta ili 1 % manje u odnosu na 2024. godinu. Kad sagledamo činjenicu da se radi o manjem broju novozaprimljenih predmeta od svega 1 %, možemo zaključiti da je broj novozaprimljenih predmeta na razini prethodnih godina kad smo bilježili kontinuirani porast novozaprimljenih predmeta kroz petogodišnje razdoblje, a u tom razdoblju radi se o porastu od 10,6 %.

U izvještajnom razdoblju znatno je povećan i broj riješenih predmeta, jer su u 2024. godini riješena 232.093 predmeta, dok je u 2025. riješen 242.391 predmet, odnosno 10.298 predmeta ili gotovo 5 % više nego u prethodnom izvještajnom razdoblju, što predstavlja kontinuitet u povećanom broju riješenih predmeta.

Ovi podatci rezultirali su i smanjenjem broja neriješenih predmeta u državnim odvjetništvima kojih je na kraju 2025. godine bilo 48.908, dakle za 15 % manje u odnosu na kraj 2024. godine, kada je neriješenih predmeta u državnim odvjetništvima bilo 57.738.

Iz podataka u prethodnoj tablici razvidno je također da je, kad broj neriješenih predmeta stavimo u omjer s brojem predmeta koje su ukupno u radu imala državna odvjetništva, na kraju 2025. neriješeno 16,8 % od ukupnog broja predmeta u radu u državnim odvjetništvima. S obzirom na to da smo u prošlom izvještajnom razdoblju istaknuli činjenicu da smo u 2023. i 2024. godini na kraju godine imali neriješeno 20 % od ukupnog broja predmeta u radu, koji smo podatak istaknuli kao iznimno važan jer pokazuje da smo, unatoč svim problemima s kojima se susrećemo u radu, uspjeli zaustaviti trend porasta neriješenih predmeta u državnom odvjetništvu. Podatak o smanjenju ukupnog broja predmeta u radu u državnim odvjetništvima od 3,2 % govori o pozitivnom pomaku u ažurnosti rješavanja predmeta, što će se u nastavku Izvješća dodatno analizirati po državnim odvjetništvima.

Prikazani podatci odnose se samo na državnoodvjetničke predmete, dakle predmete koji se nalaze u radu pred državnim odvjetništvom, jer se indikatori uspješnosti mogu primijeniti samo na tu vrstu predmeta i odluke koje donosi državno odvjetništvo (odluka po kaznenoj prijavi, optužnica, tužba, pravno mišljenje i dr.).

Predmeti u kojima se postupak nakon donošenja državnoodvjetničke odluke pokreće i vodi pred sudovima i javnopravnim tijelima prikazani su u drugom, donjem dijelu tablice, jer upravljanje ovim postupcima i njihovo trajanje ne ovisi o državnom odvjetništvu.

Međutim, ovi predmeti zahtijevaju velik angažman državnih odvjetnika koji poduzimaju potrebne državnoodvjetničke radnje pred sudovima (zastupanje na raspravama i ročištima, pisanje podnesaka, pravnih lijekova i dr.) i javnopravnim tijelima.

Predmeti državnoodvjetničke uprave nisu obuhvaćeni izvješćem, iako i ovi predmeti zahtijevaju značajan angažman i vrijeme, i to ponajprije državnih odvjetnika.

Broj zamjenika i savjetnika – popunjena radna mjesta i stvarna prisutnost

Državno odvjetništvo	2021.			2022.			2023.			2024.			2025.		
	Popunjeno radnih mjesta	Stvarna prisutnost	% stvarno prisutno	Popunjeno radnih mjesta	Stvarna prisutnost	% stvarno prisutno	Popunjeno radnih mjesta	Stvarna prisutnost	% stvarno prisutno	Popunjeno radnih mjesta	Stvarna prisutnost	% stvarno prisutno	Popunjeno radnih mjesta	Stvarna prisutnost	% stvarno prisutno
ODO	579	467,2	81 %	576	467,2	81 %	581	444,5	77 %	597	473,1	79 %	591	471,2	80 %
ŽDO	218	164,7	76 %	220	173,8	79 %	203	169,2	83 %	218	173,4	80 %	219	172,3	79 %
USKOK	47	36,5	78 %	42	35,25	84 %	44	37	84 %	45	33	73 %	37	30,1	81 %
DORH	32	29,7	93 %	34	27,5	81 %	41	32,4	79 %	41	31,3	76 %	39	32,2	82 %
Ukupno	876	698,1	80 %	872	703,8	81 %	869	683,1	79 %	901	710,8	79 %	886	705,6	80 %

U gornjoj tablici prikazan je broj radnih mjesta koja su bila popunjena i broj državnoodvjetničkih dužnosnika i savjetnika kao rješavatelja na kaznenim i građansko-upravnim predmetima, a koji su stvarno radili i stvarno bili prisutni na radu u 2025. godini.

Od 886 popunjenih radnog mjesta državnoodvjetničkih dužnosnika i savjetnika stvarno je na radu bilo prisutno 705 rješavatelja ili prosječno 80 % ukupno zaposlenih rješavatelja.

Podatci iz tablice u nastavku o indikatorima uspješnosti rada državnih odvjetništava pokazuju da su unatoč činjenici što trećina ukupno zaposlenih nije bila prisutna na radu tijekom izvještajnog razdoblja državna odvjetništva još više poboljšala ranije postignute pozitivne indikatore uspješnosti rada (stopu ažurnosti i vrijeme rješavanja predmeta).

Naime, *Clearance rate* (CR) – stopa rješavanja pokazuje omjer riješenih i zaprimljenih predmeta u promatranom razdoblju u odnosu na broj stvarno prisutnih rješavatelja na radu.

Disposition time (DT), pokazatelj vremena rješavanja, kao vrijednost koja je izražena u danima, pokazuje koliko dana traje rješavanje određene vrste predmeta (procijenjena duljina postupka), zapravo ovaj nam podatak pokazuje koliko nam je vremena potrebno da bismo riješili neriješene predmete (zaostatke), pod uvjetom da nemamo priljev novih predmeta, pritom uzimajući u obzir broj rješavatelja prisutnih na radu.

Indikatori uspješnosti rada državnih odvjetništava

Indikatori uspješnosti	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Stopa ažurnosti (<i>Clearance rate</i>)	100 %	98 %	96 %	98 %	104 %
Vrijeme rješavanja (<i>Disposition time</i>)	65	79	93	91	74
Broj zamjenika/savjetnika*	698	704	683	711	706
Primljeno po zamjeniku/savjetniku	325	300	324	332	331
Riješeno po zamjeniku/savjetniku	326	294	310	327	344
Neriješeno po zamjeniku/savjetniku	58	64	79	81	69

*stvarna prisutnost

Podatci pokazuju da je stopa ažurnosti u odnosu na 2024. godinu povećana, da je smanjeno vrijeme rješavanja, da je povećan broj predmeta riješen po rješavatelju, a gledano u postotku neriješeno po rješavatelju je 20 % od zaprimljenih predmeta, što je manji udio neriješenih predmeta po rješavatelju u odnosu na prošlu godinu za 4 %.

Svi ovi pokazatelji ukazuju na činjenicu da smo nakon zaustavljenog negativnog trenda postigli dodatne pozitivne pomake u ažurnosti rješavanja predmeta. Ovaj podatak osobito je važan jer smanjenje broja neriješenih predmeta krajem godine na 16,8 % utječe na ukupan broj predmeta u radu u 2026. godini te se uz pretpostavku uobičajenog kontinuiranog broja priljeva novih predmeta otvara prostor za još bolje pokazatelje rezultata rada.

3. Pregled kretanja predmeta i indikatora uspješnosti po razinama državnih odvjetništava i vrsti predmeta

3.1. Opći pregled kretanja predmeta po razinama državnih odvjetništava

Državna odvjetništva	Godina	Kretanje predmeta				Broj predmeta u postupku pred sudom ili upravnim tijelima*	Ukupan broj predmeta u kojima postupak vodi ili u postupku sudjeluje državno odvjetništvo*
		Na početku	Primijeno	Riješeno	Neriješeno		
ODO	2021.	35.330	182.350	182.943	34.737	231.084	388.483
	2022.	34.734	167.600	163.193	39.106	231.886	340.710
	2023.	39.070	178.510	169.108	48.455	221.112	347.398
	2024.	48.505	191.421	187.270	52.634	234.786	374.071
	2025.	52.915	188.651	195.960	45.599	237.352	381.112
ŽDO	2021.	3.888	34.806	34.925	3.769	21.648	54.083
	2022.	3.857	34.220	34.457	3.617	8.136	43.009
	2023.	3.620	33.720	33.467	3.872	8.858	41.410
	2024.	3.805	35.394	35.612	3.586	9.659	43.626
	2025.	3.611	34.581	35.595	2.597	10.060	42.719
USKOK	2021.	549	3.454	3.308	695	527	4.611
	2022.	685	3.493	3.306	872	349	4.408
	2023.	887	3.329	3.466	750	710	4.495
	2024.	749	2.621	2.747	623	785	3.682
	2025.	619	3.211	3.385	445	1.019	4.082
DORH	2021.	1.237	6.398	6.574	1.061	1.177	10.455
	2022.	955	5.848	5.705	1.098	445	7.078
	2023.	1.095	5.611	5.700	1.006	344	6.889
	2024.	1.010	6.349	6.464	895	524	7.608
	2025.	856	6.862	7.451	267	643	8.067

*procjena temeljem dostupnih podataka u informacijskom sustavu državnog odvjetništva

U gornjoj tablici dan je petogodišnji prikaz podataka o broju zaprimljenih, riješenih i neriješenih predmeta po razinama državnih odvjetništava te iz navedenih podataka proizlazi da je tijekom 2025. godine u državnim odvjetništvima svih razina broj riješenih predmeta veći od broja novo zaprimljenih predmeta, da je povećan broj riješenih predmeta u odnosu na 2024. godinu, a samim time da je nastavljen trend smanjenja broja neriješenih predmeta. Iz navedenih podataka razvidno je i da županijska državna odvjetništva, USKOK i DORH u promatranom petogodišnjem razdoblju imaju najmanji broj neriješenih predmeta, dok na razini općinskih državnih odvjetništava još ima prostora za poboljšanje rezultata.

Općinska državna odvjetništva u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje imala su nešto više predmeta u radu (1 %), donijela su i 5 % više odluka te samim time smanjila broj neriješenih predmeta. Kad stavimo u omjer broj neriješenih predmeta s ukupnim brojem predmeta u radu, tada vidimo da se krajem 2025. godine radi o 19 % neriješenih predmeta. Kako je krajem 2023. i 2024. godine taj postotak iznosio 22 %, možemo zaključiti da je povećana stopa ažurnosti.

I sva ostala državna odvjetništva riješila su više predmeta od godišnjeg priljeva te smanjila broj neriješenih predmeta pa njihova ažurnost nije upitna, što je sve razvidno i kroz prikaz pokazatelja uspješnosti.

Pregled pokazatelja uspješnosti rada po razinama državnih odvjetništava

Državna odvjetništva	Godina	CR	DT	Broj zamjenika/savjetnika – stvarna prisutnost	Primijeno po zamjeniku/savjetniku	Broj riješenih predmeta po zamjeniku/savjetniku	Broj neriješenih predmeta po zamjeniku/savjetniku
ODO	2021.	100%	69,3	467,18	390,3	391,6	74,4
	2022.	97%	87,5	467,23	358,7	349,3	83,7
	2023.	95%	104,6	444,48	401,6	380,5	109
	2024.	98%	102,9	473,14	404,6	395,8	111,2
	2025.	104%	84,9	471,2	400,4	415,9	96,8
ŽDO	2021.	100%	39,4	164,72	211,3	212	22,9
	2022.	101%	38,3	173,8	196,9	198,3	20,8
	2023.	99%	42,2	169,2	199,3	197,8	22,9
	2024.	101%	36,9	173,4	204,1	205,4	20,7
	2025.	103%	26,6	172,3	200,7	206,6	15,1
USKOK	2021.	96%	76,7	36,5	94,6	90,6	19
	2022.	95%	96,3	35,3	99,1	93,8	24,7
	2023.	104%	79	37	90	93,7	20,3
	2024.	105%	83	33	79,4	83,2	18,9
	2025.	105%	48	30,1	106,8	112,6	14,8
DORH	2021.	103%	58,9	29,7	215,4	221,3	35,7
	2022.	98%	70,2	27,5	212,7	207,5	39,9
	2023.	102%	64,4	32,4	173,2	175,9	31
	2024.	102%	50,7	31,3	202,8	206,5	28,6
	2025.	109%	13,1	32,2	213,4	231,8	8,3

*procjena temeljem dostupnih podataka u informacijskom sustavu državnog odvjetništva

3.2. Pregled kretanja predmeta po godinama i po vrsti predmeta u državnom odvjetništvu

Prikazom rada kaznenog odjela obuhvaćeni su predmeti kaznenih prijava, predmeti istraga, istraživanja, optuženja, predmeti drugostupanjskog postupka, kao i predmeti zahtjeva za zaštitu zakonitosti u kaznenim postupcima, predmeti zahtjeva za zaštitu zakonitosti u prekršajnim postupcima te razni kazneni predmeti.

U prikaz rada građansko-upravnih odjela uključeni su predmeti mirnog rješavanja spora, parnični, ovršni predmeti, stečaj, stečaj potrošača, izvanparnični predmeti, upravni predmeti, upravni sporovi, zahtjevi za preispitivanje pravomoćne presude i predmeti iz upisnika raznih predmeta.

Pregled kretanja predmeta po vrsti s indikatorima

Vrsta predmeta	Godina	Kretanje predmeta				CR	DT
		Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno		
Kazneni	2021.	35.602	135.389	135.059	35.932	100 %	97,1
	2022.	36.226	136.084	131.053	41.251	96 %	114,9
	2023.	41.296	141.369	132.626	50.039	94 %	137,7
	2024.	50.081	147.137	143.528	53.687	98 %	136,9
	2025.	53.699	144.898	152.462	46.132	105 %	110
Građansko-upravni	2021.	5.402	91.619	92.691	4.330	101 %	17,1
	2022.	4.005	75.077	75.608	3.442	101 %	16,6
	2023.	3.376	79.801	79.115	4.044	99 %	18,7
	2024.	3.988	88.648	88.565	4.051	100 %	16,7
	2025.	4.302	88.407	89.929	2.776	102 %	11,3

*procjena temeljem dostupnih podataka u informacijskom sustavu državnog odvjetništva

Iz pregleda kretanja predmeta po vrsti proizlazi da se 68 % od ukupnog boja predmeta u radu odnosi na kaznene predmete.

Ta činjenica, kao i činjenica da je rješavanje građansko-upravnih predmeta u pravilu vezano zakonskim rokovima utječe na okolnost da je većina neriješenih predmeta iz stvarne nadležnosti kaznenog odjela, s čime je onda povezan i parametar vremena potrebnog za rješavanje neriješenih predmeta koji je devet puta veći za kaznene predmete.

U odnosu na kretanje navedenih pokazatelja nema promjena u praćenju kroz petogodišnje razdoblje.

Sve navedeno odnosi se i na kretanje predmeta po vrstama predmeta iz stvarne nadležnosti općinskih i županijskih državnih odvjetništava, a prikaz je dan u tablicama u nastavku.

Kretanje predmeta u općinskim državnim odvjetništvima po vrsti predmeta s indikatorima

Godina	ODO	Primljeno	Riješeno	Neriješeno	CR	DT
2021.	KO	104.660	104.244	31.188	100 %	109,2
	GUO	77.690	78.699	3.549	101 %	16,5
2022.	KO	105.526	100.633	36.418	95 %	132,1
	GUO	62.074	62.560	2.688	101 %	15,7
2023.	KO	111.037	102.109	45.375	92 %	162,2
	GUO	67.473	66.999	3.080	99 %	16,8
2024.	KO	116.161	112.417	49.152	97 %	160
	GUO	75.260	74.853	3.482	99 %	17
2025.	KO	113.133	119.178	43.152	105 %	132,2
	GUO	75.518	76.782	2.447	102 %	11,6

Kretanje predmeta u županijskim državnim odvjetništvima po vrsti predmeta s indikatorima

Godina	ŽDO	Primljeno	Riješeno	Neriješeno	CR	DT
2021.	KO	22.496	22.649	3.209	101 %	51,7
	GUO	12.310	12.276	560	100 %	16,7
2022.	KO	22.509	22.651	3.133	101 %	50,5
	GUO	11.711	11.806	484	101 %	15
2023.	KO	22.543	22.626	3.055	100 %	49,3
	GUO	11.177	10.841	817	97 %	27,5
2024.	KO	23.701	23.610	3.161	100 %	49
	GUO	11.693	12.002	425	103 %	13
2025.	KO	23.510	24.331	2.345	103 %	35,2
	GUO	11.071	11.264	252	102 %	8,2

U gornjoj tablici dan je petogodišnji prikaz podataka o broju zaprimljenih, riješenih i neriješenih predmeta u općinskim i županijskim državnim odvjetništvima te iz navedenih podataka proizlazi da je tijekom 2025. godine u državnim odvjetništvima navedenih razina broj riješenih predmeta veći od broja novo zaprimljenih predmeta, da je povećan broj riješenih predmeta u odnosu na 2024. godinu, a samim time da je nastavljen trend smanjenja broja neriješenih predmeta. Navedeno rezultira i boljim CR i DT pokazateljima koji su za oba odjela najbolji unazad pet godina.

Isti su pokazatelji o kretanju predmeta i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta.

Prikaz indikatora dan je u tablicama u nastavku.

Kretanje predmeta USKOK-a s indikatorima

Godina	Primljeno	Riješeno	Neriješeno	CR	DT
2021.	3.454	3.308	695	96 %	76,7
2022.	3.493	3.306	872	95 %	96,3
2023.	3.329	3.466	750	104 %	79
2024.	2.621	2.747	623	105 %	82,8
2025.	3.211	3.385	445	105 %	48

Kretanje predmeta u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske po vrsti predmeta s indikatorima

Godina	DORH	Primljeno	Riješeno	Neriješeno	CR	DT
2021.	KO	4.779	4.858	840	102%	63,1
	GUO	1.551	1.673	160	108%	34,9
2022.	KO	4.556	4.463	828	98%	67,7
	GUO	1.202	1.186	175	99%	53,9
2023.	KO	4.460	4.425	859	99%	70,9
	GUO	1.151	1.275	147	111%	42,1
2024.	KO	4.654	4.754	751	102%	57,8
	GUO	1.695	1.710	144	101%	30,8
2025.	KO	5.044	5.568	190	110%	12
	GUO	1.818	1.883	77	104%	15

Iz danog prikaza razvidno je da se najveći broj novo zaprimljenih predmeta odnosi na predmete iz nadležnosti općinskih državnih odvjetništava, 81 % (188.651 od 233.305). Sukladno tome, i najveći je broj neriješenih predmeta iz nadležnosti općinskih državnih odvjetništava. Kad stavimo u omjer broj neriješenih predmeta s ukupnim brojem predmeta u radu, tada vidimo da se krajem 2025. godine radi o 19 % neriješenih predmeta. Kako je krajem 2023. i 2024. godine taj postotak iznosio 22 %,možemo zaključiti da je povećana stopa ažurnosti te da je najviša unazad pet godina.

3.3. Pregled kretanja riješenih i neriješenih predmeta po godinama

Podatci o radu državnih odvjetništava	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Primljeno	227.008	211.161	221.170	235.785	233.305
Ukupno u radu u DO-u	268.012	251.392	265.842	289.854	291.306
Riješeno u DO-u	227.750	206.661	211.741	232.093	242.391
Neriješeno na kraju godine	41.004	44.693	54.083	57.738	48.908
Postotak neriješenih predmeta	15, 3 %	17,8 %	20,3 %	19,9 %	16,8 %

Podatci u gornjoj tablici pokazuju da su državna odvjetništva u 2025. godini primila 233.305 novih predmeta, što je 1 % manje u odnosu na 2024. godinu pa cijeneći navedeni postotak možemo zaključiti da je broj novo zaprimljenih predmeta na razini prethodnih godina, kad smo bilježili kontinuirani porast novo zaprimljenih predmeta kroz petogodišnje razdoblje, u kojem smo bilježili porast od 10,6 %.

U izvještajnom je razdoblju znatno povećan i broj riješenih predmeta, jer su u 2024. godini riješena 232.093 predmeta, dok je u 2025. riješen 242.391 predmet, odnosno 10.298 predmeta ili gotovo 5 % više nego u prethodnom izvještajnom razdoblju, što predstavlja kontinuitet u povećanom broju riješenih predmeta.

Ovi podatci rezultirali su i smanjenjem broja neriješenih predmeta u državnim odvjetništvima kojih je na kraju 2025. godine bilo 48.908, dakle za 15 % manje u odnosu na kraj 2024. godine, kada je neriješenih predmeta u državnim odvjetništvima bilo 57.738.

Iz podataka u prethodnoj tablici razvidno je također da je, kad broj neriješenih predmeta stavimo u omjer s brojem predmeta koje su ukupno u radu imala državna odvjetništva, na kraju 2025. neriješeno 16,8 % od ukupnog broja predmeta u radu u državnim odvjetništvima. S obzirom na to da smo u prošlom izvještajnom razdoblju istaknuli činjenicu da smo u 2023. i 2024. godini na kraju godine imali neriješeno oko 20 % od ukupnog broja predmeta u radu i da smo uspjeli zaustaviti trend porasta neriješenih predmeta u državnom odvjetništvu, podatak o smanjenju broja neriješenih predmeta od 3 % govori u prilog činjenici da smo nakon zaustavljenog negativnog trenda postigli pozitivne pomake u ažurnosti rješavanja predmeta. Ovaj podatak osobito je važan jer smanjenje broja neriješenih predmeta krajem godine od 18 % utječe na ukupan broj predmeta u radu u 2026. godini te se uz pretpostavku uobičajenog kontinuiranog broja priljeva novih predmeta otvara prostor za još bolje pokazatelje rezultata rada.

4. Podatci o kretanju predmeta općinskih državnih odvjetništava

4.1. Opći pregled kretanja predmeta

Opći pregled kretanja predmeta općinskih državnih odvjetništava

Vrsta državnog odvjetništva	Godina	Broj zamjenika/ savjetnika – stvarna prisutnost	Kretanje predmeta			
			Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
ODO	2021.	467,18	35.330	182.350	182.943	34.737
	2022.	467,2	34.734	167.600	163.193	39.106
	2023.	444,5	39.070	178.510	169.108	48.455
	2024.	473,1	48.505	191.421	187.270	52.634
	2025.	471,2	52.915	188.651	195.960	45.599

Podatci u gornjoj tablici pokazuju da su općinska državna odvjetništva u 2025. godini primila u rad 188.651 novi predmet, što iznosi 81 % od ukupno zaprimljenih novih predmeta u svim državnim odvjetništvima koja su ukupno zaprimila 233.305 novih predmeta.

U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje općinska državna odvjetništva zaprimila su 1 % manje novih predmeta u rad, međutim uzimajući u obzir navedeni postotak, možemo zaključiti da se radi o kontinuiranom broju novozaprimljenih predmeta tijekom petogodišnjeg razdoblja.

Općinska državna odvjetništva u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje imala su nešto više predmeta u radu (1 %), donijela su i 5 % više odluka te su samim time smanjila broj neriješenih predmeta. Kad stavimo u omjer broj neriješenih predmeta s ukupnim brojem predmeta u radu, uočavamo da se krajem 2025. godine radi o 19 % neriješenih predmeta. Kako je krajem 2023. i 2024. godine taj postotak iznosio 22 %, možemo zaključiti da je povećana stopa ažurnosti i da je postignuta ažurnost najbolja unazad pet godina.

Godina	Broj predmeta u postupku pred sudom i JPT	Ukupan broj predmeta u kojima postupak vodi i u postupku sudjeluje državno odvjetništvo
2021.	231.084	388.483
2022.	231.886	340.710
2023.	221.112	347.398
2024.	234.786	374.071
2025.	237.352	381.112

Osim državnoodvjetničkih predmeta, o kretanju kojih smo govorili prethodno, općinska državna odvjetništva imaju u radu i predmete u kojima se postupak nakon

donošenja državnoodvjetničke odluke pokreće i vodi pred sudovima i javnopravnim tijelima, a broj navedenih predmeta tijekom petogodišnjeg razdoblja prikazan je u prethodnoj tablici pod „Broj predmeta u postupku pred sudom i JPT.“

Iako upravljanje ovim postupcima i njihovo trajanje ne ovisi o državnom odvjetništvu već o postupanju suda ili tijela pred kojim se postupak vodi, ovi predmeti zahtijevaju velik angažman državnih odvjetnika koji poduzimaju potrebne državnoodvjetničke radnje pred sudovima (zastupanje na raspravama i ročištima, pisanje podnesaka, pravnih lijekova i dr.) i javnopravnim tijelima.

U prethodnoj tablici pod „Ukupan broj predmeta u kojima postupak vodi i u postupku sudjeluje državno odvjetništvo“ prikazuje se ukupan broj predmeta u radu, dakle državnoodvjetničkih predmeta i predmeta u kojima se postupak nakon donošenja državnoodvjetničke odluke pokreće i vodi pred sudovima i javnopravnim tijelima.

Ovi podatci pokazuju sveukupan opseg rada i opterećenja općinskih državnih odvjetništava te ukazuju na činjenicu da je i broj predmeta koji se vodi pred sudovima i javnopravnim tijelima u razdoblju od pet godina u stalnom porastu, što iziskuje povećani angažman državnih odvjetnika te u velikoj mjeri utječe na pokazatelje o indikatorima uspješnosti.

Opći pregled pokazatelja uspješnosti rada općinskih državnih odvjetništava

Državna odvjetništva	Godina	CR	DT	Broj zamjenika /savjetnika – stvarna prisutnost	Primljeno po zamjeniku/savjetniku	Broj riješenih predmeta po zamjeniku/savjetniku	Broj neriješenih predmeta po zamjeniku/savjetniku
ODO	2021.	100 %	69,3	467,2	390,3	391,6	74,4
	2022.	97 %	87,5	467,2	358,7	349,3	83,7
	2023.	95 %	104,6	444,48	401,6	380,5	109
	2024.	98 %	102,9	473,14	404,6	395,8	111,2
	2025.	104 %	84,93	471,17	400,39	415,90	96,78

Podatci pokazuju da je stopa ažurnosti (CR) u općinskim državnim odvjetništvima u odnosu na 2024. godinu povećana, da je smanjeno vrijeme rješavanja (DT), da je povećan broj predmeta riješen po rješavatelju te da je smanjen broj neriješenih predmeta po rješavatelju. Posebno je važan CR pokazatelj iz kojeg proizlazi da općinska državna odvjetništva rješavaju više predmeta od broja novozaprimljenih predmeta, što govori u prilog rješavanja nastalih zaostataka u radu.

Svi ovi pokazatelji ukazuju na činjenicu da smo, iako je broj stvarno prisutnih rješavatelja u općinskim državnim odvjetništvima tijekom 2025. godine iznosio 80 %, koji je podatak stvarne prisutnosti nepromijenjen kroz petogodišnje promatrano

razdoblje, nakon zaustavljenog negativnog trenda postigli dodatne pozitivne pomake u ažurnosti rješavanja predmeta.

4.2. Pregled kretanja predmeta za 2025. godinu s pokazateljima po vrstama predmeta

Pregled kretanja predmeta općinskih državnih odvjetništava po vrstama predmeta s indikatorima

Vrsta predmeta	Kretanje predmeta u 2025. godini			CR	DT
	Primljeno	Riješeno	Neriješeno		
Kazneni predmeti					
Upisnici kaznenih prijava (KP-DO, KPmp-DO, KPm-DO, KPz-DO, KPn-DO, PP-DO)	57.233	60.734	25.796	106%	155
Upisnici istraga, pripremnih postupaka i istraživanja (Kis-DO, Kpp-DO, Kir-DO, Kdr-DO)	18.164	17.776	6.017	98%	124
Drugi kazneni upisnici (Kid-DO, Kmp-DO, Kuo-DO, KR-DO)	20.795	23.727	11.339	114%	174
Upisnici predmeta pred sudom (KO-DO, Komp-DO, Kom-DO, KOz-DO)	16.941	16.941	0	100%	0
Ukupno kazneni	113.133	119.178	43.152	105%	132
Građansko-upravni predmeti					
Parnični predmeti (P-DO)	3.772	3.816	51	101%	5
Predmeti prevencije (N-DO)	5.576	5.386	1.311	97%	89
Ovršni predmeti (O-DO)	22.761	23.163	283	102%	4
Izvanparnični predmeti (Ip-DO)	28.134	28.817	455	102%	6
Stečaj potrošača (Sp-DO)	2.183	2.225	5	102%	1
Pravna mišljenja (M-DO)	1.765	1.799	75	102%	15
Upravni predmeti (U-DO)	4.119	4.188	65	102%	6
Ostali predmeti	7.208	7.388	202	102%	10
Ukupno građansko-upravni	75.518	76.782	2.447	102%	12

Iz pregleda kretanja predmeta po vrsti proizlazi da se 67 % od ukupnog boja zaprimljenih predmeta odnosi na kaznene predmete.

Ta činjenica, kao i činjenica da je rješavanje građansko-upravnih predmeta u pravilu vezano zakonskim rokovima utječe na okolnost da je većina neriješenih predmeta iz stvarne nadležnosti kaznenog odjela, s čime je onda povezan i parametar vremena potrebnog za rješavanje neriješenih predmeta koji je jedanaest puta veći za kaznene predmete.

U odnosu na kretanje navedenih pokazatelja nema promjena u praćenju tijekom petogodišnjeg razdoblja, kao ni u strukturi po vrstama predmeta, pa su kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju od kaznenih predmeta najzastupljeniji predmeti kaznenih prijava protiv počinitelja kaznenih djela, a u građanskim i upravnim predmetima najveći je broj izvanparničnih i ovršnih predmeta.

4.3. Pregled kretanja predmeta na općinskim državnim odvjetništvima u 2025. godini – pojedinačno

Pregled kretanja predmeta na općinskim državnim odvjetništvima pojedinačno po državnim odvjetništvima

Državno odvjetništvo	Ukupno neriješeno na 31. 12. 2024.	Ukupno zaprimljeno	Ukupno u radu	Ukupno riješeno	Ukupno neriješeno na 31. 12. 2025.	Postotak neriješenih	Prosjeak neriješenih
ODO u Bjelovaru	885	6.704	7.589	6.773	816	10,8%	18,9%
ODO u Čakovcu	655	4.132	4.787	4.011	773	16,1%	18,9%
ODO u Dubrovniku	1.026	4.658	5.684	4.811	872	15,3%	18,9%
ODO u Gospiću	657	3.087	3.744	3.337	407	10,9%	18,9%
ODO u Karlovcu	1.031	6.911	7.942	7.096	846	10,7%	18,9%
ODO u Koprivnici	697	3.060	3.757	3.217	540	14,4%	18,9%
ODO u Metkoviću	204	2.624	2.828	2.616	212	7,5%	18,9%
ODO u Novom Zagrebu	3.987	9.070	13.057	10.129	2.928	22,4%	18,9%
ODO u Osijeku	2.218	10.686	12.904	11.329	1.575	12,2%	18,9%
ODO u Pazinu	1.075	5.054	6.129	5.022	1.107	18,1%	18,9%
ODO u Požegi	460	2.673	3.133	2.750	383	12,2%	18,9%
ODO u Puli-Pola	2.279	7.087	9.366	7.133	2.233	23,8%	18,9%
ODO u Rijeci	3.254	12.832	16.086	12.894	3.192	19,8%	18,9%
ODO u Slavonskom Brodu	1.004	6.135	7.139	6.281	858	12,0%	18,9%
ODO u Sisku	2.861	7.171	10.032	8.611	1.421	14,2%	18,9%
ODO u Splitu	8.678	18.482	27.160	19.451	7.709	28,4%	18,9%
ODO u Šibeniku	1.245	7.028	8.273	6.836	1.437	17,4%	18,9%
ODO u Varaždinu	1.216	6.322	7.538	6.241	1.297	17,2%	18,9%
ODO u Velikoj Gorici	2.028	4.730	6.758	5.252	1.506	22,3%	18,9%
ODO u Vinkovcima	644	4.068	4.712	4.164	548	11,6%	18,9%
ODO u Virovitici	338	4.737	5.075	4.771	304	6,0%	18,9%
ODO u Vukovaru	572	3.846	4.418	3.943	475	10,8%	18,9%
ODO u Zadru	3.114	11.697	14.811	11.829	2.982	20,1%	18,9%
ODO u Zlataru	987	4.523	5.510	4.672	838	15,2%	18,9%
OGDO u Zagrebu	250	11.748	11.998	11.811	184	1,5%	18,9%
OKDO u Zagrebu	11.544	19.586	31.130	20.980	10.150	32,6%	18,9%
Ukupno općinska državna odvjetništva	52.909	188.651	241.560	195.960	45.593	18,9%	18,9%
Prosjeak	2.035	7.256	9.291	7.537	1.754	18,9%	18,9%

U gornjoj je tablici prikazano kretanje predmeta u 2025. godini za svako općinsko državno odvjetništvo.

Iz podataka u tablici razvidno je da je prosjek neriješenih predmeta u odnosu na ukupan broj predmeta u radu 19 %, što je značajno smanjenje u odnosu na 2024. godinu kada je taj postotak iznosio 22 %.

Iz podataka u tablici razvidno je i da je velika razlika u postotku neriješenih predmeta po pojedinom državnom odvjetništvu pa se taj postotak kreće od 1,6 % u Općinskom građanskom državnom odvjetništvu u Zagrebu i 6 % u Općinskom državnom odvjetništvu u Virovitici do 32,6 % u Općinskom kaznenom državnom odvjetništvu u Zagrebu.

Od navedenog prosjeka naviše najviše odstupaju općinska državna odvjetništva koja smo po broju neriješenih predmeta istaknuli i u prošlom izvještajnom razdoblju, međutim, unatoč činjenici što i nadalje odstupaju od prosjeka broja neriješenih predmeta naviše, zabilježeni su pozitivni pomaci u njihovu radu.

Tako Općinsko državno odvjetništvo u Velikoj Gorici ima neriješeno 22,3 % od ukupnog broja predmeta u radu (2024. – 32,9 %), Općinsko državno odvjetništvo u Novom Zagrebu 22,4 % (2024. – 36,7 %), Općinsko državno odvjetništvo u Puli-Pola 23,8 % (2024. – 24,2 %), Općinsko državno odvjetništvo u Splitu 28,4 % (2024. – 31,4 %) i Općinsko kazneno državno odvjetništvo u Zagrebu 32,6 % (2024. – 36,3 %).

Temeljem navedenih podataka proizlazi da su navedena općinska državna odvjetništva, iako i u ovom izvještajnom razdoblju imaju neriješenih predmeta više od prosjeka neriješenih predmeta u Republici Hrvatskoj, nakon što su izvršene dodatne analize rada i utvrđeni uzroci negativnih rezultata rada, poduzela mjere kako bi se broj neriješenih predmeta smanjio te su zabilježeni pozitivni pomaci. Tako je npr. Općinsko državno odvjetništvo u Velikoj Gorici broj neriješenih predmeta u odnosu na prošlu godinu smanjilo za 11 %, a Općinsko državno odvjetništvo u Novom Zagrebu za 14 %.

Iako zabilježeni, najmanji su pozitivni pomaci u Općinskom kaznenom odvjetništvu u Zagrebu koje ima i najveći broj neriješenih predmeta u radu (broj neriješenih predmeta smanjen za svega 4 %).

Glavni uzrok tome leži u činjenici da su ranijih godina nastali bitni zaostatci u radu koji se s postojećim brojem rješavatelja usprkos njihovu pojačanom angažmanu ne uspijevaju riješiti.

Naime, u Općinskom kaznenom državnom odvjetništvu u Zagrebu određeno je mjesto državnog odvjetnika i 82 zamjenika državnog odvjetnika. Krajem 2024. godine u tom državnom odvjetništvu od predviđena 82 mjesta zamjenika bila su popunjena 54 mjesta.

Tijekom 2025. godine, a temeljem Oglasa Državnoodvjetničkog vijeća objavljenog u Narodnim novinama 129/2024 od 8. studenoga 2024. za 19 zamjenika

općinskog državnog odvjetnika u Općinskom kaznenom državnom odvjetništvu u Zagrebu, Državnoodvjetničko vijeće je na 50. sjednici Vijeća održanoj 9. svibnja 2025. donijelo Odluku o imenovanju 17 zamjenika općinskog državnog odvjetnika u Općinskom kaznenom državnom odvjetništvu u Zagrebu, od kojih je 13 zamjenika stupilo na dužnost tek u prosincu 2025. godine, a dvije zamjenice u siječnju 2026. Općinsko kazneno državno odvjetništvo u Zagrebu 2025. godinu završilo je sa 63 popunjena mjesta zamjenika, što je za 17 % više u odnosu na 2024. godinu.

Međutim, to je još uvijek daleko ispod broja sistematiziranih mjesta zamjenika.

Dodatni problem predstavlja i broj stvarno prisutnih zamjenika na radu, jer je dio zamjenika stupio na dužnost tek krajem izvještajnog razdoblja, dio zamjenika je na bolovanju, rodiljnom dopustu i slično.

Cijeneći navedeno, proces popunjavanja mjesta zamjenika nastaviti će se i u ovoj godini sukladno Planu popunjavanja.

Unatoč svemu navedenom, u Općinskom kaznenom državnom odvjetništvu u Zagrebu u 2025. godini stopa ažurnosti porasla je na 107 %, broj neriješenih predmeta smanjen je za gotovo 1500 predmeta, riješeno je gotovo 60 % predmeta starijih od tri godine, smanjilo se vrijeme rješavanja s 242 na 176 dana, međutim usprkos opisanom pojačanom angažmanu nastali zaostatci ne uspijevaju se riješiti.

Prostor za povećanu stopu ažurnosti nalazimo samo u povećanju broja rješavatelja, na čemu se intenzivno radi.

Opisani razlozi povećanog broja neriješenih predmeta zapravo se preslikavaju i na ostala općinska državna odvjetništva koja imaju povećan broj neriješenih predmeta.

U cilju daljnjeg smanjenja broja neriješenih predmeta u navedenim državnim odvjetništvima i nadalje će se provoditi pojačane mjere nadzora, dodatne analize poduzetih radnji u neriješenim predmetima i sagledavanje svih uzroka koji su doveli do navedenih rezultata, a sve u cilju smanjenja broja neriješenih predmeta.

Nastavno na navedene rezultate analiza uspješnosti rada općinskih državnih odvjetništava koja je dana u tablici u nastavku pokazuje da gotovo sva državna odvjetništva, uključujući i naprijed navedena, imaju stopu ažurnosti iznad 100 %, pa je tako prosječna stopa ažurnosti općinskih državnih odvjetništava 104 %. Ovaj podatak osobito je važan jer govori u prilog činjenici da su općinska državna odvjetništva u izvještajnom razdoblju riješila više predmeta od broja novozaprimljenih predmeta u rad, dakle da se smanjuje broj neriješenih predmeta.

Pregled pokazatelja uspješnosti rada općinskih državnih odvjetništava pojedinačno po državnim odvjetništvima

Državno odvjetništvo	Broj zamjenika i savjetnika u DO	Stvarna prisutnost rješavatelja	Riješeno po zamjeniku/savjetniku	Neriješeno po zamjeniku/savjetniku	CR	DT
ODO u Bjelovaru	20	17,9	378	46	101 %	44,0
ODO u Čakovcu	11	7,4	540	104	97 %	70,3
ODO u Dubrovniku	12	10,5	458	83	103 %	66,2
ODO u Gospiću	8	6,6	503	61	108 %	44,5
ODO u Karlovcu	21	16,9	420	50	103 %	43,5
ODO u Koprivnici	12	8,3	387	65	105 %	61,3
ODO u Metkoviću	5	4,5	581	47	100 %	29,6
ODO u Novom Zagrebu	21	18,8	540	156	112 %	105,5
ODO u Osijeku	41	35,9	315	44	106 %	50,7
ODO u Pazinu	10	11,2	448	99	99 %	80,5
ODO u Požegi	7	5,9	462	64	103 %	50,8
ODO u Puli-Pola	21	17,1	417	130	101 %	114,3
ODO u Rijeci	47	36,8	351	87	100 %	90,4
ODO u Slavonskom Brodu	21	17,7	356	49	102 %	49,9
ODO u Sisku	27	17,4	494	81	120 %	60,2
ODO u Splitu	64	49,6	392	155	105 %	144,7
ODO u Šibeniku	16	15,4	443	93	97 %	76,7
ODO u Varaždinu	18	15,0	416	87	99 %	75,9
ODO u Velikoj Gorici	17	12,3	426	122	111 %	104,7
ODO u Vinkovcima	13	12,0	347	46	102 %	48,0
ODO u Virovitici	10	8,4	566	36	101 %	23,3
ODO u Vukovaru	12	10,1	389	47	103 %	44,0
ODO u Zadru	21	14,2	834	210	101 %	92,0
ODO u Zlataru	12	10,3	456	82	103 %	65,5
OGDO u Zagrebu	46	29,7	398	6	101 %	5,7
OKDO u Zagrebu	78	61,2	343	166	107%	176,6
Ukupno općinska državna odvjetništva	591	471,2	416	97	104 %	84,9

5. Podatci o kretanju predmeta na županijskim državnim odvjetništvima

5.1. Opći pregled kretanja predmeta

Opći pregled kretanja predmeta županijskih državnih odvjetništava

Vrsta državnog odvjetništva	Godina	Broj zamjenika/savjetnika – stvarna prisutnost	Kretanje predmeta			
			Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
Županijska državna odvjetništva	2021.	165	3.888	34.806	34.925	3.769
	2022.	174	3.857	34.220	34.457	3.617
	2023.	169	3.620	33.720	33.467	3.872
	2024.	173	3.805	35.394	35.612	3.586
	2025.	172	3.611	34.581	35.595	2.597

Podatci u gornjoj tablici prikazuju broj zaprimljenih, riješenih i neriješenih predmeta u županijskim državnim odvjetništvima u proteklih pet godina.

Uspoređujući podatke o radu u 2025. godini u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, zaključuje se da su županijska državna odvjetništva u 2025. zaprimila 2 % manje predmeta u rad nego tijekom 2024. Od ukupnog broja predmeta u radu ostalo je neriješeno svega 6,8 % predmeta, što je smanjenje broja neriješenih predmeta u odnosu na 2024. godinu od 2,2 % (2024. – 9 % neriješenih predmeta).

Godina	Broj predmeta u postupku pred sudom i JPT	Ukupan broj predmeta u kojima postupak vodi i u postupku sudjeluje državno odvjetništvo
2021.	21.648	54.083
2022.	8.136	43.009
2023.	8.858	41.410
2024.	9.659	43.626
2025.	10.060	42.719

Osim državnoodvjetničkih predmeta, o kretanju kojih smo govorili prethodno, županijska državna odvjetništva imaju u radu i predmete u kojima se postupak nakon donošenja državnoodvjetničke odluke pokreće i vodi pred sudovima i javnopravnim tijelima, a broj navedenih predmeta tijekom petogodišnjeg razdoblja prikazan je u prethodnoj tablici pod „Broj predmeta u postupku pred sudom i JPT.“

Iako upravljanje ovim postupcima i njihovo trajanje ne ovisi o državnom odvjetništvu već o postupanju suda ili tijela pred kojim se postupak vodi, ovi predmeti zahtijevaju velik angažman državnih odvjetnika koji poduzimaju potrebne državnoodvjetničke radnje pred sudovima (zastupanje na raspravama i ročištima, pisanje podnesaka, pravnih lijekova i dr.) i javnopravnim tijelima.

U prethodnoj tablici pod „Ukupan broj predmeta u kojima postupak vodi i u postupku sudjeluje državno odvjetništvo“ prikazuje se ukupan broj predmeta u radu, dakle državnoodvjetničkih predmeta i predmeta u kojima se postupak nakon donošenja državnoodvjetničke odluke pokreće i vodi pred sudovima i javnopravnim tijelima.

Ovi podatci pokazuju sveukupan opseg rada i opterećenja županijskih državnih odvjetništava.

Opći pregled pokazatelja uspješnosti rada županijskih državnih odvjetništava

Državna odvjetništva	Godina	CR	DT	Broj zamjenika/savjetnika – stvarna prisutnost	Primljeno po zamjeniku/savjetniku	Broj riješenih predmeta po zamjeniku/savjetniku	Broj neriješenih predmeta po zamjeniku/savjetniku
ŽDO	2021.	100 %	39,4	164,7	211,3	212	22,9
	2022.	101 %	38,3	173,8	196,9	198,3	20,8
	2023.	99 %	42,2	169,2	199,3	197,8	22,9
	2024.	101 %	36,9	173,4	204,1	205,4	20,7
	2025.	103 %	26,6	172,3	200,7	206,6	15,1

Podatci pokazuju da je stopa ažurnosti u županijskim državnim odvjetništvima u odnosu na 2024. godinu povećana i da je najbolja unazad pet godina, da je smanjeno vrijeme rješavanja, da je povećan broj predmeta riješen po rješavatelju i da je smanjen broj neriješenih predmeta po rješavatelju, što je sve rezultiralo smanjenjem broj neriješenih predmeta u odnosu na prošlu godinu.

Svi ovi pokazatelji ukazuju na činjenicu da smo, iako je broj stvarno prisutnih rješavatelja u županijskim državnim odvjetništvima tijekom 2024. godine iznosio 79 %, koji je podatak stvarne prisutnosti nepromijenjen kroz petogodišnje promatrano razdoblje, nakon zaustavljenog negativnog trenda postigli dodatne pozitivne pomake u ažurnosti rješavanja predmeta.

5.2. Pregled kretanja predmeta za 2025. godinu s pokazateljima po vrstama predmeta

Pregled kretanja predmeta županijskih državnih odvjetništava po vrstama predmeta s indikatorima

Vrsta predmeta	Kretanje predmeta u 2025. godini			CR	DT
	Primljeno	Riješeno	Neriješeno		
Kazneni predmeti					
Upisnici kaznenih prijava (KP-DO, KPmp-DO, KPM-DO, KPz-DO, KPn-DO)	1.435	1.991	443	139%	81,2
Upisnici istraga, pripremnih postupaka i istraživanja (Kis-DO, Kpp-DO, Kdr-DO)	2.807	2.774	464	99%	61,1
Upisnik pravnih lijekova (KŽ-DO)	8.581	8.608	6	100%	0,3
Drugi kazneni upisnici (Kid-DO, Kmp-DO, Kuo-DO, Ksm-DO, KR-DO)	10.110	10.381	1.432	103%	50,3
Upisnici predmeta pred sudom (KO-DO, Komp-DO, Kom-DO, KOz-DO)	577	577	0	100%	0,0
Ukupno kazneni	23.510	24.331	2.345	103%	35,2
Građansko-upravni predmeti					
Parnični predmeti (P-DO)	453	448	13	99%	10,6
Predmeti prevencije (N-DO)	853	847	91	99%	39,2
Ovršni predmeti (O-DO)	63	69	1	110%	5,3
Stečajni predmeti (S-DO)	4.124	4.177	67	101%	5,9
Izvanparnični predmeti (Ip-DO)	1.783	1.817	8	102%	1,6
Pravna mišljenja (M-DO)	1.383	1.476	16	107%	4,0
Upravni sporovi (Us-DO)	273	271	10	99%	13,5
Ostali predmeti	2.139	2.159	46	101%	7,8
Ukupno građansko-upravni	11.071	11.264	252	102%	8,2

Iz pregleda kretanja predmeta po vrsti proizlazi da se 68 % od ukupnog boja zaprimljenih predmeta odnosi na kaznene predmete.

Ta činjenica, kao i činjenica da je rješavanje građansko-upravnih predmeta u pravilu vezano zakonskim rokovima utječe na okolnost da je većina neriješenih predmeta iz stvarne nadležnosti kaznenog odjela, s čime je onda povezan i parametar vremena potrebnog za rješavanje neriješenih predmeta koji je četiri puta veći za kaznene predmete.

U odnosu na kretanje navedenih pokazatelja nema promjena u praćenju tijekom petogodišnjeg razdoblja, kao ni u strukturi po vrstama predmeta, pa su kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju od kaznenih predmeta najzastupljeniji drugi kazneni predmeti i predmeti pravnih lijekova, a u građanskim i upravnim predmetima najveći je broj stečajnih predmeta i izvanparničnih predmeta.

5.3. Pregled kretanja predmeta županijskih državnih odvjetništava u 2025. godini – pojedinačno

Pregled kretanja predmeta na županijskim državnim odvjetništvima pojedinačno po državnim odvjetništvima

Državno odvjetništvo	Ukupno neriješeno na 31.12.2024.	Ukupno zaprimljeno	Ukupno u radu	Ukupno riješeno	Ukupno neriješeno na 31.12.2025.	Postotak neriješenih	Prosjek neriješenih
ŽDO u Bjelovaru	125	2.163	2.288	2.190	98	4,3 %	6,8 %
ŽDO u Dubrovniku	156	1.397	1.553	1.448	105	6,8 %	6,8 %
ŽDO u Karlovcu	106	1.740	1.846	1.731	115	6,2 %	6,8 %
ŽDO u Osijeku	412	2.021	2.433	2.280	153	6,3 %	6,8 %
ŽDO u Puli-Pola	126	2.740	2.866	2.743	123	4,3 %	6,8 %
ŽDO u Rijeci	170	2.564	2.734	2.596	138	5,0 %	6,8 %
ŽDO u Sisku	95	1.419	1.514	1.439	75	5,0 %	6,8 %
ŽDO u Slavonskom Brodu	104	1.714	1.818	1.762	56	3,1 %	6,8 %
ŽDO u Splitu	417	3.063	3.480	3.228	252	7,2 %	6,8 %
ŽDO u Šibeniku	95	1.649	1.744	1.674	70	4,0 %	6,8 %
ŽDO u Varaždinu	133	2.554	2.687	2.585	102	3,8 %	6,8 %
ŽDO u Velikoj Gorici	305	2.177	2.482	2.239	243	9,8 %	6,8 %
ŽDO u Vukovaru	113	1.452	1.565	1.473	92	5,9 %	6,8 %
ŽDO u Zadru	113	1.732	1.845	1.718	127	6,9 %	6,8 %
ŽDO u Zagrebu	1.141	6.196	7.337	6.489	848	11,6 %	6,8 %
Ukupno županijska državna odvjetništva	3.611	34.581	38.192	35.595	2.597	6,8 %	6,8 %
Prosjek	240,7	2.305,4	2.546,1	2.373,0	173,1	6,8 %	6,8 %

U gornjoj tablici dan je pojedinačni pregled kretanja predmeta županijskih državnih odvjetništava.

Iz podataka u tablici razvidno je da je prosjek neriješenih predmeta u odnosu na ukupan broj predmeta u radu 6,8 %, što je značajno smanjenje u odnosu na 2024. godinu, kada je taj postotak iznosio 9,2 %.

Iz podataka u tablici razvidno je i da je velika razlika u postotku neriješenih predmeta po pojedinom državnom odvjetništvu pa se taj postotak kreće od 3,1 % u Županijskom državnom odvjetništvu u Slavonskom Brodu do 11,6 % u Županijskom državnom odvjetništvu u Zagrebu.

Od navedenog prosjeka navise najviše odstupaju županijska državna odvjetništva koja smo po broju neriješenih predmeta istaknuli i u prošlom izvještajnom razdoblju, međutim, unatoč činjenici što i nadalje odstupaju od prosjeka broja neriješenih predmeta navise, zabilježeni su pozitivni pomaci u njihovu radu. Tako Županijsko državno odvjetništvo u Splitu ima neriješeno 7,2 % od ukupnog broja predmeta u radu (2024. – 12,1 %), Županijsko državno odvjetništvo u Velikoj Gorici ima neriješeno 9,8 % od ukupnog broja predmeta u radu (2024. – 11,5 %), dok Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu ima neriješeno 11,6 % od ukupnog broja predmeta u radu (2024. – 14,4 %).

Temeljem navedenih podataka proizlazi da su navedena županijska državna odvjetništva, iako i u ovom izvještajnom razdoblju imaju neriješenih predmeta više od prosjeka neriješenih predmeta u Republici Hrvatskoj nakon što su izvršene dodatne analize rada i utvrđeni uzroci ovih negativnih rezultata rada, poduzela mjere kako bi se broj neriješenih predmeta smanjio te su zabilježeni pozitivni pomaci. Tako je npr. Županijsko državno odvjetništvo u Splitu broj neriješenih predmeta smanjilo za 3 %, Županijsko državno odvjetništvo u Velikoj Gorici za 2 %, a Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu za 3 %.

U cilju daljnjeg smanjenja broja neriješenih predmeta u navedenim državnim odvjetništvima i nadalje će se provoditi pojačane mjere nadzora, dodatne analize poduzetih radnji u neriješenim predmetima i sagledavanje svih uzroka koji su doveli do navedenih rezultata, a sve u cilju smanjenja broja neriješenih predmeta.

Nastavno na navedene rezultate analize uspješnosti rada županijskih državnih odvjetništava koja je dana u tablici u nastavku pokazuje se da gotovo sva županijska državna odvjetništva, uključujući i naprijed navedena, imaju stopu ažurnosti iznad 100 %, pa je tako prosječna stopa ažurnosti županijskih državnih odvjetništava 103 %. Ovaj podatak osobito je važan jer govori u prilog činjenici da su županijska državna odvjetništva u izvještajnom razdoblju riješila više predmeta od broja novozaprimljenih predmeta u rad, dakle da se smanjuje broj neriješenih predmeta.

Pregled pokazatelja uspješnosti rada županijskih državnih odvjetništava pojedinačno po državnim odvjetništvima

Državno odvjetništvo	Broj zamjenika i savjetnika u DO	Stvarna prisutnost rješavatelja	Riješeno po zamjeniku/ savjetniku	Neriješeno po zamjeniku/ savjetniku	CR	DT
ŽDO u Bjelovaru	8	7,2	305	14	101 %	16,3
ŽDO u Dubrovniku	6	6,0	241	18	104 %	26,5
ŽDO u Karlovcu	8	8,3	210	14	99 %	24,2
ŽDO u Osijeku	20	18,4	124	8	113 %	24,5
ŽDO u Puli-Pola	14	8,5	323	14	100 %	16,4
ŽDO u Rijeci	21	14,5	179	10	101 %	19,4
ŽDO u Sisku	8	6,1	237	12	101 %	19,0
ŽDO u Slavonskom Brodu	9	6,7	263	8	103 %	11,6
ŽDO u Splitu	25	17,2	188	15	105 %	28,5
ŽDO u Šibeniku	8	8,0	209	9	102 %	15,3
ŽDO u Varaždinu	14	12,8	202	8	101 %	14,4
ŽDO u Velikoj Gorici	14	9,5	236	26	103 %	39,6
ŽDO u Vukovaru	9	8,3	179	11	101 %	22,8
ŽDO u Zadru	7	3,1	554	41	99 %	27,0
ŽDO u Zagrebu	48	37,9	171	22	105 %	47,7
Ukupno županijska državna odvjetništva	219	172,3	207	15	103 %	26,6

U ovoj tablici prikazani su indikatori uspješnosti (CR i DT) u radu pojedinih županijskih državnih odvjetništava za 2025. godinu. Prosječna stopa ažurnosti i dalje je na visokoj razini i iznosi 103 %, a vrijeme rješavanja smanjeno je s 37 na 27 dana.

6. Podatci o kretanju predmeta u Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranoga kriminaliteta (USKOK)

6.1. Opći pregled kretanja predmeta

Opći pregled kretanja predmeta USKOK-a

Vrsta državnog odvjetništva	Godina	Broj zamjenika/savjetnika – stvarna prisutnost	Kretanje predmeta				Broj predmeta u postupku pred sudom ili upravnim tijelima	Ukupan broj predmeta u kojima postupak vodi ili u postupku sudjeluje državno odvjetništvo
			Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno		
USKOK	2021.	36,5	549	3.454	3.308	695	527	4.611
	2022.	35,25	685	3.493	3.306	872	349	4.408
	2023.	37	887	3.329	3.466	750	710	4.495
	2024.	33	749	2.621	2.747	623	785	3.682
	2025.	30	619	3.211	3.385	445	1.019	4.082

Podatci u gornjoj tablici prikazuju broj zaprimljenih, riješenih i neriješenih predmeta u Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta u proteklih pet godina.

Uspoređujući podatke o radu u 2025. godini u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, zaključuje se da je USKOK u 2025. zaprimio 23 % više predmeta u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, da je riješio veći broj predmeta nego tijekom 2024., da ima evidentiran manji broj neriješenih predmeta te je krajem 2025. godine u USKOK-u bilo 11,6 % neriješenih predmeta od ukupnog broja predmeta u radu, dok je krajem prošlog izvještajnog razdoblja taj udio iznosio 15,5 %, dakle radi se o smanjenju broja neriješenih predmeta od 4 %.

Opći pregled pokazatelja uspješnosti rada USKOK-a

Državna odvjetništva	Godina	CR	DT	Broj zamjenika/savjetnika – stvarna prisutnost	Primljeno po zamjeniku/savjetniku	Broj riješenih predmeta po zamjeniku /savjetniku	Broj neriješenih predmeta po zamjeniku /savjetniku
USKOK	2021.	96 %	76,7	36,5	94,6	90,6	19
	2022.	95 %	96,3	35,25	99,1	93,8	24,7
	2023.	104 %	79	37	90	93,7	20,3
	2024.	105 %	83	33	79,4	83,2	18,9
	2025.	105 %	48	30	107	113	15

Podatci pokazuju da je u 2025. godini u USKOK-u zadržana visoka stopa ažurnosti koja iznosi 105 %, da je smanjeno, gotovo prepolovljeno vrijeme rješavanja, da je povećan broj predmeta riješen po rješavatelju i smanjen broj neriješenih predmeta po rješavatelju.

Od osobite je važnosti podatak da je stopa ažurnosti 105 % jer govori u prilog činjenici da je Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta u izvještajnom razdoblju riješio više predmeta od broja novozaprimljenih predmeta u rad, dakle da se smanjuje broj neriješenih predmeta.

Svi ovi pokazatelji ukazuju na činjenicu da je, iako je broj stvarno prisutnih rješavatelja u USKOK-u tijekom 2025. godine iznosio 81 %, zadržana ranije postignuta stopa ažurnosti uz daljnje smanjenje neriješenih predmeta u radu.

6.2. Pregled kretanja predmeta za 2025. godinu s pokazateljima po vrstama predmeta

Pregled kretanja uskočkih predmeta po vrstama predmeta s indikatorima

Vrsta predmeta	Kretanje predmeta u 2025. godini			CR	DT
	Primljeno	Riješeno	Neriješeno		
Kazneni predmeti					
Upisnici kaznenih prijava (KP-US, KPn-US)	645	646	0	100 %	0
Upisnici istraga (Kis-US, Kdr-US)	738	739	40	100 %	20
Drugi kazneni upisnici (KMp-US, KR-US)	1.733	1.905	405	110 %	78
Upisnici predmeta pred sudom (KO-US)	95	95	0		
UKUPNO	3.211	3.385	445	105 %	48

U radu Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta najveći je broj raznih kaznenih predmeta i predmeta kaznenih prijava protiv poznatih punoljetnih počinitelja kaznenih djela i pravnih osoba. Podatci u tablici pokazuju da je u svim vrstama predmeta stopa ažurnosti visoka i prosječno iznosi 105 %.

7. Podatci o kretanju predmeta Državnog odvjetništva Republike Hrvatske

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske na temelju članka 29. stavaka 4. i 5. Ustava Republike Hrvatske i članka 29. Zakona o državnom odvjetništvu poduzima pravne radnje radi zaštite Ustava Republike Hrvatske i zakonitosti pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske, Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, Visokim kaznenim sudom Republike Hrvatske, Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske, Visokim prekršajnim sudom Republike Hrvatske, Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske te stranim sudovima i drugim tijelima, osim kad je posebnim zakonom drukčije određeno.

Pored toga, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske daje mišljenja o nacrtima prijedloga zakona i drugih propisa važnih za ustrojstvo i rad državnog odvjetništva i obnašanje državnoodvjetničke dužnosti.

U Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske ustrojena su dva odjela: Kazneni odjel i Građansko-upravni odjel te Ured Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske kao posebna ustrojstvena jedinica.

Kazneni odjel nadležan je za postupanje u predmetima izvanrednog preispitivanja pravomoćne presude, preispitivanja sudskih odluka i sukoba nadležnosti, predmetima u drugostupanjskom postupku pred Visokim kaznenim sudom Republike Hrvatske i predmetima podizanja zahtjeva za zaštitu zakonitosti u kaznenim i u prekršajnim postupcima pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske.

Građansko-upravni odjel nadležan je za zastupanje Republike Hrvatske u imovinskim sporovima i drugim postupcima koji se vode pred stranim sudovima, međunarodnim i drugim tijelima kao što su međunarodne arbitraže, poduzima radnje radi naplata tražbina Republike Hrvatske u postupcima pred stranim sudovima i drugim tijelima (ostvarivanje tražbina u međunarodnim stečajevima, prisilne naplate tražbina u državama članicama EU-a i trećim zemljama), za zastupanje pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske, Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske, predmetima davanja pravnih mišljenja o pitanjima koja se odnose na imovinskopravne poslove, zaštitu imovine, prirodnih bogatstava, dijelova prirode, nekretnina, stvari i prava od osobitog značenja za Republiku Hrvatsku, daje mišljenja o pravnoj valjanosti određenih pravnih poslova na temelju posebnih propisa, daje mišljenja kojima o primjeni pojedinih propisa kako bi se osigurala jedinstvena primjena zakona na cijelom teritoriju Republike Hrvatske, nadležan je za postupanje u predmetima podizanja prijedloga za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćnih presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske te u predmetima prevencije i izvansudskog rješavanja sporova.

U Uredu Glavnog državnog odvjetnika osim poslova državnoodvjetničke uprave obavljaju se i poslovi međunarodne pravne pomoći i suradnje, zamolnica, pritužbi na rad te se prate europski propisi, prati se i analizira praksa Europskog suda za ljudska prava i sudova Europske unije.

Iako predmeti državnoodvjetničke uprave nisu obuhvaćeni ovim izvješćem, valja istaknuti da je državno odvjetništvo hijerarhijski ustrojeno, zbog čega je vrlo

velik broj ovih predmeta u radu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, što zahtijeva značajan angažman i vrijeme.

7.1. Opći pregled kretanja predmeta

Opći pregled kretanja predmeta Državnog odvjetništva Republike Hrvatske

Vrsta državnog odvjetništva	Godina	Broj zamjenika/savjetnika – stvarna prisutnost	Kretanje predmeta			
			Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
DORH	2021.	29,7	1.237	6.398	6.574	1.061
	2022.	27,5	955	5.848	5.705	1.098
	2023.	32,4	1.095	5.611	5.700	1.006
	2024.	31,3	1.010	6.349	6.464	895
	2025.	32,2	856	6.862	7.451	267

*procjena temeljem dostupnih podataka u informacijskom sustavu državnog odvjetništva

U gornjoj tablici dan je prikaz broja predmeta u radu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske od 2021. do 2025. godine.

U izvještajnom razdoblju Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zaprimilo je 8 % predmeta više u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje te je riješilo 7.451 predmeta, što je 15 % više nego 2024. godine. U Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske u radu je ostalo 3 % neriješenih predmeta od ukupnog broja predmeta u radu, što je smanjenje od 9 % u odnosu na prošlo izvještajno razdoblje, kad je neriješenih predmeta bilo 12 %, što sve govori u prilog ažurnom postupanju.

Godina	Broj predmeta u postupku pred sudom i JPT	Ukupan broj predmeta u kojima postupak vodi i u postupku sudjeluje državno odvjetništvo
2021.	1.177	10.455
2022.	445	7.078
2023.	344	6.889
2024.	524	7.608
2025.	643	8.067

*procjena temeljem dostupnih podataka u informacijskom sustavu državnog odvjetništva

Osim državnoodvjetničkih predmeta, o kretanju kojih smo govorili prethodno, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ima u radu i predmete u kojima se postupak nakon donošenja državnoodvjetničke odluke pokreće i vodi pred sudovima, a broj navedenih predmeta kroz petogodišnje razdoblje prikazan je u prethodnoj tablici pod „Broj predmeta u postupku pred sudom i JPT.“

Iako upravljanje ovim postupcima i njihovo trajanje ne ovisi o državnom odvjetništvu, već o postupanju suda pred kojim se postupak vodi, ovi predmeti

zahtijevaju velik angažman državnih odvjetnika koji pred sudovima poduzimaju potrebne državnoodvjetničke radnje.

U prethodnoj tablici pod „Ukupan broj predmeta u kojima postupak vodi i u postupku sudjeluje državno odvjetništvo“ prikazuje se ukupan broj predmeta u radu, dakle državnoodvjetničkih predmeta i predmeta u kojima se postupak nakon donošenja državnoodvjetničke odluke pokreće i vodi pred sudovima.

Opći pregled pokazatelja uspješnosti rada Državnog odvjetništva Republike Hrvatske

Državna odvjetništva	Godina	CR	DT	Broj zamjenika/savjetnika – stvarna prisutnost	Primljeno po zamjeniku/savjetniku	Broj riješenih predmeta po zamjeniku/savjetniku	Broj neriješenih predmeta po zamjeniku/savjetniku
DORH	2021.	103 %	58,9	29,7	215,4	221,3	35,7
	2022.	98 %	70,2	27,5	212,7	207,5	39,9
	2023.	102 %	64,4	32,4	173,2	175,9	31,0
	2024.	102 %	50,7	31,3	202,8	206,5	28,6
	2025.	109 %	13,1	32,2	213,4	231,8	8,3

Iz podataka navedenih u tablici razvidno je da je u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske povećana ažurnost na 109 %, a vrijeme rješavanja i dalje se smanjuje kao i broj neriješenih predmeta po rješavatelju, što sve predstavlja pozitivan trend.

I ovdje je važan podatak da je stopa ažurnosti 109 %, što govori u prilog činjenici da je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u izvještajnom razdoblju riješilo više predmeta od broja novozaprimljenih predmeta u rad, dakle da se smanjuje broj neriješenih predmeta.

Ovdje valja napomenuti da se obavljanje dužnosti zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske ne može pratiti samo kroz prikaz predmeta u radu jer zamjenici imaju angažman i u brojnim radnim skupinama za izradu nacrtu prijedloga zakona, na edukacijama organiziranim od strane Pravosudne akademije, međunarodnim skupovima i svakodnevnom nadzoru rada nižih državnih odvjetništava.

7.2. Pregled kretanja predmeta za 2025. godinu s pokazateljima po vrstama predmeta

Pregled kretanja predmeta po vrstama predmeta s indikatorima

Vrsta predmeta	Kretanje predmeta u 2024. godini			CR	DT
	Primljeno	Riješeno	Neriješeno		
KAZNENI PREDMETI					
Upisnik kaznenih predmeta u drugostupanjskom postupku (KŽ-DO)	1.753	1.753	0	100 %	0
Upisnici zahtjeva za zaštitu zakonitosti (KZZ-DO, ZPP-DO)	227	270	135	119 %	183
Drugi kazneni upisnici (Kmp-DO, Kuo-DO, Ksm-DO, KR-DO)	3.064	3.545	55	116 %	6
UKUPNO kazneni	5.044	5.568	190	110 %	12
GRAĐANSKO-UPRAVNI PREDMETI					
Parnični predmeti/arbitraže (P-DO)	1	2	0	200 %	0
Pravna mišljenja (M-DO)	251	272	20	108 %	27
Postupci pred VSRH, VUS, VKS i VTS (GZ-DO)	870	889	31	102 %	13
Ostali predmeti	696	720	26	103%	13
UKUPNO građansko-upravni	1.818	1.883	77	104%	15

Iz pregleda kretanja predmeta po vrsti proizlazi da se 73 % od ukupnog broja zaprimljenih predmeta odnosi na kaznene predmete.

Ta činjenica, kao i činjenica da je rješavanje građansko-upravnih predmeta u pravilu vezano zakonskim rokovima utječe na okolnost da je većina neriješenih predmeta iz stvarne nadležnosti kaznenog odjela, s čime je onda povezan i parametar vremena potrebnog za rješavanje neriješenih predmeta koji je veći za kaznene predmete.

U odnosu na kretanje navedenih pokazatelja nema promjena u praćenju tijekom petogodišnjeg razdoblja, kao ni u strukturi po vrstama predmeta, pa su kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju od kaznenih predmeta najzastupljeniji drugi kazneni predmeti i predmeti pravnih lijekova, a u građanskim i upravnim predmetima najveći je broj ostalih predmeta i zahtjeva za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude.

II. REZULTATI RADA DRŽAVNIH ODVJETNIŠTAVA ZA 2025. GODINU

8. Zbirni prikaz načina rješavanja kaznenih, građanskih i upravnih predmeta u 2025. godini za razdoblje od 2021. do 2025. godine

8.1. Zbirni prikaz rada i odluka u kaznenim i prekršajnim predmetima

Struktura prijavljenih poznatih osoba – sve osobe

Prijavljene osobe	2021.		2022.		2023.		2024.		2025.	
	Prijavljeno u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu	Prijavljeno u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu	Prijavljeno u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu	Prijavljeno u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu	Prijavljeno u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu
Odrasle osobe	35.666	45.605	36.053	47.188	35.561	48.711	36.172	53.231	36.942	56.485
Mlađi punoljetnici	2.294	2.899	2.157	2.701	2.027	2.519	2.077	2.751	2.011	2.756
Pravne osobe	1.283	2.271	1.438	2.559	1.259	2.573	1.350	2.883	1.530	3.317
Maloljetne osobe	1.857	2.234	1.965	2.352	2.293	2.747	2.588	3.104	2.492	3.108
UKUPNO	41.100	53.009	41.613	54.800	41.140	56.550	42.187	61.969	42.975	65.666

Tijekom izvještajne 2025. godine državna su odvjetništva zaprimila 42.975 kaznenih prijava protiv poznatih počinitelja, dok je u 2024. godini bilo prijavljeno 42.187 osoba, što znači da je u ovom izvještajnom razdoblju protiv poznatih počinitelja (sve fizičke i pravne osobe) zaprimljeno 788 kaznenih prijava više nego 2024. godine, što predstavlja porast od 1,9 %.

Porast u odnosu na poznate fizičke osobe iznosi 1,5 % jer je u ovom izvještajnom razdoblju prijavljeno 41.445 poznatih fizičkih osoba, dok je tijekom 2024. godine prijavljeno 40.837 poznatih fizičkih osoba, pri čemu se pod poznate fizičke osobe svrstavaju odrasle osobe (od navršene 21. godine života), mlađe punoljetne osobe (od 18. do 21. godine života) i maloljetnici (od 14. do 18. godine života).

Nešto veći porast prijava, od 13,3 %, bilježi se u odnosu na pravne osobe, kojih je tijekom 2025. godine prijavljeno 1.530, što je 180 prijavljenih pravnih osoba više nego prethodne godine (2024. – 1.350 prijavljenih pravnih osoba).

Kada se promatra struktura prijavljenih poznatih osoba, iz brojčanih podataka prikazanih u tablici razvidno je da su i u 2025. najzastupljenije kaznene prijave podnesene protiv odraslih osoba s 36.942 prijave (86 %), potom slijede maloljetne osobe s 2.492 prijave (5,8 %) pa mlađe punoljetne osobe s 2.011 prijava (4,7 %) te pravne osobe s 1.530 prijava (3,5 %), a koja struktura ne odstupa od prošlogodišnje, kada su kaznene prijave u odnosu na odrasle osobe participirale s 85,8 %, u odnosu na maloljetne osobe sa 6,1 %, na mlađe punoljetne osobe s 4,9 %, a na pravne osobe s 3,2 %.

Struktura kriminaliteta

Kazneno djelo	Broj prijavljenih u 2024.	Broj prijavljenih u 2025.	Porast – pad
Članak 139. KZ/11	5.976	5.573	-6,74 %
Članak 177. KZ/11	1.688	1.854	9,83 %
Članak 179.a KZ/11	1.628	1.732	6,39 %
Članak 227. KZ/11	1.558	1.661	6,61 %
Članak 228. KZ/11	3.423	2.982	-12,88 %
Članak 229. KZ/11	1.649	1.584	-3,94 %
Članak 235. KZ/11	1.493	1.482	-0,74 %
Članak 236. KZ/11	3.206	3.537	10,32 %
Članak 247. KZ/11	1.164	1.465	25,86 %
Članak 291. KZ/11	1.584	2.066	30,43 %
Članak 326. KZ/11	1.845	1.171	-36,53 %
Ostalo	16.973	17.868	5,27 %
UKUPNO	42.187	42.975	1,87 %

U strukturi kriminaliteta i u ovom izvještajnom razdoblju najzastupljenije je kazneno djelo protiv osobne slobode – prijetnja iz članka 139. Kaznenog zakona/11, koje u ukupnom broju zaprimljenih kaznenih prijava sudjeluju s 13 %.

Brojčano se također ističu kaznena djela protiv imovine, i to kazneno djelo prijevare iz članka 236. Kaznenog zakona/11, kazneno djelo krađe iz članka 228. Kaznenog zakona/11, kazneno djelo teške krađe iz članka 229. Kaznenog zakona/11 te kazneno djelo oštećenja tuđe stvari iz članka 235. Kaznenog zakona/11, a što su sve kaznena djela iz nadležnosti općinskih državnih odvjetništava.

Kontinuirano se prijavljuje i kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona/11, kazneno djelo povrede djetetovih prava iz članka 177. Kaznenog zakona/11, kazneno djelo nasilja u obitelji iz članka 179.a Kaznenog zakona/11 (koje i ove godine bilježi blagi porast) te kazneno djelo izazivanja prometne nesreće u cestovnom prometu iz članka 227. Kaznenog zakona/11.

U posebnim poglavljima dana je analiza porasta, odnosno pada zastupljenosti pojedinih kaznenih djela u odnosu na 2024. godinu, i to u odnosu na kaznena djela iz nadležnosti općinskih državnih odvjetništava u poglavlju 9.1., u odnosu na kaznena djela iz nadležnosti županijskih državnih odvjetništava u poglavlju 10.1., a u odnosu na kaznena djela iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta u poglavlju 11.1.

8.1.1. Odluke o kaznenim prijavama

Odluke o kaznenim prijavama (bez maloljetnih osoba)

Godina	Zaprimljeno kaznenih prijava	Ukupno u radu	Neriješeno	Otvorena istraživanja	Odbačaj	Neposredna optužnica	Optužnica s kaznenim nalogom	Rješenje o provođenju istrage	Ustup	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka
2021.	39.243	50.775	12.803	8.768	13.391	4.773	3.789	4.101	1.725	1.425	37.972
2022.	39.648	52.448	14.954	9.549	11.818	3.816	3.597	4.139	3.410	1.166	37.494
2023.	38.847	53.803	19.274	9.897	11.079	3.831	3.072	3.960	1.471	1.215	34.525
2024.	39.599	58.865	22.061	10.591	11.747	4.059	3.193	4.300	1.699	1.214	36.803
2025.	40.483	62.558	23.118	10.720	13.396	3.706	3.531	4.473	1.982	1.632	39.440

Tijekom 2025. godine sva općinska državna odvjetništva, županijska državna odvjetništva i Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (bez kaznenih prijava protiv maloljetnih osoba) zaprimili su ukupno 40.483 kaznene prijave. Kada se broju zaprimljenih prijava dodaju neriješene prijave iz 2024. godine, državna su odvjetništva u izvještajnoj godini imala ukupno u radu 62.558 prijava. Od ukupnog broja kaznenih prijava u radu riješeno je 39.440 prijava (63 %), što je vrlo zadovoljavajući rezultat, u blagom porastu gledajući u postotcima u odnosu na 2024. godinu. Promatrajući u apsolutnim brojevima, tijekom 2025. riješeno je 39.440 prijava, a tijekom 2024. riješene su 36.803 prijave, što je 2.637 više riješenih prijava.

Na kraju izvještajnog razdoblja ostalo je neriješeno 23.118 prijava (37 %), što je također na razini prošlogodišnjeg, odnosno predstavlja blagi pad postotka neriješenih prijava, koji je 2024. iznosio 37,5 %.

Kada se ukupan broj donesenih odluka – 39.440 analizira prema vrsti donesene meritorne državnoodvjetničke odluke, proizlazi da na rješenja o odbačaju kaznene prijave otpada 34 % (13.396) te se uočava da je broj rješenja o odbačaju kaznene prijave blago viši u odnosu na ranija izvještajna razdoblja (2024. – 31,9 %, 2023. – 32,1 %, 2022. – 31,5 %). Zatim slijede optužnice – neposredne optužnice i optužnice s kaznenim nalogom kojih je podignuto 7.237, odnosno 18,4 %, pri čemu su državna odvjetništva u odnosu na 3.531 osobu (48,8 %) zatražila od sudova izdavanje kaznenog naloga, dok od ukupno donesenih odluka na rješenja o provođenju istrage otpada 11,3 % (4.473).

Nadalje, tijekom 2025. otvoreno je 10.720 (27,2 %) istraživanja, 5 % prijava (1.982) riješeno je ustupom predmeta drugom državnom odvjetništvu, a 1.632 prijave (4,1 %) riješene su na drugi način (spajanjem predmeta i slično).

8.1.1.1. Odluke o kaznenim prijavama – maloljetnici

U izvještajnom razdoblju maloljetni počinitelji kaznenih djela participiraju u ukupnom broju poznatih prijavljenih fizičkih osoba (41.445) sa 6 %. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje bilježimo neznatan pad broja prijavljenih maloljetnika. U izvještajnom razdoblju u odnosu na prethodno državna odvjetništva donijela su podjednak broj rješenja o odbačaju kaznene prijave, ali su otvorila 32 % više

istraživanja u odnosu na prethodno i u podjednakom broju kao i u izvještajnom razdoblju za 2024. godinu donijela rješenje o provođenju pripremnog postupka.

Odluke o kaznenim prijavama – maloljetnici

Godina	Zaprimljeno kaznenih prijava	Ukupno u radu	Neriješeno	Ukupno odbačaja	Od toga oportunitet iz čl. 71., 72. i 73. ZSM	Otvoreno istraživanje	Neposredni prijedlog za mlt. sankciju čl. 82. ZSM	Rješenje o provođenju pripremnog postupka	Ustup	Riješeno na drugi način	Prijave u radu izvan DO
2021.	1.857	2.234	389	1.055	523	119	229	118	173	152	129
2022.	1.965	2.352	455	1.060	537	124	255	154	158	146	136
2023.	2.293	2.747	517	1.273	577	235	225	202	165	130	166
2024.	2.588	3.104	617	1.436	693	220	255	237	184	155	165
2025.	2.492	3.108	601	1.425	667	290	264	238	163	127	147

8.1.1.2. Odluke o kaznenim prijavama nakon dovršenog istraživanja

Odluke o kaznenim prijavama nakon dovršenog istraživanja

Godina	U radu			Odluke DO							Ostalo u radu
	Ostalo u radu	Pokrenuto u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu	Rješenje o odbačaju	Službena bilješka o podizanju optužnice	Službena bilješka o podizanju optužnice s kaznenim nalogom	Službena bilješka o podnošenju prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije	Ustup	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2025.	5.285	11.149	16.434	2.786	6.463	824	174	112	357	10.716	5.718

Državna su odvjetništva tijekom 2025. godine u radu imala ukupno 16.434 predmeta istraživanja, od čega je u 2025. godini otvoreno 11.149 istraživanja, dok je iz prethodnih razdoblja ostalo u radu 5.285 istraživanja. Pritom je tijekom 2025. godine dovršeno 10.716 istraživanja, odnosno 65,2 %.

Prema strukturi odluka donesenih nakon dovršenog istraživanja, u 68 % predmeta podignuta je optužnica, a kaznena prijava odbačena je u 26 % predmeta. Na drugi način riješeno je 3,3 % prijava, prijedlog za izricanje maloljetničke sankcije podnesen je u odnosu na 1,6 % prijava, dok je ustupljeno 1,1 % prijava.

Da bismo dobili ukupan broj rješenja o odbačaju donesenih tijekom 2025. godine, rješenjima o odbačaju kaznene prijave donesenim povodom kaznene prijave (13.396 – iz tablice 8.1.1.) potrebno je pribrojiti rješenja o odbačaju kaznene prijave donesena nakon dovršenog istraživanja (2.786), a iz čega je razvidno da su tijekom

2025. godine donesena sveukupno 16.182 rješenja o odbačaju, što predstavlja porast od 12,2 % u odnosu na broj odbačaja donesenih tijekom prethodnog izvještajnog razdoblja (14.420 rješenja o odbačaju). Nadalje, u odnosu na optužnice proizlazi da su tijekom 2025. godine podignute ukupno 14.524 optužnice, s obzirom na to da je povodom kaznene prijave (dakle, bez provođenja istraživanja) podignuto 7.237 optužnica, a nakon dovršenog istraživanja podignuto je 7.287 optužnica, a što je postotak na razini prošlogodišnjega.

Kada ukupan broj odluka donesenih povodom kaznene prijave u 2025. godini (39.440 odluka) umanjimo za broj otvorenih istraživanja (10.720) te dodamo broj odluka nakon dovršenog istraživanja (10.716 odluka), proizlazi da je u 2025. godini riješeno 39.436 prijave.

8.1.2. Istrage i odluke po dovršenoj istrazi

Odluke po dovršenoj istrazi

Godina	Ukupno u radu	ODLUKE					Ostalo u radu
		Obustava	Optužnica	Ustup	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka	
2021.	6.826	554	3.744	62	86	4.446	2.380
2022.	6.873	475	3.788	62	55	4.380	2.493
2023.	6.761	439	3.828	63	51	4.381	2.380
2024.	7.090	493	4.103	84	52	4.732	2.358
2025.	7.239	571	3.903	94	37	4.605	2.634

Tijekom 2025. godine doneseno je rješenje o provođenju istrage za 4.473 osobe (bez maloljetnih osoba), što su 173 istrage više u odnosu na prethodnu godinu, kada ih je bilo 4.300 i predstavlja porast od 4 %.

Od ukupnog broja istraga u radu (7.239) tijekom 2025. godine dovršeno je 4.605 istraga (63,6 %), dok su u radu ostale 2.634 istrage (36,4 %), a razlozi nedovršavanja istrage u glavnini su objektivne naravi – velik broj dokaznih radnji koje je potrebno provesti, istrage otvorene krajem godine, tj. u zadnjem tromjesečju izvještajnog razdoblja, nedostupnost okrivljenika ili svjedoka, prikupljanje dokaza putem međunarodne pravne pomoći koja znatno produljuje trajanje postupka, nužnost provođenja složenih vještačenja i slično.

Od spomenutih dovršenih istraga u odnosu na 4.605 osoba, protiv 3.903 osobe podignuta je optužnica, koje kao državnoodvjetnička odluka u ukupnom broju odluka nakon dovršene istrage participiraju s 84,7 %, što je 4,9 % manje nego optužnica podignutih u 2024., no ne predstavlja značajnije odstupanje od ranijih izvještajnih razdoblja.

No, valja istaknuti da gotovo 85 % podignutih optužnica nakon provedene istrage govori u prilog zaključku da su državna odvjetništva donosila rješenja o provođenju istrage u slučaju relevantnog stupnja osnovane sumnje da je određena osoba počinila određeno kazneno djelo, a koja se osnovana sumnja tijekom istrage i potvrdila.

Po dovršetku istrage u 12,4 % (u odnosu na 571 osobu) istraga je obustavljena, u odnosu na 94 osobe (2,1 %) predmet je ustupljen drugom državnom odvjetništvu, dok je u odnosu na 37 osoba (0,8 %) predmet riješen na drugi način.

Što se tiče trajanja istrage, odnosno pripremnog postupka za maloljetnike, iz tabličnog prikaza niže razvidno je da je tijekom 2025. godine u roku od 6 mjeseci dovršeno 3.547 istraga (76,5 %), u roku od 12 mjeseci riješene su 724 istrage (15,6 %), 167 istraga dovršeno je u roku do 18 mjeseci (3,6 %) te je 199 istraga trajalo dulje od 18 mjeseci (4,3 %)

Trajanje istrage / pripremnog postupka za maloljetnike

Godina	Do 1 mjeseca	Do 3 mjeseca	Do 6 mjeseci	Do 12 mjeseci	Do 18 mjeseci	Više od 18 mjeseci
2021.	666	1.105	1.125	504	213	182
2022.	698	1.150	1.093	533	188	212
2023.	756	1.034	1.093	751	198	153
2024.	888	1.141	1.303	511	148	122
2025.	914	1.229	1.404	724	167	199

Sve prikazano i opisano ukazuje na iznimno zadovoljavajuće vrijeme dovršetka istrage, odnosno pripremnog postupka za maloljetnike, te na ažurnost, budući da je 76,5 % istraga dovršeno u zakonskom roku od 6 mjeseci. Prateći podatke unazad pet godina, razvidno je kako je sve veći broj istraga i pripremnog postupka koji se završavaju u propisanom roku od 6 mjeseci, ali i u roku od jednog, odnosno 3 mjeseca, pa se može istaknuti kontinuirano skraćivanje trajanja najvećeg broja istraga i pripremnih postupaka u državnim odvjetništvima.

Do produljenja roka za dovršetak istrage dolazi, kao što je već spomenuto, u složenim predmetima u kojima su razlozi produljenja objektivno opravdani te specifični za svaki konkretan predmet – složenost naloženih vještačenja, nedostupnost okrivljenika, žrtava ili svjedoka, osobito onih koji prebivaju izvan Republike Hrvatske, brojnost dokaznih radnji, istrage s puno okrivljenika ili velikim brojem svjedoka, prikupljanje i analiza obimne knjigovodstveno-financijske dokumentacije, prikupljanje dokaza putem međunarodne pravne pomoći i slično.

8.1.2.1. Odluke po dovršenom pripremnom postupku – maloljetnici

Odluke po dovršenom pripremnom postupku – maloljetnici

Godina	Ukupno u radu	ODLUKE						Ostalo u radu
		Obustava	Od toga obustava po oportunitetu	Prijedlog za izricanje mlt. sankcije	Ustup	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka	
2021.	167	21	0	102	4	4	135	32
2022.	186	17	3	105	0	10	132	54
2023.	268	27	7	141	6	7	181	87
2024.	333	32	4	191	9	17	249	84
2025.	326	29	4	169	4	10	212	114

U ukupno 326 predmeta u radu državna odvjetništva trebala su donijeti odluku po dovršenom pripremnom postupku neovisno o tome u kojem su izvještajnom razdoblju donijela rješenje o provođenju pripremnog postupka. U odnosu na ukupno 212 odluka u 29 ili 13,7 % donijela su rješenje o obustavi pripremnog postupka, dok su u odnosu na 169 ili 80 % dovršenih pripremnih postupaka predložili izricanje maloljetničke sankcije. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje državna su odvjetništva podnijela 88,5 % manje prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije.

8.1.3. Optuženja i odluke sudova povodom optuženja

Optužnice u radu u državnom odvjetništvu (bez maloljetnih osoba)

Godina	Ostalo u radu pred sudom	Od toga pred optužnim vijećem	Ustup optužnice bez odluke optužnog vijeća	Ostalo (ukidna, obnova, preuzimanje progona, ustup potvrđene optužnice)	Odluke DO – optužnice				Ukupno optužnica u radu
					Neposredna optužnica	Optužnica s kaznenim nalogom	Optužnica nakon istrage	Ukupno optužnica	
2021.	36.329	8.375	0	10.157	7.876	7.053	3.762	18.691	65.177
2022.	44.124	5.843	0	1.793	7.541	6.474	3.747	17.762	63.679
2023.	43.280	5.658	115	1.644	7.719	5.967	3.804	17.490	62.529
2024.	44.226	6.352	128	1.781	8.055	6.480	4.066	18.601	64.736
2025.	44.630	6.494	97	1.423	7.884	6.652	3.942	18.478	64.628

U izvještajnom razdoblju državna odvjetništva podigla su ukupno 18.478 optužnica, približno isti broj kao i prošle godine (0,66 % manje optužnica od prošle godine ili 123 optužnice manje). U navedenom broju najviše je neposrednih optužnica (42,66 %) i optužnica s kaznenim nalogom (35,99 %). Udio optužnica podignutih nakon istrage (21,33 %) isti je kao prošle godine. Omjer udjela neposrednih optužnica i optužnica nakon istrage tijekom pet godina je ujednačen.

Neposredno optuživanje, uključujući optužnice s kaznenim nalogom, sukladno je zakonodavnoj intenciji da se trajanje kaznenog postupka skрати, a dokazni postupak koncentrira u stadij rasprave pred sudom. Provođenje istrage obvezno je samo za najteža kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora teža od petnaest godina ili kazna dugotrajnog zatvora, odnosno prema neubrojivim počiniteljima, što je manji udio u ukupnom kriminalitetu.

Tijekom izvještajnog razdoblja u radu pred sudom iz ranijeg razdoblja ostalo je ukupno 44.630 optužnica, pa kad se ovom broju doda broj novopodignutih optužnica, dolazimo do broja od 64.628 optužnica koje su bile u radu pred sudom u izvještajnom razdoblju, približno isti broj kao prošle godine (64.736), koje optužnice državni odvjetnici zastupaju pred sudom i u kojim predmetima poduzimaju radnje.

Od ukupnog broja optužnica pred sudom manji je dio (14,55 %) neriješen pred optužnim vijećem, isto kao prošle godine. Državno odvjetništvo te optužnice zastupa pred optužnim vijećem te poduzima druge radnje u tim predmetima, što opterećuje rad državnih odvjetnika.

Dakle, broj optužnica koje su na početku 2025. godine ostale pred sudom iz ranijih razdoblja, kao i prošle godine, gotovo je 2,5 puta veći od prosječnog broja podignutih optužnica godišnje u razdoblju od pet godina (18.204 optužnice godišnje), što opterećuje učinkovitost rada državnog odvjetništva u novim predmetima. Za ostvarenje zakonodavne intencije brzog i učinkovitog kaznenog postupka potrebna su unaprjeđenja u stadiju optužnog vijeća i rasprave pred sudom.

Odluke pred optužnim vijećem (bez maloljetnih osoba)

Godina	Ukupno optužnica pred optužnim vijećem	Ustup	Povučena optužnica	Riješeno na drugi način	Odluke optužnog vijeća				
					Optužnica potvrđena	Optužnica vraćena	Obustava po optužnom vijeću	Ukupno odluka optužnog vijeća	Ostalo u radu pred optužnim vijećem
2021.	20.013	270	29	4.064	12.066	268	48	12.382	8.918
2022.	18.947	86	21	4.314	12.566	287	95	12.948	5.909
2023.	18.641	140	12	14	11.915	227	72	12.214	6.342
2024.	20.191	122	37	48	13.183	273	65	13.521	6.576
2025.	19.966	79	19	36	12.640	291	83	13.014	6.911

U 2025. godini u radu pred optužnim vijećem ukupno se nalazilo 19.966 optužnica, dakle ukupan broj optužnica u radu pred optužnim vijećima nadležnih sudova gotovo je isti kao prošle godine (manji je za 1,11 %, odnosno 225 optužnica manje).

Ukupan broj odluka optužnog vijeća nešto je manji (3,74 %, odnosno 507 odluka manje) od prošle godine. Na kraju 2025. godine u radu je pred optužnim vijećima ostalo 6.911 optužnica u kojima nije donesena odluka o osnovanosti podignute optužnice, odnosno 5,09 % više optužnica (335 optužnica više) nego na kraju 2024. godine.

Potvrđeno je 97,12 % optužnica od ukupnog broja odluka optužnog vijeća tijekom 2025. godine. Tijekom pet godina udio više od 97 % potvrđenih optužnica u odlukama optužnog vijeća pokazatelj je ujednačene visoke kvalitete podignutih optužnica.

Unatoč okolnosti što na odluku optužnog vijeća o vraćanju optužnice državno odvjetništvo nema pravo žalbe i dužno je postupiti po odluci suda za dopunu dokaznog postupka ili ispravak optužnice, samo je 2,23 % vraćenih optužnica u ukupnom broju odluka optužnog vijeća. Isti su podatci iz ranijih godina (oko 2 % vraćenih optužnica).

Još je niži udio (0,63 %) obustava postupka u odlukama optužnog vijeća, većinom zbog razloga koji nastupe nakon podizanja optužnice, izvan utjecaja državnog odvjetništva (primjerice: smrt, trajna raspravna nesposobnost optuženika, prestanak postojanja pravne osobe). Tijekom pet godina udio obustava konstantno je nizak (iznosi od 0,38 % do 0,73 %).

Neznatan dio (0,09 %) od ukupnog broja optužnica u radu pred optužnim vijećem tijekom 2024. godine (19.966 optužnica) povučene su optužnice (ukupno 19 optužnica) od strane državnog odvjetništva. Isti su podatci iz ranijih godina (iznose od

0,6 % do 0,14 %).

Navedeni podatci potvrđuju uspješan rad državnog odvjetništva u podizanju optužnica.

Broj i vrste presuda (bez maloljetnih osoba)

Godina	Presuda s kaznenim nalogom	Optužnica potvrđena	Ukupno	Odluke suda									
				Obustava nakon potvrđivanja optužnice	Osuđujuća	Od toga po sporazumu	Presuda – nebrojivi	Oslobađajuća	Odbijajuća	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka suda	Riješeno pred sudom – ostalo	Ukupno bez odluka suda
2021.	4.064	12.066	16.130	561	16.236	521	203	1.386	538	0	18.924	0	31.253
2022.	4.314	12.566	16.880	1046	15.522	612	206	1.325	581	681	19.361	1.234	38.196
2023.	3.971	11.915	15.886	859	14.254	607	222	1.192	511	578	17.616	742	38.263
2024.	4.080	13.183	17.263	953	15.381	1077	274	1.062	517	461	18.648	1.167	38.583
2025.	4.369	12.637	17.006	1036	15.787	621	304	1.072	467	482	19.148	854	37.913

U 2025. godini na temelju optužnica državnih odvjetništava doneseno je 4.369 presuda s kaznenim nalogom, 7,08 % više nego prošle godine. U odnosu na 19.148 osoba donesena je odluka suda nakon provedenog postupka, što je 2,68 % više od prošle godine. Od ukupno odluka suda 22,81 % otpada na pravomoćne presude s kaznenim nalogom, što znači da u navedenom postotku državno odvjetništvo participira u formiranju kaznene politike.

Od ukupnog broja donesenih presuda osuđujućih je 82,44 %. Od toga je udio presuda na temelju sporazuma 3,24 %. Presude prema nebrojivim počiniteljima daljnjih su 1,58 % od ukupnog broja sudskih odluka donesenih nakon provedenog postupka.

Ukupno 8,02 % su oslobađajuće (5,59 %) i odbijajuće presude (2,43 %). Slični su podatci iz ranijih godina (u razdoblju od pet godina njihov se udio kreće od 8,02 % do 10,16 %). Odluke o obustavi nakon potvrđivanja optužnice (5,41 %) većinom su donesene zbog okolnosti koje nastupe naknadno (smrt ili nastupanje trajne raspravne nesposobnosti okrivljenika, prestanak postojanja pravne osobe). Njihov broj ujednačen je u rasponu od 1,63 % do najviše 5,41 % tijekom pet godina.

Stalno visok udio od 80,17 % do 85,79 % donesenih osuđujućih presuda po podnesenim optužnicama u razdoblju od 2021. do 2025. godine potvrđuje da državno odvjetništvo donosi pravilne odluke o podizanju optužnice i uspješno zastupa podnesene optužnice u postupku pred sudom.

Udio presuda na temelju sporazuma u ukupnom broju osuđujućih presuda od 3,24 % nešto je manji od prošle godine (udio od 7 % 2024. godine), ali je ujednačen s podacima ranijih godina (udio od 4,26 % 2023. godine, 3,94 % 2022. godine, 3,2 % 2021. godine). Složeni su razlozi što ukupan udio presuda po sporazumu nije

viši.

Iako institut sporazumijevanja doprinosi skraćenju kaznenog postupka, često se ne primjenjuje kod najtežih kaznenih djela, kod kojih je, zbog očekivane visoke kazne zatvora, interes obrane za sporazum najveći. Državno je odvjetništvo načelno restriktivnog pristupa u sporazumijevanju za najteža kaznena djela protiv života i tijela, protiv spolnih sloboda kao i kod drugih kaznenih djela s teškim posljedicama za žrtve.

Postoje i određena zakonska ograničenja, kao što je primjerice potrebna suglasnost žrtve za sporazumijevanje kod određenih kaznenih djela. Državno odvjetništvo kod sporazumijevanja ustrajava na standardima visine kazne, naknade štete, ispunjenja imovinskopravnog zahtjeva, vraćanja pribavljene imovinske koristi.

Uvjeti državnog odvjetništva za sporazumijevanje često nisu prihvatljivi obrani. Dijelom je to zbog očekivanja blaže kaznene politike pred sudom, odnosno zbog iskustva da dugotrajni sudski postupak utječe negativno po državno odvjetništvo na ishod kaznenog postupka zbog slabljenja personalnih i gubitka materijalnih dokaza.

Veći trošak sudskog postupka od strane obrane ne percipira se značajnim, jer se dugotrajno angažiranje resursa državnog odvjetništva i suda u ukupnim troškovima kaznenog postupka ne prikazuje u realnom iznosu kao trošak obrane po odvjetničkoj tarifi, već u znatno nižem iznosu takozvanog paušalnog troška odmjereno po procjeni suda.

8.1.4. Kaznene sankcije

Tijekom 2025. sudovi su izrekli sankcije prema 15.787 osoba, što je 406 ili 2,64 % više izrečenih sankcija u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, međutim, a kako je to iz donje tablice razvidno, na razini je višegodišnjeg prosjeka.

Broj i vrsta izrečenih kazni (bez maloljetnih osoba)

Godina	Osuđujuća presuda	Zatvor	Od toga dugotrajni zatvor	Od toga rad za opće dobro	Novčana kazna	Uvjetna osuda	Sudska opomena	Prestanak pravne osobe	Maloljetničke sankcije	Oslobođeno od kazne	Ostalo	Ukupno sankcija
2021.	16.236	4.154	13	785	399	11.631	0	0	44	8	0	16.236
2022.	15.522	4.034	9	813	225	11.195	0	0	59	9	0	15.522
2023.	14.254	3.345	8	715	221	10.585	0	0	92	11	0	14.254
2024.	15.381	3.727	4	660	191	11.348	0	1	110	4	0	15.381
2025.	15.787	3.551	8	587	238	11.886	0	2	105	5	0	15.787

U ukupnom broju izrečenih sankcija kazna zatvora zastupljena je s 22,49 %, što čini neznatno smanjenje od 1,74% u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje.

U promatranom petogodišnjem razdoblju uočava se kontinuirani pad broja izrečenih kazni zatvora, dok je zabilježeno kontinuirano povećanje broja izrečenih uvjetnih osuda. Izrečene kazne zatvora zamijenjene su radom za opće dobro u 16,53 % slučajeva, a što prema prethodnoj godini čini neznatno smanjenje od 1,17 % te je na razini višegodišnjeg prosjeka.

Izrečeno je osam dugotrajnih kazni zatvora. Ove kazne izriču se za najteža kaznena djela te u ukupnom broju izrečenih zatvorskih kazni participiraju s 0,23 %.

Novčana kazna kao glavna kazna izrečena je u odnosu na 1,51 % svih osuđujućih presuda te je na razini prethodnog izvještajnog razdoblja.

U strukturi svih osuđujućih presuda najzastupljenija je uvjetna osuda s udjelom od 75,29 %, što čini povećanje od 1,52 %.

U izvještajnoj 2025. mlađim punoljetnim osobama izrečeno je 105 maloljetničkih sankcija (primjenom čl. 107. Zakona o sudovima za mladež), iz čega proizlazi da su u ukupnom broju osuđujućih presuda maloljetničke sankcije zastupljene s 0,67 %.

Temeljem odredbe članka 50. Kaznenog zakona sudovi su oslobodili od kazne 5 osoba ili 0,03 %.

Broj izrečenih sigurnosnih mjera

Godina	Obvezno liječenje od ovisnosti	Obvezno psihijatrijsko liječenje	Zabrana obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti	Zabrana upravljanja motornim vozilom	Druge sigurnosne mjere	Ukupno
2021.	427	295	15	128	309	1.174
2022.	495	393	28	107	407	1.430
2023.	532	425	14	82	459	1.512
2024.	577	430	26	83	303	1.419
2025.	668	557	18	83	443	1.769

Sigurnosne mjere izriču se uz kaznene sankcije sa svrhom otklanjanja okolnosti koje omogućuju počinjenje kaznenog djela ili koje poticajno djeluju na počinitelja da ne počini novo kazneno djelo.

Uz kaznene sankcije, sigurnosne mjere izrečene su prema 1.769 počinitelja, odnosno uz 11,2 % izrečenih sankcija. Iz gornje tablice razvidno je kako je u izvještajnom razdoblju izrečeno 350 ili 24,66 % sigurnosnih mjera više u odnosu na prethodnu godinu. Iz gornje tablice razvidno je kako se broj izrečenih sigurnosnih mjera kontinuirano povećava.

Kao i u ranijim razdobljima, najčešće izricane sigurnosne mjere su mjere obveznog liječenja od ovisnosti i obveznog psihijatrijskog liječenja koje u ukupnom broju izrečenih sigurnosnih mjera participiraju sa 69,15 %. Mjera obveznog liječenja od ovisnosti, a koja se izriče počiniteljima koji kaznena djela počine pod odlučujućim

utjecajem alkohola ili opojnih droga, sudjeluje u ukupnom broju izrečenih sigurnosnih mjera s 37,66 %, dok druga najzastupljenija mjera obveznog psihijatrijskog liječenja sudjeluje s 31,49 %.

Ove dvije najzastupljenije sigurnosne mjere najčešće se izriču počiniteljima kaznenih djela obijesne vožnje u cestovnom prometu iz čl. 226. Kaznenog zakona, izazivanja prometne nesreće u cestovnom prometu iz čl. 227. Kaznenog zakona, prijetnji iz čl. 139. Kaznenog zakona, nasilja u obitelji iz čl. 179.a. Kaznenog zakona, povrede djetetovih prava iz članka 177. Kaznenog zakona, neovlaštene proizvodnje i prometa drogama iz čl. 190. Kaznenog zakona, krađe iz čl. 228. Kaznenog zakona, teške krađe iz članka 229. Kaznenog zakona, tjelesne ozljede čl. 117. Kaznenog zakona, teške tjelesne ozljede iz čl. 118. Kaznenog zakona i ubojstva iz čl. 110. Kaznenog zakona.

Sigurnosna mjera zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti izriče se počiniteljima kaznenih djela iz područja gospodarskog kriminaliteta, najčešće kaznenih djela zlorabe položaja i ovlasti iz čl. 291. Kaznenog zakona, primanja mita iz čl. 293. Kaznenog zakona, zlorabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona. Tijekom 2025. ova mjera izrečena je prema 18 osoba, čime u ukupnom broju izrečenih sigurnosnih mjera sudjeluje s 1,02 %.

Ostale sigurnosne mjere vezane su uz zaštitu žrtava kaznenih djela i u takve se mjere ubrajaju zabrana približavanja, uznemiravanja ili uhođenja iz čl. 73. Kaznenog zakona, sigurnosna mjera psihosocijalnog tretmana iz čl. 70. Kaznenog zakona, sigurnosna mjera udaljenja iz zajedničkog kućanstva iz čl. 74. Kaznenog zakona te one u ukupnom broju izrečenih sigurnosnih participiraju s udjelom od 25,04 %. Ove sigurnosne mjere najčešće se predlažu i izriču prema počiniteljima kaznenih djela prijetnji iz čl. 139. Kaznenog zakona, nasilja u obitelji iz čl. 179.a. Kaznenog zakona, povrede djetetovih prava iz čl. 177. Kaznenog zakona, tjelesne ozljede čl. 117. Kaznenog zakona, teške tjelesne ozljede iz čl. 118. Kaznenog zakona i nametljivog ponašanja iz čl. 140. Kaznenog zakona.

8.1.4.1. Kaznene sankcije – maloljetnici

Kaznene sankcije – maloljetnici

Godina	Ukupan broj prijedloga za mlt. sankciju	Ukupan broj izrečenih mlt. sankcija	Od toga kazna mlt. zatvora	Od toga pridržaj izricanja mlt. zatvora	Od toga odgojne mjere	Obustava postupka	Od toga oportunitet
2021.	412	443	9	42	334	56	0
2022.	454	499	11	55	367	65	0
2023.	508	612	12	67	469	64	0
2024.	611	607	11	58	472	63	0
2025.	605	748	11	65	588	82	0

U izvještajnom razdoblju državna odvjetništva podnijela su ukupno 605 prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije, od kojih se 169 ili 28 % odnosi na prijedloge koji su podneseni u 2025. godini.

Sudovi su u izvještajnom razdoblju izrekli 23 % više maloljetničkih sankcija nego u prethodnom. Od ukupno izrečenih maloljetničkih sankcija odgojne mjere (588) participiraju sa 79 %, a pridržaj izricanja maloljetničkog zatvora s 8,7 %. U odnosu na ukupan broj prijedloga za izricanje maloljetničkih sankcija obustave postupka participiraju s 13,6 %.

U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje sudovi su izrekli 12 % više pridržaja izricanja maloljetničkog zatvora, 24,6 % više odgojnih mjera te za 30,2 % više donijeli rješenje o obustavi postupka.

8.1.4.2. Oduzimanje imovinske koristi i mjere osiguranja

Broj izrečenih mjera osiguranja i broj oduzimanja imovinske koristi te vrijednost osigurane imovinske koristi, odnosno oduzete imovinske koristi

Godina	Broj mjera osiguranja	Vrijednost u EUR	Broj oduzimanja	Vrijednost u EUR
2021.	51	9.419.487,48	866	16.436.934,42
2022.	31	116.234.984,01	915	28.944.463,82
2023.	53	20.085.355,07	742	23.385.473,97
2024.	97	30.605.656,03	847	29.456.904,36
2025.	175	25.341.887,54	823	13.662.030,05

Tijekom 2025. godine ukupno je sudskim presudama donesenim u kaznenim postupcima u kojima su postupala sva državna odvjetništva i Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta oduzeto 13.662.030,05 EUR s osnove imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom. U ukupnosti je presudama oduzeto najviše imovinske koristi u promatranom četverogodišnjem razdoblju, uz smanjenje broja osoba od kojih je imovinska korist oduzeta u odnosu na 2024. za 2,83 %. Međutim, u apsolutnoj brojci oduzete imovinske koristi zabilježen je pad od 53,62 %. S obzirom na to da se imovinska korist oduzima sudskom odlukom, razlog zabilježenog pada u broju oduzimanja imovinske koristi jest u smanjenju broja sudskih presuđenja.

Kao i u ranijem razdoblju, pojedinačno, najviše oduzimanja imovinske koristi zabilježeno je postupanjima općinskih državnih odvjetništava 636, potom postupanjem Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta 119 te 69 oduzimanja zabilježenih postupanjem županijskih državnih odvjetništava.

U pogledu iznosa oduzete imovinske koristi tijekom 2025. uočena je promjena trenda prema vrstama državnih odvjetništava čijim je postupanjem sud oduzeo imovinsku korist. Za razliku od prethodnog izvještajnog razdoblja, kada je najveći iznos imovinske koristi bio oduzet postupanjem Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, i to 18.086.066,00 EUR, te potom postupanjem županijskih državnih odvjetništava u iznosu od 9.298.765,82 EUR, a najmanje postupanjem općinskih državnih odvjetništava u iznosu od 2.072.072,54 EUR, tijekom 2025. godine najviše imovinske koristi oduzeto je postupanjima općinskih državnih odvjetništava u iznosu od 5.433.516,60 (40 % oduzetog iznosa), potom županijskih državnih odvjetništava u iznosu od 5.336.432,93 EUR (39 % oduzetog iznosa), a najmanje u predmetima Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta predmetima u iznosu od 2.892.080,55 EUR (21 % oduzetog iznosa).

Objašnjenje se nalazi u okolnosti da je zaprimljen manji broj presuda kojima je sud oduzeo imovinsku koristi u predmetima iz nadležnosti županijskog suda, a radi se o činjenično i pravno zahtjevnijim predmetima u kojima dokazni postupak pred sudom traje dulje te se očito u ovom izvještajnom razdoblju nisu stekli uvjeti za njegov dovršetak. U tim se predmetima okrivljenicima stavlja na teret pribavljanje znatnih iznosa imovinske koristi.

Prema broju pojedinačnih oduzimanja imovinske koristi ukupno, kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju, najveći udio zauzimaju navedena kaznena djela protiv imovine iz Glave XXIII. (279 oduzimanja) 34 %, potom kaznena djela protiv zdravlja ljudi iz Glave XIX. (191; u koje je uključeno kazneno djelo iz članka 190. Kaznenog zakona, neovlaštene proizvodnje i prometa drogama) s udjelom od 24,7 %, kaznena djela protiv javnog reda iz Glave XXX. Kaznenog zakona (134 oduzimanja) s udjelom od 16,3 % (u koju je uključeno kazneno djelo iz članka 326. Kaznenog zakona, koje je povezano s nezakonitim ulaskom migranata u Republiku Hrvatsku), kaznena djela protiv gospodarstva iz Glave XXIV. (103 oduzimanja) s udjelom od 12,5 %, kaznena djela protiv službene dužnosti iz Glave XXVIII. (32 oduzimanja) s udjelom od 3,9 %. Kaznena djela iz ostalih glava Kaznenog zakona prema broju pojedinačnih oduzimanja zauzimaju udio od 0,12 % do 2,2 % u ukupnom broju oduzimanja imovinske koristi.

Struktura pojedinih glava Kaznenog zakona pokazuje drugačiju raspodjelu kada se analizira njihov udio u ukupnoj vrijednosti oduzete imovinske koristi, odnosno struktura kriminaliteta za koja je oduzeta imovinska korist pokazuje da veći broj pojedinačnih oduzimanja za kaznena djela iz određene Glave Kaznenog zakona ne znači i jednak udio iste Glave Kaznenog zakona u vrijednosti oduzete imovinske koristi.

Tako slijedi da je najviše imovinske koristi oduzeto za kaznena djela iz Glave XXIV. Kaznenog zakona protiv gospodarstva, i to u iznosu od 7.186.536,87 EUR (što je pad u odnosu na 2024., kada je oduzeto 11.413.715,91 EUR) pa ta kaznena djela čine 52,38 % iznosa ukupno oduzete imovinske koristi. Potom slijede kaznena djela iz Glave XIX. protiv zdravlja ljudi, za koja je oduzeta imovinska korist u iznosu od 1.314.219,95 EUR (za koja je zabilježeno povećanje u odnosu na 2024. kada je bilo oduzeto 725.100,21 EUR) te čine udio od 24,7 %. Treća po visini udjela u vrijednosti oduzete imovinske koristi predstavljaju kaznena djela iz Glave XXX. protiv javnog reda, za koja je oduzeto imovinske koristi u iznosu od 1.040.045,81 EUR (što je značajan pad u odnosu na 2024., kada je bilo oduzeto imovine koristi u iznosu od 8.685.886,60 EUR), koja vrijednost čini 17,61 % ukupno oduzete imovinske koristi. Slijede kaznena djela iz Glave XXVIII. protiv službene dužnosti za koja je oduzeto 1.003.612,65 EUR (što predstavlja pad u odnosu na 2024., kada je oduzeto imovinske koristi u iznosu od 6.736.005,73 EUR), što predstavlja 7,34 % vrijednosti ukupno oduzete imovinske koristi.

Izneseni podatci pokazuju da kaznena djela za koja je pojedinačno doneseno više odluka o oduzimanju imovinske koristi (veći broj osoba od kojih je oduzeta imovinska korist) ne znači da je i iznos imovinske koristi oduzet za ta kaznena djela najviši. To je i logično, jer se kao oštećenici kaznenih djela protiv imovine pojavljuje više osoba, koji su oštećeni za pojedinačno manje novčane iznose (a nisu podnijeli imovinskopravni zahtjev, o čemu će se nastavno izlagati).

Tijekom 2025. godine bilo je manje presuđenja za kaznena djela koja su i u ranijim razdobljima, prema apsolutnom iznosu, zauzimala najveći udio u ukupno oduzetoj imovinskoj koristi, posebno u području gospodarskog kriminaliteta, javnog reda te službene dužnosti, a povećanje je zabilježeno u pogledu iznosa oduzete imovinske koristi iz područja kriminaliteta droga.

Daljnja analiza pokazuje da su unutar naznačenih glava Kaznenog zakona najzastupljenija po vrijednosti oduzete imovinske koristi kaznena djela: zlouporaba povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 1. i 2. Kaznenog zakona (40 odluka) 4.937.487,69 EUR (značajno smanjenje u odnosu na 2024., kada je za ovo kazneno djelo bilo oduzeto 9.059.024,91 EUR). Drugo kazneno djelo po zastupljenosti u apsolutnoj brojci kazneno je djelo nezakonitog zapošljavanja iz članka 135. Kaznenog zakona za koje je od jedne osobe (pravne osobe) u svega jednom kaznenom predmetu oduzeta imovinska korist u iznosu od 1.526.740,72 EUR. Slijedi kazneno djelo nezakonite proizvodnje i prometa opojnim drogama iz članka 190. Kaznenog zakona (205 odluka) za koje je oduzeto 1.314.180,13 EUR, što je značajno povećanje u odnosu na 2024., kada je bio oduzet osjetno manji iznos od 716.166,80 EUR.

Sljedeća po udjelu prema visini oduzete imovinske koristi su kaznena djela koja i za koja je tijekom 2024. bilo oduzeto najviše imovinske koristi, međutim, tijekom 2025. smanjen je iznos imovinske koristi oduzete s te osnove.

Za kaznena djela za koja je tijekom 2024. bilo oduzeto više imovinske koristi u ovom izvještajnom razdoblju oduzeto je osjetno manje imovinske koristi. Radi se o kaznenim djelima: zločinačkog udruženja iz članka 328. Kaznenog zakona za koje je oduzeto 863.889,86 EUR (21 odluka), za razliku od 2024., kada je za ovo kazneno djelo bilo oduzeto 8.513.817,17 EUR; zlouporaba položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona za koje je oduzeto od 20 osoba 307.144,32 EUR (za razliku od 2024., kada je za ovo kazneno djelo bilo oduzeto 6.176.406,12 EUR). Za kazneno djelo pranja novca oduzeto je od 6 osoba 724.115,90 EUR u predmetima u kojima je isto bilo optuženo kao samostalno kazneno djelo (bez predikatne radnje), za razliku od 2024., kada je za takvu vrstu pranja novca bilo oduzeto 1.265.489,89 EUR.

Od značajnijih oduzimanja treba navesti, prema iznosu oduzimanja: za kazneno djelo utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona za koje od 9 osoba oduzeto 724.115,99 EUR, kazneno djelo nedozvoljene trgovine iz članka 264. Kaznenog zakona za koje je od 32 osobe oduzeto 501.193,31 EUR. Za kazneno djelo prijevare iz članka 236. Kaznenog zakona oduzeto je od 53 osobe 326.852,52 EUR, za kazneno djelo prostitucije od 9 osoba iznos od 579.094,29 EUR, razbojništva iz članka 230. Kaznenog zakona od 21 osobe oduzeto je 243.780,68 EUR.

Tijekom ovog izvještajnog razdoblja nije zabilježena niti jedna sudska odluka kojom bi imovinska korist bila oduzeta u obliku proširenog oduzimanja imovinske koristi iz članka 78. stavak 2. Kaznenog zakona.

Prilikom analiziranja iznosa i broja oduzimanja imovinske koristi valja uzeti u obzir da na temelju članka 77. Kaznenog zakona imovinskopравни zahtjev koji je

oštećenik postavio ima prednost u namirenju u odnosu na prijedlog državnog odvjetnika za oduzimanje imovinske koristi. Dakle, u slučajevima u kojima je sud usvojio imovinskopravni zahtjev oštećenika i naložio okrivljeniku ispunjenje određene činidbe, u pravilu naknade štete, kada je imovinska korist potpuno obuhvaćena imovinskopravnim zahtjevom, sukladno članku 560. stavku 3. Zakona o kaznenom postupku, odbija se prijedlog državnog odvjetnika za oduzimanjem imovinske koristi.

Prema statističkim izvješćima državnog odvjetništva slijedi da su sudovi tijekom 2025. usvojili 3.629 postavljenih imovinskopravnih zahtjeva te oštećenicima (Republici Hrvatskoj te drugim oštećenicima – fizičkim i pravnim osobama) dosudio iznos od 42.301.513,68 EUR. U ovom izvještajnom razdoblju sudovi su usvojili više imovinskopravnih zahtjeva oštećenika za 16,51 % u odnosu na 2024., kada je bilo dosuđeno 3.030 imovinskopravnih zahtjeva u iznosu od 42.428.069,31 EUR.

Na postupanja općinskih državnih odvjetništava odnosi se 3.540 dosuđenih imovinskopravnih zahtjeva kojima je dosuđen iznos od 31.393.948,28 EUR (što je značajno povećanje u odnosu na 2024., kada je oštećenicima dosuđen iznos od 15.424.291,79 EUR), potom na postupanje županijskih državnih odvjetništava u čijim su predmetima sudovi dosudili 88 imovinskopravnih zahtjeva u iznosu od 8.635.296,44 EUR (što predstavlja smanjenje u odnosu na 2024., kada su dosuđena 103 imovinskopravna zahtjeva u iznosu od 15.966.388,64 EUR). Na postupanja Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta odnosi se 20 postavljenih imovinskopravnih zahtjeva koje je sud usvojio te njima dosudio iznos od 2.272.268,96 EUR, što predstavlja značajno smanjenje u odnosu na ranije izvještajno razdoblje, kada su sudovi dosudili 72 imovinskopravna zahtjeva u visini od 11.037.388,70 EUR u predmetima Ureda.

Struktura kaznenih djela u kojima je oštećenicima dosuđen imovinskopravni zahtjev ukazuju na to da najveći udio zauzimaju kaznena djela iz Glave XXIII. protiv imovine. Ukupno 76,04 % dosuđenih imovinskopravnih zahtjeva odnosi se na kaznena djela iz ove glave. Za ta kaznena djela dosuđeno je 2.760 imovinskopravnih zahtjeva u ukupnom iznosu od 15.648.663,26 EUR. Radi se o kaznenim djelima krađe, teške krađe i prijevare kojima su izravno oštećene fizičke i/ili pravne osobe koje se obraćaju državnom odvjetniku i sudu radi naknade štete prouzročene kaznenim djelom. Čak 892 imovinskopravna zahtjeva dosuđena su za kazneno djelo krađe iz članka 228. Kaznenog zakona u iznosu od 1.315.807,02 EUR te 606 imovinskopravnih zahtjeva za kazneno djelo teške krađe iz članka 229. Kaznenog zakona u iznosu od 1.839.809,91 EUR te 633 imovinskopravna zahtjeva za kazneno djelo krađe iz članka 236. Kaznenog zakona u iznosu od 9.545.758,75 EUR.

Na kaznena djela protiv gospodarstva iz Glave XXIV. Kaznenog zakona odnosi se 7,96 % dosuđenih imovinskopravnih zahtjeva. Dosuđeno je 289 takvih zahtjeva kojima je oštećenicima dosuđen iznos od 21.679.391,7 EUR. Unutar ove glave najviše je imovinskopravnih zahtjeva dosuđeno za kazneno djelo iz članka 246. Kaznenog zakona: 51 zahtjev u iznosu 8.039.785,59 EUR, kazneno djelo prijevare u gospodarskom poslovanju za koje je dosuđeno 185 zahtjeva u iznosu od 5.695.050,48 EUR te kazneno djelo utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona za koje je dosuđeno 7.266.745,24 EUR.

Sljedeća skupina kaznenih djela koja zauzima veći udio (4,24 % svih dosuđenih zahtjeva) odnosi se na kaznena djela protiv braka, obitelji i djece iz Glave XVIII. Kaznenog zakona za koje su dosuđena 154 zahtjeva u iznosu od 912.184,43 EUR. Unutar ove skupine kaznenih djela najviše je imovinskopravnih zahtjeva, ukupno 147 dosuđeno je za kazneno djelo povrede dužnosti uzdržavanja iz članka 172. Kaznenog zakona. Dosuđen je oštećenicima (djeci primateljima uzdržavanja od strane roditelja) iznos od 896.384,43 EUR.

Stoga u uspjeh državnog odvjetništva valja pribrojiti i ove rezultate jer su sve odluke suda o usvajanju ovih imovinskopravnih zahtjeva za kaznena djela za koja je ovlašten tužitelj državni odvjetnik rezultat uspješnog rada državnog odvjetnika koji je zastupao optužbu na raspravi. Postavljanjem imovinskopravnih zahtjeva u kaznenoj prijavi tijekom istrage te nakon toga, tijekom rasprave, odlučivanje o zahtjevu građana i pravnih osoba te Republike Hrvatske pridružuje se odlučivanju o kaznenoj stvari. To je svakako jedan od načina i bržeg ostvarivanja tražbine ili zahtjeva koji stranke imaju pravo ostvarivati inače u parničnom postupku. U naznačenom broju i iznosu dosuđenih imovinskopravnih zahtjeva uključena je i Republika Hrvatska kao oštećena, u pravilu počinjenjem kaznenog djela utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona, kojim je prikraćen Državni proračun s osnove poreznih ili carinskih davanja. U tim predmetima nadležni državni odvjetnik postavlja imovinskopravni zahtjev te je Republici Hrvatskoj s te osnove dosuđen iznos od 7.266.745,24 EUR temeljem 41 imovinskopravnog zahtjeva postavljenog u ime Republike Hrvatske. Stoga se na taj način objašnjava manji broj oduzimanja imovinske koristi za kazneno djelo iz članka 256. Kaznenog zakona – 9 oduzimanja imovinske koristi u iznosu od 724.115,99 EUR. Imovinskopravni zahtjev ima prednost u namirenju pred prijedlogom za oduzimanje imovinske koristi, kako je naprijed objašnjeno.

Mjere osiguranja

Tijekom ovog izvještajnog razdoblja za 55,43 % povećan je broj primijenjenih privremenih mjera osiguranja oduzimanja imovinske koristi (175 tijekom 2025., za razliku od 97 tijekom 2024.). Takav rezultat posljedica je intenzivnog rada nadležnih državnih odvjetništava i praćenja predmeta za kaznena djela kojima je pribavljena znatna imovinska korist kako bi se u predmetima u kojim su za to ispunjeni zakonski uvjeti osigurala naplata tražbine Republike Hrvatske s osnove oduzimanja imovinske koristi. Iznos vrijednosti osigurane imovinske koristi nešto je niži od onog u prošlogodišnjem razdoblju (za 17,2 %). Međutim, započeti trend povećanja primjene privremenih mjera osiguranja je pozitivan, a vrijednost osigurane imovinske koristi ovisi o iznosu imovinske koristi za koje se okrivljenik ili treća osobe tereti da ju je stekao.

Nakon pravomoćnosti presude kojom je oduzeta imovinska korist sud poziva okrivljenika da dobrovoljno u određenom roku (tzv. paricijski rok) uplati naloženi iznos u državni proračun. Ako to okrivljenik ne učini u određenom roku, nadležno državno odvjetništvo poduzima radnje radi naplate tog iznosa prisilnim putem. Vrlo se često tijekom ovršnog postupka tražbina države s ove osnove ne može namiriti jer ovršenik nema novca na računu ili se tražbina s osnove oduzimanja imovinske koristi nalazi u redoslijedu plaćanja s obzirom na ranije osnove za plaćanje koje imaju prednost u namirenju.

Stoga je od iznimne važnosti pravodobno primijeniti privremene mjere osiguranja na imovini okrivljenika, odnosno osobe na koju je imovinska korist prenesena, odnosno od osobe kod koje se nalazi imovinska korist. Ako okrivljenik dobrovoljno ne izvrši činidbu, državni odvjetnik mora u roku od 60 dana od dana zaprimanja pravomoćne presude kojom je oduzeta imovinska korist pokrenuti ovrhu radi naplate na privremeno blokiranoj imovini (članak 557.e stavak 2. Zakona o kaznenom postupku propisuje trajanje privremene mjere osiguranja nakon podizanja optužnice).

Od primijenjenih privremenih mjera osiguranja oduzimanja imovinske koristi najviše ih je u predmetima Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, ukupno 81 kojom je osigurano oduzimanje imovinske koristi, potom u predmetima općinskih državnih odvjetništava, ukupno 71, a u predmetima županijskih državnih odvjetništava ukupno 23 privremene mjere. Povećanje broja privremenih mjera osiguranja rada posljedica je povećane primjene mjera u predmetima iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta te općinskih državnih odvjetništava. Naime, tijekom 2024. u predmetima iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta bile su primijenjene 43 privremene mjere, a u predmetima iz nadležnosti općinskih državnih odvjetništava 29 privremenih mjera, pa su ta državna odvjetništva povećala primjenu mjera za 88,37 % (USKOK), a općinska državna odvjetništva za čak 144,83 %. S ovim trendom potrebno je i nastaviti. U predmetima županijskih državnih odvjetništava smanjen je broj primijenjenih mjera osiguranja za 8 %.

U pogledu iznosa osigurane imovinske koristi najviši iznos osigurane imovinske koristi zabilježen je u predmetima općinskih državnih odvjetništava, ukupno 11.127.958,77 EUR. Slijedi iznos od 9.182.637,59 EUR osigurane imovinske koristi u predmetima USKOK-a te iznos od 5.031.291,18 EUR u predmetima iz nadležnosti županijskih državnih odvjetništava.

Struktura kaznenih djela za koja su primijenjene privremene mjere osiguranja su: kazneno djelo pranja novca iz članka 265. Kaznenog zakona ukupno 69 mjera s osiguranom vrijednosti od 10.443.114,5 EUR, kazneno djelo utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona ukupno 27 mjera s osiguranom vrijednosti od 1.960.411,21 EUR, zlouporaba povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. Kaznenog zakona ukupno 15 mjera s osiguranom vrijednosti od 3.712.076,12 EUR, neovlaštena proizvodnja i promet drogama iz članka 190. Kaznenog zakona počinjeno u okviru zločinačkog udruženja ukupno 15 mjera s osiguranom vrijednosti od 1.995.444,07 EUR, zlouporaba položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona ukupno 11 mjera s osiguranom vrijednosti od 3.550.318,37 EUR, kazneno djelo prijevare iz članka 236. Kaznenog zakona ukupno 8 mjera s osiguranom vrijednosti od 2.063.506,23 EUR, računalna prijevarena iz članka 271. Kaznenog zakona s ukupno 7 mjera i osiguranom vrijednosti od 80.313,6 EUR, kazneno djelo primanja mita iz članka 293. Kaznenog zakona ukupno 5 mjera s osiguranom vrijednosti od 72.335,7 EUR. Po dvije mjere određene su za kaznena djela povrede tuđih prava s osiguranim iznosom od 231.022,7 EUR te utaje poreza ili carine u okviru zločinačkog udruženja iz članka 256. u vezi s člankom 329. Kaznenog zakona u iznosu od 584.564,8 EUR. Po jedna mjera primijenjena je za kazneno djelo prijevare u gospodarskom poslovanju iz članka 247. Kaznenog zakona u iznosu od 47.741,34 EUR, lihvarskog ugovora iz članka 242 Kaznenog zakona u iznosu od 27.268,07 EUR, zlouporabu

povjerenja iz članka 240. Kaznenog zakona u iznosu od 132.000,00 EUR, trgovanja utjecajem iz članka 295. Kaznenog zakona u iznosu od 8327,40 EUR, neovlaštene proizvodnje i prometa drogama iz članka 190. Kaznenog zakona u iznosu od 147.091,91 EUR, računalne prijevare u okviru zločinačkog udruženja iz članka 271. u vezi s člankom 329. Kaznenog zakona u iznosu od 67.712,73 EUR, nedopuštene trgovine u okviru zločinačkog udruženja iz članka 264. u vezi s člankom 329. Kaznenog zakona te primanja mita u okviru zločinačkog udruženja iz članka 293. u vezi s člankom 329. Kaznenog zakona iznosa osiguranja od 50.000,00 EUR.

Struktura kriminaliteta za koje su primijenjene privremene mjere osiguranja pokazuju da su zastupljena i najrizičnija kaznena djela za pranje novca, što su u Republici Hrvatskoj kaznena djela utaje poreza, kriminalitet droga, koruptivna i kaznena djela povezana s organiziranim kriminalitetom (*vidjeti dio 12.10. Kaznena djela pranja novca i financiranja terorizma*). Vrsta kriminaliteta, odnosno jesu li rizična za pranje novca, predmet je evaluacije Moneyvala prilikom ocjene učinkovitosti neposrednog cilja 8 FATF Metodologije.

Svrha kaznenopravnog postupanja, odnosno pravedno kažnjavanje počinitelja kaznenog djela, nije moguća bez ostvarenja jednog od osnovnih načela hrvatskog kaznenog zakonodavstva, izraženog u članku 5. Kaznenog zakona. To načelo zahtijeva da nitko ne može zadržati imovinsku korist ostvarenu protupravnom radnjom. Taj cilj može biti ostvaren samo ako je korist koja je oduzeta presudom stvarno i oduzeta od počinitelja i vraćena žrtvi, odnosno uplaćena u Državni proračun. Jedan od najvažnijih preduvjeta za ostvarenje tog cilja pravodobna je primjena privremenih mjera osiguranja kojom će se osigurati tražbina Republike Hrvatske s osnove imovinske koristi koju treba oduzeti od onoga tko ju je pribavio, odnosno od onoga kod koga se nalazi, a kojima je svrha da se u slučaju izostanka dobrovoljnog plaćanja može poduzeti učinkovita naplata imovinske koristi iz vrijednosti osigurane imovine. Samo na taj način izbjeći će se da tražbina Republike Hrvatske s ove osnove ostane neplaćena zbog nemogućnosti naplate iz imovine okrivljenika ili treće osobe kod koje se nalazi imovinska korist, zbog toga što su imovinom, u nedostatku odgovarajućih privremenih mjera, raspolagali.

Iskazani rezultati u izravnoj su vezi s pojačanim naporima cjelokupnog državnoodvjetničkog sustava da poboljša sustav oduzimanja imovinske koristi (*asset recovery system*), u postupku pojačane suradnje s FATF-om¹. Nastojanja državnog odvjetništva da poboljša i poveća primjenu privremenih mjera osiguranja FATF je prepoznao te je ocijenio da Republika Hrvatska ispunjava uvjete za brisanje s tzv. „sive liste“. Konačna odluka o tome donijeta je na Zajedničkoj plenarnoj sjednici FATF-a i Moneyvala 13. lipnja 2025. u Strasbourgu. Na isti način potrebno je nastaviti rad, jer je cilj uspostava učinkovitog sustava koji daje prioritet stvarnoj naplati, odnosno oduzimanja protupravne imovinske koristi od onoga kod koga se nalazi.

¹ FATF (*Financial Action Task Force*, Skupina za financijsko djelovanje, čija je zadaća praćenje provođenja mjera za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma prema uspostavljenim standardima (40 preporuka FATF-a)).

Stoga je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske kao i u prošlom razdoblju nastavilo intenzivno pratiti rad svih državnih odvjetništava u primjeni privremenih mjera osiguranja u konkretnim, pojedinačnim predmetima i davati smjernice i upute za postupanje. Primjena privremenih mjera osiguranja mora biti sustavna, prioriteta u svim slučajevima u kojima su za to ispunjeni zakonski uvjeti, ali i u skladu s profilom rizika od pranja novca, o čemu će se izlagati nastavno u poglavlju 12.9. (*Kaznena djela pranja novca i financiranja terorizma*). Od državnih se odvjetnika traži postupanje u skladu s Općom uputom O-3/2022 od 11. siječnja 2023. o provođenju imovinskih izvida te privremenom i trajnom oduzimanju imovinske koristi ostvarene protupravnom radnjom. Rad u ovom području, u ostvarenju neposrednog cilja 8 FATF Metodologije predmet je kontinuiranih evaluacija Moneyvala.

U ovom izvještajnom razdoblju sudovi nisu donijeli presude kojima bi bilo odlučeno i o prijedlozima državnog odvjetnika za prošireno oduzimanje imovinske koristi iz članka 78. Kaznenog zakona. Naime, u tijeku je pet kaznenih postupaka u kojima je protiv šest osoba USKOK kao ovlašteni tužitelj podnio prijedlog da se primijeni ovaj oblik oduzimanja imovinske koristi, s obzirom na utvrđeni nerazmjer između imovine okrivljenika i izvora sredstava za njeno stjecanje.

U tijeku su i dva postupka oduzimanja imovinske koristi bez presude iz članka 560.a – 560.f Zakona o kaznenom postupku u kojima u ovom izvještajnom razdoblju nije donesena sudska odluka.

Da bi se mogle primijeniti privremene mjere osiguranja, potrebno je pravodobno provesti imovinske izvide, odnosno financijsku istragu tijekom koje će se utvrditi gdje se nalazi imovinska korist, odnosno novčana protuvrijednost ostvarene imovinske koristi pribavljene protupravnom radnjom, kod koga se nalazi i koliko ona iznosi. U tu svrhu prati se rad i postupanje svih državnih odvjetništava u poduzimanju ovih izvida/istraga, odnosno usporedni imovinski izvidi i financijska istraga obligatorni su, neizostavni dio državnoodvjetničkog postupanja. U tu svrhu osnovani su Odjeli za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom u USKOK-u te Županijskim državnim odvjetništvima u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku u koje su raspoređeni financijski istražitelji. Potrebno je pojačano pratiti rad ustrojenih Odjela za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom te povećati broj financijskih istraga/imovinskih istraga radi utvrđenja imovine podobne za primjenu privremenih mjera osiguranja.

Postupanje koje dovodi do primjene privremenih mjera osiguranja oduzimanja imovinske koristi je žurno, a istodobno treba voditi računa o poštivanju načela razmjernosti prilikom predlaganja privremenih mjera, što znači da državni odvjetnik mora predložiti privremenu mjeru na imovini čija je vrijednost razmjerna visini ostvarene imovinske koristi. Korištenje nerazmjernih sredstava osiguranja dovodi do povrede prava na neometano uživanje vlasništva iz I. Dodatnog Protokola uz Konvenciju o ljudskim pravima i slobodama. Slijedom toga potrebno je poduzimati prethodne procjene vrijednosti imovine koja je predmet privremenih mjera osiguranja. Stoga je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske uspostavilo suradnju s Ministarstvom prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine koje u Republici Hrvatskoj obavlja funkciju ureda za upravljanje privremeno i trajno oduzetom imovinom u kaznenom postupku (tzv. *asset management office*). Tijekom 2025.

nastavljena je suradnja s naznačenim Ministarstvom u ovim pitanjima te rješavanjem problema u konkretnim predmetima.

Imovina koja je predmet privremenih mjera osiguranja najčešće su: novac na računima, štednja, nekretnine (kuće, stanovi, zemljišta), pokretne (osobna vozila), vrijednosni papiri, a u posljednje vrijeme i kriptoimovina (različite kriptovalute).

Prilikom poduzimanja ovih provjera državno odvjetništvo suočeno je s mnogim izazovima, posebno u složenim predmetima gospodarskog kriminaliteta, organiziranog kriminaliteta, koruptivnim kaznenim djelima i kaznenim djelima povezanim sa zlouporabom opojnih droga, u kojima se često pojavljuje i potreba prikupljanja podataka o imovini i novčanim tijekovima u inozemstvu. Poseban izazov je otkrivanje i istraživanje kriptoimovine, u koju je svrhu tijekom ovog razdoblja nastavljeno s dodatnim edukacijama državnih odvjetnika i financijskih istražitelja u ovom području.

Posebna pozornost posvećuje se prikupljanju podataka o imovini koja se nalazi u inozemstvu radi primjene privremenih mjera osiguranja oduzimanja imovinske koristi i u odnosu na tu imovinu. Tijekom 2025. od naprijed naznačenih privremenih mjera njih 5 odnosi se na imovinu u inozemstvu.

Potrebno je nastaviti s edukacijama državnih odvjetnika koje se provode u okviru Pravosudne akademije, edukacijama inozemnih organizatora, poput EJTN-a (*European Judicial Training Network*), FATF, OECD i dr. Posebno je važno povezati edukacije iz područja međunarodne pravne pomoći i pravosudne suradnje te koristiti sve moguće načine pomoći i suradnje (formalne i neformalne) radi učinkovite pribave podataka o imovini koja se nalazi u inozemstvu.

I u ovom izvještajnom razdoblju potrebno je ponoviti i naglasiti da je FATF ažurirao Preporuku broj 4. koja se odnosi na oduzimanje imovinske koristi, a najvažnija promjena očituje se u tome što će se prilikom evaluacije koliko je država učinkovita u oduzimanju imovinske koristi ocjena donositi prema statističkim podacima o iznosu stvarno oduzete imovinske koristi od protupravne radnje, odnosno njene novčane protuvrijednosti, a ne kao u dosadašnjim evaluacijama prema iznosima imovinske koristi oduzete sudskim odlukama. Moneyval je već započeo sa VI. evaluacijskim krugom u kojem se primjenjuje ažurirana 4. Preporuka FATF-a, što Republiku Hrvatsku očekuje 2029., s time da će se u toj evaluaciji uzimati u obzir podatci i iz ovog izvještajnog razdoblja. Predmet evaluacije je sustav oduzimanja imovinske koristi u cjelini, što uključuje ostale dijelove *asset recovery*a, što uključuje policiju i druga državna tijela. Stoga se naglašava važnost suradnje i koordinacije u postupanju prilikom traganja, identificiranja, privremenog oduzimanja imovine podobne za primjenu privremenih mjera osiguranja.

Napredak koji su državna odvjetništva ostvarila i tijekom 2025. u primjeni privremenih mjera osiguranja svakako doprinosi tom cilju te će se i u sljedećim izvještajnim razdobljima nastaviti pojačan rad u provođenju imovinskih izvida / financijskih istraga radi primjene privremenih mjera osiguranja oduzimanja imovinske koristi u odnosu na imovinu u Republici Hrvatskoj i inozemstvu, što u konačnici doprinosi krajnjem cilju, a to je uskratiti počinitelju kaznenih djela, odnosno osobama koje su se kaznenim djelom okoristile da raspolažu imovinskom koristi koja

potječe od nezakonitih radnji. Također, potrebno je dodatno kadrovski osnažiti odjele za istraživanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom te zapošljavanjem dodatnog broja financijskih istražitelja. Financijski istražitelji pomažu državnim odvjetnicima u provođenju financijskih istrage te obavljaju složene poslove s ciljem otkrivanja podrijetla imovine i visine nezakonito stečene imovinske koristi, uključujući analizu podataka pribavljenih od drugih tijela (Porezne uprave, Ureda za sprječavanje pranja novca i drugih tijela), kao i analizu tijeka novca i dr. Jačanje postojećih odjela za istraživanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom nimalo ne umanjuje ulogu i važnost ostalih tijela u sustavu, posebno svih sastavnica Ministarstva financija za postupanje državnog odvjetnika.

Naposljetku valja napomenuti da je tijekom 2025. primijenjeno sedam privremenih mjera osiguranja imovinskopravnog zahtjeva oštećenika, kojima su osigurani imovinskopravni zahtjevi u visini od 2.048.182,23 EUR. Privremene mjere primijenjene su: za kazneno djelo utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona u iznosu od 1.811.336,96 EUR te po jedna za kazneno djelo prijevare iz članka 236. i utaje iz članka 232. Kaznenog zakona (stjecaj) u iznosu od 109.462,84 EUR, za kazneno djelo prijevare u gospodarskom poslovanju iz članka 247. Kaznenog zakona u iznosu od 14.561,39 EUR, za kazneno djelo prijevare iz članka 236. Kaznenog zakona u iznosu od 27.900,00 EUR te za kazneno djelo pronevjere iz članka 233. Kaznenog zakona i krivotvorenja isprave iz članka 278. Kaznenog zakona (stjecaj) u iznosu od 84.921,04 EUR. Ove privremene mjere odnose se na dva predmeta iz nadležnosti županijskog državnog odvjetništva za kaznena djela iz članka 256. Kaznenog zakona, a sve ostale na predmete iz nadležnosti općinskih državnih odvjetništava.

Ukupno tri privremene mjere odnose se na Republiku Hrvatsku kao oštećenika za kazneno djelo utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona, jedna privremena mjera odnosi se na fizičku osobu oštećenika, a tri privremene mjere odnose se na oštećenika trgovačko društvo. Podatke o imovini podobnoj za primjenu privremenih mjera osiguranja imovinskopravnog zahtjeva pribavila su državna odvjetništva svojim postupanjem te su neke od njih određene sukladno članku 557.f stavka 1. Zakona o kaznenom postupku. Naime, sukladno toj odredbi sud će na prijedlog oštećenika preinačiti privremenu mjeru određenu radi osiguranja oduzimanja imovinske koristi ostvarene protupravnom radnjom ako je to potrebno radi osiguranja imovinskopravnog zahtjeva. Stoga, poduzimanje imovinskih izvida koje poduzima državni odvjetnik u konačnici rezultira i mogućnošću osiguranja imovinskopravnog zahtjeva oštećenika.

8.1.5. Pregled radnji i ročišta u kaznenim predmetima

Radnje i ročišta u kaznenim predmetima

Dokazne radnje i zastupanje	Dokazne radnje		Zastupanje	
	Nalog drugom tijelu	Provedeno po DO	Ročišta	Rasprave
1	2	3	4	5
2025.	34.062	22.283	24.537	51.134

Tijekom 2025. godine ukupno je, od strane općinskih državnih odvjetništava, županijskih državnih odvjetništava i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, bilo naloženo ili neposredno provedeno 56.345 dokaznih radnji (2024. godine – 56.283 dokaznih radnji). Od ukupnog broja dokaznih radnji nalog drugom tijelu, u pravilu policiji, uslijedio je u odnosu na 34.062 dokazne radnje (60,45 %), dok su državna odvjetništva neposredno provela 22.283 dokaznih radnji (39,55 %). Državna odvjetništva ukupno su obavila 75.671 državnoodvjetničko zastupanje (2024. godine – 75.116 zastupanja), od čega se 24.537 zastupanja odnosi na ročišta uz obavljena 51.134 zastupanja na raspravama.

Ukupan broj dokazni radnji i zastupanja obavljenih u izvještajnom razdoblju je 132.016, što je za 617 aktivnosti više u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, kada ih je bilo ukupno 131.399.

Dakle, u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje provedene dokazne radnje i zastupanja bilježe blagi porast, što je zahtijevalo povećani intenzitet rada kako bi se postupalo ažurno i u zakonom propisanim rokovima.

8.1.6. Žalbe i odluke sudova povodom žalbi (bez maloljetnika)

Tijekom 2025. državna su odvjetništva podnijela 2.523 žalbe u odnosu na donesenih 17.630 presuda (bez presuda s kaznenim nalogom). Žalbe su podnesene dakle protiv 14,30 % presuda ili protiv prosječno svake sedme presude.

Uspoređujući broj žalbi u odnosu na broj donesenih presuda s brojem podnesenih žalbi tijekom prethodnog izvještajnog razdoblja u odnosu na broj presuda, može se zaključiti da nema odstupanja jer su i tijekom 2024. žalbe podnesene protiv svake šeste presude.

Tablica koja slijedi sadržava prikaz ukupnog broja podnesenih i usvojenih žalbi te broja podnesenih i usvojenih žalbi zbog odluke o kazni za razdoblje 2021. – 2025.

Broj podnesenih i usvojenih žalbi

Godina	Žalbe			
	Podneseno	Od toga zbog kazne	Usvojeno	Od toga zbog kazne
2021.	2.989	1.218	980	325
2022.	3.282	1.803	1.072	425
2023.	2.789	1.519	837	337
2024.	2.573	1.440	753	309
2025.	2.523	1.457	738	291

Analizirajući žalbene razloge, proizlazi da je od ukupnog broja žalbi 1.457 žalbi ili 57 % svih žalbi podneseno zbog odluke o kazni, dok je 1.066 ili 43 % žalbi podneseno zbog ostalih razloga. Udio podnesenih žalbi zbog odluke o kazni na razini je prethodnih razdoblja s iznimkom 2021. godine kada je bilo podneseno više žalbi zbog drugih razloga, a zbog odluke o kazni 40,74 % svih podnesenih žalbi.

Sudovi su u izvještajnom razdoblju usvojili ukupno 758 žalbi ili 29,25 % žalbi, od čega je zbog odluke o kazni usvojeno 291 žalba ili 39,4 % svih usvojenih žalbi. Kada se ovi podatci usporede s podacima iz ranijih razdoblja, proizlazi da nema bitnijih odstupanja, odnosno da je udio usvojenih žalbi neznatno manji nego u prošlom izvještajnom razdoblju.

Napominje se kao i ranijih godina kako se uspješnost državnog odvjetništva u žalbenom postupku može odrediti samo u okvirnom postotku. Ovo ne samo zbog činjenice što sudovi o većini žalbi podnesenih u izvještajnom razdoblju nisu još odlučili tijekom izvještajnog razdoblja, već i zbog činjenice da drugostupanjski sudovi odlučujući o žalbama državnih odvjetništava ujedno odlučuju i o žalbama obrane ako su podnesene, što je u pravilu slučaj, kao i da odluke drugostupanjskih sudova često idu i izvan žalbenih prijedloga državnog odvjetništva, a često dolazi i do ukidanja presuda iz drugih razloga od onih zbog kojih su žalbe podnesene, što žalbu u tom slučaju čini bespredmetnom te o njoj sud ni ne odlučuje.

Cijeneći navedene podatke te prethodno prikazanu strukturu izrečenih kazni, potrebno je i nadalje nastojati utjecati na pooštavanje kaznene politike sudova s pojačanom žalbenom aktivnošću, usmjerenom na povećanje udjela kazni zatvora, a smanjenje uvjetnih osuda te češćeg izricanja novčanih kazni koje treba predlagati i kao sporedne kazne kod kaznenih djela počinjenih iz koristoljublja kad su ostvareni uvjeti za to. To podrazumijeva veću kritičnost pri podnošenju žalbi i veću kvalitetu njihova sadržaja, naravno vodeći pri tome računa u svakom konkretnom predmetu o vrsti i težini kaznenog djela i svim drugim mjerodavnim okolnostima.

8.2. Zbirni pregled odluka u građanskim i upravnim predmetima

Općinska i županijska državna odvjetništva u građanskim i upravnim predmetima postupaju u okviru nadležnosti propisanih Zakonom o državnom odvjetništvu u zaštiti imovine i imovinskih interesa Republike Hrvatske, u zaštiti zakonitosti kad je to propisano posebnim propisom te zastupaju i sudjeluju u postupcima po posebnim propisima kao stranka *sui generis*.

a) Kretanje i struktura zahtjeva u novim građanskim i upravnim predmetima 2021. – 2025.

Godina	Sudski predmeti	Upravni predmeti	Državnodvjetnički predmeti	Ukupno
2021.	61.610	3.808	26.811	92.229
2022.	55.296	3.273	17.035	75.604
2023.	59.508	3.242	18.234	80.984
2024.	66.467	4.304	18.040	88.811
2025.	65.041	4.386	19.294	88.721

Tijekom 2025. godine u građanskim i upravnim predmetima županijska i općinska državna odvjetništva primila su ukupno 88.721 novi zahtjev pa se u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje ne bilježe veća odstupanja. Smanjenje ukupnog broja zahtjeva iznosi samo 1 %.

Razlog smanjenja ukupnog broja zaprimljenih zahtjeva tijekom izvještajnog razdoblja rezultat je smanjenja broja zaprimljenih zahtjeva pojedinim vrstama sudskih predmeta.

Od ukupnog broja zaprimljenih zahtjeva 73,3 % odnosi se na zahtjeve u sudskim predmetima, 4,9 % na zahtjeve u upravnim predmetima, a 21,8 % na zahtjeve u državnoodvjetničkim predmetima.

Kada se izloženi tablični podatci analiziraju s obzirom na vrstu predmeta, razvidno je da je tijekom razdoblja došlo do neznatnog smanjenja ukupnog broja zahtjeva u sudskim predmetima (2 %), iako pojedina državna odvjetništva bilježe povećanje broja zahtjeva upravo u ovoj vrsti predmeta.

Neznatno je povećan broj zahtjeva u upravnim predmetima, što je rezultat većeg broja predmeta katastarskih izmjera i promjena u katastarskom operatu, postupaka određivanja granice pomorskoga dobra i drugih upravnih postupaka vezanih za javna i opća dobra, kao i predmeta stambenog zbrinjavanja na potpomognutim područjima.

Tijekom razdoblja evidentan je porast (7 %) zaprimljenih zahtjeva u državnoodvjetničkim predmetima koji su osnovani radi provjera navoda iz raznih zaprimljenih obavijesti upućenih državnom odvjetništvu koje se odnose na nekretnine općih dobara ili imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske, kao i provjera imovine osoba koje imaju dugovanja prema državnom proračunu utvrđenih u prethodno provedenim pravomoćno dovršenim upravnim ili sudskim postupcima.

b) Kretanje i struktura zahtjeva u novim predmetima u odnosu na vrstu zastupanja 2021. – 2025.

Vrste predmeta	Sudski predmeti		Upravni predmeti		Državnoodvjetnički predmeti		Ukupno zastupanje po		
	Zastupanje po		Zastupanje po		Zastupanje po				
Godina	zakonu	punomoći	zakonu	punomoći	zakonu	punomoći	zakonu	punomoći	sveukupno
2021.	60.410	1.200	3.807	1	26.811		91.028	1.201	92.229
2022.	55.001	295	3.273		17.035		75.309	295	75.604
2023.	59.008	500	3.241	1	18.234		80.483	501	80.984
2024.	66.189	278	4.303	1	18.040		88.532	279	88.811
2025.	64.873	168	4.386		19.272	22	88.531	190	88.721

Iz prikazanih podataka o strukturi i kretanju zahtjeva u odnosu na vrstu zastupanja proizlazi da se u 99,8 % sudskih i upravnih predmeta zastupanje obavlja na temelju zakona, dok se zastupanje po punomoći odnosi samo na 0,2 % predmeta.

Najveći broj zastupanja na temelju punomoći odnosio se na upravne sporove u kojima su tuženici ministarstva i druga javnopravna tijela koja državno odvjetništvo može zastupati u upravnim sporovima na temelju izdane punomoći čelnika tijela.

Najvećim se dijelom radi o predmetima u zastupanju Ministarstva hrvatskih branitelja, Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih te Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine i Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije u kojima su izdane punomoći za zastupanje. U državnoodvjetničkim predmetima zastupanje po punomoći uglavnom se odnosilo na regresne zahtjeve trgovačkog društva na koje je zakonom prenesena ovlast za upravljanje stanovima i poslovnim prostorima u vlasništvu države koji se ostvaruju zajedno sa zahtjevima države kojima se potražuje isplata naknade za korištenje nekretnina.

c) Kretanje i struktura zahtjeva u novim sudskim predmetima 2021. – 2025.

Sudski predmeti	Parnice	Ovrhe	Stečaj i predstečaj	Stečaj potrošača	Upravni sporovi	Ostalo*	Ukupno:
2021.	8.115	21.361	5.384	1.749	1.491	23.510	61.610
2022.	5.186	20.668	5.984	1.938	549	20.971	55.296
2023.	5.754	21.110	4.885	2.684	650	24.425	59.508
2024.	5.480	24.061	5.182	2.570	425	28.749	66.467
2025.	5.237	22.913	4.231	2.325	276	30.059	65.041

U izvještajnoj godini u strukturi sudskih predmeta najzastupljeniji su ostali sudski predmeti koji obuhvaćaju rad i zastupanje u izvanparničnim sudskim postupcima, zemljišnoknjižnim postupcima, adhezijskim postupcima i parničnim postupcima pred drugostupanjskim sudom (46,2 %). Po brojnosti predmeta slijede ovršni predmeti (35,2 %) i parnični predmeti (8 %), zatim stečajni i predstečajni predmeti (6,5 %) te predmeti stečaja potrošača (3,5 %).

Iz tablice je razvidno da je u izvještajnoj godini ukupan broj zahtjeva u sudskim predmetima manji za 1.426 u odnosu na prethodnu godinu, što čini smanjenje broja sudskih predmeta za 2 %.

Broj novih parničnih predmeta i dalje je visok te prati trend brojnosti iz ranijih razdoblja. U 2025. godini broj novih parnica smanjen je za 4,4 %.

Razlog smanjenja broja sudskih predmeta rezultat je i daljnjeg smanjenja broja novih sudskih predmeta upravnih sporova koji su po brojnosti dosegli svoj vrhunac u razdoblju 2021. godine, nakon čega se broj ovih sudskih predmeta kontinuirano smanjuje. Upravnih sporova je 35,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupan broj novih ovršnih predmeta i dalje je iznimno visok, no u odnosu na ranije izvještajno razdoblje broj tih predmeta smanjen je za 4,8 %. Stečajni predmeti također bilježe smanjenje od 15,4 %.

Ostali sudski predmeti, koji su i najbrojniji, bilježe porast od 4,6 % u izvještajnom razdoblju. Povećanje ove vrste sudskih predmeta rezultat je povećanog broja novih izvanparničnih i zemljišnoknjižnih predmeta. Broj izvanparničnih predmeta povećan je u odnosu na ranije izvještajno razdoblje za čak 26 %, što je rezultat iznimno velikog broja zaprimljenih predmeta u kojima stranke sudskih postupaka ostvaruju zaštitu radi povrede prava na suđenje u razumnom roku i zakonskog uređenja ovog instituta temeljem izmjene Zakona o sudovima iz 2024. godine. Broj zemljišnoknjižnih predmeta povećan je u odnosu na prethodno razdoblje za 2,6 %, a rezultat je brojnih pokrenutih posebnih zemljišnoknjižnih postupaka koji su mahom usmjereni na daljnje sređivanje zemljišnoknjižnog stanja nekretnina u cilju evidentiranja stvarnog stanja koje bi doprinijelo boljem gospodarskom iskorištavanju imovine.

d) Prikaz poduzetih radnji u sudskim i upravnim predmetima u 2025.

Zbirno državno odvjetništvo 2025.		Zbirno državno odvjetništvo 2025.		
		Broj	Ukupno	Prosječno po prisutnim rješavateljima
Rasprave	U sjedištu	13.598	22.272	121
	Izvan sjedišta	8.674		
Uloženi pravni lijevovi	Redovni	2.366	2.784	15
	Izvanredni	418		

Tijekom izvještajnog razdoblja općinska i županijska državna odvjetništva zastupala su Republiku Hrvatsku na 22.272 rasprave pred općinskim, trgovačkim i upravnim sudovima te javnopravnim tijelima.

Treba istaknuti da je zastupanje u građanskim i upravnim predmetima izvan sjedišta nadležnih državnih odvjetništava obavljeno na čak 8.674 rasprave, tj. u 38 % od ukupnog broja rasprava. Navedeno se ističe zbog nedostatka službenih vozila, troškova putovanja i dužih izbivanja izvan sjedišta. Neka državna odvjetništva u građanskim predmetima zastupaju isključivo izvan područja sjedišta državnog odvjetništva.

Svaki je rješavatelj u 2025. godini zastupao prosječno na 121 raspravi u sudskim i upravnim postupcima.

U izvještajnoj godini uloženo je 2.366 redovnih te 418 izvanrednih pravnih lijekova.

Broj uložених pravnih lijekova veći je u odnosu na prethodnu 2024. godinu, i to redovnih za 12 %, a izvanrednih pravnih lijekova za 9 %. Razlog tome je i dalje neujednačena sudska praksa u određenim vrstama predmeta, odnosno brojnost

predmeta u kojima se pojavljuju pravna pitanja o kojima najviši sud u Republici Hrvatskoj još nije zauzeo pravno shvaćanje.

8.2.1. Predmeti izvansudskog rješavanja sporova

Državna odvjetništva dužna su u građanskim i upravnim predmetima, kad god je to moguće, štiteći imovinske interese Republike Hrvatske sklapati nagodbe i poduzeti sve pravne radnje u okviru svojih zakonskih ovlasti da se sporovi rješavaju mirnim putem i izvan sudskih postupaka. Državna odvjetništva u tom cilju kontinuirano ulažu napore i državnim tijelima ukazuju na mogućnost rješavanja spornih odnosa u mirnom postupku. Kroz prikaz rada u ovoj vrsti predmeta, kao posebnih državnoodvjetničkih predmeta, bit će izložen stvarni učinak instituta mirnog rješenja spora koji je Zakonom o parničnom postupku propisan kao procesna pretpostavka za pokretanje parničnog postupka pred sudom.

U čak 30,4 % predmeta mirnog rješenja sporova prije pokretanja sudskog postupka sklopljene su izvansudske nagodbe. Ovome valja pridodati i činjenicu da odgovori koje državno odvjetništvo u ovoj fazi postupanja uputi protivnoj strani, a koji se temelje na pravnoj argumentaciji o neosnovanosti zahtjeva, često potkrijepljenoj sudskom praksom domaćih sudova i sudova koji primjenjuju europsku pravnu stečevinu i pravne standarde, u jednoj mjeri djeluju i kao mehanizam koji odvraća stranke od pokretanja postupaka u kojima je izvjestan neuspjeh.

Ovdje treba pridodati i ulogu državnog odvjetništva u predmetima u kojima stranke traže izdavanje tabularne isprave radi upisa prava vlasništva sukladno članku 57. stavku 3. Zakona o zemljišnim knjigama (Narodne novine broj 63/19, 128/22, 155/23 i 127/24). Ova zakonska odredba propisuje da će se smatrati kako je potpis osobe koja je kao tijelo pravne osobe raspolagala nekretninom na ispravi propisno ovjeren i kad ispravu supotpíše nadležno županijsko državno odvjetništvo kad pravna osoba koja je raspolagala nekretninom nema pravnoga sljednika. Navedeno postupanje također je jedan od instituta usmjerenih mirnom rješenju sporova i pokazao se učinkovitim sredstvom koje u zemljišnoj knjizi omogućuje upis prava vlasništva nekretnina kojima su raspolagala ranija društvena poduzeća i brisane pravne osobe. Tijekom 2025. godine u toj vrsti predmeta izdana je 131 tabularna isprava koje omogućuju upis prava vlasništva u zemljišnoj knjizi.

8.2.1.1. Mirno rješavanje sporova (članak 186.a Zakona o parničnom postupku)

Člankom 186.a Zakona o parničnom postupku propisana je obveza svih osoba koje namjeravaju podnijeti tužbu protiv Republike Hrvatske da se prije podnošenja tužbe sudu obrate nadležnom državnom odvjetništvu sa zahtjevom za mirno rješenje spora. Istu zakonska obveza postoji i za Republiku Hrvatsku kada namjerava podnijeti tužbu protiv neke osobe.

Postupanje u ovoj vrsti predmeta iznimno je važno jer su nagodbe sklopljene temeljem ove zakonske odredbe ovršne isprave, po svojoj pravnoj snazi izjednačene s pravomoćnom sudskom odlukom. Ujedno, važno je i iz razloga što u slučaju izostanka sklapanja nagodbe omogućuju kvalitetniju pripremu za parnice koje uslijede nakon neuspješnog postupka mirenja. To je posebno važno imajući u vidu

izmjene propisa kojima je uređen parnični postupak, a kojima se uvodi sve stroža procesna disciplina za sud i stranke u postupku. Također, dobro obrazloženo i na zakonu i sudskoj praksi argumentirano otklanjanje zahtjeva za sklapanje nagodbe odvraća stranke od pokretanja sudskog postupka koji bi za njih rezultirao nepovoljnom sudskom odlukom uz obvezu plaćanja troškova izgubljenog sudskog postupka. Stavovi i obrazloženja državnog odvjetništva često su razlog zbog kojeg stranke u konačnici odustaju od pokretanja sudskog postupka.

Postupanjem u skladu s izloženom zakonskom odredbom i zaključenjem izvansudskih nagodbi u vezi sa spornim odnosima s Republikom Hrvatskom prije pokretanja sudskog parničnog postupka svakako se doprinosi smanjenju troškova za same stranke, bržem rješavanju spornih odnosa i pravnoj sigurnosti te se smanjuje opterećenost sudova novim postupcima.

Iskustvo državnog odvjetništva potvrđuju i prikazani podatci – da ovaj način izvansudskog rješavanja sporova u kojima je stranka Republika Hrvatska daje dobre rezultate pa stoga i nadalje treba stvarati pretpostavke za sklapanje još većeg broja nagodbi, jačajući stručne i kadrovske kapacitete u državnom odvjetništvu te u drugim državnim tijelima, posebno onima koji generiraju najveći broj sporova pred sudovima.

a) Zahtjev za mirno rješenje spora (186.a ZPP-a) 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO	Primljeno novih zahtjeva	Ukupno u radu u DO	Ukupno donesenih odluka	Vrijednost svih novih zahtjeva (u tisućama EUR)	Broj sklopljenih nagodbi	Vrijednost svih sklopljenih nagodbi (u tisućama EUR)
2021.	1.316	16.400	17.716	14.328	2.369.218	1.322	6.983
2022.	1.252	7.564	8.816	7.168	296.965	1.941	11.262
2023.	1.295	8.419	9.714	8.221	361.733	2.052	14.437
2024.	1.390	7.452	8.842	7.418	1.103.526	2.450	10.108
2025.	1.400	7.122	8.522	6.802	435.280	2.168	15.431

Od 2021. do 2025. godine zaprimljeno je ukupno 46.957 zahtjeva za mirno rješenje spora podnesenih u smislu odredbe članka 186.a Zakona o parničnom postupku u vrijednosti od 4.566.722.000,00 EUR. Sklopljene su 9.933 nagodbe ukupne vrijednosti od 58.221.000,00 EUR. Za navedeni broj sklopljenih nagodbi smanjen je broj parničnih postupaka pred redovnim i specijaliziranim sudovima.

U izvještajnom razdoblju zaprimljena su 7.122 nova zahtjeva za mirno rješenje spora, što u odnosu na 2024. godinu predstavlja smanjenje od 4,4 %.

Od 6.802 donesene odluke u ovoj vrsti predmeta 31,9 % ih se odnosi na sklopljene izvansudske nagodbe. Vrijednost sklopljenih nagodbi u 2025. godini iznosi 15.431.000,00 EUR.

Sklapanjem 2.168 nagodbi u postupku mirnog rješavanja spora primjenom odredbe članka 186.a Zakona o parničnom postupku općinska i županijska državna odvjetništva za taj su broj predmeta smanjila opterećenje sudova.

b) Zahtjev za mirno rješenje spora – podneseni zahtjevi prema vrsti i tijelima u 2025.

Naziv ministarstva ili drugog tijela	Stvarnopravni sporovi		Obveznopravni sporovi		Naknada štete		Radni sporovi		Ostali parnični sporovi		Ukupno		Ukupno zahtjev RH i zahtjev ostali	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva
	Zahtjev RH	Zahtjev ostali	Zahtjev RH	Zahtjev ostali	Zahtjev RH	Zahtjev ostali	Zahtjev RH	Zahtjev ostali	Zahtjev RH	Zahtjev ostali	Zahtjev RH	Zahtjev ostali			
Republika Hrvatska	8	47	19	11	1	24				3	28	85	113	25	22%
Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije	1	6	17	39	3	317	1	465	1	11	23	838	861	28	3%
Ministarstvo zdravstva								1				1	1		
Ministarstvo hrvatskih branitelja	2	2	89	22	26	2					117	26	143	27	19%
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU				2				1				3	3	1	33%
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	93	1.739	282	419	19	148		6	15	16	409	2.328	2.737	825	30%
Ministarstvo unutarnjih poslova	1	4	74	23	16	68	1	306		1	92	402	494	186	38%
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike		7	17	11	26	7			1	4	44	29	73	9	12%
Ministarstvo financija	1	25	8	21	118	20		2	1	12	128	80	208	125	60%
Ministarstvo gospodarstva		1	5		2	5					7	6	13	6	46%
Ministarstvo obrane	17	6	36	14	23	31	5	195	3	1	84	247	331	78	24%
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova															
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	17	4	3	8		16		5		1	20	34	54	18	33%
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva	305	994	182	7	11	13		2	2	4	500	1.020	1.520	769	51%
Ministarstvo turizma i sporta			4			4					4	4	8		
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih				3		45		1				49	49		
Ministarstvo kulture i medija			1					2			1	2	3	1	33%
Ministarstvo demografije i useljništva															
Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije	2	3									2	3	5	1	20%
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje	1		1	1					7		9	1	10	4	40%
Državne nekretnine d.o.o.	46	6	209	10	6				10		271	16	287	52	18%
Ostali	7	4	19	5	12	14		6		1	38	30	68	13	19%
UKUPNO	501	2.848	966	596	263	714	7	992	40	54	1.777	5.204	6.981	2.168	31%

Tijekom izvještajnog razdoblja, u usporedbi s 2024. godinom, broj zaprimljenih i podnesenih zahtjeva za mirno rješenje spora smanjen je za 4,4 %.

Analizirajući gornju tablicu proizlazi da su se podneseni zahtjevi za mirno rješenje spora u najvećem broju slučajeva odnosili na stvarnopravne zahtjeve koji su bili najbrojniji (3.349), odnosno činili su 48 % predmeta. Po brojnosti slijede obveznopravni zahtjevi kojih je bilo 1.562, odnosno 22,4 % te potom radnopravni zahtjevi (999) koji su u ukupnom broju predmeta činili 14,3 %. Po brojnosti slijede zahtjevi za naknadu štete kojih je bilo 977, odnosno 13,9 % od ukupnog broja zahtjeva.

Također, kada se analiziraju podatci o ovoj vrsti predmeta, može se istaknuti da je u 2025. godini bio veći broj zahtjeva u kojima su ostale osobe na aktivnoj strani kao podnositelji zahtjeva. Tijekom 2025. godine Republika Hrvatska podnijela je 1.777 zahtjeva, a od strane ostalih osoba zaprimljena su 5.204 zahtjeva.

Iz navedenoga proizlazi da je u 74,5 % predmeta Republika Hrvatska na pasivnoj strani, a u 25,5 % predmeta na aktivnoj strani.

Najveći broj zahtjeva za mirno rješenje spora, gledajući ukupan broj zahtjeva, odnosio se na zastupanje Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (2.737), a radi se većinom o stvarnopravnim zahtjevima koji su mahom rezultat postupaka katastarske izmjere i drugih posebnih zemljišnoknjižnih postupaka te iseljenja i predaje u posjed nekretnina u državnom vlasništvu, no u zastupanju ovog tijela brojni su i obveznopravni zahtjevi radi isplata iz raznih odnosa. U zastupanju ovog tijela tijekom 2025. godine sklopljen je i najveći broj nagodbi (825), čime je 30 % predmeta okončano u mirnom postupku.

Zatim po brojnosti slijede predmeti u zastupanju Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (1.520). Iz strukture predmeta proizlazi da se većim dijelom radilo o zahtjevima kojima se traži priznanje prava vlasništva na poljoprivrednom i šumskom zemljištu ili se postupa protiv korisnika državnog poljoprivrednog zemljišta koji to zemljište koriste bez pravne osnove radi isplata naknada za korištenje zemljišta ili radi predaje zemljišta u posjed, ali i zahtjevima kojima se od pogrešno upisanih vlasnika (najčešće jedinica lokalne samouprave) zahtijeva priznanje prava vlasništva i izdavanje tabularnih isprava radi upisa prava vlasništva države na poljoprivrednom i šumskom zemljištu. U ovim je predmetima sklopljen značajan broj nagodbi (769), odnosno 51 % predmeta riješeno je u mirnom postupku.

Po brojnosti slijede predmeti u zastupanju Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije (861). Radi se uglavnom o predmetima u kojima se Republika Hrvatska pojavljuje na pasivnoj strani, i to o brojnim zahtjevima iz radnih odnosa koji se odnose na još uvijek sporna pitanja primjene prava iz Kolektivnog ugovora (tjedni odmor, prekovremeni rad, rad u službi dežurstva) i općih propisa koji uređuju materijalna prava pravosudnih dužnosnika i službenika u pravosuđu. Nakon donesene presude Suda EU-a koncem 2025. u predmetu C-373/2024 može se očekivati i dodatni broj zahtjeva u zastupanju ovog tijela u sljedećem razdoblju, a svakako je nužno osigurati pretpostavke za postizanje nagodbi s podnositeljima. O određenim pravnim pitanjima koja se pojavljuju kao osnova ovih zahtjeva državno je

odvjetništvo kao zastupnik po zakonu u pokrenutim parnicama koje su uslijedile nakon neuspjelog postupka mirenja predložilo provesti ogledni postupak pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske kako bi se zauzelo pravno shvaćanje najvišeg suda o pitanjima tumačenja i primjene materijalnog prava.

Po brojnosti zaprimljenih zahtjeva slijede predmeti u zastupanju Ministarstva unutarnjih poslova (494). Većom dijelom radi se o zahtjevima iz radnih odnosa te je tijekom razdoblja u zastupanju ovog tijela sklopljen i velik broj izvansudskih nagodbi (186), pa se može konstatirati da se 38 % predmeta riješilo u mirnom postupku.

Zatim po brojnosti slijede zahtjevi u zastupanju Ministarstva obrane (331) te se najveći broj zahtjeva odnosi na radne sporove. U zastupanju ovog tijela sklopljeno je 78 nagodbi, što predstavlja 24 % od ukupnog broja zaprimljenih zahtjeva.

Slijede zahtjevi iz nadležnosti i na inicijativu društva Državne nekretnine d. o. o. (287), a radilo se mahom o zahtjevima za isplatom naknade za korištenje nekretnina u vlasništvu države, poslovnih prostora i stanova te je u tim predmetima i značajan broj sklopljenih izvansudskih nagodbi (52).

Po brojnosti slijede predmeti u zastupanju Ministarstva financija gdje se mogu istaknuti zahtjevi u kojima je Republika Hrvatska u zastupanju toga tijela ujedno i podnositelj zahtjeva. Riječ je uglavnom o zahtjevima za naknadom štete te je u tim predmetima i najveći broj sklopljenih izvansudskih nagodbi u smislu članka 186.a ZPP-a (125). Možemo konstatirati da se 60 % zahtjeva u zastupanju ovog tijela realizira u mirnom postupku.

Nadalje, slijede predmeti koji se odnose na zastupanje Ministarstva hrvatskih branitelja (143) koji se odnose na tražbine s osnova povrata isplaćenih nepripadajućih iznosa naknade za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji. Broj izvansudskih nagodbi sklopljenih u ovoj vrsti predmeta iznosi samo 19 %, a što je uglavnom uzrokovano nedostatnošću sredstava protustranaka.

Po brojnosti slijede predmeti Republike Hrvatske u kojima nije naznačeno pojedinačno državno tijelo (113), koji proizlaze iz postupanja samog državnog odvjetništva u drugim vrstama predmeta i o predmetima u kojima druge osobe postavljaju zahtjeve iz raznih osnova. 22 % ovih predmeta okonča se sklapanjem izvansudskih nagodbi.

Na zastupanje Ministarstva mora, prometa i infrastrukture tijekom 2025. godine odnosilo se 54 zahtjeva, od čega se dio zahtjeva odnosio na nekretnine koje predstavljaju pomorsko dobro i njegov upis u zemljišne knjige. Tijekom izvještajnog razdoblja sklopljeno je 18 nagodbi, što se dakle odnosi na 33 % zahtjeva u zastupanju ovog tijela.

c) Podnositelj zahtjeva Republika Hrvatska 2021. – 2025.

Godina	Broj podnesenih zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost nagodbe (u tisućama EUR)
2021.	1.627	554	34 %	3.032
2022.	2.260	742	33 %	6.382
2023.	2.048	911	44 %	7.137
2024.	2.175	855	39 %	4.421
2025.	1.777	785	44 %	6.570

Iz gornjih tabličnih podataka razvidno je da su općinska i županijska državna odvjetništva tijekom izvještajnog razdoblja u zastupanju Republike Hrvatske, kao stranke koja namjerava pokrenuti parnični postupak pred nadležnih sudom, podnijela ukupno 1.777 zahtjeva za mirno rješenje spora.

Analizirajući ovaj podatak s podacima o broju podnesenih zahtjeva za mirno rješenje spora u kojima je Republika Hrvatska na aktivnoj strani, proizlazi da je u 2025. godini smanjen broj podnesenih zahtjeva u odnosu na prethodno razdoblje za 18,2 %. Broj podnesenih zahtjeva rezultat je aktivnosti zastupanih tijela i broja njihovih inicijativa koje su dostavljene na postupanje nadležnim državnim odvjetništvima.

Ovaj podatak o broju podnesenih zahtjeva u 2025. godini treba sagledavati i kroz broj sklopljenih nagodbi pri čemu treba istaknuti da je od 1.777 zahtjeva Republike Hrvatske sklapanjem izvansudskih nagodbi riješeno njih 785, odnosno 44 % zahtjeva, što smatramo iznimno dobrim rezultatom. Radi se o povećanju broja sklopljenih nagodbi od 5 % u odnosu na prethodno razdoblje.

Vrijednost sklopljenih nagodbi na zahtjev državnog odvjetništva tijekom 2025. godine iznosi 6.570.000,00 EUR te je vrijednost u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje povećana za 48 %.

d) Sklopljene nagodbe prema zastupanom tijelu, vrsti i vrijednosti spora u 2025. – podnositelj zahtjeva RH

Naziv ministarstva ili drugog tijela	Stvarnopravni sporovi				Obveznopravni sporovi				Naknada štete				Radni sporovi				Ostali parnični sporovi				Ukupno podnositelj zahtjeva RH				
	Podnositelj zahtjeva RH				Podnositelj zahtjeva RH				Podnositelj zahtjeva RH				Podnositelj zahtjeva RH				Podnositelj zahtjeva RH								
	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tisEUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost sklopljenih nagodbi (u tis. EUR)	
Republika Hrvatska	8	4		127	19	4		35	1	2		2									28	10	36%	164	
Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije	1				17	2		8	3				1				1	1			23	3	13%	8	
Ministarstvo zdravstva																									
Ministarstvo hrvatskih branitelja	2				89	10		6	26	6		7									117	16	14%	12	
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU																									
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	93	23		213	282	40		429	19	14		541					15	1		7	409	78	19%	1.189	
Ministarstvo unutarnjih poslova	1				74	97		809	16	4		24	1	2		7					92	103	112%	840	
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike					17	3		0	26	3		2					1				44	6	14%	2	
Ministarstvo financija	1	1		50	8	2		3	118	109		113					1	1		8	128	113	88%	175	
Ministarstvo gospodarstva					5	5		34	2												7	5	71%	34	
Ministarstvo obrane	17				36	11		89	23	14		50	5	2		6	3				84	27	32%	145	
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova																									
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	17	15		768	3	3		1.342													20	18	90%	2.110	
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva	305	211		467	182	124		353	11	2		12					2	2		7	500	339	68%	839	
Ministarstvo turizma i sporta					4																4				
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih																									
Ministarstvo kulture i medija					1	1		4													1	1	100%	4	
Ministarstvo demografije i useljeništva																									
Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije	2	1																			2	1	50%		
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje	1	1		1	1	1		0									7				9	2	22%	2	
Državne nekretnine d.o.o.	46	6		65	209	45		692	6								10				271	51	19%	757	
Ostali	7	2		1	19	5		221	12	5		69									38	12	32%	291	
UKUPNO	501	264	53%	1.692	966	353	37%	4.025	263	159	60%	818	7	4	57%	13	40	5	13%	22	1.777	785	44%	6.570	

Najviše je podnesenih zahtjeva za mirno rješenje spora u zastupanju Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, a u zastupanju istog tijela sklopljen je i značajan broj nagodbi. U zastupanju ovog tijela podneseno je 500 zahtjeva te je sklopljeno 339 nagodbi, što znači da je čak 68 % predmeta riješeno u mirnom postupku. Radi se većim dijelom o stvarnopravnim zahtjevima koji se odnose na poljoprivredno ili šumsko zemljište u vlasništvu države. Vrijednost sklopljenih nagodbi iznosi 839.000,00 EUR.

Zatim po broju podnesenih zahtjeva slijede predmeti iz nadležnosti Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. U zastupanju ovog tijela tijekom izvještajnog razdoblja podneseno je 409 zahtjeva za mirno rješenje spora, a sklopljeno 78 nagodbi (19 % od broja podnesenih zahtjeva). Najvećim se dijelom radi o obveznopravnim zahtjevima prema korisnicima nekretnina u vlasništvu države. Vrijednost sklopljenih nagodbi iznosi 1.189.000,00 EUR.

Slijede po brojnosti predmeti u kojima se postupalo na inicijativu društva Državne nekretnine d. o. o., na koje je temeljem propisa kojim je uređeno upravljanje nekretninama u vlasništvu države prenesena ovlast na upravljanje državnim stanovima i poslovnim prostorima. Tijekom 2025. na inicijativu ovog društva podnesen je 271 zahtjev za mirno rješenje spora, a sklopljena je 51 nagodba, što čini 19 % od ukupnog broja podnesenih zahtjeva. Radi se o zahtjevima za isplatu i predaju u posjed nekretnina. Vrijednost sklopljenih nagodbi iznosi 757.000,00 EUR.

Po brojnosti slijede predmeti u zastupanju Ministarstva financija (128), a u zastupanju istog tijela sklopljeno je 113 nagodbi, što predstavlja 88 % predmeta.

Po broju izvansudskih nagodbi na prijedlog državnog odvjetništva u zastupanju Republike Hrvatske kao podnositelja zahtjeva za mirno rješenje spora slijede predmeti iz djelokruga rada Ministarstva unutarnjih poslova, i to s osnove obveznopravnih zahtjeva.

e) Podnositelj zahtjeva – druge osobe 2021. – 2025.

Godina	Broj podnesenih zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	Postotak sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost nagodbe (u tisućama EUR)
2021.	14.437	768	5 %	3.953
2022.	5.011	1.056	21 %	4.563
2023.	6.085	1.141	19 %	7.300
2024.	5.181	1.595	31 %	5.687
2025.	5.204	1.383	27 %	8.861

Broj zahtjeva koje fizičke i pravne osobe podnose protiv Republike Hrvatske u 2025. godini bilježi neznatno povećanje (0,5 %) u odnosu na 2024. godinu.

U izvještajnoj godini nadležna državna odvjetništva zaprimila su 5.204 zahtjeva za mirno rješenje spora koje su podnijele druge osobe, od čega su 1.383

zahtjeva riješena sklapanjem izvansudske nagodbe, odnosno nagodbom je okončano 27 % predmeta.

U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje došlo je do neznatnog smanjenja broja sklopljenih nagodbi za 4 %. Postotak i broj sklopljenih nagodbi treba promatrati kroz veći broj zaprimljenih zahtjeva te svakako kroz vrijednost zahtjeva koji su riješeni u postupku mirenja pred državnim odvjetništvom.

Vrijednost sklopljenih nagodbi po zahtjevima drugih osoba u 2025. godini iznosi 8.861.00,00 EUR, što predstavlja povećanje od 55,8 % vrijednosti sporova riješenih u mirnom postupku pred državnim odvjetništvom u odnosu na prethodnu 2024. godinu.

f) Sklopljene nagodbe prema zastupanom tijelu, vrsti i vrijednosti spora u 2025. – podnositelj zahtjeva druge osobe

Naziv ministarstva ili drugog tijela	Stvarnopravni sporovi				Obveznopravni sporovi				Naknada štete				Radni sporovi				Ostali parnični sporovi				Ukupno podnositelj zahtjeva druge osobe			
	Podnositelj zahtjeva druge osobe				Podnositelj zahtjeva druge osobe				Podnositelj zahtjeva druge osobe				Podnositelj zahtjeva druge osobe				Podnositelj zahtjeva druge osobe							
	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost sklopljenih nagodbi (u tis. EUR)
Republika Hrvatska	47	10		80	11	3		61	24	2		13					3				85	15		153
Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije	6	1		1	39	12		46	317	8		16	465	3		12	11	1		6	838	25		82
Ministarstvo zdravstva													1								1			
Ministarstvo hrvatskih branitelja	2				22	11		18	2												26	11		18
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU					2								1	1		3					3	1		3
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	1.739	502		4.242	419	219		566	148	23		362	6	1		0	16	2		2	2.328	747		5.172
Ministarstvo unutarnjih poslova	4				23	8		437	68	21		239	306	54		127	1				402	83		803
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	7				11	1		0	7	1		7					4	1			29	3		7
Ministarstvo financija	25	2		8	21	8		18	20	2		164	2				12				80	12		189
Ministarstvo gospodarstva	1					1		2	5												6	1		2
Ministarstvo obrane	6	3		27	14	9		431	31	5		43	195	34		133	1				247	51		635
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova																								
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	4				8				16				5				1				34			
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva	994	426		1.619	7	2		2	13	2		163	2				4				1.020	430		1.783
Ministarstvo turizma i sporta									4												4			
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih					3				45				1								49			
Ministarstvo kulture i medija													2								2			
Ministarstvo demografije i useljeništva																								
Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije	3																				3			
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje		2			1																1	2		
Državne nekretnine d.o.o.	6	1		13	10																16	1		13
Ostali	4				5				14	1		1	6				1				30	1		1
UKUPNO	2.848	947	33%	5.990	596	274	46%	1.581	714	65	9%	1.007	992	93	9%	275	54	4	7%	8	5.204	1.383	27%	8.861

Iz gornjih tabličnih podataka razvidno je da je 33 % stvarnopravnih zahtjeva, 46 % obveznopravnih zahtjeva, 9 % zahtjeva za naknadu štete te 9 % radnopravnih zahtjeva kojima su se druge osobe obratile sa zahtjevom za mirno rješenje spora nadležnom državnom odvjetništvu riješeno nagodbom.

Brojnost postignutih nagodbi u obveznopravnim i stvarnopravnim zahtjevima rezultat je stalnog stručnog usavršavanja zamjenika državnih odvjetnika i postupanja državnog odvjetništva u cilju razrješavanja spornih odnosa mirnim putem, bez pokretanja sudskog postupka, te konstantnog praćenja sudske prakse domaćih i europskih sudova.

Mali broj sklopljenih nagodbi u radnim sporovima rezultat je podnesenih zahtjeva vezano za koje postoje različita tumačenja oko primjene propisa u sudskoj praksi ili tih tumačenja još uvijek nema. Kada se govori o zahtjevima za naknadu štete, treba istaknuti da se ti zahtjevi u pravilu temelje na tvrdnjama o navodnom nepravilnom ili nezakonitom radu tijela državne uprave i sudova koji su strankama prema njihovim tvrdnjama uzrokovali štetu, često o zahtjevima iznimno visoke vrijednosti te činjenice da se u pravilu radi o spornoj osnovanosti takvih zahtjeva i nužnosti da se u okviru sudskog postupka utvrde činjenice nužne za postojanje odgovornosti za navodnu štetu. Nerijetko se radi o potrebi da se u sudskom postupku provedu potrebni dokazi, što uključuje i složena vještačenja koja nije ni moguće provesti u postupku mirenja.

Najveći broj zahtjeva za mirno rješenje spora koje su zaprimila i o kojima su odlučivala državna odvjetništva odnosi se na predmete iz djelokruga rada Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. U zastupanju ovog tijela tijekom 2025. godine zaprimljeno je 2.328 zahtjeva, od kojih je 747 zahtjeva, odnosno 32 %, riješeno nagodbom. Radi se većim dijelom o stvarnopravnim zahtjevima koji su posljedica pokrenutih postupaka katastarske izmjere te posebnih zemljišnoknjižnih postupaka u kojima stranke, fizičke i pravne osobe nastoje ishoditi upis prava vlasništva u zemljišnoj knjizi. Vrijednost sklopljenih nagodbi iznosi 5.172.000,00 EUR.

Po brojnosti slijede zahtjevi zaprimljeni u zastupanju Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Radi se o 1.020 zaprimljenih zahtjeva, od kojih je u 430, odnosno u 42 % zahtjeva, sklopljena nagodba. Radi se također najvećim dijelom o zahtjevima koji se odnose na priznanja prava vlasništva na poljoprivrednom zemljištu i koji su posljedica pokrenutih postupaka katastarske izmjere. Velik broj sklopljenih nagodbi smatramo iznimnim rezultatom jer postupanje državnog odvjetništva koje je usmjereno na sklapanje nagodbi kojima će se omogućiti upis prava vlasništva, posebice u ruralnim, nerazvijenim i potpomognuti područjima, ima i širi utjecaj na razvoj ovih područja.

Nadalje, po brojnosti slijede predmeti u kojima su zaprimljeni zahtjevi iz djelokruga Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije (838). Radi se o potraživanjima iz radnih odnosa pravosudnih dužnosnika i službenika u pravosudnim tijelima, o kojima je bilo riječi i uvodno, te o zahtjevima za naknadu štete zbog nepravilnog i nezakonitog rada sudova koji su često postavljani u vrlo visokim iznosima. Broj sklopljenih nagodbi u zastupanju ovog tijela zbog izložene je strukture

zahtjeva nizak te iznosi samo 3 %. U predmetima iz radnih sporova čiji se priljev očekuje i dalje bit će potrebno osigurati pretpostavke za sklapanje većeg broja izvansudskih nagodbi.

Navedena tri tijela generiraju najveći broj zahtjeva.

Zaključno, kod analize postupanja u predmetima mirnog rješenja spora koji se vode temeljem članka 186.a Zakona o parničnom postupku treba posebno istaknuti da su u upisnik parničnih predmeta prenesena samo 2.482 zahtjeva, odnosno samo 29 % od zahtjeva u radu u predmetima mirenja.

Također treba istaknuti da je prema evidencijama državnog odvjetništva na temelju sklopljenih nagodbi s državnim odvjetništvom 2025. godine za zahtjeve koji se odnose na novčane tražbine u državni proračun Republike Hrvatske uplaćen iznos od 4.812.000,00 EUR s osnova glavnice i kamata te iznos od 799.000,00 EUR s osnova troškova postupka, odnosno ukupno 5.611.000,00 EUR.

S druge strane, prema raspoloživim evidencijama na temelju sklopljenih izvansudskih nagodbi koje se odnose na novčane obveze u 2025. godini na teret državnog proračuna isplaćeno je drugim osobama 1.684.000,00 EUR s osnova glavnice i kamata te iznos 306.000,00 EUR s osnova troškova postupka, odnosno ukupno 1.990.000,00 EUR. Za navedene je iznose umanjen daljnji tijek kamata i sudski troškovi.

Kada se gore navedeni podatci stave u korelaciju s podacima o broju novih parnica i uspjehu u postupku, može se zaključiti da su odluke državnih odvjetništava o podnesenim zahtjevima bile u velikom broju utemeljene.

Svi naprijed navedeni podatci potvrđuju važnost i značaj pravnog instituta izvansudskog rješavanja sporova, kao i kvalitetu rada i stručnost zamjenika koji postupaju u ovim predmetima.

Broj sklopljenih nagodbi mogao bi biti i veći kada bi se osigurala dodatna sredstva za provođenje vještačenja radi utvrđivanja visine obveze, kao i kada bi nadležna tijela pravodobno i u potpunosti izvještavala državno odvjetništvo o svim bitnim činjenicama o kojima ovisi odluka o osnovanosti zahtjeva te dostavila dokaze i osiguravala financijska sredstva.

Također, kada se 9.933 sklopljene nagodbe u predmetima mirnog rješenja sporova u prethodnih pet godina stavi u korelaciju s ranije važećim okvirnim mjerilima za rad sudaca (150 odluka po jednoj godini), proizlazi da je to godišnja norma za rad 50 sudaca.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske nastaviti će posebno pratiti rad na ovim predmetima i obavještavati ministarstva u svim slučajevima kada je evidentno da vođenje parnica s jedne strane opterećuje sustav državnog odvjetništva i sudova, a s druge strane povećava troškove postupka.

Cilj je kroz izvansudske nagodbe smanjiti troškove Republike Hrvatske, odnosno broj postupaka u kojima je država tuženica te istodobno omogućiti

građanima i pravnim osobama da brže i s minimalnim troškovima ostvare svoja prava i u što kraćem roku riješe imovinskopravne odnose.

8.2.2. Odluke državnog odvjetništava u parnicama pred općinskim i trgovačkim sudovima

a) Odluke i postupanje državnih odvjetništava u parnicama 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO	Primljeno novih zahtjeva	Odluke DO				Rasprave	Postupci pred sudom u kojima nije donijeta I-stup. Odluka	Žalbe DO	Izvanredni pravni lijekovi
			Odbijanje inicijative	Tužba	Odgovor na tužbu	Ostale odluke				
2021.	313	8.115	687	1.130	3.553	3.078	11.349	11.880	2.028	565
2022.	164	5.186	509	1.408	2.255	1.164	9.472	10.147	2.189	753
2023.	93	5.754	138	1.332	2.253	2.716	8.007	10.060	1.404	589
2024.	152	5.480	28	1.219	3.265	1.073	8.469	10.483	1.351	407
2025.	125	5.237	17	1.316	2.544	1.462	9.022	10.579	1.346	362

U parničnim predmetima u 2025. godini zaprimljeno je 4,4 % manje novih zahtjeva u odnosu na prethodno razdoblje (5.237).

U parničnim je predmetima iz prethodnog razdoblja u 2025. godinu prenesen manji broj neriješenih predmeta, i to za 18 %, što s ukupnim brojem novozaprimljenih i riješenih predmeta u 2025. godini i nadalje potvrđuje maksimalnu ažurnost u radu na ovoj vrsti predmeta.

Doneseno je ukupno 5.339 meritornih državnoodvjetničkih odluka, odnosno podneseno je 1.316 tužbi te 2.544 odgovora na tužbu. Dakle, broj meritornih odluka veći je od ukupnog broja zaprimljenih novih parničnih predmeta.

U parničnim predmetima tijekom razdoblja zastupano je na 9.022 sudska ročišta, izjavljeno je 1.346 žalbi na odluke prvostupanijskih sudova, a podnesena su 362 prijedloga za dopuštenje revizije, odnosno revizije po dopuštenju protiv pravomoćnih odluka sudova.

U 10.579 parničnih predmeta u kojima zastupa državno odvjetništvo sudovi još nisu donijeli odluke te su postupci pred prvostupanijskim sudovima u tijeku.

Ostale odluke državnog odvjetništva u parničnim predmetima odnosile su se na sporove u kojima je Republika Hrvatska pozvana na sudjelovanje u parnici u svojstvu umješača (najčešće u radnim sporovima koji se vode po tužbama zaposlenika ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska) te sporove u kojima se

Republika Hrvatska u smislu odredbe članka 211. Zakona o parničnom postupku obavještava o parnici radi intervencijskog efekta.

Broj izjavljenih redovnih pravnih lijekova prati trend iz ranijeg razdoblja. Izjavljeno je 1.346 žalbi protiv odluka prvostupanijskih sudova.

Smanjen je broj izjavljenih izvanrednih pravnih lijekova (362), i to iz razloga što je o pojedinim pravnim pitanjima koja se pojavljuju u većem broju istovrsnih parničnih sporova zauzeto pravno shvaćanje najvišeg suda pa se ustalila i sudska praksa.

b) Broj tužbenih zahtjeva u parničnim predmetima po procesnom položaju i vrijednosti 2021. – 2025.

Zastupanje RH		Tužitelj	Tuženik	Umješlač	Ukupno
2021.	Broj zahtjeva	1.285	4.889	1.941	8.115
	%	16 %	60 %	24 %	100 %
	Vrijednost zahtjeva (u tisućama EUR)	31.773	1.786.292		1.818.065
2022.	Broj zahtjeva	1.612	2.942	632	5.186
	%	31 %	57 %	12 %	100 %
	Vrijednost zahtjeva (u tisućama EUR)	55.796	615.799		671.595
2023.	Broj zahtjeva	1.577	3.967	210	5.754
	%	27 %	69 %	4 %	100 %
	Vrijednost zahtjeva (u tisućama EUR)	31.409	176.347		207.755
2024.	Broj zahtjeva	1.476	3.932	72	5.480
	%	27 %	72 %	1 %	100 %
	Vrijednost zahtjeva (u tisućama EUR)	36.450	1.791.675		1.828.124
2025.	Broj zahtjeva	1.425	3.683	129	5.237
	%	27 %	70 %	2 %	100 %
	Vrijednost zahtjeva (u tisućama EUR)	22.994	1.999.545		2.022.539

U 2025. godini Republika Hrvatska tužitelj je u 27 % od ukupnog broja novih predmeta, a tužena je u 70 % predmeta. Treba istaknuti da je navedeni omjer, kada se razmatra trend zastupanja u parničnim postupcima s obzirom na to je li država aktivna ili pasivna strana, podjednak već posljednje četiri godine. U tom smislu nema odstupanja niti promjene.

Republika Hrvatska sudjelovala je kao umješlač u 3 % novozaprimljenih predmeta, gotovo u cijelosti na strani tuženika u već pokrenutim parnicama. Većina ovih predmeta odnosi se na radne sporove koji se vode po tužbama zaposlenika javnih ustanova čiji je Republika Hrvatska osnivač. Republika Hrvatska miješala se u parnice na strani tuženih zdravstvenih, obrazovnih i znanstvenih ustanova, koje su pokrenuli zaposlenici tih ustanova.

Vrijednost tužbenih zahtjeva viša je u odnosu na 2024. godinu i iznosi 2.022.539.000,00 EUR.

Vrijednost predmeta spora u kojima je Republika Hrvatska tužena višestruko je veća nego vrijednost predmeta spora u predmetima u kojima je Republika Hrvatska tužitelj.

Razlog tome je, kako je već ranije navedeno, velika vrijednost predmeta spora u parnicama za naknadu štete u kojima se od Republike Hrvatske potražuju iznosi u milijunima eura. Tužitelji te svoje postavljene zahtjeve temelje na navodno počinjenoj povredi prava EU-a donošenjem određenih propisa, odnosno u primjeni tih propisa od strane domaćih sudova. Radi se o posebno činjenično i pravno složenim predmetima koji su opsežnog činjeničnog supstrata i iziskuju posvećenost radu na proučavanju dokumentacije, pribavi očitovanja i podataka od raznih državnih tijela i institucija, a zahtijevaju i kontinuirano praćenje prakse Suda EU-a radi primjene te prakse u ovim sudskim postupcima. Analizirajući ove vrijednosti s vrijednostima iz ranijeg razdoblja, ipak je razvidno da su vrijednosti zahtjeva koje treće osobe ostvaruju protiv države u parnicama pred trgovačkim sudovima manje.

c) Kretanje tužbenih zahtjeva u parničnim predmetima po vrsti spora 2021. – 2025.

Godina	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Stvarnopravni	1.372	1.636	1.668	1.939	1.865
Obveznopravni	1.209	1.352	1.216	1.184	1.124
Naknada štete	1.428	730	1.583	1.406	1.309
Radni sporovi	3.928	1.270	1.017	742	785
Arbitražni postupci	3	1	3		1
Sporovi vezani uz stečaj	17	23	8	20	18
Zabrana nezakonitog štrajka			1	1	
Zaštita intelektualnog vlasništva		1	1	1	
Ostali parnični sporovi	158	173	257	187	135

U odnosu na izvještajno razdoblje treba istaknuti da se u strukturi parničnih predmeta na stvarnopravne sporove odnosi 36 % predmeta, na sporove radi naknade štete 25 % predmeta, na obveznopravne sporove 21 % predmeta, na radne sporove 15 % predmeta te na ostale sporove samo 3 % predmeta.

Trendovi koji se odnose na strukturu predmeta i njihov broj prate pokazatelje za ranija razdoblja te u tom smislu nema odstupanja.

d) Novi tužbeni zahtjevi – prema vrsti spora, zastupanom tijelu i procesnom položaju u 2025.

Naziv ministarstva ili drugog tijela	Stvarnopravni sporovi		Obveznopravni sporovi		Naknade štete		Radni sporovi		Arbitražni sporovi		Sporovi vezani uz stečaj		Zabrana nezakonitog štrajka		Ostali parnični sporovi		Ukupno	
	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik
Republika Hrvatska	24	21	19	26		14		1			1	1				1	44	64
Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije		9	17	21	16	422		186								16	33	654
Ministarstvo zdravstva								1										1
Ministarstvo hrvatskih branitelja	2	1	45	7	27	1									1	1	75	10
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU			1	2		1		2									1	5
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	99	904	369	109	6	157		1							15	13	489	1.184
Ministarstvo unutarnjih poslova	3	3	64	12	13	44	2	180							1	2	83	241
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	1		15	5	24	2									1	2	41	9
Ministarstvo financija	2	8	15	16	3	15	1	19		1	6	8			9	47	36	114
Ministarstvo gospodarstva		2	2		2	1		1									4	4
Ministarstvo obrane	9	5	62	35	17	17	8	280							2	1	98	338
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova				1				1										2
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	12	12		13		1		11								1	12	38
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva	230	430	75	10	1	8		2								5	306	455
Ministarstvo turizma i sporta			4														4	
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih				3		2		2										7
Ministarstvo kulture i medija								1							1		1	1
Ministarstvo demografije i useljništva																		
Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije		2			1	487										1	1	490
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje				3														3
Državne nekretnine d.o.o.	35	6	124	10	5		1								1	4	166	20
Ostali	6	10	18	9	5	13		6				1			2	4	31	43
Državno odvjetništvo – zaštita javnog interesa																		
Ukupno	423	1.413	830	282	120	1.185	12	694		1	7	10			33	98	1.425	3.683

U gornjem tabličnom prikazu nisu obuhvaćeni predmeti u kojima je Republika Hrvatska sudjelovala kao umješač, već samo kao jedna od parničnih stranaka, tužitelj ili tuženik u parnicama pred općinskim i trgovačkim sudovima.

Iz izloženih podataka proizlazi da se najveći broj sporova u parnicama pred sudovima koje su pokrenute tijekom izvještajnog razdoblja odnosio na zastupanje Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Na zastupanje ovog tijela odnose se 1.673 nova zahtjeva u parničnim postupcima, koji broj predstavlja 32 % od ukupnog broja zahtjeva u novim parnicama u kojima je država stranka u postupku. U 71 % predmeta u zastupanju ovog tijela Republika Hrvatska pojavljuje se na pasivnoj strani kao tuženik, a u 29 % predmeta kao tužitelj. 60 % pokrenutih parnica odnosi se na stvarnopravne zahtjeve u sporovima (priznanja prava vlasništva, ispravci pogrešnih zemljišnoknjižnih upisa, zahtjevi za predaju nekretnina i dr.), 29 % na obveznopravne zahtjeve (isplate, činidbe i dr.), a 10 % na zahtjeve za naknadu štete. Treba istaknuti da se radi o postupcima kojima su prethodili postupci mirnog rješenja spora u kojima se nije postigla nagodba, pa kad se uzme u obzir velik broj nagodbi koje su sklopljene u zastupanju ovoga tijela i za koje parnice nisu pokrenute (825), može se zaključiti da se radi o iznimno velikom broju sporova koje generira ovo tijelo, odnosno koji se odnose na državne nekretnine.

Po broju novih parnica slijede predmeti iz djelokruga rada Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva koje je zastupljeno sa 761 predmetom. U 85 % predmeta radi se o ostvarivanju stvarnopravnih zahtjeva u kojima je država tuženik u 65 % predmeta, a tužitelj u 35 % predmeta.

Nadalje, po broju novih parnica slijede predmeti iz djelokruga Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije (687 predmeta). Najveći broj predmeta u zastupanju ovog tijela odnosi se na pokrenute parnice radi naknade štete koje čine 64 % svih predmeta ovog tijela. Uglavnom se radi o parnicama u kojima tužitelji svoje zahtjeve temelje na navodnom nepravilnom i nezakonitom radu sudova u raznim vrstama sudskih postupaka (zemljišnoknjižni, ovršni, stečajni i kazneni postupci). Radni sporovi u zastupanju Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije čine 27 % predmeta koje generira ovo tijelo. S obzirom na brojnost zahtjeva za mirno rješenje spora zaprimljenih u razdoblju 2025. godine koji se odnose na radne sporove, očekuje se dodatan priljev predmeta iz navedene pravne osnove te svakako treba nastojati ishoditi odgovore na pojedina sporna pitanja primjene prava u oglednom postupku i osigurati pretpostavke za sklapanje nagodbi za zahtjeve o čijoj osnovanosti postoje stavovi sudova.

Po brojnosti novih parnica slijede parnice u zastupanju Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije (491 predmet), s napomenom da se radi o velikom broju zahtjeva za naknadu štete radi štete od poplava koje su podnijele fizičke osobe. Svi zahtjevi temelje se na istoj činjeničnoj i pravnoj osnovi iz istog štetnog događaja (proboj nasipa na Savi – Rajevo Selo iz 2014. godine). O prirodi konkretnog događaja i pitanju odgovornosti za štetu već postoji sudska praksa.

Po brojnosti novih parničnih predmeta treba istaknuti predmete iz djelokruga rada Ministarstva obrane s 436 predmeta, od čega se 66 % (288) odnosi na nove radne sporove.

Isto se odnosi i na nove parnice u zastupanju Ministarstva unutarnjih poslova koje je zastupljeno s 324 nova predmeta, od čega se 182 predmeta ili 56 % odnosi na nove radne sporove.

Dakle, najveći broj radnih sporova generiraju Ministarstvo obrane, Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije. Radi se uglavnom o zahtjevima za isplatu razlika plaće.

Ostala tijela slijede u zastupanju s manjim brojem predmeta.

8.2.3. Odluke sudova u parnicama u kojima zastupa državno odvjetništvo

a) *Uspjeh u parnicama pred općinskim i trgovačkim sudovima 2021. – 2025. (prema broju zahtjeva)*

Godina	Sudske odluke			Uspjeh u parnicama- presude/rješenja					
	Presude/ rješenja (broj)	Sudska nagodba (broj)	Ukupno sudskih odluka	Dobiven u cijelosti (broj)	Postotak dobivenih	Izgubljen u cijelosti (broj)	Postotak izgubljenih	Djelomično dobiven/izgubljen (broj)	Postotak djelomično dobivenih/izgubljenih
2021.	4.173	379	4.552	1.858	45 %	1.837	44 %	478	11 %
2022.	5.553	240	5.793	2.809	51 %	2.228	40 %	516	9 %
2023.	3.859	214	4.073	1.989	52 %	1.492	39 %	378	10 %
2024.	4.060	232	4.292	2.031	50 %	1.612	40 %	417	10 %
2025.	4.030	277	4.307	1.880	47 %	1.496	37 %	654	16 %

U 2025. godini o zahtjevima stranaka sudovi su donijeli ukupno 4.307 odluka u parnicama pred općinskim i trgovačkim sudovima u kojima je Republiku Hrvatsku kao stranku u sporu zastupalo državno odvjetništvo.

Treba istaknuti i podatak da je tijekom 2025. godine u parnicama pred sudovima u kojima je stranka Republika Hrvatska sklopljeno 277 sudskih nagodbi.

U izvještajnoj godini u odnosu na prethodno razdoblje neznatno je smanjen broj dobivenih parnica koji iznosi 47 %, ali i broj izgubljenih parnica koji iznosi 37 %. Broj djelomično dobivenih parnica povećan je za 6 % i iznosi ukupno 16 %.

Ističe se da je postotak "dobiven u cijelosti", "izgubljen u cijelosti" i "djelomično dobiven/izgubljen" iskazan u odnosu na broj donesenih presuda/rješenja sudova, što znači da u taj broj nisu uračunate sudske nagodbe. Također, vezano za uspješnost u

zastupanju treba istaknuti da se u uspješnost ne broje predmeti u kojima državno odvjetništvo zastupa Republiku Hrvatsku kao umješaa u parnicama pred sudovima.

*b) Uspjeh u parnicama pred općinskim i trgovačkim sudovima 2021. – 2025.
(prema vrijednosti spora)*

Godina	Sudske odluke		Uspjeh prema vrijednosti spora- presude/rješenja/ sudske nagodbe			
	Presude/ rješenja (broj)	Sudska nagodba (broj)	Ukupna vrijednost dobivenog (u tisućama EUR)	Postotak dobivenog u odnosu na vrijednost	Ukupna vrijednost izgubljenog (u tisućama EUR)	Postotak izgubljenog u odnosu na vrijednost
2021.	4.173	379	556.000	89 %	67.751	11 %
2022.	5.553	240	939.498	94 %	61.666	6 %
2023.	3.859	214	780.152	96 %	35.303	4 %
2024.	4.060	232	496.186	93 %	36.755	7 %
2025.	4.030	277	436.883	93 %	34.027	7 %

Gornji tablični podatci i prikaz sudskih odluka u kojima je odlučeno o zahtjevima stranaka u parnicama u kojima je zastupalo državno odvjetništvo pokazuju da je i nadalje zadržan trend visoke uspješnosti u zastupanju Republike.

Analiza podataka o dobivenim, odnosno izgubljenim parnicama prema vrijednosti predmeta spora pokazuje da je u 2025. godini dobiveno sporova u vrijednosti od 436.883.000,00 EUR, odnosno 93 %. U navedenom iznosu dobivenih sporova uračunata je i vrijednost sklopljenih sudskih nagodbi, a predmeti u kojima državno odvjetništvo zastupa kao umješaa nisu iskazani kroz ove podatke.

O uspješnosti u zastupanju u pojedinim vrstama parničnih sporova bit će detaljnije izloženo nastavno kroz prikaz rada općinskih i županijskih državnih odvjetništava koja zastupaju u parnicama pred sudovima različite nadležnosti.

8.2.4. Odluke u upravnim predmetima

Državna odvjetništva zastupaju Republiku Hrvatsku u postupcima pred javnopravnim tijelima u predmetima radi povrata imovine oduzete za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine, postupcima stambenog zbrinjavanja, postupcima izvlaštenja, dodjele koncesija na općim dobrima, brojnim postupcima katastarskih izmjera i promjene podataka u katastarskom operatu, postupcima provedbe geodetskih elaborata, postupcima utvrđivanja granica pomorskog dobra, postupcima utvrđivanja neprocijenjene imovine u postupku pretvorbe, postupcima radi otpisa duga i dr.

Za rad i postupanje državnog odvjetništva u upravnim predmetima u 2025. godini svakako je posebno značajna daljnja brojnost novih predmeta katastarske izmjere. U tom smislu valja napomenuti da se radi o predmetima koji se od strane Državnog odvjetništva Republike Hrvatske posebno prate kako bi se u suradnji sa svim dionicima procesa i upraviteljima nekretnina prevladali svi izazovi u cilju što kvalitetnijeg zastupanja, utvrđivanja svih relevantnih činjenica u tim postupcima radi donošenja zakonitih odluka u što kraćem roku. Ovi postupci zahtijevaju nazočnost zamjenika državnih odvjetnika na terenskim uredovanjima, često u udaljenim i teže pristupačnim područjima.

Upravni predmeti (U-DO upisnik) 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO	Primljeno		Ukupno u radu u DO	Ukupno donesenih odluka	Rasprave	Odluke JPT-a po prijedlogu DO			Predmeti u kojima JPT nije donio I-stup. Odluku	Inicijativa za pokretanje upravnog spora
		Predlagatelj	Protustranka				Prijedlog usvojen	Prijedlog odbijen	Ostale odluke		
2021.	205	1.325	1.948	3.478	3.390	616	951	37	161	2.899	2
2022.	128	1.172	1.818	3.118	3.045	570	940	13	92	3.485	10
2023.	93	1.153	1.825	3.071	2.971	681	906	28	162	3.508	12
2024.	119	1.505	2.430	4.054	3.959	529	926	37	160	3.883	4
2025.	121	1.557	2.511	4.189	4.139	510	1.357	34	214	3.758	5

Iz izloženih podataka proizlazi da je tijekom 2025. godine došlo do manjeg daljnjeg povećanja broja zaprimljenih upravnih predmeta u odnosu na prethodno razdoblje. Povećanje iznosi 3,5 %, no kada se broj upravnih predmeta analizira kroz petogodišnje razdoblje, razvidno je da je došlo do povećanja ovih predmeta od 24 %.

U 38 % upravnih predmeta državno odvjetništvo zastupalo je Republiku Hrvatsku kao predlagatelja u postupcima (na aktivnoj strani), a u 62 % predmeta protustranku u postupcima.

Najveći broj predmeta odnosi se na predmete nove katastarske izmjere i promjena u katastarskom operatu (1.614 predmeta). U većem broju ovih postupaka Republika Hrvatska bila je predlagatelj (62 %).

Zatim po brojnosti slijede upravni postupci stambenog zbrinjavanja (674).

Tijekom izvještajnog razdoblja u upravnim predmetima državna odvjetništva podnijela su 1.335 prijedloga, očitovala su se na 684 prijedloga protustranaka te u 1.077 predmeta nisu osporavala prijedloge protivne strane.

Analiza donesenih odluka javnopravnih tijela daje se u odnosu na prijedloge koje je podnijelo državno odvjetništvo. Iz ove analize proizlazi da je prihvaćeno 85 % prijedloga državnog odvjetništva, odbijeno je 2 % prijedloga, a u 13 % predmeta riječ je o ostalim odlukama koje se ne mogu iskazati kroz uspjeh u postupku. Treba općenito dodati da se u ovoj vrsti predmeta, upravnim predmetima, u najvećoj mjeri ne može govoriti o uspješnosti budući da se ponajviše radi o predmetima u kojima se u postupcima pred nadležnim tijelima ostvaruju prava koja proizlaze iz posebnih propisa, stranke često i nemaju suprotstavljene interese, već je upravni postupak potrebno provesti kako bi se utvrdile odlučne činjenice u cilju primjene propisa i ostvarivanja prava.

U izvještajnom razdoblju državno je odvjetništvo zastupalo na 510 rasprava u upravnim predmetima, čemu treba dodati i terenska uredovanja, očevide, pa se radi o značajnom broju poduzetih radnji zastupanja.

8.2.5. Odluke u ostalim predmetima

U ovom dijelu izvješća prikazuju se rad i odluke državnog odvjetništva u adhezijskim postupcima, izvanparničnim i zemljišnoknjižnim predmetima te predmetima davanja pravnih mišljenja (ostali predmeti).

a) Adhezijski postupci

Imovinskopравни zahtjev kao institut kaznenog i prekršajnog prava omogućuje oštećeniku da svoju građanskopravnu tražbinu, koja se temelji na činjenici da je na njegovu štetu počinjena radnja koja ujedno ima elemente obilježja kaznenog ili prekršajnog djela, ostvari u okviru kaznenog ili prekršajnog postupka protiv okrivljenika.

Kad je počinjenjem kaznenog djela oštećena Republika Hrvatska, državno odvjetništvo kao njezin zastupnik po zakonu postavlja u kaznenom postupku imovinskopравни zahtjev koji se odnosi na naknadu štete, povrat stvari i/ili poništaj pravnog posla. O imovinskopravnom zahtjevu odlučuje sud koji odlučuje i o kaznenoj odgovornosti okrivljenika.

Kod ovih predmeta valja istaknuti da se zahtjevi koje državni odvjetnici postavljaju u zastupanju Republike Hrvatske kao oštećenika u kaznenim postupcima temelje na utvrđenjima državnog odvjetnika u radu na kaznenom predmetu. Brojnost ovih predmeta i podnesenih imovinskopравnih zahtjeva ovisi i o dinamici rada i zaprimanju obavijesti iz kaznenog predmeta u kojem je u pravilu provedeno

vještačenje iz kojeg proizlazi visina štete koja je počinjena državnom proračunu radnjama fizičkih i pravnih osoba, optuženika u kaznenom postupku. U pravilu se radi o složenim predmetima u kojima sudjeluje više osoba protiv kojih se vodi kazneni postupak, a imovinskopравни zahtjevi postavljeni su u odnosu na pojedine okrivljenike. U pravilu se, u slučajevima sporazumijevanja optuženika s ovlaštenim tužiteljem i donošenja kaznene osuđujuće presude na temelju sporazuma, okrivljenici očituju potvrdno o postavljenom imovinskopravnom zahtjevu te su voljni sporazumno podmiriti i nastalu štetu.

Najveći problem koji se odnosi na ostvarivanje imovinskopравnih zahtjeva Republike Hrvatske kao oštećenika u kaznenim postupcima predstavlja nedovoljna mogućnost naplate dosuđenih imovinskopравnih zahtjeva, što je posljedica loših imovinskih prilika osuđenika koji nerijetko nemaju nikakve imovine.

Ističemo da je tijekom izvještajnog razdoblja u cilju krajnje naplate imovinskopравnih zahtjeva podneseno više prijedloga radi osiguranja imovinskopравnog zahtjeva (u pravilu predmeti iz nadležnosti USKOK-a) određivanjem privremenih mjera zabrane raspolaganja određenom imovinom optuženika i povezanih osoba. U tim je predmetima Republika Hrvatska kao predlagatelj dužna dokazati da bi bez određivanja predložene mjere osiguranja za Republiku Hrvatsku mogla nastupiti nenadoknativa šteta u naplati postavljenog imovinskopравnog zahtjeva zbog mogućeg raspolaganja određenom imovinom od strane okrivljenika i povezanih osoba. Kod predlaganja mjera osiguranja potrebni podatci za opravdanje razloga za određivanje mjere pribavljaju se od poreznog tijela, a dijelom su dostupni iz činjenica i dokaza prikupljenih u kaznenom predmetu.

a) Adhezijski predmeti 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO	Primljeno novih predmeta	Ukupno u radu u DO	Ukupno donesenih odluka	Vrijednost postavljenih imovinskopравnih zahtjeva (u tisućama EUR)	Sudske odluke				
						Zahtjev dosuđen	Visina (u tisućama EUR)	Upućeno u parnicu	Prijedlog za izdavanje privremene mjere usvojen	Prijedlog za izdavanje privremene mjere odbijen
2021.	9	95	104	99	28.717	35	3.234	26	-	-
2022.	6	81	87	88	24.919	57	2.852	16	-	-
2023.	3	61	64	60	19.151	36	7.405	37	7	
2024.	4	87	91	97	19.442	12	854	2	23	1
2025.	4	84	88	93	14.213	13	9.551	1	16	

U izvještajnom razdoblju podnesena su 83 prijedloga za ostvarivanje imovinskopравnih zahtjeva države kao oštećenika u kaznenim postupcima, ukupne vrijednosti od 14.213.000,00 EUR.

U 2025. godini sudovi su u kaznenim postupcima Republici Hrvatskoj dosudili 13 imovinskopравnih zahtjeva ukupne vrijednosti od 9.551.000,00 EUR, dok je s jednim zahtjevom Republika Hrvatska upućena da ga ostvaruje u parničnom postupku.

Usvojeno je 16 podnesenih prijedloga za izdavanje privremenih mjera osiguranja naplate postavljenih imovinskopравnih zahtjeva Republike Hrvatske kao oštećenika. Niti jedan podneseni prijedlog za osiguranje nije odbijen.

Treba dodati da o 279 imovinskopравnih zahtjeva koji su podneseni tijekom ranijih razdoblja sudovi u okviru kaznenog postupka još nisu donijeli odluke jer su kazneni postupci još uvijek u tijeku.

b) Zbirna tablica – ostali predmeti 2021. – 2025.

Vrsta predmeta	2021.		2022.		2023.		2024.		2025.	
	Primljeno	Primljeno	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno
Izvanparnični predmeti	1.430	1.541	1.237	1.299	1.297	1.322	2.485	2.466	3.134	3.214
Zemljišnoknjižni predmeti	21.777	22.137	19.617	19.850	23.066	23.094	26.174	25.984	26.841	27.729
Pravna mišljenja	3.609	3.643	3.680	3.650	3.241	3.190	3.492	3.507	3.165	3.325
Razno	6.802	7.068	5.757	5.845	6.574	6.565	7.094	7.159	9.007	9.286

Gornja zbirna tablica prikazuje kretanje izvanparničnih i zemljišnoknjižnih predmeta kao i predmeta davanja pravnih mišljenja koja državno odvjetništvo daje po općim i posebnim propisima, što je detaljnije izloženo u dijelu izvješća pod točkom 13.2.

U 2025. godini zaprimljena su 3.134 nova izvanparnična predmeta. U usporedbi podataka o broju zaprimljenih sudskih izvanparničnih predmeta u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje treba istaknuti da je u 2025. godini došlo do daljnjeg povećanja ovih predmeta za 26 %. Tako je u petogodišnjem razdoblju, odnosno u razdoblju od 2021. godine, došlo do povećanja ove vrste predmeta za 120 %. Razlog povećanja i brojnosti ovih predmeta najvećim dijelom posljedica je povećanog broja predmeta u kojima stranke sudskih postupaka ostvaruju zaštitu zbog navodne povrede prava na suđenje u razumnom roku, odnosno dugotrajnosti postupaka. U ovoj vrsti predmeta nadležna državna odvjetništva zastupaju Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije kao stranku tog postupka. Treba istaknuti da je do iznimnog povećanja ove vrste predmeta došlo od 2024. godine, što je posljedica izmijenjenog zakonskog uređenja ovog instituta te činjenice da sud koji odlučuje o zahtjevu osim utvrđenja da je u određenom sudskom postupku zbog njegove dugotrajnosti došlo do povrede te određivanja roka u kojem postupak treba dovršiti, strankama određuje i pravičnu novčanu naknadu zbog počinjene povrede.

Broj zemljišnoknjižnih sudskih predmeta u kojima sudjeluje državno odvjetništvo u zastupanju Republike Hrvatske koji se iskazuju kao zasebna kategorija predmeta zbog njihove brojnosti, tijekom izvještajnog razdoblja ponovno je povećan za daljnjih 2,5 %. Radi se o kontinuiranom povećanju ovih predmeta u odnosu na prethodne dvije godine. Tijekom razdoblja zaprimljen je 26.841 novi zemljišnoknjižni predmet, a riješeno je 27.729 zemljišnoknjižnih predmeta, što čini ažurnost od

103 %. Postupci se odnose na brojne postupke povezivanja zemljišnih knjiga i knjige položenih ugovora, pojedinačne ispravne i druge posebne zemljišnoknjižne postupke, upise i brisanje založnih prava, uknjižbu nekretnina javnih dobara, upise pomorskog dobra i uknjižbe nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske.

Nadležnost državnog odvjetništava za davanje mišljenja o pravnoj valjanosti pravnih poslova raspolaganja nekretninama propisana je Zakonom o državnom odvjetništvu i nizom posebnih zakona kao što su Zakon o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine broj 20/18, 115/18, 98/19, 57/22 i 136/25), Zakon o šumama (Narodne novine broj 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20, 101/23 i 36/24), Zakon o lovstvu (Narodne novine broj 99/18, 32/19 i 32/2020 i 127/24), Zakon o koncesijama (Narodne novine 69/17 i 107/20), Zakon o zemljišnim knjigama (Narodne novine broj 63/19, 128/22, 155/23 i 127/24) kao i brojni drugi propisi kojima je uređena mogućnost raspolaganja nekretninama.

Nadležna državna odvjetništva na traženje državnih tijela daju pravna mišljenja o pitanjima koja se odnose na imovinskopravne sporove i zaštitu imovine, prirodnih bogatstava, dijelova prirode, nekretnina, stvari i prava od interesa za Republiku Hrvatsku, o načelnim pitanjima primjene propisa iz svoje nadležnosti ili kad je to potrebno radi rješavanja imovinskopravnih odnosa ili sprječavanja sporova.

U izvještajnom razdoblju sva državna odvjetništva zaprimila su 3.165 predmeta radi davanja pravnih mišljenja, što predstavlja smanjenje broja predmeta ove vrste u odnosu na 2024. godinu za 9,4 %.

Tijekom 2025. godine riješeno je 3.325 predmeta pravnih mišljenja, odnosno riješen je veći broj predmeta od broja zaprimljenih.

U izvještajnom razdoblju zaprimljeno je 9.007 raznih drugih predmeta iz upisnika te vrste građanskih i upravnih predmeta. Radi se o povećanju broja zaprimljenih predmeta u odnosu na ranije razdoblje. Predmeti ove oznake predmeti su raznih izvješća, nadzora nad radom nižih državnih odvjetništava i instruktivne djelatnosti, predmeti u kojima se odgovara na upite raznih tijela, predmeti praćenja sudske prakse koja je važna za postupanje državnog odvjetništva u primjeni pojedinih procesnih i materijalnopravnih propisa, ali i predmeti u kojima državno odvjetništvo prikuplja isprave i dokaze kako bi utvrdilo pravno odlučne činjenice za pokretanje drugih postupaka u kojima će na temelju tih utvrđenja država ostvarivati ili štititi svoja imovinska prava i interese.

9. Prikaz rada i odluka općinskih državnih odvjetništava

9.1. Prikaz rada i odluka u kaznenim i prekršajnim predmetima

Struktura prijavljenih poznatih osoba

Prijavljene osobe	2021.		2022.		2023.		2024.		2025.	
	Prijavljeno u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu	Prijavljeno u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu	Prijavljeno u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu	Prijavljeno u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu	Prijavljeno u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu
Odrasle osobe	32.428	41.638	32.966	43.335	31.101	40.063	32.563	44.992	33.182	51.998
Mlađi punoljetnici	2.217	2.805	2.110	2.650	2.463	3.442	1.949	2.436	1.963	2.708
Pravne osobe	1.136	2.009	1.308	2.305	1.119	2.047	1.112	2.296	1.321	2.992
Maloljetne osobe	1.802	2.162	1.906	2.280	1.778	2.322	2.194	2.640	2.402	3.014
UKUPNO	37.583	48.614	38.290	50.570	36.461	47.874	37.818	52.364	38.868	60.712

Općinskim državnim odvjetništvima tijekom 2025. prijavljeno je 1.050 poznatih počinitelja (sve fizičke i pravne osobe) više nego 2024., što predstavlja porast od 2,78 %. Naime, tijekom 2025. godine prijavljeno je 38.868 poznatih počinitelja, dok ih je u 2024. bilo prijavljeno 37.818.

Broj prijavljenih poznatih osoba za kaznena djela iz nadležnosti općinskih državnih odvjetništava participiraju u ukupnom broju prijavljenih poznatih osoba za kaznena djela iz nadležnosti općinskih, županijskih državnih odvjetništava i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta s 90,44 % te stoga rad općinskih državnih odvjetništava u bitnome određuje statističke podatke koji su važni za ocjenu strukture i kretanja kriminaliteta. Naime, općinska državna odvjetništva u 2025. imaju ukupno prijavljeno 38.868 poznatih osoba, a ukupan broj prijavljenih poznatih osoba za sva državna odvjetništva (općinska, županijska državna odvjetništva i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta) u 2025. iznosi 42.975.

Broj prijavljenih poznatih fizičkih osoba 2025. od 37.547 bilježi porast od 2,29 % u odnosu na prethodnu godinu (2024. – 36.706 prijavljenih poznatih fizičkih osoba). Kaznene prijave protiv poznatih fizičkih osoba uključuju kaznene prijave protiv odraslih osoba (od navršene 21. godine života), mlađe punoljetne osobe (od 18. do 21. godine života) i maloljetnike (od 14. do 18. godine života).

U izvještajnom je razdoblju prijavljena 1.321 pravnih osoba, što je 209 prijavljenih pravnih osoba više nego prethodne godine (2024. – 1.112 prijavljenih pravnih osoba) i predstavlja porast od 18,79 %.

Što se tiče dobnih skupina prijavljenih fizičkih osoba, razvidno je da su i u 2025. najzastupljeniji kao počinitelji kaznenih djela odrasle osobe s 33.182 prijavljene poznate osobe (85,37 %), iza kojih slijede maloljetne osobe s 2.402 prijavljene poznate osobe (6,17 %) te mlađe punoljetne osobe s 1.963 prijavljene poznate osobe (5,05 %). S najmanjim udjelom prijavljenih osoba, odnosno 3,39 %, sudjeluju pravne osobe (1.321 prijavljena pravna osoba). Dobna struktura prijava protiv poznatih počinitelja ne pokazuje znatnija odstupanja u odnosu na prethodnu 2024.

Struktura kriminaliteta

Kaznena djela	Broj prijavljenih u 2024.	Broj prijavljenih u 2025.	Porast – pad
Članak 139. KZ/11	5.972	5.551	-7,05 %
Članak 179.a KZ/11	1.628	1.732	6,39 %
Članak 177. KZ/11	1.680	1.837	9,35 %
Članak 190. KZ/11	944	1.099	16 %
Članak 227. KZ/11	1.503	1.627	8,25 %
Članak 247. KZ/11	1.128	1.435	27,22 %
Članak 228. KZ/11	3.423	2.961	-13,50 %
Članak 229. KZ/11	1.648	1.568	-4,85 %
Članak 235. KZ/11	1.493	1.473	-1,34 %
Članak 236. KZ/11	3.171	3.427	8,07 %
Članak 326. KZ/11	958	1.226	27,97 %
Ostalo	1.818	1.163	-36,03 %
UKUPNO	13.298	13.769	3,54 %

Tijekom ovog izvještajnog razdoblja najzastupljenije po broju prijavljenih osoba za kaznena djela iz općinske nadležnosti i nadalje je kazneno djelo prijetnje iz članka 139. Kaznenog zakona/11 za koje je kazneno djelo prijavljena 5.551 osoba, što predstavlja 14,28 % od ukupnog broja prijavljenih osoba (38.868) u 2025. U izvještajnom razdoblju bilježi se blagi pad broja prijavljenih osoba za kazneno djelo prijetnje od 7,05 % u odnosu na 2024., kada su za to kazneno djelo bile prijavljene 5.972 osobe. Brojčano su zastupljena po broju prijavljenih osoba i kaznena djela protiv imovine – kazneno djelo prijevare iz članka 236. Kaznenog zakona/11 (3.427), kazneno djelo krađe iz članka 228. Kaznenog zakona/11 (2.961), kazneno djelo teške krađe iz članka 229. Kaznenog zakona/11 (1.568) te kazneno djelo oštećenja tuđe stvari iz članka 235. Kaznenog zakona/11 (1.473), koja četiri kaznena djela (s ukupno 9.429 prijavljenih osoba) u ukupnoj strukturi kriminaliteta čine 24,25 %. Kod kaznenog djela prijevare bilježi se blagi porast broja prijavljenih osoba u odnosu na 2024. od 8,07%, dok se kod kaznenog djela teške krađe i kaznenog djela oštećenja tuđe stvari bilježi blagi pad broja prijavljenih osoba u odnosu na 2024., a nešto značajniji pad broja prijavljenih osoba od 13,50% uočava se kod kaznenog djela krađe.

Kod kaznenog djela nasilja u obitelji iz članka 179.a Kaznenog zakona/11 nastavlja se trend porasta broja prijavljenih osoba od 6,39 % u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje za 2024., kada je uočeno povećanje od 23,24 % u odnosu na 2023., a analiza navedenog porasta dana je u poglavlju 12.6 u sklopu izvješća o radu na pojedinim vrstama predmeta i aktualnoj problematici u 2025. godini.

Također se u izvještajnom razdoblju uočava znatno povećanje broja prijavljenih osoba u odnosu na kazneno djelo krivotvorenja isprave iz članka 278. Kaznenog zakona/11 od 27,97 % i u odnosu na kazneno djelo prijevare u gospodarskom poslovanju iz članka 247. Kaznenog zakona/11 od 27,22 %, a znatniji pad broja prijavljenih osoba u odnosu na kazneno djelo protuzakonitog ulaženja,

kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma iz članka 326. Kaznenog zakona/11 od 36,03 %.

Analiza navedenog porasta broja prijavljenih osoba u izvještajnom razdoblju u odnosu na kazneno djelo prijevare u gospodarskom poslovanju iz članka 247. Kaznenog zakona/11 dana je u poglavlju 12.7 u sklopu izvješća o radu na pojedinim vrstama predmeta i aktualnoj problematici u 2025., dok je analiza pada broja prijavljenih osoba u odnosu na kazneno djelo protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma iz članka 326. Kaznenog zakona/11 dana u poglavlju 12.4 u sklopu izvješća o radu na pojedinim vrstama predmeta i aktualnoj problematici u 2025.

9.1.1. Odluke o kaznenim prijavama

Odluke o kaznenim prijavama (bez maloljetnih osoba)

Godina	Zaprimljeno kaznenih prijava	Ukupno u radu	Neriješeno	Otvorena istraživanja	Odbačaj	Neposredna optužnica	Optužnica s kaznenim nalogom	Rješenje o provođenju istrage	Ustup	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka
2021.	35.781	46.452	11.921	8.760	11.482	4.769	3.789	3.004	1.414	1.313	34.531
2022.	36.384	48.290	14.103	9.546	10.135	3.813	3.597	2.797	3.192	1.108	34.187
2023.	35.624	49.724	18.464	9.896	9.083	3.818	3.072	3.010	1.262	1.115	31.256
2024.	36.162	54.607	21.222	10.590	9.664	4.048	3.193	3.227	1.482	1.180	33.384
2025.	36.466	57.698	22.269	10.720	11.002	3.687	3.514	3.211	1.732	1.563	35.429

Tijekom 2025. općinska državna odvjetništva (bez kaznenih prijava protiv maloljetnih osoba) zaprimila su ukupno 36.466 kaznenih prijava, a kada se navedenom broju pribroje neriješene prijave iz 2024., to su u radu imala ukupno 57.698 prijava.

Od ukupnog broja kaznenih prijava u radu riješeno je 35.429 prijava (61,40 %), iz čega proizlazi da je i tijekom ovog izvještajnog razdoblja zadržana visoka razina ažurnosti u radu općinskih državnih odvjetništava.

U izvještajnom razdoblju doneseno je ukupno 35.429 odluka, što predstavlja porast donesenih odluka u odnosu na 2024. od 6,12% kada su bile donesene 33.384 odluke. Dakle, unatoč većoj ažurnosti u radu, na kraju izvještajnog razdoblja ostalo je neriješeno 22.269 prijava (38,59 % od ukupnog broja prijava u radu), što predstavlja neznatan porast broja neriješenih prijava u odnosu na 2024., kada su ostale neriješene 21.222 prijave. Razlog porasta broja neriješenih prijava jest, između ostalog, i u još uvijek nepopunjenim mjestima zamjenika i savjetnika, što rezultira iznadprosječnom opterećenošću prisutnih rješavatelja, povećanim brojem rasprava i ročišta, ali i u radu policije i drugih državnih tijela koja provode izvide ili dokazne radnje.

Kada se ukupan broj donesenih odluka (35.429) analizira prema vrsti donesene odluke, proizlazi da na rješenja o odbačaju kaznene prijave otpada 31,05 % (11.002) te se uočava da je broj rješenja o odbačaju kaznene prijave na razini ranijih izvještajnih razdoblja za 2023. – 29,06 % i 2024. – 28,94 %). Otvoreno je 10.720 istraživanja (3,025 %), dok je podignuta 7.201 optužnica – neposredne optužnice i optužnice s kaznenim nalogom (20,32 %). Općinska državna odvjetništva od sveukupnog broja podignutih optužnica tijekom 2025. u 3.514 slučajeve (48,79 %) zatražila su izdavanje kaznenog naloga od sudova.

Nadalje, od ukupno donesenih odluka (35.429) na rješenja o provođenju istrage otpada 9,06 % (3.211), dok je 4,88 % prijava (1.732) riješeno ustupom predmeta drugom državnom odvjetništvu, a 4,41 % prijava (1.563) riješeno je na drugi način (spajanjem predmeta i sl.).

9.1.1.1. Odluke o kaznenim prijavama – maloljetnici

U ukupnom broju poznatih prijavljenih fizičkih osoba koje su počinile kaznena djela iz nadležnosti svih općinskih državnih odvjetništava (37.547), maloljetni počinitelji kaznenih djela u nadležnosti dvadeset općinskih državnih odvjetništava participiraju sa 6,4 %. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje bilježimo pad broja zaprimljenih kaznenih prijave prema maloljetnim počiniteljima kaznenih djela za 96,0 %. Ukupno je u izvještajnom razdoblju doneseno 1.401 rješenje o odbačaju kaznene prijave od kojeg broja 47,6 % primjenom oportuniteta. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje otvoreno je 31,8 % više istraživanja i za 3,5 % podneseno više neposrednih prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije. Otvaranje istraživanja, odnosno podnošenje neposrednog prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije moguće je samo u odnosu na kaznena djela iz nadležnosti općinskih državnih odvjetništava, odnosno za kaznena djela za koja se ne provodi pripremni postupak. Broj donesenih rješenja o provođenju pripremnog postupka na razini je prethodnog izvještajnog razdoblja.

Odluke povodom kaznene prijave – maloljetnici

Godina	Zaprimljeno kaznenih prijava	Ukupno u radu	Neriješeno	Ukupno odbačaja	Od toga oportunitet čl. 71., 72. i 73. ZSM	Otvoreno istraživanja	Neposredni prijedlog za mlt. sankciju čl. 82. ZSM	Rješenje o provođenju pripremnog postupka	Ustup	Riješeno na drugi način	Prijave u radu izvan DO
2021.	1.802	2.162	376	1.039	523	119	229	85	167	147	126
2022.	1.906	2.280	447	1.044	537	124	255	115	155	140	134
2023.	2.194	2.640	511	1.247	576	235	225	142	154	126	166
2024.	2.502	3.012	613	1.416	693	220	255	178	180	150	162
2025.	2.402	3.014	599	1.401	667	290	264	182	155	123	146

9.1.1.2. Odluke o kaznenim prijavama nakon dovršenog istraživanja

Odluke o kaznenim prijavama nakon dovršenog istraživanja

Godina	U radu			Odluke DO						Ostalo u radu
	Ostalo u radu	Pokrenuto u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu	Rješenje o odbačaju	Službena bilješka o podizanju optužnice	Službena bilješka o podnošenju prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije	Ustup	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2025.	5.285	11.149	16.434	2.786	6.463	824	112	357	10.716	5.718

Tijekom 2025. u radu su bila ukupno 16.434 istraživanja, od čega je u 2025. otvoreno 11.149 istraživanja, dok je iz prethodnih razdoblja ostalo u radu 5.285 istraživanja. Pritom je tijekom 2025. dovršeno 10.716 istraživanja, odnosno 65,20 % od ukupnog broja istraživanja u radu (16.434).

Nakon dovršenog istraživanja, prema strukturi odluka, u 60,31 % predmeta podignuta je optužnica (6.463), a kaznena je prijava odbačena u 25,99 % predmeta (2.786). Na drugi je način riješeno 3,33 % prijava (357), prijedlog za izricanje maloljetničke sankcije podnesen je u odnosu na 7,68 % prijava (824), dok je ustupljeno 1,04 % prijava (112).

Kako je tijekom 2025. dovršeno 10.716 istraživanja, a tijekom prethodnog izvještajnog razdoblja (2024.) bilo je dovršeno 10.489 istraživanja, zamijećen je porast donesenih odluka po dovršenom istraživanju tijekom 2025. od 2,16 %.

9.1.2. Istrage i odluke po dovršenoj istrazi

Odluke po dovršenoj istrazi (bez maloljetnih osoba)

Godina	Ukupno u radu	ODLUKE					Ostalo u radu
		Obustava	Optužnica	Ustup	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka	
2021.	4.627	376	2.830	33	57	3.296	1.331

2022.	4.361	311	2.699	18	41	3.069	1.292
2023.	4.564	306	2.710	24	43	3.083	1.481
2024.	5.012	358	3.158	48	36	3.600	1.412
2025.	4.936	402	2.818	44	35	3.299	1.637

U 2025. općinska državna odvjetništva su, po dovršenoj istrazi, podigla optužnice protiv 2.818 osoba. Broj podignutih optužnica participira u svim odlukama po dovršenoj istrazi (3.299) s 85,41 %. Po zastupljenosti slijede rješenja o obustavi istrage s 12,18 % (402), ustupom su riješene 44 istrage (1,33 %), dok je na drugi način (spajanje postupaka i slično) riješeno 35 istraga (1,06 %).

U radu je, od ukupnog broja istraga (4.936), ostalo 1.637 neriješenih istraga (33,16 %), a razlog nerješavanja je u tome da navedene istrage objektivno nije bilo moguće dovršiti u izvještajnom razdoblju jer se radi o složenim istragama u kojima je nužno provesti brojne dokazne radnje, dok je dio istraga pokrenut krajem izvještajnog razdoblja.

Trajanje istrage / pripremnog postupka za maloljetnike

Godina	Do 1 mjeseca	Do 3 mjeseca	Do 6 mjeseci	Do 12 mjeseci	Do 18 mjeseci	Više od 18 mjeseci
2021.	603	892	804	279	72	35
2022.	622	908	736	277	70	8
2023.	702	821	814	248	74	25
2024.	819	947	883	276	56	12
2025.	847	1.014	984	356	86	70

Iz tabličnog prikaza razvidno je da je tijekom 2025. od ukupno 3.357 dovršenih istraga, u roku od 6 mjeseci dovršeno 2.845 istraga (84,74 %), u roku od 12 mjeseci 356 istraga (10,60 %), u roku od 18 mjeseci 86 istraga (2,56 %), a 70 istraga u roku duljem od 18 mjeseci (2,08 %), što ukazuje na ažurno postupanje općinskih državnih odvjetništava, s obzirom na to da je 95,34 % istraga dovršeno unutar jedne godine.

Najčešći razlozi za produljenje roka za završetak istrage objektivne su okolnosti vezane za svaki konkretan predmet, a najčešće se radi o provođenju složenih vještačenja, potrebi provođenja brojnih dokaznih radnji, nedostupnosti okrivljenika i/ili svjedoka, pribavljanju dokaza putem međunarodne pravne pomoći i slično.

9.1.2.1. Odluke po dovršenom pripremnom postupku – maloljetnici

U izvještajnom razdoblju državni odvjetnici imali su u radu ukupno 251 predmet u kojem su donijeli odluku po dovršenom pripremnom postupku koji broj je na razini prošlogodišnjeg. U odnosu na ukupan broj predmeta u radu (251) donijeli su 64,5 % odluka. Od ukupnog broja donesenih odluka (162) 84 % otpada na podneseni prijedlog za izricanje maloljetničke sankcije (136), a 11,7 % na rješenja o obustavi pripremnog postupka. U izvještajnom razdoblju u odnosu na prethodno (181) državni odvjetnici donijeli su 89,5 % manje odluka.

Odluke po dovršenom pripremnom postupku – maloljetnici

Godina	Ukupno u radu	ODLUKE						Ostalo u radu
		Obustava	Od toga obustava po oportunitetu	Prijedlog za izricanje mlt. sankcije	Ustup	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka	
2021.	122	16	0	78	2	2	99	23
2022.	137	12	3	80	0	5	97	40
2023.	191	17	6	104	2	5	128	63
2024.	249	24	4	146	1	10	181	68
2025.	251	19	4	136	2	5	162	89

9.1.3. Optuženja i odluke sudova povodom optuženja

Optužnice u radu u državnom odvjetništvu (bez maloljetnika)

Godina	Ostalo u radu pred sudom	Od toga pred optužnim vijećem	Ustup optužnice bez odluke optužnog vijeća	Ostalo (ukidna, obnova, preuzimanje progona, ustup potvrđene optužnice)	Odluke DO – optužnice				Ukupno optužnica u radu
					Neposredna optužnica	Optužnica s kaznenim nalogom	Optužnica nakon istrage	Ukupno optužnica	
2021.	33.127	7.519	0	9.873	7.844	7.053	2.852	17.749	60.749
2022.	39.974	5.128	0	1.525	7.507	6.474	2.674	16.655	58.154
2023.	39.818	4.879	114	1.479	7.703	5.967	2.685	16.355	57.766
2024.	40.583	5.222	120	1.714	8.040	6.480	3.127	17.647	60.064
2025.	41.363	5.608	93	1.339	7.865	6.635	2.836	17.336	60.131

Općinska državna odvjetništva tijekom 2025. godine podigla su približno isti broj optužnica kao prošle godine (1,76 % manje optužnica od prošle godine ili 311 optužnica manje). Najviše je neposrednih optužnica (45,36 %) i optužnica s prijedlogom za izdavanje kaznenog naloga (38,27 %).

Manji udio optužnica nakon istrage (16,35 %) odgovara činjenici što u nadležnosti općinskih državnih odvjetništava prevladavaju kaznena djela za koja se po zakonu ne provodi istraga (s propisanom kaznom zatvora do pet godina). U općinskoj nadležnosti je istraga obvezna samo iznimno, prema neubrojivim počiniteljima, a ne zbog visine propisane kazne.

Tijekom razdoblja od pet godina ujednačen je broj podignutih optužnica godišnje, kao i omjer između neposrednih optužnica i optužnica nakon istrage.

Tijekom 2025. godine ukupno je u radu općinskih državnih odvjetništava bio isti broj optužnica kao prošle godine (67 optužnica više). Udio od 28,83 % optužnice su podignute tijekom 2025. godine. Udio od 68,78 % ukupnog broja optužnica u radu općinskih državnih odvjetništava optužnice su koje su na početku godine ostale u radu pred sudom iz ranijih razdoblja, pa su zbog toga te optužnice ostale i u radu državnog odvjetništva. Od toga su optužnice koje su u ostale u radu pred optužnim vijećem 9,32 % od ukupnog broja optužnica u radu općinskih državnih odvjetništava. Slični su podatci u razdoblju od pet godina.

Od 2021. godine stalno raste broj optužnica koje su na početku godine ostale u radu pred sudom iz ranijih razdoblja. Rad državnog odvjetništva po optužnicama koje su pred sudom iz ranijih razdoblja odvija se na teret učinkovitosti postupanja u novim predmetima. Broj optužnica koje su na početku 2025. godine ostale u radu pred sudom iz ranijih razdoblja je oko 2,4 puta veći od prosječnog godišnjeg priljeva optužnica u razdoblju od pet godina. To pokazuje da dugotrajnost postupka pred sudom opterećuje rad općinskih državnih odvjetništava.

Odluke pred optužnim vijećem (bez maloljetnih osoba)

Godina	Ukupno optužnica pred optužnim vijećem	Ustup	Povučena optužnica	Riješeno na drugi način	Odluke optužnog vijeća				
					Optužnica potvrđena	Optužnica vraćena	Obustava po optužnom vijeću	Ukupno odluka optužnog vijeća	Ostalo u radu pred optužnim vijećem
2021.	18.215	227	14	4.064	11.164	211	36	11.411	8.118
2022.	17.118	68	18	4.314	11.645	226	75	11.946	5.097
2023.	16.727	115	10	13	11.170	205	67	11.442	5.224
2024.	18.101	95	14	17	12.119	215	58	12.392	5.701
2025.	17.932	39	25	29	11.776	236	68	12.080	5.858

Na temelju podignutih optužnica iz nadležnosti općinskih državnih odvjetništava optužna su vijeća tijekom 2025. godine donijela ukupno 12.080 odluka. Broj odluka optužnog vijeća nešto je manji od prošle godine (manji za 1,76 %, odnosno 311 odluka manje). Optužna vijeća još uvijek ne uspijevaju riješiti godišnji priljev optužnica. Tijekom 2025. godine je 43,5 % više podnesenih optužnica (5.256 optužnica više) od broja donesenih odluka optužnog vijeća po podnesenim optužnicama, slično kao i ranijih godina.

Potvrđeno je 97,48 % optužnica od ukupnog broja odluka optužnog vijeća. Isti su podatci tijekom razdoblja od pet godina (od 2021. godine stalno je više od 97 % potvrđenih optužnica). Optužna su vijeća vratila 1,95 % optužnica radi ispravka ili boljeg razjašnjenja, a obustavila postupak u odnosu na 0,56 % optužnica. Nema odstupanja od podataka ranijih godina. Broj povučenih optužnica od strane državnog odvjetništva odgovara podacima ranijih godina. Tijekom 2025. godine od strane državnog odvjetništva bilo je 14 povučenih optužnica, odnosno 0,2 % od ukupnog broja optužnica u radu pred optužnim vijećima.

Navedeni podatci potvrđuju ujednačenu i visoku kvalitetu rada općinskih državnih odvjetništava u optuživanju, osobito s obzirom na okolnost da nema žalbe

na odluku optužnog vijeća o vraćanju optužnice.

Broj i vrste presude (bez maloljetnih osoba)

Godina	Presuda s kaznenim nalogom-pravomoćna	Optužnica potvrđena	Ukupno	Odluke suda									
				Obustava nakon potvrđivanja optužnice	Osuđujuća	Od toga po sporazumu	Presuda – neubrojivi	Ostobađajuća	Odbijajuća	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka suda	Riješeno pred sudom-ostalo	Ukupno bez odluke suda
2021.	4.064	11.164	15.228	505	15.401	242	188	1.291	508	0	17.893	0	28.752
2022.	4.314	11.645	15.959	956	14.538	318	191	1.240	552	552	18.029	1.097	34.921
2023.	3.971	11.170	15.141	807	13.480	377	201	1.070	491	525	16.574	698	35.732
2024.	4.080	12.119	16.199	905	14.321	578	256	978	492	394	17.346	1.124	36.161
2025.	4.369	11.776	16.145	989	15.016	378	288	1.005	446	437	18.181	801	35.527

Tijekom 2025. godine na temelju optužnica općinskih državnih odvjetništava s prijedlogom za izricanje kaznenog naloga doneseno je 4.369 presuda. To je ukupan broj donesenih presuda s kaznenim nalogom (7,08 % više od prošle godine) koje se mogu izreći samo u općinskoj nadležnosti. Na temelju podnesenih optužnica općinskih državnih odvjetništava tijekom 2025. godine donesene su sudske odluke nakon provedenog postupka u odnosu na 18.181 osobu (4,81 % više od prošle godine). Po podnesenim optužnicama općinskih državnih odvjetništava udio je 82,59 % osuđujućih presuda u ukupnom broju sudskih odluka.

Udio presuda po sporazumu u osuđujućim presudama je 2,51 %, što odgovara podacima iz ranijih godina (udio od 1,57 % do 4,03 % od 2021. do 2024. godine). Uz razloge koji su navedeni u dijelu 8.1.3., dodatni su razlozi za niži udio sporazuma okolnosti što u općinskoj nadležnosti postoje zakonske alternative postupku sporazumijevanja. Prijedlog državnog odvjetništva za izricanje presude s kaznenim nalogom bez provođenja sudskog postupka takav je alternativni sporazumni oblik dovršetka kaznenog postupka. Za kaznena djela s propisanom kaznom zatvora do pet godina alternativu sporazumijevanju za skraćivanje kaznenog postupka predstavlja zakonom propisan obavezan prijedlog sankcije od strane državnog odvjetništva u optužnici, koji okrivljenik može prihvatiti uz priznanje krivnje.

Stoga je primjenu sporazuma osnovano očekivati samo kod težih kaznenih djela iz općinske nadležnosti, kojih je manje. Kod najtežih kaznenih djela iz općinske nadležnosti često postoje razlozi zbog kojih državno odvjetništvo ne primjenjuje sporazumijevanje, u skladu s razlozima koji su navedeni u dijelu 8.1.3. u vezi s težinom posljedica kaznenog djela za žrtve.

U ukupnom broju sudskih odluka nakon provedenog postupka daljnjih 1,58 % presude su prema neubrojivim počiniteljima. U 5,43 % predmeta postupak je obustavljen nakon potvrđivanja optužnice iz drugih razloga (kao što su smrt, trajna

raspravna nesposobnost optuženika, prestanak postojanja pravne osobe). Oslobođajućih je 5,52 %, a odbijajućih 2,45 % presuda. Navedeni podatci uz udio od 82,59 % osuđujućih presuda nakon provedenog postupka pred sudom odgovaraju podatcima ranijih godina i potvrđuju trajno visoku uspješnost općinskih državnih odvjetništava u optuživanju.

9.1.4. Kaznene sankcije

Tijekom 2025. općinska državna odvjetništva zaprimila su ukupno osuđujućih presuda u odnosu na 15.016 osoba, odnosno 4,63 % više nego u prethodnom izvještajnom razdoblju.

Broj osuđujućih presuda kao i vrste izrečenih kaznenih sankcija razvidan je iz sljedeće tablice:

Broj i vrsta izrečenih kazni (bez maloljetnih osoba)

Godina	Osuđujuća presuda	Zatvor	Od toga dugotrajni zatvor	Od toga rad za opće dobro	Novčana kazna	Uvjetna osuda	Sudska opomena	Prestanak pravne osobe	Maloljetničke sankcije	Oslobođeno od kazne	Ostalo	Ukupno sankcija
2021.	15.401	3.504	0	718	382	11.474	0	0	36	5	0	15.401
2022.	14.538	3.356	0	746	215	10.913	0	0	46	8	0	14.538
2023.	13.480	2.850	0	651	213	10.330	0	0	76	11	0	13.480
2024.	14.321	3.129	0	555	182	10.917	0	1	88	4	0	14.321
2025.	15.016	3.052	1	527	229	11.644	0	2	84	5	0	15.016

Iz strukture izrečenih kaznenih sankcija razvidno je da su na kaznu zatvora presuđene 3.052 osobe ili 20,32 %. Od toga radom za opće dobro zamijenjeno je 229 izrečenih kazni zatvora ili 17,26 %.

Izrečeno je 229 novčanih kazni, što čini 1,52 % od ukupnog broja osuđujućih presuda. U ovom izvještajnom razdoblju izrečeno je nešto više novčanih kazni nego ranijih godina, kada se uočavalo konstantno smanjenje broja izrečenih novčanih kazni. S obzirom na broj kaznenih djela kod kojih dolazi u obzir primjena novčane kazne kao glavne kazne, može se zaključiti kako se ova kaznena sankcija nedovoljno primjenjuje, što nastojimo promijeniti podnošenjem žalbi protiv presuda.

Među osuđujućim presudama najzastupljenija je sankcija uvjetna osuda koja je izrečena prema 11.664 osobe ili 77,54 %. Visok udio presuda s primijenjenom uvjetnom osudom uobičajen je kod kaznenih djela iz nadležnosti općinskih sudova te je na razini višegodišnjeg prosjeka.

Tijekom 2025., sukladno članku 107. Zakona o sudovima za mladež, prema 84 mlađe punoljetne osobe ili 0,55 % primijenjene su maloljetničke sankcije.

Od kazne je oslobođeno 5 počinitelja kaznenih djela ili 0,03 %.

Zaključno valja istaknuti kako struktura izrečenih sankcija ne pokazuje značajnija odstupanja u odnosu na prethodna izvještajna razdoblja te stoga i dalje valja ustrajati na podnošenju žalbi s ciljem pooštavanja kaznene politike kako bi kaznene sankcije u cijelosti ostvarile zakonom propisanu svrhu specijalne i generalne prevencije.

Broj izrečenih sigurnosnih mjera

Godina	Obvezno liječenje od ovisnosti	Obvezno psihijatrijsko liječenje	Zabrana obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti	Zabrana upravljanja motornim vozilom	Druge sigurnosne mjere	Ukupno
2021.	378	280	7	94	284	1.044
2022.	448	348	13	75	375	1.261
2023.	495	395	4	62	430	1.386
2024.	525	391	4	61	294	1.275
2025.	610	525	2	61	424	1.622

Tijekom 2025. sigurnosne mjere izrečene su prema ukupno 1.622 osobe, što u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, kada je izrečeno ukupno 1.275 sigurnosnih mjera, predstavlja povećanje od 347.

Najčešće izricana sigurnosna mjera jest mjera obveznog liječenja od ovisnosti s udjelom od 37,60 %, nakon čega slijedi sigurnosna mjera obveznog psihijatrijskog liječenja s udjelom od 32,36 % te sigurnosna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom s udjelom od 3,7 %.

Druge sigurnosne mjere izrečene su prema 424 osobe ili 26,14 %, a odnose se na sigurnosnu mjeru zabrane približavanja, uznemiravanja ili uhođenja iz članka 73. Kaznenog zakona, sigurnosnu mjeru obveznog psihosocijalnog tretmana iz članka 70. Kaznenog zakona, sigurnosnu mjeru obveznog udaljenja iz zajedničkog kućanstva iz članka 74. Kaznenog zakona. Primjena navedenih mjera najčešće sijedi prema počiniteljima kaznenih djela nasilja u obitelji iz članka 179.a Kaznenog zakona, nametljivoga ponašanja iz članka 140. Kaznenog zakona, kaznenoga djela prijetnje iz članka 139. Kaznenog zakona.

Jednako kao i ranijih godina, sigurnosna mjera obveznoga liječenja od ovisnosti najčešće je izricana počiniteljima kaznenih djela vezanih uz obiteljsko nasilje te kaznenih djela počinjenih na štetu bliskih osoba (kazneno djelo prijetnje iz članka 139. Kaznenog zakona, kazneno djelo nasilja u obitelji iz članka 179.a Kaznenog zakona, kazneno djelo povrede djetetovih prava iz čl. 177. Kaznenog zakona) te prema počiniteljima kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prometa drogama iz čl. 190. Kaznenog zakona.

Sigurnosna mjera obveznog psihijatrijskog liječenja izricana je počiniteljima kaznenog djela prijetnje iz članka 139. Kaznenog zakona, kaznenog djela nasilja u obitelji iz članka 179.a Kaznenog zakona i kaznenog djela povrede djetetovih prava iz čl. 177. Kaznenog zakona.

Sigurnosna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom izricana je počiniteljima kaznenih djela protiv sigurnosti prometa, i to kaznenog djela obijesne vožnje u cestovnom prometu iz članka 226. Kaznenog zakona i kaznenog djela izazivanja prometne nesreće u cestovnom prometu iz članka 227. Kaznenog zakona.

Općinska državna odvjetništva dosljedno predlažu izricanje sigurnosnih mjera u svim situacijama u kojima je to nužno zbog otklanjanja okolnosti koje poticajno mogu utjecati na buduće činjenje kaznenih djela.

9.1.4.1. Kaznene sankcije – maloljetnici

Kaznene sankcije – maloljetnici

Godina	Ukupan broj prijedloga za mlt. sankciju	Ukupan broj izrečenih mlt. sankcija	Od toga kazna mlt. zatvora	Od toga pridržaj izricanja mlt. zatvora	Od toga odgojne mjere	Obustava postupka	Od toga oportunitet
2021.	388	410	7	36	314	52	0
2022.	428	464	6	49	345	63	0
2023.	473	558	10	57	427	64	0
2024.	566	560	11	48	438	63	0
2025.	572	666	8	49	529	79	0

U izvještajnom razdoblju ukupan broj prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije na razini je prethodnog izvještajnog razdoblja. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje bilježimo porast ukupnog broja izrečenih maloljetničkih sankcija (666/560) za 19% i porast broja obustavljenih postupaka za 25,4 %. Za 20,8 % porastao je i broj izrečenih odgojnih mjera (529/438).

U ukupnom broju izrečenih maloljetničkih sankcija odgojne mjere participiraju sa 79,4 %. U odnosu na ukupan broj podnesenih prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije sudovi su u 13,8 % slučajeva donijeli rješenje o obustavi postupka.

9.1.4.2. Oduzimanje imovinske koristi i mjere osiguranja

Broj izrečenih mjera osiguranja i broj oduzimanja imovinske koristi te vrijednost osigurane imovinske koristi, odnosno oduzete imovinske koristi

Godina	Broj mjera osiguranja	Vrijednost u EUR	Broj oduzimanja	Vrijednost u EUR
2021.	10	772.924,55	627	2.393.135,95
2022.	10	1.060.948,85	680	8.167.388,60
2023.	41	8.874.145,32	543	6.087.398,84
2024.	43	13.334.142,31	591	2.072.072,54
2025.	71	11.127.958,77	635	5.433.516,60

U 2025. godini u svim predmetima općinskih državnih odvjetništava imovinska korist oduzeta je od 635 osoba, što predstavlja 77,15 % svih osoba od kojih je tijekom 2025. oduzeta imovinska korist u Republici Hrvatskoj. Taj je udio nešto veći od prošlogodišnjeg udjela (70,48 %) te u odnosu na 2023. (73,2 %). Održana je

najveća zastupljenost predmeta iz nadležnosti općinskog suda u broju osoba za koja je oduzeta imovinska korist.

U 2025. godini u svim općinskim državnim odvjetništvima oduzeto je 5.433.516,50 EUR, što predstavlja 40 % ukupnog iznosa imovinske koristi. To je značajno povećanje u odnosu na prošlogodišnje razdoblje, kada je oduzeto 2.082.072,54 EUR imovinske koristi, što je tada predstavljalo 7,03 % oduzete imovinske koristi.

Ovaj podatak ukazuje na to da su sudovi donosili više odluka u predmetima općinske nadležnosti, koji u pravilu nisu jednake činjenične i pravne složenosti u usporedbi s predmetima iz nadležnosti županijskih sudova (predmeti USKOK-a i županijskih državnih odvjetništava).

Oduzimanje imovinske koristi u predmetima iz općinske nadležnosti karakterizira okolnost da se radi o velikom broju oduzimanja imovinske koristi (od većeg broja osoba), koji su pojedinačno manjih iznosa. To je posljedica strukture kaznenih djela kod kojih je primijenjen institut oduzimanja imovinske koristi.

Najviše pojedinačnih oduzimanja imovinske koristi zabilježeno je u odnosu na kaznena djela iz Glave XIII. protiv imovine, ukupno 263 (41,4 % ukupnog broja oduzimanja u predmetima iz općinske nadležnosti). Specifičnost je ove vrste kriminaliteta da se presuđuje više osoba za kaznena djela s pojedinačnim manjim iznosima oduzete imovine koristi. Navedeno je uočljivo kroz iskazivanje broja osoba od kojih je oduzeta imovinska korist i visine imovinske koristi oduzete za kazneno djelo.

Najviši iznosi imovinske koristi u predmetima iz općinske nadležnosti oduzeti su za: 9 oduzimanja za kazneno djelo prostitucije iz članka 157. Kaznenog zakona za koje je oduzeto 579.094,29 EUR, kazneno djelo neovlaštene proizvodnje i prometa opojnim drogama iz članka 190. Kaznenog zakona u iznosu od 364.290,86 EUR (ukupno 164 oduzimanja); od 87 osoba iznos od 112.534,12 EUR za kazneno djelo teške krađe iz članka 229. Kaznenog zakona; 326.852,53 EUR; od 109 osoba oduzeto je 174.754,61 EUR za kazneno djelo protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj i drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma iz članka 326. Kaznenog zakona; za kazneno djelo prijevare iz članka 236. Kaznenog zakona od 53 osobe iznos od 326.852,53 EUR; 18 oduzimanja za kazneno djelo računalne prijevare iz članka 271. Kaznenog zakona za koje je oduzeto 149.473,61 EUR, te od 76 osoba za kazneno djelo krađe iz članka 228. Kaznenog zakona za koje je oduzet iznos od 83.581,32 EUR.

Zabilježeno je oduzimanje imovinske koristi od jedne osobe u iznosu od 1.526.740,72 EUR za kazneno djelo protuzakonitog zapošljavanja iz članka 135. Kaznenog zakona te se radi o jednom kaznenom predmetu, što nije zabilježeno u prethodnim izvještajnim razdobljima.

Naznačena kaznena djela kaznena su djela koja se učestalo u svim prethodnim izvještajnim razdobljima pojavljuju kao najzastupljenija kaznena djela, pri čemu treba ukazati na izraziti porast oduzimanja imovinske koristi za kaznena djela iz članka 190. Kaznenog zakona (koji se na općinskoj razini postupanja povezuje s

tzv. uličnom prodajom droge, a za koju je u 2023. oduzeto imovinske koristi od 53 osobe u iznosu od 124.422,98 EUR, u 2024. godini oduzeto imovinske koristi od 156 osoba u iznosu od 256.952,73 EUR). Uočava se kontinuirani porast imovinske koristi oduzete nezakonitom trgovinom drogom, odnosno povećava se broj osoba koje se očito bave ovom nezakonitom aktivnošću kojom omogućuju i olakšavaju da opojna droga bude dostupna krajnjim konzumentima.

Značajno opterećenje u radu općinskih državnih odvjetništava, posebno onih čija mjesna nadležnost obuhvaća područje vanjske granice Europske unije predstavljaju kaznena djela iz članka 326. stavka 1. i 2. Kaznenog zakona, koje se veže uz omogućivanje ilegalnog ulaska i prolaska kroz teritorij Republike Hrvatske osoba stranog državljanstva, za koje je zabilježen povećan iznos oduzete imovinske koristi u iznosu od 174.754,61 EUR, u odnosu na 2024., kada je od 118 osoba bilo oduzeto 111.630,73 EUR. Neznatno smanjen broj osoba od kojih su sudskom odlukom kojom su proglašeni krivima za učin ovog kaznenog djela povezanog s nezakonitim migracijama ne umanjuje problem nezakonitih migracija, naprotiv, na ova kaznena djela treba obratiti posebnu pozornost. Pobude iz kojih se čine ova kaznena djela usmjerene su na ostvarivanje nezakonite zarade iskorištavanjem nepovoljnog stanja osoba koje nastoje ulaskom na područje Republike Hrvatske osigurati za sebe bolji život ili iz drugih razloga, često povezanih s ilegalnim aktivnostima. Zbog duljine puta do mjesta odredišta, prelaska više državnih granica, ova kaznena djela povezana su s djelovanjem zločinačkih udruženja.

U jednom predmetu iz općinske nadležnosti u tijeku je jedan postupak pred sudom radi odlučivanja o zahtjevu državnog odvjetnika da se od nasljednika okrivljenika koji je preminuo oduzme imovinska korist bez presude iz članka 560a-560f Zakona o kaznenom postupku.

U predmetima općinskih državnih odvjetništava oštećenici često podnose imovinskopravne zahtjeve kojima traže od okrivljenika da im nadoknadi štetu koju mu je prouzrokovao kaznenim djelom, a koja se često podudara s imovinskom koristi koju je okrivljenik ostvario kaznenim djelom. Stoga, kada sud usvoji takav imovinskopravni zahtjev, odbija prijedlog državnog odvjetnika za oduzimanje imovinske koristi, budući da sukladno članku 77. stavku 2. Kaznenog zakona imovinskopravni zahtjev ima prednost u namirenju u odnosu na prijedlog za oduzimanje imovinske koristi.

Stoga je oduzetu imovinsku korist uvijek potrebno promatrati i kroz statističke podatke o broju i visini dosuđenih imovinskopravnih zahtjeva oštećenika u kaznenim postupcima. Tijekom 2025. sudovi su u predmetima iz općinske nadležnosti dosudili 3.540 imovinskopravnih zahtjeva u kojima su dosudili oštećenicima 31.393.948,28 EUR. U usporedbi s 2024., sudovi su tom razdoblju u presudama donesenim u predmetima iz nadležnosti općinskih državnih odvjetništava dosudili ukupno 2.855 imovinskopravnih zahtjeva oštećenika, u kojima je okrivljenicima naloženo da oštećenim osobama isplate ukupan iznos od 15.424.291,79 EUR. U apsolutnom iznosu stoga je u 2025. taj iznos udvostručen.

Najviše imovinskopravnih zahtjeva oštećenika usvojeno je za kaznena djela iz općinske nadležnosti za kaznena djela: 896 zahtjeva za kazneno djelo krađe iz članka 228. Kaznenog zakona u iznosu od 1.240.861,63 EUR; 643 zahtjeva za

kazneno djelo prijevare iz članka 236. Kaznenog zakona u iznosu od 9.545.758,75 EUR; 606 zahtjeva za kazneno djelo teške krađe iz članka 229. Kaznenog zakona u iznosu od 1.915.483,3 EUR; 307 zahtjeva za kazneno djelo oštećenja tuđe stvari iz članka 235. Kaznenog zakona u iznosu od 361.893,47 EUR; 185 zahtjeva za kazneno djelo prijevare u gospodarskom poslovanju iz članka 247. Kaznenog zakona u iznosu od 5.695.050,48 EUR; 156 zahtjeva za kazneno djelo pronevjere iz članka 233. Kaznenog zakona u iznosu od 752.270,82 EUR; 147 zahtjeva za kazneno djelo povrede dužnosti uzdržavanja iz članka 172. Kaznenog zakona u iznosu od 859.307,28 EUR; 109 zahtjeva za kazneno djelo računalne prijevare iz članka 271. Kaznenog zakona u iznosu od 259.832,00 EUR; 46 zahtjeva za kazneno djelo neisplate plaće iz članka 132. Kaznenog zakona u iznosu od 78.379,51 EUR te 40 zahtjeva za kazneno djelo utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona u iznosu od 6.637.752,3 EUR.

Donesene osuđujuće presude kojima je sud dosudio imovinskopravne zahtjeve oštećenika posljedica su postupanja državnog odvjetnika koji po službenoj dužnosti poduzima progon kaznenih djela te se cjelokupan uspjeh rada valja procjenjivati uzimajući u obzir i ove podatke. Tim više, iskazana brojka dosuđenih imovinskopравnih zahtjeva predstavljaju pojedince – fizičke osobe ili pravne osobe koje su počinjenjem kaznenog djela pretrpjele štetu, u pravilu, te im je donesenom presudom priznat imovinskopравni zahtjev prema okrivljeniku te pravo ne trebaju ostvarivati u posebnoj građanskoj parnici.

Mjere osiguranja

U predmetima iz nadležnosti općinskih državnih odvjetništava primijenjena je 71 mjera osiguranja kojima je osigurana imovinska korist u vrijednosti od 11.127.958,77 EUR. U strukturi kriminaliteta najveći broj privremenih mjera odnosi se na kazneno djelo pranja novca iz članka 265. Kaznenog zakona (49) u iznosu od 7.831.584,61 EUR, prijevare iz članka 236. Kaznenog zakona (8) u iznosu od 2.063.506,24 EUR, računalne prijevare iz članka 271. Kaznenog zakona (7) u iznosu od 80.313,6 EUR. Po dvije mjere primijenjene su u odnosu na kazneno djelo utaje poreza ili carina iz članka 256. Kaznenog zakona u iznosu od 713.522,22 EUR te za kazneno djelo povrede tuđih prava iz članka 241. Kaznenog zakona u iznosu od 231.022,7 EUR. Po jedna mjera primijenjena je u odnosu na kaznena djela prijevare u gospodarskom poslovanju iz članka 247. Kaznenog zakona u iznosu od 48.741,34 EUR i kaznenog djela zlouporabe povjerenja iz članka 240. Kaznenog zakona u iznosu od 132.000,00 EUR.

U predmetima općinskih državnih odvjetništava primijenjeno je 5 privremenih mjera radi osiguranja imovinskopравnog zahtjeva oštećenika u ukupnom iznosu od 1.916.850,86 EUR. Privremene mjere određene su za kazneno djelo utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona (oštećenik Republika Hrvatska) u iznosu od 1.374.926,17 EUR, za kazneno djelo prijevare iz članka 236. i utaje iz članka 232. Kaznenog zakona u iznosu od 109.462,84 EUR (oštećenik fizička osoba). Preostale 3 mjere određene su u korist oštećenika koji su trgovačka društva, i to jedno za kazneno djelo prijevare u gospodarskom poslovanju iz članka 247. Kaznenog zakona u iznosu od 14.561,39 EUR, za kazneno djelo prijevare iz članka 236. Kaznenog zakona u iznosu od 27.900,00 EUR te za kazneno djelo pronevjere iz članka 233.

Kaznenog zakona i krivotvorenje iz članka 278. Kaznenog zakona u iznosu od 84.921,04 EUR.

9.1.5. Pregled radnji i ročišta u kaznenim predmetima

Dokazne radnje i zastupanje pred sudom u kaznenim predmetima

Dokazne radnje i zastupanje	Dokazne radnje		Zastupanje	
	Nalog drugom tijelu	Provedeno po DO	Ročišta	Rasprave
1	2	3	4	5
2025.	29.435	17.729	18.798	46.824

Općinska su državna odvjetništva tijekom izvještajnog razdoblja naložila ili sama provela ukupno 47.164 dokazne radnje (2024. godine – 47.800 dokaznih radnji). Od ukupnog broja dokaznih radnji nalog drugom tijelu, u pravilu policiji, uslijedio je u odnosu na 29.435 dokaznih radnji (62,41 %), dok su državna odvjetništva neposredno provela 17.729 dokaznih radnji (37,59 %). Državna odvjetništva ukupno su obavila 65.622 državnoodvjetnička zastupanja (2024. godine – 65.336 zastupanja), od čega se 18.798 zastupanja odnosi na ročišta uz obavljene 46.824 rasprave.

Ukupan broj dokaznih radnji i zastupanja obavljenih u izvještajnom razdoblju je 112.786, što je za 380 aktivnosti manje u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, kada ih je bilo ukupno 113.166.

Dakle, u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje provedene dokazne radnje i zastupanje bilježe blagi pad, uz konstataciju da se postupalo ažurno i u zakonom propisanim rokovima.

9.1.6. Žalbe i odluke sudova povodom žalbi

Općinska državna odvjetništva tijekom 2025. podnijela su 2.247 žalbi u odnosu na 16.755 donesenih presuda (bez presuda s kaznenim nalogom) pa proizlazi da su žalbe podnesene protiv 13,41 % presuda ili protiv prosječno svake 7,4-e presude.

Podneseno je 10 žalbi ili 0,99 % žalbi manje u odnosu na 2024., kada su žalbe bile podnesene protiv 14,06 % presuda ili protiv prosječno svake 7,1-e presude, što ne predstavlja značajno odstupanje u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje.

Žalbe i odluke sudova povodom žalbi

Godina	Žalbe			
	Podneseno	Od toga zbog kazne	Usvojeno	Od toga zbog kazne

2021.	2.626	1.022	869	278
2022.	2.840	1.457	881	326
2023.	2.444	1.284	730	283
2024.	2.257	1.216	687	271
2025.	2.247	1.268	699	273

Zbog odluke o kazni podneseno je 1.268 žalbi ili 56,43 % svih podnesenih žalbi te je udio žalbi podnesenih iz tog razloga na razini iz prethodnih godina.

Sudovi su u izvještajnom razdoblju usvojili ukupno 699 žalbi ili 31,11 % žalbi, što je na razini prethodnih razdoblja. Zbog odluke o kazni usvojene su 273 žalbe ili 39,06 % svih usvojenih žalbi.

Državna odvjetništva trebaju nastaviti s podnošenjem žalbi uvijek kada za to postoje utemeljeni razlozi, s ciljem da svi počinitelji kaznenih djela budu primjereno kažnjeni, sagledavajući pri tome svestrano i kritički sve mjerodavne okolnosti svakog konkretnog kaznenog djela i njegova počinitelja te zakonom određenu svrhu kažnjavanja.

9.1.7. Rad i odluke u prekršajnim predmetima

Tijekom 2025. godine općinska državna odvjetništva, kao stvarno nadležna za prekršajne postupke, zaprimila su ukupno 689 novih prekršajnih predmeta te su, zajedno s predmetima koji su ostali iz ranijih razdoblja pred državnim odvjetništvom i pred sudovima ili javnopravnim tijelima, u radu imala ukupno 1.528 prekršajnih predmeta u odnosu na 1613 predmeta u prethodnoj 2024. godini. Ovaj pad ukupnog broja predmeta u radu tijekom 2025. godine ponajprije je posljedica smanjenja broja predmeta koji su u ranijem razdoblju ostali u radu pred državnim odvjetništvom (njih 315 u odnosu na 455 u 2024. godini) te sudovima ili javnopravnim tijelima (486 u odnosu na 619 u 2024. godini). Ovo izvještajno razdoblje karakterizira povećanje broja novih predmeta, njih 689, u odnosu na 521 predmet koji je zaprimljen prethodne 2024. godine. Ovo je primarno rezultat višestrukog povećanja priljeva predmeta koji se odnose na prekršaje iz Zakona o ravnopravnosti spolova, budući da su 2025. godine zaprimljena 224 nova predmeta u odnosu na 20 predmeta formiranih prethodne godine, što je posljedica održavanja lokalnih izbora i počinjenja prekršaja iz članka 35. u vezi s člankom 12. i 15. Zakona o ravnopravnosti spolova vezano za kršenje obveze razmjerne zastupljenosti obaju spolova (od najmanje 40 %) na kandidacijskim listama za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. I u ovom izvještajnom razdoblju i nadalje su najzastupljeniji predmeti povodom prekršaja iz Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, budući da je ove godine zaprimljeno 255 predmeta. Radi se o predmetima formiranim povodom obavijesti Državnog izbornog povjerenstva koje nadzire pravodobnu i cjelovitu dostavu godišnjih financijskih izvješća i drugih izvješća (polugodišnjih izvješća o donacijama) te nadzire zakonitost financiranja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih vijećnika.

U ovoj godini došlo je do povećanja broja prekršaja iz Zakona o suzbijanju diskriminacije, budući da je formirano 7 novih predmeta u odnosu na 2 predmeta u prethodnoj godini. Također se bilježi povećanje broja novih predmeta zbog prekršaja iz Zakona suzbijanju zlouporabe droga (43 nova predmeta u odnosu na 29 predmeta prethodne godine), kao i povećanje broja prekršajnih predmeta iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama, njih 34, u odnosu na 19 u 2024. godini. U ovom izvještajnom razdoblju zabilježen je nešto manji broj novih predmeta zbog prekršaja iz Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji tako da je ove godine formirano 37 novih predmeta u odnosu na 45 u prethodnoj godini. Također se bilježi neznatno smanjenje broja predmeta zbog prekršaja iz ostalih zakona (89 predmeta u odnosu na njih 97 u prethodnoj godini).

U ovom izvještajnom razdoblju bilježi se povećanje broja odluka državnog odvjetništva u prekršajnim predmetima. Tako su u 2025. godini donesene ukupno 704 odluke u odnosu na 693 odluke u prošloj godini, od čega najveći udio u ukupnom broju odluka i nadalje imaju optužni prijedlozi, njih 423 podnesena su ove godine (u odnosu na 477 podnesenih prethodne godine), uz povećanje broja izdanih prekršajnih naloga (104 u odnosu na 67 u 2024. godini). Najviše optužnih prijedloga, njih 162, podneseno je u predmetima zbog prekršaja iz Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma koji su u strukturi prekršajnih predmeta i najzastupljeniji, a potom, sukladno toj strukturi, slijede optužni prijedlozi (ukupno 94) zbog prekršaja iz Zakona o ravnopravnosti spolova.

Sudovi i javnopravna tijela donijela su 563 odluke, što predstavlja smanjenje broja njihovih odluka donesenih u 2024. godini (kada je bilo doneseno 613 odluka), od kojih je 491 odluka ili 87,21 % osuđujuća, što ukazuje na visok stupanj uspješnosti u procesuiranju prekršaja od strane državnog odvjetništva.

Prilikom donošenja osuđujućih odluka sudovi i javnopravna tijela najvećim su dijelom izricali novčane kazne tako da je od ukupno 491 osuđujuće odluke novčana kazna izrečena u 459 predmeta.

Protiv odluka sudova ili javnopravnih tijela općinska su državna odvjetništva podnijela 43 žalbe, a u ovom izvještajnom razdoblju 47 žalbi je usvojeno, dok je 19 odbijeno.

Zakon	Prijave u radu					Odluke DO				Ostalo u radu u DO	Odluke suda ili javnopravnog tijela (JPT)					Sankcije				Žalbe DO		
	Ostalo u radu		Primijeno novih prijava	Primijeno nakon ukidne odluke	Ukupno u radu	Optužni prijedlog	Izdan prekršajni nalog	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka		Presuda/rješenje			Ukupno odluka suda ili JPT	Ostalo u radu pred sudom ili JPT	Zatvor	Novčana kazna	Druga sankcija	Ukupno	Podnesena žalba DO	Odluke povodom žalbe	
	Pred DO	Pred sudom ili JPT									Osuđujuća	Odbijajuća	Oslobađajuća								Uvažena	Odbijena
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Zakon o ravnopravnosti spolova	12	60	224	13	309	94	5	28	127	116	79	7	1	87	75	0	76	3	79	1	14	0
Zakon o suzbijanju diskriminacije	2	2	7	2	13	6	0	3	9	2	5	0	3	8	1	0	4	1	5	1	1	1
Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji	15	43	37	2	97	33	9	2	44	15	29	1	6	36	42	6	19	4	29	5	2	1
Zakon o suzbijanju zlouporabe droga	24	23	43	1	91	39	3	3	45	26	30	4	2	36	27	0	26	4	30	1	2	0
Zakon o financiranju političkih aktivnosti...	158	248	255	12	673	162	46	97	305	127	262	7	15	284	135	0	253	9	262	22	21	11
Zakon o sigurnosti prometa na cestama	18	9	34	0	61	21	18	5	44	13	12	2	0	14	20	0	11	1	12	0	0	0
Ostali zakoni	86	101	89	8	284	68	23	39	130	53	74	15	9	98	78	0	70	4	74	13	7	6
UKUPNO	315	486	689	38	1.528	423	104	177	704	352	491	36	36	563	378	6	459	26	491	43	47	19

9.2. Prikaz rada i odluka u građanskim i upravnim predmetima

Općinska državna odvjetništva po zakonu zastupaju Republiku Hrvatsku pred općinskim sudovima i javnopravnim tijelima, a iznimno, temeljem posebne punomoći, mogu zastupati pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske i ustanove čiji je ona osnivač.

a) Kretanje i struktura zahtjeva u novim građanskim i upravnim predmetima 2021. – 2025.

Godina	Sudski predmeti	Upravni predmeti	Državnoodvjetnički predmeti	Ukupno
2021.	53.649	3.625	22.392	79.666
2022.	47.715	3.109	12.726	63.550
2023.	52.623	2.953	14.023	69.599
2024.	59.106	4.098	13.633	76.837
2025.	58.186	4.130	15.114	77.430

Općinska su državna odvjetništva u 2025. godini zaprimila su neznatno više predmeta nego u prethodnom izvještajnom razdoblju.

Analizirajući strukturu novozaprimljenih predmeta primjećuje se da su sudski predmeti i nadalje najzastupljeniji sa 75 %, dok državnodvjetnički predmeti participiraju u ukupnom broju predmeta s 20 %, a samo 5 % odnosi se na upravne predmete.

U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje razvidno je da se za 11 % povećao broj državnodvjetničkih predmeta, za 0,7 % povećao se broj upravnih predmeta, a broj sudskih predmeta smanjio se za 1,6 %.

Povećanje državnodvjetničkih predmeta rezultat je primjene Zakona o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine broj 155/23) i pripadajućih uredbi kojim su poslovi upravljanja nekretninama povjereni županijama, gradovima sjedištima županija ili velikom gradu, odnosno društvu Državne nekretnine d. o. o., što je dovelo do povećanja sklapanja pravnih poslova koji se dostavljaju na mišljenje nadležnim državnim odvjetništvima. Broj državnodvjetničkih predmeta porastao je i zbog pojačane aktivnosti na provjeri imovine fizičkih i pravnih osoba na kojoj bi se mogla provesti prinudna naplata oduzete imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom.

b) Kretanje i struktura zahtjeva u novim predmetima u odnosu na vrstu zastupanja 2021. – 2025.

Vrste predmeta	Sudski predmeti		Upravni predmeti		Državnoodvjetnički predmeti		Ukupno zastupanje po		
	Zastupanje po		Zastupanje po		Zastupanje po				
Godina	zakonu	punomoći	zakonu	punomoći	zakonu	punomoći	zakonu	punomoći	sveukupno
2021.	53.630	19	3.624	1	22.392		79.646	20	79.666
2022.	47.674	41	3.109		12.726		63.509	41	63.550
2023.	52.528	95	2.952	1	14.023		69.503	96	69.599
2024.	59.079	27	4.097	1	13.633		76.809	28	76.837
2025.	58.153	33	4.130		15.103	11	77.386	44	77.430

Prema podacima o kretanju i strukturi novih predmeta u odnosu na vrstu zastupanja razvidno je da su općinska državna odvjetništva u gotovo svim predmetima zastupala po zakonu, a samo u 44 predmeta temeljem punomoći te se može primijetiti povećanje broja zastupanja po punomoći u 2025. godini, i to za 57 %.

Zastupanja temeljem punomoći su se u 75 % predmeta odnosila na sudske predmete, i to najvećim dijelom na postupke radi naplate najamnine i regresnu isplatu režijskih troškova, a sve vezano za stanove u vlasništvu države koji su povjereni na upravljanje Državnim nekretninama d. o. o., trgovačkom društvu čiji je osnivač Republika Hrvatska, kada su režijski troškovi naplaćeni od vlasnika umjesto od stvarnih korisnika nekretnina.

c) Kretanje i struktura zahtjeva u novim sudskim predmetima 2021. – 2025.

Godina	Sudski predmeti				
	Parnice	Ovrhe	Stečaj potrošača	Ostalo	Ukupno:
2021.	7.613	21.258	1.749	23.029	53.649
2022.	4.627	20.579	1.938	20.571	47.715
2023.	5.030	20.839	2.684	24.070	52.623
2024.	4.977	23.965	2.570	27.594	59.106
2025.	4.755	22.850	2.325	28.256	58.186

Sudski se predmeti odnose na postupke koji se vode pred sudovima, a dijele se na parnice, ovrhe, stečaj potrošača i ostalo. Ostali se predmeti odnose na izvanparnične, zemljišnoknjižne i adhezijske postupke.

U odnosu na broj zaprimljenih sudskih predmeta u izvještajnom razdoblju došlo je do neznatnog smanjenja, i to u parničnim, ovršnim i predmetima stečaja potrošača, dok je u ostalim predmetima došlo do neznatnog povećanja. Radi se

ponajprije o zemljišnoknjižnim predmetima čije je povećanje posljedica provođenja katastarskih izmjera u svrhu izrade katastra nekretnina i obnove zemljišnih knjiga za brojne katastarske općine na području Republike Hrvatske.

Struktura novih sudskih predmeta nije se bitno mijenjala tijekom promatranog petogodišnjeg razdoblja. I u izvještajnoj godini najveći broj sudskih predmeta odnosio se na ostale postupke (49 %) i ovrhe (39 %), a manjim dijelom na parnične (8 %) i postupke stečaja potrošača (4 %).

d) Prikaz poduzetih radnji u sudskim i upravnim predmetima u 2025.

Općinsko državno odvjetništvo 2025.		Općinsko državno odvjetništvo 2025.		
		Broj	Ukupno	Prosječno po prisutnim rješavateljima
Rasprave	U sjedištu	11.044	18.738	134
	Izvan sjedišta	7.694		
Uloženi pravni lijevci	Redovni	2.200	2.593	19
	Izvanredni	393		

Iz tabličnog prikaza poduzetih radnji u sudskim i upravnim predmetima razvidan je neznatan pad broja rasprava na kojima su općinska državna odvjetništva zastupala u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Od ukupnog broja rasprava 59 % ih je održano u sjedištu, a 41 % izvan sjedišta državnog odvjetništva. Prisustvovanje raspravama izvan sjedišta državnih odvjetništava dodatno opterećuje rad rješavatelja zbog značajnog vremena provedenog izvan ureda kao i zbog potrebe organiziranja prijevoza jer su udaljenosti između sjedišta državnog odvjetništva i mjesta održavanja rasprave katkad veće i od 100 km. Svaki je rješavatelj u 2025. godini zastupao prosječno na 134 rasprave, što je u odnosu na 2024. godinu smanjenje od 6 %.

Općinska državna odvjetništva u 2025. godini uložila su 2.593 pravna lijeka, od čega 2.200 redovitih i 393 izvanredna pravna lijeka, a koji obuhvaćaju i prijedloge za dopuštenje revizije i revizije po dopuštenju.

9.2.1. Predmeti izvansudskog rješavanja sporova

9.2.1.1. Mirno rješavanje sporova (članak 186.a Zakona o parničnom postupku)

a) Zahtjev za mirno rješenje spora (186.a ZPP-a) 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO	Primljeno novih zahtjeva	Ukupno u radu u DO	Riješeno	Vrijednost svih novih zahtjeva (u tisućama EUR)	Broj sklopljenih nagodbi	Vrijednost svih sklopljenih nagodbi (u tisućama EUR)
2021.	1.186	15.548	16.734	13.557	1.220.170	981	3.374
2022.	1.097	6.593	7.690	6.163	147.868	1.563	5.173
2023.	1.161	7.427	8.588	7.219	136.924	1.601	5.862
2024.	1.291	6.539	7.830	6.499	855.825	1.999	5.703
2025.	1.308	6.196	7.504	5.889	145.970	1.733	7.808

U izvještajnom razdoblju zaprimljeno je 6.196 novih zahtjeva za mirno rješenje spora, što u odnosu na 2024. godinu predstavlja neznatno smanjenje.

Iako je broj podnesenih zahtjeva neznatno manji, njihova je vrijednost znatno manja od one iz prethodnog izvještajnog razdoblja. Razlog velikog smanjenja vrijednosti novih zahtjeva za mirno rješenje spora u 2025. godini leži u činjenici što je u prethodnom razdoblju zaprimljeno nekoliko zahtjeva za naknadu štete protiv Republike Hrvatske u višemilijunskim iznosima.

Iz prethodnog izvještajnog razdoblja u radu je ostalo 1.308 zahtjeva, što znači da su općinska državna odvjetništva u izvještajnom razdoblju imala u radu ukupno 7.504 zahtjeva.

Riješeno je 5.889 zahtjeva, od čega se 29 % odnosi na sklopljene izvansudske nagodbe, što je neznatno manje nego u 2024. godini, ali njihova vrijednost iznosi 7.808.000,00 EUR, što je najveća vrijednost sklopljenih nagodbi u cijelom promatranom razdoblju.

Sklapanjem 1.733 nagodbe u postupku mirnog rješenja spora, primjenom odredbe članka 186.a Zakona o parničnom postupku, općinska državna odvjetništva upravo su za taj broj smanjila broj parničnih predmeta na općinskim sudovima.

Ističemo da su samo 2.252 zahtjeva iz upisnika predmeta preventivne djelatnosti (36 %) prenesena u upisnik parničnih predmeta, što znači da su zahtjevi za mirno rješenje spora opravdano odbijeni te da su rješavatelji valjano obrazložili razloge odbijanja te podnositelji zahtjeva nisu pokrenuli parnične postupke pred općinskim sudovima za 2.211 odbijenih zahtjeva (50 %).

Promatrajući petogodišnje razdoblje primjećuje se da je najveći broj zahtjeva zabilježen 2021., i to kao rezultat podnošenja istovrsnih zahtjeva državnih službenika kojima su potraživali isplatu naknade na ime razlike plaće za 2016. godinu, a koji su zahtjevi u kasnijim godinama izostali nakon što je Vrhovni sud Republike Hrvatske u oglednom postupku donio odluku da su njihovi zahtjevi neosnovani.

b) Zahtjev za mirno rješenje spora – prema vrsti i tijelima u 2025.

Naziv ministarstva ili drugog tijela	Stvarnopravni sporovi		Obveznopravni sporovi		Naknada štete		Radni sporovi		Ostali parnični sporovi		Ukupno		Ukupno zahtjev RH i zahtjev ostali	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva
	Zahtjev RH	Zahtjev ostali	Zahtjev RH	Zahtjev ostali	Zahtjev RH	Zahtjev ostali	Zahtjev RH	Zahtjev ostali	Zahtjev RH	Zahtjev ostali	Zahtjev RH	Zahtjev ostali			
Republika Hrvatska		7	1			2				1	1	10	11	5	45
Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije	1	6	17	37	3	304	1	464	1	10	23	821	844	23	3
Ministarstvo zdravstva								1				1	1		
Ministarstvo hrvatskih branitelja	2	2	88	22	26	2					116	26	142	26	18
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU				1				1				2	2	1	50
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	65	1.616	221	407	5	143		6	14	16	305	2.188	2.493	721	29
Ministarstvo unutarnjih poslova	1	4	74	21	14	65	1	306		1	90	397	487	185	38
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike		7	17	11	26	7			1	4	44	29	73	9	12
Ministarstvo financija	1	25	3	13	8	16		2	1	12	13	68	81	13	16
Ministarstvo gospodarstva		1	2			2					2	3	5	3	60
Ministarstvo obrane	16	5	36	9	21	28	5	195	3	1	81	238	319	71	22
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova															
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	13	4		5		7		5		1	13	22	35	9	26
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva	273	958	62	3	8	12		2		4	343	979	1.322	628	48
Ministarstvo turizma i sporta			4			4					4	4	8		
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih				2		3		1				6	6		
Ministarstvo kulture i medija								2				2	2		
Ministarstvo demografije i useljništva															
Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije	2	3									2	3	5	1	20
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje	1		1	1					7		9	1	10	4	40
Državne nekretnine d.o.o.	37	6	142	8	6				9		194	14	208	28	13
Ostali	4	3	17	5	4	11		6			25	25	50	6	12
UKUPNO	416	2.647	685	545	121	606	7	991	36	50	1.265	4.839	6.104	1.733	28

Tijekom izvještajnog razdoblja podnesena su 6.104 zahtjeva za mirno rješenje spora, od čega se 21 % odnosi na zahtjeve Republike Hrvatske, što je manji postotak u odnosu na 2024. godinu, kada je iznosio 25 %.

Promatrajući zahtjeve za mirno rješenje spora prema njihovoj vrsti, razvidno je da se 50,1 % zahtjeva odnosilo na stvarnopravne sporove, 20,1 % na obveznopravne sporove, 11,9 % na sporove radi naknade štete, 16,3 % na radne sporove, a samo 1,4 % na ostale parnične sporove.

U postupcima mirnog rješenja spora najzastupljenije tijelo bilo je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine s 40,8 % zahtjeva, slijedi Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva s 21,6 %, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije s 13,8 %, Ministarstvo unutarnjih poslova sa 7,9 % zahtjeva te Ministarstvo obrane s 5,2 %, dok su ostala tijela zastupljena u manjem postotku.

U odnosu na stvarnopravne sporove najveći broj zahtjeva, i to 54,8 %, odnosio se na djelokrug rada Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, a 40,1 % na djelokrug rada Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Od ukupnog broja obveznopravnih zahtjeva 51 % odnosilo se na djelokrug rada Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, mora, prometa i infrastrukture, dok su ostala ministarstva i tijela sudjelovala s manjim udjelom u ovoj vrsti zahtjeva.

Zahtjevi za naknadu štete najvećim dijelom proizlazili su iz djelokruga rada Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije (42,2 %) te Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (20,3 %).

c) Podnositelj zahtjeva Republika Hrvatska 2021. – 2025.

Godina	Broj podnesenih zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	Postotak sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost nagodbe (u tisućama eura)
2021.	1.222	297	24 %	655
2022.	1.707	476	28 %	1.466
2023.	1.507	558	37 %	1.606
2024.	1.618	504	31 %	1.315
2025.	1.265	454	36 %	2.564

U izvještajnom razdoblju Republika Hrvatska podnijela je 1.265 zahtjeva, što je za 21,8 % manje u odnosu na 2024. godinu.

U odnosu na broj podnesenih zahtjeva sklopljene su 454 nagodbe, što iznosi 36 %. Vrijednost sklopljenih nagodbi iznosi 2.564.000,00 EUR.

d) Sklopljene nagodbe prema zastupanom tijelu, vrsti i vrijednosti spora u 2025. – podnositelj RH

Naziv ministarstva ili drugog tijela	Stvarnopravni sporovi				Obveznopravni sporovi				Naknada štete				Radni sporovi				Ostali parnični sporovi				Ukupno Podnositelj zahtjeva RH			
	Podnositelj zahtjeva RH				Podnositelj zahtjeva RH				Podnositelj zahtjeva RH				Podnositelj zahtjeva RH				Podnositelj zahtjeva RH							
	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. eura)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. eura)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis.EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva %	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva %	Vrijednost sklopljenih nagodbi (u tis. EUR)
Republika Hrvatska					1																1			
Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije	1				17	2		8	3				1				1	1			23	3		8
Ministarstvo zdravstva																								
Ministarstvo hrvatskih branitelja	2				88	10		6	26	6		7									116	16		12
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU																								
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	65	2		4	221	22		28	5	5		11					14	1		7	305	30		49
Ministarstvo unutarnjih poslova	1				74	97		809	14	4		24	1	2		7					90	103		840
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike					17	3		0	26	3		2					1				44	6		2
Ministarstvo financija	1	1		50	3	1		1	8	1		1					1	1		8	13	4		60
Ministarstvo gospodarstva					2	2		2													2	2		2
Ministarstvo obrane	16				36	11		89	21	13		49	5	2		6	3				81	26		144
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova																								
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	13	9		714																	13	9		714
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva	273	191		361	62	28		51	8	1		10									343	220		421
Ministarstvo turizma i sporta					4																4			
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih																								
Ministarstvo kulture i medija																								
Ministarstvo demografije i useljeništva																								
Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije	2	1																			2	1		
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje	1	1		1	1	1		0									7				9	2		2
Državne nekretnine d.o.o.	37	4		9	142	23		79	6								9				194	27		87
Ostali	4	2		1	17	3		220	4												25	5		222
UKUPNO	416	211	51	1.141	685	203	30	1.292	121	33	27	102	7	4	57	13	36	3	8	15	1.265	454	36	2.564

Iz prethodne tablice proizlazi da općinska državna odvjetništva sustavno rade na rješavanju sporova mirnim putem i zaključuju izvansudske nagodbe nakon pravilno utvrđenog činjeničnog stanja te u skladu sa zakonskim odredbama i u cilju zaštite imovinskih prava i interesa Republike Hrvatske.

U predmetima mirnog rješenja spora po zahtjevima Republike Hrvatske najveći broj nagodbi sklopljenih tijekom 2025. godine odnosio se na Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, i to čak 48 %. Riječ je o nagodbama koje su se velikim dijelom odnosile na stvarnopravne (utvrđenje prava vlasništva poljoprivrednog zemljišta i sl.) i obveznopravne sporove (potraživanja s osnove neplaćene zakupnine poljoprivrednog zemljišta i sl.).

U zastupanju Ministarstva unutarnjih poslova sklopljeno je 23 % nagodbi koje se najvećim dijelom odnose na obveznopravne sporove (povrat stečenog temeljem osnove koja je kasnije otpala, odnosno presuda koje su u revizijskom postupku preinačene). U zastupanju Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine sklopljeno je 6 % nagodbi, kao i u zastupanju Državnih nekretnina d. o. o. koje se također najvećim dijelom odnose na obveznopravne sporove.

U odnosu na vrstu sporova okončanih sklapanjem izvansudske nagodbe razvidno je da se i u ovom izvještajnom razdoblju najvećim dijelom radilo o stvarnopravnim (46 %) i obveznopravnim sporovima (45 %), dok se na sporove naknade štete odnosilo samo 7 % sklopljenih nagodbi te 1 % na radne i ostale sporove.

Nagodbe sklopljene u zastupanju Ministarstva unutarnjih poslova činile su 33 %, u zastupanju Ministarstva mora, prometa i infrastrukture 28 % te u zastupanju Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva 16 % ukupne vrijednosti sklopljenih nagodbi.

e) Podnositelj zahtjeva – druge osobe 2021. – 2025.

Godina	Broj podnesenih zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	Postotak sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost nagodbe (u tisućama EUR)
2021.	14.066	684	5 %	2.721
2022.	4.636	979	21 %	3.512
2023.	5.725	1.043	18 %	4.256
2024.	4.868	1.495	31 %	4.388
2025.	4.839	1.279	26 %	5.245

Analizirajući broj zaprimljenih predmeta izvansudskog rješavanja sporova u kojima su podnositelji zahtjeva druge fizičke osobe, razvidno je neznatno smanjenje u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje.

Promatrajući petogodišnje razdoblje razvidno je da se najveći broj podnesenih zahtjeva drugih osoba bilježi 2021. godine, kada su državni službenici potraživali

isplatu naknade na ime razlike plaće, za koje je zahtjeve Vrhovni sud Republike Hrvatske u oglednom postupku donio odluku da su neosnovani.

Kako je u izvještajnom razdoblju zaprimljeno manje zahtjeva za mirno rješenje spora u odnosu na 2024. godinu, zaključeno je i manje nagodbi. Postotak sklopljenih nagodbi u odnosu na broj zahtjeva iznosi 26 %, ukupne vrijednosti 5.245.000,00 EUR i upravo se ovdje vidi velik angažman rješavatelja u radu na ovim predmetima kao i dobra koordinacija s tijelima koja zastupamo po zakonu.

Općenito se može reći da nagodbom nisu riješeni zahtjevi u kojima se radi o spornim potraživanjima prema državi, a predlagatelj mirnog rješenja spora uz prijedlog nije dostavio potrebnu dokumentaciju i dokaze pa odluku u konačnici donose sudovi. Takvi su prijedlozi uglavnom formalno postavljeni samo u cilju ispunjenja procesne pretpostavke za podnošenje tužbe sudu.

Može se primijetiti i da pojedini punomoćnici stranaka koji postavljaju stvarnopravni zahtjev za mirno rješenje spora radi priznavanja prava vlasništva, iako pozvani da podnesu prijedlog za osiguranje dokaza (saslušanje stranaka, očevid, provođenje vještačenja) ne žele podnijeti takav prijedlog, već po proteku roka od tri mjeseca predviđenog člankom 186.a Zakona o parničnom postupku podnose tužbe pred općinskim sudovima.

f) Sklopljene nagodbe prema zastupanom tijelu, vrsti i vrijednosti spora u 2025. – podnositelj zahtjeva druge osobe

Naziv ministarstva ili drugog tijela	Stvarnopravni sporovi				Obveznopravni sporovi				Naknada štete				Radni sporovi				Ostali parnični sporovi				Ukupno			
	Podnositelj zahtjeva druge osobe				Podnositelj zahtjeva druge osobe				Podnositelj zahtjeva druge osobe				Podnositelj zahtjeva druge osobe				Podnositelj zahtjeva druge osobe				Podnositelj zahtjeva druge osobe			
	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	Postotak sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	Postotak sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. eura)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	Postotak sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. eura)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost sklopljenih nagodbi (u tis. EUR)
Republika Hrvatska	7	4		7					2	1		13					1				10	5		19
Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije	6	1		1	37	10		16	304	6		10	464	2		3	10	1		6	821	20		36
Ministarstvo zdravstva													1								1			
Ministarstvo hrvatskih branitelja	2				22	10		6	2												26	10		6
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU					1								1	1		3					2	1		3
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	1.616	449		2.144	407	217		120	143	22		298	6	1		0	16	2		2	2.188	691		2.564
Ministarstvo unutarnjih poslova	4				21	7		434	65	21		239	306	54		127	1				397	82		800
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	7				11	1		0	7	1		7					4	1			29	3		7
Ministarstvo financija	25	2		8	13	7		8	16				2				12				68	9		16
Ministarstvo gospodarstva	1					1		2	2												3	1		2
Ministarstvo obrane	5	2		13	9	5		41	28	4		25	195	34		133	1				238	45		212
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova																								
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	4				5				7				5				1				22			
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva	958	406		1.563	3	1		0	12	1		2	2				4				979	408		1.566
Ministarstvo turizma i sporta									4												4			
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih					2				3				1								6			
Ministarstvo kulture i medija													2								2			
Ministarstvo demografije i useljeništva																								
Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije	3																				3			
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje		2			1																1	2		
Državne nekretnine d.o.o.	6	1		13	8																14	1		13
Ostali	3				5				11	1		1	6								25	1		1
UKUPNO	2.647	867	33%	3.751	545	259	48%	627	606	57	9%	594	991	92	9%	265	50	4	8%	8	4.839	1.279	26%	5.245

Najveći broj nagodbi po zahtjevima drugih osoba sklopljen je u zastupanju Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (54 %), a pretežno se radi o stvarnopravnim i obveznopravnim sporovima, zbog čega je i vrijednost nagodbi velika.

Nagodbe sklopljene u zastupanju Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva čine 32 % ukupno sklopljenih nagodbi i odnose se na stvarnopravne sporove, odnosno zahtjeve za utvrđenje prava vlasništva na poljoprivrednom zemljištu te je i vrijednost ovih nagodbi velika.

Ministarstvo unutarnjih poslova participiralo je u ukupnom broju ovih nagodbi sa 6 %, a najvećim dijelom odnosile su se na radne sporove.

Druga zastupana tijela sudjelovala su s ukupno 8 % sklopljenih nagodbi.

U strukturi sklopljenih nagodbi po zahtjevima drugih osoba najzastupljeniji su bili stvarnopravni zahtjevi (68 %) koji su se uglavnom odnosili na zahtjeve za priznanje prava vlasništva. Zatim slijede obveznopravni zahtjevi s 20 %, zahtjevi koji se odnose na radne sporove sa 7 % te zahtjevi koji se odnose na naknadu štete i ostale vrste postupaka s neznatnim udjelom.

9.2.2. Odluke državnog odvjetništva u parnicama pred općinskim sudovima

a) Odluke i postupanje državnih odvjetništava u parnicama 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO	Primljeno novih zahtjeva	Odluke DO				Rasprave	Postupci pred sudom u kojima nije donijeta I-stup. odluka	Žalbe DO	Izvanredni pravni lijekovi
			Odbijanje inicijative	Tužba	Odgovor na tužbu	Druge odluke				
2021.	293	7.613	681	949	3.385	2.941	10.194	10.955	1.844	531
2022.	141	4.627	506	1.184	2.100	969	8.505	9.289	2.030	652
2023.	76	5.030	130	1.074	2.121	2.482	7.220	9.135	1.290	547
2024.	102	4.977	24	1.010	3.134	866	7.656	9.652	1.238	348
2025.	117	4.755	11	1.121	2.432	1.291	8.202	9.753	1.253	337

Tijekom izvještajnog razdoblja zaprimljeno je 4.755 novih zahtjeva u parničnim postupcima, što je neznatno smanjenje u odnosu na 2024. godinu.

Općinska su državna odvjetništva u izvještajnom razdoblju bila ažurna u donošenju državnoodvjetničkih odluka budući da su svi predmeti u radu i riješeni tijekom izvještajnog razdoblja.

Od ukupno zaprimljenih 4.755 zahtjeva odbijena je inicijativa nadležnih tijela za postupanje u samo 11 zahtjeva jer je ocijenjena kao pravno neutemeljena.

Podnesene su tužbe nadležnim sudovima za 1.121 zahtjevom dok je za 2.432 zahtjeva u zakonskom roku dan odgovor na tužbu.

Druge odluke kojih je u izvještajnoj godini bilo 1.291, odnose se na izjave o miješanju u parnicu na strani tužitelja ili tuženoga, službene bilješke kojima se okončava rad na predmetu ili se radi o zahtjevima koji su meritorno riješeni u drugom državnom odvjetništvu.

Pred prvostupanjskim sudovima u tijeku su 9.753 postupka u kojima sud nije donio odluku, što je za 1 % više nego u 2024. godini.

Općinska su državna odvjetništva u parničnim postupcima pred prvostupanjskim sudovima tijekom 2025. godine uložila 1.590 pravnih lijekova, od toga 1.253 odnosi se na redovite pravne lijekove i 337 na izvanredne pravne lijekove, u koje ubrajamo i prijedloge za dopuštenje revizije i revizije po dopuštenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

b) Broj tužbenih zahtjeva u parničnim predmetima po procesnom položaju tužitelj/tuženik/umješač i vrijednosti 2021. – 2025.

Zastupanje RH		Tužitelj	Tuženik	Umješač	Ukupno
2021.	Broj zahtjeva	1.042	4.638	1.933	7.613
	%	14 %	61 %	25 %	100 %
	Vrijednost zahtjeva (u tisućama eura)	10.357	1.003.658	-	1.014.015
2022.	Broj zahtjeva	1.322	2.680	625	4.627
	%	29 %	58 %	13 %	100 %
	Vrijednost zahtjeva (u tisućama eura)	17.021	450.009	-	467.030
2023.	Broj zahtjeva	1224	3606	200	5.030
	%	24 %	72 %	4 %	100 %
	Vrijednost zahtjeva (u tisućama eura)	13.954	111.975	-	125.928
2024.	Broj zahtjeva	1.213	3.698	66	4.977
	%	25 %	74 %	1 %	100 %
	Vrijednost zahtjeva (u tisućama eura)	9.510	1.370.656	-	1.380.166
2025.	Broj zahtjeva	1.162	3.473	120	4.755
	%	24 %	73 %	3 %	100 %
	Vrijednost zahtjeva (u tisućama eura)	11.043	1.798.120		1.809.163

U postupcima pred prvostupanjskim sudovima Republika je Hrvatska bila je tužitelj u 24 %, a tužena u 73 % parnica, dok je u 3 % parnica sudjelovala u postupku kao umješlač na strani tužitelja/tuženika.

U ovom izvještajnom razdoblju neznatno je povećan broja zahtjeva u kojima se Republika Hrvatska pojavljuje kao umješlač u parničnim postupcima koji se vode među drugim osobama, i to na 3 %, za razliku od 2024. godine, kada je postotak bio nešto manji (1 %). U pravilu se radi o miješanju u radne sporove gdje zaposlenici potražuju isplatu razlike plaće od ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska kao poslodavca, a koji su postupci u neprestanom padu (za razliku od 2021. kada je bio 25 %).

U izvještajnoj godini Republika Hrvatska kao tužitelj u 1.162 parnice potražuje iznos od 11.043.000,00 EUR, dok su protiv Republike Hrvatske podnesena 3.473 zahtjeva ukupne vrijednosti predmeta spora 1.798.120.000,00 EUR. Razlog iznimno visoke vrijednosti sporova u kojima je država tuženik brojne su tužbe fizičkih osoba za naknadu štete podnesene nakon odbijenog zahtjeva za mirno rješenje spora kojima se potražuju višemilijunski iznosi.

c) Kretanje tužbenih zahtjeva u parničnim predmetima po vrsti spora 2021. – 2025.

Godina	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Stvarnopravni	1.220	1.455	1.387	1.759	1.658
Obveznopravni	986	1.102	1.008	971	932
Naknada štete	1.348	660	1.496	1.352	1.259
Radni sporovi	3.928	1.269	975	741	784
Ostali parnični sporovi	131	141	164	154	122

Analizirajući vrste tužbenih zahtjeva u parničnim predmetima dolazi se do podatka da se 35 % zahtjeva odnosilo na stvarnopravne sporove, 26 % na sporove radi naknade štete, 20 % na obveznopravne, 16 % na radne sporove te svega 3 % na ostale parnične sporove.

Struktura zahtjeva parničnih predmeta u odnosu na prethodnu godinu neznatno je izmijenjena u odnosu na sporove radi naknade štete čiji udio je smanjen za 1 % kao i u odnosu na radne sporove čiji udio je narastao za 1 %. Stvarnopravni, obveznopravni i ostali zahtjevi ostali su na istoj razini kao i u prethodnom razdoblju.

d) Novi tužbeni zahtjevi – prema vrsti spora, zastupanom tijelu i procesnom položaju u 2025.

Naziv ministarstva ili drugog tijela	Stvarnopravni sporovi		Obveznopravni sporovi		Naknade štete		Radni sporovi		Ostali parnični sporovi		Ukupno	
	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik
Republika Hrvatska	1	4	5	10		1		1			6	16
Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije		9	17	19	16	416		186		15	33	645
Ministarstvo zdravstva								1				1
Ministarstvo hrvatskih branitelja	2	1	44	7	27	1			1	1	74	10
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU						1		2				3
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	70	866	325	86	2	156		1	14	10	411	1.119
Ministarstvo unutarnjih poslova	2	2	63	8	8	41	2	180	1	1	76	232
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	1		15	5	24	2			1	2	41	9
Ministarstvo financija		7	13	12	3	11		19	9	44	25	93
Ministarstvo gospodarstva		1	2					1			2	2
Ministarstvo obrane	7	5	62	28	15	16	8	280	2	1	94	330
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova				1				1				2
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	7	5		4				11		1	7	21
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva	180	419	43	9	1	6		2		5	224	441
Ministarstvo turizma i sporta			1								1	
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih				1				2				3
Ministarstvo kulture i medija								1	1		1	1
Ministarstvo demografije i useljeništva												
Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije		2			1	487				1	1	490
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje				2								2
Državne nekretnine d.o.o.	29	6	110	7	5		1		1	4	146	17
Ostali		7	17	7	3	13		6		3	20	36
Državno odvjetništvo – zaštita javnog interesa												
UKUPNO:	299	1.334	717	206	105	1.151	11	694	30	88	1.162	3.473

U izvještajnoj godini najveći broj sporova proizišao je iz djelokruga rada Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (33 %), a pretežitim dijelom radilo se o stvarnopravnim postupcima u kojima se Ministarstvo nalazilo na tuženoj strani. Rezultat je to velikog broja parnica radi ispravka upisa koje proizlaze iz zemljišnoknjižnih postupaka i parnica radi priznanja prava vlasništva nakon neuspjelog postupka mirnog rješenja spora. U obveznopravnim sporovima Ministarstvo je u većem dijelu bilo na strani tužitelja, dok je u sporovima radi naknade štete pretežito bilo na strani tuženika.

Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije sudjelovalo je u 15 % predmeta, a pretežnim se dijelom radilo o sporovima radi naknade štete u kojima se Ministarstvo nalazilo na tuženoj strani.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva sudjelovalo je u ukupnom broju parničnih sporova s 14 %, i to pretežno na tuženoj strani, a uglavnom se radilo o stvarnopravnim zahtjevima.

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije u ukupnom je broju parničnih sporova sudjelovalo u 11 % predmeta, i to pretežno na tuženoj strani u sporovima radi naknade štete. Radi se gotovo u cijelosti o parnicama iz istog štetnog događaja, proboj nasipa na Savi – Rajevo Selo iz 2014. godine, zbog više sile.

Ostala državna tijela sudjelovala su u ukupnom broju sporova s 27 % predmeta.

Iz podataka u gornjoj tablici proizlazi da je Republika Hrvatska prema procesnom položaju bila tuženik u najvećem broju stvarnopravnih i sporova radi naknade štete, dok je u obveznopravnim sporovima uglavnom bila tužitelj. Ovdje se može istaknuti dobra koordinacija općinskih državnih odvjetništava s tijelima državne uprave i dostava svih relevantnih podataka i dokumentacije koja je potrebna za podnošenje tužbe.

9.2.3. Odluke općinskih sudova u parnicama u kojima zastupa državno odvjetništvo

a) *Uspjeh u parnicama pred općinskim sudovima 2021. – 2025.*
(prema broju zahtjeva)

Godina	Sudske odluke			Uspjeh u parnicama – presude/rješenja					
	Presude/ rješenja (broj)	Sudska nagodba (broj)	Ukupno sudskih odluka	Dobiven u cijelosti (broj)	Postotak dobivenih	Izgubljen u cijelosti (broj)	Postotak izgubljenih	Djelomično dobiven/izgubljen (broj)	Postotak djelomično dobivenih/izgubljenih
2021.	3.637	348	3.985	1.524	42 %	1.668	46 %	445	12 %
2022.	5.086	219	5.305	2.491	49 %	2.119	42 %	476	9 %
2023.	3.443	169	3.612	1.706	50 %	1.397	40 %	340	10 %
2024.	3.644	208	3.852	1.734	48 %	1.519	42 %	391	11 %
2025.	3.578	252	3.830	1.562	44 %	1.392	39 %	624	17 %

Općinska državna odvjetništva u izvještajnoj godini primila su 3.578 presuda/rješenja, a u 252 predmeta zaključena je sudska nagodba, što znači da je općinsko državno odvjetništvo u izvještajnoj godini zaprimilo 3.830 odluka. U odnosu na 2024. godinu razvidno je neznatno smanjenje zaprimljenih sudskih odluka, dok je broj sudskih nagodbi veći za 21 %.

Republika Hrvatska je u 44 % parnica spor dobila u cijelosti, u 39 % je spor izgubila, dok je u 17 % predmeta uspjeh bio djelomično dobiven/izgubljen. Ističe se da se ovdje ne ubrajaju predmeti u kojima je Republika Hrvatska sudjelovala kao umješlač.

Najveći broj izgubljenih sporova odnosi se na stvarnopravne i radne sporove, no treba istaknuti da se često radi o predmetima u kojima su i dalje u tijeku postupci povodom redovnih i izvanrednih pravnih lijekova.

*b) Uspjeh u parnicama pred općinskim sudovima 2021. – 2025.
(prema vrijednosti spora)*

Godina	Sudske odluke		Uspjeh prema vrijednosti spora – presude/rješenja/ sudske nagodbe			
	Presude/ rješenja (broj)	Sudska nagodba (broj)	Ukupna vrijednost dobivenog (u tisućama eura)	Postotak dobivenog u odnosu na vrijednost	Ukupna vrijednost izgubljenog (u tisućama eura)	Postotak izgubljenog u odnosu na vrijednost
2021.	3.637	348	105.093	85 %	18.455	15 %
2022.	5.086	219	767.268	96 %	32.388	4 %
2023.	3.443	169	58.782	73 %	22.014	27 %
2024.	3.644	208	421.294	94 %	27.381	6 %
2025.	3.578	252	38.732	68 %	18.354	32 %

Analiza sudskih odluka donesenih u parnicama prema vrijednosti predmeta spora pokazuje da postotak dobivenog iznosi 68 %, a izgubljenog 32 %.

U izvještajnom razdoblju dobivene su parnice ukupne vrijednosti 38.732.000,00 EUR, a izgubljeno je parnica u vrijednosti od 18.354.000,00 EUR.

Najveći broj izgubljenih sporova odnosi se na radne sporove, no treba istaknuti da se radi o predmetima u kojima su i dalje u tijeku postupci povodom redovnih i izvanrednih pravnih lijekova.

9.2.4. Stečaj potrošača

Stečaj potrošača 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO	Primljeno		Ukupno zaprimljeno	Ukupno u radu u DO	Ukupno donesenih odluka	Rasprave	Odluke suda			
		Stečaj potrošača	Jednostavni stečaj potrošača					Oslobođenje dužnika od tražbine RH (broj odluka)	Iznos oslobođenja od tražbine RH (u tisućama eura)	Ostale odluke	Ukupno odluka suda
2021.	44	44	1.705	1749	1.793	1.643	18	862	541	351	1.213
2022.	31	61	1.877	1938	1.969	1.925	17	869	453	456	1.325
2023.	29	40	2.644	2.684	2.713	2.690	44	983	451	847	1.830
2024.	31	41	2529	2.570	2.601	2.588	37	966	651	1.091	2.057
2025.	50	40	2.285	2.325	2.375	2.369	50	656	561	1.057	1.713

Općinska državna odvjetništva zaprimila su tijekom izvještajne godine 2.325 zahtjeva u predmetima stečaja potrošača, što je manje za 9,5 % u odnosu na prethodnu godinu. Od tog broja samo se 40 predmeta (2 %) odnosi na redoviti postupak stečaja potrošača, a 2.285 (98 %) na jednostavni stečaj potrošača.

Priljev predmeta jednostavnog stečaja potrošača smanjuje se već treću godinu zaredom, što ukazuje na to da su prethodno provedeni postupci stečaja potrošača ipak stvarno doveli do deblokade dijela potrošača i omogućivanja njihove solventnosti.

I u ovom izvještajnom razdoblju inicijativa za postupanje državnog odvjetništva u ovoj vrsti predmeta dolazi od Ministarstva financija, Porezne uprave u odnosu na tražbine s osnove različitih poreznih dugovanja. Suradnja s Ministarstvom financija dobra je, a navedeno tijelo redovito dostavlja potrebna očitovanja o prihvaćanju ili odbijanju plana ispunjenja obveza.

U ovim je postupcima jednostavnog stečaja potrošača komunikacija i s ostalim zastupanim tijelima u odnosu na rokove za postupanje i dostavu dokumentacije bila dobra.

Od 1.713 odluka suda zaprimljenih u izvještajnoj godini 38 % ih se odnosilo na odluke kojima je potrošač oslobođen od preostalih obveza, što po vrijednosti zahtjeva vjerovnika Republike Hrvatske iznosi oslobođenje od ukupno 561.000,00 EUR.

Kroz jednostavni postupak stečaja potrošača najviše su otpisivane tražbine Ministarstva financija s osnova javnih davanja, poreza, doprinosa i sl. te tražbine Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije koje se odnose na troškove kaznenog/ovršnog/parničnog postupka.

Ostale odluke suda sadržajno predstavljaju odluke u kojima se uskraćivalo oslobođenje od preostalih obveza, obustavljao jednostavni postupak stečaja potrošača ili se njima odbacivao ili odbijao podneseni prijedlog za provedbu postupka jednostavnog stečaja potrošača.

9.2.5. Odluke u izvanparničnim i zemljišnoknjižnim predmetima

a) Zbirna tablica – izvanparnični i zemljišnoknjižni predmeti 2021. – 2025.

Vrsta predmeta	2021.		2022.		2023.		2024.		2025.	
	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno
Izvanparnični predmeti	997	1.070	878	914	1.083	1.105	1.391	1.394	1.364	1.405
Zemljišnoknjižni predmeti	21.755	22.114	19.596	19.828	22.942	22.983	26.147	25.944	26.828	27.715
Ukupno:	22.752	23.184	20.474	20.742	24.025	24.088	27.538	27.338	28.192	29.120

U izvještajnoj su godini zaprimljena 1.364 izvanparnična predmeta i 26.828 zemljišnoknjižnih predmeta, odnosno ukupno 28.192 predmeta, što je neznatno više u odnosu na prethodnu godinu.

Općinska državna odvjetništva su tijekom 2025. godine u radu imala 29.331 izvanparnični i zemljišnoknjižni predmet (28.192 zaprimljena i 1.139 ostalo u radu iz ranijeg razdoblja), a riješila su 29.120 predmeta (99 %) iz čega proizlazi da je tijekom ovog razdoblja postignuta visoka razina ažurnosti u radu na ovoj vrsti predmeta.

Izvanparnični predmeti najvećim su se dijelom odnosili na postupke osiguranja dokaza (49 %), ostale postupke (34 %) te razvrgnuća suvlasničke zajednice (7 %), a u manjem dijelu na postupke proglašenja nestale osobe umrlom i osiguranja tražbina.

Postupci osiguranja dokaza (663 predmeta) kao najzastupljeniji izvanparnični predmeti odnose se na postupanje državnih odvjetništava temeljem odredaba Zakona o parničnom postupku u situacijama kada se nakon podnošenja zahtjeva za mirno rješenje spora zatraži od suda da izvede dokaze za koje smatra da su nužni

radi utvrđivanja činjenica o kojima će ovisiti zauzimanje stava o osnovanosti zahtjeva protivne stranke za mirno rješenje spora.

Zemljišnoknjižni predmeti najvećim su se dijelom odnosili na postupke obnove i osnivanja zemljišne knjige (49 %), upisa ili brisanja raznih zabilježbi (15 %) i zemljišnoknjižne ispravne postupke (11 %), a u preostalom dijelu na uknjižbu pomorskog dobra, vlasništva Republike Hrvatske na ostalim nekretninama koje do sada još nisu upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske, javnog dobra – vlasništvo Republike Hrvatske, te povezivanja zemljišne knjige i knjige položenih ugovora.

Postupci osnivanja i obnove zemljišnih knjiga (13.149 predmeta) i ove su izvještajne godine najzastupljeniji zemljišnoknjižni predmeti. U ovim postupcima primjenjuje se nov način predočavanja i izlaganja novoformiranih nekretnina u postupku nove izmjere za obnovu zemljišnoknjižnih podataka. Izlaganje svake pojedinačne novoformirane nekretnine u posebno aktiviranoj aplikaciji tzv. modulu u koju pristup i uvid ima isključivo izvođač te je za svaku nekretninu nužno da rješavatelj predmeta prije pristupa na predočavanje utvrdi stanje podataka ranijih zemljišnoknjižnih i posjedovnih upisa, da pribavi ili izvrši uvid u osnove stjecanja, provjeri oblik i površinu ranijih nekretnina s novoformiranom nekretninom te da, po potrebi, stupi u kontakt s upraviteljima nekretnina, ovlaštenim tijelima Republike Hrvatske, kako bi se na predočavanju moglo ocijeniti ima li uvjeta za prigovor na oblik, površinu te predloženi upis vlasnika novoformirane nekretnine ili se suglasiti s novim prijedlogom upisa vlasnika, oblika i površine nekretnine.

Sama struktura rada unutar elektroničkog sustava koji je formiran za predočavanje na mrežnom sučelju, a u koji uvid ima samo izvoditelj, ne dopušta da u istom danu na izlaganju bude prisutno više rješavatelja u zastupanju Republike Hrvatske. Izloženo potvrđuje da se radi o iznimno velikom angažmanu rješavatelja predmeta jer na predočavanjima treba aktivno i fokusirano sudjelovati u postupku i nakon predočavanja, izravno kroz izjavu dati ocjenu vezano na predloženi oblik, površinu i predložen upis vlasništva svake novoformirane nekretnine.

Radi se o novom načinu rada u ovoj vrsti predmeta koji od rješavatelja u općinskim državnim odvjetništvima zahtijeva iznimnu prilagodljivost, stručnost i sposobnost brzog donošenja odluka, a iznimno velik broj ovih postupaka predstavlja i dodatno opterećenje u radu građansko-upravnih odjela pojedinih državnih odvjetništava.

Postupci upisa ili brisanja zabilježbi (3.899 predmeta) uglavnom se odnose na zemljišnoknjižne predmete koje inicira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine broj 71/23) kojim je ukinut institut zabilježbe tražbine te se zabilježbe upisane na temelju odredaba dosadašnjih Zakona o socijalnoj skrbi imaju brisati na prijedlog nadležnog državnog odvjetništva.

U izvanparničnim predmetima općinska državna odvjetništva zastupala su na 998 rasprava, od toga 47 % ih je održano u sjedištu, a 53 % izvan sjedišta državnog odvjetništva.

U zemljišnoknjižnim predmetima zastupalo se na 7.909 rasprava, od toga 40 % u sjedištu, a 60 % izvan sjedišta državnih odvjetništava. Većina rasprava koje su održane izvan sjedišta državnog odvjetništva (4.764) odnose se na postupke obnove zemljišne knjige i predočavanja katastarske izmjere.

Prisustvovanje raspravama izvan sjedišta državnih odvjetništava dodatno opterećuje rad rješavatelja zbog značajnog vremena provedenog izvan ureda budući da su neka mjesta održavanja rasprava udaljena od sjedišta državnog odvjetništva i više od 100 km.

Općinska državna odvjetništva u 2025. godini uložila su u izvanparničnim predmetima 77 redovnih pravnih lijekova i 1 izvanredni pravni lijek, dok su u zemljišnoknjižnim predmetima uložila 305 redovnih pravnih lijekova i 12 izvanrednih pravnih lijekova.

9.2.6. Odluke u ovršnim predmetima

a) Ovršni predmeti 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO-u	Primljeno novih predmeta							Ukupno u radu	Ukupno donesenih odluka	Rasprave	Pravni lijekovi DO
		Zahjev za izravnu naplatu	Ovrha novčane tražbine	Ovrha nenovčane tražbine	Osiguranje tražbine	Europski ovršni nalog	Ostalo	Ukupno zaprimljeno				
2021.	849	14.600	2.990	95	2.389		1.184	21.258	22.107	24.114	692	400
2022.	810	13.812	2.704	92	3.230		739	20.579	21.389	22.137	699	369
2023.	517	13.647	2.149	56	4.265	2	720	20.839	21.356	21.882	478	331
2024.	670	16.798	2.059	118	4.421		570	23.966	24.636	25.098	397	243
2025.	689	16.420	1.898	102	3.819	1	610	22.850	23.539	24.669	439	299

U izvještajnoj godini zaprimljeno je ukupno 22.850 ovršnih predmeta, što je smanjenje za 5 % u odnosu na prethodnu godinu.

Od navedenog ukupnog broja ovršnih predmeta 72 % se odnosilo na zahtjeve za izravnu naplatu, 17 % na osiguranje tražbine, 8 % na ovrhe novčanih tražbina, dok se u preostalom dijelu radilo o ovrhama nenovčanih tražbina i ostalim predmetima.

U 16.420 ovršnih predmeta u kojima su podneseni zahtjevi za izravnu naplatu radi prisilne naplate novčane tražbine Republika Hrvatska je u 98 % predmeta bila na aktivnoj strani kao ovrhovoditelj, a najvećim se dijelom ti predmeti odnose na prisilnu

naplatu tražbina proizišlih iz djelokruga rada Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije te Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

U predmetima osiguranja tražbine Republika Hrvatska bila je predlagatelj osiguranja u gotovo svim predmetima (3.815 predmeta), a najčešće se radilo o tražbinama Ministarstva financija (80 %) s osnove poreza, doprinosa i drugih javnih davanja radi čijeg osiguranja se predlaže prisilno zasnivanje založnog prava na nekretnini na temelju ovršnih isprava.

U ovršnim predmetima općinska državna odvjetništva zastupala su na 439 rasprava pred općinskim sudovima i izjavila su 283 redovna pravna lijeka i 16 izvanrednih pravnih lijekova protiv sudskih odluka.

b) Broj predmeta i vrijednost zahtjeva po procesnom položaju u ovršnim predmetima radi naplate novčane tražbine u 2025.

			Broj predmeta	Vrijednost (u eurima)	Naplaćeno (u eurima)
RH ovrhovoditelj	Izravna naplata	Potraživanje iz parničnog/upravnog postupka	2.671	12.807.566,86	3.417.605,08
		Oduzeta imovinska korist	1.353	25.571.835,50	663.028,13
		Imovinskopравни zahtjev	128	5.541.177,75	274.417,10
		Trošak kaznenog postupka	10.663	10.618.221,11	1.412.320,25
		Trošak parničnog/ovršnog postupka	1.450	4.629.317,89	1.000.128,50
	Ovrha novčane tražbine	Vjerodostojna isprava	531	7.779.367,66	1.367.683,59
		Potraživanje iz parničnog/upravnog postupka	238	15.194.396,55	3.225.464,95
		Oduzeta imovinska korist	168	6.044.328,81	158.814,12
		Imovinskopравни zahtjev	14	2.648.600,52	50.488,01
		Trošak kaznenog postupka	160	111.500,05	197.693,38
		Trošak parničnog/ovršnog postupka	72	124.923,77	135.161,09
		Ostale ovršne isprave	198	16.641.040,08	857.285,07
	RH OVRHOVODITELJ UKUPNO:		17.646	107.712.276,55	12.760.089,28
RH ovršenik	Izravna naplata	Potraživanje iz parničnog/upravnog postupka	89	1.217.928,84	571.908,72
		Trošak kaznenog postupka	6	3.824,26	
		Trošak parničnog/ovršnog postupka	95	299.304,03	219.174,20
	Ovrha novčane tražbine	Vjerodostojna isprava	293	475.186,04	21.572,14
		Potraživanje iz parničnog/upravnog postupka	18	887.545,01	650.271,98
		Trošak kaznenog postupka			

	Trošak parničnog/ovršnog postupka	62	9.969,71	60.219,69
	Ostale ovršne isprave	13	551.171,62	5.092,29
	RH OVRŠENIK UKUPNO:	576	3.444.929,51	1.528.239,02

U ovršnim predmetima Republika Hrvatska zastupana po državnom odvjetništvu bila je ovrhovoditelj u 17.646 predmeta, a ovršenik u 576 predmeta.

Republika Hrvatska kao ovrhovoditelj u ovršnim je postupcima potraživala 107.712.276,55 EUR, a kao ovršenik bila je u obvezi platiti 3.444.929,51 EUR.

Od ukupno 16.455 predmeta koji se odnose na izravnu naplatu Republika Hrvatska bila je ovrhovoditelj u 99 % predmeta, dok je u 1.767 predmeta ovrhe novčane tražbine Republika Hrvatska bila ovrhovoditelj u 78 % predmeta. Zahtjevi su se najčešće podnosili radi namirenja tražbina Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije s osnove naplate troškova kaznenog postupka (10.823 predmeta), potraživanja iz parničnog/upravnog postupka (2.909 predmeta), troška parničnog/ovršnog postupka (1.522 predmeta) te oduzete imovinske koristi (1.521 predmet).

U odnosu na postupke u kojima je Republika Hrvatska bila ovrhovoditelj, najzastupljeniji su postupci naplate troškova kaznenog postupka (61 %). Slijede potraživanja iz parničnog/upravnog postupka (17 %), zatim postupci koji se odnose na naplatu troškova parničnog/ovršnog postupka (9 %) te postupci koji se odnose na oduzimanje imovinske koristi (8 %), dok su novčana potraživanja s ostalih osnova sudjelovala u neznatnom postotku.

U ovršnim postupcima Republika Hrvatska je kao ovršenik sudjelovala u ukupno 576 postupaka, što iznosi samo 3 % ovih postupaka. Ovakvo smanjenje broja postupaka u kojima je Republika Hrvatska na pasivnoj strani znači da tijela koja općinsko državno odvjetništvo zastupa po zakonu u sudskim postupcima redovito izvršavaju svoje obveze po pravomoćnim i ovršnim sudskim odlukama u kojima je naloženo plaćanje Republici Hrvatskoj.

Postupci u kojima je Republika Hrvatska bila ovršenik odnosili su se najvećim dijelom na naplatu tražbina koje se temelje na vjerodostojnoj ispravi – računu (51 %), troškova parničnog/ovršnog postupka (27 %) i potraživanja iz parničnog/upravnog postupka (19 %).

Kod naplate troškova kaznenog postupka i nadalje su prisutni problemi vezani uz nemogućnost naplate jer su ovršenici osobe bez primanja, nisu u radnom odnosu, nisu korisnici mirovine te općenito nemaju imovinu na kojoj bi se mogla provesti ovrha, što pridonosi dugotrajnosti ovih postupaka. Rješavatelji u općinskim državnim odvjetništvima redovito provode izvide je li u međuvremenu ovršenik stekao kakvu imovinu na kojoj bi se mogla provesti ovrha, međutim financijski učinci u tim su predmetima skromni.

Ipak treba naglasiti da je u usporedbi s prethodnim izvještajnim razdobljem povećan iznos naplaćenih potraživanja države kao ovrhovoditelja u ovršnim postupcima. Od ukupno potraživanog iznosa od 107.712.276,55 EUR tijekom izvještajnog razdoblja u ovršnim i postupcima izravne naplate naplaćeno je 12.760.089,28 EUR, odnosno 12 % iznosa koji se potražuje u ovim postupcima. U 2024. godini taj je postotak iznosio tek 3,2 %.

Izloženi podatci kod naplate iznosa oduzete imovinske koristi ostvarene počinjenjem kaznenog djela dodatno potvrđuju važnost mogućeg prethodnog osiguranja naplate imovinske koristi.

9.2.7. Odluke u upravnim predmetima

a) Upravni predmeti (U-DO upisnik) 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO	Primljeno		Ukupno u radu u DO	Ukupno donesenih odluka	Rasprave	Odluke JPT-a po prijedlogu DO			Predmeti u kojima JPT nije donio I-stup. odluku	Inicijativa za pokretanje upravnog spora
		Predlagatelj	Protustranka				Prijedlog usvojen	Prijedlog odbijen	Ostale odluke		
2021.	183	1.280	1.810	3.273	3.197	601	939	37	157	2.665	2
2022.	116	1.139	1.687	2.942	2.880	540	936	13	81	3.254	10
2023.	81	1.087	1.602	2.770	2.700	664	896	27	144	3.211	12
2024.	88	1.472	2.257	3.817	3.724	514	922	37	151	3.533	4
2025.	115	1.524	2.288	3.927	3.882	476	1.348	34	203	3.346	5

Tijekom izvještajnog razdoblja zaprimljeno je ukupno 3.812 novih upravnih predmeta.

Kao i u prethodnim godinama Republika Hrvatska u upravnim predmetima sudjeluje u većem broju predmeta kao protustranka, pa se tako i u izvještajnoj godini kao predlagatelj nalazila u 40 %, a kao protustranka u 60 % ovih predmeta.

Upravni predmeti u kojima državno odvjetništvo zastupa Republiku Hrvatsku dijelom se odnose na promjene u katastarskom operatu u kojima je Republika Hrvatska predlagatelj, na postupke radi otpisa i obročne otplate duga temeljem Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja, podnesene zahtjeve za povrat tražbina dosuđenih Republici Hrvatskoj u određenim postupcima sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske o otpisu tražbina troškova parničnog postupka dosuđenih Republici Hrvatskoj, tražbina s naslova naknade štete i drugih tražbina dosuđenih Republici Hrvatskoj u određenim postupcima od 8. prosinca 2023., zatim na postupke utvrđenja vlasništva Republike Hrvatske temeljem odredbe članka 77. Zakona o

naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine, na postupke u kojima državno odvjetništvo sudjeluje kao stranka *sui generis* u upravnim postupcima utvrđivanja prava na stambeno zbrinjavanje te na ostale upravne postupke.

Tijekom izvještajnog razdoblja u upravnim predmetima donesene su ukupno 3.882 meritorne državnoodvjetničke odluke, dok su javnopravna tijela donijela ukupno 1.585 odluka, od čega su u 1.348 predmeta prijedlozi usvojeni, u 34 je prijedlog odbijen, dok je 203 predmeta okončano donošenjem ostalih odluka. Javnopravna tijela u 3.346 predmeta nisu donijela prvostupanjske odluke.

Tijekom izvještajne godine u upravnim predmetima održano je 476 rasprava.

b) Upravni predmeti naknade za oduzetu imovinu 2021. – 2025. (Un-DO upisnik)

Godina	Ostalo u radu u DO	Primljeno	Ukupno u radu u DO	Ukupno donesenih odluka	Rasprave	Odluke JPT o zahtjevu predlagatelja			Predmeti u kojima JPT nije donio I-stup. odluku	Pravni lijek DO	Inicijativa za pokretanje upravnog spora
		Naknada za oduzetu imovinu				Prijedlog usvojen	Prijedlog odbijen	Ostale odluke			
2021.	73	535	608	617	682	198	52	60	1.324	72	2021.
2022.	25	282	307	308	599	217	35	47	2.940	65	2022.
2023.	10	264	274	295	595	145	47	74	2.734	8	2023.
2024.	13	368	381	384	546	137	80	91	2.607	49	2024.
2025.	21	318	339	343	589	116	28	110	2.491	53	2025.

Tijekom izvještajne godine općinska državna odvjetništva imala su u radu 339 predmeta radi naknade za oduzetu imovinu, što je u odnosu na prethodnu godinu smanjenje od 11 %.

Radi se o upravnim postupcima koji se vode od 1997. godine, kada je stupio na snagu Zakon o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine, a koji postupci još nisu okončani. Navedeno je u znatnoj mjeri rezultat neažurnosti prvostupanjskih i drugostupanjskih upravnih tijela, ali i neaktivnosti samih podnositelja zahtjeva za povrat imovine. Naime, prijašnji vlasnici uz svoje zahtjeve za povrat nisu priložili potpunu dokumentaciju, što je uglavnom posljedica nedostatka isprava temeljem kojih je prijašnjim vlasnicima oduzeta imovina kao i problema vezanih za identifikaciju nekretnina koje su oduzete.

U velikom broju predmeta vođeni su upravni sporovi te su odlukama Visokog upravnog suda Republike Hrvatske predmeti vraćeni na ponovni postupak. Osim toga, u velikom broju ovih postupaka donose se djelomična rješenja kada pojedini zahtjevi za naknadu budu raspravljani u dovoljnoj mjeri da se može donijeti odluka o osnovanosti zahtjeva.

Dugotrajnost ovih upravnih postupaka često ima za posljedicu prekide postupaka zbog smrti podnositelja zahtjeva zbog čega je potrebno utvrditi postoje li nasljednici koji mogu preuzeti postupak, što je osobito složeno kada je riječ o stranim državljanima ili osobama koje su živjele u inozemstvu.

Općinska državna odvjetništva zastupala su na 589 rasprava pred javnopravnim upravnim tijelima te su izjavljena 53 pravna lijeka.

9.2.8. Odluke u ostalim predmetima (adhezijski predmeti i pravna mišljenja)

a) Adhezijski predmeti 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO	Primijeno novih predmeta	Ukupno u radu u DO	Ukupno donesenih odluka	Vrijednost postavljenih imovinskopravnih zahtjeva (u tisućama EUR)	Sudske odluke				
						Zahtjev dosuđen	Visina (u tisućama EUR)	Upućeno u parnicu	Prijedlog za izdavanje privremene mjere usvojen	Prijedlog za izdavanje privremene mjere odbijen
2021.	7	70	77	84	3.723	16	629	4	-	-
2022.	3	65	68	69	10.329	21	352	3	-	-
2023.	1	45	46	45	5.640	14	217		2	
2024.	1	56	57	61	7.344	6	17		17	1
2025.	1	64	65	66	13.144	9	2.309	1	8	

U izvještajnoj godini zaprimljena su 64 adhezijska predmeta (postavljanje imovinskopravnog zahtjeva Republike Hrvatske kao oštećenika u kaznenom postupku).

Ukupna vrijednost postavljenih imovinskopravnih zahtjeva iznosi 13.144.000,00 EUR.

Doneseno je 9 sudskih odluka kojima je prihvaćen i dosuđen postavljeni imovinskopravni zahtjev u visini od 2.309.000,00 EUR, dok je u 1 predmetu Republika Hrvatska upućena da zahtjev ostvaruje u parnici. U 8 predmeta usvojen je prijedlog Republike Hrvatske za izdavanje privremene mjere osiguranja naplate imovinskopravnog zahtjeva.

b) Zbirna tablica – pravna mišljenja i razno 2021. – 2025.

Vrsta predmeta	2021.		2022.		2023.		2024.		2025.	
	Primijeno	Riješeno	Primijeno	Riješeno	Primijeno	Riješeno	Primijeno	Riješeno	Primijeno	Riješeno

Pravna mišljenja	2.098	2.116	1.980	1.967	1.700	1.726	1.575	1.549	1.774	1.817
Razno	4.746	4.983	4.119	4.159	4.896	4.904	5.515	5.479	7.144	7.377

U izvještajnom razdoblju zaprimljena su 7.144 predmeta pravnih mišljenja, što je 13 % predmeta više nego u prethodnoj godini.

Općinska državna odvjetništva u 90 % predmeta davala su mišljenja na pravne poslove temeljem Zakona o državnom odvjetništvu, 6 % predmeta odnosi se na mišljenja na pravne poslove po posebnim propisima te svega 4 % na druga mišljenja.

Najveći dio mišljenja koja se daju temeljem Zakona o državnom odvjetništvu i ove izvještajne godine odnosilo se na pravne poslove raspolaganja nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, ugovore o prodaji i ugovore o darovanju koje sklapa Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, odnosno tijela na koja je prenesena ovlast raspolaganja nekretninama u vlasništvu države.

Mišljenja po posebnim propisima najvećim su se dijelom temeljila na Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, a uglavnom se radilo o aneksima ranije sklopljenih ugovora radi jednokratne otplate cijene stana.

10. Prikaz rada i odluka županijskih državnih odvjetništava

10.1. Prikaz rada i odluka u kaznenim predmetima

Struktura prijavljenih poznatih osoba

Prijavljene osobe	2021.		2022.		2023.		2024.		2025.	
	Prijavljeno u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu	Prijavljeno u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu	Prijavljeno u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu	Prijavljeno u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu	Prijavljeno u izvještajnom razdoblju	Ukupno u radu
Odrasle osobe	1.355	2.083	1.183	1.949	1.226	1.947	1.365	2.041	1.528	2.255
Mlađi punoljetnici	77	94	47	51	78	83	58	66	48	48
Pravne osobe	118	233	109	233	116	246	108	245	140	256
Maloljetne osobe	55	72	59	72	99	107	86	92	90	94
UKUPNO	1.605	2.482	1.398	2.305	1.519	2.383	1.617	2.444	1.806	2.653

Županijska državna odvjetništva tijekom 2025. godine zaprimila su 163 kaznene prijave protiv poznatih počinitelja (sve fizičke i pravne osobe) više nego 2024. godine, što predstavlja porast od 11,94 %. Promatrajući razdoblje od 2022. do 2025., razvidan je konstantan rast broja prijavljenih osoba. Naime, tijekom 2022. zaprimljeno je 1.398 kaznenih prijava protiv poznatih počinitelja, u 2023. godini bilo je prijavljeno 1.519 osoba, u 2024. bilo je prijavljeno 1.617 osoba, a u 2025. prijavljeno je 1.806 osoba. To se povećanje može pripisati činjenici da županijska državna

odvjetništva preuzimaju u rad prijave iz nadležnosti njima podređenih općinskih državnih odvjetništava kada utvrde da je došlo do povećanja broja neriješenih predmeta u općinskim državnim odvjetništvima.

Sagledavajući strukturu prijavljenih osoba, razvidno je da se najveći broj odnosi na odrasle počinitelje, njih 1.528 ili 84,61 %, što predstavlja porast u odnosu na prethodno razdoblje. Međutim, udio odraslih osoba u ukupnom broju prijavljenih osoba konstantan je budući da je u 2024. njihov udio iznosio 84,42 %. Pritom se 1.666 kaznenih prijava odnosi na poznate fizičke osobe koje bilježe porast od 10,40 % u odnosu na prethodnu godinu (2024. – 1.509 prijavljene fizičke osobe). Kaznene prijave protiv poznatih fizičkih osoba uključuju kaznene prijave protiv odraslih osoba (od navršene 21. godine života), mlađe punoljetne osobe (od 18. do 21. godine života) i maloljetnike (od 14. do 18. godine života).

U izvještajnom razdoblju prijavljeno je 140 pravnih osoba, što je 32 prijavljene pravne osobe više nego prethodne godine (2023. – 108 prijavljenih pravnih osoba) i predstavlja porast od 29,63 %. Porast broja prijavljenih pravnih osoba ima se pripisati preuzetim predmetima općinskih državnih odvjetništava u županijskim državnim odvjetništvima budući da je u tim predmetima često prijavljena uz odgovornu osobu i pravna osoba.

Što se tiče dobnih skupina prijavljenih fizičkih osoba, razvidno je da su i u 2025. najzastupljenije kaznene prijave podnesene protiv odraslih osoba s 2.255 prijava (84,61 %) iza kojih slijede mlađe punoljetne osobe s 48 prijava (2,66 %) te maloljetne osobe s 90 prijava (4, 98%). U strukturi prijavljenih osoba na pravne osobe, sa 140 prijava, otpada udio od 7,75 %. Struktura prijavljenih osoba u 2025. ne odstupa u odnosu na prethodne godine.

Struktura kriminaliteta

Kazneno djelo	Broj prijavljenih u 2024.	Broj prijavljenih u 2025.	Porast – pad
Članak 110. KZ/11	92	63	-31,52 %
Članak 111. KZ/11	45	60	33,33 %
Članak 153. KZ/11	119	127	6,72 %
Članak 154. KZ/11	144	117	-18,75 %
Članak 166. KZ/11	54	55	1,85 %
Članak 190. st.3 KZ/11	33	40	21,21 %
Članak 227. st.4 KZ/11	29	26	-10,34 %
Članak 230. KZ/11	116	110	-5,17 %
Članak 246. KZ/11	513	427	-16,76 %
Članak 291. KZ/11	134	152	13,43 %
Ostalo	338	629	86,09 %
Ukupno	1.617	1.806	11,69 %

Najzastupljenije kazneno djelo u strukturi kriminaliteta kaznenih djela iz županijske nadležnosti jest kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. Kaznenog zakona/11, za koje je evidentirano ukupno 427

kaznenih prijava ili 23,63 % od ukupnog broja zaprimljenih prijava u 2025. Kod predmetnog kaznenog djela se, u odnosu na 2024. godinu, bilježi smanjenje broja prijava od 16,76 %. Nadalje se u strukturi kriminaliteta brojem ističe kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona/11, kod kojeg se uočava povećanje broja prijava od 13,4 3% u odnosu na 2024. godinu.

U manjem broju zastupljena su kaznena djela protiv spolnih sloboda, i to kazneno djelo silovanja iz članka 153. Kaznenog zakona/11, za koje je prijavljeno 127 osoba ili 7,03 % od ukupnog broja prijavljenih osoba, i kazneno djelo teško kazneno djelo protiv spolne slobode iz članka 154. Kaznenog zakona/11, za koje je prijavljeno 117 osoba ili 6,48 % od ukupnog broja prijavljenih osoba. Kod ovih kaznenih djela došlo je do blagog porasta broja prijavljenih osoba za kazneno djelo silovanja iz članka 153. Kaznenog zakona/11 u odnosu na prethodnu godinu, kada je bilo prijavljeno 119 osoba, dok je došlo da pada broja prijavljenih osoba zbog teškog kaznenog djela protiv spolnih sloboda u odnosu na prethodnu godinu, kada su bile 144 prijavljene osobe.

Kazneno djelo razbojništva iz članka 130. Kaznenog zakona/11 zastupljeno je prema broju prijavljenih osoba u približnom istom broju kao i prethodne godine (2024. – 116, 2025. – 110), dok je došlo do blagog porasta broja prijavljenih osoba za kazneno djelo neovlaštene proizvodnje i prometa drogama iz članka 190. stavka 3. Kaznenog zakona/11 (2024. – 33, 2025. – 40).

Može se primijetiti znatan porast broja prijavljenih osoba za ostala kaznena djela, i to za 86,09 %.

Uočene razlike u odnosu na prethodnu godinu mogu se pripisati različitim čimbenicima koji mogu utjecati na povećanje, odnosno smanjenje broja prijavljenih osoba za pojedina kaznena djela. Tako u odnosu na kaznena djela iz članka 246. i 291. Kaznenog zakona/11 broj prijavljenih osoba ovisi o otkrivačkoj djelatnosti tijela otkrivanja kaznenih djela, ponajprije policije, ali i o poslovanju gospodarskih i javno pravnih subjekata te o povredama pravila poslovanja u tim odnosima. U odnosu na kaznena djela protiv spolnih sloboda broj prijavljenih osoba ponajprije ovisi o odlukama žrtve da podnesu kaznenu prijavu, ali i o otkrivačkoj djelatnosti policije. U pogledu velikog porasta prijavljenih osoba za ostala kaznena djela potrebno je ukazati na odluke županijskih državnih odvjetništava da preuzmu postupanje u predmetima iz nadležnosti njima podređenih općinskih državnih odvjetništava zbog čega su u tu kategoriju uvrštena sva ona kaznena djela koja nisu izvorno u nadležnosti županijskih državnih odvjetništava.

10.1.1. Odluke o kaznenim prijavama

Odluke o kaznenim prijavama (bez maloljetnih osoba)

Godina	Zaprimljeno kaznenih prijava	Ukupno u radu	Neriješeno	Otvorena istraživanja	Odbačaj	Neposredna optužnica	Optužnica s kaznenim nalogom	Rješenje o provođenju istrage	Ustup	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka
2021.	1.550	2.410	882	8	436	3		693	311	78	1.529
2022.	1.339	2.233	850	3	397	0		721	218	44	1.383

2023.	1.420	2.276	810	1	463	4		708	209	81	1.466
2024.	1.531	2.352	839	1	517	5		740	217	33	1.513
2025.	1.716	2.559	849	0	569	16	17	795	248	65	1.710

Tijekom 2025. godine županijska državna odvjetništva (bez kaznenih prijava protiv maloljetnih osoba) zaprimila su ukupno 1.716 kaznenih prijava, a kada se navedenom dodaju neriješene prijave iz 2024., u radu su imala ukupno 2.559 prijava.

U ovom izvještajnom razdoblju županijska državna odvjetništva zaprimila su 185 kaznenih prijava više nego 2024. ili 12,08 % više.

Iz podataka u tablici također je razvidno da su županijska državna odvjetništva tijekom 2024. riješila 1.710 kaznenih prijava od ukupnog broja kaznenih prijava u radu, što predstavlja 66,82 %. Kada se navedeni postotak uspoređi s postotkom kaznenih prijava riješenih tijekom 2024. (64,3 %), razvidno je da je broj riješenih prijava veći u odnosu na prošlogodišnje izvještajno razdoblje.

Na kraju izvještajnog razdoblja od ukupnog broja prijava u radu ostalo je neriješeno 849 prijava (33,18 %). Usporedbom broja neriješenih prijava iz 2025. godine i broja neriješenih prijava u 2024. godini u odnosu na ukupan broj prijava u radu (839 prijave) uočava se da je postotak neriješenih prijava manji u odnosu na prethodno razdoblje, kada je ostalo 35,6 % neriješenih prijava od ukupnog broja prijava u radu.

Navedeno ukazuje na povećanu ažurnost u radu.

Od ukupnog broja riješenih prijava najzastupljenija su rješenja o provođenju istrage kojih je doneseno 795 (46,49 %). Zatim slijede rješenja o odbačaju kaznene prijave kojih je doneseno 569 (33,27%) pa ustupi predmeta drugom državnom odvjetništvu kojima je riješeno 248 predmeta (14,50 %), a 65 prijave (3,80 %) riješene su na drugi način (spajanjem predmeta i sl.). Županijska državna odvjetništva u ovom su izvještajnom razdoblju podigla 16 neposrednih optužnica (0,94 %).

U odnosu na broj odbačaja kaznenih prijava (33,27 %) uočava se blagi pad u odnosu na ranija izvještajna razdoblja (2024. – 34,2 %, 2023. – 31,6 %, 2022. – 28,7%, 2021. – 28,5%), ali bez značajnijih odstupanja.

10.1.1.1. Odluke o kaznenim prijavama – maloljetnici

Odluke povodom kaznene prijave – maloljetnici

Godina	Zaprimljeno kaznenih prijava	Ukupno u radu	Neriješeno	Ukupno odbačaja	Od toga oporunitet čl. 71., 72. i 73. ZSM	Otvoreno istraživanje	Neposredni prijedlog za mlt. sankciju čl. 82. ZSM	Rješenje o provođenju pripremnog postupka	Ustup	Riješeno na drugi način	Prijave u radu izvan DO
2021.	55	72	13	16	0	0	0	33	6	4	3
2022.	59	72	8	16	0	0	0	39	3	6	2
2023.	99	107	6	26	1	0	0	60	11	4	0
2024.	86	92	4	20	0	0	0	59	4	5	3
2025.	90	94	2	24	0	0	0	56	8	4	1

U ukupnom broju poznatih prijavljenih fizičkih osoba u radu svih petnaest županijskih državnih odvjetništava u izvještajnom razdoblju (1.666) maloljetnici participiraju s 54 %. U odnosu na ukupan broj zaprimljenih kaznenih prijava državna su odvjetništva u 26,7 % slučajeva donijela rješenje o odbačaju kaznene prijave, a u 62,2 % slučajeva rješenje o provođenju pripremnog postupka.

10.1.2. Istrage i odluke po dovršenoj istrazi

Odluke po dovršenoj istrazi (bez maloljetnih osoba)

Godina	Ukupno u radu	ODLUKE					Ostalo u radu
		Obustava	Optužnica	Ustup	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka	
2021.	1.386	168	603	22	18	811	575
2022.	1.394	135	629	42	8	814	580
2023.	1.315	106	513	39	8	666	649
2024.	1.481	132	589	29	16	766	715
2025.	1.601	161	638	50	2	851	750

U 2025. godini županijska državna odvjetništva su, po dovršenoj istrazi, donijela odluke za 851 osobu, što je za 85 osoba više nego prethodne godine i predstavlja porast od 11,10 %. Broj podignutih optužnica participira u svim odlukama po dovršenoj istrazi sa 74,97 %. Po zastupljenosti slijede rješenja o obustavi istrage (18,92 %). Ustupom je riješeno 50 istraga (5,88 %), dok su na drugi način (spajanje postupaka i slično) riješene 2 istrage (0,24 %).

U radu je, od ukupnog broja otvorenih istraga, ostalo 750 istraga (46,85 %), od čega 73 zbog prekida istrage, a razlozi nerješavanja objektivne su okolnosti zbog kojih istrage nisu mogle biti završene u izvještajnom razdoblju (provođenje složenih vještačenja, nedostupnost okrivljenika i svjedoka, ispitivanje velikog broja svjedoka, dostava rješenja o provođenju istrage u inozemstvu, korištenje instrumenata međunarodne pravne pomoći i pravosudne suradnje).

Trajanje istrage / pripremnog postupka za maloljetnike

Godina	Do 1 mjeseca	Do 3 mjeseca	Do 6 mjeseci	Do 12 mjeseci	Do 18 mjeseci	Više od 18 mjeseci
2021.	53	170	240	114	58	72
2022.	65	201	292	119	56	39
2023.	46	170	227	134	49	30
2024.	52	177	305	141	58	35
2025.	51	168	289	172	69	76

Tijekom 2025. godine u roku od 6 mjeseci dovršeno je 508 istraga (61,57 %), do 12 mjeseci 172 istrage (20,84 %), do 18 mjeseci 69 istraga (8,36 %), a više od 18 mjeseci 76 istraga (9,21 %). Imajući u vidu složenost predmeta u kojima je vođena istraga, županijska državna odvjetništva neznatno su smanjila ažurnost u postupanju s obzirom na to da je gotovo 62 % istraga riješeno u zakonskom roku od 6 mjeseci.

Produljeno trajanje istrage najčešće se odnosi na složenije predmete gospodarskog kriminaliteta u kojima je potrebno analizirati obimnu knjigovodstveno-financijsku dokumentaciju te provesti vještačenja i brojne dokazne radnje, kao i na predmete ratnih zločina.

Nije bilo predmeta u kojima je sudac istrage odredio rok za završetak istrage.

10.1.2.1. Odluke po dovršenom pripremnom postupku – maloljetnici

Odluke po dovršenom pripremnom postupku – maloljetnici

Godina	Ukupno u radu	ODLUKE						
		Obustava	Od toga obustava po oportunitetu	Prijedlog za izricanje mlt. sankcije	Ustup	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka	Ostalo u radu
2021.	45	5	0	24	2	2	36	9
2022.	49	5	0	25	0	5	35	14
2023.	77	10	1	37	4	2	53	24
2024.	84	8	0	45	8	7	68	16
2025.	75	10	0	33	2	5	50	25

Od ukupnog broja donesenih odluka (50) državna su odvjetništva u 66 % slučajeva podnijela prijedlog za izricanje maloljetničke sankcije, a u odnosu na 20 % slučajeva rješenje o obustavi pripremnog postupka.

10.1.3. Optuženja i odluke sudova povodom optuženja

Optužnice u radu u državnom odvjetništvu (bez maloljetnih osoba)

Godina	Ostalo	Od toga	Ustup	Ostalo	Odluke DO – optužnice	Ukupno

	u radu pred sudom	pred optužnim vijećem	optužnice bez odluke optužnog vijeća	(ukidna, obnova, preuzimanje progona, ustup potvrđene optužnice)	Neposredna optužnica	Optužnica s kaznenim nalogom	Optužnica nakon istrage	Ukupno optužnica	optužnica u radu
2021.	1.969	462	0	300	31	0	599	630	2.899
2022.	2.949	402	0	203	31	0	609	640	3.792
2023.	2.194	335	1	131	7	0	514	521	2.847
2024.	2.102	357	8	62	9	0	584	593	2.765
2025.	1.987	334	4	59	16	17	658	691	2.741

Županijska državna odvjetništva tijekom 2025. godine podigla su 16,52 % optužnica više nego prošle godine. Nastavlja se trend porasta broja podnesenih optužnica kao i prošle godine, kada je podneseno 13,81 % optužnica više od 2023. godine. Prevladavaju optužnice nakon istrage (95,22 %). Razlozi su što županijska državna odvjetništva u pravilu podižu optužnice za kaznena djela veće težine i složenosti te je provođenje istrage potrebno za uspješno dokazivanje pred sudom i što je istraga obvezna za značajan dio kaznenih djela iz županijske nadležnosti.

Ukupan broj optužnica u radu županijskih državnih odvjetništava tijekom 2025. godine bio je neznatno niži od 2024. godine (pad za 0,86 %). To je posljedica manjeg broja optužnica koje su ostale u radu pred sudom iz ranijih razdoblja na početku godine (pad za 5,47 %). Nastavlja se trend pada broja zaostalih optužnica iz ranijih razdoblja pred sudom na početku godine (2024. godine pad za 4,19 %). Još uvijek je broj optužnica pred sudom iz ranijih razdoblja 3,2 puta veći od prosjeka broja podnesenih optužnica godišnje za razdoblje od pet godina (615). U promatranom razdoblju od pet godina najveći je broj zaostalih optužnica pred sudom iz ranijih razdoblja bio na početku 2022. godine (49,77 % više od 2021. godine, a 71,13 % više od 2020. godine). Radi se o posljedici otežanog održavanja rasprava zbog epidemije bolesti COVID-19 koja još uvijek nije sanirana i opterećuje rad državnih odvjetništava i na županijskoj razini.

Odluke pred optužnim vijećem (bez maloljetnih osoba)

Godina	Ukupno optužnica pred optužnim vijećem	Ustup	Povučena optužnica	Riješeno na drugi način	Odluke optužnog vijeća				
					Optužnica potvrđena	Optužnica vraćena	Obustava po optužnom vijeću	Ukupno odluka optužnog vijeća	Ostalo u radu pred optužnim vijećem
2021.	1.092	43	15	0	538	34	9	581	484
2022.	1.051	18	2	0	606	54	7	667	368
2023.	856	25	2	0	470	11	3	484	347
2024.	956	27	23	2	522	52	3	577	322
2025.	1.011	40	1	0	549	46	10	605	374

Tijekom 2025. godine optužna vijeća nadležnih županijskih sudova donijela su odluke u odnosu na 605 osoba. To je 4,85 % više od 2024. godine, kada su optužna

vijeća odlučila u odnosu na 577 osobe. U ukupnom broju odluka optužnih vijeća 90,74 % su odluke o potvrđivanju optužnice. Visok udio potvrđenih optužnica odgovara podacima iz ranijih razdoblja (od 2021. do 2025. godine kreće se od 90,74 % do 97,10 %). Optužna su vijeća radi ispravka ili boljeg pojašnjenja vratila 7,6 % optužnica. Iako nema prava žalbe na odluku optužnog vijeća o vraćanju optužnice, nizak je udio vraćenih optužnica u razdoblju od pet godina (od 2,27 % do 9 %). Optužna su vijeća obustavila postupak po podnesenoj optužnici protiv 10 osoba, odnosno 1,65 % od svih odluka optužnog vijeća, što odgovara podacima ranijih razdoblja (prošle godine 0,51 %, 3 osobe).

Podatci o visokom udjelu potvrđenih optužnica (više od 90 %), niskom udjelu vraćenih optužnica te udjelu obustava postupka odlukom optužnog vijeća ispod 2 % tijekom pet godina, potvrđuju standardno visoku razinu kvalitete podnesenih optužnica od strane nadležnih županijskih državnih odvjetništava.

Broj i vrste presuda (bez maloljetnih osoba)

Godina	Presuda s kaznenim nalogom	Optužnica potvrđena	Ukupno	Odluke suda									
				Obustava nakon potvrđivanja optužnice	Osuđujuća	Od toga po sporazumu	Presuda – nebrojivi	Oslobađajuća	Odbijajuća	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka suda	Riješeno pred sudom - ostalo	Ukupno bez odluke suda
2021.	0	538	538	9	547	58	15	84	24	0	679	0	1.666
2022.	0	606	606	54	577	55	15	69	25	123	863	0	2.456
2023.	0	470	470	34	494	40	21	68	20	48	685	39	1.760
2024.	0	522	522	32	505	72	18	65	24	56	700	13	1.697
2025.	0	549	549	31	455	45	16	58	21	35	616	29	1.672

U povodu podignutih optužnica županijskih državnih odvjetništava sudovi su tijekom 2025. godine nakon provedenog postupka donijeli ukupno 616 odluka (12 % manje od prošle godine). Udio osuđujućih presuda je 73,86 %. Daljnjih 2,59 % su presude prema nebrojivim počiniteljima. Oslobađajućih presuda je 9,41 %, odbijajućih 3,40 %. Podatci odgovaraju prošlogodišnjim (9,28 % oslobađajućih i 3,42 % odbijajućih presuda 2024. godine) kao i podacima ranijih razdoblja.

U ukupnom broju osuđujućih presuda udio presuda po sporazumu je 9,98 % (45 osoba), nešto manje u odnosu na prošlu godinu (2024. godine udio od 14,25 % ili 72 osobe). Udio presuda po sporazumu se od 2021. godine kreće od 8,10 % do 14,25 %. Viši udio presuda po sporazumu u odnosu na općinsku nadležnost odgovara činjenici što u županijskoj nadležnosti nisu zakonom predviđeni alternativni oblici konsenzualnog postupanja. Udio presuda po sporazumu unatoč tome je relativno nizak. Uz općenite razloge navedene u dijelu 8.1.3., u županijskoj su nadležnosti najteža kaznena djela protiv života i tijela te protiv spolne slobode, za koja zakon traži pristanak žrtve na sporazumijevanje, a zbog težine i okolnosti tih

kaznenih djela često je i stav državnog odvjetništva da se ne pristupa sporazumijevanju.

10.1.4. Kaznene sankcije

Broj i vrsta izrečenih kazni (bez maloljetnih osoba)

Godina	Osuđujuća presuda	Zatvor	Od toga dugotrajni zatvor	Od toga rad za opće dobro	Novčana kazna	Uvjetna osuda	Sudska opomena	Prestanak pravne osobe	Maloljetničke sankcije	Oslobođeno od kazne	Ostalo	Ukupno sankcija
2021.	547	447	13	9	6	86	0	0	8	0	0	547
2022.	577	467	9	10	2	94	0	0	13	1	0	577
2023.	494	345	8	12	7	126	0	0	16	0	0	494
2024.	505	354	4	7	5	124	0	0	22	0	0	505
2025.	455	304	7	4	4	126	0	0	21	0	0	455

U 2025. godini županijski su sudovi po optužnicama županijskih državnih odvjetništava donijeli 455 osuđujućih presuda, što je za 50 presuda ili 9,91 % manje u donosu na broj osuđujućih presuda u 2024. Iz priložene tablice razvidno je kako se broj donesenih osuđujućih presuda u promatranom petogodišnjem razdoblju kontinuirano smanjuje.

U strukturi izrečenih sankcija prevladavaju kazne zatvora kojih je izrečeno 304 ili 66,81 %. Od tog broja 7 okrivljenika ili 2,30 % osuđeno je na kaznu dugotrajnog zatvora.

Kazna zatvora zamijenjena je radom za opće dobro u odnosu na 7 osoba ili 1,32 %, što je na tragu nastavka trenda smanjenja broja zamjena zatvorskih kazni radom za opće dobro.

U 2025. izrečeno je 126 uvjetnih osuda ili 27,69 % svih osuđujućih presuda, a što je na razini kretanja u prethodne dvije godine.

Iz gornje tablice proizlazi i kako su tijekom 2025., sukladno članku 107. Zakona o sudovima za mladež, prema 21 mlađoj punoljetnoj osobi ili 4,62 % primijenjene maloljetničke sankcije.

Broj izrečenih sigurnosnih mjera prikazan je u nastavku:

Godina	Obvezno liječenje od ovisnosti	Obvezno psihijatrijsko liječenje	Zabrana obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti	Zabrana upravljanja motornim vozilom	Druge sigurnosne mjere	Ukupno
2021.	49	15	4	4	24	126
2022.	44	45	3	32	30	154
2023.	36	29	0	20	29	114
2024.	52	38	4	22	9	125
2025.	32	58	4	22	19	135

Sigurnosne se mjere izriču počiniteljima kaznenih djela uz sankciju radi otklanjanja okolnosti koje omogućuju ili poticajno djeluju na počinjenje novih kaznenih djela.

Za kaznena djela iz stvarne nadležnosti županijskih sudova tijekom 2025. izrečene su sigurnosne mjere prema 125 okrivljenika, što predstavlja blago povećanje od 7,41 % u odnosu na 2024. godinu.

Najviše je izrečeno sigurnosnih mjera obveznog psihijatrijskog liječenja i obveznog liječenja od ovisnosti, a koje u strukturi svih izrečenih sigurnosnih mjera sudjeluju s ukupno 66,67 %. Ove sigurnosne mjere najčešće su izricane prema počiniteljima kaznenih djela ubojstava iz članka 110. Kaznenog zakona, teškog ubojstva iz članka 111. Kaznenog zakona i razbojništva iz čl. 230. stavak 2. Kaznenog zakona.

Prema zastupljenosti slijedi sigurnosna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom koja je izrečena prema 22 okrivljenika te u strukturi svih izrečenih sigurnosnih mjera participira s udjelom od 16,30 %. Ova mjera izrečena je počiniteljima kaznenih djela izazivanja prometne nesreće u cestovnom prometu s prouzročenom smrtnom posljedicom.

U ukupnom broju izrečenih sigurnosnih mjera druge sigurnosne mjere participiraju s 14,07 %.

10.1.4.1. Kaznene sankcije – maloljetnici

Kaznene sankcije – maloljetnici

Godina	Ukupan broj prijedloga za mlt. sankciju	Ukupan broj izrečenih mlt. sankcija	Od toga kazna mlt. zatvora	Od toga pridržaj izricanja mlt. zatvora	Od toga odgojne mjere	Obustava postupka	Od toga oportunitet
2021.	24	31	2	6	3	4	0
2022.	26	35	5	6	22	2	0
2023.	35	54	2	10	42	0	0
2024.	45	50	0	10	39	0	0
2025.	62	82	3	16	59	3	0

U izvještajnom razdoblju u odnosu na prethodno državna odvjetništva podnijela su ukupno 37,8 % više prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije. Sudovi su u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje (82/50) izrekli 64 % više maloljetničkih sankcija. Od ukupnog broja izrečenih maloljetničkih sankcija u 71,9 % slučajeva izrečene su odgojne mjere, dok je pridržaj izricanja maloljetničkog zatvora izrečen u 19,5 % slučajeva.

10.1.4.2. Oduzimanje imovinske koristi i mjere osiguranja

Broj izrečenih mjera osiguranja i broj oduzimanja imovinske koristi te

vrijednost osigurane imovinske koristi, odnosno oduzete imovinske koristi

Godina	Broj mjera osiguranja	Vrijednost u EUR	Broj oduzimanja	Vrijednost u EUR
2021.	13	2.479.849,81	99	6.723.328,84
2022.	1	74.324,77	80	12.307.720,99
2023.	7	9.667.623,52	82	11.136.322,39
2024.	25	11.033.374,27	74	9.298.765,82
2025.	23	5.031.291,18	69	5.336.432,93

U 2025. godini u svim županijskim državnim odvjetništvima oduzeto je 5.336.432,93 EUR, što predstavlja 39 % vrijednosti ukupno oduzete imovinske koristi u Republici Hrvatskoj. Oduzeta imovinska korist u ovom razdoblju najmanja je u četverogodišnjem razdoblju. Nastavlja se trend smanjenja ukupno oduzete imovinske koristi u predmetima iz nadležnosti županijskih državnih odvjetništava, započet 2023. godine.

Imovinska korist oduzeta je od 69 osoba, što predstavlja 8,38 % svih osoba od kojih je u 2025. oduzeta, što je opet smanjenje udjela tih osoba u ukupnom broju osoba od kojih je oduzeta imovinska korist u odnosu na razdoblje 2024. godine (74), kada je taj udio iznos 8,73 %, te 2023. kada je taj udio iznosio 11,05 %.

Za razliku od podataka koji se odnose na općinska državna odvjetništva, u predmetima županijskih državnih odvjetništava u manjem je broju predmeta, odnosno od manjeg broja osoba oduzeto više imovinske koristi, što se može objasniti naravi kaznenih djela iz nadležnosti županijskog državnog odvjetništva kojima se ostvaruje pojedinačno veća protupravna imovinska korist.

Od ukupno oduzete imovinske koristi za kaznena djela iz nadležnosti županijskih državnih odvjetništava 90,07 % odnosi se na kazneno djelo zlorabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 1. i 2. Kaznenog zakona. Za to kazneno djelo je, naime, od 30 osoba oduzeto 4.806.725,63 EUR imovinske koristi. Iskazani podatci ukazuju na značajno smanjenje broja osoba od kojih je oduzeta imovinska korist i iznosa oduzete imovinske koristi u odnosu na 2024., kada je za ovo kazneno djelo od 35 osoba oduzeto 8.969.896,51 EUR imovinske koristi.

Za kazneno djelo neovlaštene proizvodnje i prometa opojnim drogama iz članka 190. Kaznenog zakona oduzeto je 6.131,14 EUR od ukupno 15 osoba, za kazneno djelo teškog ubojstva iz članka 111. stavka 1. Kaznenog zakona od jedne osobe oduzeto je 143.500,00 EUR s osnove imovinske koristi te za kazneno djelo razbojništva iz članka 230. stavka 2. Kaznenog zakona od 14 osoba iznos od 236.967,10 EUR, za kazneno djelo utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona od jedne osobe iznos od 55.274,93 EUR te za kazneno djelo krivotvorenja službene ili poslovne isprave iz članka 279. Kaznenog zakona od 3 osobe 30.632,64 EUR, a za kazneno djelo zlorabe položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 2. Kaznenog zakona od 3 osobe iznos od 57.031,23 EUR te od jedne osobe za kazneno djelo teško kazneno djelo protiv spolne slobode iz članak 154. stavka 2. Kaznenog zakona iznos od 100,00 EUR.

U predmetima iz nadležnosti županijskih državnih odvjetništava sudovi su tijekom 2025. dosudili 88 imovinskopravnih zahtjeva oštećenicima u iznosu od 8.635.296,44 EUR. I ovdje je zabilježeno smanjenje broja dosuđenih zahtjeva i ukupnog iznosa dosuđenih imovinskopravnih zahtjeva u odnosu na 2024., kada su sudovi dosudili 103 zahtjeva oštećenika u iznosu od 15.966.338,64 EUR.

Najviše je dosuđenih imovinskopravnih zahtjeva oštećenika za kazneno djelo iz članka 246. stavak 1. i 2. Kaznenog zakona dosuđen iznos od 7.106.244,07 EUR, zlorabu položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona za koje su dosuđena 4 zahtjeva u iznosu od 1.056.633,7 EUR, razbojništva iz članka 230. stavak 1. i 2. Kaznenog zakona za koje je dosuđeno 36 zahtjeva u iznosu od 368.747,03 EUR, 4 dosuđena imovinskoopravna zahtjeva za kazneno djelo razbojničke krađe iz članka 231. stavak 2. Kaznenog zakona u iznosu od 83.850,00 EUR.

Stoga se ukupni rezultati rada županijskih državnih odvjetništava trebaju sagledavati uzimajući u obzir i ove podatke, jer su oni rezultat rada i postupanja tijekom dokaznog postupka pred sudom u kojem državni odvjetnik postupi po službenoj dužnosti. U predmetima u kojima je sud usvojio imovinskoopravni zahtjev oštećenika, s obzirom na prednost koju taj zahtjev ima u odnosu s prijedlogom državnog odvjetnika za oduzimanje imovinske koristi, sud u presudi donosi odluku kojom odbija prijedlog državnog odvjetnika za oduzimanje imovinske koristi.

Mjere osiguranja

U predmetima iz nadležnosti županijskih državnih odvjetništava tijekom 2025. primijenjene su 23 privremene mjere osiguranja kojima je osigurano oduzimanje imovinske koristi u vrijednosti od 5.031.291,18 EUR.

Kaznena djela za koja su mjere primijenjene: zloraba povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. Kaznenog zakona (15 mjera) u vrijednosti od 3.712.076,12 EUR, kazneno djelo utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona (3 mjere) u vrijednosti od 825.001,80 EUR te kazneno djelo zlorabe položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona (5 mjera) u vrijednosti od 494.213,98 EUR.

U predmetima županijskih državnih odvjetništava određene su i 2 privremene mjere radi osiguranja imovinskopravnog zahtjeva Republike Hrvatske kao oštećenika za kazneno djelo utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona. Privremenim mjerama osigurana je naplata imovinskopravnog zahtjeva u iznosu od 436.410,79 EUR.

10.1.5. Pregled radnji i ročišta u kaznenim predmetima

Dokazne radnje i zastupanje pred sudom

Dokazne radnje i zastupanje	Dokazne radnje		Zastupanje	
	Nalog drugom tijelu	Provedeno po DO	Ročišta	Rasprave
1	2	3	4	5
2025.	3.665	3.234	4.661	3.386

Županijska su državna odvjetništva tijekom izvještajnog razdoblja naložila ili sama provela ukupno 6.908 dokaznih radnji (2024. godine – 6.554 dokazne radnje). Od ukupnog broja dokaznih radnji nalog drugom tijelu, u pravilu policiji, uslijedio je u odnosu na 3.665 dokaznih radnji (53,05 %), dok su državna odvjetništva neposredno provela 3.243 dokazne radnje (46,95 %). Državna odvjetništva ukupno su obavila 8.047 državnoodvjetničkih zastupanja (2024. godine – 7.443 zastupanja), od čega se 4.200 zastupanja odnosi na ročišta uz obavljenih 3.386 rasprava.

Ukupan broj dokaznih radnji i zastupanja obavljenih u izvještajnom razdoblju je 14.955, što je za 958 aktivnosti više u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, kada ih je bilo ukupno 13.997.

Zaključno, ukupan angažman županijskih državnih odvjetništava u izvještajnom razdoblju bilježi porast od 6,41 % budući da je zabilježeno ukupno 13.997 aktivnosti, dok je u prethodnom izvještajnom razdoblju ovih aktivnosti bilo ukupno 12.946.

Ovi pokazatelji potvrda su pojačanog i odgovornog rada županijskih državnih odvjetništava.

10.1.6. Žalbe i odluke sudova povodom žalbi

Županijska državna odvjetništva u izvještajnom su razdoblju podnijela 229 žalbi u odnosu na ukupno 550 donesenih presuda. Žalbe su podnesene protiv 41,63 % svih presuda ili protiv prosječno svake prosječno 2,4-e presude te je učestalost podnošenja žalbe na razini prethodnih godina promatranog razdoblja, uz neznatna odstupanja (2024. – svake 2,6-te presude, 2023. – protiv svake 2,5-e presude, 2022. – svake 2,1-e presude, 2021. – svake 2,1-e).

Broj podnesenih i usvojenih žalbi

Godina	Žalbe			
	Podneseno	Od toga zbog kazne	Usvojeno	Od toga zbog kazne
2021.	313	167	87	41
2022.	322	247	135	62
2023.	245	178	91	45
2024.	233	164	61	35
2025.	229	151	31	13

Analizom podataka iz gornje tablice koja sadržava prikaz podnesenih i usvojenih žalbi za promatrano razdoblje 2021. – 2025. proizlazi da se i u izvještajnom razdoblju većina žalbi, 151 žalba ili 65,93 % svih podnesenih žalbi, odnosi na žalbe podnesene zbog odluke o kazni.

Sudovi su usvojili 31 žalbu ili 13,53 % ukupno podnesenih žalbi, što je manje u odnosu na prethodne godine promatranog razdoblja. Od ukupno usvojenih žalbi, na žalbe zbog odluke o kazni odnosi se 41 % svih usvojenih žalbi, što predstavlja nešto manje usvojenih žalbi zbog navedene zakonske osnove u odnosu na ranija razdoblja.

Međutim, kako je već istaknuto, uspjeh u žalbenom postupku ne može se cijiniti samo na temelju podataka o broju usvojenih žalbi, budući da drugostupanjski sudovi odlučujući o žalbama državnog odvjetništva ujedno odlučuju i o žalbama obrane koje su u pravilu podnesene te odluke drugostupanjskih sudova često idu i izvan žalbenih prijedloga državnog odvjetništva, a često dolazi i do ukidanja presude iz drugih razloga, a ne onih zbog kojih su žalbe podnesene, u kojem su slučaju žalbe bespredmetne i sudovi o njima ne odlučuju. Naposljetku, o većini podnesenih žalbi sudovi nisu tijekom izvještajnog razdoblja još odlučili.

Županijska državna odvjetništva u svakom slučaju trebaju ustrajati na podnošenju žalbi u svakom predmetu u kojem se to s obzirom na vrstu i težinu te sve mjerodavne okolnosti konkretnog kaznenog djela i počinitelja, kao i zakonom propisanu svrhu kažnjavanja, ukazuje osnovanim i opravdanim.

10.2. Prikaz rada i odluka u građanskim i upravnim predmetima

Zakonom o državnom odvjetništvu propisana je nadležnost županijskih državnih odvjetništava koja Republiku Hrvatsku zastupaju u postupcima pred trgovačkim, upravnim i županijskim sudovima te u arbitražnim postupcima i postupcima mirenja pred nadležnim sudovima.

Županijska državna odvjetništva temeljem zakona zastupaju i Vladu Republike Hrvatske kada se Vlada Republike Hrvatske kao javnopravno tijelo pojavljuje kao stranka u upravnim sporovima pred nadležnim upravnim sudovima.

Zastupanje Republike Hrvatske pred trgovačkim sudovima odnosi se na parnične postupke, sporove između Republike Hrvatske i pravnih osoba (trgovačka društva, jedinice lokalne i regionalne samouprave, udruge, ustanove, zadruge i dr.), ovršne postupke za koje su nadležni trgovački sudovi, stečajne i predstečajne postupke kao i postupke likvidacije u kojima Republika Hrvatska sudjeluje kao vjerovnik. Županijska državna odvjetništva zastupaju i u registarskim predmetima prilikom postupanja trgovačkih sudova po Zakonu o sudskom registru (Narodne novine broj 1/95, 57/96, 1/98, 30/99, 45/99, 54/05, 40/07, 91/10, 90/11, 148/13, 93/14, 110/15, 40/19, 34/22, 123/23 dalje u tekstu ZSR) i Zakonu o trgovačkim društvima (Narodne novine broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22, 18/23, 130/23, 136/24 – dalje u tekstu: ZTD) u postupcima u kojima sudovi provode statusne promjene društava po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranaka.

Županijska državna odvjetništva zastupaju i u upravnim postupcima utvrđivanja granica pomorskog dobra. Zbog stupanja na snagu novog Zakona o pomorskom

dobru i morskim lukama (Narodne novine broj 83/23) i najavljene veće aktivnosti nadležnih upravnih tijela na ovim poslovima može se očekivati povećanje broja ovih upravnih predmeta na županijskoj razini. Županijska državna odvjetništva zastupaju i u upravnim predmetima koji se vode radi utvrđivanja neprocijenjenog zemljišta u postupku pretvorbe, posebice turističkog zemljišta na nekretninama u obuhvatu hotelskih kompleksa i kampova u kojima državno odvjetništvo sudjeluje kao stranka *sui generis*. U ovim upravnim postupcima kao prvostupanjsko tijelo postupa nadležno Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, a državno odvjetništvo kao stranku zastupaju mjesno nadležna županijska državna odvjetništva. Ovi predmeti posljedično bi trebali dovesti do cjelovitog razrješavanja imovinskopравnih odnosa na tim nekretninama.

a) Kretanje i struktura zahtjeva u novim građanskim i upravnim predmetima 2021. – 2025.

Godina	Sudski predmeti	Upravni predmeti	Državnoodvjetnički predmeti	Ukupno
2021.	7.961	183	4.419	12.563
2022.	7.581	164	4.309	12.054
2023.	6.885	289	4.211	11.385
2024.	7.361	206	4.407	11.974
2025.	6.855	256	4.180	11.291

Iz ukupnih zbirnih podataka svih županijskih državnih odvjetništava razvidno je da je u izvještajnom razdoblju došlo do smanjenja broja zaprimljenih predmeta u odnosu na prošlogodišnje razdoblje za 5,7 %. Promatrajući kretanje broja zaprimljenih predmeta u petogodišnjem razdoblju može se zaključiti da broj predmeta u 2025. godini prati trend vrlo visokog broja zaprimljenih predmeta županijske nadležnosti.

Analizirajući strukturu novozaprimljenih predmeta, treba istaknuti da su sudski predmeti činili 61 % od ukupnog broja zaprimljenih predmeta te je u ovom izvještajnom razdoblju broj zaprimljenih sudskih predmeta smanjen u odnosu na prethodno razdoblje za 6,9 %.

Državnoodvjetnički predmeti činili su 37 % od ukupnog broja zaprimljenih predmeta. Broj ovih predmeta smanjen je u odnosu na prethodno razdoblje za 5,2 %.

Radi se o predmetima davanja pravnih mišljenja na ugovore o raspolaganju nekretninama po posebnim propisima i drugih mišljenja u skladu sa Zakonom o državnom odvjetništvu te predmeta mirnog rješavanja sporova koji prethode eventualnom pokretanju sudskih parničnih postupaka.

U 2025. godini došlo je do značajnog povećanja broja novih upravnih predmeta u kojima zastupaju županijska državna odvjetništva. Broj ovih predmeta povećan je za 24,3 % u odnosu na 2024. godinu. Razlog povećanja broja novozaprimljenih upravnih predmeta jest činjenica da je u izvještajnom razdoblju, odnosno tijekom 2025. godine, bio zaprimljen veći broj predmeta radi utvrđivanja granica pomorskog dobra u kojima državno odvjetništvo sudjeluje po Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine broj 83/23). Upravni predmeti činili su tek 2,3 % od ukupnog broja zaprimljenih predmeta.

Iz navedenih podataka proizlazi da struktura zaprimljenih predmeta, uz manja odstupanja, prati trendove ranijih razdoblja.

Potrebno je istaknuti da je u pojedinim državnim odvjetništvima županijske razine došlo do osjetnog povećanja pojedine vrste zaprimljenih predmeta koja odstupaju od zbirnog prosjeka i pokazatelja, a što je posljedica posebnosti postupanja nadležnih tijela ili sudova na području nadležnosti određenog državnog odvjetništva.

b) Kretanje i struktura zahtjeva u novim predmetima u odnosu na vrstu zastupanja 2021. – 2025.

Vrste predmeta	Sudski predmeti		Upravni predmeti		Državnoodvjetnički predmeti		Ukupno zastupanje po		
	Zastupanje po		Zastupanje po		Zastupanje po				
Godina	zakonu	punomoći	zakonu	punomoći	zakonu	punomoći	zakonu	punomoći	sveukupno
2021.	6.780	1.181	183		4.419		11.382	1.181	12.563
2022.	7.327	254	164		4.309		11.800	254	12.054
2023.	6.480	405	289		4.211		10.980	405	11.385
2024.	7.110	251	206		4.407		11.723	251	11.974
2025.	6.720	135	256		4.169	11	11.145	146	11.291

Iz gornje tablice razvidno je da se zastupanje u novim sudskim predmetima obavlja uglavnom temeljem zakona, i to u 98 % predmeta, dok se zastupanje temeljem punomoći obavlja u samo 2 % predmeta. Ipak valja spomenuti da je u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje smanjen broj sudskih predmeta u kojima županijska državna odvjetništva zastupaju na temelju izdane punomoći. Uglavnom se radi o predmetima upravnih sporova u kojima čelnici javnopravnih tijela koja su stranke u sporu izdaju posebne ili generalne punomoći radi zastupanja pred

Upravnim sudom u Zagrebu, Upravnim sudom u Splitu, Upravnim sudom u Osijeku i Upravnim sudom u Rijeci.

Radi se uglavnom o predmetima zastupanja Ministarstva hrvatskih branitelja kao tuženoga tijela u tim sporovima. Manji dio zastupanja temeljem izdane punomoći odnosi se na zastupanje trgovačkog društva Državne nekretnine d. o. o. u parničnim postupcima koji se vode radi isplate ili po zahtjevima za sklapanje ugovora o raspolaganju poslovnim prostorima u vlasništvu države zbog spornog statusa korisnika tih nekretnina i u parničnim predmetima u kojima se kao stranke na istoj strani pojavljuju i Republika Hrvatska i navedena pravna osoba kojoj je Republika Hrvatska osnivač. U izvještajnoj se godini pojavljuje 11 državnoodvjetničkih predmeta koji se odnose na zastupanje po punomoći Državnih nekretnina d. o. o., i to u predmetima u kojima se na aktivnoj strani pojavljuje i Republika Hrvatska, a odnose se na iseljenje iz poslovnih prostora i isplatu naknade za korištenje tih poslovnih prostora.

Druga državna tijela (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije) državno odvjetništvo zastupa po punomoći u upravnim sporovima u manjem broju predmeta.

c) Kretanje i struktura zahtjeva u novim sudskim predmetima 2021. – 2025.

Sudski predmeti	Parnice	Ovrhe	Stečaj i predstečaj	Upravni sporovi	Ostalo*	Ukupno:
2021.	502	103	5.384	1.491	481	7.961
2022.	559	89	5.984	549	400	7.581
2023.	724	271	4.885	650	355	6.885
2024.	503	96	5.182	425	1.155	7.361
2025.	482	63	4.231	276	1.803	6.855

Gornji tablični podatci pokazuju da je u izvještajnom razdoblju došlo do smanjenja ukupnog broja sudskih predmeta (6,9 %).

Razlog smanjenja broja novozaprimljenih sudskih predmeta jest značajno smanjenje upravnih sporova za 35,1 % i ovrha za 34,4 %, dok su predmeti stečaja i predstečaja manji za 18,4 %, a parnica za 4,2 %. Jedino su ostali sudski predmeti znatno povećani, i to za 56,1 % u odnosu na 2024. godinu.

Povećanje broja izvanparničnih predmeta, a koji spadaju u ostale sudske predmete, većinom se odnosi na postupke povodom zaštite prava na suđenje u razumnom roku temeljem odredaba Zakona o sudovima (Narodne novine broj 28/13, 33/15, 82/15, 82/16, 67/18, 126/19, 130/20, 21/22, 60/22, 16/23, 155/23 i 36/24).

Međutim, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (Narodne novine broj 136/25) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2026. propisano je da se zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnosi predsjedniku suda pred kojim se vodi postupak za koji stranka smatra da nadležni sud nije odlučio u razumnom roku o njezinom pravu ili obvezi ili o sumnji ili optužbi za kažnjivo djelo. Navedena izmjena zakona znači da će u idućem razdoblju doći do znatnog smanjenja broja ovih predmeta na županijskoj razini, ali će istodobno doći do znatnog povećanja tih predmeta na općinskoj razini jer povreda prava na suđenje u razumnom roku do sada je uvijek bila najčešća u predmetima pred općinskim sudovima.

Broj predmeta upravnih sporova smanjen je u odnosu na prethodnu 2024. godinu za 35,1 %. Razlog smanjenja broja zaprimljenih predmeta upravnih sporova leži u činjenici manje zaprimljenih predmeta u kojima nadležna županijska državna odvjetništva zastupaju Ministarstvo hrvatskih branitelja, kao tuženika u upravnom sporu na temelju izdane punomoći za zastupanje čelnika tijela. Može se načelno istaknuti da javnopravna tijela koja su tuženici u upravnim sporovima, potaknuti razlozima potrebne kvalitete zastupanja i ekonomičnosti, koriste mogućnost davanja specijalne ili generalne punomoći državnom odvjetništvu za zastupanje u sporovima koji se vode kod upravnih sudova u Zagrebu, Splitu, Osijeku i Rijeci.

Gornji podatci pokazuju da je u izvještajnom razdoblju došlo do smanjenja broja zaprimljenih ovršnih predmeta iz nadležnosti županijskih državnih odvjetništava od 34,4 % u odnosu na 2024. godinu. Razlog tome je činjenica da je zbog zakonske izmjene Stečajnog zakona iz 2022. godine i atrakcije nadležnosti trgovačkih sudova za provođenje ovršnih postupaka koji se vode protiv pravnih osoba nad kojima je u tijeku stečajni postupak, a koja izmjena je stupila na snagu 2022. godine, najveći broj ovršnih predmeta koji su već bili započeti s općinskih sudova ustupljen trgovačkim sudovima tijekom 2023. godine, što je dovelo do većeg broja zaprimljenih ovršnih predmeta u razdoblju 2024. godine.

Broj predmeta stečaja i predstečaja smanjen je u odnosu na 2024. godinu za 18,4 %. Razlog smanjenja broja zaprimljenih stečajnih predmeta leži u činjenici da su županijska državna odvjetništva u 2025. godini zaprimila ukupno 2.405 rješenja trgovačkih sudova u skraćenim stečajnim postupcima, dok su 2024. zaprimila ukupno 3.112 takvih predmeta, odnosno 22,7 % manje u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje.

U izvještajnom razdoblju došlo je do neznatnog smanjenja broja novih parničnih predmeta od svega 4,2 %. Prema strukturi parničnih predmeta 15 % je povećan stvarnopravnih zahtjeva, dok se kod svih drugih vrsta spora bilježi smanjenje (kod obveznopravnih sporova 9,9 %, kod naknada štete 7,4 %, kod sporova vezanih uz stečaj 10 % i kod ostalih parničnih sporova 60 %).

Županijska državna odvjetništva zastupaju u najsloženijim parničnim postupcima u kojima se država pojavljuje kao stranka. Ovo s obzirom na visinu zahtjeva i kompleksnost materije, ali i s obzirom na zahtjevnost dokaznog postupka. Izmjene Zakona o parničnom postupku iz 2022. godine dodatno čine složenim zastupanje u parnicama, jer propisuju strožu procesnu disciplinu za stranke i njihove zastupnike, što utječe na vrijeme potrebno za pripremu zastupanja u svakom pojedinom parničnom predmetu. Ovdje treba istaknuti da u zastupanju Republike

Hrvatske državna odvjetništva ovise o dokumentaciji i činjenicama kojima raspolažu nadležna ministarstva i druga tijela te je osobito bitno da suradnja između tih tijela i državnog odvjetništva bude kvalitetna u cilju uspješnosti u sudskom postupku.

Kod analize razloga smanjenja broja parničnih predmeta svakako treba istaknuti činjenicu da županijska državna odvjetništva već godinama kontinuirano bilježe visok postotak i velik broj predmeta u kojima se u postupku mirnog rješenja spora koji prethodi parničnom postupku zahtjevi riješe sklapanjem nagodbi, odnosno ne pokreću se sudski postupci. Smatramo kako je činjenica da se tijekom 2024. godine ukupno 50 %, kao i tijekom 2025. godine također ukupno 50 % zahtjeva riješilo izvansudskom nagodbom svakako utjecala na manji broj zaprimljenih parničnih predmeta i zahtjeva.

Analizirajući kretanje broja zaprimljenih sudskih predmeta u petogodišnjem razdoblju, može se zaključiti da broj predmeta u izvještajnom razdoblju prati trendove broja zaprimljenih sudskih predmeta iz ranijih razdoblja.

d) Prikaz poduzetih radnji u sudskim i upravnim predmetima u 2025.

Županijsko državno odvjetništvo 2024.		Županijsko državno odvjetništvo 2024.		
		Broj	Ukupno	Prosječno po prisutnim rješavateljima
Rasprave	U sjedištu	2.554	3.534	80
	Izvan sjedišta	980		
Uloženi pravni lijekovi	Redovni	166	191	4
	Izvanredni	25		

Zamjenici, viši državnoodvjetnički savjetnici i savjetnici u županijskim državnim odvjetništvima u zastupanju Republike Hrvatske obavljaju zastupanja na sudskim ročištima, raspravama i očevidima, koja se održavaju u sjedištu i izvan sjedišta državnih odvjetništava.

U odnosu na proteklu godinu evidentiran je manji broj rasprava, i to za 14,1 %, te ih je ukupno obavljeno 3.534, od čega 980 ili 27,7 % izvan sjedišta državnih odvjetništava.

Broj zastupanja na ročištima je u korelaciji sa smanjenjem broja novozaprimljenih sudskih predmeta u ovom izvještajnom razdoblju.

Županijska državna odvjetništva u Puli, Sisku, Velikoj Gorici i Vukovaru isključivo zastupaju na sudovima izvan svog sjedišta na trgovačkim sudovima u Pazinu, Zagrebu, Karlovcu i Osijeku, ali i na upravnim sudovima izvan sjedišta, dok županijska državna odvjetništva u Bjelovaru, Dubrovniku, Karlovcu, Slavonskom Brodu, Šibeniku i Varaždinu zastupaju na sudovima u svome sjedištu i izvan njega.

Zastupanje izvan sjedišta predstavlja veliko opterećenje u radu državnog odvjetništva s obzirom na udaljenosti između sjedišta državnih odvjetništava i trgovačkih, odnosno upravnih sudova, što oduzima velik dio radnog vremena. Potrebno je napomenuti da na te rasprave zamjenici često putuju javnim prijevozom.

Tijekom izvještajnog razdoblja učestalo je bilo zastupanje u sudskim postupcima na ročištima koja se održavaju na daljinu uz korištenje odgovarajućih audiovizualnih uređaja, a koje sudovi određuju u smislu izmijenjene odredbe članka 115. Zakona o parničnom postupku. Od 2022. godine na snazi je Pravilnik o održavanju ročišta na daljinu (Narodne novine broj 154/22) kojim je propisan način održavanja ročišta na daljinu i izvođenja pojedinih dokaza uz korištenje odgovarajućih audiovizualnih uređaja i tehnoloških platformi. U parničnim postupcima sudovi određuju i saslušanje svjedoka koje se obavlja na daljinu putem poveznice.

Praksa postupanja suda određivanjem rasprave na daljinu bila je prisutna i u stečajnim postupcima u slučajevima kada se radi o stečaju u kojem ne sudjeluje velik broj vjerovnika.

Ovdje je potrebno naglasiti da za ovakav način rada županijska državna odvjetništva moraju biti potpuno tehnički opremljena te da ne bi smjelo dolaziti do tehničkih smetnji u vezama koje su katkad uzrokovane kvalitetom tehničke opreme drugih stranaka koje su sudjelovale na tim ročištima.

S obzirom na zakonom propisanu obvezu o elektroničkoj komunikaciji, državno odvjetništvo sve podneske u sudskim predmetima pred trgovačkim sudovima dostavlja elektroničkim servisom i ta je komunikacija kvalitetna i dobra. Problem povremeno predstavlja primitak i otprema velikih dokumenata (podnesaka i priloga). No, s obzirom na dobru komunikaciju između državnog odvjetništva i tehničkih službi sudova koja je zadužena za e-komunikaciju, svi problemi u dostavi velikih, opsežnih podnesaka i dokumentacije otklanjaju se upravo iz razloga dobre i kvalitetne suradnje između pravosudnih tijela, odnosno pojedinaca, službenika koji rade na toj vrsti poslova.

U izvještajnom razdoblju izjavljen je ukupno 191 pravni lijek, od čega 166 redovnih i 25 izvanrednih pravnih lijekova.

Broj redovnih pravnih lijekova značajno je smanjen u odnosu na prethodno razdoblje, i to za 66,8 %, dok je broj izvanrednih pravnih lijekova, u koje ubrajamo i prijedloge za dopuštenje revizije i revizije po dopuštenju, u odnosu na 2024. godinu smanjen za 60,3 %.

Razlog manjeg broja izvanrednih pravnih lijekova jest činjenica da se nakon zauzetih pravnih shvaćanja najvišeg suda ujednačila sudska praksa trgovačkih sudova, zbog čega nije bilo razloga za izjavljivanjem izvanrednih pravnih lijekova za određena sporna pitanja u istovrsnim sporovima. Činjenica jest i da se u vlasničkim sporovima, sporovima koji se odnose na korištenje nekretnina općih dobara te sporovima radi isplata naknada za korištenje nekretnina u vlasništvu države, kao i sporovima radi naknade štete te stečajnim i predstečajnim postupcima sudska praksa ustalila i potvrdila pravna shvaćanja državnog odvjetništva koja su se isticala tijekom postupaka.

10.2.1. Predmeti izvansudskog rješavanja sporova

U građanskim i upravnim predmetima državna odvjetništva dužna su, kad god je to moguće, sklapati nagodbe i poduzeti sve u okviru svojih zakonskih ovlasti da se sporovi rješavaju mirnim putem izvan sudskih postupaka, štiteći pri tome interese Republike Hrvatske.

Predmeti izvansudskog rješavanja sporova odnose se na obvezu propisanu člankom 186.a ZPP-a da se osoba koja namjerava podnijeti tužbu protiv Republike Hrvatske prije podnošenja tužbe obrati zahtjevom za mirno rješenje spora državnom odvjetništvu koje je stvarno i mjesno nadležno za zastupanje pred sudom kojem namjerava podnijeti tužbu. Ista obveza postoji i za Republiku Hrvatsku. Postupanje u ovoj vrsti predmeta iznimno je važno jer su nagodbe sklopljene temeljem odredbe članka 186.a ZPP-a ovršne isprave, po svojoj pravnoj snazi izjednačene s pravomoćnom sudskom odlukom. Ujedno, važno je i iz razloga što u slučaju izostanka sklapanja nagodbe omogućuju kvalitetniju pripremu za parnice koje uslijede nakon neuspješnog postupka mirenja. To je posebno važno imajući u vidu izmjene propisa kojima je uređen parnični postupak, a kojima se uvodi sve stroža procesna disciplina za sud i stranke u postupku. Također, dobro obrazloženo i na zakonu i sudskoj praksi argumentirano otklanjanje zahtjeva za sklapanje nagodbe odvraća stranke od pokretanja sudskog postupka koji bi za njih rezultirao nepovoljnom sudskom odlukom uz obvezu plaćanja troškova izgubljenog sudskog postupka. Stavovi i obrazloženja državnog odvjetništva upravo su bili razlog zbog kojeg su stranke u konačnici odustale od pokretanja sudskog postupka.

Nakon postupka u kojem je izostalo sklapanje nagodbe u evidenciju parničnih postupaka preneseno je samo 230 zahtjeva. Ovaj podatak valja sagledavati stavljajući ga u odnos s brojem zaprimljenih zahtjeva, pa se stoga može zaključiti da se samo jedna četvrtina zahtjeva (24,8 %) nakon postupka mirnog rješenja spora ostvaruje u sudskim, parničnim postupcima.

10.2.1.1. Mirno rješavanje sporova (članak 186.a Zakona o parničnom postupku)

a) Zahtjev za mirno rješenje spora (186.a ZPP-a) 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO	Primljeno novih zahtjeva	Ukupno u radu u DO	Riješeno	Vrijednost svih novih zahtjeva (u tisućama eura)	Broj sklopljenih nagodbi	Vrijednost svih sklopljenih nagodbi (u tisućama eura)

							eur)
2021.	130	852	982	771	1.149.048	341	3.609
2022.	155	971	1.126	1.005	149.098	378	6.089
2023.	134	992	1.126	1.002	224.808	451	8.575
2024.	99	911	1.010	919	247.671	451	4.405
2025.	92	926	1.018	913	289.309	435	7.623

Iz gornjih tabličnih podataka razvidno je da je u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje došlo do smanjenja broja predmeta koji su kao neriješeni iz prethodnog razdoblja preneseni u 2025. godinu. Broj neriješenih predmeta koji su iz 2024. godine preneseni u 2025. godinu smanjen je za 7 %.

Broj zaprimljenih zahtjeva za mirno rješenje spora u 2025. godini na razini je broja iz prethodnog razdoblja, a i broj riješenih predmeta ostao je gotovo isti. Dakle, ažurnost u rješavanju predmeta mirnog rješenja spora ostala je na istoj razini.

Broj sklopljenih nagodbi neznatno je manji nego u ranijem izvještajnom razdoblju.

U izvještajnoj godini bilo je sklopljeno 435 izvansudskih nagodbi, odnosno čak 47 % zaprimljenih predmeta bilo je riješeno u mirnom postupku sklapanjem nagodbe. Smatramo da se radi o iznimno dobrim rezultatima i pokazateljima, posebice imajući u vidu da pojedina županijska državna odvjetništva i više od 50 % zaprimljenih zahtjeva riješe sklapanjem izvansudske nagodbe. To je posebno važno jer sporni odnosi riješeni u ovim postupcima ne opterećuju sudove i ne stvaraju za stranke dodatne troškove.

Analizirajući vrijednosti podnesenih zahtjeva, razvidno je da se radilo o većim vrijednostima nego 2024. godine.

Vrijednost svih sklopljenih nagodbi u 2025. godini iznosi 7.623.000,00 EUR, što je za 3.218.000,00 EUR više u odnosu na vrijednost sklopljenih nagodbi u 2024. godini.

b) Zahtjev za mirno rješenje spora – podneseni zahtjevi prema vrsti i tijelima u 2025.

Naziv ministarstva ili drugog tijela	Stvarnopravni sporovi		Obveznopravni sporovi		Naknada štete		Radni sporovi		Ostali parnični sporovi		Ukupno		Ukupno zahtjev RH i zahtjev ostali	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva
	Zahtjev RH	Zahtjev ostali	Zahtjev RH	Zahtjev ostali	Zahtjev RH	Zahtjev ostali	Zahtjev RH	Zahtjev ostali	Zahtjev RH	Zahtjev ostali	Zahtjev RH	Zahtjev ostali			
Republika Hrvatska	8	40	18	11	1	22				2	27	75	102	20	20
Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije				2		13		1		1		17	17	5	29
Ministarstvo zdravstva															
Ministarstvo hrvatskih branitelja			1								1		1	1	100
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU				1								1	1		
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	28	123	61	12	14	5			1		104	140	244	104	43
Ministarstvo unutarnjih poslova				2	2	3					2	5	7	1	14
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike															
Ministarstvo financija			5	8	110	4					115	12	127	112	88
Ministarstvo gospodarstva			3		2	3					5	3	8	3	38
Ministarstvo obrane	1	1		5	2	3					3	9	12	7	58
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova															
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	4		3	3		9					7	12	19	9	47
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva	32	36	120	4	3	1			2		157	41	198	141	71
Ministarstvo turizma i sporta															
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih				1		42						43	43		
Ministarstvo kulture i medija			1								1		1	1	100
Ministarstvo demografije i useljništva															
Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije															
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje															
Državne nekretnine d.o.o.	9		67	2					1		77	2	79	24	30
Ostali	3	1	2		8	3				1	13	5	18	7	39
UKUPNO	85	201	281	51	142	108		1	4	4	512	365	877	435	50

Tijekom izvještajnog razdoblja, u usporedbi s 2024. godinom, broj zaprimljenih i podnesenih zahtjeva za mirno rješenje spora ostao je na istoj razini.

Analizirajući gornju tablicu proizlazi da su se podneseni zahtjevi za mirno rješenje spora u najvećem broju slučajeva odnosili na obveznopravne zahtjeve koji su bili najbrojniji (332), odnosno činili su 37,9 % predmeta. Po brojnosti slijede stvarnopravni zahtjevi kojih je bilo 286, odnosno 32,6 %, te potom zahtjevi za naknadu štete kojih je bilo 250, odnosno 28,5 %.

Također, kada se analiziraju podatci o ovoj vrsti predmeta, može se istaknuti da je u 2025. godini bio veći broj zahtjeva u kojima je Republika Hrvatska na aktivnoj strani kao podnositelj zahtjeva. Tijekom 2025. godine Republika Hrvatska podnijela je 512 zahtjeva, a od strane ostalih osoba zaprimljeno je 365 zahtjeva.

Iz navedenoga proizlazi da je u 58,4 % predmeta Republika Hrvatska na aktivnoj strani. Najviše zahtjeva bilo je podneseno u zastupanju Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (157), zatim Ministarstva financija (115), Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (104), na inicijativu društva Državne nekretnine d. o. o. (77), za Republiku Hrvatsku bez naznake tijela (27) te za Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture (7).

Najveći broj zahtjeva za mirno rješenje spora, gledajući ukupan broj zahtjeva, odnosio se na zastupanje Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (244). Radi se mahom o stvarnopravnim predmetima, i to po zahtjevima državnog odvjetništva za priznanjem prava vlasništva ili iseljenjem iz nekretnina u vlasništvu države i po zahtjevima trećih osoba radi priznanja prava vlasništva i isplata iz raznih odnosa. Zaključuje se da ovo tijelo generira značajan broj sporova, i to onih koji se uglavnom odnose na rješavanje imovinskopravnih odnosa na nekretninama kojima to tijelo upravlja (građevinska zemljišta, stanovi i poslovni prostori). U zastupanju ovog tijela tijekom 2025. godine sklopljene su 104 izvansudske nagodbe, odnosno 43 % predmeta okončano je u mirnom postupku.

Zatim po brojnosti slijede predmeti u zastupanju Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (198). Iz strukture predmeta proizlazi da se većim dijelom radilo o zahtjevima kojima se postupa protiv korisnika državnog poljoprivrednog zemljišta koji to zemljište koriste bez pravne osnove, radi isplata naknada za korištenje zemljišta ili radi predaje zemljišta u posjed, ali i zahtjevima kojima se od pogrešno upisanih vlasnika (najčešće jedinica lokalne samouprave) zahtijeva priznanje prava vlasništva i izdavanje tabularnih isprava radi upisa prava vlasništva države na poljoprivrednom i šumskom zemljištu. U ovim je predmetima sklopljen značajan broj nagodbi (141), odnosno čak 71 % predmeta riješeno je u mirnom postupku.

Po brojnosti slijede predmeti u zastupanju Ministarstva financija (127). Radilo se o zahtjevima u kojima je Republika Hrvatska u zastupanju toga tijela ujedno i podnositelj zahtjeva, a riječ je uglavnom o zahtjevima za naknadom štete te je u tim predmetima i najveći broj sklopljenih izvansudskih nagodbi u smislu članka 186.a ZPP-a (112). Možemo konstatirati da se 88 % ovih zahtjeva realizira u mirnom postupku. Riječ je o zahtjevima protiv osiguravajućih društava za štete nastale na graničnim prijelazima.

Nadalje, slijede predmeti koji se odnose na zastupanje Republike Hrvatske u kojima nije naznačeno pojedinačno državno tijelo (102), koji proizlaze iz postupanja samog državnog odvjetništva u drugim vrstama predmeta u kojima se utvrde činjenice koje dokazuju da je država, po nekoj od zakonom propisanih osnova, stekla vlasništvo pojedinih nekretnina. Stoga državno odvjetništvo u zastupanju Republike Hrvatske u tim predmetima postavlja stvarnopravne zahtjeve radi priznanja vlasništva na nekretninama koje su izvanknjižno vlasništvo države, a u zemljišnim knjigama pogrešno su upisane kao vlasništvo drugih osoba. Radi se i o predmetima u kojima pravne osobe postavljaju zahtjeve prema državi tvrdeći da su nekretnine stekle u vlasništvo pretvorbom društvenog kapitala ili potražuju naknadu štete po raznim osnovama. 20 % ovih predmeta okonča se sklapanjem izvansudskih nagodbi.

Slijede zahtjevi na inicijativu društva Državne nekretnine d. o. o. (79), a radilo se mahom o zahtjevima za isplatom naknade za korištenje nekretnina u vlasništvu države, uglavnom poslovnih prostora te je u tim predmetima i značajan broj sklopljenih izvansudskih nagodbi.

Na zastupanje Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih tijekom 2025. godine odnosila su se 43 zahtjeva, a radi se o zahtjevima za naknadu štete koji se odnose na razliku plaće temeljem odredaba Izmjena i dopuna Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama.

Na zastupanje Ministarstva mora, prometa i infrastrukture tijekom 2025. godine odnosilo se 19 zahtjeva, od čega se dio zahtjeva odnosio na nekretnine koje predstavljaju pomorsko dobro te njegova upisa u zemljišne knjige. Tijekom izvještajnog razdoblja sklopljeno je 9 nagodbi, što se dakle odnosi na 47 % zahtjeva u zastupanju ovog tijela. Nova zakonska regulativa usmjerena boljoj stvarnoj zaštiti, učinkovitijem inspekcijskom nadzoru i boljem upravljanju nekretninama pomorskoga dobra morala bi u idućim godinama dovesti i do većeg broja predmeta u zaštiti i očuvanju ovog vrijednog nacionalnog resursa.

Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije slijedi kao zastupano tijelo u predmetima mirnog rješavanja sporova sa 17 zahtjeva, a Ministarstvo obrane s 12 zahtjeva.

c) Podnositelj zahtjeva Republika Hrvatska 2021. – 2025.

Godina	Broj podnesenih zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	Postotak sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost nagodbe (u tisućama EUR)
2021.	405	257	63 %	2.377
2022.	553	266	48 %	4.916
2023.	541	353	65 %	5.531
2024.	557	351	63 %	3.106
2025.	512	331	65 %	4.007

U 2025. godini došlo je do neznatnog smanjenja broja podnesenih zahtjeva (8 %) te je zadržan visok broj predmeta koji su riješeni nagodbom.

U 2025. godini od 512 podnesenih zahtjeva od strane Republike Hrvatske sklopljena je 331 nagodba ukupne vrijednosti 4.007.000,00 EUR. Iz navedenog slijedi da je čak 65 % zahtjeva Republike Hrvatske bilo riješeno u mirnom postupku sklapanjem nagodbe.

d) Sklopljene nagodbe prema zastupanom tijelu, vrsti i vrijednosti spora u 2025. – podnositelj zahtjeva Republika Hrvatska

Naziv ministarstva ili drugog tijela	Stvarnopravni sporovi				Obveznopravni sporovi				Naknada štete				Ostali parnični sporovi				Ukupno podnositelj zahtjeva RH			
	Podnositelj zahtjeva RH				Podnositelj zahtjeva RH				Podnositelj zahtjeva RH				Podnositelj zahtjeva RH							
	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost sklopljenih nagodbi(u tis. EUR)
Republika Hrvatska	8	4		127	18	4		35	1	2		2					27	10		164
Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije																				
Ministarstvo zdravstva																				
Ministarstvo hrvatskih branitelja					1												1			
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU-a																				
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	28	21		209	61	18		401	14	9		530	1				104	48		1.140
Ministarstvo unutarnjih poslova									2								2			
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike																				
Ministarstvo financija					5	1		2	110	108		112					115	109		115
Ministarstvo gospodarstva					3	3		32	2								5	3		32
Ministarstvo obrane	1								2	1		1					3	1		1
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova																				
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	4	6		53	3	3		1.342									7	9		1.395
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva	32	20		106	120	96		302	3	1		3	2	2	100%	7	157	119		418
Ministarstvo turizma i sporta																				
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih																				
Ministarstvo kulture i medija					1	1		4									1	1		4
Ministarstvo demografije i useljenništva																				
Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije																				
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje																				
Državne nekretnine d.o.o.	9	2		56	67	22		613					1				77	24		670
Ostali	3				2	2		1	8	5		69					13	7		70
UKUPNO	85	53	62%	551	281	150	53%	2.733	142	126	89%	716	4	2	50%	7	512	331	65%	4.007

Iz gornjih tabličnih podataka proizlazi da se najveći broj predmeta u kojima država podnosi zahtjeve za mirno rješenje spora odnosi na obveznopravne zahtjeve (281). Riječ je o zahtjevima za isplata koja proizlaze iz raznih osnova, a najvećim se dijelom radi o potraživanjima s osnova korištenja nekretnina u državnom vlasništvu. Značajno je da se čak 53 % predmeta u kojima se državno odvjetništvo obraća sa zahtjevom za mirno rješenje spora ujedno i okonča sklapanjem nagodbe (150). Tijekom 2025. godine po zahtjevima državnog odvjetništva sklopljene su nagodbe u vrijednosti od 2.733.000,00 EUR.

Iz gornje tablice razvidno je da je u sporovima radi naknade štete od 142 podnesena zahtjeva sklopljeno 126 nagodbi, što čini 89 % predmeta iz ove osnove. Vrijednost sklopljenih nagodbi iznosi 716.000,00 EUR.

Od 85 podnesenih stvarnopravnih zahtjeva sklopljene su 53 nagodbe, što čini 62 % riješenih zahtjeva u vrijednosti od 551.000,00 EUR. Napominjemo da se kod stvarnopravnih zahtjeva vrijednost predmeta ne određuje po stvarnoj tržišnoj vrijednosti nekretnina koje su predmet postupka, već prema pravilima o određivanju vrijednosti spora sukladno odredbama ZPP-a. To znači da vrijednosti nekretnina u odnosu na koje su sklopljene nagodbe višestruko premašuju iznose naznačene kao vrijednost predmeta spora.

U ovom izvještajnom razdoblju zadržan je trend visokog ukupnog broja kao i postotka sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva u usporedbi s pokazateljima iz prethodnog razdoblja. U 2023. godini sklopljene su 353 izvansudske nagodbe, što je predstavljalo 65 % od podnesenih zahtjeva, u 2024. godini taj je broj zadržan te je sklopljena 351 nagodba, što je predstavljalo 63 % u odnosu na broj podnesenih zahtjeva, a u 2025. godini sklopljena je 331 nagodba, što znači da se 65 % predmeta okončalo u fazi prije pokretanja sudskog postupka. To je važno naglasiti jer se zbog sklapanja nagodbe i mirnog rješenja spornih odnosa ne opterećuju sudovi i ne stvaraju se daljnji troškovi za stranke. Razlog značajnom postotku sklopljenih nagodbi (65 %) po zahtjevu Republike Hrvatske ponajprije je kvaliteta zastupanja, specijalizacija i pripremljenost državnoodvjetničkih kadrova kao i dobra koordinacija s tijelima državne uprave, ali svakako i ustaljena sudska praksa u određenim vrstama predmeta.

Najveći je broj sklopljenih nagodbi iz zastupanja Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (119). Kod zastupanja ovog tijela treba naglasiti da je upravo aktivnim pristupom i postupanjem državnog odvjetništva tijekom 2025. nastavljeno s dobrom praksom nadzora nad izvršavanjem obveza po zaključenim ugovorima o raspolaganju i korištenju poljoprivrednog zemljišta i zahtjeva koji se odnose na izvršavanje ugovornih obveza dužnika.

Po broju sklopljenih nagodbi slijede predmeti iz zastupanja Ministarstva financija (109), Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (48), predmeti pokrenuti na inicijativu društva Državne nekretnine d. o. o. (24), Republike Hrvatske bez naznake zastupanog tijela (10), Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (9), a radi se mahom o zahtjevima države za priznanje prava vlasništva na nekretninama ili evidentiranja pomorskoga dobra te ostalih tijela (7).

Zaključno se može istaknuti da se 65 % zahtjeva podnesenih od strane države trećim osobama riješi u fazi mirnog rješenja spora, bez vođenja sudskih postupaka.

e) Podnositelj zahtjeva – druge osobe 2021. – 2025.

Godina	Broj podnesenih zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost nagodbe (u tisućama EUR)
2021.	371	84	23 %	1.232
2022.	375	77	21 %	1.051
2023.	360	98	27 %	3.044
2024.	313	100	32 %	1.299
2025.	365	104	28 %	3.616

Tijekom izvještajnog razdoblja došlo je do povećanja broja predmeta preventivne djelatnosti u kojima se druge osobe obraćaju nadležnom državnom odvjetništvu sa zahtjevom za mirno rješenje spora u odnosu na prethodnu 2024. godinu za 16,6 %, a istodobno je povećan broj sklopljenih nagodbi za 4 %.

U 2025. godini podneseno je 365 zahtjeva, sklopljene su 104 nagodbe, što čini 28 % predmeta ukupne vrijednosti 3.616.000,00 EUR. Može se istaknuti da je u 2025. godini došlo do povećanja broja sklopljenih nagodbi i do znatnog povećanja vrijednosti sklopljenih nagodbi.

Sklopljene nagodbe najvećim su se dijelom odnosile na predmete u kojima se zahtjevima tražilo priznanje prava vlasništva. Najčešće se ovdje radi o zahtjevima jedinica lokalne samouprave, ali i drugih pravnih osoba. Riječ je o nekretninama na kojima je u zemljišnoknjižnim postupcima prethodno proveden upis prava vlasništva za korist Republike Hrvatske, i to najčešće temeljem zakonske predmnjeve, iako se ne radi o nekretninama koje su stvarno vlasništvo države. U ovim postupcima pred državnim odvjetništvom podnositelj zahtjeva dostavlja isprave kojima dokazuju osnovu stjecanja vlasništva, a koje isprave u konačnici omogućuju priznanje prava vlasništva u mirnom postupku. Smatramo da su ovi predmeti iznimno važni zbog konačnog rješavanja imovinskopravnih odnosa na nekretninama. Posebno je značajno što se time u kratkom vremenu omogućuje daljnje ulaganje u nekretnine, često i iz razloga obnove ili pak realiziranja sredstava raznih fondova, odnosno to je vrlo važno za opći gospodarski razvoj.

Kada se govori o manjem broju sklopljenih nagodbi po zahtjevima drugih osoba u odnosu na broj nagodbi koje se sklope po zahtjevima države, može se općenito reći da se uglavnom radi o zaista spornim potraživanjima prema državi te u konačnici ove sporne odnose rješavaju sudovi. Ponajprije se radi o spornim potraživanjima i zahtjevima radi naknade štete zbog navodnog nepravilnog i nezakonitog rada tijela državne uprave, sudova i drugih osoba koje postupaju s prenesenim javnim ovlastima za koje bi država mogla odgovarati za štetu. Kod ovih zahtjeva u pravilu je sporna i odgovornost i visina postavljenih zahtjeva, pa nije niti moguće sporni odnos riješiti bez provođenja sudskog postupka.

I tijekom 2025. godine, kao i prethodnih godina, zaprimljeno je više zahtjeva za mirno rješenje spora u kojima pravne osobe zahtijevaju od države naknadu štete zbog navodne povrede prava EU-a, navodno počinjene povrede slobode poduzetništva i tržišne slobode, legitimnih očekivanja i prava na mirno uživanje vlasništva. Riječ je o iznimno složenim predmetima koji iziskuju detaljnu analizu činjenica, ali i analizu europskih propisa i prakse suda EU-a kako bi se mogla donijeti kvalitetna i na zakonu osnovana odluka o podnesenim zahtjevima. U pravilu se radilo o zahtjevima koji su postavljeni u vrlo visokim iznosima, a osim visine zahtjeva sporna je i sama osnovanost zahtjeva zbog čega nije došlo do sklapanja nagodbi.

f) Sklopljene nagodbe prema zastupanom tijelu, vrsti i vrijednosti spora u 2025. – podnositelj zahtjeva druge osobe

Naziv ministarstva ili drugog tijela	Stvarnopravni sporovi				Obveznopravni sporovi				Naknada štete				Radni sporovi				Ostali parnični sporovi				Ukupno podnositelj zahtjeva druge osobe			
	Podnositelj zahtjeva druge osobe				Podnositelj zahtjeva druge osobe				Podnositelj zahtjeva druge osobe				Podnositelj zahtjeva druge osobe				Podnositelj zahtjeva druge osobe							
	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. eura)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost (u tis. EUR)	Broj zahtjeva	Broj sklopljenih nagodbi	% sklopljenih nagodbi u odnosu na broj podnesenih zahtjeva	Vrijednost sklopljenih nagodbi (u tis. EUR)
Republika Hrvatska	40	6		73	11	3		61	22	1		0					2				75	10		134
Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije					2	2		30	13	2		6	1	1		10	1				17	5		46
Ministarstvo zdravstva																								
Ministarstvo hrvatskih branitelja						1		12														1		12
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU-a					1																1			
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	123	53		2.097	12	2		446	5	1		64									140	56		2.608
Ministarstvo unutarnjih poslova					2	1		3	3												5	1		3
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike																								
Ministarstvo financija					8	1		10	4	2		164									12	3		174
Ministarstvo gospodarstva									3												3			
Ministarstvo obrane	1	1		14	5	4		391	3	1		18									9	6		423
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova																								
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture					3				9												12			
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva	36	20		55	4	1		1	1	1		161									41	22		217
Ministarstvo turizma i sporta																								
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih					1				42												43			
Ministarstvo kulture i medija																								
Ministarstvo demografije i useljeništva																								
Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije																								
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje																								
Državne nekretnine d.o.o.					2																2			
Ostali	1								3								1				5			
UKUPNO	201	80	40%	2.240	51	15	29%	954	108	8	7%	413	1	1	100%	10	4				365	104	28%	3.616

Analizirajući predmete preventivne djelatnosti koji su bili inicirani podnošenjem zahtjeva za mirno rješenje spora od strane drugih osoba, prema zastupanom tijelu, vrsti i vrijednostima zahtjeva, razvidno je da se najveći broj predmeta općenito odnosio na stvarnopravne zahtjeve (55 %), a zatim po brojnosti slijede zahtjevi za naknadu štete (29,6 %) te obveznopravni zahtjevi (14 %).

Po broju zaprimljenih zahtjeva, ali i po broju sklopljenih nagodbi najveći broj predmeta odnosio se na Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. U zastupanju iz djelokruga ovog tijela tijekom 2025. godine zaprimljeno je 140 zahtjeva te je sklopljeno 56 izvansudskih nagodbi. U zastupanju ovog tijela u 2025. bilježimo i povećanje broja zaprimljenih zahtjeva, ali i veći broj sklopljenih nagodbi. Sklopljene nagodbe odnose se mahom na zahtjeve za priznanje prava vlasništva nekretnina. Kod ovih predmeta, osim činjenice da su u značajnom broju predmeta sklopljene nagodbe kada su zahtjevi osnovani, treba istaknuti da na pojedinim područjima pravne osobe i jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine), usprkos razlozima iz odluke državnog odvjetništva o neosnovanosti podnesenih zahtjeva za priznanjem vlasništva, pri čemu se podnositeljima ukazuje na ustaljenu praksu najvišeg suda u Republici Hrvatskoj, podnositelje ne odvrćaju od pokretanja parnice pred sudom.

Po brojnosti zaprimljenih zahtjeva (75) slijedilo je zastupanje Republike Hrvatske bez naznake zastupanog tijela te se također u najvećem broju radilo o predmetima stvarnopravnih zahtjeva. Nagodbe su sklopljene u 13,3 % predmeta (10).

Slijede zahtjevi u zastupanju Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih (43) u kojima nije došlo do sklapanja izvansudskih nagodbi.

Slijede zahtjevi u zastupanju Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (41) te su u zastupanju navedenog tijela sklopljene 22 izvansudske nagodbe, odnosno 53,7 % zahtjeva riješeno je u mirnom postupku. Radi se o predmetima priznanja prava vlasništva na nekretninama poljoprivrednog zemljišta koje nisu stvarno vlasništvo države, već podnositelji zahtjeva ispravama dokazuju svoje izvanknjižno vlasništvo tih nekretnina. Najčešće je upis prava vlasništva države prethodno bio proveden na temelju zakonske predmnjeve iz članka 362. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

S manjim brojem predmeta slijedi Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije (17) gdje su se zahtjevi odnosili na zahtjeve za naknadu štete zbog navodnog nepravilnog i nezakonitog rada sudova i državnih tijela te obveznopravne zahtjeve. S obzirom na strukturu zahtjeva, u zastupanju ovog tijela sklopljen je znatan broj izvansudskih nagodbi (5), odnosno 29,4 % zahtjeva riješeno je sklapanjem izvansudskih nagodbi.

Kod zahtjeva u zastupanju Ministarstva financija, a zaprimljeno je 12 zahtjeva, radilo se često o spornim potraživanjima koja proizlaze iz primjene poreznih i carinskih propisa ili se radi o zahtjevima za naknadom štete za koju podnositelji tvrde da im je nastala zbog navodnog nepravilnog i nezakonitog rada poreznih i carinskih tijela.

Po brojnosti se još mogu istaknuti predmeti u zastupanju Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (12), Ministarstva obrane (9) i Ministarstva unutarnjih poslova (5). Riječ je uglavnom o obveznopravnim zahtjevima koji najčešće proizlaze iz ugovornih obveza koje se zasnivaju na prethodno sklopljenim ugovorima o izvođenju građevinskih ili drugih radova.

10.2.1.2. Izdavanje tabularne isprave (članak 57. stavak 3. Zakona o zemljišnim knjigama)

Odredbom članka 57. Zakona o zemljišnim knjigama (Narodne novine broj 63/19, 128/22, 155/23, 127/24, dalje u tekstu ZZK) propisano je da će se smatrati kako je potpis osobe koja je kao tijelo pravne osobe raspolagala nekretninom na ispravi propisno ovjeren i kad ispravu supotpíše nadležno županijsko državno odvjetništvo u slučajevima kada je pravna osoba koja je raspolagala nekretninom prestala postojati, brisana je iz sudskog registra i nema pravnoga sljednika.

U ovim se predmetima radi o izdavanju tabularnih isprava i supotpisu ugovora o prodaji stanova, poslovnih prostora i garaža bivših stambenih zadruga i građevinskih poduzeća koja su brisana iz sudskog registra i nemaju pravnoga sljednika.

Zahtjev za izdavanje tabularne isprave 2021. – 2025.

Godina	Broj zahtjeva u radu	Riješeno pozitivno	Zahtjev odbijen	Ukupno riješeno
2021.	355	233	102	335
2022.	282	212	62	274
2023.	227	168	48	216
2024.	204	149	52	201
2025.	207	131	69	200

Kod postupanja u ovoj vrsti državnoodvjetničkih predmeta treba istaknuti da se radi o predmetima koji su značajni iz razloga što se temeljem tabularne izjave nadležnog državnog odvjetništva na nekretninama koje su bile predmet raspolaganja u razdoblju društvenog vlasništva, a i nakon toga vremena, omogućuje provedba upisa prava vlasništva u zemljišnoj knjizi. To je nerijetko preduvjet za daljnje raspolaganje nekretninama, ali i općenito za uređenje imovinskopravnih odnosa među suvlasnicima kada se radi o nekretninama u višestambenim objektima. U ovim se predmetima u cilju donošenja odluke o osnovanosti podnesenog zahtjeva stranaka u pravilu radi o potrebi ocjene valjanosti brojnih isprava koje svojim nastankom datiraju još iz razdoblja druge polovine prošlog stoljeća.

U 2025. nadležna županijska državna odvjetništva imala su u radu 207 predmeta u postupanju po odredbi članka 57. ZZK te je tijekom razdoblja riješeno 200 predmeta iz ove osnove, odnosno riješeno je 96,6 % predmeta. Pozitivno je riješeno 65,5 % predmeta, dok je zahtjev odbijen u 34,5 % predmeta. Predmeti u kojima je izostalo izdavanje tabularne isprave odnose se na zahtjeve u kojima je

priložena dokumentacija i dostavljene isprave bila manjkava ili nisu ispunjeni uvjeti za postupanje u smislu odredbe članka 57. ZZK.

Analizirajući podatke iz gore prikazanog petogodišnjeg razdoblja, treba istaknuti da je temeljem navedene zakonske odredbe državno odvjetništvo primilo 1.275 predmeta, od kojih je u 893 predmeta, odnosno u čak 70 % predmeta iz ove osnove, izdalo tabularnu ispravu kojom je omogućen upis u zemljišne knjige. Rješavanje ovih predmeta značajno je jer bi bez postupanja državnog odvjetništva na temelju ove zakonske ovlasti sve stranke bile primorane pokrenuti dugotrajne zemljišnoknjižne ili parnične postupke radi ostvarenja upisa u zemljišnu knjigu.

Broj zaprimljenih predmeta istovjetan je broju predmeta iz 2024. godine. Očekuje se daljnje postupno smanjenje priljeva ovih predmeta, što je rezultat činjenice da zemljišnoknjižni sudovi provode postupke upisa višestambenih zgrada u zemljišnu knjigu te postupke povezivanja zemljišne knjige i knjige položenih ugovora.

10.2.2. Odluke državnog odvjetništva u parnicama pred trgovačkim sudovima

a) Odluke i postupanje državnih odvjetništava u parnicama 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO	Primljeno novih zahtjeva	Odluke DO				Rasprave	Postupci pred sudom u kojima nije donijeta I-stup. Odluka	Žalbe DO	Izvanredni pravni lijekovi
			Odbijanje inicijative	Tužba	Odgovor na tužbu	Ostale odluke				
2021.	20	502	6	181	168	137	1.152	922	184	34
2022.	23	559	3	224	155	195	967	858	159	101
2023.	17	724	8	258	132	234	787	925	114	42
2024.	50	503	4	209	131	207	813	831	113	59
2025.	8	482	6	195	112	171	820	826	93	25

U 2025. godini zaprimljena su 482 nova zahtjeva u parničnim postupcima pred trgovačkim sudovima. Analizirajući podatke o broju zaprimljenih zahtjeva u petogodišnjem razdoblju, može se zaključiti da je broj zaprimljenih zahtjeva u 2025. godini nešto niži od prosjeka broja zaprimljenih zahtjeva za petogodišnje razdoblje. Manji broj parničnih predmeta svakako je i rezultat značajnog broja predmeta koji se riješe nagodbom u mirnom postupku koji je prethodio sudskom.

U parničnim je predmetima iz prethodnog razdoblja u 2025. godinu prenesen znatno manji broj neriješenih predmeta, i to čak za 84 %, te je u radu ostalo samo 8 predmeta, što s ukupnim brojem riješenih predmeta u 2025. godini i nadalje potvrđuje maksimalnu ažurnost u radu na ovoj vrsti predmeta.

U parničnim predmetima tijekom razdoblja donesene su 484 meritorne državnoodvjetničke odluke, od čega je podneseno 195 tužbi, u 112 predmeta sudovima su podneseni odgovori na tužbu, a u 171 predmetu donesene su odluke o stupanju Republike Hrvatske u parnice u ulozi umješaka, odluke u ponovnim sudskim postupcima nakon ukidne odluke višeg suda ili u predmetima koji su zaprimljeni nakon odluke suda o promjeni sudske, a time i državnoodvjetničke nadležnosti.

Županijska su državna odvjetništva tijekom 2025. godine zastupala na 820 rasprava u parničnim predmetima pred trgovačkim sudovima. Broj zastupanja na sudskim raspravama zadržan je na prošlogodišnjoj razini. I u 2025. godini kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju smanjuje se broj postupaka u kojima nisu donesene sudske odluke u parnicama pred trgovačkim sudovima u kojima je stranka Republika Hrvatska (826), što je zasigurno i posljedica zakonskih uređenja koja imaju za cilj ubrzati sudske postupke.

Izjavljena su 93 redovita i 25 izvanrednih pravnih lijekova. Broj izjavljenih redovitih pravnih lijekova smanjen je u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje za 17,70 %. Radi se o postupanju uvjetovanom sudskim odlukama za stranku koju zastupa državno odvjetništvo. Broj izvanrednih pravnih lijekova u odnosu na prethodno razdoblje smanjen je za 42,37 %, jer je u odnosu na sporna pitanja došlo do ujednačavanja sudske prakse pred najvišim sudom, što je rezultiralo i manjim brojem podnesenih izvanrednih pravnih lijekova.

Broj stvarnopravnih zahtjeva i sporova u kojima zastupaju županijska državna odvjetništva povećan je u odnosu na prethodnu 2024. godinu za 13,40 %. Broj stvarnopravnih zahtjeva u većoj mjeri ovisi o dinamici postupanja zemljišnoknjižnih sudova jer nove parnice većinom i proizlaze iz prethodno vođenih zemljišnoknjižnih postupaka u kojima protiv odluke suda nije dopušten pravni lijek, već je radi ispravka upisa moguće jedino pokretanje parničnog postupka pred redovitim sudom (pojedinačni ispravni postupci, postupci obnove zemljišne knjige i postupci povezivanja zemljišne knjige i knjige položenih ugovora). Radi se o parnicama u kojima su stranke pravne osobe te u većoj mjeri o parnicama između države i jedinica lokalne samouprave (općine i gradovi). U tim je sporovima prepoznata potreba da se postupci, kad god je to moguće, rješavaju u postupku mirenja pred nadležnim sudom, a u cilju izbjegavanja dugotrajnosti postupaka i smanjenja troškova postupaka.

U 2025. godini u parničnim predmetima došlo je do smanjenja broja zaprimljenih obveznopravnih zahtjeva za 10,85 %, dok je broj ostalih parničnih zahtjeva smanjen za 41,93 % u odnosu na prethodno razdoblje. Razlog tome je izostanak parnica pokrenutih radi utvrđenja ništetnih odluka o upisu u sudski registar novih društava na temelju izjave osnivača da ni on ni povezane osobe nemaju dugovanja s osnova poreza i javnih davanja koja izjava je neistinita. Zakonskom izmjenom propisano je da registarski sud od Porezne uprave elektroničkim putem pribavlja potvrdu o osobama koje imaju nepodmirenih dugovanja na osnovi javnih davanja u smislu općeg poreznog propisa.

Kada se analiziraju podatci prema stranačkoj ulozi u postupku, može se istaknuti da je u parnicama pred trgovačkim sudovima veći broj onih predmeta u

kojima država ostvaruje ove zahtjeve kao aktivna strana, tužitelj u sudskom postupku, od onih u kojima zastupa tuženika.

b) Broj tužbenih zahtjeva u parničnim predmetima po procesnom položaju 2021. – 2025.

Zastupanje RH		Tužitelj	Tuženik	Umješac	Ukupno
2021.	Broj zahtjeva	243	251	8	502
	Postotak	48 %	50 %	2 %	100 %
	Vrijednost zahtjeva (u tisućama EUR)	21.416	782.634	-	804.050
2022.	Broj zahtjeva	290	262	7	559
	Postotak	52 %	47 %	1 %	100 %
	Vrijednost zahtjeva (u tisućama EUR)	38.775	165.790	-	204.565
2023.	Broj zahtjeva	353	361	10	724
	Postotak	49 %	50 %	1 %	100 %
	Vrijednost zahtjeva (u tisućama EUR)	17.455	64.372	-	81.827
2024.	Broj zahtjeva	263	234	6	503
	Postotak	52 %	47 %	1 %	100 %
	Vrijednost zahtjeva (u tisućama EUR)	26.940	421.019	-	447.958
2025.	Broj zahtjeva	263	210	9	482
	Postotak	55 %	44 %	2 %	100 %
	Vrijednost zahtjeva (u tisućama EUR)	11.951	201.425	-	213.376

U izvještajnoj godini Republika Hrvatska bila je tužitelj u 55 % parničnih predmeta, a tuženik u 44 %. Uspoređujući podatke s ranijim razdobljima, zaključuje se da se država u 2025. godini pojavljivala kao tužitelj, aktivna strana u parničnim postupcima, u većem broju predmeta, odnosno u manjem broju parnica u ulozi tužene strane.

Vrijednost predmeta spora gdje je Republika Hrvatska tužena višestruko je veća nego vrijednost predmeta spora u predmetima u kojima je Republika Hrvatska tužitelj. Razlog tome je, kako je već ranije navedeno, velika vrijednost predmeta spora u parnicama radi naknade štete u kojima se od Republike Hrvatske potražuju iznosi u milijunima eura. Tužitelji svoje zahtjeve temelje na raznim osnovama, a često i na navodno počinjenoj povredi prava EU-a donošenjem određenih propisa, odnosno u primjeni tih propisa od strane domaćih sudova. Riječ je o posebno činjenično i pravno složenim predmetima koji su opsežnog činjeničnog supstrata i iziskuju posvećenost radu na prouci dokumentacije, pribavi očitovanja i podataka od raznih državnih tijela i institucija, a zahtijevaju i kontinuirano praćenje prakse Suda EU-a radi primjene te prakse u ovim sudskim postupcima. Treba istaknuti da se ovi posebno složeni predmeti sve češće odnose na resor energetike.

*c) Kretanje tužbenih zahtjeva u parničnim predmetima po vrsti spora
2021. – 2025.*

Godina	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Stvarnopravni	152	181	282	180	207
Obveznopravni	223	250	209	213	192
Naknada štete	80	70	87	54	50
Radni sporovi			42	1	1
Arbitražni postupci	3	1	1		1
Sporovi vezani uz stečaj	17	23	8	20	18
Zabrana nezakonitog štrajka			1	1	
Zaštita intelektualnog vlasništva		1	1	1	
Ostali parnični sporovi	27	33	93	33	13

Analizirajući gornje podatke o vrstama predmeta, primjećujemo da se najveći broj predmeta odnosio na stvarnopravne sporove 42,94 %, zatim obveznopravne sporove 39,83 %, sporove radi naknade štete 10,37 %, sporove vezane uz stečaj 3,73 %, ostale parnične sporove 2,69 %, dok su ostali sporovi zastupljeni u neznatnom broju.

Uspoređujući ove podatke s podacima iz prethodnog razdoblja, razvidno je da je tijekom 2025. godine povećan broj parničnih predmeta u kojima se ostvaruju stvarnopravni zahtjevi za 15 %, što je rezultat postupanja zemljišnoknjižnih sudova jer nove parnice većinom i proizlaze iz prethodno vođenih zemljišnoknjižnih postupaka u kojima protiv odluke suda nije dopušten pravni lijek, već je radi ispravka upisa moguće jedino pokretanje parničnog postupka pred redovitim sudom (pojedinačni ispravni postupci, postupci obnove zemljišne knjige i postupci povezivanja zemljišne knjige i knjige položenih ugovora).

Smanjen je broj ostalih parničnih sporova za 60,6 %, a rezultat je manji broj pokrenutih parnica radi utvrđenja ništetnim odluka o upisu u sudski registar novih društava na temelju izjave osnivača da ni on ni povezane osobe nemaju dugovanja s osnova poreza i javnih davanja koja izjava je neistinita. Zakonskom izmjenom propisano je da registarski sud od Porezne uprave elektroničkim putem pribavlja potvrdu o osobama koje imaju nepodmirenih dugovanja na osnovi javnih davanja u smislu općeg poreznog propisa.

d) Novi tužbeni zahtjevi – prema vrsti spora, zastupanom tijelu i procesnom položaju u 2025.

Naziv ministarstva ili drugog tijela	Stvarnopravni sporovi		Obveznopravni sporovi		Naknade štete		Radni sporovi		Arbitražni postupci		Sporovi vezani uz stečaj		Zabrana nezakonitog štrajka		Ostali parnični sporovi		Ukupno	
	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik	Tužitelj	Tuženik
Republika Hrvatska	23	17	14	16		13					1	1				1	38	48
Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije				2		6										1		9
Ministarstvo zdravstva																		
Ministarstvo hrvatskih branitelja			1														1	
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU-a			1	2													1	2
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	29	38	44	23	4	1									1	3	78	65
Ministarstvo unutarnjih poslova	1	1	1	4	5	3										1	7	9
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike																		
Ministarstvo financija	2	1	2	4		4	1			1	6	8				3	11	21
Ministarstvo gospodarstva		1			2	1											2	2
Ministarstvo obrane	2			7	2	1											4	8
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova																		
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	5	7		9		1											5	17
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva	50	11	32	1		2											82	14
Ministarstvo turizma i sporta			3														3	
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih				2		2												4
Ministarstvo kulture i medija																		
Ministarstvo demografije i useljništva																		
Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije																		
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje				1														1
Državne nekretnine d.o.o.	6		14	3													20	3
Ostali	6	3	1	2	2							1			2	1	11	7
Državno odvjetništvo – zaštita javnog interesa																		
UKUPNO:	124	79	113	76	15	34	1			1	7	10			3	10	263	210

U gornjem tabličnom prikazu nisu obuhvaćeni predmeti u kojima je u parnicama pred trgovačkim sudovima Republika Hrvatska sudjelovala u postupku kao umješlač, već samo kao jedna od parničnih stranaka, tužitelj ili tuženik. No, obuhvaćen je broj predmeta pred općinskim sudovima u kojima su županijska državna odvjetništva zbog kadrovskih nedostataka preuzela zastupanje od stvarno nadležnih općinskih državnih odvjetništava.

Analizirajući podatke, razvidno je da je u izvještajnom razdoblju, kao i u prethodno izvještajnom razdoblju, Republika Hrvatska u većem broju parnica bila zastupana na aktivnoj strani, kao tužitelj.

Država je kao stranka najviše sudjelovala u stvarnopravnim i obveznopravnim sporovima. U stvarnopravnim sporovima tužitelj je bila u 61,08 %, a tuženik u 38,91 % predmeta, dok je u obveznopravnim sporovima Republika Hrvatska bila tužitelj u 59,79 %, a tuženik u 40,21 % predmeta. U sporovima radi naknade štete Republika Hrvatska bila je tužitelj u 30,61 %, a tuženik u 69,39 % predmeta. U sporovima vezanima uz stečaj Republika Hrvatska bila je tužitelj 41,17 %, a tuženik 58,82 %. U ostalim parničnim sporovima Republika Hrvatska bila je u većoj mjeri tuženik.

Najbrojniji su sporovi u zastupanju Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (143). Riječ je o većem broju predmeta obveznopravnih zahtjeva u kojima je država većim dijelom na aktivnoj strani kao tužitelj, a kojima se potražuju isplate iz raznih osnova, najčešće s osnova korištenja nekretnina u državnom vlasništvu od strane bespravnih korisnika, ali i s osnova nelegalne eksploatacije mineralne sirovine. Ovo tijelo zastupa se i u najvećem broju stvarnopravnih sporova gdje se radi o parnicama radi priznanja prava vlasništva ili ispravka upisa u zemljišnoj knjizi.

Zatim po brojnosti slijede parnični predmeti u zastupanju Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (96). U zastupanju ovog tijela država je u 81,97 % predmeta na aktivnoj strani, kao tužitelj, te se radi o stvarnopravnim zahtjevima kojima država nastoji ostvariti upis prava vlasništva na poljoprivrednom ili šumskom zemljištu, ali i naplatiti tražbine s osnova raspolaganja ili korištenja državnog poljoprivrednog zemljišta.

Po broju parnica slijedi Republika Hrvatska bez naznake zastupanog tijela (86). Razvidno je da se veći broj ovih predmeta odnosio na stvarnopravne sporove u kojima je država tužitelj (sporovi radi ostvarenja upisa u zemljišne knjige), ali i obveznopravne sporove sa zahtjevima za isplatu, odnosno sporove radi naknade štete iz raznih osnova.

Slijede predmeti u zastupanju Ministarstva financija (32), koje generira obveznopravne sporove i sporove vezane uz stečaj.

U zastupanju Republike Hrvatske kao stranke u parnicama pred trgovačkim sudovima značajan je i broj predmeta pokrenutih na inicijativu društva Državne nekretnine d. o. o. (23). Riječ je o postupcima u kojima se najvećim dijelom zahtijeva isplata naknade za korištenje državnih nekretnina od bespravnih korisnika poslovnih prostora kojima upravlja društvo, režijski troškovi ili iseljenje i predaja u posjed

Republici Hrvatskoj ove imovine.

Značajan je i broj parničnih predmeta u zastupanju Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (22). Iz gornjih podataka razvidno je da se uglavnom radi o stvarnopravnim zahtjevima u kojima se ostvaruju zahtjevi za upisom pomorskog dobra kada je država tužitelj te obveznopravni zahtjevi u kojima se od države traži isplata za ulaganja u pomorsko dobro. Navedeni predmeti koji se odnose na zaštitu pomorskog dobra imaju poseban značaj jer cijenimo da ova imovina kao jedan od naših najznačajnijih i najvrednijih resursa nije u dovoljnoj mjeri sustavno zaštićena kroz nadzor inspeksijskih službi.

Slijede s podjednakim brojem predmeti u zastupanju Ministarstva unutarnjih poslova (16), Ministarstvo obrane (12), Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije (9), a uglavnom se radi o parnicama radi naknade štete i isplate u kojima je država tužena.

U stvarnopravnim i obveznopravnim sporovima Republika Hrvatska u većem je broju predmeta na aktivnoj strani. Kod stvarnopravnih zahtjeva uglavnom je riječ o parnicama radi utvrđenja prava vlasništva ili ispravka upisa u zemljišne knjige, a kod obveznopravnih zahtjeva uglavnom je riječ o isplatama s osnova korištenja nekretnine, kao i s osnova korištenja državnog poljoprivrednog zemljišta. U sporovima za naknadu štete Republika Hrvatska u većem je broju predmeta na pasivnoj strani. Uglavnom je riječ o tužbama zbog navodnog nepravilnog i nezakonitog rada državnih tijela i sudova za čiji rad odgovara Republika Hrvatska te predmetima u kojima se naglašava odgovornost Republike Hrvatske zbog navodno počinjene povrede prava Europske unije. U navedenim predmetima u kojima se potražuju iznimno visoki iznosi naknade štete tužitelji predlažu i postavljanje prethodnih pitanja Sudu Europske unije.

Ostala tijela slijede u zastupanju s manjim brojem predmeta.

10.2.3. Odluke trgovačkih sudova u parnicama u kojima zastupa državno odvjetništvo

a) *Uspjeh u parnicama pred trgovačkim sudovima 2021. – 2025.*
(prema broju zahtjeva)

Godina	Sudske odluke			Uspjeh u parnicama – presude/rješenja					
	Presude/rješenja (broj)	Sudska nagodba (broj)	Ukupno sudskih odluka	Dobiven u cijelosti (broj)	Postotak dobivenih	Izgubljen u cijelosti (broj)	Postotak izgubljenih	Djelomično dobiven/izgubljen (broj)	Postotak djelomično dobivenih/izgubljenih
2021.	536	31	567	334	62 %	169	32 %	33	6 %
2022.	467	21	488	318	68 %	109	23 %	40	9 %
2023.	416	45	461	283	68 %	95	23 %	38	9 %
2024.	416	24	440	297	71 %	93	22 %	26	6 %
2025.	452	25	477	318	70 %	104	23 %	30	7 %

Trgovački su sudovi u 2025. godini u parnicama u kojima je zastupalo državno odvjetništvo donijeli ukupno 477 odluka, što je u odnosu na 2024. godinu povećanje za 8,40 %, što je svakako posljedica zakonskih uređenja koja imaju za cilj ubrzati sudske postupke. Od ukupnog broja sudskih odluka donesenih tijekom 2025. godine u predmetima u kojima sudjeluje Republika Hrvatska 94,75 % odnosi se na presude/rješenja, a 5,24 % na sudske nagodbe. U usporedbi s prethodnom 2024. godinom povećan je broj parnica koje su okončane sudskom odlukom (presudom/rješenjem), dok je broj parnica okončanih nagodbom zadržan na prošlogodišnjoj razini.

Od ukupno 477 sudskih odluka 70 % doneseno je u korist Republike Hrvatske zastupane po državnom odvjetništvu, a 23 % sporova izgubljeno je u cijelosti. Državno odvjetništvo djelomično je uspjelo u zastupanju u 7 % predmeta. Ovdje se ističe da je postotak "dobiven u cijelosti", "izgubljen u cijelosti" i "djelomično dobiven/izgubljen" izračunat u odnosu na broj donesenih presuda/rješenja, što znači da nisu uračunate nagodbe. Također, vezano za uspješnost u zastupanju treba istaknuti da se u uspješnost ne broje predmeti u kojima državno odvjetništvo zastupa Republiku Hrvatsku kao umješaka u parnicama pred sudovima.

Promatrajući petogodišnje razdoblje, može se primijetiti da je u izvještajnom razdoblju 2025. godine zadržan trend uspješnosti dobivenih parnica u korist Republike Hrvatske, što je rezultat kvalitetnog i uspješnog zastupanja Republike Hrvatske od strane državnog odvjetništva.

*b) Uspjeh u parnicama pred trgovačkim sudovima 2021. – 2025.
(prema vrijednosti spora)*

Godina	Sudske odluke		Uspjeh prema vrijednosti spora – presude/rješenja/sudske nagodbe			
	Presude/rješenja (broj)	Sudska nagodba (broj)	Ukupna vrijednost dobivenog (u tisućama eura)	Postotak dobivenog u odnosu na vrijednost	Ukupna vrijednost izgubljenog (u tisućama eura)	Postotak izgubljenog u odnosu na vrijednost
2021.	536	31	450.907	90 %	49.297	10 %
2022.	467	21	172.230	85 %	29.278	15 %
2023.	416	45	721.370	98 %	13.289	2 %
2024.	416	24	74.891	89 %	9.374	11 %
2025.	452	25	398.150	96 %	15.673	4 %

Gornji tablični podatci pokazuju da je i nadalje zadržan trend visoke uspješnosti u zastupanju Republike Hrvatske kada se ona promatra prema vrijednosti spora. U 2025. godini dobiveno je sporova u vrijednosti od 398.150.000,00 EUR, odnosno 96 %. Napominjemo da je u ovom iznosu dobivenih sporova uračunata i vrijednost sklopljenih sudskih nagodbi, a predmeti u kojima državno odvjetništvo zastupa kao umješac nisu iskazani kroz ove podatke.

I u ovom izvještajnom razdoblju uspješnost prema vrijednosti zahtjeva najviša je upravo u parnicama radi naknade štete u kojima su zahtjevi postavljeni u vrlo visokim iznosima. Državno odvjetništvo uspješno osporava takve tužbene zahtjeve, a sudovi prihvaćaju pravna shvaćanja iz odgovora na tužbu, podnesaka i dokaza koje tijekom postupka sudu prezentira državno odvjetništvo. U toj vrsti predmeta radi se o zahtjevima pravnih osoba koje svoje zahtjeve temelje na navodnom nepravilnom i nezakonitom radu tijela državne uprave za koje odgovara država, kao i nepravilnom i nezakonitom radu sudova i tijela s javnim ovlastima. Radi se o parnicama koje su nerijetko proizišle iz određenih prethodno vođenih postupaka u kojima je javnopravno tijelo kao stranka sudjelovalo u upravnim sporovima, odnosno odluke tih tijela upravni su sudovi ocijenili nezakonitima te su odluke poništene. Često upravo iz tih razloga tužitelji u parnicama drže da im nezakonitost utvrđena u okviru upravnosudskog postupka daje osnovu za potraživanja prema državi s osnove naknade štete. Također, tužitelji svoje zahtjeve temelje i na navodno počinjenoj povredi prava EU-a donošenjem određenih propisa. Riječ je o posebno činjenično i pravno složenim predmetima koji su opsežnog činjeničnog supstrata te iziskuju posvećenost radu na prouci dokumentacije, pribavi očitovanja i podataka od raznih državnih tijela i institucija, a zahtijevaju i kontinuirano praćenje prakse Suda EU-a radi primjene te prakse u ovim sudskim postupcima. Treba istaknuti da se ovi posebno složeni predmeti sve češće odnose na resor energetike.

Također, treba naglasiti i istaknuti uspješnost državnog odvjetništva u zastupanju u predmetima radi naknade štete zbog ulaganja u pomorsko dobro u odnosu na zahtjeve koji se temelje na navodnim procjenama nekretnina pomorskoga dobra u postupcima pretvorbe društvenih poduzeća, kao i zahtjevima prema nepoštenim posjednicima državnih nekretnina koji su godinama ubirali koristi od te imovine na način da su neovlašteno omogućivali da tu imovinu koriste treći, uz plaćanje izdašnih iznosa naknade nevlasnicima. Ovdje je nužno istaknuti da su takve situacije mnogobrojne, a uz to i da su kao takve trajale dugi niz godina, što je nužno dovelo do iznimno složenih odnosa među strankama koji dodatno kompliciraju sudske postupke i utječu na njihovu složenost i duljinu trajanja. To se u konačnici odražava i na stanje i zapuštenost brojnih nekretnina u državnom vlasništvu kojima je upravo zbog te činjenice svako daljnje raspolaganje otežano. Nužno je stoga da upravitelji nekretnina u državnom vlasništvu putem svojih službi kontinuirano provjeravaju način korištenja i stanje nekretnina, jer zanemarivanje obavljanja ovih poslova osim neučinkovitog upravljanja dovodi i do dugotrajnih i skupih sudskih postupaka neizvjesnog ishoda.

Svakako treba istaknuti da uspješnost proizlazi i iz uspješnog zastupanja u parnicama u kojima se ostvaruju stvarnopravni zahtjevi u kojima vrijednost spora predstavljaju tržišne vrijednosti nekretnina koje su predmet sudskog postupka. Državno odvjetništvo uspješno je zastupalo u predmetima u kojima je osporilo takve neosnovano postavljene zahtjeve koji se odnose na nekretnine vrijednog građevinskog zemljišta, stanova i poslovnih prostora, poslovnih objekata te kada se u sporu zahtijevalo utvrđenje prava vlasništva države na vrlo vrijednim nekretninama u pretvorbi neprocijenjenog građevinskog zemljišta, stanova i poslovnih prostora, šuma i šumskog zemljišta, poljoprivrednog zemljišta i drugim nekretninama na kojima je država vlasništvo stekla *ex lege* ili se pak zahtijeva utvrđenje da određene nekretnine predstavljaju opće dobro (pomorsko dobro).

Također valja istaknuti da je tijekom izvještajnog razdoblja zaprimljen i veći broj predmeta u kojima su donesene za državu povoljne sudske odluke u parnicama u kojima je državno odvjetništvo u zastupanju Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine i na temelju inicijative društva Državne nekretnine d. o. o. potraživalo isplate s osnova naknade za bespravno korištenje poslovnih prostora u vlasništvu države. Međutim, u ovim predmetima najčešće se sudski postupak dodatno komplicira činjenicom da korisnici poslovnih prostora nerijetko protutužbenim zahtjevima zahtijevaju i isplatu sredstava s osnova izvršenih ulaganja u poslovne prostore pa se parnični postupci vode u dužem razdoblju, a nakon čega se nerijetko događa da dužnici, pravne osobe, završe u stečajnom postupku te država nikada ne uspijeva naplatiti svoja potraživanja. Dakle, bilo bi opravdano sklapanje ugovora s korisnicima prostora, jer dugotrajne parnice, iako poluču pozitivnu sudsku odluku, na kraju rezultiraju nemogućnošću namirenja potraživanja države i stoga nisu rješenje problema neuređenosti osnova korištenja poslovnih prostora.

U 2025. godini ukupna vrijednost izgubljenoga iznosila je 15.673.000,00 EUR, što u postotku čini 4 % ukupne vrijednosti spora.

10.2.4. Odluke u stečajnim i predstečajnim predmetima

Stečajni postupak provodi se radi skupnog namirenja vjerovnika stečajnog dužnika unovčenjem njegove imovine te raspodjelom prikupljenih sredstava vjerovnicima i u tom postupku sudjeluje državno odvjetništvo kao zastupnik po zakonu Republike Hrvatske. Prijedlog za otvaranje stečajnog postupka ovlašten je podnijeti vjerovnik ili dužnik, dok je Financijska agencija dužna podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka ako pravna osoba u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje ima evidentirane neizvršene osnove za plaćanje u neprekinutom razdoblju od 120 dana. Stečajni se postupak može otvoriti ako sud za dužnika utvrdi njegovu nesposobnost za plaćanje (postojanje evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje u očevidniku u neprekinutom razdoblju od 60 dana) i njegovu prezaduženost (ako je imovina dužnika pravne osobe manja od postojećih obveza).

Predstečajni postupak provodi se radi uređivanja pravnog položaja dužnika i njegova odnosa prema vjerovnicima, sprječavanja nesposobnosti plaćanja i održavanja njegove djelatnosti. Prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka ovlašten je podnijeti isključivo sam dužnik. Zakonom je propisano da se predstečajni postupak nad dužnikom može otvoriti u slučaju kada sud utvrdi postojanje prijetee nesposobnosti za plaćanje na strani dužnika (da svoje postojeće obveze neće moći ispuniti po dospelju).

Riječ je o hitnim postupcima koji se pokreću na prijedlog ovlaštene osobe. Zakonom je propisan rok u kojem se predstečajni postupak nad dužnikom mora dovršiti (120 dana do maksimalno 180 dana od otvaranja predstečajnog postupka).

Zakonski je rok za prijavu tražbine u stečajnom postupku 60 dana od otvaranja stečajnog postupka, a rok za prijavu tražbine u predstečajnom postupku je 21 dan od otvaranja tog postupka. Propuštanje roka za prijavu tražbina u stečajnom ili predstečajnom postupku ima za posljedicu gubitak prava na prijavu tražbine i nemogućnost namirenja. Zbog toga je za ostvarivanje tražbina države kao vjerovnika u ovim postupcima nužno postupanje državnog odvjetništva u propisanim, kratkim rokovima. To postupanje ovisi o ažurnosti drugih državnih tijela koja podatke o svojim tražbinama trebaju pravodobno dostaviti nadležnom državnom odvjetništvu.

U stečajnim i predstečajnim postupcima sudska pismena dostavljaju se sudionicima postupka objavom pismena na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova. Podnesci se podnose na propisanim obrascima. U ovim postupcima svaki vjerovnik snosi svoje troškove postupka.

Državno odvjetništvo na prijedlog državnih tijela, najčešće Ministarstva financija, Porezne uprave, podnosi nadležnom trgovačkom sudu prijedloge za otvaranje stečajnog postupka i/ili prijavljuje tražbine državnih tijela u stečajnim i predstečajnim postupcima pokrenutima po prijedlogu drugih vjerovnika ili samog dužnika.

Državno odvjetništvo u tim postupcima podnosi i obavijesti o postojanju razlučnih i izlučnih prava na nekretninama stečajnog dužnika koja postoje u korist

države. Za ostvarivanje boljeg statusa u cilju namirenja tražbina države koje se ostvaruju u stečajnim postupcima važno je istaknuti da općinska državna odvjetništva na prijedlog Ministarstva financija, Porezne uprave, podnosi prijedloge za osiguranje novčanih tražbina s osnove poreznog duga i drugih javnih davanja zasnovanim na založnom pravu na nekretninama. Na ovaj način Republika Hrvatska u stečajnom postupku ima položaj razlučnog vjerovnika i daleko bolju mogućnost namirenja svoje tražbine kod unovčenja takvih nekretnina u stečaju. Međutim, založno pravo kao sredstvo osiguranja naplate tražbina s osnove poreznog duga često je upisano nakon već ranije upisanog osiguranja založnim pravom u korist banaka i drugih financijskih institucija. U tom slučaju ti vjerovnici imaju prvenstveno pravo na namirenje iz vrijednosti založene nekretnine/pokretnine.

U stečajnim i predstečajnim postupcima državno odvjetništvo aktivno sudjeluje na skupštinama vjerovnika zastupajući interese države kao jednog od vjerovnika. Na skupštinama vjerovnika odlučuje se o svim važnim pitanjima koja se odnose ponajprije na unovčenje imovine, ali i o pitanjima koja se odnose na pokretanje ili nastavak već započetih postupaka čiji ishodi mogu dovesti do povećanja imovine i vrijednosti stečajne mase iz koje se namiruju vjerovnici.

a) Stečajni predmeti – odluke državnog odvjetništva 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO	Primijeno novih zahtjeva	Ukupno u radu u DO	Meritorne državnoodvjetničke odluke (MDO)											Ostale odluke	Ukupno donesenih odluka
				Odbijanje inicijative	Prijedlog za otvaranje stečaja	Prijedlog za nastavak postupka – naknata na dioba	Prijava novčane tražbine u stečaju/likvidaciji	Iznos novčane tražbine (u tisućama EUR)	Prijava novčane tražbine u stečaju/likvidaciji i obavijest o razlučnom/izlučnom pravu	Iznos novčane tražbine (u tisućama EUR)	Obavijest o razlučnom/izlučnom pravu	Prijedlog za imenovanje likvidatora i/ili imovinskog brisanog društva	Službena bilješka kojom se okončava rad	Ukupno MDO		
2021.	161	5.231	5.392	25	658	36	638	79.357	102	15.477			2.970	4.429	801	5.230
2022.	235	5.810	6.045	13	464	29	617	89.599	115	35.090	2		3.810	5.050	953	6.003
2023.	147	4.744	4.891	12	439	26	491	100.175	123	28.410	2		2.986	4.079	781	4.860
2024.	144	5.024	5.168	7	422	20	643	52.296	115	49.654	1		3.158	4.366	772	5.138
2025.	121	4.051	4.172	12	338	16	484	81.515	102	129.932	4		2.399	3.355	828	4.183

U izvještajnoj godini zaprimljen je ukupno 4.051 zahtjev, što u odnosu na 2024. godinu predstavlja smanjenje broja stečajnih predmeta od 19,37 %.

Kada se novozaprimljenim zahtjevima pribroje oni koji su ostali u radu iz 2024. godine, u 2025. godini ukupno su u radu bila 4.172 zahtjeva. Tijekom razdoblja riješeno je 100 % zahtjeva.

Od riješenih predmeta u njih 12 odbijena je inicijativa za postupanje, sudovima je podneseno 338 prijedloga za otvaranje stečaja, 16 prijedloga za nastavak postupka / naknadnu diobu, 484 prijave novčanih tražbina u stečaju/likvidaciji u vrijednosti od 81.515.000,00 EUR, 102 prijave novčanih tražbina i obavijesti o razlučnom pravu ukupne vrijednosti 129.932.000,00 EUR.

Analizirajući podatke, može se zaključiti da je broj stečajnih predmeta smanjen kako je uvodno istaknuto, ali je istodobno iznimno povećan iznos novčane tražbine koja se prijavljuje u stečajnim postupcima. Još uvijek je izrazito velik broj zaprimljenih predmeta skraćenih stečajnih postupaka (2.487 predmeta) koji se sukladno Stečajnom zakonu pokreću na zahtjev regulatornog tijela, FINA-e, u situaciji blokade računa tih subjekata kroz zakonom propisano razdoblje, a radi se o subjektima koji nemaju ni imovine ni zaposlenih.

I u ovom izvještajnom razdoblju najveći se broj prijavljenih tražbina u ovim postupcima odnosio na tražbine Ministarstva financija, Porezne uprave, ili Carinske uprave s osnova poreznog ili carinskog duga.

Potrebno je istaknuti da se u 17,40 % predmeta u kojima država tražbine ostvaruje u stečajnim postupcima radi o osiguranim tražbinama koje država ostvaruje kao razlučni vjerovnik. To znači da se radi o tražbinama koje su prethodno osigurane prisilno ili dobrovoljno zasnovanim založnim pravima na imovini dužnika. Iznos osiguranih tražbina koje su prijavljene u stečajnim postupcima povećan je u odnosu na ranije razdoblje, a radi se o iznosu od 129.932.000,00 EUR.

b) Stečajni predmeti – odluke suda 2021. – 2025.

Godina	Rasprave	Odluke suda o tražbini RH					Postupci u kojima sud nije donio odluku o obustavi/zaključenju stečaja	Pravni lijek DO	Revizija	Tužba DO radi utvrđenja / osporavanja tražbine
		Utvrđena	Iznos utvrđene tražbine (u tisućama eura)	Osporena	Iznos osporene tražbine (u tisućama eura)	Ukupno odluka suda o tražbini RH				
2021.	3.585	553	59.228	19	9.025	572	2.076	25		7
2022.	3.054	577	84.293	22	4.886	599	1.897	26	1	17
2023.	2.486	528	109.506	14	82	542	1.852	28		4
2024.	2.850	667	79.669	19	79.917	686	1.941	30		9
2025.	2.350	471	73.530	9	121.977	480	1.795	23		10

U izvještajnoj godini u stečajnim predmetima državno je odvjetništvo zastupalo na 2.350 ročišta kod trgovačkih sudova. Broj ročišta smanjen je u odnosu na 2024. godinu.

Radilo se o ispitnim i izvještajnim ročištima i skupštinama vjerovnika u stečajevima u kojima država ostvaruje svoje prijavljene tražbine. Ročišta radi ispitivanja tražbina značajna su, a priprema za zastupanje na tim ročištima važna je jer na njima vjerovnici imaju priliku eventualno osporiti tražbine drugih vjerovnika i u slučaju kada te tražbine nije osporio stečajni upravitelj. Kako bi se kritički razmotrila prethodno dostavljena očitovanja stečajnog upravitelja o prijavljenim tražbinama, kao i prijedlozi odluka stečajnog upravitelja u cilju unovčenja imovine dužnika, nerijetko je radi zastupanja na ispitnim i izvještajnim ročištima potrebno detaljno analizirati isprave na kojima se temelje prijavljene tražbine drugih vjerovnika u stečaju, ali i podatke o imovini dužnika, analizirati eventualne postupke u kojima dužnik već sudjeluje ili se vode u odnosu na imovinu koja predstavlja stečajnu masu. U ovoj analizi državno odvjetništvo koristi postojeću, a nužnu iznimno kvalitetnu suradnju s poreznim tijelima.

Od ukupno prijavljenih tražbina države i njenih tijela u stečajnom postupku za 471 tražbinu trgovački su sudovi donijeli rješenja kojima se te tražbine utvrđuju, i to u iznosu od 73.530.000,00 EUR, a za 9 tražbina donijeli su rješenja kojima se utvrđuje da su te tražbine osporene, i to u iznosu od 121.977.000,00 EUR. Razlog ovako visokom iznosu osporene tražbine jest u tome što je jednom stečajnom postupku osporena tražbina u iznosu od 112.883.050,53 EUR, koje je osporavanje naknadno otklonjeno. U odnosu na prethodno razdoblje bilježi se smanjenje broja osporenih tražbina za 52,63 %. Razlog tome je činjenica sada ustaljene prakse sudova u pogledu tražbina koje država ostvaruje kao vjerovnik I. višeg isplatnog reda (tražbine

s osnove doprinosa iz plaće i na plaću, porezi i doprinosi na dohodak i doprinosi za mirovinsko i zdravstveno osiguranje).

Državno je odvjetništvo na rješenja trgovačkih sudova o utvrđenim, odnosno osporenim tražbinama izjavilo 23 redovna pravna lijeka. Tijekom 2025. u stečajnim predmetima nije izjavljen niti jedan izvanredni pravni lijek.

U 10 predmeta državna su odvjetništva podnijela tužbe radi utvrđenja osnovanom osporene tražbine.

U pogledu naplate i namirenja u stečajnim postupcima može se zaključiti da do namirenja dolazi uglavnom u postupcima gdje su tražbine države osigurane različitim pravima na imovini dužnika nad kojim je otvoren stečajni postupak. Dakle, nužno je, ako postoje dospjele, a nepodmirene tražbine, da se radi osiguranja njihove naplate odmah zasnije založno pravo.

Kada se pak radi o različitim pravima na vozilima, strojevima i drugim pokretninama, može se reći da se u pravilu radi o imovini koja ili nije dostupna ili nije u posjedu stečajnog upravitelja ili je riječ o neupotrebljivoj i bezvrijednoj imovini. Razlog tome je što je od trenutka stvarnog poslovanja dužnika do otvaranja stečajnog postupka proteklo dulje vremensko razdoblje. Dakle, ako se promatra interes vjerovnika, tada bi stečajne postupke trebalo otvarati u što kraćem razdoblju od stvarnog prestanka poslovanja pojedinog subjekta.

10.2.4.1. Predstečajni predmeti

a) Predstečajni predmeti – odluke državnog odvjetništva 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO	Primljeno novih zahtjeva	Ukupno u radu u DO	Meritorne državnoodvjetničke odluke (MDO)							Ostale odluke	Ukupno donesenih odluka
				Odbijanje inicijative	Prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka	Prijava novčane tražbine u predstečaju	Iznos novčane tražbine (u tisućama EUR)	Obavijest o razlučnom/izlučnom pravu	Službena bilješka kojom se okončava rad	Ukupno MDO		
2021.	17	153	170		1	58	13.008		17	76	50	126
2022.	2	174	176			76	42.847		15	91	37	128
2023.	12	141	153			54	40.162		16	70	74	144
2024.	6	158	164			88	10.996		13	101	61	162
2025.	4	180	184		1	80	167.839	2	18	101	78	179

Iz gornjih podataka o predstečajnim predmetima i donesenim odlukama državnog odvjetništva u 2025. godini može se zamijetiti da je došlo do povećanja broja zaprimljenih zahtjeva (180). Povećanje iznosi 13,92 % u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Ukupan broj predmeta u radu također bilježi povećanje za

12,19 %. Tijekom 2025. godine državno odvjetništvo imalo je u radu 184 predstečajna predmeta.

U predstečajnim postupcima tijekom 2025. godine podneseno je 80 prijava novčanih tražbina u iznosu od 167.839.000,00 EUR. U odnosu na ranije izvještajno razdoblje iznimno je povećan iznos prijavljenih novčanih tražbina. Najvećim se dijelom prijave tražbina odnose na zastupanje Ministarstva financija, Porezne uprave.

Ukupno je tijekom 2025. godine doneseno 179 odluka, što je 10,49 % veći broj odluka državnog odvjetništva nego u prethodnom razdoblju, od čega 101 meritorna državnoodvjetnička odluka.

b) Predstečajni predmeti – odluke suda 2021. – 2025.

Godina	Rasprave	Odluke suda o tražbini RH					Predstečajni sporazum		Pravni lijek DO	Revizija	Tužba DO radi utvrđenja / osporavanja tražbine
		Utvrđena	Iznos novčane tražbine (u tisućama EUR)	Osporena	Iznos novčane tražbine (u tisućama EUR)	Ukupno odluka suda	Glasanje o planu restrukturiranja (broj)	Novčana tražbina RH po potvrđenom sporazumu (u tisućama EUR)			
2021.	167	103	14.890	12	1.891	115	41	8.704	5		1
2022.	199	90	7.919	9	1.543	99	32	3.316	2		4
2023.	178	84	8.471	4	51	88	35	8.103	3		2
2024.	233	103	27.916	10	451	113	61	24.707	1		1
2025.	198	101	12.971	3	1.243	104	37	6.171	1		2

U izvještajnom razdoblju u predstečajnim predmetima državna su odvjetništva sudjelovala na 198 ročišta i skupština vjerovnika, što je u odnosu na 2024. godinu manje za 15 %.

Trgovački su sudovi za 101 tražbinu države kao vjerovnika donijeli rješenja kojima se te tražbine utvrđuju, i to u iznosu od 12.971.000,00 EUR, a za 3 tražbine donijeli su rješenja kojima se tražbine smatraju osporenima, u iznosu od 1.243.000,00 EUR. U 37 predmeta državno je odvjetništvo u zastupanju države kao vjerovnika glasalo o prijedlogu Plana restrukturiranja dužnika, odnosno o predloženom predstečajnom sporazumu, što je značajno manje nego u prethodnoj 2024. godini. Međutim, kada se promatra petogodišnje razdoblje, može se reći da je u prosjeku. Ukupno su tijekom razdoblja zaprimljene 104 sudske odluke, a u predmetima u kojima su potvrđeni predstečajni sporazumi novčane tražbine Republike Hrvatske po sporazumu iznose 6.171.000,00 EUR.

Tijekom razdoblja podnesene su samo 2 tužbe radi utvrđivanja osnovanom u postupku osporena tražbina države kao vjerovnika, odnosno osporavanja tražbine drugih vjerovnika.

U radu na predstečajnim predmetima može se primijetiti načelno da dužnici vrlo često predstečajni postupak koriste kako bi izbjegli otvaranje stečaja nad društvom. Naime, dužnici, koji iako kumuliraju odavno dospjela dugovanja prema trećim osobama, u pravilu niti ne obavljaju poslovanje, koriste provođenje statusnih promjena za društva predviđene Zakonom o trgovačkim društvima i Zakonom o sudskom registru (provode se osnivanja novih društava te pripajanja društava dužnika novoosnovanim društvima), a nakon toga predlažu otvaranje predstečajnog postupka prije nego što su nastupili stečajni razlozi. Iako regulatorno tijelo, Financijska agencija, podnosi prijedloge za otvaranje stečajnog postupka jer postoje stečajni razlozi, sudovi u takvim situacijama, kada je ranije zaprimljen prijedlog dužnika za otvaranje predstečajnog postupka, donose rješenja o otvaranju predstečajnih postupaka na temelju činjenica koje su postojale u trenutku podnošenja tog prijedloga, iako su u trenutku donošenja rješenja već nastupili stečajni razlozi. Može se zaključiti da ovdje izostaje kritička analiza stvarnog stanja dužnika od strane sudova, a u postupanju dužnika očita je zlouporaba prava. Međutim, žalbu protiv rješenja o otvaranju predstečajnog postupka ima pravo podnijeti samo dužnik, ali ne i vjerovnici. Također, mora se istaknuti i činjenica da se vrlo često nameće zaključak kako dužnici prijavljivanjem vrlo visokih tražbina povezanih osoba *de facto* upravljaju cijelim predstečajnim postupkom te upitnim ostvarivanjem potrebnih većina realiziraju predstečajni sporazum i umanjuju tražbine vjerovnika koji godinama čekaju namirenje vlastitih potraživanja. Često se stoga nameće zaključak da se radi o postupku koji je nerijetko usmjeren na ostvarivanje drugih interesa dužnika, a ne na stvarni nastavak poslovanja i reguliranja svojih obveza prema vlastitim vjerovnicima.

10.2.5. Odluke u upravnim sporovima

a) Upravni sporovi 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO	Primljeno novih predmeta									Ukupno u radu pred DO	Rasprave	Žalbe DO	inicijativa za podnošenje ZZIPP
		Zastupanje po zakonu				Zastupanje po punomoći				Ukupno zaprimljeno				
		Tužitelj	Tuženi	Zainteresirana osoba	Ukupno	Tužitelj	Tuženi	Zainteresirana osoba	Ukupno					
2021.	20	41	6	267	314	2	1.175		1.177	1.491	1.511	179	21	5
2022.	29	47	15	239	301		241	7	248	549	578	198	49	2
2023.	23	34	4	222	260	5	382	2	389	649	672	145	29	1
2024.	94	31	6	160	197	3	219	5	227	424	518	175	315	
2025.	8	23	4	128	155	4	116	1	121	276	284	113	13	

U izvještajnoj godini bilo je zaprimljeno ukupno 276 predmeta upravnih sporova, što je smanjenje u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje za 34,90 %.

Od ukupnog broja ovih predmeta (276) državno odvjetništvo zastupalo je po zakonu u 155 predmeta (56,16 %), a po punomoći zastupalo je u 121 predmetu (43,84 %).

U upravnim sporovima državno odvjetništvo na temelju punomoći zastupa tužena javnopravna tijela, i to Ministarstvo hrvatskih branitelja, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Ministarstvo obrane i Ministarstvo financija.

Državno je odvjetništvo u predmetima upravnih sporova u 155 predmeta zastupalo po zakonu, od kojih je u 14,84 % predmeta na strani tužitelja, u 2,58 % predmeta na strani tuženika i u 82,58 % predmeta kao zainteresirana osoba radi zaštite javnog interesa. U zaštiti javnog interesa ili kao stranka *sui generis* državno je odvjetništvo u izvještajnom razdoblju pokrenulo 17 upravnih sporova. Kad je riječ o predmetima u kojima državno odvjetništvo sudjeluje kao stranka *sui generis* u zaštiti javnog interesa, to su upravni sporovi koji se odnose na postupke denacionalizacije, neprocijenjene imovine ili statusa općih dobara.

Iako sukladno članku 36. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 36/2024) sud može presudom riješiti spor bez rasprave u zakonom propisanim slučajevima, državno je odvjetništvo tijekom izvještajnog razdoblja zastupalo na ukupno 113 rasprava. Međutim, u odnosu na 2024. godinu smanjenje broja rasprava je za 35,43 %, ali ponajprije iz razloga što je u izvještajnoj godini zaprimljeno znatno manje predmeta upravnih sporova.

Tijekom 2025. godine izjavljeno je 13 pravnih lijekova na odluke sudova donesene u upravnim sporovima.

b) Upravni sporovi – odluke DO i sudova 2021. – 2025.

Godina	Odluke DO						Ukupno donesenih odluka	Odluke suda za stranku koju zastupa DO (RH/DO tužitelj/tuženik)				Postupci u kojima nije donijeta I-stupajnska.presuda
	Meritorne odluke (MDO)					Ostale odluke		Spor dobiven	Spor izgubljen	Ostale odluke suda	Ukupno odluka suda	
	Tužba	Odbijanje inicijative	Odgovor na tužbu	Sl. bilješka kojom se okončava rad	Ukupno MDO							
2021.	37		736	643	1.416	67	1.483	776	86	22	884	209
2022.	42		442	18	502	59	561	162	111	20	293	369
2023.	32		483	22	537	53	590	123	65	22	210	526
2024.	24		382	41	447	79	526	68	319	20	407	389
2025.	22		216	13	251	26	277	81	33	38	152	353

U izvještajnoj godini može se primijetiti ažurnost postupanja u ovoj vrsti predmeta. Podnesene su 22 tužbe, podneseno je 216 odgovora na tužbu, a u 13 predmeta rad je okončan službenom bilješkom nakon što je u zastupanju stranke *sui*

generis ocijenjeno da je rješenje javnopravnog tijela, čije se poništenje tužbom traži, zakonito.

U ovoj vrsti predmeta teško je govoriti o uspjehu u postupku s obzirom na pravnu prirodu ovog postupka u kojem se provodi kontrola zakonitosti upravnih akata i postupanja javnopravnih tijela. Naime, državno odvjetništvo u predmetima upravnih sporova sudjeluje i u zaštiti javnog interesa kao stranka *sui generis*. Radi se o upravnim sporovima koji se odnose na postupke denacionalizacije, postupke utvrđivanja neprocijenjene imovine iz pretvorbe društvenih poduzeća ili pak postupaka koji se odnose na status općih dobara. Kroz odluke suda moguće je iskazati samo one predmete u kojima je Republika Hrvatska ili državno odvjetništvo stranka u sporu, tužitelj ili tuženik, ali ne i kada državno odvjetništvo u upravnom sporu zastupa zainteresiranu osobu.

Kada analiziramo odluke sudova koje su zaprimljene u ovom izvještajnom razdoblju, u 53,29 % predmeta spor je dobiven kada ga promatramo u odnosu na stranku koju zastupa državno odvjetništvo, a izgubljen u 21,71 % predmeta, dok se na ostale odluke suda odnosi 25 % predmeta.

10.2.6. Odluke u ostalim predmetima (adhezijski predmeti, izvanparnični predmeti, pravna mišljenja i ostali predmeti)

a) Adhezijski predmeti 2021. – 2025.

Godina	Ostalo u radu u DO	Primljeno novih predmeta	Ukupno u radu u DO	Ukupno donesenih odluka	Vrijednost postavljenih imovinskopravnih zahtjeva (u tisućama eura)	Sudske odluke				
						Zahtjev dosuđen	Visina (u tisućama eura)	Upućeno u parnicu	Prijedlog za izdavanje privremene mjere usvojen	Prijedlog za izdavanje privremene mjere odbijen
2021.	2	25	27	24	24.994	19	2.605	22	-	-
2022.	3	16	19	19	14.590	36	2.501	13	-	-
2023.	3	16	19	16	13.511	22	7.188	37	5	
2024.	3	31	34	36	12.098	6	838	2	6	
2025.	3	20	23	27	1.068	4	7.242		8	

Na razini zastupanja županijskih državnih odvjetništava ovi se predmeti odnose na imovinskopravne zahtjeve Republike Hrvatske kao oštećenika koji se postavljaju u kaznenim predmetima iz nadležnosti USKOK-a i županijskih državnih odvjetništava u kaznenim postupcima pred županijskim sudovima.

U izvještajnom razdoblju zaprimljeno je 20 novih predmeta. Za Republiku Hrvatsku kao oštećenika podneseno je 19 imovinskopravnih zahtjeva ukupne vrijednosti 1.068.000,00 EUR.

Analizirajući ove predmete s obzirom na donesene odluke suda o podnesenim zahtjevima, može se zaključiti da je u zaprimljenim odlukama usvojen postavljeni imovinskopravni zahtjev države kao oštećenika.

Sudovi su u izvještajnom razdoblju donijeli 4 odluke kojima je dosuđen iznos od 7.242.000,00 EUR na ime imovinskopravnog zahtjeva.

Također, potrebno je istaknuti da su u više predmeta tijekom izvještajnog razdoblja podneseni prijedlozi radi osiguranja imovinskopravnog zahtjeva određivanjem privremenih mjera zabrane raspolaganja određenom imovinom optuženika i povezanih osoba. Kod odluka sudova o predloženim mjerama svakako treba istaknuti da je u tom prijedlogu oštećenik dužan dokazati da će bez određivanja predložene mjere osiguranja za njega nastupiti nenadoknativa šteta u naplati postavljenog imovinskopravnog zahtjeva koju bi zbog raspolaganja imovinom od strane okrivljenika i povezanih osoba mogao pretrpjeti. Kod predlaganja mjera osiguranja potrebni podatci za opravdanje razloga za određivanje mjere pribavljaju se od porezne uprave i u pravilu su također dijelom dostupni iz postupanja u kaznenom predmetu.

Tijekom 2025. godine sudovi su u kaznenim predmetima po zahtjevu Republike Hrvatske kao oštećenika prihvatili 8 predloženih mjera osiguranja naplate imovinskopravnih zahtjeva.

U praksi najveći problem predstavlja stvarna nemogućnost naplate dosuđenih imovinskopravnih zahtjeva zbog imovinskog stanja osuđenika koji u pravilu nemaju nikakve imovine. Naplata je izvjesna jedino u slučaju kad su zahtjevi tijekom postupka osigurani zakonom predviđenim mjerama osiguranja ili mjerama osiguranja oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom.

b) Zbirna tablica – izvanparnični predmeti i pravna mišljenja 2021. – 2025.

Vrsta predmeta	2021.		2022.		2023.		2024.		2025.	
	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno
Izvanparnični predmeti	455	494	380	407	338	328	1.121	1.112	1.783	1.823
Pravna mišljenja	1.511	1.527	1.700	1.683	1.541	1.464	1.917	1.958	1.391	1.508

Izvanparnični predmeti na županijskoj razini odnose se na postupke na temelju Zakona o sudskom registru, postupke osiguranja dokaza za koje su nadležni trgovački sudovi i postupke suđenja u razumnom roku.

U 2025. godini zaprimljena su 1.783 izvanparnična predmeta, što predstavlja povećanje broja zaprimljenih predmeta ove vrste u odnosu na prethodnu 2024. godinu za 62,87 %.

Razlog povećanja i brojnosti ovih predmeta najvećim dijelom odnosi se na postupke radi isplate naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku. U ovoj vrsti predmeta nadležna državna odvjetništva zastupaju Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije kao stranku tog postupka.

Nadležnost županijskih državnih odvjetništava za davanje mišljenja o pravnoj valjanosti pravnih poslova raspolaganja propisana je Zakonom o državnom odvjetništvu i nizom posebnih zakona kao što su Zakon o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine broj 20/18, 115/18, 98/19, 57/22 i 136/25), Zakon o šumama (Narodne novine broj 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20, 101/23 i 36/24), Zakon o lovstvu (Narodne novine broj 99/18, 32/19 i 32/2020 i 127/24), Zakon o koncesijama (Narodne novine broj 69/17 i 107/20) i Zakon o zemljišnim knjigama (Narodne novine broj 63/19, 128/22, 155/23 i 127/24).

U izvještajnoj godini bio je zaprimljen 1.391 predmet pravnih mišljenja, što predstavlja smanjenje broja predmeta ove vrste u odnosu na 2024. godinu za 27,44 %.

Tijekom 2025. godine riješeno je 1.508 predmeta pravnih mišljenja.

Tijekom izvještajnog razdoblja županijska državna odvjetništva zaprimila su 13 predmeta radi davanja mišljenja po Zakonu o državnom odvjetništvu te 1.355 predmeta radi davanja mišljenja po posebnim propisima, od čega 1.100 predmeta davanja mišljenja koja se odnose na raspolaganje poljoprivrednim zemljištem, 16 predmeta radi davanja mišljenja temeljem Zakona o lovstvu, 180 predmeta radi davanja mišljenja po članku 57. Zakona o zemljišnim knjigama, 44 predmeta davanja mišljenja temeljem Zakona o koncesijama te 15 predmeta drugih pravnih mišljenja.

Iz ukupnog broja zaprimljenih predmeta ove vrste kao i iz njihove strukture jasno je da je velik broj zaprimljenih predmeta rezultat činjenice da su u 2025. godini jedinice lokalne samouprave sukladno svojoj zakonskoj obvezi nastavile s raspolaganjem nekretninama poljoprivrednog zemljišta.

Radi se o iznimno složenim predmetima u kojima je radi donošenja odluke potrebno sagledati cjelokupnu dokumentaciju koja je prethodila donošenju odluka nadležnih tijela o raspolaganju nekretninama ili dodjeli koncesije. Također treba istaknuti da je postupanje državnog odvjetništva u ovim predmetima ograničeno rokom. Često je kod tih predmeta nužno tražiti dodatnu dokumentaciju od one koja je dostavljena uz traženja nadležnih tijela.

Ažurnost državnog odvjetništva u ovim predmetima iznimno je dobra. Tijekom izvještajnog razdoblja riješeno je više predmeta od broja zaprimljenih predmeta.

c) Zbirna tablica – upravni i ostali predmeti 2021. – 2025.

Vrsta predmeta	2020.		2021.		2022.		2023.		2024.	
	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno

Upravni predmeti	183	193	164	165	289	271	206	235	256	257
Razno	2.056	2.085	1.638	1.686	1.678	1.661	1.579	1.680	1.863	1.909

Upravni predmeti na županijskoj razini odnose se na predmete utvrđivanja granice pomorskog dobra, predmete izdvajanja nekretnina iz šumskogospodarske osnove, odnosno postupak utvrđenja smatra li se pojedina nekretnina šumom ili šumskim zemljištem, predmete u kojima se sudjeluje u postupcima nadzora nad obavljanjem koncesijskih djelatnosti i davanja koncesije te na upravne predmete koji se vode pred nadležnim Ministarstvom prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine po Zakonu o neprocijenjenom građevinskom zemljištu (Narodne novine broj 50/20).

U 2025. godini zaprimljeno je 256 upravnih predmeta. Ukupno je riješeno 257 predmeta te je ažurnost u postupanju na ovim predmetima vrlo visoka.

U upravnim postupcima koji se vode po Zakonu o neprocijenjenom građevinskom zemljištu državno odvjetništvo sudjeluje kao stanka *sui generis*. Načelno se može istaknuti da su upravni postupci započeti po navedenom propisu, a koji se odnose na turističko zemljište, većim dijelom prekinuti do određivanja granice pomorskoga dobra, kao činjenice koja prethodi i uvjetuje nastavak tih postupaka. Tijekom 2025. državno odvjetništvo zaprimilo je 12 novih predmeta radi utvrđivanja neprocijenjenog zemljišta. U predmetima koji se odnose na neprocijenjeno građevinsko zemljište gdje su postupci u tijeku državno odvjetništvo u tim postupcima aktivno sudjeluje.

Tijekom 2025. županijska državna odvjetništva zaprimila su 124 upravna predmeta radi sudjelovanja u postupcima određivanja granice pomorskog dobra te 5 predmeta vezanih uz koncesijske djelatnosti.

Smatramo nužnim da nadležna tijela intenziviraju svoje postupanje i započnu postupke određivanja granice pomorskog dobra uz sudjelovanje državnog odvjetništva u tim postupcima, kako je to i propisano Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama.

U izvještajnom razdoblju zaprimljena su 1.863 razna druga predmeta. Radi se o povećanju broja zaprimljenih predmeta u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje za 17,98 %. To su predmeti raznih izvješća, nadzora nad radom nižih državnih odvjetništava i instruktivne djelatnosti, predmeti u kojima se odgovara na upite raznih tijela i podnositelja, predmeti praćenja sudske prakse koja je značajna za postupanje državnog odvjetništva u primjeni pojedinih procesnih i materijalnopравnih propisa, ali i predmeti u kojima državno odvjetništvo prikuplja isprave i dokaze kako bi utvrdilo pravno odlučne činjenice za pokretanje drugih postupaka u kojima će na temelju tih utvrđenja država ostvarivati ili štititi svoja imovinska prava i interese.

Ažurnost državnog odvjetništva u ovim predmetima iznimno je dobra. Tijekom izvještajnog razdoblja riješeno je više predmeta od broja zaprimljenih predmeta.

11. Prikaz rada i odluka Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (USKOK)

11.1. Odluke o kaznenim prijavama

Odluke o kaznenim prijavama

Godina	Zaprimljeno kaznenih prijava	Ukupno u radu	Neriješeno	Odbačaj	Neposredna optužnica	Optužnica s kaznenim nalogom	Rješenje o provođenju istrage	Ustup	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka
2021.	1.912	1.913	0	1.473	1	0	404	0	35	1.913
2022.	1.924	1.924	0	1.286	3	0	621	0	14	1.924
2023.	1.803	1.803	0	1.533	9	0	242	0	19	1.803
2024.	1.906	1.906	0	1.566	6	0	333	0	1	1.906
2025.	2.301	2.301	0	1.825	3	0	467	2	4	2.301

U ovom izvještajnom razdoblju zaprimljeno je kaznenih prijava protiv 2.301 osobe, od čega 2.232 prijave (97 %) protiv fizičkih osoba, te 69 prijava (3 %) protiv pravnih osoba. Broj zaprimljenih kaznenih prijava je 20,72 % veći u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje.

Na kraju izvještajnog razdoblja nije ostala u radu niti jedna prijava.

Struktura kriminaliteta

Kazneno djelo	Broj prijavljenih u 2024.	Broj prijavljenih u 2025.	Porast - pad
čl. 291/1	818	1.182	>44,49
čl. 291/2	404	447	>10,64
čl. 294/1	99	92	< 7,07
čl. 328/1	191	81	<57,59
čl. 190	62	76	>22,58
čl. 256	17	58	>241,18
čl. 293/1	33	44	>33,33
čl. 295/1	29	42	>44,83
čl. 292	9	36	>300
čl. 291/1	244	243	
Ostalo	1.906	2.301	
UKUPNO	818	1.182	>44,49

Iz analize strukture podnesenih kaznenih prijava proizlazi da je najveći broj kaznenih prijava, njih 1.629 podneseno zbog kaznenog djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. stavak 1. i 2. Kaznenog zakona, što čini 70,79 % ukupnog broja podnesenih kaznenih prijava. U pretežitom dijelu radi se o kaznenim prijavama podnesenim od strane građana koji nezadovoljni radom pojedinih službenih osoba njihov rad ocjenjuju nezakonitim, što ima učinak na strukturu donesenih odluka u

povodu kaznenih prijava i udjela kojim u ukupnom broju odluka participira rješenje o odbačaju kaznene prijave.

Od ostalih kaznenih djela u ukupnom broju zaprimljenih kaznenih prijava kazneno djelo davanje mita iz članka 294. stavak 1. Kaznenog zakona participira s 4 % (prijava protiv 92 osobe), kazneno djelo zločinačkog udruženja iz članka 328. stavka 1. Kaznenog zakona s 3,52 %, (prijava protiv 81 osoba), kazneno djelo neovlaštene proizvodnje i prometa drogama iz članka 190. Kaznenog zakona s 3,30 % (prijava protiv 76 osoba), kazneno djelo utaje poreza ili carina iz članka 256. Kaznenog zakona s 2,52 %, (prijava protiv 58 osoba), kazneno djelo primanja mita iz članka 293. stavak 1. Kaznenog zakona s 1,91 % (prijava protiv 44 osoba), kazneno djelo trgovanja utjecajem iz članka 295. stavak 1. Kaznenog zakona s 1,86 % (prijava protiv 42 osobe), a kazneno djelo nezakonitog pogodovanja iz članka 292. Kaznenog zakona s 1,56 % (prijava protiv 36 osoba).

U ovom izvještajnom razdoblju zaprimljen je veći broj kaznenih prijava za kazneno djelo utaje poreza ili carina iz članka 256. Kaznenog zakona (zaprimljeno kaznenih prijava protiv 58 osoba) u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje (zaprimljeno kaznenih prijava protiv 17 osoba) te za kazneno djelo nezakonitog pogodovanja iz članka 292. Kaznenog zakona (zaprimljeno kaznenih prijava protiv 36 osoba, a u prethodnom izvještajnom razdoblju 9). Smanjen je broj kaznenih prijava podnesenih za kazneno djelo nedozvoljene trgovina iz članka 264. Kaznenog zakona (< 80,77 %) te za kazneno djelo protuzakonitog ulaženja, kretanja ili boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma iz članka 326. Kaznenog zakona (< 70,37 %), a koja su kaznena djela u nadležnosti Ureda ako su počinjena u sastavu zločinačkog udruženja.

U izvještajnom razdoblju zaprimljeno je i kaznenih prijava protiv 30 osoba (1,30% ukupnog broja zaprimljenih kaznenih prijava) za kazneno djelo prijevare iz članka 236. Kaznenog zakona i protiv 23 osobe (1% ukupnog broja zaprimljenih kaznenih prijava) za kazneno djelo zlorabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavak 2. Kaznenog zakona, kao kaznena djela počinjena u sastavu zločinačkog udruženja.

Ostala kaznena djela sudjeluju s udjelom manjim od 1,00 %.

Od ukupno 2.301 odluke donesene tijekom izvještajnog razdoblja rješenje o odbačaju kaznene prijave doneseno je u odnosu na 1.825 osoba, što je 79,31 % ukupnog broja donesenih odluka, od čega za kazneno djelo zlorabe položaja ili ovlasti iz članka 291. stavak 1. i 291. stavak 2. Kaznenog zakona u odnosu na 1.513 osoba, što je 82,90 % ukupnog broja odbačaja.

Rješenje o odbačaju kaznene prijave doneseno je u odnosu na jednu kaznenu prijavu podnesenu od strane policije.

Tijekom izvještajnog razdoblja protiv 3 osobe podignuta je neposredna optužnica, što ne odstupa značajnije od ranijih izvještajnih razdoblja, a u skladu je s prirodom i strukturom kaznenih djela koja su u nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta te pozitivnopravnim postupovnim uređenjem njihova progona.

U izvještajnom razdoblju protiv 467 osoba doneseno je rješenje o provođenju istrage, što čini 20,30 % ukupno donesenih odluka. S obzirom na to da je u prethodnom izvještajnom razdoblju rješenje o provođenju istrage bilo doneseno protiv 333 osobe, u izvještajnom razdoblju ostvaren je porast od 40,24 %, što je u korelaciji s povećanjem broja zaprimljenih kaznenih prijava.

11.2. Istrage i odluke po dovršenoj istrazi

Odluke po dovršenoj istrazi

Godina	Ukupno u radu	ODLUKE					Ostalo u radu
		Obustava	Optužnica	Ustup	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka	
2021.	808	10	311	7	11	339	469
2022.	1.118	29	460	2	6	497	621
2023.	882	27	605	0	0	632	250
2024.	597	3	356	7	0	366	231
2025.	702	8	447	0	0	455	247

U izvještajnom razdoblju Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta imao je u radu istraga protiv 702 osobe, dok je na kraju izvještajnog razdoblja ostalo u radu istraga protiv 247 osoba, dakle riješeno je 64,82 % istraga u radu (u prethodnom izvještajnom razdoblju riješeno je 61,31 % istraga u radu), što ukazuje na to da je ažurnost u postupanju te, posljedično, smanjenje trajanja istraga konstanta u radu Ureda.

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta tijekom izvještajnog je razdoblja po završenoj istrazi donio odluka u odnosu na 455 osoba, od čega je protiv 447 osoba podignuta optužnica (98,24 % ukupno donesenih odluka), dok je u odnosu na 8 osoba doneseno rješenje o obustavi istrage (1,76 % ukupno donesenih odluka).

Od ukupnog broja istraga koje su ostale u radu na kraju izvještajnog razdoblja 61,54 % (152 osobe) istrage su koje traju do 6 mjeseci, dok se u odnosu na preostale 95 osobe protiv kojih istraga traje više od 6 mjeseci radi o 10 kaznenih predmeta. U odnosu na 1 osobu doneseno je rješenje o prekidu istrage.

Trajanje istrage

Godina	Do 1 mjeseca	Do 3 mjeseca	Do 6 mjeseci	Do 12 mjeseci	Do 18 mjeseci	Više od 18 mjeseci
2021.	13	29	77	135	65	20
2022.	11	41	70	140	62	165
2023.	8	43	52	369	75	98
2024.	17	17	115	94	34	75
2025.	16	47	131	196	12	53

U izvještajnom razdoblju nastavljen je trend smanjenja trajanja istraga iz prethodnog izvještajnog razdoblja pa je tako od ukupnog broja završenih istraga u izvještajnom razdoblju njih 42,64 % trajalo do 6 mjeseci, a smanjen je i broj istraga koje su trajale više od 12 mjeseci te one u broju završenih istraga participiraju s 14,29 %.

Trajanje istraga u predmetima iz stvarne nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta uzrokovano je složenošću predmeta s obzirom na strukturu i prirodu kriminaliteta te okolnošću potrebe provođenja brojnih dokaznih radnji ispitivanja svjedoka, pretraga, više različitih vještačenja te provođenja složenih financijskih istraga, s učinkom na mjere osiguranja oduzimanja imovinske koristi i vrijednost oduzete imovine u kaznenom postupku.

11.3. Optuženja i odluke sudova povodom optuženja

Optužnice u radu u USKOK-u

Godina	Ostalo u radu pred sudom	Od toga pred optužnim vijećem	Ustup optužnice bez odluke optužnog vijeća	Ostalo (ukidna, obnova, preuzimanje progona, ustup potvrđene optužnice)	Odluke DO – optužnice				Ukupno optužnica u radu
					Neposredna optužnica	Optužnica s kaznenim nalogom	Optužnica nakon istrage	Ukupno optužnica	
2021.	1.233	394	0	0	1	0	311	312	1.545
2022.	1.201	313	0	65	3	0	464	467	1.733
2023.	1.268	444	0	34	9	0	605	614	1.916
2024.	1.541	773	0	5	6	0	355	361	1.907
2025.	1.280	552	0	24	3	0	447	450	1.757

Broj podignutih optužnica tijekom 2025. godine (450 optuženih osoba) veći je 24,65 % od broja podignutih optužnica prošle godine. Rezultati rada Ureda kontinuirani su tijekom pet godina i kreću se između 312 i 467 optuženih osoba. Veći broj optužnica podnesenih 2023. godine (614) rezultat je dovršene velike istrage Ureda kada je optuženo ukupno 240 osoba.

U ukupnom broju podnesenih optužnica visok udio optužnica nakon provedene istrage (99,33 %) odgovara činjenici što Ured postupa u predmetima koruptivnih i kaznenih djela organiziranog kriminala velike složenosti u kojima je dokazivanje otežano, a istraga je potrebna za prikupljanje dokaza ili je obvezna po zakonu.

Ukupan broj optužnica koje su tijekom 2024. godine bile u radu Ureda nešto je manji od prošle godine (pad za 7,86 %, odnosno 150 optužnica u radu manje od 2024. godine). Broj optužnica koje su na početku 2025. ostale u radu pred sudom bio je za 16,93 % manji (261 optužena osoba manje) od broja optužnica koje su ostale pred sudom na početku 2024. godine. U tom je broju smanjen i broj optužnica koje su ostale u radu pred optužnim vijećem (221 osoba manje, odnosno pad za

28,58 %). Tijekom pet godina podatci o broju optužnica Ureda koje su na početku godine ostale u radu pred sudom kontinuirano su u laganom porastu (kreću se od 1.201 do 1.280). Iznimka je veći broj optužnica Ureda pred sudom 2024. godine (1.541 optužnica), što je dijelom učinak spomenutog predmeta s 240 optuženih osoba tijekom 2023. godine.

Od 2021. godine broj neriješenih optužnica pred sudom iz ranijih razdoblja stalno raste. Broj optužnica koje su na početku 2025. godine ostale pred sudom iz ranijih je razdoblja 2,9 puta veći od prosjeka broja podignutih optužnica Ureda u pet godina (441 optužnica godišnje). Veći broj optužnica u radu pred sudovima opterećuje rad Ureda zbog povećanog angažiranja kapaciteta u sudskim postupcima.

Odluke pred optužnim vijećem

Godina	Ukupno nepotvrđenih optužnica	Ustup	Povučena optužnica	Riješeno na drugi način	Odluke optužnog vijeća				
					Optužnica potvrđena	Optužnica vraćena	Obustava po optužnom vijeću	Ukupno odluka optužnog vijeća	Ostalo u radu pred optužnim vijećem
2021.	394	0	0	0	364	23	3	390	316
2022.	778	0	1	0	315	7	13	335	444
2023.	1.058	0	0	1	275	11	2	288	771
2024.	1.134	0	0	29	542	6	4	552	553
2025.	1.006	0	0	7	313	1	6	320	678

U 2025. godini ukupan je broj optužnica (nepotvrđenih) u radu pred optužnim vijećima pao za 11,28 % (128 optuženih osoba manje) u odnosu na 2024. godinu. Optužno je vijeće tijekom 2025. godine odlučilo o podignutim optužnicama protiv 320 osoba. Smanjen je broj odluka optužnog vijeća za 42,02 % (232 osobe manje) u odnosu na 2024. godinu. Realno su podatci o broju donesenih odluka optužnog vijeća tijekom pet godina relativno ujednačeni i kreću se između 288 i 390 osoba u razdoblju od 2021. godine do 2025. godine. Iskazano povećanje broja odluka optužnog vijeća 2024. godine (552 osobe) većinom se odnosi na jedan predmet (tzv. izdavanje lažnih COVID potvrda) u kojem je nakon podignute optužnice Ured sa 183 osobe sklopio sporazume o priznanju krivnje, a sud je potvrdio optužnice te su donesene presude na temelju sporazuma.

U ukupnom broju odluka optužnog vijeća po podnesenim optužnicama Ureda 97,81 % optužnica je potvrđeno (313 osoba). Visok udio potvrđenih optužnica nastavlja se iz ranijeg razdoblja (od 93,33 % do 98,18 % od 2021. do 2024. godine).

Optužno je vijeće vratilo optužnicu samo protiv 1 osobe (0,31 %) radi boljeg razjašnjenja stvari. Obustavljen je postupak po podignutim optužnicama protiv 6 osoba (1,87 % odluka optužnog vijeća) zbog naknadnog nastupa okolnosti koje isključuju kazneni progon. Visok udio potvrđenih optužnica pokazatelj je pravilnih odluka o pokretanju istrage i kvalitete rada Ureda u provođenju istraga.

Na kraju godine pred optužnim je vijećem ostalo 22,6 % više optužnica od prošle godine (125 optužnica više). Nije nastavljen prošlogodišnji pozitivan trend pada broja optužnica koje su na kraju godine ostale u radu pred optužnim vijećem. Broj zaostalih optužnica pred sudom je veći 52,7 % (234 optužnice više) od 2022. godine, odnosno veći 114,55 % (362 optužnica više) od 2021. godine. Takvi podatci potvrđuju da je na povećanje broja odluka optužnog vijeća tijekom 2024. godine odlučujuće utjecao prethodno spomenuti angažman Ureda na sporazumijevanju.

Za veću učinkovitost rada Ureda potrebno je jačanje kapaciteta suda, odnosno optužnih vijeća. Visok broj neriješenih optužnica pred optužnim vijećem pokazatelj je usporavanja sudskog postupka te negativno utječe na kvalitetu dokaznog postupka pred sudom i uspješnost Ureda u postupku.

Broj i vrsta presuda

Godina	Presuda s kaznenim nalogom	Optužnica potvrđena	Ukupno	Odluke suda									
				Obustava nakon potvrđivanja optužnice	Osuđujuća	Od toga po sporazumu	Presuda – neubrojivi	Oslobađajuća	Odbijajuća	Riješeno na drugi način	Ukupno odluka suda	Riješeno pred sudom – ostalo	Ukupno bez odluke suda
2021.	0	364	364	47	288	221	0	11	6	0	352	0	1.233
2022.	0	315	315	36	407	239	0	16	4	6	469	0	819
2023.	0	275	275	18	280	190	0	54	0	5	357	5	771
2024.	0	542	542	16	555	427	0	19	1	11	602	30	725
2025.	0	313	313	16	316	198	0	9	0	10	351	24	713

Broj donesenih odluka suda tijekom 2025. godine po potvrđenim optužnicama Ureda manji je za 41,69 % (251 osoba manje) od prošle godine. Povećanje iskazano prošle godine (više za 47,61 %, odnosno za 245 osoba od 2023. godine) odnosilo se većinom na 170 presuda koje su na temelju sporazuma između Ureda i okrivljenika u jednom predmetu donesene od strane optužnog vijeća nakon potvrđivanja optužnice. Realno je tijekom 2025. godine broj sudskih odluka vraćen na razinu 2023. godine.

U ukupnom broju sudskih odluka nakon potvrđivanja optužnice udio osuđujućih presuda je 90,02 %. Udio osuđujućih presuda tijekom pet godina kreće se od 78 % do 92 % bez bitnih odstupanja (92,19 % 2024. godine, 78,43 % 2023. godine, 86,78 % 2022. godine, 81,81 % 2021. godine).

Odluke o obustavi kaznenog postupka nakon podizanja optužnice donesene su u odnosu na 16 osoba (4,56 % sudskih odluka), većinom zbog objektivnih razloga koji su nastupili nakon podizanja optužnice. Umrlo je 8 osoba, za 5 osoba je

nastupila zastara kaznenog progona, 1 pravna osoba brisana je iz sudskog registra. Za 2 osobe je Ured odustao od kaznenog progona.

Nije bilo odbijajućih presuda, a doneseno je 9 oslobađajućih presuda (2,56 %) u ukupnom broju sudskih odluka nakon potvrđivanja optužnice. Unatoč niskom udjelu, na oslobađajuće presude Ured je uložio argumentirane žalbe. Tijekom pet godina ukupan udio oslobađajućih i odbijajućih presuda nije premašio 7 %. Iznimka su bile 54 oslobađajuće presude (15,13 %) 2023. godine, zbog završetka nekoliko kaznenih postupaka s više okrivljenika i poteškoća očuvanja dokazne građe zbog dugotrajnog postupka pred sudom (2024. godine oslobađajuće 3,15 %, odbijajuće 0,16 %, 2022. godine oslobađajuće 3,41 %, odbijajuće 0,85 %, 2021. godine oslobađajuće 3,12 %, odbijajuće 1,7 %).

Presude na temelju sporazuma tijekom 2025. godine činile su udio od 62,65 % osuđujućih presuda i udio od 56,41 % ukupnog broja sudskih odluka nakon potvrđivanja optužnica.

Kao i ranijih godina, inicijative za sporazumijevanje dolaze pretežno od obrane, s motivacijom utjecaja priznanja krivnje na sniženje kazne i izlazak iz istražnog zatvora. Razlog Ureda za sporazumijevanje brže je i učinkovitije okončanje postupka i značajno manji troškovi za proračunska sredstva. Ured ustrajava na primjeni sporedne novčane kazne koja je tijekom 2025. godine izrečena u odnosu na 99 osoba u ukupnoj visini od 1.734.233,14 EUR. To je nešto manje od prošle godine, kada je u odnosu na 144 okrivljenika bilo izrečeno sporednih novčanih kazni u visini od oko 2,5 milijuna EUR na temelju sporazuma. Razlog je većeg broja sporazuma i posljedično sporednih novčanih kazni tijekom 2024. godine prethodno već spomenuti predmet Ureda u kojem je 2024. godine postignut sporazum s velikim brojem okrivljenika.

Presude na temelju sporazuma u radu Ureda tijekom pet godina čine udio od 58,72 % do 76,93 % osuđujućih presuda i udio od 50,95 % do 70 % svih donesenih sudskih odluka. Sklapanjem sporazuma Ured bitno doprinosi skraćivanju sudskih postupaka i manjem broju predmeta koji ostaju u radu pred sudovima na kraju godine.

Broj osoba u odnosu na koje nije donesena presuda na kraju godine (713) približno je isti kao prošle godine (725) odnosno manji za 1,65 %. Nastavlja se pozitivan trend smanjenja broja predmeta bez odluke suda nakon potvrđivanja optužnice koji traje od 2020. godine. Tijekom 2024. godine doneseno je najviše sudskih odluka u promatranom razdoblju od pet godina. Većim se dijelom radi o povećanju broja presuda na temelju sporazuma i utjecaju spomenutog predmeta s velikim brojem okrivljenika.

Promatrajući kretanje ukupnog broja sudskih odluka koje su nakon potvrđivanja optužnice donesene bez sporazuma tijekom pet godina (2021. godine 131, 2022. godine 230, 2023. godine 167, 2024. godine 175, 2025. godine 153), broj donesenih sudskih odluka je približno isti u zadnje tri godine.

Na kraju 2025. godine broj predmeta (osoba) koji su ostali bez sudske odluke (713) bio je 2 puta veći od ukupnog broj donesenih sudskih odluka. Iznimno je 2024.

godine broj predmeta bez sudske odluke bio samo 20,43 % veći od ukupnog broja donesenih sudskih odluka, iz razloga velikog broja sporazuma u ranije spomenutom predmetu Ureda. Prethodne dvije godine broj predmeta bez odluke suda bio je gotovo 2 puta veći od broja donesenih sudskih odluka. Taj je broj bio 2021. godine 3,5 puta veći, a 2020. godine 5,72 puta veći. Navedeno potvrđuje zaključke o usporenom saniranju posljedica negativnog utjecaja epidemije COVID-19 na rad suda tijekom 2020. i 2021. godine.

Razmatranjem odnosa između prosječnog broja potvrđenih optužnica godišnje (361 optužnica) od strane optužnog vijeća tijekom pet godina (od 2021. do 2025. godine) i broja osoba koje su na kraju 2025. godine ostale bez presude (713), još uvijek se radi o gotovo 2 puta većem broju (prošle je godine bio 2,25 puta veći).

Pozitivan trend smanjenja razlike između priljeva novih optužnica i neriješenih optužnica pred sudom potvrđuje zaključak da pravilna primjena sporazumijevanja bitno doprinosi većoj učinkovitosti kaznenog postupka te smanjenjem ukupnog opterećenja omogućuje da sud provede rasprave u predmetima u kojima je to potrebno.

Kao što je istaknuto i prošle godine, spor sudski postupak negativno utječe na rad i rezultate Ureda. Angažiranje kapaciteta u dugotrajnim raspravama otežava rad Ureda u novim istragama. Gubitak dokazne građe (osobito personalnih dokaza) zbog proteka vremena od optuženja do provođenja, odnosno do kraja rasprave smanjuje uspjeh Ureda u postupku pred sudom.

11.4. Kaznene sankcije

Broj i vrsta izrečenih kaznenih sankcija

Godina	Osuđujuća presuda	Zatvor	Dugotrajni zatvor	Od toga rad za opće dobro	Novčana kazna	Uvjetna osuda	Sudska opomena	Prestanak pravne osobe	Maloljetničke sankcije	Oslobođeno od kazne	Ostalo	Ukupno sankcija
2021.	288	203	0	58	11	71	0	0	0	3	0	228
2022.	407	211	0	57	8	182	0	0	0	0	0	407
2023.	280	150	0	52	1	129	0	0	0	0	0	280
2024.	555	244	0	98	4	307	0	0	0	0	0	555
2025.	316	195	0	56	5	116	0	0	0	0	0	316

U izvještajnoj 2025. županijski sudovi u Zagrebu, Osijeku, Splitu i Rijeci po optužnicama Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta donijeli su ukupno 316 osuđujućih presuda, iz čega proizlazi da je udio osuđujućih presuda u ukupnom broju sudskih odluka (351) 90,02 %. Ovdje valja napomenuti da je u 16 odluka kazneni postupak obustavljen nakon potvrđene optužnice (što čini udio od 4,55 % u ukupnom broju sudskih odluka). Ovih 16 sudskih odluka doneseno je zbog nastupa objektivnih razloga, tj. zbog smrti optuženika ili nastupa zastare kaznenog progona tijekom sudskog postupka, dakle iz razloga na koje Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta nije mogao utjecati, a koji su rezultirali

obustavom kaznenih postupaka protiv optuženika. Stoga, ako se od ukupno 351 sudske odluke oduzme ovih 16 odluka o obustavi kaznenog postupka nakon potvrđivanja optužnice, proizlazi da je udio osuđujućih presuda u ukupnom broju sudskih odluka 94,32 %, koji podatak ukazuje da je Ured i tijekom ovog izvještajnog razdoblja zadržao iznimno visoku uspješnost u postupcima pred sudom.

U strukturi izrečenih kaznenih sankcija na kazne zatvora presuđeno je 195 osoba ili 61,70 %, dok su u odnosu na 116 osoba ili 36,70 % izrečene uvjetne osude. Bez obzira na manji broj ukupno donesenih sudskih odluka u odnosu na 2024., udio izrečenih zatvorskih kazni veći je od proteklog izvještajnog razdoblja, što ukazuje na postrožavanje kaznene politike.

Ovdje ponovno valja naglasiti da je čak 62,65 % svih osuđujućih presuda doneseno na temelju sporazuma stranaka, pa su i izrečene uvjetne osude upravo sankcije koje je Ured smatrao primjerenima težini djela i svrsi kažnjavanja. S druge strane, kako je žalbom zbog kazne napadana svaka 2,7 presuda, to se nameće zaključak da Ured nije zadovoljan politikom kažnjavanja u odnosu na presude koje nisu donesene na temelju sporazuma stranaka, a što se onda nastoji postrožiti ulaganjem žalbi.

Od izrečenih 195 kazni zatvora njih 56 zamijenjeno je radom za opće dobro, što čini udio od 28,71 % zatvorskih kazni, dakle znatno manje od protekle godine. Ovaj podatak odraz je većeg broja osuđujućih presuda donesenih tijekom proteklog izvještajnog razdoblja, ali je još uvijek na razini prethodnih godina.

U odnosu na 119 osuđenih fizičkih osoba izrečene su i sporedne novčane kazne, što je za 25,62 % manje nego protekle izvještajne godine, ali još uvijek u granicama iz ranijih godina. Izricanje sporednih novčanih kazni za kaznena djela počinjena iz koristoljublja, također je jedan način na koji se pokušava postrožiti kaznena politika, ovo posebice kada se ima u vidu da se radi o sporednim novčanim kaznama koje su u najvećem dijelu izrečene presudama donesenima na temelju sporazuma stranaka.

Ovdje valja istaknuti da je tijekom 2025. izrečeno sporednih novčanih kazni u ukupnom iznosu od 2.208.568,94 EUR.

Što se tiče sankcija izrečenih pravnim osobama, tijekom izvještajnog razdoblja prema 5 pravnih osoba izrečena je novčana kazna, s time da se radi o presudama koje su donesene na temelju sporazuma stranaka, dok uvjetne osude pravnim osobama nisu izricane.

Broj izrečenih sigurnosnih mjera

Godina	Obvezno liječenje od ovisnosti	Obvezno psihijatrijsko liječenje	Zabrana obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti	Zabrana upravljanja motornim vozilom	Druge sigurnosne mjere	Ukupno
2021.	0	0	4	0	0	4
2022.	3	0	12	0	0	15
2023.	1	1	10	0	0	12

2024.	0	1	18	0	0	19
2025.	0	0	12	0	0	12

U izvještajnom razdoblju izrečeno je ukupno 12 sigurnosnih mjera, odnosno 5 sigurnosnih mjera manje nego protekle izvještajne godine, međutim ovaj broj i dalje je na razini broja izrečenih sigurnosnih mjera tijekom promatranog petogodišnjeg razdoblja. Sve izrečene mjere odnose se na sigurnosnu mjeru zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti.

Ova je sigurnosna mjera u 9 slučajeva izrečena zbog kaznenog djela zloporabe položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona, dok su preostale 3 mjere izrečene zbog kaznenih djela trgovanja utjecajem iz članka 295. Kaznenog zakona, nezakonitog pogodovanja iz članka 292. Kaznenog zakona i primanja mita iz članka 293. Kaznenog zakona.

Najveći broj sigurnosnih mjera, i to njih 8, izrečeno je policijskim službenicima, dok je po 1 sigurnosna mjera izrečena vođitelju službe u Poreznoj upravi, pročelniku gradskog odjela, sanitarnoj inspektorici te izvanrednom profesoru fakulteta.

11.4.1. Oduzimanje imovinske koristi i mjere osiguranja

Broj izrečenih mjera osiguranja i broj oduzimanja imovinske koristi te vrijednost blokirane, odnosno oduzete imovinske koristi

Godina	Broj mjera osiguranja	Vrijednost u EUR	Broj oduzimanja	Vrijednost u EUR
2021.	28	6.166.713,21	140	7.320.469,64
2022.	20	115.099.710,33	155	8.469.354,23
2023.	5	1.543.586,23	117	6.162.752,74
2024.	29	6.504.436,93	182	18.086.066,00
2025.	81	8.724.356,74	119	2.892.080,55

U ovom je izvještajnom razdoblju od ukupno 119 osoba oduzeta imovinska korist pribavljena kaznenim djelom u iznosu od 2.892.080,55 EUR, što predstavlja smanjenje po broju od 34,62% u odnosu na 2024. godinu, kada je od 182 osoba oduzeto 18.086.066,00 EUR. Iznos oduzete imovinske koristi manji je za 84,01 %. Razlog navedenom smanjenju ogleda se u broju donesenih presuda suda pa je tako u 2025. godini doneseno ukupno 351 presuda, što čini 41,7 % manje nego u prethodnom izvještajnom razdoblju kada su donesene 602 presude. Iznos od 2.235.646,77 EUR oduzet je od 89 osoba, i to presudama na temelju sporazuma stranaka, što znači da donošenje odluka na osnovi sporazuma čini udio od 74,79 % od ukupnog broja oduzete koristi te 77,3 % ukupnog iznosa oduzete imovinske koristi, a što je pokazatelj velikog angažmana Ureda u trajnom oduzimanju imovine stečene kaznenim djelom. Odnosno, svega 656.433,78 EUR imovinske koristi oduzeto je nakon provedenih rasprava i dokaznog postupka pred županijskim sudovima.

Najveći iznos protupravne imovinske koristi od 943.572,04 EUR oduzet je u predmetima zbog počinjenja kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prometa

drogama, i to od 22 osobe, što ukazuje na povećanje od 122,85 % u odnosu na prethodnu godinu, kada je oduzeto ukupno 423.407,70 EUR od 22 osobe.

U predmetima zbog počinjenja kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 328. Kaznenog zakona od 21 osobe oduzet je iznos od 863.815,44 EUR.

U predmetima zbog kaznenog djela zlouporabe položaja i ovlasti od 16 osoba oduzeto je ukupno 254.026,48 EUR, dok je u prethodnom izvještajnom razdoblju za navedeno kazneno djelo od 19 osoba oduzet iznos od ukupno 6.130.190,61 EUR, što ukazuje na smanjenje ukupnog iznosa imovinske koristi.

Povećanje oduzimanja imovinske koristi prisutno je u predmetima zbog kaznenog djela nedozvoljene trgovine u kojima je u ovom izvještajnom razdoblju oduzeta od 11 osoba imovinska korist u iznosu od 479.618,19 EUR, dok je u prethodnom izvještajnom razdoblju od 38 osoba oduzeta imovinska korist u iznosu od 415.380,36 EUR, što u odnosu na vrijednost oduzete imovine predstavlja povećanje od 15,46 %. U predmetima zbog kaznenih djela primanja mita i davanja mita od 11 osoba oduzeta je imovinska korist u iznosu od 10.261,71 EUR.

Od ukupno oduzete imovinske koristi, 264.288,19 EUR odnosi se na kaznena djela korupcije, odnosno 9,14 %, a na organizirani kriminal 2.627.792,36 EUR, odnosno 90,86 %, što pokazuje veću zastupljenost kaznenih djela organiziranog kriminala u oduzetoj imovinskoj koristi od kaznenih djela korupcije, čime se nastavlja trend iz ranijih izvještajnih razdoblja.

Prema vrsti oduzimanja imovinske koristi navise oduzimanja odnosi se na izravno oduzimanje imovinske koristi po članku 77. stavak 1. Kaznenog zakona. U jednom predmetu zbog kaznenog djela pranja novca iz članka 265. Kaznenog zakona oduzete su nekretnine kupljene za 23.000,00 EUR koje čine imovinu u koju je pretvorena neposredna imovinska korist, i to izravno od počinitelja kaznenog djela.

U ovom izvještajnom razdoblju sudovi nisu donijeli presude kojima bi bilo odlučeno i o prijedlozima Ureda za prošireno oduzimanje imovinske koristi iz članka 78. Kaznenog zakona. Naime, u tijeku je pet kaznenih postupaka u kojima je protiv šest osoba USKOK podnio prijedlog da se primijeni ovaj oblik oduzimanja imovinske koristi, s obzirom na utvrđeni nerazmjer između imovine okrivljenika i izvora sredstava za njeno stjecanje.

U jednom predmetu iz nadležnosti Ureda u tijeku je jedan postupak pred sudom radi odlučivanja o zahtjevu Ureda da se od nasljednika okrivljenika koji je preminuo oduzme imovinska korist bez presude iz članka 560.a-560.f Zakona o kaznenom postupku.

Dakle, gledajući navedeno može se zaključiti da izostanak presuda suda bez sporazuma stranaka u 2025. godini rezultira smanjenim iznosom oduzete imovinske koristi.

Nastavno se napominje da je Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta nadležan za najteže oblike kaznenih djela, predmeti su nerijetko iznimno složeni i opsežni zbog velikog broja okrivljenika, opsežne dokumentacije, povezanosti počinitelja, financijskih tokova. Mnogi predmeti uključuju i međunarodni karakter, što u svojoj ukupnosti zbog ozbiljnosti optužaba uvelike pridonosi

dugotrajnosti sudskog postupka, posebice uzimajući u obzir česte prigovore na zakonitost mnogobrojnih dokaza, zahtjeve za izuzećima i dugotrajna ispitivanja brojnih svjedoka.

USKOK-ovi predmeti obuhvaćaju velike količine financijske dokumentacije, tajne snimke, međunarodne zamolnice za pomoć i velik broj svjedoka i okrivljenika, zatim opsežnu materijalnu dokumentaciju (financijska izvješća, transakcije, tajne snimke) koju sud mora detaljno ispitati.

Dugotrajna financijsko-knjigovodstvena ili informatička vještačenja, pri čemu se dugotrajnost mjeri u nekoliko mjeseci pa i godina, koja su ključna za dokazivanje gospodarskog kriminala, značajno usporavaju tijek postupka.

Kada se u navedeno stavi brojka od 450 osoba optuženih u 2025. godini, dok je 361 osoba optužena u 2024. godini, te kada se uzme u obzir da Ured u posljednjih pet godina prosječno godišnje podigne 441 optužnicu te da je pred sudom ostalo 1.757 optuženih osoba bez odluke, razvidno je da se radi o izrazito složenim predmetima u kojima zbog obimne dokumentacije koja se broji u tisućama stranica te kompliciranih financijskih malverzacija koje zahtijevaju dugotrajna vještačenja uz razna druga korištena procesna prava okrivljenika usmjerenih na odugovlačenje postupka, dolazi do njihovih dugotrajnosti.

Također, do inicijative za sklapanje sporazuma dolazi u svim fazama prethodnog postupka, pa sve do početka rasprave. Inicijativa za sklapanjem sporazuma u većini je slučajeva na strani obrane, s time da se pojedini prijedlozi obrane odbijaju zbog neprihvatljivo niskog prijedloga sankcija i nemogućnosti postizanja za Ured zadovoljavajućeg i realnog dogovora. Iz istog razloga pojedini prijedlozi Ureda stoga nisu prihvatljivi ni obrani.

Razlozi za sklapanje sporazuma na strani okrivljenika jesu utjecaj priznanja krivnje na smanjenje kazne i mogući izlazak iz istražnog zatvora, dok je najčešći razlog zbog kojeg Ured s okrivljenicima sklapa sporazume oko potvrdnog očitovanja o optužnici na temelju kojeg se očekuje izbor i odmjeravanje blaže kazne brže i učinkovitije okončanje postupka, kao i značajno smanjenje troškova vođenja postupka, a time i velike uštede proračunskih sredstava, osobito u predmetima u kojima su okrivljenici strani državljani koji imaju pravo na besplatno usmeno i pisano prevođenje, kao i u predmetima u kojima je potrebno saslušati velik broj svjedoka, a posebice trajno oduzimanje imovinske koristi.

U odnosu na podnesene imovinskopravne zahtjeve u izvještajnom razdoblju sud je usvojio 20 zahtjeva oštećenika, dok su u odnosu na 18 zahtjeva oštećenici upućeni u parnicu. Od 20 usvojenih zahtjeva 13 se odnose na zahtjeve oštećenika Republike Hrvatske, i to za kaznena djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona, utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona i nedozvoljene trgovine iz članka 264. Kaznenog zakona u ukupnom iznosu od 2.114.833,02 EUR, dok je u samo jednom predmetu oštećeniku Republici Hrvatskoj presudom na temelju sporazuma stranaka dosuđen i istodobno namiren imovinskopravni zahtjev u iznosu od 740.909,00 EUR.

Mjere osiguranja

Tijekom 2025. godine temeljem 81 zahtjeva Ureda određena je 81 privremena mjera osiguranja oduzimanja imovinske koristi na nekretninama, pokretninama, poslovnim udjelima, kryptoimovini i novčanim sredstvima okvirne vrijednosti od 9.182.637,59 EUR, što je povećanje u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje u kojem je podneseno 29 prijedloga (povećanje od 179,31 %) i blokirana imovina u vrijednosti od 6.504.436,93 EUR (povećanje od 41,17 %).

Privremene mjere određene su u predmetima u kojima je imovinska korist pribavljena počinjenjem kaznenog djela računalne prijevare i nedozvoljene uporabe autorskog djela ili izvedbe umjetnika izvođača u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 271. stavak 2. i članak 285. stavak 1. u vezi s člankom 329. Kaznenog zakona, zlouporabi povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 291. Kaznenog zakona, kaznenih djela pranja novca s predikatnim kaznenim djelom ugrožavanja okoliša otpadom, neovlaštene proizvodnje i promet drogama iz članka 190. Kaznenog zakona, predikatnim kaznenim djelom utaja poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona te predikatnim kaznenim djelom zlouporabe položaja ili ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona. Također, imovina je blokirana i u predmetima zbog počinjenja kaznenog djela primanja mita iz članka 293. stavak 1. Kaznenog zakona, kaznenog djela prijevare u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 236. Kaznenog zakona u vezi s člankom 329. Kaznenog zakona. Privremene su mjere određene i zbog samostalnog kaznenog djela utaje poraza ili carine u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 256. u vezi s člankom 329. Kaznenog zakona, kao i samostalnog kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i promet drogama iz članka 190. Kaznenog zakona, kaznenog djela prijevare u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 236. stavak 2. i članka 329. stavak 1. Kaznenog zakona kao i zbog kaznenog djela nedozvoljene trgovine u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 264. Kaznenog zakona u vezi s člankom 329. Kaznenog zakona.

U ovoj izvještajnoj godini u odnosu na strukturu predmeta u kojima su određene privremene mjere osiguranja oduzimanja imovinske koristi valja istaknuti da se privremene mjere određuju u predmetima u kojima je imovinska korist pribavljena zbog počinjenja gotovo istih kaznenih djela kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju.

Treba istaknuti predmet zbog počinjenja kaznenog djela pranja novca iz članka 265. Kaznenog zakona s predikatnim kaznenim djelom protiv okoliša, i to teško kazneno djelo protiv okoliša u sastavu zločinačkog udruženja, krivotvorenja službene ili poslovne isprave u sastavu zločinačkog udruženja te utaje poreza ili carine u sastavu zločinačkog udruženja, koji se u ovom obliku javlja prvi put u ovom izvještajnom razdoblju u kojem je blokirana imovina u vrijednosti oko 130.000,00 EUR koja osigurava naplatu ostvarene imovinske koristi, dok će se visina štete brojiti u milijunima eura.

Imovina u vrijednosti od 1.402.211,29 EUR (1.786.528,81 EUR) blokirana je radi osiguranja naplate imovinske koristi zbog počinjenja kaznenog djela pranja novca iz članka 265. Kaznenog zakona, što čini 19,46 % od ukupne vrijednosti imovine koja je blokirana u ovom izvještajnom razdoblju. Samo u jednom predmetu Ureda zbog počinjenja kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prometa drogama iz članka 190. Kaznenog zakona blokirana su novčana sredstva na računima, vozila i nekretnine sveukupne vrijednosti 1.790.921,30 EUR, dok su zbog stjecanja imovinske koristi počinjenjem kaznenog djela zlouporabe položaja i ovlasti u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 291. stavak 1. i 2. u vezi s člankom 329. Kaznenog

zakona također u jednom predmetu blokirana novčana sredstva na računu, vozila i nekretnine sveukupne vrijednosti 1.273.027,18 EUR. Zbog osiguranja imovinske koristi stečene počinjenjem kaznenog djela utaje poreza ili carine u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 256. i članka 329. Kaznenog zakona blokirana je imovina u vidu vozila, nekretnina, sredstva na računima i poslovnih udjela ukupne vrijednosti 1.358.067,41 EUR u samo jednom predmetu Ureda.

Prijedlogom Ureda u predmetu pranja novca s predikatnim djelom počinjenim u Ukrajini naložena je privremena obustava izvršenja novčanih transakcija na računima u ukupnom iznosu od 619.550,32 EUR sukladno članku 266. stavak 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku.

Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine predana su na upravljanje privremeno oduzeta novčana sredstva i druga vrijedna imovina u ukupnom iznosu od oko 5.110.000,00 EUR.

Imovina u vrijednosti od 2.489.108,47 EUR privremenim mjerama osiguranja oduzeta je iz posjeda okrivljenika i trećih osoba kojima je blokirana, što uz ostalu imovinu i privremeno oduzeta novčana sredstva i drugu vrijednu imovinu predanu na upravljanje Ministarstvu čini iznos od 7.599.108,47 EUR koji je osobama od kojih je oduzet onemogućeno raspolaganje i upravljanje.

U okviru postupanja Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta odmah po zaprimanju informacije o mogućem počinjenju kaznenog djela sa stjecanjem nezakonite imovine provode se financijski izvidi od strane Odjela za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom usmjereni na otkrivanje i praćenje nezakonito stečene imovine, posebno u vezi s pranjem novca te privremenog i trajnog oduzimanja imovinske koristi ostvarene protupravnom radnjom.

U zadovoljenju navedenih zahtjeva financijskih izvida i istrage od iznimne je važnosti mogućnost Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta pristupa bazama podataka o vlasništvu nekretnina, vlasništvu vozila, otvorenim računima, pristupa bazi podataka sudskog registra te bazi podataka Središnjeg klirinškog depozitarnog društva, elektroničkom oglasniku javne nabave, sustavu e-nekretnina te podacima porezne uprave – evidenciji dohodaka i primitka. Pristup navedenim bazama i evidencijama u cijelosti opravdava cilj ubrzanja i poboljšanja rada na svim predmetima, a posebice utvrđivanja nezakonitog karaktera sredstava analiziranih u sumnjivim transakcijama uzimajući u obzir činjenicu iznimne pojavnosti kaznenog djela pranja novca u svim segmentima i sofisticiranim oblicima te dosjetljivost i brzinu postupanja u prikrivanju nezakonitih sredstava.

Zbog sve veće kompleksnosti u načinu počinjenja kaznenih djela kojima se ostvaruje znatna imovinska korist, posebice kaznenog djela pranja novca, broja uključenih subjekata, potrebne dokumentacije koja redovito nedostaje i učestalog međunarodnog elementa, potrebno je znanje iz prava društava, trgovačkog, bankarskog, poreznog i financijskog prava, zbog čega su u Odjel za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom, uz financijske istražitelje koji raspolažu specijalističkim znanjima iz područja računovodstva i bankarskog sektora, raspoređeni i zamjenica ravnatelja koja radi na kaznenim predmetima te zamjenica ravnatelja i viša državnoodvjetnička savjetnica koje raspolažu znanjima iz područja građanskog prava, koje uključuje stvarno i obvezno pravo, ovršno pravo, građansko procesno pravo, trgovačko pravo, upravno pravo.

Učinkovitost suradnje tijela uključenih u borbu protiv korupcije s aspekta postupanja Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta možemo ocijeniti odličnom. Ponajprije kroz iznimnu suradnju s Uredom za sprječavanje pranja novca prilikom prikupljanja i obrade podataka o sumnjivim transakcijama u Republici Hrvatskoj, ali i u inozemstvu te suradnja vezano za analiziranje obavijesti o sumnjivim transakcijama i drugih informacija u vezi s pranjem novca, kao i postupanje prilikom zaprimanja zahtjeva Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta za privremeno zaustavljanje transakcija sukladno članku 117. i 120. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma („Narodne novine“ broj: 108/17, 39/19 i 151/22).

Potrebno je istaknuti i važnost suradnje specijaliziranih državnih tijela koja posjeduju stručna znanja, policije, kriminalističko-forenzičkih disciplina, s obzirom na to da se financijske istrage i izvidi provode u slučajevima sofisticiranih knjigovodstveno-financijskih malverzacija, kao i kršenju normi posebnih i specifičnih zakonskih propisa. U praktičnoj primjeni može se istaknuti da je suradnja sa specijaliziranim tijelima izrazito dobra, posebice u sferi korištenja kriptovaluta, što se pokazuje kao izvrstan alat za prikrivanje nezakonito stečene imovine.

U okviru suradnje s Poreznom upravom i carinskim tijelima također se može istaknuti odlična suradnja prilikom obrada informacija za koje posjeduju stručna znanja i specijalizaciju iz domene poreznog, carinskog i financijskog prava i koje su im dostupne u njihovu sustavu i bazi podataka, kao i u okviru dostave svih podataka kojima raspolažu.

Zaključno, može se istaknuti da je koordinacija i suradnja svih tijela uključenih u borbu protiv korupcije izrazito dobra te važna kod izvida i istrage kao bitan čimbenik u otkrivanju samog počinjenja kaznenog djela, opsega nezakonito stečene imovine te konačno njezino privremeno i trajno oduzimanje.

11.5. Pregled radnji i ročišta

Dokazne radnje i zastupanje	Dokazne radnje		Zastupanje	
	Nalog drugom tijelu	Provedeno po Uredu	Ročišta	Rasprave
1	2	3	4	5
2025.	962	1.411	916	925

Zamjenici ravnatelja u izvještajnom razdoblju naložili su ili neposredno proveli 2.373 dokazne radnje (2024. godine – 1.929 dokaznih radnji). Od ukupnog broja dokaznih radnji nalog drugom tijelu, u pravilu policiji, uslijedio je u odnosu na 962 dokazne radnje (40,54 %), dok su zamjenici ravnatelja samostalno proveli 1.411 dokaznih radnji (59,46 %). Zamjenici ravnatelja ukupno su obavili 1.841 zastupanje (2024. godine – 2.157 zastupanja), od čega se 916 zastupanja odnosi na ročišta uz obavljenih 925 rasprava.

Ukupan broj dokaznih radnji i zastupanja obavljenih u izvještajnom razdoblju je

4.214, što je za 128 aktivnosti više u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, kada ih je bilo ukupno 4.086.

Dakle, u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje provedene dokazne radnje i zastupanje bilježi rast od 3 %, uz konstataciju da se postupalo ažurno i u zakonom propisanim rokovima.

11.6. Žalbe i odluke sudova povodom žalbi

U predmetima iz nadležnosti Ureda tijekom izvještajnog razdoblja podneseno je 47 žalbi u odnosu na donesenih 325 presuda, pa proizlazi da je žalba podnesena protiv 14,46 % presuda ili protiv prosječno svake 6,9-e presude.

Broj podnesenih i usvojenih žalbi

Godina	Žalbe			
	Podneseno	Od toga zbog kazne	Usvojeno	Od toga zbog kazne
2021.	50	29	24	6
2022.	121	99	56	37
2023.	100	57	16	9
2024.	83	60	5	3
2025.	47	38	8	5

Analizirajući broj podnesenih žalbi u odnosu na broj presuda u ovoj godini u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje (kada je doneseno manje presuda i uloženo manje žalbi), proizlazi da nema odstupanja (2024. žalba podnesena protiv 14,43 % presuda ili protiv svake 6,9-e presude).

Od ukupno podnesenih 47 žalbi, 38 žalbi ili 80,85 % svih žalbi podneseno je zbog odluke o kazni, dok je 9 žalbi ili 19,15 % žalbi podneseno zbog drugih razloga, pa i u izvještajnom razdoblju prevladavaju žalbe podnesene zbog odluke o kazni u odnosu na druge zakonske osnove.

U ovom izvještajnom razdoblju donesen je manji broj presuda nego tijekom 2024., no učestalost podnošenja žalbi kao i razlozi zbog kojih se podnose isti je kao i u prethodnom razdoblju, pri čemu treba imati u vidu da je od ukupno donesenih 316 osuđujućih presuda u izvještajnom razdoblju čak 198 presuda ili 62,65 % svih osuđujućih presuda doneseno temeljem sporazuma stranaka, a protiv kojih presuda nije moguće podnošenje žalbe zbog odluke o kazni te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Stoga, kada se uzme u obzir broj presuda zbog kojih je uopće bilo moguće podnošenje žalbe, uočava se da je realno žalbena aktivnost Ureda u izvještajnoj godini bila na razini proteklih godina promatranog razdoblja.

Tijekom izvještajnog razdoblja sudovi su usvojili samo 8 žalbi, od čega 5 zbog odluke o kazni, što je nešto više u odnosu na prethodne godine promatranog razdoblja, koji podatci međutim sami za sebe ne mogu biti temelj za donošenje

zaključka u pogledu uspješnosti u žalbenom postupku, a zbog razloga već navedenih u dijelu pod 8.1.6. izvješća.

11.7. Poduzimanje posebnih dokaznih radnji

Vrste posebnih dokaznih radnji, uvjeti za njihovu primjenu i duljina trajanja svake pojedine posebne dokazne radnje propisani su člancima 332. do 335. Zakona o kaznenom postupku.

Tijekom 2025. na zahtjev Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta sudci istrage Županijskih sudova u Zagrebu, Osijeku, Rijeci i Splitu izdali su ukupno 182 naloga za određivanje posebnih dokaznih radnji, što je za 27 naloga ili 12,91 % manje od broja izdanih naloga u 2024. godini. Isto tako u ovom izvještajnom razdoblju došlo je i do smanjenja broja osoba u odnosu na koje su posebne dokazne radnje primijenjene, tako da su primijenjene prema 265 osoba, a što je za 19,93 % manje nego u 2024. godini. Broj izdanih naloga i osoba u odnosu na koje se nalozi izdaju varira iz godine u godinu te ponajprije ovisi o tome mogu li se izvidi kaznenih djela provesti na drugi način te se, imajući u vidu težinu zadiranja u osobna prava i slobode, u svakom konkretnom slučaju kritički ocjenjuje jesu li ispunjeni uvjeti za zahtijevanje izdavanja naloga prije nego se njihovo izdavanje traži od sudca istrage.

Također valja napomenuti kako su se tijekom 2025. provodile i posebne dokazne radnje po 27 naloga koji su izdani tijekom 2024., a s primjenom u 2025. godini.

Tijekom 2025. naložima je bio obuhvaćen 451 telefonski broj, 214 IMEI uređaja i 1 e-mail adresa. Za razliku od proteklih izvještajnih godina, prema 2 osobe posebne dokazne radnje poduzimane su i putem zamolnice za međunarodnu pravnu pomoć. Posebne dokazne radnje također su primjenjivane u odnosu na različite prostorije i objekte kao što su stanovi, osobna vozila, garaže te 2 zatvorske ćelije.

Jednako kao i ranijih godina od ukupno izdana 182 naloga, najveći broj njih ili 61,9 % odnosi se na kaznena djela iz područja organiziranog kriminala, među kojima s 53,65 % dominira kazneno djelo neovlaštene proizvodnje i prometa drogama iz čl. 190. Kaznenog zakona počinjeno u sastavu zločinačkog udruženja, zatim kazneno djelo utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona počinjenog u sastavu zločinačkog udruženja (12,80 %), kazneno djelo izbjegavanja carinskog nadzora iz članka 257. Kaznenog zakona počinjeno u sastavu zločinačkog udruženja (7,31 %), kazneno djelo protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma iz članka 326. Kaznenog zakona počinjenog u sastavu zločinačkog udruženja (6,09 %), kazneno djelo prijevare iz člana 236. Kaznenog zakona počinjenog u sastavu zločinačkog udruženja (5,48 %) i kazneno djelo teške krađe iz članka 229. Kaznenog zakona počinjenog u sastavu zločinačkog udruženja (4,26 %), dok su ostala djela iz domene organiziranog kriminaliteta zastupljena u manjem opsegu.

Na koruptivna kaznena djela odnosi se 38,12 % svih izdanih naloga za provođenje posebnih dokaznih radnji. Od tog broja najveći broj naloga (24,75 %) izdan je zbog kaznenog djela primanja mita iz članka 293. Kaznenog zakona, kaznenog djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona (24,75 %), kaznenog djela davanja mita iz članka 294. Kaznenog djela (16,83 %), kaznenog djela trgovanja utjecajem iz članka 295. Kaznenog zakona (15,84 %) i kaznenog djela primanja mita u gospodarskom poslovanju iz članka 252. Kaznenog zakona (5,94 %), dok su ostala koruptivna kaznena djela zastupljena u manjem opsegu.

Kada se izneseni podatci stave u odnos prema ranijim izvještajnim razdobljima, uočava se smanjenje udjela izdanih naloga za kaznena djela i područja organiziranog kriminaliteta, dok je povećan udio izdanih naloga za koruptivna kaznena djela.

Proteklih izvještajnih godina udio izdanih naloga iz domene organiziranog kriminaliteta iznosio je oko 70 % do 80 %, a udio naloga za koruptivna kaznena djela oko 20 % do 30 %, dok je taj omjer tijekom 2025. iznosio 60 % naprama 40 %. Upravo struktura kaznenih djela iz domene organiziranog kriminaliteta u odnosu na koja su tijekom ovog izvještajnog razdoblja određivane posebne dokazne radnje pojašnjava smanjenje broja osoba, telefonskih brojeva i SIM kartica u odnosu na koje su tijekom 2025. primjenjivane posebne dokazne radnje. Naime, kaznena djela iz domene organiziranog kriminaliteta u pravilu čine najveći udio kaznenih djela u odnosu na koja se općenito primjenjuju posebne dokazne radnje. Međutim, primjena posebnih dokaznih radnji varira ovisno o strukturi kaznenih djela za koja se takve radnje određuju. U ovom izvještajnom razdoblju ne samo što je smanjen broj kaznenih djela iz domene organiziranog kriminaliteta u odnosu na koje su posebne dokazne radnje općenito primjenjivane već je unutar njih smanjen i broj onih kaznenih djela koja karakterizira velik broj članova zločinačkog udruženja, koja učestalo mijenjaju telefonske uređaje i SIM kartice, kao što su npr. kaznena djela iz članka 190. i 326. Kaznenog zakona, a povećan udio onih kaznenih djela koja ne karakterizira konspirativno ponašanje u takvu opsegu, kao što su npr. u pravilu gospodarska i imovinska kaznena djela, kojih je u ovom izvještajnom razdoblju bilo više nego inače.

Nakon izdavanja sudske naloga, primjena posebnih dokaznih radnji kontinuirano se prati radi utvrđivanja ostvaruje li se njima svrha zbog koje su naložene i postoji li potreba njihova daljnjeg provođenja. Tijekom izvještajne 2025. utvrđeno je da su posebne dokazne radnje u 7,92 % slučajeva završene prije isteka jednog mjeseca, u odnosu na 17,35 % slučajeva završene su prije isteka dva mjeseca, u odnosu na 24,90 % slučajeva trajale su između dva do tri mjeseca, u odnosu na 11,32 % slučajeva trajale su između tri do četiri mjeseca, u odnosu na 4,90 % slučajeva trajale su između četiri do pet mjeseci, u odnosu na 8,30 % slučajeva trajale između pet do šest mjeseci, dok su u 25,28 % slučajeva trajale preko 6 mjeseci ili još uvijek traju.

Prema iznesenim podacima posebne dokazne radnje najdulje su primjenjivane u složenim predmetima i s većim brojem osoba, u kojima je zbog konspirativnosti i opreza supočinitelja otežano provođenje posebnih dokaznih radnji i prikupljanje potrebnog dokaznog materijala.

Tijekom izvještajne godine nalozi za provođenje posebnih dokaznih radnji u većini su se slučajeva, kao i prethodnih izvještajnih godina, odnosili na radnje nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora i drugih komunikacija na daljinu iz članka 332. stavka 1. točke 1. Zakona o kaznenom postupku, i to samostalno ili u kombinaciji s drugim posebnim dokaznim radnjama, od čega se najveći udio njih odnosi na tajno praćenje i tehničko snimanje osoba i predmeta iz članka 332. stavka 1. točke 4. Zakona o kaznenom postupku.

Od ostalih posebnih dokaznih radnji dokazna radnja presretanja, prikupljanja i snimanja računalnih podataka iz članka 332. stavka 1. točke 2. Zakona o kaznenom postupku određena je u 17,03 % slučajeva, što je znatno više u odnosu na proteklo razdoblje te s obzirom na tehnološki napredak i očekivano, dokazna radnja ulaska u prostorije radi provođenja nadzora i tehničkog snimanja prostorija iz članka 332. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku određena je u 19,23 % slučajeva, uporaba prikrivenih istražitelja i pouzdanika iz članka 332. stavka 1. točke 5. Zakona o kaznenom postupku određena je u 9,89 % slučajeva, pri čemu su tijekom ove izvještajne godine korištena 4 pouzdanika, dok je dokazna radnja simulirane prodaje i otkupa predmeta te simuliranog davanja potkupnine i simuliranog primanja potkupnine iz članka 332. stavka 1. točke 6. Zakona o kaznenom postupku određena u 9,34 % slučajeva.

Što se tiče uspješnosti primjene posebnih dokaznih radnji u predmetima iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, valja istaknuti da su od ukupnog broja osoba u odnosu na koje su izdani nalozi za provođenje posebnih dokaznih radnji, u odnosu na 141 osoba (53,20 %) posebne dokazne radnje dovršene, dok su u odnosu na 124 osobe (46,79 %) još uvijek u tijeku. Od ukupnog broja dovršenih posebnih dokaznih radnji, u odnosu na 88 osoba (62,41 %) pokrenut je kazneni postupak, odnosno mjere su dale rezultate. Od toga broja, najveći broj postupaka pokrenut je za kaznena djela iz područja organiziranog kriminaliteta (59,09 %), što je u skladu s trendom iz ranijih godina.

Među razlozima otežanog prikupljanja podataka tijekom provođenja posebnih dokaznih radnji jesu konspirativnost i oprez supočinitelja, koji se manifestiraju u prikrivanju međusobne komunikacije, čestom mijenjanju telefona ili SIM kartica te kontinuiranoj komunikaciji putem društvenih mreža i aplikacija za razmjenu podataka koje nisu podobne za praćenje razmjene informacija te činjenici da, iako se nalozi redovito izdaju i za tajno praćenje i tehničko snimanje osoba i predmeta, navedena dokazna radnja nije u dovoljnoj mjeri zastupljena na terenu te zbog nedostatka policijskih službenika za njeno provođenje. S obzirom na sve prethodno navedeno dolazi se do toga da primjena posebnih dokaznih radnji ne daje očekivane rezultate.

U cilju kontinuiranog povećanja uspješnosti u primjeni posebnih dokaznih radnji Ured je u izvještajnom razdoblju održavao sastanke s predstavnicima Uprave kriminalističke policije i Policijskog nacionalnog ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, a na kojim sastancima im je ukazivano na smanjenje broja inicijativa policijskih službenika, posebice s raznih policijskih uprava, za primjenu posebnih dokaznih radnji posebice iz oblasti klasičnog organiziranog kriminaliteta, ali i nedovoljno korištenje posebnih dokaznih radnji iz članka 332. stavka 1. točke 3. i 4. Zakona o kaznenom postupku.

Osim za provođenje posebnih dokaznih radnji, nalozi sudca istrage izdavani su i za provjeru uspostavljanja telekomunikacijskih kontakata temeljem članka 339.a Zakona o kaznenom postupku, kako bi se izlisti tih kontakata mogli koristiti kao dokaz u postupku. Tijekom izvještajne 2025., temeljem zahtjeva državnog odvjetnika, a na inicijativu policije, u odnosu na 213 osoba, odnosno 261 različitih telefonskih brojeva te 30 različitih brojeva IMEI uređaja izdan je nalog sudca istrage za provjeru istovjetnosti, trajanja i učestalosti komunikacija, utvrđivanje položaja komunikacijskih uređaja, mjesta na kojima se nalaze osobe koje uspostavljaju elektroničku komunikaciju te identifikacijskih oznaka uređaja. U 2025. ovih je naloga izdano znatno više u odnosu na broj obuhvaćenih osoba, međutim ne i u odnosu na broj uređaja i telefonskih brojeva, a što ponovno ovisi o strukturi kaznenih djela u odnosu na koje je ova dokazna radnja tražena.

Za razliku od proteklih izvještajnih godina, nalozi za provjeru uspostavljanja telekomunikacijskih kontakata tijekom 2025. pretežno su izdavani zbog sumnje u počinjenje korupcijskih kaznenih djela.

III. IZVJEŠĆE O RADU NA POJEDINIM VRSTAMA PREDMETA I AKTUALNOJ PROBLEMATICI U 2025.

12. Prikaz rada na pojedinim vrstama kaznenih predmeta iz nadležnosti kaznenih odjela i USKOK-a

12.1. Kaznena djela ratnog zločina

Tijekom 2025. godine nadležna županijska državna odvjetništva zaprimila su kaznene prijave protiv 63 osobe zbog kaznenih djela ratnih zločina na štetu civilnog stanovništva, ali i na štetu ratnih zarobljenika.

Kako je iz prethodnog izvještajnog razdoblja u državnom odvjetništvu ostala neriješena jedna kaznena prijava, u radu su bile ukupno 64 prijave zbog tih kaznenih djela.

Donošenjem rješenja o provođenju istrage riješene su 33 kaznene prijave, dok su kaznene prijave protiv 27 osoba odbačene. U jednom predmetu u kojem je odbačena kaznena prijava protiv 22 osobe radilo se o kaznenoj prijavi civilne osobe u kojoj je nakon provedenih radnji zaključeno da nema elemenata kaznenog djela ratnog zločina. U ostalim predmetima kaznene su prijave odbačene zbog nepostojanja osnovane sumnje na učin djela ili zbog smrti okrivljenika.

Osim toga, u 3 kaznena predmeta protiv ukupno 17 okrivljenika optužnice su vraćene zbog nedostataka u prethodnom postupku i boljeg razjašnjenja stvari te je u svim tim predmetima doneseno rješenje o dopuni istrage radi postupanja u skladu s odlukom suda, na koju državno odvjetništvo nema pravo žalbe tako da su državna odvjetništva tijekom 2025. godine u radu imala predmete u kojima je u tijeku istraga protiv ukupno 50 osoba.

U ovom izvještajnom razdoblju optuženo je 19 osoba, a nadležni županijski sudovi donijeli su presude u odnosu na 26 osoba, pri čemu su 24 osobe osuđene, jedna je oslobođena, a u odnosu na jednu donesena je odbijajuća presuda.

Protiv oslobađajuće presude nadležno državno odvjetništvo podnijelo je žalbu zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Broj prijavljenih osoba tijekom 2025. godine nešto je veći nego ranijih godina, što je rezultat koordiniranog rada nadležnih državnih odvjetništava s djelatnicima policije te intenzivne suradnje i međusobne koordinacije tijekom provođenja izvida i poduzimanja radnji koje prethode podnošenju kaznene prijave.

U ovom izvještajnom razdoblju broj osoba protiv kojih je doneseno rješenje o provođenju istrage i broj optuženih osoba u uobičajenim je okvirima. I ove, kao i prošle godine ukupan broj osoba protiv kojih se vodi istraga nešto je veći nego ranijih godina iz razloga o kojima je gore bilo riječi.

Osnovna karakteristika kaznenih predmeta zbog ovih kaznenih djela svakako je otežano prikupljanje dokaza s obzirom na sve veći protek vremena od njihova

počinjenja. To je iz razloga jer su se neki događaji koji su predmet rada zbog kaznenih djela ratnih zločina zbili i prije više od 30 godina tako da je vrlo teško rekonstruirati događaje na mjestu počinjenja kaznenih djela jer je dio svjedoka preminuo, dio se sve teže prisjeća konkretnih događaja, neki ne žele svjedočiti, tako da su iskazi manjkavi, nekvalitetni, a vrlo je teško doći i do materijalne dokumentacije.

To posebice karakterizira predmete u kojima se prikupljaju dokazi o neposrednim počiniteljima kaznenih djela ratnih zločina. No, kod kaznenih predmeta zbog kaznenih djela ratnih zločina istodobno se radi i na utvrđivanju odgovornosti zapovjednika postrojbi koji su eventualno naredili učin tih kaznenih djela ili propustili spriječiti da pripadnici postrojbi kojima su na čelu počine ta kaznena djela.

Državni odvjetnici koji rade na predmetima ratnih zločina koriste se sustavom za praćenje predmeta u državnom odvjetništvu (CTS), koji olakšava rad na ovim predmetima i u kojem se nalaze sistematizirani podatci o svim ratnim zločinima koji su se dogodili od 1991. godine nadalje, ne samo na području Republike Hrvatske, nego i na području drugih država u kojima su žrtve hrvatski građani, a koji su se ranije nalazili u tzv. bazi ratnih zločina.

Pristup podacima koji zapravo predstavljaju spise predmeta ratnih zločina u elektroničkom obliku koji su uključeni u CTS imaju svi državnoodvjetnički dužnosnici i savjetnici koji rade na tim predmetima.

S obzirom na prirodu ovih kaznenih djela velik je interes javnosti za rad na ovoj vrsti predmeta pa naš rad nastojimo učiniti transparentnim koliko je to moguće, na način da se na mrežnoj stranici Državnog odvjetništva Republike Hrvatske objavljuju podatci i radovi o procesuiranju predmeta ratnih zločina, a nadležna županijska državna odvjetništva objavljuju priopćenja o radu na aktualnim predmetima.

U kaznenim predmetima često se događa da se počinitelji, žrtve, svjedoci i dokazi, kao i mjesta zločina nalaze na područjima različitih država pa rad na ovim predmetima ne bi bio moguć bez suradnje s tužiteljstvima susjednih zemalja.

Zbog toga državni odvjetnici surađuju s tužiteljskim uredima susjednih zemalja na temelju potpisanih Protokola i Sporazuma o suradnji u progonu počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida, a isto tako i temeljem redovite međunarodne pravne pomoći koja se odvija putem Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Republike Hrvatske, pri čemu treba reći da je suradnja s Tužilaštvom za ratne zločine Republike Srbije otežana jer se zamolnicama za pravnu pomoć nadležnih županijskih državnih odvjetništava ne udovoljava, što u velikoj mjeri otežava rad tih državnih odvjetništava na ovim predmetima.

Također, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i nadalje surađuje s Međunarodnim rezidualnim mehanizmom za kaznene sudove koji je osnovan Rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda radi preuzimanja nadležnosti, prava, obveza i osnovnih funkcija Međunarodnog kaznenog suda za bivšu

Jugoslaviju te u radu koristi informatičke alate kreirane za pretraživanje baze podataka tog mehanizma, a radi korištenja u domaćim predmetima ratnih zločina.

12.2. Kaznena djela protiv života i tijela

Kazneni zakon kaznena djela protiv života i tijela normira u Glavi X. Za najteža kaznena djela protiv života i tijela Zakonom o kaznenom postupku, u članku 19.c, određena je stvarna nadležnost županijskih sudova, a člankom 39. Zakona o kaznenom postupku u vezi s člankom 29. stavkom 2. Zakona o državnom odvjetništvu županijskih državnih odvjetništava.

Županijska nadležnost za suđenje u prvom stupnju predviđena je za kaznena djela za koja je zakonom propisana kazna zatvora preko 12 godina ili dugotrajni zatvor, a kod kaznenih djela protiv života i tijela u tu kategoriju ulaze: kazneno djelo ubojstva iz članka 110. Kaznenog zakona, teškog ubojstva iz članka 111. Kaznenog zakona, teškog ubojstva ženske osobe iz članka 111.a Kaznenog zakona te, od ostalih kaznenih djela iz ove Glave, kaznena djela protupravnog prekida trudnoće s posljedicom smrti ili teškog narušenja zdravlja iz članka 115. stavka 4. Kaznenog zakona i kazneno djelo teške tjelesne ozljede s posljedicom smrti iz članka 120. stavka 1. i 2. Kaznenog zakona, kao i izričito, člankom 19.c stavkom 1. točkom d) Zakona o kaznenom postupku, određeno kazneno djelo usmrćenja iz članka 112. stavka 1. Kaznenog zakona.

U izvješću se analiziraju podatci o radu državnog odvjetništva u vezi s kaznenim djelima protiv života i tijela iz županijske nadležnosti s posebnim osvrtom na postupanja vezana uz kaznena djela teškog ubojstva iz članka 111. točke 3. Kaznenog zakona (ubojstvo bliske osobe ili osobe koju je počinitelj već ranije zlostavljao) i kaznenog djela teškog ubojstva ženske osobe iz članka 111.a Kaznenog zakona.

U dijelu analize presuda koje su u izvještajnom razdoblju zaprimljene od strane sudova osvrt obuhvaća situacije u kojima je, od strane suda, kazneno djelo teškog ubojstva ženske osobe iz članka 111.a prekvalificirano u kazneno djelo teškog ubojstva iz članka 111. točke 3. Kaznenog zakona ili kakvo drugo kazneno djelo, uz dodatan osvrt na visinu kazni koje su sudovi izrekli u presudama, osobito vezano uz kazneno djelo iz članka 111. točke 3. Kaznenog zakona i članka 111.a Kaznenog zakona.

Kaznena djela protiv života i tijela – županijska nadležnost

Godina	Kazneno djelo	Ostalo u radu	Primljeno	Ukupno u radu	Odluke				Ukupno odluka	Ostalo u radu
					Odbačaj	Rješenje o provođenju istrage	Optužnice	Ostalo		
2025.	110.	17	61	78	11	20	31	11	73	5
	111.	11	58	69	12	17	30	8	67	2
	111.a	2	13	15	0	7	4	2	13	2
	ostalo	1	13	14	6	1	7	0	14	0
UKUPNO		31	145	176	29	45	72	21	167	9

Županijska državna odvjetništva tijekom 2025. ukupno su u radu imala prijave protiv 176 počinitelja kaznenih djela protiv života i tijela iz županijske nadležnosti.

Najveći broj počinitelja odnosi se na kazneno djelo ubojstva iz članka 110. Kaznenog zakona za koje je prijavljeno 78 počinitelja (44,31 %), nakon čega slijede počinitelji kaznenog djela teškog ubojstva iz članka 111. (točke 1. – 6.) Kaznenog zakona sa 69 počinitelja (39,20 %), a nakon toga 15 počinitelja kaznenog djela teškog ubojstva ženske osobe iz članka 111.a (8,52 %), dok je 14 počinitelja bilo u radu za ostala kaznena djela (7,95 %).

Odluke državnog odvjetništva uslijedile su u odnosu na ukupno 167 počinitelja, dok je u odnosu na 9 počinitelja ostala prijava u radu (prijave zaprimljene krajem izvještajnog razdoblja).

U strukturi donesenih odluka rješenja o odbačaju kaznene prijave donijeta su u odnosu na 29 počinitelja (17,36 %), u fazi istrage ostalo je 45 počinitelja (26,95 %), optužnica je podignuta u odnosu na 72 počinitelja (43,11 %), dok su „ostale odluke“ koje se odnose na obustavu postupka ili ustup nižem državnom odvjetništvu, zbog kvalifikacije djela iz općinske nadležnosti, uslijedile u odnosu na 21 počinitelja (12,57 %).

Kazneno djelo teškog ubojstva ženske osobe iz članka 111.a Kaznenog zakona u Kazneni je zakon uvršteno IX. Novelom Kaznenog zakona koja je na snazi od 2. travnja 2024. (Narodne novine broj 36/2024). Navedeno kazneno djelo čini onaj tko počini rodno utemeljeno ubojstvo ženske osobe. Dakle, ovo ubojstvo polazi od definicije rodno utemeljenog nasilja nad ženama iz članka 87. stavka 32. Kaznenog zakona prema kojem rodno utemeljeno nasilje nad ženama označava nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena, odnosno njene rodne uloge, ili koje nerazmjerno pogađa žene. U članku 111.a stavku 2., koji je u ulozi tumačeće norme, navodi se da se pri utvrđivanju kaznenog djela iz stavka 1. uzima u obzir da je djelo počinjeno prema bliskoj osobi, osobi koju je počinitelj već ranije zlostavljao, ranjivoj osobi, osobi koja se nalazi u odnosu podređenosti ili zavisnosti ili je djelo počinjeno u okolnostima spolnog nasilja ili zbog odnosa koji žene stavlja u neravnopravan položaj ili postoje druge okolnosti koje upućuju na to da se radi o rodno utemeljenom nasilju.

U odnosu na navedeno kazneno djelo iz uvodne tablice ovog izvješća razvidno je da su županijska državna odvjetništva u radu imala prijave protiv 15 počinitelja te je doneseno ukupno 13 odluka, a prijave protiv 2 počinitelja (s kraja kalendarske godine) ostale su u radu. U pogledu odluka državnog odvjetništva u izvještajnom razdoblju 7 počinitelja je u fazi provođenja istrage, protiv 4 počinitelja podignute su optužnice, a u odnosu na 2 počinitelja uslijedila je druga odluka.

Kod kvalifikacije djela teškog ubojstva ženske osobe iz članka 111.a Kaznenog zakona, gdje je jedna od okolnosti koju valja cijeliti činjenica da je djelo počinjeno prema bliskoj osobi, sama ta okolnost istovjetna je opisu kaznenog djela teškog ubojstva iz članka 111. točke 3. Kaznenog zakona (počinjeno prema bliskoj osobi ili osobi koju je počinitelj ranije zlostavljao), pa kada su žrtve kaznenog djela ženske osobe, konačna kvalifikacija kaznenog djela kao teškog ubojstva ženske osobe slijedi, u pravilu, kada je djelo rezultat kontinuiranog intenzivnog nasilja u vidu fizičkog i psihičkog nasilja, zastrašivanja kroz prijetnje, ponižavanje, nadzor i izolaciju

žrtve u vidu zabrane kontakata s obitelji i prijateljima te drugih oblika sličnog ponašanja prema žrtvi (okolnosti iz članka 111.a stavka 2. Kaznenog zakona) koji se manifestiraju u stadiju koji prethodi počinjenju samog kaznenog djela. Ondje gdje nisu nađene prethodno opisane okolnosti koje su prethodile počinjenju djela, a ubojstvo se odnosi na blisku osobu – ženskog spola, djela se kvalificiraju po članku 111. točki 3. Kaznenog zakona.

Za kazneno djelo teškog ubojstva iz članka 111. točke 3. Kaznenog zakona, kao i kazneno djelo teškog ubojstva ženske osobe iz članka 111.a Kaznenog zakona, zapriječene su iste kazne (kazna zatvora od najmanje 10 godina ili kazna dugotrajnog zatvora), a dosadašnja praksa pokazuje da još uvijek nisu posve ujednačeni kriteriji u pogledu kvalifikacija ovih kaznenih djela.

Županijska državna odvjetništva u odnosu na dvije prijave, nakon istrage vođene zbog kaznenog djela iz članka 111.a (teškog ubojstva ženske osobe) u optužnici su djelo (pre)kvalificirala u kazneno djelo teškog ubojstva iz članka 111. točke 3. Kaznenog zakona (kao djelo počinjeno prema bliskoj osobi). Naime, u jednom slučaju, tijekom istrage, nakon provjera o ranijem ponašanju počinitelja, nije nađeno da bi počinitelj bio evidentiran za ponašanja s elementima bilo kojeg vida nasilja prema žrtvi (supruzi), niti postojanje okolnosti koje bi ukazivale da se radilo o ranjivoj osobi, osobi u odnosu podređenosti ili zavisnosti i drugim okolnostima koje predviđa stavak 2. članka 111.a Kaznenog zakona, a u isto vrijeme svjedoci bliski žrtvi (sin i snaha) suglasno opisuju prethodni odnos počinitelja i žrtve kao izrazito skladan, uzoran, pažljiv i bez ikakvih pokazatelja na temelju kojih bi se moglo naslutiti ili zaključiti da predstoji počinjenje tako teškog kaznenog djela. U drugom predmetu djelo koje je bilo prijavljeno kao teško ubojstvo ženske osobe iz članka 111.a Kaznenog zakona, u optužbenju je kvalificirano kao kazneno djelo teškog ubojstva iz članka 111. točke 3. Kaznenog zakona, a radilo se o članu zajedničkog kućanstva (ženskoj osobi izvan kruga obitelji) jer je tijekom istrage utvrđeno da počinitelj i žrtva nisu bili intimni partneri, nije bilo spolnog nasilja, odnosa podređenosti niti drugih okolnosti koje je potrebno posebno uzeti u obzir u skladu s člankom 111.a stavkom 2. Kaznenog zakona, a djelo je počinjeno na način da je počinitelj nakon kraćeg verbalnog i fizičkog sukoba sa žrtvom te pod utjecajem alkohola žrtvi nanio jedan ubod nožem u predjelu trbuha.

No, ondje gdje podatci, neovisno o kvalifikaciji prijavljenog djela kao kaznenog djela iz članka 111. točke 3. Kaznenog zakona, upućuju na kazneno djelo iz članka 111.a Kaznenog zakona državno odvjetništvo istragu provodi za takvo kazneno djelo te je u jednom predmetu izvršena takva (pre)kvalifikacija.

Dakle, u svakom konkretnom počinjenom kaznenom djelu koje za posljedicu ima lišenje života ženske osobe (ili pokušaj takvog djela) ocjenjuju se konkretne okolnosti na temelju kojih slijedi konačna kvalifikacija kaznenog djela u postupku kao kaznenog djela teškog ubojstva iz članka 111. točke 3. ili teškog ubojstva ženske osobe iz članka 111.a Kaznenog zakona.

U nastavku su prikazani podatci vezano uz kazneno djelo teškog ubojstva iz članka 111. točke 3. Kaznenog zakona (počinjenog prema bliskoj osobi ili osobi koju je počinitelj ranije zlostavljao), s prikazom spola počinitelja, spola žrtve i vrste bliskog odnosa žrtve i počinitelja.

Kazneno djelo teškog ubojstva iz članka 111. točke 3. Kaznenog zakona/11

Primljeno kaznenih prijava		Žrtva			
Okrivljenik		M	Ž	Bliska osoba	Ostalo
M	Ž				
1			1	Sestra	
1			1	Supruga	
1		1		Otac	
1		1		Otac	
1		1		Dijete – sin	
1		1		Otac	
1		1		Očuh	
1		1		Brat	
1			1	Majka	
1		2	2	Majka, očuh, sestra i brat	
1			1	Supruga	
1			1	Partnerica u intimnoj vezi	
1		1		Polubrat	
1		1		Brat	
1			1	Supruga	
1		1		Posinak	
1			1	Osoba iz zajedničkog kućanstva	
1	1	1		Dijete – sin	
	1	1		Dijete – sin	
	1		1	Majka	
	1	1		Partner u intimnoj vezi	
	1	1		Suprug	
	1		1	Dijete – kći	
	1	1		Izvanbračni drug	
	1	1		Dijete – sin	
	1		1	Svekrva	
	1	1		Partner u intimnoj vezi	
	1		1	Majka	
	1		1	Dijete – kći	
18	12	18	14		

Od ukupno prijavljenih 30 počinitelja kaznenog djela teškog ubojstva iz članka 111. točke 3. Kaznenog zakona muških je počinitelja 18 (60 %), a ženskih počinitelja 12 (40 %).

Kod muških počinitelja kao žrtve prevladavaju muške žrtve (12), dok je manje ženskih žrtava (9). U odnosu na tih 9 ženskih žrtava oblik partnerskog odnosa (supružnici, intimni partneri) zastupljen je u odnosu na 4 žrtve.

Tako kod muških počinitelja, osim većeg broja muških žrtava kojih je 12, žrtve unutar obiteljske strukture su otac, brat, polubrat, posinak, sin, očuh, iz podatka o ukupno 9 ženskih žrtava slijedi da su u 4 slučaja žrtve u kategoriji partnerskih odnosa (supruga, intimna partnerica). Dakle, struktura žrtava muških počinitelja kod ovih kaznenih djela, gdje prevladavaju muške žrtve, razlikuje se od stereotipne slike „muški počinitelj-ženska žrtva“, kako se često percipira kada je u pitanju počinjenje djela prema bliskim osobama. Bliske osobe definira Kazneni zakon u članku 87. stavku 9. u vezi sa stavkom 8. istog članka Kaznenog zakona. U odnosu na jednog počinitelja radilo se o obiteljskom nasilju s više žrtava gdje je počinitelj nasrnuo na više članova obitelji istodobno (majka, očuh, sestra i brat).

Žrtava izvan kruga bliskih osoba, odnosno žrtava koje bi ulazile isključivo u kategorije osoba koje je počinitelj već ranije zlostavljao (a da nisu istodobno počinitelju bliske osobe) nije bilo u promatranom izvještajnom razdoblju.

Kod ženskih počinitelja žrtve su češće muške osobe (njih 7), dok je ženskih žrtava (5). Od 7 muških žrtava, 4 žrtve su žrtve partnerskog odnosa (bračni drug, izvanbračni drug, intimni partner).

Dakle, u ovoj kategoriji kaznenog djela teškog ubojstva (članak 111. točka 3. Kaznenog zakona) muški i ženski počinitelji u odnosu na partnerski odnos (supružnici, intimni partneri...) zastupljeni su s jednakim brojem žrtava.

U kategoriji žrtava kod ženskih počinitelja ovog djela dominiraju kao žrtve djeca (sinovi i kćeri), pri čemu je jedno dijete – muško, žrtva zajednički počinjenog kaznenog djela od strane muškog i ženskog počinitelja. Ženski počinitelji počinili su dva puta kazneno djelo prema majkama te jedno prema svekrvi.

Pri tom, nastavno na ovu analizu, valja imati u vidu da je u pogledu ženskih žrtava, općenito, ali i vezano uz partnerske odnose (supruga, izvanbračna supruga, intimna partnerica) dio počinjenih djela, a prema ranije opisanim okolnostima koje se ocjenjuju u svakom konkretnom slučaju, kvalificiran kao teško ubojstvo ženske osobe iz članka 111.a Kaznenog zakona.

U pogledu prvostupanjskih presuda zaprimljenih u izvještajnom razdoblju nužno je naznačiti da se one ne mogu dovoditi u izravnu i neposrednu vezu s prijavama iz izvještajnog razdoblja, jer sudski postupci traju stanovito vrijeme, pa se presude zaprimljene u izvještajnom razdoblju, u pravilu, odnose na kaznena djela počinjena u godinama koje prethode ovom izvještajnom razdoblju. Zato se presude

zasebno analiziraju, s posebnim osvrtom na situacije gdje je sud kazneno djelo teškog ubojstva ženske osobe iz članka 111.a Kaznenog zakona presudio uz (pre)kvalifikaciju kao kazneno djelo teškog ubojstva iz članka 111. točke 3. Kaznenog zakona ili kakvo drugo kazneno djelo uz analizu kazni izrečenih u zaprimljenim prvostupanjskim presudama gdje su počinitelji bili terećeni i presuđeni za kazneno djelo teškog ubojstva iz članka 111. točke 3. Kaznenog zakona kada je žrtva bila bliska ženska osoba te kazni izrečenih za kaznena djela teškog ubojstva ženske osobe iz članka 111.a Kaznenog zakona.

U jednoj od zaprimljenih prvostupanjskih presuda, koja je uslijedila po optužnici za teško ubojstvo ženske osobe iz članka 111.a Kaznenog zakona u pokušaju, sud je, na temelju rezultata sudskog postupka, prekvalificirao kazneno djelo u kazneno djelo osobito teške tjelesne ozljede iz članka 119. stavak 1., 2. i 3. Kaznenog zakona, našavši da je na to bila usmjerena namjera okrivljenika prilikom postupanja prema žrtvi.

U tri zaprimljene prvostupanjske presude sud je prihvatio kvalifikaciju kaznenog djela iz optužnice te okrivljenike presudio za kazneno djelo iz članka 111.a Kaznenog zakona za teško ubojstvo ženske osobe, pri čemu je jedno djelo počinjeno prema bivšoj izvanbračnoj supruzi te dva prema supruzi, a u svim je presudama sud primijenio odredbe o ublažavanju kazne te počinitelje presudio na 8 godina zatvora (dvije presude), odnosno 7 godina zatvora (jedna presuda) za navedeno kazneno djelo.

U jednoj od presuda djelo kvalificirano u optužnici kao kazneno djelo iz članka 111.a stavka 1. u vezi s člankom 34. stavkom 1. Kaznenog zakona (djelo teškog ubojstva ženske osobe u pokušaju), kojeg je žrtva bivša izvanbračna supruga, sud je djelo (pre)kvalificirao i presudio kao pokušaj ubojstva bliske osobe iz članka 111. točka 3. Kaznenog zakona te uz primjenu odredaba o ublažavanju kazne počinitelja osudio na kaznu zatvora u trajanju od 5 godina. U optužnici je počinitelj terećen za veći broj kaznenih djela pa je uz kazneno djelo iz članka 111.a Kaznenog zakona bio terećen i za kazneno djelo nametljivog ponašanja iz članka 140. stavka 2. Kaznenog zakona u vezi sa stavkom 1. prema istoj žrtvi, kazneno djelo prijetnje iz članka 139. stavka 2. Kaznenog zakona počinjenog u odnosu na drugu žrtvu te za kazneno djelo povrede djetetovih prava iz članka 177. stavka 2. Kaznenog zakona, kao i kazneno djelo nedozvoljenog posjedovanja, izrade i nabavljanja oružja i eksplozivnih tvari iz članka 331. stavak 1. Kaznenog zakona.

Unatoč tome što se državno odvjetništvo u ovom slučaju kod kvalifikacije kaznenog djela kao teškog ubojstva ženske osobe po članku 111.a Kaznenog zakona rukovalo time što je počinitelj pokušao ubiti žrtvu (bivšu izvanbračnu suprugu), koju je i ranije psihički zlostavljao nazivajući je pogrdnim imenima, pratio je u izlascima i govorio joj da će joj oduzeti djecu, postupajući s pozicija moći, utjecaja i boljeg socioekonomskog statusa njega i njegove obitelji te ju kritičnog dana ponovno verbalno napao i u nakani da je liši života u visini njenog trbuha i prsišta uperio revolver i više puta povukao okidač (do ispaljenja metka nije došlo jer je revolver „zatajio“, što se potvrdilo tijekom postupka), a potom joj zadao šakama više udaraca u predjelu lica i tijela te ponovno u nju uperio revolver, a nakon toga uzeo nož te prišao oštećenici govoreći joj da će je ubiti i rasporiti i dalje je udarajući po licu i tijelu, kojom prilikom je zadobila višestruke ozljede, a u dovršenju djela počinitelj je

spriječen dolaskom djelatnika policije, sud je u presudi djelo (pre)kvalificirao u kazneno djelo pokušaja teškog ubojstva iz članka 111. točka 3. Kaznenog zakona navodeći kao bitan argument da nije utvrđeno da bi radnje optuženika bile poduzete s motivacijom proizišlom iz rodne mržnje, niti potrebe za dominacijom nad ženskom osobom temeljenoj na poziciji moći, dobrostojeće i utjecajne obitelji te socioekonomskim nejednakostima, već sud nalazi relevantnom okolnost da je okrivljenik u trenutku počinjenja djela bio nezaposlen, bez primanja, da živi u podrumu kuće koju je darovao svom djetetu, bez kupaonice i smatra da je motiv počinjenja emocionalne naravi, a ne rodna mržnja jer je napad na oštećenu uslijedio nakon što je oštećena u kuću, u kojoj okrivljenik stanuje, u podrumu, dovela novog partnera. Osude i kazne za druga kaznena djela za koja je bio presuđen i terećen posebno se ne obrazlažu. Na ovakvu presudu uložena je žalba županijskog državnog odvjetništva te je žalbeni postupak u tijeku.

Nasuprot analiziranim zaprimljenim presudama za kazneno djelo kvalificirano kao teško ubojstvo ženske osobe iz članka 111.a Kaznenog zakona, gdje su sudovi prihvatili kvalifikacije iz optuženja, pri izricanju kazni počiniteljima primijenili su odredbe o ublažavanju kazne i izricali kazne ispod zapriječenog donjeg minimuma (za predmetno djelo propisana je kazna od najmanje 10 godina zatvora ili dugotrajni zatvor) te konkretno izrekli kazne od 7 i 8 godina zatvora, u zaprimljenim prvostupanjskim presudama gdje su djela bila kvalificirana i presuđena kao kazneno djelo teškog ubojstva iz članka 111. točke 3. Kaznenog zakona (počinjena prema bliskim ženskim osobama) izricane su strože kazne te je u jednoj presudi izrečena kazna zatvora u trajanju od 8 godina, a u dvije presude izrečena kazna dugotrajnog zatvora (23 godine i 25 godina zatvora). Napominje se da je dio presuda uslijedio u odnosu na događaje gdje je djelo počinjeno prije stupanja na snagu Novele Kaznenog zakona kojom je uvedeno kazneno djelo teškog ubojstva ženske osobe pa počinjena djela, zbog članka 3. stavka 1. Kaznenog zakona (načela primjene blažeg zakona i vremenskog važenja kaznenog zakonodavstva) i nisu mogla biti kvalificirana kao teško ubojstvo ženske osobe iz članka 111.a. Kaznenog zakona.

Valja imati u vidu da počinjenje kaznenih djela u kojima su ženske osobe lišene života ne rezultira nužno vođenjem kaznenih postupaka jer su županijska državna odvjetništva bila nazočna očividima nakon kojih postupak nije uslijedio jer je počinitelj kaznenog djela, neposredno po izvršenom djelu, počinio samoubojstvo.

Postupak u jednom od predmeta u kojem je počinitelj terećen za kazneno djelo teškog ubojstva ženske osobe iz članka 111.a Kaznenog zakona obustavljen je jer je okrivljenik u istražnom zatvoru počinio samoubojstvo.

Zaključno, iz dosadašnje prakse postupanja te analize zaprimljenih presuda proizlazi da još uvijek nije ustaljeno postupanje glede kvalifikacije djela kao kaznenog djela iz članka 111.a (teško ubojstvo ženske osobe) u odnosu na kazneno djelo teškog ubojstva iz članka 111. točka 3. Kaznenog zakona (ubojstvo bliske osobe kada je žrtva žena) jer se, uz uvažavanje okolnosti da je svako kazneno djelo po konkretnim okolnostima počinjenja specifično, ponekad „slična“ kriminalna postupanja neujednačeno kvalificiraju te ostaje vidjeti kako će se ubuduće razvijati praksa postupanja i kažnjavanja u odnosu na ove oblike kaznenih djela čije su žrtve ženske osobe.

12.3. Kaznena djela počinjena iz mržnje i govor mržnje

Kaznena djela počinjena iz mržnje i govor mržnje

Kazneno djelo	Prijava u 2025.		Rješenje o odbačaju		Optužnica		Presuda		
	Policija	Drugi	Policija	Drugi	S kaznenim nalogom	Bez kaznenog naloga	Osuđujuća	Oslobađajuća	Odbijajuća
KD u vezi s čl. 87. st. 21. KZ (zločini iz mržnje)	71	11	14	2	14	44	44	0	2
KD iz čl. 325. KZ (govor mržnje)	28	73	7	53	16	10	18	2	0

Kazneni zakon u članku 87. stavku 21. definira zločin iz mržnje kao svako kazneno djelo počinjeno zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjeroispovijesti, nacionalnog ili etničkog podrijetla, jezika, invaliditeta, spola, spolnog opredjeljenja ili rodnog identiteta druge osobe. Imajući u vidu činjenicu da neka kaznena djela predviđena Kaznenim zakonom sadrže obilježje mržnje kao kvalifikatornu okolnost, kao npr. kazneno djelo teškog ubojstva iz članka 111. točke 4. Kaznenog zakona, kazneno djelo tjelesne ozljede iz članka 117. stavka 2. Kaznenog zakona, kazneno djelo teške tjelesne ozljede iz članka 118. stavka 2. Kaznenog zakona itd., u kojim je slučajevima već predviđena veća kazna u odnosu na osnovno kazneno djelo, kod zločina iz mržnje iz članka 87. stavka 21. Kaznenog zakona u istom je članku propisano kako će se postupanje pravno označeno člankom 87. stavkom 21. Kaznenog zakona cijeliti kao otegotna okolnost ako Kaznenim zakonom nije izričito propisano teže kažnjavanje.

U širem kontekstu zločin iz mržnje obuhvaćao bi i tzv. govor mržnje, iako navedeni pojam Kazneni zakon ne poznaje kao zakonski termin. No, postupanje koje se može nazvati govorom mržnje u Kaznenom je zakonu adresirano u članku 325., kao kazneno djelo javnog poticanja na nasilje i mržnju.

Međutim, s obzirom na to da se radi o različitoj pravnoj strukturi zločina iz mržnje iz članka 87. stavka 21. Kaznenog zakona i kaznenog djela javnog poticanja na nasilje i mržnju iz članka 325. Kaznenog zakona, u prikupljanju i prikazivanju podataka o navedenim kaznenim djelima zasebno se evidentiraju i analiziraju kaznena djela zločina iz mržnje, koja se vežu uz članak 87. stavak 21. Kaznenog zakona, a zasebno kazneno djelo javnog poticanja na nasilje i mržnju iz članka 325. Kaznenog zakona, odnosno tzv. govor mržnje.

Slijedom navedenoga i u ovom izvješću, kao i ranijih godina, prikazat će se zločin iz mržnje i tzv. govor mržnje odvojeno, pri čemu se naglašava da se ovdje prikazuje broj poznatih prijavljenih osoba protiv kojih je podnesena kaznena prijava za konkretno kazneno djelo.

Zločini iz mržnje iz članka 87. stavka 21. Kaznenog zakona

Tijekom 2025. godine nadležna su državna odvjetništva zaprimila ukupno kaznenih prijava protiv 82 osobe, od čega je u odnosu na 71 osobu kaznenu prijavu podnijela policija, a u odnosu na 11 osoba druge fizičke i pravne osobe, što je 22 % više nego 2024. godine, no, s obzirom na to da se radi o relativno malom apsolutnom broju, ne odstupa bitno od kretanja broja prijavljenih osoba za zločine iz mržnje tijekom prethodnih godina.

I u ovom je izvještajnom razdoblju većinu kaznenih prijava podnijela policija, što je i razumljivo budući da se radi o „osnovnim“ kaznenim djelima u kojima se moraju ostvariti svi elementi kaznenog djela, a potom i diskriminatorna motivacija počinitelja.

Tijekom 2025. godine državna su odvjetništva donijela 16 rješenja o odbačaju, što je 6 % manje, odnosno u odnosu na 1 osobu manje nego 2024. (kada je doneseno rješenje o odbačaju u odnosu na 17 osoba).

Sukladno povećanom broju prijava, odnosno predmeta u radu, državna su odvjetništva tijekom 2025. podigla i veći broj optužnica – protiv 58 osoba, za razliku od 36 optužnica podignutih tijekom 2024. godine, što predstavlja povećanje za 61 % te nastavak trenda većeg broja optužnica (2023 . – u odnosu na 22 osobe).

Značajno je veći i broj presuda koje su tijekom 2025. donijeli nadležni sudovi, pa su tako donesene presude u odnosu na 46 osoba, od čega u odnosu na 44 osobe osuđujuće presude, a u odnosu na 2 osobe odbijajuće presude, što je čak 229 % više presuda u odnosu na proteklo izvještajno razdoblje, kada ih je doneseno ukupno 14, iz čega proizlazi da je uspješnost državnog odvjetništva tijekom 2025. godine bila 95 %, u kojem je omjeru doneseno osuđujućih presuda u odnosu na samo 4 % odbijajuće presude i niti jednu oslobađajuću, za razliku od 2024. godine kada je 57 % presuda bilo osuđujućih, a u odnosu na 43 % optuženih osoba donesena je oslobađajuća presuda.

Kazneno djelo javnog poticanja na nasilje i mržnju iz članka 325. Kaznenog zakona (tzv. govor mržnje)

Kao i kod kaznenih djela zločina iz mržnje i kod kaznenog djela javnog poticanja na nasilje i mržnju iz članka 325. Kaznenog zakona (tzv. govora mržnje) tijekom 2025. godine bilježi se znatniji porast prijavljenih osoba, pa je ukupno prijavljena 101 osoba, od čega je samo 28 osoba prijavljenih po policiji, dok je čak 73 osobe prijavila fizička ili pravna osoba. Pritom se napominje kako su od ukupno prijavljene 101 osobe samo u općinskim državnim odvjetništvima na području županijskih državnih odvjetništava u Zagrebu i Varaždinu prijavljene ukupno 43 osobe.

Imajući tako u vidu u državnim odvjetništvima neposredno zaprimljene prijave od strane drugih osoba, a ne policije, treba navesti kako se radi o osobama koje se osjećaju žrtvama navedenog kaznenog djela, ali i izvjesnom broju osoba koje nisu izravno oštećene kaznenim djelom, ali se smatraju pozvanima podnijeti kaznenu prijavu, nerijetko u odnosu na neke poruke koje su javno izrečene od strane javnih osoba. Pritom treba napomenuti kako se kao kazneno djelo javnog poticanja na nasilje i mržnju iz članka 325. Kaznenog zakona u takvim kaznenim prijavama prijavljuju i brojna druga postupanja koja ne sadržavaju obilježja tog kaznenog djela, već bi se radilo eventualno o uvredi, kleveti, nekom prekršaju iz više zakona koji propisuju prekršajna djela, ali se prijavljuju i ona postupanja koja ne predstavljaju niti kazneno niti prekršajno djelo, već se radi o neprimjerenom, neprihvatljivom, pogrdom i sličnom izričaju, koji svakako nije poželjan i prihvatljiv u javnom prostoru, ali kojemu nije za cilj izazivanje mržnje ili nasilja prema određenoj zakonom zaštićenoj skupini osoba i ne ispunjava obilježja ovog kaznenog djela ili se pak ne radi o ovim kaznenim djelom zaštićenoj skupini ljudi.

Slijedom navedenoga, i tijekom 2025. godine donesen je znatan broj rješenja o odbačaju, ukupno u odnosu na 60 prijavljenih osoba, od kojih je samo 7 prijavljenih po policiji, a čak 53 osobe, u odnosu na koje je podneseno rješenje o odbačaju, prijavljeno je od strane fizičkih ili pravnih osoba, pa je visok postotak tako riješenih prijava razumljiv i očekivan s obzirom na naprijed navedeno obrazloženje podnesenih kaznenih prijava.

U odnosu na 26 osoba državna su odvjetništva tijekom izvještajnog razdoblja podigla optužnicu, što je 117 % više nego 2024. godine, kada je optužnicom obuhvaćeno 12 osoba.

I broj zaprimljenih presuda tijekom 2025. godine u odnosu na kazneno djelo javnog poticanja na nasilje i mržnju iz članka 325. Kaznenog zakona veći je nego 2024. godine te obuhvaća presude u odnosu na 20 osoba ili 67 % (2024. – 12 osoba), pri čemu je 18 osuđujućih, a dvije oslobađajuće presude, što predstavlja također visoku uspješnost državnih odvjetništava, od 89 %.

Kao i svih ranijih izvještajnih godina, i tijekom 2025. godine kod ovog, kao i kod kaznenih djela zločina iz mržnje, najzastupljenija je diskriminatorna osnova nacionalnog i etničkog podrijetla, vjeroispovijesti te spolnog opredjeljenja.

Kod kaznenih djela vezanih uz članak 87. stavak 21. Kaznenog zakona najčešće se pojavljuju kaznena djela protiv osobne slobode (prijetnja) te kaznena djela protiv života i tijela.

U predmetima povodom kaznenog djela javnog poticanja na nasilje i mržnju iz članka 325. Kaznenog zakona i dalje je najčešće zastupljen način počinjenja online, odnosno putem društvenih mreža, odnosno interneta, pri čemu se ukazuje na povremene poteškoće s identifikacijom vlasnika određenog Facebook profila.

Potrebno je napomenuti kako osim podatka o poznatim prijavljenim osobama koje se u ovom izvješću prikazuju sukladno kriterijima i metodologiji sačinjavanja godišnjih izvješća o radu državnih odvjetništava, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske prikuplja i sukladno posebnim obvezama dostavlja i druge podatke u

odnosu na postupanja državnih odvjetništava vezana za problematiku ovih kaznenih i prekršajnih djela, a koje se evidencije sačinjavaju prema drugim parametrima i kriterijima te se ne mogu uspoređivati s ovdje prikazanima.

Kako je i u ranijim godišnjim izvješćima isticano, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske sustavno i kontinuirano sudjeluje na edukacijama te drugim aktivnostima (koordinacijama, konferencijama i slično), koje pružaju platformu za podizanje svijesti o složenosti i dalekosežnosti ovih kaznenih djela, boljem razumijevanju šireg društvenog konteksta te razmjeni iskustava i primjera dobre prakse, a sve u svrhu sustavnog podizanja kvalitete rada na navedenim predmetima, čemu Državno odvjetništvo Republike Hrvatske pridaje veliku važnost.

12.4. Kazneno djelo protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma

U 2025. godini nadležna su državna odvjetništva za predmetno kazneno djelo zaprimila kaznene prijave protiv ukupno 1.171 osobe. Broj osoba prijavljenih za kaznena djela iz članka 326. Kaznenog zakona u odnosu na prethodnu godinu u padu je za 37 % (674 prijavljene osobe manje) te je zaustavljen dvogodišnji trend porasta, a broj prijavljenih osoba smanjen je približno na razinu iz 2021. godine.

Kazneno djelo protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma iz čl. 326. KZ/11

Godina	Kazneno djelo	Broj prijava	Odbačaj	Optužnica	Presuda		
					Osuđujuća	Oslobađajuća	Odbijajuća
2021.	čl. 326. st. 1.	828	17	734	461	5	2
	čl. 326. st. 2.	213	2	202	138	0	0
	UKUPNO	1.041	19	936	599	5	2
2022.	čl. 326. st. 1.	749	20	387	539	6	4
	čl. 326. st. 2.	170	7	131	133	0	1
	UKUPNO	919	27	518	672	6	5
2023.	čl. 326. st. 1.	1.474	52	1.208	683	7	1
	čl. 326. st. 2.	235	6	137	78	0	0
	UKUPNO	1.709	58	1.345	761	7	1
2024.	čl. 326. st. 1.	1.503	54	1.513	1.188	10	4
	čl. 326. st. 2.	342	1	329	259	1	
	UKUPNO	1.845	55	1.842	1.447	11	4
2025.	čl. 326. st. 1.	1.014	44	971	900	6	2
	čl. 326. st. 2.	157	6	144	181	1	
	UKUPNO	1.171	50	1.115	1.081	7	2

Tijekom 2025. godine većina se podnesenih kaznenih prijava (87 %) odnosi na osnovni oblik kaznenog djela iz članka 326. stavka 1. Kaznenog zakona, a na teži oblik iz članka 326. stavka 2. Kaznenog zakona odnosi se 13 % podnesenih kaznenih prijava. Pritom je broj prijavljenih osoba za kazneno djelo iz članka 326.

stavka 1. Kaznenog zakona tijekom 2025. pao za trećinu u odnosu na 2024. (489 osoba manje), dok je broj prijavljenih osoba za kazneno djelo iz članka 326. stavka 2. Kaznenog zakona tijekom 2025. prepolovljen (185 osoba manje) u odnosu na prethodnu godinu.

Razlozi smanjenja broja prijavljenih osoba tijekom 2025. odnose se na promjenu globalnih migracijskih trendova, kao i ruta kretanja migranata prema zemljama zapadne Europe nakon ulaska Bugarske i Rumunjske u Šengenski prostor 1. siječnja 2025. Nastavljena je pojačana aktivnost policijskih službenika raspoređenih na poslove nadzora granice u otkrivanju i sprječavanju počinitelja te je većina prijavljenih osoba zatečena u počinjenju kaznenih djela iz članka 326. Kaznenog zakona na krijumčarskoj ruti na granici i oko granice s Bosnom i Hercegovinom, što ima za posljedicu povećanu opterećenost pojedinih državnih odvjetništava tim predmetima. Dvije trećine prijavljenih osoba tijekom 2025. bilo je na području općinskih državnih odvjetništava u Karlovcu (274 osoba), Sisku (147 osoba), Slavonskom Brodu (108 osoba), Gospiću (89 osoba), Metkoviću (89 osoba) i Splitu (81 osoba).

Tijekom 2025. godine, uz prijavljene počinitelje državljane Hrvatske i susjednih država Bosne i Hercegovine, Srbije i Crne Gore počinitelji su bili i državljani velikog broja drugih država: Rumunjske, Ukrajine, Pakistana, Afganistana, Sjeverne Makedonije, Nizozemske, Italije, Francuske, Indije, Kine, Turske, Sirije, Nepala, Latvije, Mongolije, Slovačke, Poljske, Njemačke, Estonije, Češke, Mađarske, Rusije, Gruzije, Kazahstana.

Kao ilegalni migranti učestalo se pojavljuju državljani Kine, Turske, Egipta, Afganistana, Bangladeša, Sirije, Maroka, Pakistana, Irana, Kuvajta, Iraka, Libanona, Jemena, Kosova i drugih država iz kojih migriraju zbog ekonomskih ili sigurnosnih uvjeta.

Povećan broj stranih državljana kao počinitelja kaznenih djela potvrđuje sumnju u organizirano djelovanje u okviru međunarodnih kriminalnih lanaca. Na takav zaključak upućuju sličnosti u načinu izvršenja te poteškoće u utvrđivanju osoba iznad neposrednih izvršitelja, koji upute za rad primaju najčešće putem mobilnih uređaja te ne znaju ili odbijaju odati identitet organizatora i nalogodavaca. Podatci upućuju na organizirano kriminalno djelovanje povezano s višim stupnjem bezobzirnosti u izvršenju kaznenih djela i ustrajnosti da se izbjegne otkrivanje i odgovornost. Pri tome organizatori ostaju neotkriveni i nakon poduzimanja svih dostupnih radnji u cilju utvrđivanja njihova identiteta. Posljedično, tijekom 2025. Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta prijavljeno je samo jedno zločinačko udruženje organizirano radi počinjenja kaznenog djela protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma iz članka 326. Kaznenog zakona koje s organizatorom broji 9 osoba.

Broj osoba koje su prijavljene za kaznena djela iz članka 326. Kaznenog zakona u ukupnom kriminalitetu (ukupan broj svih prijavljenih osoba za sva kaznena djela) sudjeluje s 2,9 %. Sukladno trendu smanjenja broja prijavljenih osoba udio je znatno manji u odnosu na ranije godine, kada je udio tih kaznenih djela u ukupnom kriminalitetu bio 4,37 % za 2024. godinu i 4,2 % za 2023. godinu.

Od ukupnog broja podnesenih kaznenih prijava za kazneno djelo iz članka 326. Kaznenog zakona, 1.067 su prijave protiv odraslih osoba, 99 protiv mlađih punoljetnih osoba, a 5 protiv maloljetnih osoba.

U pogledu načina izvršenja, većinom se radi o modalitetima koji su opisani u ranijim izvještajnim razdobljima. Počinitelji su pojedinačno ili u dogovoru s drugim osobama za novčanu nagradu preuzimali osobe koje su prethodno ilegalno ušle u Republiku Hrvatsku izvan službenih graničnih prijelaza s Bosnom i Hercegovinom, a u manjoj mjeri i Srbijom, te ih prevozili u osobnim, teretnim ili kombi vozilima kroz Republiku Hrvatsku prema zemljama Europske unije.

Veća bezobzirnost počinitelja i odlučnost da izbjegnu kaznenu odgovornost očituje se u pojavnim oblicima težeg oblika kaznenog djela iz članka 326. stavka 2. Kaznenog zakona. Počinitelji su prevozili veći broj migranata, uključujući i djecu, stiješnjene u premalim, skućenim i potpuno neprikladnim prostorima, bez ventilacije, klimatizacije, grijanja, bez sjedala, sigurnosnih pojaseva, bez mogućnosti izlaska, odnosno otvaranja prostora, čak i u cisterni u kojoj se u ostalim komorama nalazila fosforna kiselina. Takvi su uvjeti prijevoza ispod razine ljudskog dostojanstva. Radi se o ponižavajućem postupanju koje umanjuje ljudske vrijednosti i dostojanstvo tih osoba. Pri tome se njihova bezizlazna situacija i životna tragedija iskorištava zbog koristoljublja.

Prema recentnom pravnom shvaćanju sudova o ostvarenju bitnih obilježja kvalificiranog, težeg oblika kaznenog djela iz članka 326. stavka 2. Kaznenog zakona, nije dovoljan puki prijevoz migranata u vozilima koja nisu namijenjena prijevozu putnika ili prijevoz većeg broja putnika od dopuštenog ili nastupanje apstraktne opasnosti za njihov život i zdravlje zbog mogućnosti nastupanja nepredviđene situacije u vožnji. Dodatno se traži nastupanje konkretne opasnosti za život i tijelo migranata ili veći konkretni stupanj neprimjerenosti uvjeta njihova prijevoza. Pritom proizlazi da su za ostvarenje težeg oblika kaznenog djela važne okolnosti poput načina vožnje (je li počinitelj sjekao zavoje, je li vozio prevelikom brzinom bježeći policiji, posebice ako je sletio s ceste i skrivio prometnu nesreću, iskočio iz vozila u pokretu, vozilo se nastavilo samo kretati, a migranti su zbog takve vožnje udarali tijelima po unutrašnjosti vozila), kao i situacije u kojima su migranti zbog vožnje tražili medicinsku pomoć ili su bili toliko stiješnjeni da im je nedostajalo zraka, a među njima su se nalazila mala djeca i slično. Međutim, kada i ne bi bili suglasni sa stavom državnog odvjetništva da se radi o težem obliku kaznenog djela iz članka 326. stavka 2. Kaznenog zakona, sudovi su primjenjivali pravnu oznaku osnovnog oblika kaznenog djela iz članka 326. stavka 1. Kaznenog zakona.

Prilikom policijske intervencije radi zaustavljanja i pregleda vozila dio počinitelja reagira pokušajem bijega, uz bezobzirnu vožnju i druge opasne postupke (probijanje rampe, pokušaj da se izgura policijsko vozilo). Time se ugrožava sigurnost ne samo osoba koje se prevoze, već i policijskih službenika koji ih pokušavaju zaustaviti, kao i drugih sudionika u prometu. Počinitelji pri tome često skrivaju prometnu nesreću. Neki počinitelji reagiraju napadom i pokušajem sprječavanja policijskih službenika u poduzimanju službene radnje. U takvim slučajevima počinitelji odgovaraju i za druga kaznena djela ili prekršaje. To su najčešće kaznena djela protiv sigurnosti prometa iz članka 226. i 227. Kaznenog

zakona, prekršaji iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama, kaznena djela protiv javnog reda kao što su prisila prema službenoj osobi ili napad na službenu osobu iz članka 314. i 315. Kaznenog zakona. Dio počinitelja čini u stjecađu kaznena djela krivotvorenja isprava iz članka 278. Kaznenog zakona na način da postavljaju ili koriste vozila s nepripadnim registarskim oznakama te koriste lažne osobne dokumente.

Poteškoće rada državnog odvjetništva u ovim predmetima složene su i brojne. U pravilu se provodi hitan postupak. Policija uhićene osumnjičene u roku od 24 sata predaje pritvorskom nadzorniku te ih je državno odvjetništvo dužno ispitati u daljnjem roku od 16 sati, nakon čega se u odnosu na strane državljane uobičajeno predlaže određivanje istražnog zatvora zbog opasnosti od bijega, jer bi zbog nepostojanja prebivališta ili boravišta u Republici Hrvatskoj u protivnom bili nedostupni državnim tijelima. Radi dokazivanja bitnog obilježja koristoljublja i utvrđivanja okolnosti kaznenog djela potrebno je na hitnom dokaznom ročištu pred sudcem istrage kao svjedoke ispitati migrante. Pored toga, potrebno je hitno poduzimanje očevida, pretraga vozila i mobitela, kao i provjera uspostavljanja telekomunikacijskih kontakata na temelju članka 339.a Zakona o kaznenom postupku. To uključuje izdavanje pisanih naloga policiji i prijedloga sudcu istrage, sudjelovanje u hitnim dokaznim radnjama, sastavljanje pouka o pravima, donošenje i uručenje rješenja o provođenju istrage, a sve uz ograničenja kratkim rokovima. Navedeno traži pojačano angažiranje državnog odvjetnika u dežurstvu, većinom iz općinske nadležnosti u kojoj je u službi dežurstva veliko opterećenje i drugim hitnim predmetima. Prema ilegalnim migrantima u isto vrijeme policija poduzima mjere iz upravnog postupka zbog nelegalnog ulaska stranih državljana u Republiku Hrvatsku.

Problem u radu stvara potreba za hitnim korištenjem, često izvan redovitog radnog vremena, usluga tumača koji moraju prevesti rješenja, pouke i druga pismena državnog odvjetništva i sudca istrage koja se dostavljaju okrivljenicima i migrantima te osobno prisustvovati u svim njihovim ispitivanjima radi usmenog prijevoda. Za neke od brojnih stranih jezika koje koriste okrivljenici ili migranti ne postoje stalni sudski tumači na području državnog odvjetništva koje ima predmet u radu ili oni nisu dostupni u kratkom roku za poduzimanje hitnih radnji. U predmetima u kojima je određen istražni zatvor obvezna je obrana, a okrivljeniku je postavljen branitelj po službenoj dužnosti te je potrebno na teret proračunskih sredstava osigurati tumača i za komunikaciju okrivljenika s braniteljem.

Visoki troškovi kaznenog postupka u ovim predmetima, osobito zbog potrebe prevođenja, terete Državni proračun putem isplata od strane tijela koja provode radnje, što je u istrazi državno odvjetništvo. Na kraju postupka sud okrivljenike često oslobađa obveze snošenja nagrade i naknade branitelja po službenoj dužnosti jer je imovina okrivljenika nedostupna ili nepoznata, osobito ako su strani državljani ili okrivljenici uopće nemaju imovinu i dostatne prihode.

Sukladno općem smanjenju broja prijavljenih osoba za kazneno djelo iz članka 326. Kaznenog zakona, tijekom 2025. doneseno je znatno manje državnoodvjetničkih odluka kojima je obuhvaćeno 1.165 osoba (u odnosu na 1.897 osoba tijekom 2024. godine). Međusobni je omjer odluka bio 96 % podignutih optužnica i 4 % odbačaja kaznenih prijava, što je na razini prethodnih razdoblja. Odbačaji kaznenih prijava pretežito su se odnosili na osnovni oblik prijavljenog

kaznenog djela iz članka 326. stavka 1. Kaznenog zakona, zbog nemogućnosti utvrđivanja da je vozač prilikom prijevoza migranata postupao iz koristoljublja, a izvan pograničnog područja često se radilo o slučajevima redovitog taksi prijevoza uz naplatu uobičajene tarife.

Tijekom 2025. godine temeljem podnesenih optužnica doneseno je 1.090 presuda, od toga 99 % osuđujućih, kakav je omjer na razini prethodnih godina. Stoga su državna odvjetništva unatoč znatnom opterećenju kaznenim prijavama zbog kaznenih djela iz članka 326. Kaznenog zakona zadržala kvalitetu rada i uspješnost u postupanju pred sudom. Udjel izrečenih bezuvjetnih kazni zatvora u odnosu na ukupno izrečene kaznenopravne sankcije je 36,5 %, dvostruko veći nego udjel izrečenih bezuvjetnih kazni zatvora u odnosu na kaznena djela općenito. Kako se radi o kaznenim djelima iz koristoljublja, često se izriču i dodatne sporedne novčane kazne te primjenjuju mjere oduzimanja vozila upotrijebljenih za počinjenje kaznenog djela. Stroža kaznena politika dijelom je posljedica težine i okolnosti počinjenja kaznenih djela, uz iskorištavanje teških životnih okolnosti migranata, a zbog brojnosti kaznenih djela riječ je i o nastojanju da se od počinjenja kaznenih djela odvrate potencijalni novi počinitelji i suzbije recidiv postojećih.

Značajan broj kaznenih djela iz članka 326. Kaznenog zakona, bez obzira na pad broja kaznenih prijava tijekom 2025., očekuje se i dalje, što traži pojačane napore za svladavanje opisanih poteškoća koje opterećuju rad državnog odvjetništva.

12.5. Kaznena djela vezana za zlouporabu droga

Kaznena djela protiv zdravlja ljudi sistematizirana su u Glavi XIX. Kaznenog zakona u koju spadaju i kaznena djela vezana uz zlouporabu droga koja ujedno u okviru ove Glave sudjeluju s najvećim udjelom prijavljenih počinitelja pa je učinkovit progon počinitelja kaznenih djela iz ove oblasti kriminaliteta važan segment državnoodvjetničkog postupanja.

Struktura prijavljenih počinitelja kaznenih djela vezano za zlouporabu droga

Godina	Odrasli	Mlađe punoljetne osobe	Maloljetnici	Ukupno
2021.	988	143	33	1.164
2022.	1.059	110	45	1.214
2023.	1.049	141	89	1.279
2024.	967	104	69	1.140
2025.	1.139	113	70	1.322

U 2025. ukupno su prijavljene 1.322 osobe, što predstavlja porast od 15,96 % u odnosu na prethodnu godinu, u kojoj je broj prijavljenih osoba iznosio 1.140. U ukupnom broju prijavljenih osoba odrasli počinitelji sudjeluju s najvećim udjelom od 86,16 % (1.139 prijavljenih), mlađe punoljetne osobe sudjeluju s udjelom od 8,55 % (113) prijavljenih, dok maloljetne osobe kao počinitelji sudjeluju s 5,30 % (70 prijavljenih). U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje bilježi se porast broja prijavljenih počinitelja u odnosu na sve istaknute kategorije, pri čemu odrasli

počinitelji bilježe porast od 17,79 %, mlađe punoljetne od 8,65 %, dok su maloljetnici na razini prošlogodišnjeg razdoblja jer sudjeluju sa svega jednom prijavljenom osobom više u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na punoljetne počinitelje podatak analiziran s prethodnim izvještajnim razdobljima pokazuje kako je broj prijavljenih odraslih počinitelja najviši promatrano unazad posljednjih šest godina.

Podnositelj kaznenih prijava iz ovog područja kriminaliteta u pravilu je policija, a u pojedinim složenijim postupanje je, prije podnošenja kaznene prijave, koordinirano s nadležnim državnim odvjetništvima. Broj prijavljenih počinitelja ovih kaznenih djela rezultat je uspješnosti kriminalističkog istraživanja.

Struktura kaznenih djela vezano uz zlouporabu droga

Kazneno djelo iz čl.	Počinitelj	2025.	
		Prijavljenih	Ukupno
čl. 190/1	Odrasli	117	121
	Mlađi punoljetnici	3	
	Maloljetnici	1	
čl. 190/2	Odrasli	927	1056
	Mlađi punoljetnici	87	
	Maloljetnici	42	
čl. 190/3	Odrasli	20	44
	Mlađi punoljetnici	9	
	Maloljetnici	15	
čl. 190/4-6	Odrasli	7	7
	Mlađi punoljetnici	0	
	Maloljetnici	0	
čl. 191.	Odrasli	61	87
	Mlađi punoljetnici	14	
	Maloljetnici	12	
čl. 191.a	Odrasli	7	7
	Mlađi punoljetnici	0	
	Maloljetnici	0	

Kao i ranijih godina, u 2025. najzastupljenije je kazneno djelo iz čl. 190. st. 2. Kaznenog zakona s ukupno prijavljenih 1.056 počinitelja, što je porast od 17,07 % u odnosu na prethodnu godinu, a porast bilježe sve kategorije počinitelja, što nije dobrodošao podatak budući da se radi o ozbiljnom kaznenom djelu.

Kazneno djelo iz čl. 190. st. 1. Kaznenog zakona po zastupljenosti prijavljenih osoba slijedi nakon prethodno analiziranog djela te s ukupno prijavljenim 121 počiniteljem također iskazuje porast u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje od 24,74 %, pri čemu ovom povećanju znatno doprinosi veći broj prijavljenih odraslih počinitelja ovog oblika kaznenog djela.

Kazneno djelo iz čl. 190. st. 3. Kaznenog zakona odnosi se na djela počinjena prema osobi s težim duševnim smetnjama, djetetu, djela počinjena u školi ili drugom mjestu koje služi obrazovanju, odgoju, sportskoj ili društvenoj aktivnosti djece ili su počinjena u njihovoj neposrednoj blizini, uključivo i druge modalitete iz opisa ovog kaznenog djela, koje spada u županijsku nadležnost, bilježi pad broja ukupno prijavljenih osoba, no odrasle osobe i kod ovog kaznenog djela bilježe porast, dok mlađi punoljetnici i maloljetnici iskazuju značajniji pad broja prijave za ovo kazneno djelo, što je dobrodošao podatak u odnosu na ove kategorije osoba jer se radi o najtežem pojavnim obliku kaznenih djela zlouporabe droga. Da bi se zadržao pad broja počinitelja u ovim kategorijama, odnosno počinitelja mlađe životne dobi, nužno je preventivno djelovanje u širem smislu kroz aktivnosti i mjere izvan represivnog sustava kako bi se utjecalo da broj takvih počinitelja ozbiljnih kaznenih djela i nadalje bude u padu.

Za omogućivanje trošenja droge, odnosno kazneno djelo iz čl. 191. Kaznenog zakona bilježi se porast broja prijavljenih osoba od 24,29 %, pri čemu značajniji porast bilježe odrasli počinitelji te mlađi punoljetnici, dok su maloljetni počinitelji ovog kaznenog djela u blagom padu.

Za kaznena djela iz čl. 190. st. 4. – 6. Kaznenog zakona u ovom izvještajnom razdoblju bilježi se pad broja prijavljenih, no u apsolutnom broju riječ je o relativno malom broju prijavljenih počinitelja, od svega 7 počinitelja, a svi su u kategoriji odraslih počinitelja.

Za kazneno djelo neovlaštene proizvodnje i prometa tvarima zabranjenim u sportu iz čl. 191.a Kaznenog zakona prijavljeno je 7 odraslih osoba, dok mlađih punoljetnika i maloljetnika nema kao prijavljenih počinitelja ovog kaznenog djela, što je, kada je u pitanju struktura prijavljenih počinitelja, podatak koji ne pokazuje odstupanje u odnosu na prošlo izvještajno razdoblje.

Struktura državnoodvjetničkih odluka vezana uz zlouporabu droga

ODLUKA	Odbačeno	Optuženo
Odrasli	46	853
Mlađi punoljetnici	5	78
Maloljetnici	13	41
UKUPNO	64	972

U izvještajnom razdoblju državna su odvjetništva odbacila prijave protiv 64 prijavljene osobe, od čega 46 odraslih prijavljenih osoba, 5 mlađih punoljetnika i 13 maloljetnika. U pogledu udjela odbačaja u donesenim odlukama nema značajnih

odstupanja u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, a broj odbačaja relativno je malen i potvrda je kvalitetnih kaznenih prijava.

Tijekom 2025. optužene su 972 osobe, odnosno broj optuženja u blagom je padu od 2,11 % u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje.

Odlukama u vidu odbačaja i optuženja obuhvaćeno je ukupno 1.036 počinitelja (972 optužena počinitelja i 64 odbačene prijave) pa u ovim meritornim državnoodvjetničkim odlukama optuženja sudjeluju s 93,82 %, a odbačaji sa 6,17 % te nema značajnijih odstupanja u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje.

Presude	2025.		Ukupno
Presuđeno	Odrasli	900	1.073
	Mlađi punoljetnici	105	
	Maloljetnici	69	
Od toga osuđeno	Odrasli	849	1.012
	Mlađi punoljetnici	95	
	Maloljetnici	68	
Postotak osuđujućih presuda u ukupnom broju presuda			94,23 %

Tijekom 2025. godine državna su odvjetništva zaprimila presuda protiv ukupno 1.074 počinitelja, od čega 900 odraslih počinitelja, 105 mlađih punoljetnika i 69 maloljetnih počinitelja. Od ukupnog broja zaprimljenih presuda osuđujuće presude uslijedile su u odnosu na 1.012 počinitelja, čime osuđujuće presude u ukupnom broju presuđenih sudjeluju s 94,23 % i iskazuju višegodišnji trend visoke uspješnosti ovog segmenta državnoodvjetničkog postupanja.

Prema podacima iz osuđujućih presuda o sankcijama, u odnosu na osuđenih 849 odraslih počinitelja na zatvorske kazne ih je osuđeno 272, novčanim kaznama 23 počinitelja, a uvjetnom osudom 551 počinitelj. Najzastupljenija sankcija je uvjetna osuda sa 65,13 %, a promatrano u odnosu na ranija izvještajna razdoblja ukazuje na nastavak trenda po kojem su uvjetne osude najzastupljenije sankcije. Uz sankcije, odraslim počiniteljima izrečeno je 66 sigurnosnih mjera obveznog liječenja od ovisnosti, 11 sigurnosnih mjera obveznog psihijatrijskog liječenja, a sigurnosne se mjere izriču kada je nužno da se otklone okolnosti koje omogućuju ili poticajno djeluju na daljnje činjenje kaznenih djela.

U odnosu na osuđene odrasle počinitelje kaznenih djela zlorporabe droga državno je odvjetništvo izjavilo 178 žalbi, od čega su 132 izjavljene zbog odluke o kazni, dakle u odnosu na 74,16 % izjavljenih žalbi upravo je sankciju izrečenu po sudu odraslim počiniteljima kaznenih djela zlorporabe droga državno odvjetništvo smatralo neadekvatnom, odnosno preblagom te ulaganjem žalbi nastojalo utjecati na pooštavanje konkretnih kazni i općenito kaznenu politiku, posebice kod težih oblika kaznenih djela vezanih uz zlorporabu droga.

Presude zaprimljene tijekom 2025. godine kojima su osuđene mlađe punoljetne osobe pokazuju da su prema 10 počinitelja izrečene zatvorske kazne, 1

novčana kazna, 54 uvjetne osude te 30 maloljetničkih sankcija pa je i u ovoj kategoriji počinitelja uvjetna osuda najzastupljenija sankcija.

Podatci o osuđenim maloljetnim počiniteljima pokazuju da je toj kategoriji počinitelja izrečena 1 kazna maloljetničkog zatvora, prema 9 ih je uslijedio pridržaj izricanja maloljetničkog zatvora, 2 upućivanja, 17 pojačanih briga i nadzora te 39 posebnih obveza.

Od počinitelja kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga u izvještajnom je razdoblju, prema sudskim odlukama, oduzeta imovinska korist od 1.314.219,95 EUR.

12.6. Kazneno djelo nasilja u obitelji

Kazneno djelo nasilja u obitelji

Godina	Ostalo u radu	Prijava u izvještajnom razdoblju	Rješenje o odbačaju	DO pokrenulo prekršaj	Optužnica	Od toga optužnica s kaznenim nalogom	Presuda		
							Osuđujuća	Oslobađajuća	Odbijajuća
2021.	72	869	199	28	423	26	245	5	3
2022.	133	1.187	379	35	557	36	294	22	8
2023.	175	1.502	525	38	617	47	399	21	7
2024.	331	1.821	692	44	871	85	516	25	12
2025.	461	2.143	807	34	924	65	674	23	10

Kazneno djelo nasilja u obitelji u ukupnom broju poznatih prijavljenih fizičkih osoba u izvještajnom razdoblju (41.445) participira s 5,2 %. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje (1.821) bilježimo porast broja prijava protiv počinitelja ovog kaznenog djela za 17,7 % (2.143).

Porast broja prijava protiv počinitelja ovog kaznenog djela u izvještajnom razdoblju bilježimo na području nadležnosti Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku (102/41) za 48,8 %, Slavonskom Brodu (67/22) za 204 %, Splitu (384/345) za 11,3 %, Šibeniku (93/71) za 31 %, Velikoj Gorici (134/116) za 15,5 %, Vukovaru (49/34) za 44,1 % i Zagrebu (505/484) za 4,3 %. Znatniji pad broja prijava bilježimo na području nadležnosti Županijskog državnog odvjetništva u Puli-Pola (139/162) za 86 % i Rijeka (81/97) za 83,5 %, dok je broj prijavljenih počinitelja ovog kaznenog djela u preostalim državnim odvjetništvima na razini prethodnog izvještajnog razdoblja.

U najvećem broju slučajeva podnositelj kaznene prijave je policija. Ovo kazneno djelo često se pojavljuje u stjecaju s drugim kaznenim djelima, ponajviše s kaznenim djelima prijetnje i tjelesnih ozljeda počinjenim na štetu bliskih osoba i kaznenog djela povrede djetetovih prava, a koji razlog nalazimo u činjenici što se često radi o dugotrajnom i sustavnom obiteljskom nasilju koje kulminira počinjenjem i drugih kaznenih djela. Porast broja prijavljenih počinitelja kaznenog djela u izvještajnom razdoblju povezuje se s kontinuiranim povećanjem senzibilnosti i osviještenosti javnosti ne samo u odnosu na žrtve već i za osobu počinitelja ovih

kaznenih djela kao i većom spremnošću žrtava obiteljskog nasilja za podnošenjem kaznenih prijava i sudjelovanje u kaznenom postupku kroz sve učinkovitiji sustav mreže podrške i zaštite žrtava. Porast i zastupljenost ovog kaznenog djela tijekom godina u kontinuitetu od 2021. godine pa do izvještajnog razdoblja rezultat je i sve većeg broja kaznenih prijava podnesenih po policiji koje su kaznene prijave ispravno postupanje prijavljenih osoba okarakterizirale kao postupanje s obilježjima kaznenog djela, a ne prekršaja prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji te također promjeni metodološkog pristupa iskazivanja broja prijava za ovo kazneno djelo s obzirom na to da se u prethodnim izvještajnim razdobljima, sve do 2024. godine, ovo kazneno djelo ponajprije statistički prikazivalo kao kazneno djelo koje je počinjeno samostalno, a da se nije iskazivalo i u odnosu na kaznene prijave u kojima je ono bilo prijavljeno u stjecaju (s najčešće prethodno navedenim kaznenim djelima).

U izvještajnom razdoblju državna su odvjetništva imala ukupno u radu 2.604 prijave (ostalo u radu iz prethodnog izvještajnog razdoblja i novozaprimljene prijave u izvještajnom razdoblju) u odnosu na koje su donijela ukupno 1.731 odluku od kojih 807 ili 46,6 % rješenja o odbačaju kaznene prijave te podigla 924 ili 53,4 % optužnica.

U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje doneseno je 16,6 % više rješenja o odbačaju kaznene prijave te je podignuto 6,1 % više optužnica. U ukupnom broju podignutih optužnica optužnice s kaznenim nalogom participiraju sa 7 %. U najvećem broju slučajeva odbačaja kaznenih prijava prevladavaju odbačaji doneseni zbog nepostojanja osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela, i to ponajprije zbog činjenice što žrtve kao privilegirani svjedoci na dokaznim ročištima često koriste zakonsku blagodat nesvjedočenja, što je ponajveća i kontinuirana poteškoća u progonu i kažnjavanju počinitelja ovog kaznenog djela. Budući da se kazneno djelo nasilja u obitelji najčešće događa u okružju doma, u pravilu bez očevidaca, zbog čega su žrtve u najvećem broju slučajeva jedine koje imaju neposredna saznanja o inkriminiranim događajima, u nedostatku drugih dokaza nemoguće je potvrditi postojanje osnovane sumnje da je određena osoba počinila predmetno kazneno djelo. U odnosu na ukupan broj rješenja o odbačaju kaznene prijave državna odvjetništva su u 34 ili 4,2 % slučajeva nadležnom općinskom/prekršajnom sudu podnijela optužni prijedlog protiv okrivljenika jer su se u njihovu ponašanju ostvarila obilježja prekršaja iz čl. 10. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji. No, nasilje u obitelji ponajprije se procesuiru u kaznenopravnom okviru, jer se u pravilu radi o događajima u kojima je počinitelj grubo, učestalo ili na drugi način teško kršio propise o zaštiti od nasilja u obitelji, odnosno radilo se o takvom modalitetu ponašanja počinitelja koji po svom intenzitetu nadilazi prekršajnu sferu.

U izvještajnom razdoblju sudovi su donijeli ukupno 707 presuda, u najvećem broju slučajeva, odnosno 95,3 %, osuđujuću presudu. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, kada su donesene ukupno 553 presude, ukupan broj donesenih presuda u izvještajnom razdoblju veći je za 154 ili 27,8 %. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje (674/516) bilježimo porast broja osuđujućih presuda za 158 ili 30,6 %.

Kazneno djelo nasilja u obitelji s obzirom na propisanu kaznenu sankciju u nadležnosti je postupanja općinskih državnih odvjetništava, a u nadležnosti postupanja županijskih državnih odvjetništava kad je protiv istog počinitelja ovo

kazneno djelo prijavljeno u stjecaju s nekim od kaznenih djela iz te nadležnosti. Broj prijava protiv počinitelja kaznenog djela nasilja u obitelji u petogodišnjem kontinuitetu je u porastu. Razlog kontinuiranog povećanja broja prijava rezultat je većeg osvješćivanja žrtava, njihove informiranosti, dostupnosti informacija o tome kako zatražiti pomoć i komu se obratiti, veća dostupnost i angažman raznih udruga civilnog društva za zaštitu i pomoć žrtvama, utjecaj medija na svijest građana o štetnosti i zabranjenosti ovih kaznenih djela, ali i utjecaju pravosuđa kroz odluke koje se donose, pristupom žrtvama i omogućivanjem da koriste sve zaštitne elemente predviđene Zakonom o kaznenom postupku ne samo radi zaštite žrtve od ponavljanja kaznenog djela na njezinu štetu već i od negativnog utjecaja samog kaznenog postupka, tj. zaštitu od sekundarne viktimizacije žrtve. Nije zanemariv niti utjecaj kontinuirane edukacije prije svega policijskih službenika koji imaju za cilj prepoznavanje intenziteta radnji počinitelja kao kriterija za razlikovanje kaznenog djela od prekršaja iz domene Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i sveobuhvatniji pristup policije kod zaprimanja kaznenih prijava žrtava.

12.7. Kaznena djela protiv gospodarstva

Zbog kaznenih djela protiv gospodarstva iz Glave XXIV. Kaznenog zakona u izvještajnom je razdoblju prijavljena ukupno 3.201 odrasla i pravna osoba. Usporedbom s podacima iz prethodnog razdoblja proizlazi da je prijavljeno 355 osoba ili 12,47 % više u odnosu na 2024. godinu, u kojoj je bilo prijavljeno 2.846 osoba (u odnosu na 2023. porast za 6,11 % – 2.682 prijavljene osobe). Unatoč nastavku trenda povećanja broja prijavljenih osoba, taj je broj i u ovom izvještajnom razdoblju manji od broja prijavljenih osoba u ranijim godinama promatranog razdoblja (2022. – 3.302 osobe, 2021. – 3.217 osoba i 2020. – 3.222 osobe).

U ukupnom broju svih prijavljenih osoba gospodarska kaznena djela sudjeluju sa 7,45 % prijavljenih osoba, što je nešto veći postotak u odnosu na prethodnu godinu (6,74 %). Kako se međutim maloljetne osobe ne javljaju uopće kao počinitelji ovih kaznenih djela, a mlađe punoljetne osobe iznimno (u izvještajnoj godini 30 osoba), kada se broj prijavljenih osoba stavi u odnos s ukupnim brojem svih prijavljenih samo odraslih i pravnih osoba, tada realan udio ovih kaznenih djela iznosi 8,32 % (2024. iznosio je 7,58 %). Udio gospodarskih kaznenih djela u ukupnom prijavljenom kriminalitetu u izvještajnom razdoblju ne pokazuje značajnija odstupanja i u odnosu na ostale godine promatranog razdoblja (2023. – 6,52 %, 2022. – 7,89 %, 2021. – 7,84 %, 2020. – 8,06 %). Povećanje broja prijavljenih osoba u izvještajnom razdoblju u odnosu na 2024. odnosi se i na odrasle i na pravne osobe, protiv kojih je u izvještajnoj godini podneseno 818 prijava ili 25,55 % svih prijava zbog ovih kaznenih djela te ovakav udio prijavljenih pravnih osoba naspram prijavljenih odraslih osoba također ne odstupa značajnije u odnosu na prethodne godine promatranog razdoblja.

Najviše kaznenih prijava i u ovom je izvještajnom razdoblju podneseno zbog kaznenog djela prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona, i to 1.461 prijava ili 45,64 % svih prijava, kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona – 677 prijava (21,15 %) i kaznenog djela utaje poreza ili carine iz čl. 256. Kaznenog zakona – 445 prijava (13,9 %). Četvrto po brojnosti prijavljenih osoba kazneno je djelo pranja novca iz čl. 265. Kaznenog zakona (6,15 %), a koje se posebno obrađuje u dijelu 12.10. ovog

izvješća, gdje je detaljno analizirano, stoga se na ovom mjestu upućuje na taj dio izvješća, no ovdje se ta činjenica ističe zbog ove najznačajnije promjene u poretku gospodarskih kaznenih djela po prijavljivosti u odnosu na prethodnu godinu, koje je razlog očito veća otkrivačka, a posebice postupovna djelatnost u kaznenom progonu kaznenog djela pranja novca. Zbog kaznenog djela nedozvoljene trgovine iz čl. 264. Kaznenog zakona podnesene su 153 prijave (4,78 %), a zbog kaznenog djela prouzročenja stečaja iz čl. 249. Kaznenog zakona 82 prijave (2,56 %), pa navedenih šest kaznenih djela zajedno čine više od 94 % svih prijava. Kaznena djela iz čl. 247., čl. 246. i čl. 256. Kaznenog zakona bila su najzastupljenija i tijekom 2024.

Na sva ostala kaznena djela odnosi se preostalih 6 % zaprimljenih prijava.

Promatrano po pojedinim kaznenim djelima evidentiran je porast prijava zbog kaznenog djela prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona za 311 osoba ili 27,04 % u odnosu na 2024. godinu (1.150 prijava) te je broj prijava zbog ovog kaznenog djela u izvještajnoj godini ujedno najveći u cijelom promatranom razdoblju, s još višom stopom porasta od one u 2024. (8,08 %). Nastavak trenda porasta prijava za ovo kazneno djelo rezultat je daljnjeg korištenja kaznenih prijava od strane oštećenih kao alata pritiska na dužnike (sada „osumnjičenike“), u odnosu na koje upotrijebljeni drugi pravni mehanizmi prisilne naplate nisu dali rezultate u smislu namirenja dugovanih tražbina. Suprotno broju iz prethodne godine, pao je broj prijava zbog kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona za 129 prijava ili 16 % u odnosu na 2024. (2023. tih je prijava bilo 612 pa je porast njihova broja u 2024. iznosio 31,69 %), ali i zbog kaznenog djela utaje poreza ili carine iz čl. 256. Kaznenog zakona za 17 prijava ili 3,68 %, što predstavlja nastavak trenda iz prethodnih godina. Pad prijava za kazneno djelo iz čl. 246. Kaznenog zakona posljedica je činjenično-pravne složenosti toga kaznenog djela te s time povezanih poteškoća u otkrivanju i procesuiranju, kao i često ograničenih policijskih resursa u obradi gospodarskog kriminaliteta, zbog kojih izostaje podnošenje kaznenih prijava od strane policije. Na isti se način, smanjenom aktivnošću poreznih tijela u otkrivanju i prijavljivanju, može objasniti i pad prijava za kazneno djelo iz čl. 256. Kaznenog zakona. U odnosu na prethodnu godinu broj kaznenih prijava za kazneno djelo nedozvoljene trgovine iz čl. 264. Kaznenog zakona pao je za 19 prijava ili za 11,05 % (nastavak trenda iz 2024., kada je u odnosu na 2023. bilo 21,10 % manje prijava), dok je broj prijava za kazneno djelo prouzročenja stečaja iz čl. 249. Kaznenog zakona otprilike na istoj razini (tek 6 prijava manje).

Vezano uz ostala kaznena djela, povećan je broj prijava zbog kaznenog djela povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz čl. 248. Kaznenog zakona za 25 osoba (62,5 %), zbog kaznenog djela pogodovanja vjerovnika iz čl. 250. Kaznenog zakona za 3 osobe (75 %), kao i za kazneno djelo izbjegavanja carinskog nadzora iz čl. 257. Kaznenog zakona za 10 osoba (47,62 %) te kazneno djelo subvencijske prijevare iz čl. 258. Kaznenog zakona za 7 osoba (29,17 %), no potrebno je naglasiti da su postotci povećanja znatni samo zbog inače manjeg broja prijavljenih osoba za ta kaznena djela i u izvještajnoj i u prethodnim godinama.

U izvještajnom razdoblju nisu uočeni novi pojavni oblici počinjenja kaznenih djela, bitno različiti od onih iz prethodnih razdoblja.

Kada se novozaprimljenim prijavama pribroje prijave koje su ostale u radu iz prethodnog razdoblja, o kojima nije bila donesena odluka (4.052 prijave), državna su odvjetništva imala u radu ukupno 7.253 prijave, što je za 1.068 osoba ili 17,27 % više u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje (6.185 prijava), a više i u odnosu na ostale godine promatranog razdoblja. U izvještajnom je razdoblju ujedno bio u radu najveći broj prijava u cijelom promatranom razdoblju. Riješeno je 3.314 prijava ili 45,69 %, što je u odnosu na 2024. za 1.038 prijava ili 45,61 % više, iz kojeg podatka je razvidno da je porast prijava u radu pratio i porast broja odluka o kaznenim prijavama (doneseno je više odluka o prijavama od broja zaprimljenih prijava u izvještajnoj godini).

Rješenje o odbačaju kaznene prijave doneseno je za 1.349 osoba (40,71 %). Optužena je 241 osoba (7,27 %), od čega su podignute neposredne optužnice protiv 120 osoba (3,62 %) i 121 optužnica s prijedlogom za izdavanje kaznenog naloga (3,65 %). Istraživanje je provedeno protiv 284 osobe (8,57 %), a istraga protiv njih 560 (16,9 %). Ustupanjem, spajanjem, odnosno na drugi način riješeno je 880 prijava (26,55 %).

U usporedbi s podacima iz prethodne godine vezano uz strukturu odluka nema znatnih odstupanja.

Od ukupno donesenih odluka povodom prijave njih 807 ili 24,35 % odnosi se na pravne osobe, što je na razini prethodnog razdoblja (25 %). Struktura donesenih odluka po prijavama protiv pravnih osoba drugačija je u odnosu na odrasle osobe utoliko što je veći udio odbačenih kaznenih prijava protiv pravnih osoba u odnosu na odrasle osobe, a znatno manje odluka o optuženju i drugih, što je uobičajeno (zbog prestanka postojanja pravnih osoba i primjene načela svrhovitosti iz članka 24. Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela). Protiv pravnih osoba odbačeno je 55,51 % prijava, podignuto je svega 14 optužnica (13 neposrednih i jedna optužnica s kaznenim nalogom – 1,73 %), 7,19 % je odluka o provođenju istraživanja, 6,69 % odluka o donošenju rješenja o provođenju istrage, a 28,88 % riješeno je na drugi način. U odnosu na prethodnu godinu manje je donesenih rješenja o provođenju istrage (za 14 osoba ili 20,59 %), ali je povećan udio odbačaja (u 2024. 52,80 %) i ostalih odluka (ustupa i riješenog na drugi način – u 2024. 24,91 %).

Na kraju godine nije donesena odluka o kaznenim prijavama za 3.939 osoba, po kojima je u tijeku provođenje izvida, s tim da je 2.325 prijava (59,02 %) u radu u državnim odvjetništvima, a 1.614 prijava (40,97 %) kod policije i drugih tijela. U odnosu na prethodnu 2024. godinu, na kraju izvještajnog razdoblja u radu je ostalo 113 ili 2,79 % prijava manje, a koji podatak u smislu opsega i uspješnosti rješavanja predmeta gospodarskog kriminaliteta nužno treba dovesti u vezu s većim brojem novozaprimljenih prijava i ukupnog broja prijava u radu te činjenicom da je na kraju 2024. u odnosu na 2023. ostalo 17 % više neriješenih prijava, ali, unatoč tome, riješen je veći broj prijava u odnosu na 2024. godinu.

Nakon provedenog istraživanja, kojih je zajedno s istraživanjima otvorenim u prethodnoj godini bilo u radu ukupno 503 (u 2024. – 396), doneseno je 255 odluka (2024. – 215 odluka), od čega 66 rješenja o odbačaju kaznene prijave ili 25,88 % (2024. – 48 rješenja ili 22,32 %), 147 optužnica ili 57,65 % (2024. – 150 optužnica), a

42 su riješene ustupom, odnosno na drugi način (u 2024. – 17) te ovi podatci, posebice vezano uz meritorne odluke, ne odstupaju bitno u odnosu na prethodno razdoblje.

Na pravne se osobe odnosi 17,98 % svih istraživanja i 21,52 % donesenih odluka po dovršenom istraživanju, što je također na razini prethodnog razdoblja.

Tijekom izvještajnog razdoblja pokrenuto je 618 istraga, što je za 145 istraga ili 30,66 % više u odnosu na 2024., dok je zajedno s istragama iz prethodnog razdoblja koje su ostale u radu (579) ukupno u radu bilo 1.197 istraga, za 208 ili 21,03 % više u odnosu na prethodnu godinu (989). Najviše je istraga pokrenuto zbog kaznenih djela zlorabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona – 200 istraga ili 32,36 %, kaznenih djela utaje poreza ili carine iz čl. 256. Kaznenog zakona – 194 istrage ili 31,39 % i kaznenih djela prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona – 136 istraga ili 22 %, a zbog svih ostalih kaznenih djela 88 istraga ili 14,24 %. I ukupno je u radu bilo najviše istraga zbog kaznenih djela iz čl. 246., čl. 256. i čl. 247. Kaznenog zakona (85,75 %).

Donesene su 633 odluke nakon dovršene istrage (52,88 % svih istraga u radu – 49,29 % više odluka u odnosu na 2024.), od čega 493 optužnice (77,88 %), dok je u odnosu na 114 osoba (18 %) istraga obustavljena, a 26 istraga riješeno ustupom ili na drugi način (4,1 %). Ovakav omjer donesenih odluka po provedenoj istrazi ne pokazuje bitnije odstupanje u odnosu na prethodno razdoblje, no iz odnosa odluka donesenih nakon provođenja istrage te ukupnog broja istraga u radu jasno je vidljivo povećanje broja završenih istraga i odluka nakon završetka istrage u odnosu na ukupan broj istraga u radu, što je posljedica rješavanja istraga iz prethodnog razdoblja koje su ostale u radu (u 2024. ostalo je 8,14 % više neriješenih istraga u odnosu na 2023.). Iz navedenog razloga na kraju izvještajnog razdoblja ostalo je u radu 564 istraga, što je 1 istraga manje u odnosu na 2024. godinu.

Od ukupnog broja pokrenutih istraga 53 istrage (8,51 %) odnose se na pravne osobe, protiv kojih je 107 ili 8,94 % svih istraga u radu, a što je u odnosu na prethodnu godinu manje (2024. bilo je 147 istraga u radu). Ova se činjenica objašnjava ranije iznijetom strukturom odluka protiv pravnih osoba, odnosno donošenjem većeg broja rješenja o odbačaju kaznene prijave. Od ukupno donesenih odluka po dovršenoj istrazi na pravne se osobe odnosi 60 odluka (9,48 %), što je nominalno identično prethodnoj godini.

U izvještajnom razdoblju obustavljeno je 17 istraga protiv pravnih osoba (28,33 %), a podignute su 42 optužnice (70 %), što je slično odnosu ovih odluka u ukupnom broju odluka donesenih nakon završetka istrage. Tek 1,67 % istraga protiv pravnih osoba riješeno je ustupom ili na drugi način.

U radu na predmetima kaznenih prijava zbog gospodarskih kaznenih djela izraženija je negativna selekcija, što je razvidno dijelom i iz tablice koja sadržava podatke o broju pojedinih vrsta donesenih odluka i broju donesenih osuđujućih presuda, pri čemu broj optuženja uključuje i optužnice donesene nakon provedenih istraživanja i istrage.

Kaznena djela protiv gospodarstva u 2025.

Naziv kaznenog djela	Prijavljeno	Od toga pravne osobe	Odbačeno	Od toga pravne osobe	Optuženo	Od toga pravne osobe	Osuđujuće presude	Od toga pravne osobe
Zloupotreba povjerenja u gospodarskom poslovanju čl. 246. KZ	677	128	375	70	181	7	119	1
Prijevare u gospodarskom poslovanju čl. 247. KZ	1.461	508	694	280	240	48	150	13
Povreda obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga čl. 248. KZ	65	13	19	4	5	0	11	0
Prouzročenje stečaja čl. 249. KZ	82	11	36	7	21	1	7	2
Pogodovanje vjerovnika čl. 250. KZ	7	2	7	2	6	0	2	0
Utaja poreza i carine čl. 256. KZ	445	108	129	75	221	18	99	8
Izbjegavanje carinskog nadzora čl. 257. KZ	31	0	4	0	22	0	39	0
Subvencijska prijava čl. 258. KZ	31	3	18	2	14	1	3	1
Nedozvoljena trgovina čl. 264. KZ	153	0	11	0	120	0	127	0
Ostala kaznena djela	249	45	56	8	68	33	14	5
UKUPNO:	3.201	818	1.349	448	898	108	571	30

Ukupno je odbačeno 448 ili 49,72 % prijava više u odnosu na 2024. (901 prijava), pa i u ovom izvještajnom razdoblju rješenja o odbačaju prijava prevladavaju u odnosu na optuženja, a kad se sagledaju podatci samo za najzastupljenija kaznena djela, kod zloupotrebe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona te prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona taj je omjer još izraženiji u prilog odbačaja. Za razliku od ovih kaznenih djela, kod kaznenog djela utaje poreza ili carine iz čl. 256. Kaznenog zakona prevladavaju optuženja u odnosu na rješenja o odbačaju.

Najviše rješenja o odbačaju kaznene prijave, 694 ili 51,45 %, doneseno je zbog kaznenog djela prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona (2024. ih je bilo 462 ili 51,27 %), zbog kaznenog djela zloupotrebe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona, 375 rješenja ili 27,8 % svih odbačenih prijava (2024. – 247 odbačaja ili 27,41 %) te zbog kaznenog djela utaje poreza ili carine iz čl. 256. Kaznenog zakona, 129 rješenja ili 9,56 % svih odbačenih prijava (2024. – 94 rješenja ili 9,40 %). Na ova tri kaznena djela otpada 88,81 % svih odbačenih prijava.

I u ranijim izvještajnim razdobljima isticani su razlozi negativnih odluka i poteškoće u radu po prijavama zbog gospodarskih kaznenih djela zbog kojih je njihovo otkrivanje, utvrđivanje i dokazivanje izrazito otežano. Kaznene prijave za najzastupljenija kaznena djela, posebno kazneno djelo prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona, u većem dijelu podnose sami oštećenici, nezastupani od strane stručnih osoba, često s velikim vremenskim odmakom od počinjenja kaznenog djela, kao sredstvo pritiska na dužnike u građanskopravnom odnosu u kojem nema kaznenopravnih elemenata, bez odgovarajuće dokumentacije koja je potrebna za ocjenu osnovanosti prijave te do koje je naknadno teško doći jer su istekli zakonski rokovi za njezino čuvanje ili je uništena ili prikrivena od strane vlasnika i odgovornih osoba trgovačkih društava, zbog čega se pokušava barem dio dokumentacije te potrebne i korisne podatke pribavljati putem financijske agencije, poslovnih banaka i dr. Zbog dužine razdoblja od počinjenja kaznenog djela do prijavljivanja pravne su osobe već brisane iz sudskog registra i više ne postoje. Kaznene prijave za kazneno djelo zlorabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona podnose se uglavnom za dulje vremensko razdoblje činjenja, što, uz nedostatak poslovne dokumentacije i često imenovanje odgovornih osoba koje zapravo ne zastupaju društvo („slamnati čovjek“), već je stvarno odgovoran netko drugi, otežava utvrđivanje pravnoodlučujućih činjenica. Događase da i porezna uprava koja kaznene prijave podnosi nakon završenih postupaka poreznog nadzora uz kaznenu prijavu ne dostavlja dostatnu relevantnu knjigovodstvenu dokumentaciju pa se prijave temelje na procjenama porezne uprave o utajenom porezu ili carini. Kako je sve veći broj prijava protiv stranih državljana kao osnivača i odgovornih osoba trgovačkih društava sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, a koji su često nedostupni zbog boravka izvan Republike Hrvatske, te zbog kaznenih djela vezano za poslovne odnose s inozemnim pravnim subjektima, kao i s involviranim većim brojem gospodarskih subjekata, tu je dokumentaciju i potrebne podatke nužno pribavljati i putem međunarodne pravne pomoći, odnosno pravosudne suradnje, što sve zahtijeva dodatno angažiranje i vrijeme. Zbog toga izvidi za gospodarska kaznena djela, osobito najteža i najsloženija, u kojima postupanje zahtijeva koordinaciju i zajedničko postupanje nadležnih institucija (policije, porezne uprave, ureda za reviziju i dr.), kao i provođenje dokaznih radnji, posebice složenih financijsko-knjigovodstvenih vještačenja, traju u pravilu znatno dulje u odnosu na druga kaznena djela, a duljini trajanja izvida, na područjima pojedinih državnih odvjetništava s većim brojem prijava, doprinosi i potkapacitiranost, odnosno smanjena aktivnost policije u provođenju izvida na predmetima zbog ovih kaznenih djela, jer su policijski službenici iz službe gospodarskog kriminaliteta i korupcije uključeni i u rad na predmetima iz nadležnosti PNUSKOK-a.

Sve navedeno utječe na kvalitetu prikupljene dokazne građe te i na mogućnost, trajanje i rezultat knjigovodstveno-financijskih vještačenja, bez kojih u pravilu nije moguće ni donošenje ispravne odluke, ni podizanje optužnice. Osim toga, kako se često radi o činjenično složenim predmetima sa složenom pravnom regulativom kojom se uređuju raznovrsni gospodarski odnosi i specifične djelatnosti (primjerice brodogradnja, gospodarenje otpadom, trgovina i promet pojedinim vrstama energenata, bankarstvo i slično), ali i složenim predmetima kaznenih djela pranja novca s međunarodnim elementom, za kvalitetan rad na njima potrebna su dodatna specijalistička znanja iz financija, bankarskog poslovanja, knjigovodstva, drugih grana prava i dr. te iskustvo i koordinacija s drugim nadležnim državnim tijelima. To se sve odražava na vrijeme trajanja izvida i donošenja odluka o prijavi,

odnosno na ocjenu o ažurnosti u radu te nastavno na trajanje i kvalitetu istrage, kvalitetno optuživanje i u konačnici na uspjeh u postupku. Potrebno je istaknuti da rad financijskih istražitelja u okviru odjela za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelima znatno doprinosi provođenju imovinskih izvida u ovim postupcima.

Od ukupno 1.349 odbačenih prijava 33,21 % (448) odnosi se na pravne osobe, na koje inače otpada 25,55 % svih podnesenih prijava (818) te se prijave protiv pravnih osoba odbacuju i u većem postotku od prijava protiv prijavljenih odgovornih osoba u tim pravnim osobama, a na čijoj se krivnji inače temelji odgovornost pravne osobe. Nerazmjer odbačenih kaznenih prijava između odgovornih i pravnih osoba uvjetovan je postojanjem i drugih razloga za odbačaj kaznenih prijava protiv pravnih osoba, predviđenih Zakonom o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela. To su prestanak postojanja pravne osobe, a nema pravnog sljednika, odnosno njezino brisanje iz trgovačkog registra, kao negativna procesna pretpostavka za pokretanje i vođenje kaznenog postupka protiv pravne osobe, što je vrlo često slučaj već u trenutku podnošenja kaznene prijave, kao i primjena načela svrhovitosti iz čl. 24. Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, prema kojem državni odvjetnik može odbaciti kaznenu prijavu ili odustati od kaznenog progona ako pravna osoba nema imovine ili je tako neznatna da ne bi bila dovoljna niti za pokriće troškova postupka ili ako se protiv pravne osobe vodi stečajni postupak. To su sve dodatni razlozi zbog kojih se protiv pravnih osoba odbacuju kaznene prijave iako je utvrđeno da je odgovorna osoba počinila prijavljeno kazneno djelo.

Kada se neposrednim optužnicama i optužnicama s prijedlogom za izdavanje kaznenog naloga podignutim povodom kaznene prijave i nakon provedenog istraživanja pribroje optužnice podignute nakon provedene istrage, u izvještajnoj je godini podignuto ukupno 899 optužnica, što je za 225 optužnica ili 33,38 % optužnica više u odnosu na prethodnu 2024., u kojoj je u odnosu na 2023. bilo podignuto 10,84 % optužnica manje (2023. u odnosu na 2022. manje za 16,64 %). Veći broj podignutih optužnica rezultat je već ranije istaknutog povećanja broja završenih istraga i odluka nakon završetka istrage, posebice jer je nakon završetka istrage podnijeto 145 ili 41,67 % više optužnica u odnosu na 2024. godinu.

Najviše optužnica podignuto je zbog kaznenog djela prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona (240 ili 26,7 %), kaznenog djela utaje poreza ili carine iz čl. 256. Kaznenog zakona (221 ili 24,58 %), kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona (181 ili 20,13 %) i kaznenog djela nedozvoljene trgovine iz čl. 264. Kaznenog zakona (120 ili 13,35 %) ili ukupno 84,76 % svih optužnica. Udio ovih četiriju kaznenih djela zajedno u ukupnom broju optuženja na istoj je razini kao i u prethodnom razdoblju (2024. 85,88 %, 2023. – 85,83 %, 2022. – 86,54 %).

U ukupnom broju podignutih optužnica udio pravnih osoba (78 optužnica) iznosi 8,68 % te je na razini prethodnih godina (2024. 10,53 %, a 2023. – 7,01 %). Većina optužnica protiv pravnih osoba podnesena je zbog kaznenih djela prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona (48) i kaznenog djela utaje poreza ili carine iz čl. 256. Kaznenog zakona (18), slično kao i prethodnih godina.

Zajedno s optužnicama koje su ostale u radu pred sudom u izvještajnoj godini ukupno je u radu bilo 4.243 optužnice, što je za 91 optužnicu više u odnosu na 2024. (4.152).

Sudovi su donijeli ukupno 804 presude ili 60 presuda više u odnosu na 2024. (744 presude), što ukazuje na nastavak trenda blagog povećanja broja donesenih presuda unatrag dvije godine (2020. – 898 presuda, 2021. – 966, 2022. – 868, 2023. – 714). U ukupnom broju donesenih presuda, osuđujućih je presuda 84,83 % (682 presude, uključujući 111 presuda s kaznenim nalogom), oslobađajućih 10,95 % (88), a odbijajućih 4,23 % (34).

Udio osuđujućih presuda povećan je u odnosu na 2024. (81,04 %), ali manji u odnosu na 2023. (87,39 %), u kojoj je bilo značajno povećanje u odnosu na prethodne godine promatranog razdoblja (ostale prethodne godine: 2022. – 82,71 %, 2021. – 79 %, 2020. – 77,4 %). S druge strane, udio oslobađajućih presuda smanjen je u odnosu na 2024., kada je iznosio 13,97 % od ukupno donesenih presuda, ali je veći od udjela iz 2023. (8,68 % – ostale prethodne godine: 2022. – 13,24 %, 2021. – 16,45 %, 2020. – 16,8 %).

Udio odbijajućih presuda (4,23 %) na razini je prethodne godine (4,97 %).

Najveći udio od ukupno 86,66 % osuđujućih presuda odnosi se na kaznena djela nedozvoljene trgovine iz čl. 264. Kaznenog zakona (27,71 %), prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona (25,51 %), zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona (17,6 %) i utaje poreza ili carine iz čl. 256. Kaznenog zakona (15,84 %) i na razini je iz prethodne godine, kada se na ova kaznena djela odnosilo 88 % svih osuđujućih presuda.

Od ukupno 804 donesene presude 39 je presuda (4,85 %) protiv pravnih osoba, a donesene su u pretežitom dijelu zbog kaznenih djela prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona (20) i utaje poreza ili carine iz čl. 256. Kaznenog zakona (10). Osuđujućih je presuda 66,67 % (26 presuda u 2024. – 61,29 %), 7 presuda je oslobađajućih i 6 odbijajućih. U ukupnom broju svih osuđujućih presuda pravne osobe sudjeluju sa svega 3,81 % (2024. – 3,15 %; 2023. – 3,8 %).

Od svih osuđujućih presuda 85 presuda ili 12,46 % doneseno je na temelju sporazuma stranaka, što je za 45 presuda ili 34,62 % manje nego 2024. (22,55 %), ali je na razini 2023. i 2021. (12,8 % i 14,28 % presuda). U odnosu na 2022. (19,49 %) sporazumijevanja je manje, ali u odnosu na 2020. (10,35 %) više. Najveći dio ovih presuda, njih 44, donesen je u predmetima iz nadležnosti USKOK-a.

Protiv pravnih osoba od ukupno 26 osuđujućih presuda doneseno je 9 presuda na temelju sporazuma.

Od ukupno 682 osuđujuće presude u 118 presuda ili 17,3 % izrečena je kazna zatvora (2024. – 27,19 %). U 34 presude ili 4,99 % izrečena je novčana kazna (2024. – 5,80 %). Uvjetna je osuda izrečena u 61,14 % presuda ili u 417 presuda (2024. – 66,99 %), od čega je 5 uvjetnih novčanih kazni.

Radom za opće dobro zamijenjeno je 25 kazni zatvora ili 21,19 % izrečenih kazni zatvora (2024. – 27,43 %). Od 34 izrečene novčane kazne 22 ih je izrečeno pravnim osobama, kojima su izrečene i 4 uvjetne novčane kazne. Dakle, više od 60 % izrečenih kaznenopravnih sankcija čine uvjetne osude, iz čega se može zaključiti da u izboru vrste kaznenopravne sankcije sudovi i nadalje nastavljaju s trendom blažeg kažnjavanja počinitelja ovih kaznenih djela.

Najviše kazni zatvora, njih 35, izrečeno je zbog kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona, što je 29,66 % u odnosu na ukupno izrečeno zatvorskih kazni, od kojih su 3 zamijenjene radom za opće dobro. Zbog kaznenog djela prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona izrečeno je 30 kazni zatvora (25,42 %), a 3 su zamijenjene radom za opće dobro. Počiniteljima kaznenog djela nedozvoljene trgovine iz čl. 264. Kaznenog zakona izrečeno je 23 kazni zatvora (19,49 %), a 11 ih je zamijenjeno radom za opće dobro. Zbog kaznenog djela utaje poreza ili carine iz čl. 256. Kaznenog zakona izrečena je 21 kazna zatvora (17,79 %). U 2024. najviše kazni zatvora bilo je izrečeno počiniteljima kaznenog djela nedozvoljene trgovine iz čl. 264. Kaznenog zakona, a potom zbog kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona.

Najviše oslobađajućih presuda doneseno je zbog kaznenih djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona (46 ili 52,27 %), kao najtežeg i najsloženijeg gospodarskog kaznenog djela, a 33 oslobađajuće presude (37,5 %) donesene su zbog kaznenog djela prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona.

Tijekom izvještajnog razdoblja u postupcima zbog gospodarskih kaznenih djela oduzeta imovinska korist iznosi 7.186.538,04 EUR, što čini 52,6 % ukupno oduzete imovinske koristi, a najvećim dijelom u postupcima zbog kaznenih djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona (4.937.487,69 EUR). Ističe se također kako je potrebno ustrajati u provođenju kompleksnih izvida i radnji traganja za pribavljenom imovinskom koristi i imovinom osumnjičenika i s njim povezanih osoba s ciljem određivanja mjera osiguranja i oduzimanja imovinske koristi, odnosno naknade štete u postupku, što je pored ostalog također svrha vođenja postupka.

Žalbe su podnesene protiv 121 presude (u 2024. podnijeto je 178 žalbi), od čega zbog kazne 28 žalbi, zbog drugih razloga 74 žalbe, a zbog kazne i drugih razloga 19 žalbi. U odnosu na ukupan broj donesenih presuda žalba je podnesena protiv 15,05 % presuda ili prosječno protiv svake 6-e presude, no, ako se od ukupnog broja donesenih presuda oduzmu presude s kaznenim nalogom i one donesene na temelju sporazuma stranaka, protiv kojih se žalbe najčešće niti ne podnose, žalbe su podnesene protiv svake 5-e presude (u 2024. bile su podnesene prosječno protiv svake 4-e presude). Manji broj podnesenih žalbi potrebno je povezati sa smanjenjem broja oslobađajućih presuda u izvještajnoj godini.

Sudovi su donijeli odluku o 100 žalbi, uključujući i žalbe podnesene u prethodnim razdobljima, što je za 35 odluka manje u odnosu na 2024. godinu.

Usvojeno je ukupno 36 žalbi (36 %), od čega 6 žalbi zbog odluke o kazni, a 30 iz drugih razloga. Odbijene su 64 žalbe (64 %), od čega 10 žalbi zbog odluke o kazni, a 54 žalbe iz drugih razloga. Omjer usvojenih i odbijenih žalbi, odnosno uspješnost u postupku izmijenjena je u odnosu na prethodnu godinu, odnosno veća je razlika u postotku između usvojenih i odbijenih žalbi u korist negativnih odluka o žalbama.

Na kraju izvještajne 2025. pred sudom je ostala 2.651 osoba za koju nije donesena presuda po podnesenim optužnicama zbog gospodarskih kaznenih djela (u 2024. – 2.660 osoba) te su ukupno pred sudom u radu ostale optužnice podignute protiv 3.318 osoba (u 2024. – 3.173 osobe), koji se podatci ne razlikuju bitno od podataka za ranija razdoblja. Kada se uzme u obzir broj podignutih optužnica, proizlazi da se presuda čeka na trogodišnji priljev optužnica, a kada se stavi u omjer broj podignutih optužnica u izvještajnom razdoblju s ukupnim brojem optužnica koje su na kraju godine ostale u radu pred sudom, uključujući i optužnice koje su ostale u radu pred optužnim vijećem, proizlazi da je više od 3,5-godišnjeg priljeva optužnica ostalo na kraju izvještajne godine u radu pred sudom. Sporost, odnosno dugotrajnost postupaka pred sudom, s negativnim učinkom na dokaznu građu i ishod pokrenutog kaznenog postupka, na što i nadalje ukazuju ovi podatci, utječu i na uspješnost državnog odvjetništva u postupku pred sudom i otežavaju rad državnog odvjetništva u svim stadijima postupka.

12.8. Kaznena djela organiziranog kriminaliteta

Tijekom 2025. godine za kaznena djela organiziranog kriminaliteta prijavljene su ukupno 493 osobe, od toga 23 pravne osobe ili 21,43 % od ukupnog broja prijavljenih osoba. Pri tome valja istaknuti kako je od tog broja 171 osoba prijavljena za počinjenje koruptivnih kaznenih djela u okviru aktivnosti zločinačkih udruženja, pa se te prijave ujedno razmatraju i u dijelu izvješća pod točkom 12.9.

Kako su u prethodnom izvještajnom razdoblju za ova kaznena djela bile prijavljene ukupno 442 osobe, u ovom se izvještajnom razdoblju bilježi porast broja osoba prijavljenih osoba za kaznena djela organiziranog kriminaliteta za 10,35 %.

Tablica broj 1. Broj prijavljenih fizičkih i pravnih osoba za organizirani kriminalitet 2021. – 2025.

Godina	Broj
2021.	546
2022.	759
2023.	312
2024.	442
2025.	493

U izvještajnom razdoblju meritorno su riješene sve 493 prijave koje su bile u radu, i to na način da je pokrenuto 218 istraga (44,22 %), dok je 275 prijava riješeno odbačajem (55,78 %).

Kako je u prethodnom izvještajnom razdoblju pokrenuto istraga protiv 184 osobe, u ovom se izvještajnom razdoblju bilježi porast broja donesenih rješenja o provođenju istrage za 18,49 %.

Porast se bilježi i u odnosu na odbačene prijave za 7 % (2024. – njih 257), međutim, udio prijava riješenih odbačajem manji je od onog iz prethodnog izvještajnog razdoblja kada su u ukupnom broju odluka one sudjelovale s 59,63 %.

Jednako kao i ranijih godina najveći broj odbačenih prijava odnosi se na prijave koje su podnijeli građani, a koji prijavljuju veći broj osoba za počinjenje različitih kaznenih djela za koja tvrde da su počinjenja u sastavu zločinačkog udruženja. Najveći dio tih prijava odnosi se na kazneno djelo zloporabe položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona (158 osoba ili 54,55 % svih odbačaja).

Ured je tijekom ovog izvještajnog razdoblja po dovršenoj istrazi donio odluka u odnosu na 190 osoba, pri čemu je u odnosu na sve osobe podignuta optužnica. U ovom izvještajnom razdoblju nije bilo ustupa i obustava istraga, a koje su u prethodnom izvještajnom razdoblju sudjelovale s 3,76 %.

Kako je Ured u 2024. po dovršenoj istrazi donio ukupno 212 odluka, u ovom izvještajnom razdoblju bilježi se pad od 10,37 %. Međutim, ovdje valja istaknuti kako je za kaznena djela organiziranog kriminaliteta u radu ostalo istraga u odnosu na 143 osobe, pri čemu se njih 43,36 % odnosi na istrage koje su pokrenute u drugoj polovini izvještajnog razdoblja i traju kraće od 6 mjeseci (62 osobe). U odnosu na 79 osoba u kojima istrage traju dulje od 6 mjeseci radi se o ukupno 6 kaznenih predmeta u kojima zbog potrebe pribavljanja dokaza putem međunarodne pravne pomoći (predmeti organiziranih međunarodnih kriminalnih skupinama ustrojenih radi ilegalne trgovine narkoticima) te potrebe provođenja kompleksnih vještačenja (financijsko knjigovodstvenog, fizikalno tehničkog, mikrobiološkog, informatičko telekomunikacijskog te vještačenja zaštite okoliša u predmetima iz domene organiziranog gospodarskog kriminaliteta i kriminaliteta protiv okoliša), istrage nije bilo moguće okončati u ovom izvještajnom razdoblju.

U izvještajnom razdoblju sudovi su donijeli ukupno 189 presuda zbog kaznenih djela organiziranog kriminaliteta, što u odnosu na 2024. godinu, kada je doneseno njih 252, predstavlja pad od 25 %.

Tablica 2. Broj presuda u razdoblju 2021. – 2025.

Godina	Broj
2021.	238
2022.	250
2023.	175
2024.	252
2025.	189

Od ukupno 189 presuda 183 je doneseno u odnosu na fizičke osobe, a 6 u odnosu na pravne osobe. Osuđujućih je 187 presuda ili 98,94 % te 2 oslobađajuće ili

1,06 %. Od 187 osuđujućih presuda njih 125 ili 66,85 % doneseno je na temelju sporazuma stranaka. Kako je u 2024. godini udio ovih presuda iznosio 77,04 % (188 presuda temeljem sporazuma stranaka), u izvještajnom razdoblju bilježi se njihov pad za 33,51 %.

U izvještajnom razdoblju sudovi su izrekli ukupno 134 kazne zatvora, što u odnosu na osuđenu 181 fizičku osobu iznosi 74,03 % svih izrečenih kaznenopravnih sankcija (u 2024. njihov udio bio je 71,01 %). U 24 slučaja ili 17,91 % izrečene kazne zatvora zamijenjene su radom za opće dobro. Kako su 2024. kazne zatvora u 29,58 % slučajeva zamijenjene radom za opće dobro, navedeno ukazuje na izricanje strožih kazni zatvora u odnosu na kaznena djela organiziranog kriminaliteta.

Bilježi se i pad broja uvjetnih osuda za 31,88 %, a koje su u ovom izvještajnom razdoblju izrečene prema 47 fizičkih osoba, dok su u 2024. izrečene u odnosu na 69 fizičkih osoba.

U 2025. donesene su osuđujuće presude protiv 6 pravnih osoba kojima su izrečene novčane kazne.

Jednako kao i ranijih godina, u presudama donesenim na temelju sporazuma stranaka izrečena je i 101 sporedna novčana kazna, odnosno u 80,80 % tih presuda, dok su u 2024. izrečene 104 sporedne novčane kazne ili u 55,32 % presuda.

Tijekom 2025. podneseno je 19 žalbi, od čega 12 zbog odluke o kazni (78,26 %), 5 zbog kazne i drugih razloga te 2 zbog osnova različitih od kazne. Kada se ima u vidu da u ovom izvještajnom razdoblju 62 presude nisu donesene na temelju sporazuma stranaka, to proizlazi da je Ured podnio žalbu na svaku 3,7 presudu.

U 2025. zaprimljeno je 10 odluka povodom žalbi, od čega su 4 žalbe prihvaćene kao osnovane (2 žalbe podnesene zbog drugih razloga te 2 žalbe podnesene zbog kazne), iz čega slijedi kako je uspješnost podnošenja žalbi 40 %. Preostalih 6 žalbi koje je sud drugog stupnja odbio odnosi na žalbe podnesene zbog drugih razloga.

12.8.1. Struktura kaznenih djela organiziranog kriminaliteta

U izvještajnom razdoblju prijavljeno je 85 osoba zbog kaznenog djela zločinačkog udruženja iz članka 328. Kaznenog zakona, što čini 17,24 % svih prijavljenih osoba. Kao i ranijih godina najveći broj ovih prijava, njih 67, odbačeno je kao neosnovano. Radi se o prijavama građana koji prijavljuju veći broj osoba za počinjenje različitih kaznenih djela u sastavu zločinačkog udruženja.

Uz kazneno djelo zločinačkog udruženja iz članka 328. Kaznenog zakona najveći broj prijava podnesen je zbog kaznenog djela zlouporaba položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona u sastavu zločinačkog udruženja, i to njih 166 ili 33,67 %, od čega je u odnosu na 158 osoba doneseno rješenje o odbačaju kaznene prijave.

Dalje po zastupljenosti slijedi kazneno djelo neovlaštene proizvodnje i prometa drogama iz članka 190. Kaznenog zakona s ukupno 76 prijava ili 15,42 %, a nakon toga kazneno djelo utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona s ukupno 58 prijava ili 11,67 %.

Kazneno djelo prijevare iz članka 236. Kaznenog zakona zastupljeno je s 25 prijavljenih osoba ili 5,03 %, 18 osoba ili 3,7 % prijavljeno je zbog kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. Kaznenog zakona, dok je 13 osoba ili 2,46 % prijavljeno zbog kaznenog djela računalne prijevare iz članka 271. Kaznenog zakona, 9 osoba ili 1,83 % prijavljeno je zbog teškog kaznenog djela protiv okoliša iz članka 214. Kaznenog zakona, 8 osoba ili 1,62 % zbog kaznenog djela protuzakonnitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma iz članka 326. Kaznenog zakona te 7 osoba ili 1,42 % zbog kaznenog djela krivotvorenja službene ili poslovne isprave iz članka 279. Kaznenog zakona. Po 5 osoba ili 1,01 % prijavljeno je zbog kaznenog djela krađe iz članka 228. Kaznenog zakona te kaznenog djela nedozvoljene trgovine iz članka 264. Kaznenog zakona.

Pobrojena kaznena djela čine 96,15 % od ukupnog broja prijavljenih osoba iz područja organiziranog kriminaliteta.

12.8.2. Struktura zločinačkih udruženja

U ovom izvještajnom razdoblju prijavljeno je 25 zločinačkih udruženja, od kojih je za 22 udruženja prijavljen veći broj članova, u dva slučaja prijavljen je po jedan član zločinačkog udruženja te su u jednom slučaju prijavljena dva člana zločinačkog udruženja. U potonjim slučajevima radi se o pripadnicima međunarodnih kriminalnih skupina organiziranih radi počinjenja kaznenih djela neovlaštene proizvodnje i prometa drogama iz članka 190. Kaznenog zakona i kaznenog djela izbjegavanje carinskog nadzora iz članka 257. Kaznenog zakona, a kod kojih ostali članovi zločinačkih udruženja nisu poznati ili su procesuirani u stranim državama.

Broj prijavljenih zločinačkih udruženja gotovo je jednak prethodnom izvještajnom razdoblju, kada je bilo prijavljeno 26 zločinačkih udruženja.

U donjoj tablici prikazane su zločinačke organizacije prema broju članova.

Tablica 3. Zločinačka udruženja (čl. 328. KZ/11) – broj članova

Do 5 članova	Od 5 do 10 članova	Od 11 do 15 članova	Od 16 do 20 članova	Od 21 do 25 članova	Od 26 i više članova
9	11	2	1	1	1

U izvještajnom razdoblju bilježi se neznatan pad broja zločinačkih udruženja do 15 članova (2024. – 25; 2025. – 22). S druge strane prijavljena su dva zločinačka udruženja koja broje više od 21 člana (2024. nije bilo prijavljeno nijedno zločinačko udruženje s tako velikim brojem članova), od kojih je jedno organizirano za ilegalnu trgovinu narkoticima i jedno za organiziranu utaju poreza ili carine.

Tablica 4. Prikaz zločinačkih udruženja po strukturi kaznenih djela

Kaznena djela	Broj zločinačkih udruženja	Postotak
Trgovina narkoticima	12	48,00 %
Zlouporaba položaja i ovlasti i primanje i davanje mita	2	8,00 %
Utaja poreza ili carine	2	8,00 %
Izbjegavanje carinskog nadzora	2	8,00 %
Illegalno prebacivanje osoba preko granice	1	4,00 %
Trgovanje utjecajem	1	4,00 %
Računalna prijevarena	1	4,00 %
Nedozvoljena trgovina	1	4,00 %
Teška kaznena djela protiv okoliša	1	4,00 %
Krađa	1	4,00 %
Prijevarena	1	4,00 %
Ukupno	25	100 %

Kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju najveći broj zločinačkih udruženja, njih 12, organiziran je radi počinjenja kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prometa droga iz članka 190. stavak 2. Kaznenog zakona te ona zajedno s 13 organizatora broje 89 osoba.

U razdoblju od 2022. i dalje bilježi se kontinuiran porast broja zločinačkih udruženja, odnosno porast broja članova zločinačkih udruženja organiziranih radi počinjenja kaznenog djela neovlaštena proizvodnja i promet droga iz čl. 190. st. 2. Kaznenog zakona. Tako je u 2025. zabilježen je porast od 36,92 % u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje.

Analizom predmeta istrage formiranih u ovom izvještajnom razdoblju vezano za otkrivena zločinačka udruženja razvidno je da se radi o dobro organiziranim kriminalnim skupinama ustrojenim radi ilegalne trgovine narkoticima pripadnici kojih su raspolagali značajnim količinama raznih vrsta droga namijenjenih prodaji na ilegalnom tržištu, pa tako s najmanje 7,3 tona kokaina, 4,2 tona konoplje, 26 kg heroína, 7 kg hašiša, 27,3 kg amfetamina, 102 kg metamfetamina, 83 kg "skunka" i 6.500 komada MDMA čija maloprodajna vrijednost na ilegalnom tržištu iznosi oko 25.895.609,00 EUR.

U izvještajnom razdoblju prijavljena su 2 zločinačka udruženja organizirana radi počinjenja kaznenih djela utaja poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona s ukupno 60 osoba (od toga 2 organizatora), a čijim je nezakonitim djelovanjem došlo do štete za Državni proračun u iznosu od najmanje 2.833.852,27 EUR, dok su

počinitelji stekli značajnu protupravnu imovinsku korist u iznosu od najmanje 1.206.754,83 EUR.

Kada se uzme u obzir da su u 2024. zabilježena 3 ovakva zločinačka udruženja s ukupno 28 osoba, proizlazi da je u 2025. došlo do porasta broja osoba – pripadnika ovih zločinačkih organizacija za počinjenje kaznenog djela utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona za 38 osoba ili 114,29 %.

Jednako kao i u 2023. i 2024. godini, u izvještajnom razdoblju prijavljena su i 2 zločinačka udruženja organizirana radi počinjenja kaznenih djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona s ukupno 11 osoba.

U jednom slučaju radi se kaznenom predmetu korupcije u okviru zločinačkog udruženja, pripadnik kojeg je i ravnatelj jedne od pravnih osoba koje je osnivač Grad Zagreb, a kaznena djela počinjena su na štetu te pravne osobe, i to neosnovanim isplatama 1.800.135,45 EUR kroz naplatu fiktivnih usluga, u kojem su se iznosu pripadnici zločinačkog udruženja okoristili. U drugom slučaju radi se o zločinačkom udruženju organiziranom radi pribave podataka iz Informacijskog sustava MUP-a za potrebe pripadnika tog udruženja, u okviru kojeg je zaposlenik jedne podružnice trgovačkog društva u vlasništvu Grada Zagreba koja ima pristup MUP-ovim bazama podataka o vozilima, kao pripadnik te kriminalne skupine prenosio te podatke sukladno traženjima i potrebama te skupine.

Nadalje, u 2025. prijavljena su dva zločinačka udruženja organizirana radi počinjenja kaznenih djela izbjegavanje carinskog nadzora iz članka 257. Kaznenog zakona s ukupno 4 pripadnika te jedno zločinačko udruženje organizirano radi počinjenja kaznenih djela nedozvoljene trgovine iz članka 264. Kaznenog zakona s ukupno 6 pripadnika. Radi se o kriminalnim skupinama organiziranim radi krijumčarenja i nezakonite prodaje duhana i duhanskih prerađevina, pripadnici kojih su raspolagali značajnim količinama duhana (najmanje 1,1 tona) i duhanskih prerađevina (516.850 kom cigareta) i ilegalnom prodajom zaradili najmanje 165.159,22 EUR.

U izvještajnom razdoblju prijavljeno je samo jedno zločinačko udruženje organizirano radi počinjenja kaznenog djela protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma iz članka 326. Kaznenog zakona, koje s organizatorom broji 9 osoba.

Kada se gornji podatak usporedi s razdobljem 2021. – 2024., kada je bilo prijavljeno po 5 ovakvih zločinačkih udruženja, može se zaključiti kako se u strukturi organiziranog kriminaliteta ovdje bilježe najznačajnije promjene. Pri tome su u prethodnom izvještajnom razdoblju članovi ovih zločinačkih udruženja zajedno s organizatorima brojili 33 osobe, što imajući u vidu 9 osoba prijavljenih u ovom izvještajnom razdoblju, predstavlja pad od 75,76 %. Kao jedan od uzroka pada broja kaznenih djela povezanih s krijumčarenjem migranata jest i premještanje krijumčarskih ruta na području Europe s uglavnom dominantne zapadno-balkanske krijumčarske rute na rute koje obuhvaćaju države središnje Europe. Uz navedeno i ulazak Rumunjske i Bugarske u Šengenski prostor od 1. siječnja 2025. godine

također je jedan od razloga preusmjeravanja krijumčarskih ruta na druge europske zemlje.

U 2025. pojavile su se i pojedine organizirane skupine koje nisu zabilježene u prethodnom izvještajnom razdoblju.

Tako je prijavljeno jedno zločinačko udruženje radi počinjenja teškog kaznenog djela protiv okoliša iz članka 214. stavka 1. u vezi s člankom 196. stavkom 2. Kaznenog zakona koje broji ukupno 14 osoba. Radi se o organiziranoj kriminalnoj skupini koja je za novčanu naknadu od poslovnih subjekata iz inozemstva i tuzemstva preuzimala otpad radi njegova zbrinjavanja mimo dopuštenih kapaciteta i bez važećih dozvola, da bi ga potom na području Republike Hrvatske nepropisno odlagali u okoliš, pritom svjesni ugrožavanja okoliša i zdravlja ljudi. Ujedno su pojedini pripadnici ovog zločinačkog udruženja sačinjavali lažnu dokumentaciju kako bi prikrili nezakonito odlaganje otpada u okoliš te neosnovano umanjili osnovice za obračun dužnih poreza. Nezakonitim djelovanjem ovog zločinačkog udruženja došlo je do štete za Državni proračun u iznosu od najmanje 94.910,88 EUR, dok su počinitelji stekli značajnu protupravnu imovinsku korist u iznosu od najmanje 896.389,79 EUR. Osim toga, u sastavu ovog zločinačkog udruženja počinjena su i kaznena djela pranja novca iz članka 265. Kaznenog zakona na način da su novčana sredstva stečena na opisani nezakonit način u ukupnom iznosu od najmanje 246.823,88 EUR transferirana na više računa temeljem neistinite poslovne dokumentacije, a sve kako bi se zameo i prikrio njihov stvarni izvor.

U 2025. prijavljeno je jedno zločinačko udruženje organizirano radi počinjenja kaznenog djela krađe iz članka 228. Kaznenog zakona koje broji ukupno 5 osoba. Radi se o organiziranoj kriminalnoj skupini koja je na području Republike Hrvatske otuđivala vrednije osobne automobile te ih dalje preprodavala, pa su tako otuđili najmanje 10 vozila ukupne vrijednosti od najmanje 163.500,00 EUR, za koji iznos su se nepripadno materijalno okoristili i ujedno oštetili vlasnike otuđenih vozila.

Također je otkriveno i jedno zločinačko udruženje organizirano radi počinjenja kaznenog djela prijevare iz članka 236. Kaznenog zakona koje broji ukupno 3 poznata počinitelja, ukrajinska državljanina. Radi se kriminalnoj skupini koja je pristupala osobama koje su ostvarile gubitke u trgovini dionicama, naftom, kriptovalutama i zlatom na jednoj internetskoj platformi neistinito im prikazujući kako im za određenu novčanu naknadu mogu omogućiti povrat uložених sredstava. Tako su stupili u kontakt s najmanje jednom osobom kojoj su ponudili povrat značajnih uložених novčanih iznosa kao i izgublјenu dobit. Zauzvrat su tražili novčanu naknadu koju im je on i platio u iznosu od 807.400,00 EUR, dok su u pribavljanju daljnje koristi u iznosu od 1.300.000,00 EUR spriječeni pravodobnom intervencijom policije.

Naposljetku, u 2025. je otkriveno i jedno zločinačko udruženje organizirano radi počinjenja koruptivnih kaznenih djela u okviru kojeg je jedna sutkinja stupala u kontakt s drugim sudcima s više različitih sudova u Republici Hrvatskoj i koristeći svoj službeni položaja tražila da bez obzira na stanje spisa donesu sudske odluke u korist drugih članova zločinačkog udruženja i s njima povezanim osobama, za što je primila novac i druge darove.

U izvještajnom razdoblju otkriveno je i prijavljeno 13 osoba zbog počinjenja kaznenog djela računalna prijevara iz članka 271. Kaznenog zakona, a radi se o pripadnicima organizirane kriminalne skupine koja je ilegalno uspostavila i održavala računalnu infrastrukturu putem koje su velikom broju korisnika za određene novčane naknade – „pretplate“ omogućivali neovlašten pristup televizijskim i filmskim sadržajima, a koje je zločinačko udruženje prijavljeno u prethodnom izvještajnom razdoblju.

12.9. Koruptivna kaznena djela

12.9.1. Kretanje i struktura kriminaliteta

U izvještajnom je razdoblju zbog koruptivnih kaznenih djela zaprimljeno kaznenih prijava protiv 1.979 osoba, odnosno 86,01 % od ukupnog broja prijavljenih osoba u izvještajnom razdoblju, što je 35,18 % više u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje u kojem je zaprimljeno kaznenih prijava protiv 1.464 osoba.

U odnosu na sve prijavljene osobe donesene su meritorne državnoodvjetničke odluke.

U odnosu na 1.708 prijavljenih osoba doneseno je rješenje o odbačaju kaznene prijave, što čini 86,31 % svih prijavljenih osoba zbog koruptivnih kaznenih djela.

Protiv 262 osobe doneseno je rješenje o provođenju istrage, što čini 13,24 % svih prijavljenih osoba zbog koruptivnih kaznenih djela. Navedeno je za 75,84 % više u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje kada je rješenje o provođenju istrage doneseno protiv 149 osoba, što valja promatrati u kontekstu povećanja broja zaprimljenih kaznenih prijava, strukture podnositelja predmetnih prijava s učinkom na njihovu materijalnu kvalitetu, a time i njihovu osnovanost.

U izvještajnom razdoblju protiv 10 osoba doneseno je rješenje o provođenju istrage za koruptivna kaznena djela počinjena u sastavu zločinačkog udruženja, i to za: kazneno djelo zlorabe položaja i ovlasti iz članka 291. stavak 1. Kaznenog zakona (2 osobe), kazneno djelo zlorabe položaja i ovlasti iz članka 291. stavak 2. Kaznenog zakona (3 osobe), kazneno djelo trgovanja utjecajem iz članka 295. stavak 2. (1 osoba) i kazneno djelo davanja mita za trgovanje utjecajem iz članka 296. stavak 1. Kaznenog zakona (4 osobe).

Protiv 3 osobe podignute su neposredne optužnice, i to: protiv 2 osobe zbog kaznenog djela davanja mita iz članka 294. stavak 1. Kaznenog zakona i protiv 1 osobe zbog kaznenog djela zlorabe položaja i ovlasti iz članka 291. stavak 1. Kaznenog zakona. U povodu sve 3 optužnice donesena je presuda na temelju sporazuma stranaka.

Nakon završene istrage podignute su optužnice protiv 270 osoba, što predstavlja povećanje od 74,19 % u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje u kojem su podignute optužnice protiv 155 osoba, što je u korelaciji s povećanjem broja donesenih rješenja o provođenju istrage i smanjenjem trajanja istrage. Protiv 13 osoba optužnica je podignuta za koruptivna kaznena djela počinjena u sastavu

zločinačkog udruženja, što je predmet analize u dijelu izvješća koji se odnosi na organizirani kriminalitet.

U odnosu na 8 osoba doneseno je rješenje o obustavi istrage.

Sudovi su zbog koruptivnih kaznenih djela donijeli presuda protiv 148 osoba, što je 52,87 % manje u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Iz strukture donesenih presuda proizlazi da su sudovi donijeli osuđujuće presude protiv 142 osobe (95,95 %), u čemu je udio presuda na temelju sporazuma stranaka 59,46 %. U odnosu na 6 osoba donesena je oslobađajuća presuda (4,05 %). U odnosu na 7 osoba sudovi su donijeli rješenje o obustavi postupka nakon potvrđivanja optužnice.

U strukturi izrečenih kaznenih sankcija uvjetna osuda participira s 52,27 %, a kazna zatvora s 47,73 %, od čega je 50,80 % izrečenih kazni zatvora zamijenjeno radom za opće dobro.

Podneseno je 27 žalbi, od čega 16 žalbi zbog odluke o kaznenoj sankciji, 7 zbog osnova različitih od kazne i 4 zbog kazne i drugih razloga.

12.9.2. Struktura koruptivnih kaznenih djela

Kao i u ranijim izvještajnim razdobljima, u strukturi koruptivnih kaznenih djela i u ovom izvještajnom razdoblju preteže kazneno djelo zlouporaba položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona s udjelom od 82,31 % (kaznena prijava podnesena protiv 1.629 osoba).

Po zastupljenosti slijede kaznene prijave zbog kaznenog djela davanje mita iz članka 294. stavka 1. Kaznenog zakona podnesene protiv 92 osobe, što čini 4,65 % ukupnog broja podnesenih kaznenih prijava zbog koruptivnih kaznenih djela, kaznene prijave zbog kaznenog djela primanja mita iz članka 293. stavka 1. Kaznenog zakona podnesene protiv 44 osobe, što čini 2,22 % ukupnog broja podnesenih kaznenih prijava zbog koruptivnih kaznenih djela, kaznene prijave zbog kaznenog djela trgovanja utjecajem iz članka 295. stavka 1. Kaznenog zakona podnesene protiv 42 osobe, što čini 2,12 % ukupnog broja podnesenih kaznenih prijava zbog koruptivnih kaznenih djela te kaznene prijave zbog kaznenog djela nezakonitog pogodovanja iz članka 292. Kaznenog zakona podnesene protiv 36 osoba, što čini 1,82 % ukupnog broja podnesenih kaznenih prijava zbog koruptivnih kaznenih djela.

Kaznene prijave zbog kaznenog djela davanja mita iz članka 294. stavka 1. Kaznenog zakona riješene su na način da je u odnosu na 19 osoba doneseno rješenje o odbačaju kaznene prijave, protiv 71 osobe doneseno je rješenje o provođenju istrage, a protiv 2 osobe podignute su neposredne optužnice. Nakon završene istrage podignute su optužnice protiv 117 osoba, a u odnosu na 4 osobe doneseno je rješenje o obustavi istrage. Sudovi su donijeli osuđujuće presude protiv 44 osobe, od čega protiv 37 osoba (84,09 %) na temelju sporazuma stranaka. U odnosu na 1 osobu kazneni je postupak obustavljen nakon potvrđivanja optužnice. Izrečeno je 12 kazni zatvora, 4 kazne zatvora zamijenjene su radom za opće dobro, a 31 osobi izrečena je uvjetna osuda. Podnesena je 1 žalba zbog odluke o kaznenoj sankciji.

Kaznene prijave zbog kaznenog djela primanja mita iz članka 293. stavka 1. Kaznenog zakona riješene su na način da je u odnosu na 17 osoba doneseno rješenje o odbačaju kaznene prijave, a protiv 26 osoba doneseno je rješenje o provođenju istrage. U odnosu na 1 osobu prijava je riješena „na drugi način“ (spajanje). Protiv 13 osoba podignuta je optužnica. U odnosu na 1 osobu doneseno je rješenje o obustavi istrage. Sudovi su u ovom izvještajnom razdoblju donijeli presuda protiv 15 osoba. Protiv 13 osoba donesena je osuđujuća presuda, od čega 5 na temelju sporazuma stranaka. U odnosu na 2 osobe donesena je oslobađajuća presuda. Presudama donesenim na temelju sporazuma stranaka izrečene su i sporedne novčane kazne koje nisu izrečene niti u jednoj presudi donesenoj na raspravi. Kazna zatvora izrečena je u odnosu na 11 osoba, od kojih je 4 zamijenjeno radom za opće dobro. U odnosu na 2 osobe izrečena je uvjetna osuda. Podnesene su 2 žalbe zbog odluke o kaznenoj sankciji.

U izvještajnom razdoblju sudovi su donijeli presude protiv 5 osoba za kazneno djelo primanja mita iz članka 293. stavak 2. Kaznenog zakona, sve osuđujuće, od čega su 2 donesene na temelju sporazuma stranaka. U odnosu na 5 osoba izrečena je kazna zatvora, od kojih su 2 zamijenjene radom za opće dobro.

Kaznene prijave za kazneno djelo trgovanje utjecajem iz članka 295. stavka 1. Kaznenog zakona riješene su na način da je u odnosu na 41 osobu doneseno rješenje o odbačaju kaznene prijave, a protiv 1 osobe doneseno je rješenje o provođenju istrage. Protiv 2 osobe podignuta je optužnica.

Za kazneno djelo trgovanja utjecajem iz članka 295. stavak 2. Kaznenog zakona u odnosu na 6 osoba doneseno je rješenje o odbačaju kaznene prijave, protiv 7 osoba doneseno je rješenje o provođenju istrage te je nakon završene istrage podignuto optužnica protiv 7 osoba.

U ovom izvještajnom razdoblju sudovi su za kazneno djelo trgovanje utjecajem iz članka 295. Kaznenog zakona donijeli presude protiv 5 osoba, sve osuđujuće, od čega su 3 donesene na temelju sporazuma stranaka. Kazna zatvora izrečena je za 3 osobe, za 2 je izrečena uvjetna osuda. Podnesena je 1 žalba zbog odluke o kaznenoj sankciji.

Kaznene prijave za kazneno djelo nezakonitog pogodovanja iz članka 292. Kaznenog zakona riješene su na način da je u odnosu na 15 osoba doneseno rješenje o odbačaju kaznene prijave, a protiv 21 osobe doneseno je rješenje o provođenju istrage. U izvještajnom razdoblju pokrenut je postupak zbog nezakonitog pogodovanja u javnim nabavama u zdravstvenim ustanovama na području Grada Zagreba. Nakon završene istrage podignuto je optužnica protiv 6 osoba vezano za javnu nabavu u komunalnom trgovačkom društvu sa sjedištem u Varaždinu i Gradu Županji. Sudovi su donijeli presudu protiv 1 osobe. Presuda je osuđujuća. Podnesena je 1 žalba zbog odluke o kaznenoj sankciji.

Od značajnijih predmeta u ovom izvještajnom razdoblju zbog kaznenog djela primanja mita iz članka 293. stavak 1. Kaznenog zakona podignute su optužnice protiv bivšeg ministra zdravstva i više liječnika te su donesena rješenja o provođenju

istrage protiv bivšeg glavnog državnog inspektora i državnih službenika u Državnom inspektoratu Republike Hrvatske.

Zbog kaznenog djela trgovanja utjecajem iz članka 295. Kaznenog zakona podignuta je optužnica protiv gradonačelnika Grada Varaždina te bivšeg predsjednika Županijskog suda u Osijeku i sutkinje Općinskog radnog suda u Zagrebu.

12.9.3. Kazneno djelo zlorporabe položaja i ovlasti

Zbog kaznenog djela zlorporabe položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona zaprimljeno je kaznenih prijava protiv 1.629 osoba, što čini 82,31 % svih kaznenih prijava za koruptivna kaznena djela. Od toga je zbog kaznenog djela iz članka 291. stavka 1. Kaznenog zakona zaprimljeno kaznenih prijava protiv 1.182 osobe, a zbog kaznenog djela iz članka 291. stavka 2. Kaznenog zakona protiv 447 osoba.

U odnosu na 1.513 osoba doneseno je rješenje o odbačaju kaznene prijave, protiv 112 osoba doneseno je rješenje o provođenju istrage (protiv 80 osoba zbog kaznenog djela iz članka 291. stavak 1. i protiv 32 osobe zbog kaznenog djela iz članka 291. stavak 2. Kaznenog zakona). Protiv 1 osobe podignuta je neposredna optužnica zbog kaznenog djela iz članka 291. stavak 1. Kaznenog zakona.

Nakon završene istrage protiv 103 osobe podignute su optužnice.

U izvještajnom je razdoblju u odnosu na svega 3 osobe doneseno rješenje o obustavi istrage.

U izvještajnom razdoblju sudovi su protiv 66 osoba donijeli osuđujuću presudu, od kojih je u odnosu na 31 osobu presuda donesena na temelju sporazuma stranaka. U odnosu na 2 osobe donesena je oslobađajuća presuda (1 predmet) te je u odnosu na 2 osobe kazneni postupak obustavljen zbog nastupa okolnosti koje isključuju kazneni progon.

Osuđujućim presudama izrečeno je 29 kazni zatvora, od kojih je 18 kazni zatvora zamijenjeno radom za opće dobro, te je izrečeno 37 uvjetnih osuda.

Ukupno je podneseno 16 žalbi, od čega 10 žalbi zbog odluke o kaznenoj sankciji, 3 zbog drugih razloga, a 3 žalbe podnesene su zbog odluke o kazni i drugih razloga.

Od značajnijih predmeta zbog kaznenog djela zlorporabe položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona u ovom su izvještajnom razdoblju provedene istrage i pred sudovima podignute optužnice protiv zastupnice u Hrvatskom saboru, bivšeg gradonačelnika Grada Rijeke, gradonačelnika Grada Paga, gradonačelnika Grada Otoka, predsjednika Općinskog suda u Zadru, zamjenice općinskog državnog odvjetnika, rukovodećih službenika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te više policijskih, carinskih i državnih službenika.

12.10. Kaznena djela pranja novca i financiranja terorizma

12.10.1. Kazneno djelo pranja novca

Pranje novca javlja se kao posljedica nastojanja zločinačkih udruženja, ali i pojedinačnih počinitelja kaznenih djela kojima je pribavljena imovinska korist da sakriju, prikriju, odnosno prikažu da je podrijetlo te koristi zakonito. Radi se o kriminalnoj djelatnosti kojoj nije izložena samo Republika Hrvatska već sve jurisdikcije, od kojih su pojedine ocijenjene kao visokorizične za pranje novca, jer njihov sustav dopušta da bude iskorišten kao sigurna zona za imovinu nezakonitog podrijetla. To zbog toga što sustav sprječavanja pranja novca ne postoji ili nije učinkovit, pa omogućuje olakšan dotok kapitala i imovine, bez obzira na njihovo upitno zakonito podrijetlo. Predmeti pranja novca zbog toga su predmeti vrlo često povezani s organiziranim kriminalitetom, jer se poduzimaju složene i brojne radnje unutar financijskog, bankarskog, industrijskog sektora, odnosno stvaraju se složene strukture kojima je cilj prikriti velike količine novca, odnosno imovine koja potječe od klasičnih kriminalnih aktivnosti, poput trgovine drogom, trgovine ljudima, raznih oblika krijumčarenja visokovrijedne robe, utaje poreza u domicilnim državama, novca pribavljenog koruptivnim radnjama. U posljednje vrijeme opasnost postoji i od pranja novca ostvarenog kaznenim djelima protiv okoliša, odnosno nezakonitog uvoza ili izvoza otpada (uključujući i radioaktivnog). Također, za pranje novca zloupotrebljuju se i kriptovalute, odnosno kriptoimovina. Sve veća digitalizacija omogućuje anonimnost i brzo odvijanje transakcija, uz istodobno dulje vrijeme potrebno da se takve radnje otkriju. Posljedice pranja novca, odnosno unosa imovine nezakonitog podrijetla u financijski i gospodarski sustav teško pogađa ne samo pojedince kao pojedinačne žrtve kaznenih djela već čitav državni sustav. Radi se o pomno osmišljenim aktivnostima, u kojima sudjeluje više osoba, u raznim državama i na više kontinentata, s podjelom poslova i uloga. Te aktivnosti odvijaju se i u Republici Hrvatskoj.

Kako je uočeno u postupanju svih državnih odvjetništava, a posebno Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, radnje pranja novca su raznolike, imaju međunarodni karakter te je za njihovo sprječavanje i otkrivanje potrebno poznavanje raznih područja ne samo prava već i poznavanje sustava financijskih i drugih usluga, ali i maksimalna ekipiranost i predanost tijela progona. Prije toga potrebna je maksimalna angažiranost obveznika primjene Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, kao prve brane ulasku spornog i sumnjivog kapitala u naš sustav.

Modaliteti pranja novca razlikuju se ovisno o količini novca koji se želi prikriti, odnosno prikazati zakonitim, relevantnom zakonodavstvu, gospodarstvu i financijskom tržištu, izabranom načinu djelovanja (putem financijskog ili nefinancijskog sektora) i samom procesu, odnosno stadijima kojima će novac prolaziti do konačnog cilja. Kako su međunarodni prijenosi najčešće sastavni dio samog procesa pranja novca, napredne tehnologije i elektroničko bankarstvo pružaju nove mogućnosti i okreću smjer razvoja metoda i tehnika njegova pranja. U posljednje je vrijeme uz problematiku pranja novca vrlo često vezano i pitanje sprječavanja financiranja terorizma, za koje je također indikativan elektronički prijenos novca te djelovanje neprofitnih organizacija, društava za osiguranje i nefinancijskog sektora (slobodne profesije i struke). Ako osobe koje obavljaju

samostalne djelatnosti (primjerice odvjetnici, javni bilježnici, računovođe) kvalitetno obavljaju dužnosti na koje su obvezni prema propisima o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, smanjuje se mogućnost da financijski i gospodarski sustav bude iskorišten u svrhu pranja novca. To uključuje i kvalitetne programe i indikatore prepoznavanja sumnjivih transakcija i ponašanja. U stručnoj literaturi česti su primjeri u kojima se ove osobe pojavljuju kao *professional enablers* za pranje novca za svoje klijente, odnosno osobe koje svoje stručno znanje i profesionalne vještine stavljaju u službu zločinačkim organizacijama i pojedincima koji su pribavili nezakonitu korist kako bi nezakonito stečenu imovinu prikazali legalnom.

Tipologija pranja novca u predmetima državnih odvjetništava ogleda se u polaganju velikih iznosa gotovine na bankovne račune osoba koje su povezane s predikatnim kaznenim djelom, ali i trećih osoba, rodbinski povezanih s počiniteljem predikatnog kaznenog djela, trgovačkih društava te korištenje tih sredstava u svrhu kupnje nekretnina, pokretnina ili ulaganja u izgradnju nekretnina, vrijednosne papire te nefinancijsku imovinu.

U nastavku se prikazuju statistički podatci, prema broju osoba – fizičkih i pravnih u odnosu na koje je pokrenut kazneni postupak te koje su osuđene za kazneno djelo pranja novca. Nastavno istaknuti podatci odnose se i na kaznene predmete u kojima je kazneni progon samostalno poduzet, samo za kazneno djelo pranja novca, i na kaznene predmete u kojima je to kazneno djelo počinjeno u stjecaju s predikatnim kaznenim djelom. Kada je istaknuto, predikatno kazneno djelo predstavlja nezakonito podrijetlo imovine kojim se dalje raspolaže prikrivačkim i drugim obmanjujućim radnjama usmjerenim da se to podrijetlo prikaže zakonitim.

Kazneno djelo pranja novca – istrage, optužnice, osuđujuće presude

Godina	Istrage			Optužnice			Osuđujuće presude		
	Fizičke osobe	Pravne osobe	Ukupno	Fizičke osobe	Pravne osobe	Ukupno	Fizičke osobe	Pravne osobe	Ukupno
2021.	14	0	14	16	0	16	2	0	2
2022.	22	2	24	16	0	16	9	0	9
2023.	30	2	32	46	3	49	9	1	10
2024.	42	6	48	39	3	42	14	1	15
2025.	83	19	102	65	6	71	22	3	25

Promatrajući prethodno četverogodišnje razdoblje uočava se da je broj osoba za koje je pokrenuta istraga za kazneno djelo pranja novca iz članka 265. Kaznenog zakona, broj optuženih osoba te osuđenih osoba za ovo kazneno djelo najveći u ovom izvještajnom razdoblju.

Prikazani rezultat u 2025. posljedica je edukacija kojima su državnoodvjetnički dužnosnici stekli dodatna znanja o suštini inkriminacije pranja novca u skladu s međunarodnim standardima, ali i stalnim praćenjem i nadzorom koje poduzima Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u kaznenim predmetima čijim je počinjenjem ostvarena znatna imovinska korist radi poduzimanja kaznenog progona i za kazneno djelo pranja novca. Pojačana je otkrivačka djelatnost policije te analitički rad Ureda za sprječavanje pranja novca, što je, uz aktivnosti državnih odvjetništava dovelo do toga da je broj osoba za koje je pokrenuta formalna istraga udvostručen u odnosu na prošlo izvještajno razdoblje. Broj pokrenutih istraga stoga uključuje i

samostalnu otkrivačku aktivnost i postupanje državnog odvjetništva. Valja napomenuti da je za kazneno djelo pranja novca u 2025. zaprimljeno u upisnicima kaznenih prijava svih državnih odvjetništava prijava protiv ukupno 197 osoba (policija i druga tijela te fizičke i pravne osobe), od čega se na pravne osobe odnosi 11 pravnih osoba. U radu iz prethodnog razdoblja ostalo je prijava protiv 91 osobe, od čega 6 u odnosu na pravne osobe. Povećanje prijavljenih osoba razvidno je usporedbom s podacima za 2024. godinu, u kojoj je u upisnicima kaznenih prijava zaprimljeno prijava u odnosu na 54 osobe, od čega se na pravne osobe odnosi 5, dok je u radu iz prethodnog razdoblja ostalo neriješenih 38 osoba, od čega se na pravne osobe odnosi 3.

Iako je broj osoba osuđenih za kazneno djelo pranja novca najveći u posljednjih četiri godine, aktivnost suda još uvijek ne prati povećan broj istraga i optuženja za ovo kazneno djelo. Iskazani broj presuda za ovo kazneno djelo logična je posljedica dugotrajnosti sudskih kaznenih postupaka u kojima je inkriminirano kazneno djelo pranja novca. Dugotrajnost kaznenih postupaka za ovo kazneno djelo izražena je kod gospodarskih, koruptivnih i kaznenih djela organiziranog kriminaliteta kao predikatnih radnji za pranje novca, dok se sudske odluke brže donose u kaznenim predmetima u kojima je predikatna radnja povezana s kaznenim djelom prijevare i računalne prijevare. Usprkos tome, državna odvjetništva nastavljaju s pojačanim radom koji će dovesti do povećanja istraga, a time i posljedično optuženja, koja će u konačnici, ovisno o rezultatima dokaznog postupka, dovesti i do sudskih odluka. Stoga u nastavnom razdoblju treba kontinuirano postupati u predmetima u kojima postoji sumnja na pranje novca.

Kao što je navedeno u prethodnom izvještajnom razdoblju, Republika Hrvatska se od 23. lipnja 2023. nalazila na popisu država koje aktivno surađuju s FATF-om radi otklanjanja preostalih slabosti (*jurisdiction under increased monitoring*), između ostalog u sustava kaznenog progona pranja novca i financiranja terorizma. Navedeno je posljedica rezultata V. kruga evaluacije koju je proveo Moneyval, čije je izvješće u odnosu na Republiku Hrvatsku prihvaćeno na 62. Plenarnoj sjednici Moneyvala u prosincu 2021. te nakon toga jednogodišnjeg razdoblja promatranja u okviru FATF-ove² skupine ICRG (*International Cooperation Review Group*) u kojem je trebalo otkloniti uočene slabosti. S obzirom na to da u tom promatranom razdoblju ključne preporuke u znatnoj mjeri nisu bile ostvarene, Republika Hrvatska u lipnju 2023. bila je stavljena na naznačeni popis (tzv. siva lista) te je FATF sačinio Akcijski plan s nizom preporučenih mjera i radnji koje nadležna tijela Republike Hrvatske moraju ostvariti, što se odnosi, između ostalog, na otkrivanje, istraživanje i kazneni progon pranja novca. U odnosu na neposredni cilj 7 Metodologije FATF-a koji se odnosi na kazneni progon pranja novca, Republici Hrvatskoj preporučeno je da poveća otkrivačku djelatnost te istragu i kazneni progon raznih vrsta pranja novca, uključujući pranje novca kod kojeg je predikatna radnja počinjena u inozemstvu te slučajeve pranja novca zlouporabom pravnih osoba.

U studenome 2023. Republika Hrvatska je, kako je naprijed naznačeno,

² FATF (*Financial Action Task Force*, skupina za financijsko djelovanje čija je zadaća praćenje provođenja mjera za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma prema uspostavljenim standardima (40 preporuka FATF-a)

sukladno Akcijskom planu FATF-a, ažurirala Nacionalnu procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorizma. Ažuriranom procjenom rizika proširena je identifikacija rizika u područjima organiziranog kriminaliteta, rizika od pranja novca korištenjem pravnih osoba te neprofitnih organizacija za financiranje terorizma, korištenja gotovine u sektoru nekretnina u vezi s transakcijama fizičkih osoba, virtualnih valuta, prijenosa gotovine preko državne granice i financiranja terorizma.

Uz Nacionalnu procjenu donesen je Akcijski plan u čijem je ostvarenju aktivno sudjelovalo i Državno odvjetništvo Republike Hrvatske. Ostvarenje mjera iz Akcijskog plana nužno je za unaprjeđenje sustava sprječavanja i kaznenog progona pranja novca i financiranja terorizma.

U tom smislu u ovom izvještajnom razdoblju dolaze do izražaja mjere poduzete u prethodnim razdobljima (donošenje Opće upute O-2/2022 od 18. srpnja 2022. koja je stupila na snagu 1. rujna 2022. te pojačano praćenje rada na predmetima) kojima je bio cilj osigurati da se tumačenje kaznenog djela pranja novca u hrvatskoj praksi uskladi s međunarodnim standardima koji su izraženi u FATF-ovim standardima, Direktivi 2018/1673/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima, praksi Europskog suda za ljudska prava i Suda pravde Europske unije. Ova Opća uputa temelj je za operativni rad državnih odvjetništava.

Nastavljena je pojačana suradnja s preventivnim i represivnim tijelima sustava sprječavanja pranja novca, jer bez međuagencijske suradnje i doprinosa svih uključenih sudionika državno odvjetništvo ne može ostvarivati svoje zadaće u poduzimanju kaznenog progona, što se odnosi na sva kaznena djela, a to kod kaznenog progona pranja novca osobito dolazi do izražaja.

Prilikom nadzora nad radom u predmetima pranja novca posebna pozornost posvećuje se kaznenom progonu samostalnog kaznenog djela pranja novca, zlouporabi pravnih osoba za pranje novca te nastojanje da se kazneni progon za pranje novca poduzima za kaznena djela za koja je Nacionalnom procjenom rizika od pranja novca utvrđeno da su rizična za pranje novca, a koja će se nastavno izložiti. Jedan od važnih kriterija, između ostalih, za ocjenu učinkovitosti države u ispunjenju neposrednog cilja 7 FATF Metodologije jest koliko je država uspješna u poduzimanju kaznenog progona za samostalno kazneno djelo pranja novca (bez istodobnog kaznenog progona za predikatno kazneno djelo).

Nadalje, posebna će se pozornost u idućem razdoblju posvetiti složenim predmetima pranja novca u skladu s profilom rizika te daljnjem povećanju broja kaznenih predmeta za pranje novca u ukupnoj strukturi kriminaliteta, posebno u odnosu na kaznena djela rizična za pranje novca, kod kojih je ostvarena znatna imovinska korist. To su samo neka od pitanja koja su ključna pri ocjeni učinkovitosti države sukladno naznačenom međunarodnom standardu.

U idućem razdoblju nastaviti će se pojačano nadzirati rad svih državnih odvjetništava u svim kaznenim predmetima u kojima se poduzima kazneni progon za kaznena djela kojima je pribavljena znatna imovinska korist kako bi se osiguralo da se poduzimaju radnje u pravcu utvrđenja obilježja kaznenog djela pranja novca. To će se poduzeti kao i do sada praćenjem pojedinačnog rada državnih odvjetništava

putem CTS-a, izvješća o radu te prilikom redovitih i izvanrednih pregleda rada državnih odvjetništva. U tom cilju pratit će se primjena Opće upute O-2/2022 od 18. srpnja 2022. Nadalje, nastavit će se koristiti sve mogućnosti edukacije u okviru Pravosudne akademije te inozemnih organizatora (FATF, OECD, EJTN, Egmont i dr.).

12.10.1.1. Predikatna kaznena djela

Kazneno djelo pranja novca podrazumijeva prikrivanje nezakonitog podrijetla imovine pribavljene radnjama povezanim s kaznenim djelom, odnosno protupravnom, kažnjivom radnjom. Nastavno se izlažu podatci o vrstama predikatnih kaznenih djela koja su vezana uz kazneno djelo pranja novca.

Analizirani su kazneni predmeti u kojima je u izvještajnom razdoblju doneseno rješenje o provođenju istrage ili podignuta optužnica protiv fizičkih i pravnih osoba za kazneno djelo pranja novca iz članka 265. Kaznenog zakona.

Podatci o predikatnim kaznenim djelima u rješenjima o provođenju istrage i otvorena istraživanja – fizičke osobe i pravne osobe

Predikatno kazneno djelo	Broj osoba
Prijevarena u gospodarskom poslovanju, čl. 247. KZ	5
Prijevarena u gospodarskom poslovanju, računalna prijevarena (stjecaj), čl. 247. i čl. 271. KZ	2
Prijevarena, krivotvorenje isprava (stjecaj), čl. 236. i čl. 278. KZ	6
Krivotvorenje lijekova ili medicinskih proizvoda, čl. 185. KZ	1
Prijevarena, čl. 236. KZ	25
Ugrožavanje okoliša otpadom, teško kazneno djelo protiv okoliša, utaja poreza ili carine – pomaganje, krivotvorenje službene ili poslovne isprave, sve u okviru zločinačkog udruženja, čl. 196., čl. 214., čl. 256. u vezi s čl. 38, čl. 328. KZ	8
Utaja poreza ili carine – pomaganje, u okviru zločinačkog udruženja, čl. 256. u vezi s čl. 38, čl. 328. KZ	4
Utaja poreza ili carine u okviru zločinačkog udruženja, čl. 256., čl. 328. KZ	4
Krivotvorenje novca, čl. 274. KZ	4
Zloupotreba povjerenja u gospodarskom poslovanju, krivotvorenje službene ili poslovne isprave (stjecaj), čl. 246. i čl. 279. KZ	2
Zloupotreba povjerenja u gospodarskom poslovanju, čl. 246. KZ	9
Zloupotreba položaja i ovlasti, čl. 291. KZ	5
Nezakonito pogodovanje, zloupotreba položaja i ovlasti (stjecaj), čl. 292., čl. 291. KZ	6
Pronevjera, čl. 233. KZ	1
Utaja, čl. 232. KZ	2

Računalna prijevarena, čl. 271. KZ	11
Računalna prijevarena – pomaganje, čl. 271. u vezi s čl. 38. KZ	1
Neovlaštena proizvodnja i promet drogama, čl. 190. KZ	3
Neovlaštena proizvodnja i promet drogom u okviru zločinačkog udruženja, čl. 190., 329. KZ	2
Neovlašteni pristup, zloraba naprava, čl. 266. i čl. 272. KZ	1
UKUPNO	102

Podatci o predikatnim kaznenim djelima u podignutim optužnicama – fizičke i pravne osobe

Predikatno kazneno djelo	Broj osoba
Računalna prijevarena – pomaganje, čl. 271. u vezi s čl. 38. KZ	3
Računalna prijevarena, čl. 271. KZ	18
Prijevarena, čl. 236. KZ	26
Prijevarena, krivotvorenje (stjecaj), čl. 236., čl. 278 KZ	3
Zloraba povjerenja u gospodarskom poslovanju, čl. 246. KZ	2
Krivotvorenje službene ili poslovne isprave, čl. 279. KZ	2
Nedopuštena proizvodnja i promet drogom, u okviru zločinačkog udruženja, čl. 190., čl. 329. KZ	1
Razbojništvo, čl. 230. KZ	1
Nezakonita trgovina u okviru zločinačkog udruženja, čl. 264, čl. 329. KZ	2
Davanje mita u okviru zločinačkog udruženja, čl. 294. i čl. 329. KZ	5
Neovlaštena proizvodnja i promet drogom, zloraba položaja i ovlasti (stjecaj), čl. 190. i čl. 291. KZ	2
Krivotvorenje lijekova i medicinskih proizvoda, čl. 185. KZ	1
Neovlaštena proizvodnja i promet drogom, čl. 190. KZ	1
Krivotvorenje novca, čl. 274. KZ	2
Utaja poreza ili carine u okviru zločinačkog udruženja, čl. 256. i čl. 329. KZ	2
UKUPNO	71

U ovom izvještajnom razdoblju uočeno je da je povećan broj osoba za koje je

pokrenuta istraga za kazneno djelo pranja novca, a kaznena djela koja su rizična za pranje novca predstavljaju 29,5 % optuženja za kazneno djelo pranja novca.

Najviše osoba optuženo je i u ovom razdoblju za pranje novca kod kojeg je predikatno kazneno djelo također kazneno djelo prijave i računalne prijave.

Nacionalnom procjenom rizika od pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj, kako je navedeno, utvrđena su područja kriminaliteta koja predstavljaju rizik za pranje novca.

Nacionalna procjena dostavljena je svim državnim odvjetnicima radi upoznavanja svih državnoodvjetničkih dužnosnika s utvrđenim rizicima pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj.

U odnosu na procjenu rizika od pranja novca povezanog s organiziranim kriminalnim skupinama, a temeljem podataka prikupljenih za potrebe izrade ažurirane Nacionalne procjene za razdoblje od 2020. do 2022., proizlazi da je najviše prijavljenih kaznenih djela u vezi s kaznenim djelom iz članka 329. Kaznenog zakona (počinjenih u sastavu zločinačkog udruženja): nedozvoljena trgovina, utaja poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona, protuzakonito ulaženje, kretanje i boravak u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici EU-a ili potpisnici Šengenskog sporazuma iz članka 326. Kaznenog zakona, neovlaštena proizvodnja i promet drogama iz članka 190. Kaznenog zakona, prijevara iz članka 236. Kaznenog zakona, koruptivna kaznena djela (kazneno djelo primanja mita iz članka 293. Kaznenog zakona, davanje mita iz članka 294. Kaznenog zakona i trgovanje utjecajem iz članka 295. Kaznenog zakona te zlouporaba položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona, koje se u širem smislu smatra koruptivnim kaznenim djelom) te zlouporaba povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. Kaznenog zakona.

S druge strane, najzastupljenija kaznena djela povezana s organiziranim kriminalitetom za koja je policija podnijela kaznene prijave za kazneno djelo pranja novca i povezanim predikatnim djelima u tom razdoblju jesu kaznena djela računalne prijave (najveći broj prijava), utaje poreza ili carine, prijave u gospodarskom poslovanju te krivotvorenja službene ili poslovne isprave.

Prema podacima za kaznena djela iz nadležnosti USKOK-a, temeljem podataka prikupljenih za razdoblje od 2020. do 2022., u strukturi kaznenih djela počinjenih od strane zločinačkih udruženja najveći udio predstavljaju kaznena djela: neovlaštene proizvodnje i prometa drogama, ilegalno prebacivanje osoba preko granice, utaja poreza ili carine i nedozvoljena trgovina.

Iz područja gospodarskog kriminaliteta najveći dio prijava odnosi se na kazneno djelo prijave u gospodarskom poslovanju iz članka 247. Kaznenog zakona, kazneno djelo utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona, kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. Kaznenog zakona i kazneno djelo nedozvoljene trgovine iz članka 264. Kaznenog zakona.

U pogledu pravnih osoba izvršenom procjenom utvrđeni su indikatori koji ukazuju na sumnju na pranje novca korištenjem pravnih osoba, u prvom redu

povezano s poreznim utajama, koruptivnim kaznenim djelima kao i pravni oblik domaćih trgovačkih društava kod kojih postoji povećani rizik od pranja novca.

Također, u skladu s utvrđenim rizikom u postupanju obraća se posebna pozornost na zlouporabu pravnih osoba za pranje novca, posebno u odnosu na kaznena djela utaje poreza ili carine, prijevare u gospodarskom poslovanju, kaznena djela kriminaliteta droga, pri čemu i na slučajeve stjecanja i/ili otuđenja nekretnina povezano s počinjenjem kaznenog djela u inozemstvu te prijenosa gotovine preko državne granice. Osobitu pozornost obraća se na predmete pravosudne suradnje i međunarodne pravne pomoći u kojima su zaprimljene zamolnice i europski istražni nalozi radi poduzimanja dokaznih radnji na području Hrvatske. To je važno jer državna odvjetništva učestalo zaprimaju europske istražne naloge iz drugih država članica Europske unije koje se odnose upravo na kazneno djelo pranja novca, povodom kojeg se traže podatci o imovini (vrlo često bankovnim računima pravnih osoba otvorenih u hrvatskim bankama) te poduzimanje drugih dokaznih radnji. Državni odvjetnici potiču se da povodom zaprimljenih europskih istražnih naloga utvrde postoji li u takvim slučajevima osnova za poduzimanje kaznenog progona u Hrvatskoj zbog kaznenog djela pranja novca (koje je najčešće i počinjeno na području Republike Hrvatske) i eventualno s njima povezanim predikatnim kaznenim djelima. Ovo je posebno važno i zbog uvodno naznačenog transnacionalnog karaktera radnji pranja novca.

Nacionalna procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma sastavni je dio redovite, obigatorne edukacije u okviru radionice „Kazneni progon pranja novca“ u organizaciji Pravosudne akademije.

Sukladno standardima FATF-a³ (koji je usvojio i Kazneni zakon u odredbama članka 265. kojima opisuje zakonska obilježja kaznenog djela pranja novca), kazneno djelo pranja novca može biti počinjeno kao pranje novca iz vlastite kriminalne aktivnosti (*self-laundering*) i pranje novca od strane treće osobe, odnosno pranje novca koje potječe od kriminalne djelatnosti druge osobe (*third-party money laundering*). Slijedi i samostalno kazneno djelo pranja novca (*stand-alone money laundering*), kojim se kazneni progon pranja novca poduzima kao zasebno kazneno djelo, neovisno o tome je li poduzet kazneni progon predikatnog kaznenog djela. Počinitelj ovog oblika kaznenog djela može biti bilo osoba koja je počinila kazneno djelo ili treća osoba. Uobičajeno se radi o slučajevima u kojima je počinitelj predikatnog kaznenog djela nepoznat, o predikatnom kaznenom djelu počinjenom u inozemstvu i slično.

Tijekom izvještajnog razdoblja državna su odvjetništva pokrenula istrage i podigla optužnice u odnosu na sve oblike pranja novca.

Najviše istraga pokrenuto je za pranje novca iz vlastite kriminalne aktivnosti, protiv 41 fizičke osobe, dok je za pranje novca od strane treće osobe pokrenuto istraga u odnosu na 42 osobe. Od ukupnog broja pokrenutih istraga 30 se odnosi na kazneni progon samostalnog kaznenog djela pranja novca.

³ ibid. 1

U odnosu na osobe koje su optužene za kazneno djelo pranja novca, 65 osoba optuženo je za pranje novca iz vlastite kriminalne aktivnosti, a za pranje novca od strane treće osobe njih 43. Od ukupnog broja optuženih osoba njih 34 optuženo je za samostalno kazneno djelo pranja novca.

Otkrivanje, istraživanje i poduzimanje kaznenog progona za kazneno djelo pranja novca nije moguće bez kvalitetne suradnje svih dionika sustava sprječavanja pranja novca – Ureda za sprječavanje pranja novca, Porezne uprave, Carinske uprave, policije, nadzornih tijela (Hrvatske narodne banke, HANFA-e, Financijskog inspektorata). Stoga se nastavlja s aktivnostima kojima će se pojačati međuagencijska suradnja, kao i pojačana međunarodna suradnja svih sudionika budući da značajan broj predmeta uključuje element inozemnosti. Ukupna procjena učinkovitosti sustava sprječavanja i kaznenog progona pranja novca ovisi o uspješnosti svakog sudionika ovog sustava, kao i njihovoj suradnji s inozemnim srodnim agencijama. Važno je naglasiti da kazneni progon ovisi o podacima kojima raspolažu druga tijela. Cjelokupan rizik od pranja novca u Republici Hrvatskoj bit će manji ako sva nadzorna tijela kvalitetno i pravodobno obavljaju potrebne provjere klijenata te pravodobno uočavaju ponavljajuće radnje iz kojih nastaje određena tipologija pranja novca.

Potrebno je naglasiti da je najvažniji kriterij FATF-a za ocjenu učinkovitosti sustava otkrivanja, istrage i kaznenog progona pranja novca u kojoj mjeri država otkriva, istražuje i progona ovo kazneno djelo u skladu s utvrđenim rizikom države od pranja novca i koliko učestalo kazneno progona pranje novca kao samostalno kazneno djelo.

Predikatna kaznena djela povezana s presuđenim kaznenim djelom pranja novca – fizičke i pravne osobe

Predikatno kazneno djelo	Broj osoba
Računalna prijevarena, čl. 271. KZ	12
Nedozvoljena trgovina u okviru zločinačkog udruženja, čl. 264. u vezi s čl. 329. KZ	1
Prijevara u okviru zločinačkog udruženja, čl. 236. i čl. 329. KZ	1
Prijevara u gospodarskom poslovanju, čl. 247. KZ	2
Prijevara, čl. 236. KZ	3
Davanje mita u okviru zločinačkog udruženja, čl. 294. i čl. 329. KZ	5
Nedozvoljena proizvodnja i trgovina drogom, čl. 190. KZ	1
UKUPNO	25

Za počinjena kaznena djela pranja novca sudovi su izrekli 25 sankcija, od čega se 22 sankcije odnose na fizičke osobe, a 3 u odnosu na pravne osobe.

Od izrečenih 22 sankcija za fizičke osobe 4 ih je osuđeno na zatvorske kazne, u odnosu na 16 osoba primijenjena je uvjetna osuda, a u odnosu na dvije osobe primijenjena je djelomična uvjetna osuda. Novčana kazna kao sporedna izrečena je u

odnosu na 5 osoba u ukupnom iznosu od 415.000,00 EUR.

U odnosu na osuđene 3 pravne osobe jednoj je izrečena kazna ukidanja pravne osobe, a ostale su kažnjene novčanim kaznama u ukupnom iznosu od 40.000,00 EUR.

Dosuđeno je 13 imovinskopravnih zahtjeva u kojima su sudovi oštećenicima dosudili 992.664,49 EUR. Imovinska korist oduzeta je od 6 osoba u iznosu od 980.239,10 EUR (uključen i iznos od 14.077,70 EUR kao neizravna imovinska korist). Radi se o kaznenim djelima u kojima je poduziman kazneni progon za pranje novca kao samostalnog kaznenog djela i za pranje novca u stjecađu s predikatnim kaznenim djelom.

Primjer presude za samostalno kazneno djelo pranja novca

U predmetu Općinskog državnog odvjetništva u Dubrovniku podignuta je pred Općinskim sudom u Dubrovniku nakon provedene istrage optužnica protiv albanskog državljanina zbog kaznenog djela pranja novca iz članka 265. stavka 5. u vezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona.

Optužnicom se okrivljeniku, državljaninu Republike Albanije, s prebivalištem u toj državi, stavljalo na teret da je 6. listopada 2025. u 2.25 sati na Međunarodnom cestovnom graničnom prijelazu Karasovići, prilikom izlaska iz Republike Hrvatske, u cilju prikrivanja nezakonitog podrijetla gotovog novca, prevezio skriveno u osobnom vozilu Audi A5, registracijskih oznaka i broja Republike Italije, gotovinski iznos od ukupno 702.385,00 EUR u raznim apoenima, većinom manjih novčanih denominacija, što je karakteristično za novac pribavljen trgovinom drogom. Novac je pohranio tako što ga je zapakirao u 28 vakumskih vrećica sakrio unutar bočnih plastika vozila i spužve za izolaciju iz dvostrukog lima šasije, a znajući da naprijed opisane novčanice i način prijenosa ukazuje na to da je pribavljen ilegalnim aktivnostima, odnosno neovlaštenom proizvodnjom i prometom drogama te da ga kao takvog treba sakriti od nadležnih tijela granične carinske kontrole. Pri dolasku na državnu granicu nije podnio prijavu carinskoj kontroli da prenosi novac u tom iznosu, što je bio dužan sukladno članku 40.a stavku 1. Zakona o deviznom poslovanju (Narodne novine broj 96/03, 140/05, 132/06, 150/08, 92/09, 133/09, 153/09, 145/10, 76/13, 52/21 i 141/22) i članka 3. stavka 1. Uredbe (EU) 2018/1672 Europskog parlamenta i vijeća od 23. listopada 2018. godine. U namjeri prijenosa novca nije uspio jer su ga u tome spriječili carinski službenici pronalaskom i oduzimanjem novca.

Presudom na temelju sporazuma stranaka okrivljenik je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine te mu je izrečena uvjetna osuda tako da izrečena kazna zatvora prema okrivljeniku neće biti izvršena ako u roku od pet godina ne počinu novo kazneno djelo. Nadalje, okrivljeniku je izrečena sporedna novčana kazna u iznosu 10.000,00 EUR. Novčani iznos od 702.385,00 EUR koji je privremeno oduzet od okrivljenika te položen na račun Državnog proračuna na temelju članka 265. stavka 9. Kaznenog zakona predstavlja imovinu Republike Hrvatske te je naložen prijenos tog iznosa na račun Državnog proračuna Republike Hrvatske s osnove oduzimanja imovinske koristi. Od okrivljenika je temeljem iste zakonske osnove trajno oduzeto osobno vozilo Audi A5, s ključem i prometnom dozvolom,

također oduzeto uz potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta te je naložena predaja svega navedenog na upravljanje Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Naloženo je okrivljeniku da plati troškove kaznenog postupka u iznosu od 500,00 EUR. Svi navedeni novčani iznosi uplaćeni su u Državni proračun Republike Hrvatske.

Ovaj kazneni predmet pravi je primjer poduzimanja kaznenog progona za kazneno djelo pranja novca kao samostalnog kaznenog djela (*stand-alone money laundering offence*) te je u potpunosti u skladu s međunarodnim standardima koje je uspostavio FATF, prema kojima treba postupati i Republika Hrvatska. Radi se o poduzimanju kaznenog progona za pranje novca koje je neovisno o dokazivosti svih elemenata predikatnog kaznenog djela kojim je pribavljena imovinska korist, jer ono ne mora biti potpuno utvrđeno u svojoj ukupnosti. Dovoljno je utvrditi kao u ovom slučaju da novac potječe od kriminaliteta droga.

Primjer predmeta iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta

a) Ovaj kazneni predmet primjer je učinkovitog i brzog postupanja zbog kaznenog djela pranja novca u kojem je od optuženja 16. srpnja 2025. do donošenja pravomoćne presude 30. rujna 2025. prošlo manje od tri mjeseca, dok je istraga trajala svega osam mjeseci.

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta 16. srpnja 2025. podigao je optužnicu protiv I. okrivljenog i dr. (ukupno 11 okrivljenika, 8 fizičkih osoba i 3 pravne osobe) zbog počinjenja kaznenih djela, i to u odnosu na fizičke osobe, zločinačkog udruženja, davanja mita u sastavu zločinačkog udruženja, zlouporabe položaja i ovlasti u sastavu zločinačkog udruženja, nezakonitog pogodovanja u sastavu zločinačkog udruženja, trgovanja utjecajem u sastavu zločinačkog udruženja, primanja mita u sastavu zločinačkog udruženja, davanja mita u sastavu zločinačkog udruženja, pranja novca u sastavu zločinačkog udruženja, primanja mita, nezakonitog pogodovanja te u odnosu na pravne osobe zbog počinjenja kaznenog djela davanja mita u sastavu zločinačkog udruženja, primanja mita, nezakonitog pogodovanja u sastavu zločinačkog udruženja te pranja novca u sastavu zločinačkog udruženja.

Okrivljenima se inkriminira da su u tri postupka javne nabave robotskih mikroskopa Naručitelja bolničkih ustanova u Republici Hrvatskoj, provedenih protivno načelima javne nabave te temeljem tehničkih specifikacija koje su sastavili okrivljenici, sklopili ugovore osnovom kojih je ponuditelj, IX. okrivljeno trgovačko društvo u stečaju, robotske mikroskope po neosnovano uvećanim cijenama isporučilo naručiteljima te nakon što su naručitelji uplatili na račun ponuditelja ukupan iznos od 1.408.098,58 EUR, III. okrivljeni i V. okrivljeni izvršili su točan obračun i podjelu nepripadne imovinske koristi pa je VI. okrivljeni s ciljem da zametne trag protupravnoj osnovi stjecanja dijela nepripadne imovinske koristi, a sukladno obračunu III. okrivljenog i V. okrivljenog, uime X. okrivljenog trgovačkog društva na ime posredovanja u prodaji proizvoda IX. okrivljenog trgovačkog društva u stečaju iz Republike Rumunjske i Bugarske, znajući da radnji posredovanja nije bilo i da pozivanje na te radnje služi isključivo stvaranju privida zakonitog poslovanja, IX. okrivljenom trgovačkom društvu u stečaju ispostavio tri računa u ukupnom iznosu od

333.196,94 EUR s obračunatim PDV-om, odnosno 266.557,55 EUR bez PDV-a, koji iznos je po nalogu III. okrivljenog isplaćen X. okrivljenom trgovačkom društvu i predstavlja nepripadnu imovinsku korist tog trgovačkog društva, dok se IX. okrivljeno trgovačko društvo u stečaju nepripadno okoristilo u iznosu od 474.351,45 EUR, pri čemu je na opisani način provedenim postupcima javnih nabava Državni proračun Republike Hrvatske oštećen za iznos od 740.909,00 EUR.

Okrivljenici su u tri postupka javne nabave robotskih mikroskopa naručitelja bolničkih ustanova u Republici Hrvatskoj, podmićivanjem okrivljenih odgovornih osoba tih bolničkih ustanova i okrivljenih službenih osoba u Ministarstvu zdravstva osigurali provođenje tih postupaka javne nabave protivno načelima javne nabave te temeljem tehničkih specifikacija koje su sastavili okrivljenici. Na opisani su način sklopili ugovore osnovom kojih je ponuditelj, IX. okrivljeno trgovačko društvo, robotske mikroskope po neosnovano uvećanim cijenama isporučilo naručiteljima, dok su naručitelji uplatili na račun ponuditelja ukupan iznos od 1.408.098,58 EUR.

U navedenom predmetu III. okrivljenom, V. okrivljenom i IX. okrivljenom trgovačkom društvu u stečaju stavlja se na teret počinjenje predikatnog kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja i kaznenog djela pranja novca u sastavu zločinačkog udruženja, dok se VI. okrivljenom i X. okrivljenom trgovačkom društvu stavlja na teret počinjenje samo kaznenog djela pranja novca u sastavu zločinačkog udruženja.

U odnosu na navedene okrivljenike donesene su dana 30. rujna 2025. presude na temelju sporazuma stranaka kojima su fizičkim osobama izrečene kazne zatvora i sporedne novčane kazne, dok su okrivljenim pravnim osobama izrečene novčane kazne i obveza podmirenja imovinskopravnog zahtjeva Republici Hrvatskoj.

Sve izrečene sporedne novčane kazne, novčane kazne i dosuđeni imovinskopravni zahtjev uplaćeni su od strane okrivljenika u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske. Dakle, ukupno je u navedenom predmetu u korist Državnog proračuna uplaćen iznos od 1.450.909,00 EUR, i to na ime imovinskopravnog zahtjeva Republike Hrvatske po osnovi naknade štete uplaćen je iznos od 740.909,00 EUR te iznos od 710.000,00 EUR na ime izrečenih sporednih novčanih kazni i novčanih kazni.

b) U predmetu broj KO-US-87/2025 Ured je 30. prosinca 2025. podigao optužnicu protiv 11 okrivljenika zbog počinjenja kaznenog djela pomaganja u utaji poreza ili carine u sastavu zločinačkog udruženja te 42 okrivljenika zbog počinjenja kaznenog djela protiv gospodarstva – utaja poreza ili carine, opisano i kažnjivo po članku 256. stavku 1. i 3. Kaznenog zakona. Pored navedenog, I. okrivljenog i V. okrivljenu tereti se i za počinjenje kaznenog djela pranja novca iz članka 265. Kaznenog zakona na način da su nakon što su počinjenjem predikatnog kaznenog djela ostvarili nezakonitu materijalnu korist naplatom provizije za izdane nevjerodostojne račune koji su korišteni za umanjenje obveze PDV-a i oštećenje Državnog proračuna Republike Hrvatske, a koja su novčana sredstva zaprimali i prenosili na račune trgovačkih društava I. T. d. o. o., D. U. d. o. o. i drugih povezanih društava u kojima je stvarni voditelj poslovanja I. okrivljeni te ih dijelom podizali u gotovini, u nakani da zametnu trag i neistinito prikažu da ona proizlaze iz zakonitog izvora, uložili tako ostvarenu nepripadnu materijalnu korist u ukupnom iznosu od

245.500,00 EUR u kupnju nekretnine, vozila i luksuznih satova, pa je tako u vremenu od listopada 2024. do veljače 2025. I. okrivljeni kupio luksuzne satove od obrta M. W. za iznos od 62.000,00 EUR i trgovačkog društva UHR2000 GMBH za iznos od 33.500,00 EUR, koje je iznose isplatio prodavateljima s računa trgovačkog društva I. T. d. o. o., I. okrivljeni kupio vozilo marke BMW model X6 m 50 D za iznos od 70.000,00 EUR, koji iznos joj je isplatio s računa društva D. U. d. o. o., a potom prenio vlasništvo vozila na društvo I. T. d. o. o., I. okrivljeni i V. okrivljena kupili stan u Zagrebu površine 31.87 m² za iznos od 60.000,00 EUR na ime V. okrivljene te je V. okrivljena kupila osobni automobil marke Mercedes SL 280 za iznos od 20.000,00 EUR.

U navedenom predmetu određene su privremene mjere osiguranja na imovini koja čini predmet kaznenog djela pranja novca, i to u odnosu na vozilo marke BMW model X6 m 50 D za iznos od 70.000,00 EUR, stan u Zagrebu površine 31.87 m² koji su kupili za iznos od 60.000,00 EUR te osobni automobil marke Mercedes SL 280 kupljen za iznos od 20.000,00 EUR. Pored navedenog, zbog ostvarene imovinske koristi počinjenjem predikatnog djela blokirana je i imovina u vidu vozila, nekretnina, sredstava na računima i poslovnih udjela ukupne vrijednosti 1.358.067,41 EUR.

Tipologija pranja novca u predmetima Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta i dalje se ogleda u polaganju velikih iznosa gotovine na bankovne račune osoba koje su povezane s predikatnim kaznenim djelom, ali i trećih osoba, rodbinski povezanih s počiniteljem predikatnog kaznenog djela, trgovačkih društava te korištenje tih sredstava u svrhu kupnje nekretnina, pokretnina ili ulaganja u vrijednosne papire te nefinancijsku imovinu.

Iako se kazneno djelo pranja novca i dalje generira iz kaznenih djela zločinačkog udruženja, utaje poreza ili carine u sastavu zločinačkog udruženja, pomaganja u utaji poreza ili carine u sastavu zločinačkog udruženja, neovlaštene proizvodnje i promet drogama u sastavu zločinačkog udruženja, zlouporabom povjerenja u gospodarskom poslovanju u sastavu zločinačkog udruženja, modaliteti pranja novca i sam proces prolaska novca do finalnog cilja postaju sve sofisticiraniji, a time i bitno zahtjevniji zadatak za istražitelje prilikom provođenja financijske istrage.

c) Dosjetljivost okrivljenika u prikrivanju nezakonito stečene imovinske koristi možemo vidjeti u predmetu Ureda broj Kis-US-78/2025, u kojem je doneseno rješenje o provođenju istrage u odnosu na I. i II. Okrivljenika, i to zbog počinjenja kaznenog djela neovlaštena proizvodnja i promet drogama u sastavu zločinačkog udruženja te u odnosu na I. okrivljenog i III. okrivljenu zbog kaznenog djela pranja novca.

Naime, njih se tereti da su od kolovoza 2019. do studenoga 2023. na području Republike Hrvatske, Republike Srbije, Republike Kosovo i Republike Albanije, I. okrivljeni okupio i povezao u zajedničko djelovanje II. okrivljenog i više za sada nepoznatih osoba s ciljem kontinuiranog stjecanja znatne nepripadne materijalne koristi nabavom, prijevozom, skladištenjem, skrivanjem i daljnjom preprodajom velikih količina konoplje tipa droga, pri čemu je I. okrivljeni nabavio najmanje 980,00 kilograma droge marihuane za novčani iznos od 1.527.100,00 EUR, od koje količine je najmanje 926,50 kilograma prokrijumčario u Republiku Hrvatsku, a količinu od

najmanje 886,50 kilograma dalje preprodao, čime si je pribavio protupravnu imovinsku korist u iznosu od najmanje 1.842.200,00 EUR.

U odnosu na kazneno djelo pranja novca, I. okrivljenog i III. okrivljenu, koja nije ujedno i počinitelj predikatnog kaznenog djela, tereti se da su u vremenu od početka mjeseca kolovoza 2019. do 4. prosinca 2025., I. okrivljeni nakon što je predikatnim kaznenim djelom ostvario gotovinska novčana sredstva u iznosu od najmanje 1.842,200 EUR i tako kumulirao nezakonite primitke, te III. okrivljena, znajući za nezakonito porijeklo novčanih sredstava pribavljenih od strane I. okrivljenog počinjenjem predikatnog kaznenog djela, kako bi zametnuli trag i neistinito prikazali da dio tako pribavljenog novčanog iznosa od najmanje 831.886,64 EUR proizlazi iz zakonitog izvora, I. okrivljeni je višekratnim izravnim polaganjem gotovog novca ili bankovnim transakcijama sa svog bankovnog računa broj: HR732500009-3222133009 otvorenog u Addiko banci d. d. i Aircash novčanika, kojim su transakcijama prethodile gotovinske uplate na iste račune, na svoj račun otvoren u S. S. kladionici uplatio novčana sredstva u iznosu od najmanje 568.271,86 EUR (2.360,353 HRK i 254.800,00 EUR), te III. okrivljenoj u više navrata u gotovini predao ukupan novčani iznos od najmanje 86.141,21 EUR (462.720,00 HRK i 24.727,72 EUR), koji je gotovinski iznos imenovana potom putem bankomata višekratno uplaćivala na svoj račun broj: HRxx otvoren u Zagrebačkoj banci d. d., a potom tako uplaćeni novčani iznos od ukupno 34.512,00 EUR (100.300,00 HRK i 21.200,00 EUR) u više bankovnih transakcija sa svog računa prebacila na navedeni račun I. okrivljenog otvoren u S. S. kladionici, dok je novčani iznos od 51.629,21 EUR zadržala na računu i trošila na svakodnevne potrebe, nakon kojih uplata je I. okrivljeni sa svog računa u S. S. kladionici uplaćivao listiće za klađenje te novčana sredstva ostvarena kroz dobitke u ukupnom iznosu od 431.991,17 EUR (1.282.300 HRK i 261.800,72 EUR) odmah podizao u gotovini na uplatnim mjestima S. S. kladionica ili vršio prijenose na svoj bankovni račun broj: HRxx otvoren u A. banci d. d. i račun III. okrivljene otvoren u Zagrebačkoj banci d. d., nakon čega su dio navedenog novca I. okrivljeni i III. okrivljena odmah na isti način ponovno uplaćivali na navedeni račun S. S. kladionice, a dio trošili na svakodnevne potrebe, pored čega je I. okrivljeni za novčani iznos od 226.662,96 HRK (30.083,34 EUR) kupio građevinsko zemljište upisano u zk. ul. br. 16498, kč. br. xxx, put od 123,00 m² k. o. xxx; zk. ul. br. xxx, kč. br. xxx oranica od 767,00 m², k. o. xxx; zk. ul. br. xxx kč. br. xxx, oranica od xxx, k. o. xxx, te je na račun svog oca broj: HRxxx otvoren u A. banci d. d. uplatio novčani iznos od ukupno 147.390,23 EUR (111.000,00 HRK i 132.658,00 EUR).

Dakle, u navedenom predmetu pored uobičajenog ulaganja nezakonito stečenih novčanih iznosa u kupnju nekretnina, javlja se novi oblik prikrivanja nelegalnih sredstava, i to koristeći račune u bankama, Aircash račun i račun otvoren u kladionici, koji je oblik uočen od strane opsežnog i detaljnog samostalnog rada USKOK-a. Naime, nakon direktne uplate gotovine na račun Aircash te prijenosa s računa otvorenih u bankama, kojima također prethode gotovinske uplate, navedene iznose transferirali bi na račun otvoren u kladionici pa potom odigrali sve moguće kombinacije jednog sportskog događaja i kroz dobitni listić vraćali „legalni“ novac na račun u banci ili isplatom gotovine u poslovnici kladionice. Također je vidljiv i veći vremenski odmak u odnosu na radnje prikrivanja nezakonito stečenog novca, i to u razdoblju od dvije godine nakon počinjenja kaznenog djela kojim je stečena nezakonita imovinska korist.

12.10.2. Kazneno djelo financiranja terorizma

Kazneno djelo financiranja terorizma iz članka 98. stavka 1. Kaznenog zakona inkriminira davanje ili prikupljanje sredstava u svrhu činjenja kaznenih djela terorizma te srodnih kaznenih djela iz članka 99. do članka 103., članka 137., članka 216. stavka 1. do 3., članka 219., članka 223., članka 224., članka 352. do članka 355. Kaznenog zakona ili drugog kaznenog djela kojem je cilj prouzročiti smrt ili tešku tjelesnu ozljedu civila ili druge osobe koja nije aktivno uključena u oružani sukob ako je svrha tog djela zastrašiti stanovništvo ili prisiliti neku državu ili međunarodnu organizaciju da što učini ili ne učini. Inkriminira se odredbom članka 98. stavka 2. Kaznenog zakona i davanje sredstava s ciljem da se ona koriste ili znajući da se koristi u potpunosti ili djelomično od strane terorista ili terorističkog udruženja.

Navedena zakonska obilježja kaznenog djela financiranja terorizma ukazuju na to da je u svim predmetima u kojima postoji sumnja na kazneno djelo terorizma i srodnih kaznenih djela potrebno poduzimati paralelne financijske istrage radi utvrđenja izvora financiranja tih aktivnosti u bilo kojem obliku ili sredstvom te u bilo kojem novčanom iznosu ili olakšavanjem počinjenja kaznenog djela terorizma (i njemu srodnih kaznenih djela) na bilo koji način.

Tijekom izvještajnog razdoblja županijska državna odvjetništva koja su stvarno nadležna za kazneni progon ovog kaznenog djela nisu zaprimila niti jednu kaznenu prijavu za kazneno djelo financiranja terorizma iz članka 98. Kaznenog zakona.

Također, nije pokrenuta istraga niti podignuta optužnica u odnosu na naprijed naznačena kaznena djela.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (Narodne novine broj 136/2025) koji je stupio na snagu 13. studenoga 2025., izmijenjen je članak 21. stavak 2. točka 1. tog Zakona. Sukladno toj zakonskoj izmjeni, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta nadležan je za kazneni progon kaznenog djela financiranja terorizma iz članka 98. Kaznenog zakona te njegova predikatna kaznena djela terorizma iz članka 97. Kaznenog zakona i terorističkog udruženja iz članka 102. Kaznenog zakona, počinjena nakon 13. studenoga 2025. U idućim izvještajnim razdobljima postojat će dakle stvarna nadležnost redovitih i specijaliziranog državnog odvjetništva u postupanjima za naznačena kaznena djela.

U tijeku je poduzimanje izvida u 7 predmeta osnovanih tijekom 2025. u kojim postoji inicijalna sumnja na kazneno djelo financiranja terorizma, u kojima su u tijeku izvidi.

U istraživanju sumnje na kazneno djelo financiranja terorizma osobito dolazi do izražaja preventivni značaj budući da kvalitetno provedeno istraživanje može prekinuti namjeravani napad koji ima terorističko ili s njim povezano obilježje. Napredak tehnologije, posebno drugačiji način komunikacije i života mladih osoba korištenjem društvenih mreža, elektronički prijenos novca, korištenje servisa za prijenos novca te korištenje kriptoomovine izazovi su s kojima se suočavaju tijela preventivnog i represivnog sustava borbe protiv terorizma.

Postupanje u ovim predmetima zahtijeva proaktivni rad i koordiniranje postupanja policije, sigurnosne službe i financijsko-obavještajne agencije. Uočeno je i da je potrebno nastaviti s dodatnom edukacijom sudionika koji postupaju u otkrivanju i poduzimanju kaznenog progona ovih kaznenih djela. Edukacija je potrebna osobito u pogledu razumijevanja materijalno-pravnih pitanja kaznenog djela financiranja terorizma, njegovih obilježja, odnosno njegove suštine, što se čini i kroz usvajanje najboljih svjetskih praksi i studija slučajeva. U izvještajnom razdoblju u tu svrhu održano je nekoliko radionica u organizaciji Pravosudne akademije kojom je obuhvaćeno poglavlje o financiranju terorizma, no planirane su i posebne edukacije kojima će biti obuhvaćena isključivo pitanja vezana uz kazneni progon kaznenog djela financiranja terorizma. Sukladno odluci Programskog vijeća Pravosudne akademije, od 2025. ova je tema samostalni dio programa cjeloživotnog obrazovanja sudaca i državnih odvjetnika, izdvojena iz teme koja se odnosi na kazneni progon pranja novca. Ovo stoga što iako su oba kaznena djela u biti financijske naravi, njihove razlike to opravdavaju, posebno svrha i motivi zbog kojih se čine ova kaznena djela. Tijekom 2025. održane su dvije radionice u okviru Pravosudne akademije kojima su bili prisutni sudci i državni odvjetnici. Za potrebe održavanja ovih radionica državnoodvjetnički dužnosnici izradili su priručnik „Kazneni progon financiranja terorizma“, koji je podoban i za korištenje u radu na konkretnim predmetima. Dodatne radionice održat će se u idućem izvještajnom razdoblju.

Zaključno, kazneni progon pranja novca i financiranja terorizma izazovi su koji su postavljeni pred državne odvjetnike zbog opasnosti koja činjenje tih kaznenih djela predstavljaju za financijski, odnosno općenito gospodarski sustav države, odnosno nacionalnu sigurnost.

Ova područja rada zahtijevaju neprestanu edukaciju državnih odvjetnika podizanjem svijesti o pogibelnosti ovih kaznenih djela, a to se odnosi i na druge sudionike (policije, Porezne uprave, financijskih istražitelja i dr.) u ovom procesu, o čijem kvalitetnom i stručnom radu ovisi postupanje državnog odvjetnika. Pravilno prepoznavanje potencijalnih situacija koje mogu predstavljati sumnju na financiranje terorizma, što je nužno za rad u ovim predmetima, zahtijeva da državnoodvjetnički dužnosnici budu upoznati s javno dostupnim izvješćima sigurnosnih agencija, Europol (trendovi i tipologije terorizma) te publikacijama FATF-a.

Radi olakšanja postupanja u ovim predmetima tijekom prethodnih izvještajnih razdoblja donesena je Opća uputa o postupanju u predmetima pranja novca i financiranja terorizma O-2/2022 od 18. srpnja 2022. (stupila na snagu 1. rujna 2022.), Opća uputa O-5/2022 o međunarodnoj pravnoj pomoći i pravosudnoj suradnji od 14. lipnja 2022. (stupila na snagu 1. srpnja 2022.) te Opća uputa o provođenju imovinskih izvida te privremenom i trajnom oduzimanju imovinske koristi, O-3/2023 od 11. siječnja 2023. (stupila na snagu 23. siječnja 2023.).

Svrha je ovih uputa osiguranje jedinstvenog postupanja državnih odvjetnika u ovim predmetima te naglasiti povezanost imovinskih izvida (financijskih istraga) ne samo s imovinskom koristi izravno pribavljenom kaznenim djelom već i potrebu traganja za daljnjim odredištem novca koji potječe od kaznenog djela, u cilju utvrđenja kaznenog djela pranja novca, a kod kaznenog djela financiranja terorizma tko je i na koji način kojom imovinom olakšao i omogućio počinjenje kaznenog djela

terorizma ili s njim povezanim kaznenim djelima budući da samo praćenje novčanih tijekova u ovom slučaju nije dovoljno.

Opća uputa O-2/2022 od 18. srpnja 2022. izmijenjena je 14. ožujka 2025. te je sačinjen pročišćeni tekst Opće upute. Izmjenama upute istaknuta je nužnost poduzimanja paralelnih financijskih istraga u svakom kaznenom djelu terorizma i s njim povezanim kaznenim djelom, kao i financijskih istraga kojima je cilj utvrditi postojanje kaznenog djela financiranja terorizma te naglašavanja razlika u odnosu na kazneno djelo pranja novca.

Naime, Republika Hrvatska uspješno je okončala postupak pojačane suradnje s FATF-om u kojem se nalazila od lipnja 2023., zbog slabosti i nedostataka u poduzimanju kaznenog progona financiranja terorizma utvrđenih V. krugom evaluacije Moneyvala za Republiku Hrvatsku. Na zajedničkoj plenarnoj sjednici FATF-a i Moneyvala održanoj 13. lipnja 2025. u Strasbourgu ocijenjeno je da je Republika Hrvatska uspješno ispunila sve mjere Akcijskog plana FATF-a, uključivo i dvije mjere koje su se odnosile na neposredni cilj 9. FATF-a koji se odnosi na kazneni progon financiranja terorizma.

Mjerama iz Akcijskog plana zahtijevalo se od Republike Hrvatske da dokaže kako je sposobna sustavno otkrivati i, gdje je to relevantno, istražiti financiranje terorizma u skladu s profilom rizika od financiranja terorizma te da Republika Hrvatska poduzima sustavno paralelne financijske istrage u potencijalnim slučajevima terorizma kao i u slučajevima kada je detektirano financiranje terorizma.

Uspješan završetak postupka pojačane suradnje (tzv. siva lista) znači da su od strane međunarodnih stručnjaka radnje nadležnih tijela, uključivo i državnog odvjetništva, pozitivno ocijenjena te da je Republika Hrvatska dokazala da je sposobna poduzimati sustavne istrage povezane s financiranjem terorizma i postigla vidljiv napredak.

I nakon okončanja ovog postupka nastavljaju se provoditi financijske istrage sustavno u slučajevima u kojima su otkrivani potencijalni slučajevi terorizma i s njim povezanim kaznenim djelima.

Stoga će Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i u idućim izvještajnim razdobljima poduzimati kontinuirane nadzorne aktivnosti u radu u ovim predmetima, te koordinirati rad u ovim predmetima sa svim uključenim tijelima nadležnim za prevenciju, otkrivanje i istragu kaznenih djela terorizma i s njim povezanim kaznenim djelima.

12.11. Kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka

Zbog kaznenih djela protiv računalnih sustava, programa i podataka iz Glave XXV. Kaznenog zakona tijekom 2025. godine prijavljeno je ukupno 465 poznatih osoba te je nastavljen trend rasta broja prijavljenih poznatih osoba (418 osoba u 2024. godini, 387 osoba u 2023. godini). Broj prijavljenih poznatih osoba za navedena kaznena djela predstavlja 1,1 % od ukupnog broja prijavljenih poznatih osoba za sva kaznena djela, što je na razini prethodnih godina.

Bez obzira na gore navedene statističke podatke o broju prijavljenih osoba za ova kaznena djela, realniju sliku o stanju kriminaliteta puno bolje predočavaju podatci o broju podnesenih kaznenih prijava protiv nepoznatih počinitelja, kojih je u ovom izvještajnom razdoblju bilo 1.770, dok je u 2024. godini bilo 2.018 kaznenih prijava protiv nepoznatih počinitelja te u 2023. godini 1.554 kaznenih prijava protiv nepoznatih počinitelja. Međutim, većina počinjenih kaznenih djela protiv računalnih sustava, programa i podataka ne prijavi se državnom odvjetništvu, osobito ako njima nije nanesena imovinska šteta ili je neznatna ili njezina naknada nije predvidiva jer se država u kojoj se nalazi nepoznati počinitelj i u koju je prenesena protupravna imovinska korist ne može utvrditi.

Ovakvo stanje realno se može objasniti sveopćom informatizacijom društva i novim tehnologijama koje omogućuju počiniteljima zaštitu i anonimnost te s time povezanu nemogućnost otkrivanja i procesuiranja od strane tijela kaznenog progona i pravosudnih tijela. Internetske aktivnosti uobičajena su pojava u životu prosječnog građanina, a počinitelji kaznenih djela koriste se brojnim sofisticiranim metodama manipulacije kako bi žrtve naveli da otkriju vjerodajnice za pristup računima, uslugama i mrežama na internetu, što potom koriste u svrhu počinjenja kaznenih djela.

Imajući u vidu da je većina prijava zbog počinjenja ovih kaznenih djela protiv nepoznatih osoba, zaključuje se da je osnovna poteškoća u procesuiranju upravo otkrivanje identiteta počinitelja koji redovito koriste lažne profile kao i lokacije na kojima se nalaze u trenutku počinjenja kaznenog djela, zatim međunarodni, odnosno transnacionalni karakter ovih kaznenih djela kao i potreba praćenja financijskog tijeka novca, što onda dovodi do daljnjih poteškoća. Bankovni podatci u stranim državama mogu se prikupljati isključivo kroz institute međunarodne pravne pomoći i pravosudne suradnje, što iziskuje dodatno vrijeme i dodatna financijska sredstva za prijevode akata državnog odvjetništva, a nakon vremenskog odmaka teže je utvrđivati financijski tijek, a time i identitet počinitelja.

Složenost ovih kaznenih djela ogleda se i u prijenosima virtualnih valuta, bez banke ili drugog posrednika između pošiljatelja i primatelja, a zamjećuje se porast predmeta u kojima se imovinska korist stečena počinjenjem kaznenih djela iz eura ili druge fiducijarne valute pretvara u virtualne valute i potom prenosi putem različitih kriptomjenjačnica čija se sjedišta nalaze izvan Republike Hrvatske. Osim toga, počinitelji, najčešće osobe iz inozemstva, koriste tehničke mogućnosti „virtualne anonimnosti“ u postupanju pa je otkrivanje identiteta počinitelja i nadoknada štete žrtvama ili oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi povezano s korištenjem složenih i skupih alata digitalne forenzike (npr. analiza *blockchaina* kod transakcija virtualnim valutama) te primjenom često dugotrajne međunarodne kaznenopravne pomoći ili pravosudne suradnje između država članica Europske unije.

Treba istaknuti da se radi o kaznenim djelima za čije se procesuiranje i dokazivanje, s obzirom na njihovu pravnu prirodu i način počinjenja, zahtijevaju dodatna, specijalna znanja policijskih službenika, ali i državnoodvjetničkih dužnosnika, što sve više dolazi do izražaja budući da se razvojem tehnologije modaliteti počinjenja mijenjaju i usavršavaju, tj. postaju sofisticiraniji.

Od ukupno 465 prijavljenih poznatih osoba za ova kaznena djela u 2025. godini 384 su odrasle osobe (82,6 %), 39 osoba su mlađi punoljetnici (8,4 %), 2 su pravne osobe (0,4 %), a 40 je maloljetnika (8,6 %), dok su u 2024. bile podnesene kaznene prijave protiv 335 odrasle osobe (80,1 %), 64 mlađe punoljetne osobe (15,3 %) te 19 maloljetnih osoba (4,5 %).

Uspoređivanjem podataka za pojedina prijavljena kaznena djela i dalje je prevladavajuće kazneno djelo računalne prijevare iz članka 271. Kaznenog zakona, jer je u 2025. godini za ovo kazneno djelo prijavljeno 425 poznatih osoba, odnosno 91,4 % poznatih osoba za sva kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka. Navedeni udio na razini je prethodnih godina, budući da je za kazneno djelo računalne prijevare u 2024. godini bilo prijavljeno 89,5 % te u 2023. godini 85,5 % poznatih osoba za kaznena djela iz Glave XXV. Kaznenog zakona. Protiv nepoznatih osoba tijekom 2025. godine bilo je podneseno 1.645 kaznenih prijava za kazneno djelo iz članka 271. Kaznenog zakona, odnosno 93 % kaznenih prijava protiv nepoznatih osoba prijavljenih za kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka.

Kada je riječ o pojavnim oblicima, može se zaključiti da nije vidljiva razlika u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje jer su i nadalje najčešće tzv. *phishing* poruke koje se u pravilu prenose putem servisa za izravnu komunikaciju (WhatsApp, Messenger, Viber i dr.) te navode žrtvu da otvori poveznicu koja je vodi na stranice zlonamjernog mrežnog poslužitelja, a u pravilu na njoj je potrebno unijeti podatke o bankovnoj kartici. Česte su i situacije u kojima je počinitelj neovlašteno došao do bankovne kartice žrtve te ju koristio radi podizanja novca s bankomata ako mu je bio poznat PIN, odnosno prilikom kupnje raznih proizvoda vršeći manje transakcije za koje nije bio potreban PIN. Ističu se i situacije kada počinitelj nazove žrtvu predstavljajući se kao osoba koja se bavi kriptovalutama i predoči žrtvi da je ostvarila određenu dobit, a ako želi podići dobiveni novac, potrebno je instalirati određenu aplikaciju koja zahtijeva bankovne podatke ili kada počinitelj putem aplikacije Facebook ili Messenger stupi u kontakt sa žrtvom koja je oglasila na prodaju neki predmet te počinitelj obeća da će traženi novčani iznos uplatiti putem aplikacije Tiska i poslati joj poveznicu za tu stranicu, a prijavom na navedenu stranicu žrtvi je ponuđena komunikacija s navodnom korisničkom službom gdje je žrtva unijela zatražene podatke sa svoje kartice tekućeg računa (broj kartice, datum važenja i tri broja s poledine kartice), nakon čega joj je s računa skinut određeni novčani iznos. Osim toga ističu se i situacije kada žrtva oglasi prodaju nekog predmeta na portalu te dogovori dostavu putem dostavne službe, nakon čega zaprimi poveznicu od navodnog kupca u kojoj se traži da unese svoje podatke s bankovne kartice radi navodne uplate kupoprodajne cijene.

Bitno obilježje navedenih kaznenih djela jest sofisticirani način počinjenja, uključenost većeg broja počinitelja iz više država u odnosu na predikatno kazneno djelo računalne prijevare i naknadno kazneno djelo pranja novca, izrazito visoka protupravna imovinska korist te osnivanje trgovačkih društava isključivo za počinjenje kaznenih djela, brzina počinjenja zbog razvoja tehnologije te internetskog bankarstva i plaćanja te brojnost provedenih doznaka.

U odnosu na ostala kaznena djela iz ovog područja kriminaliteta nije došlo do značajnijeg povećanja broja prijavljenih poznatih i nepoznatih počinitelja. Tako su u

2025. godini zbog kaznenog djela neovlaštenog pristupa iz čl. 266. KZ/11 prijavljene 22 poznate osobe (u 2024. također 22), dok su protiv nepoznatih počinitelja podnesene 64 kaznene prijave (u 2024. godini 65). Zbog kaznenog djela oštećenja računalnih podataka iz čl. 268. Kaznenog zakona tijekom 2025. godine prijavljene su 2 poznate i 26 nepoznatih osoba (u 2024. godini 3 poznate i 44 nepoznate osobe). U odnosu na kaznena djela ometanja rada računalnog sustava iz članka 267. Kaznenog zakona, neovlaštenog presretanja računalnih podataka iz članka 269. Kaznenog zakona, računalnog krivotvorenja iz članka 270. Kaznenog zakona, zlouporabe naprava iz članka 272. Kaznenog zakona i teškog kaznenog djela protiv računalnih sustava, programa i podataka iz članka 273. Kaznenog zakona tijekom 2025. prijavljeno je ukupno 16 poznatih i 35 nepoznatih osoba, što je na razini prethodnih godina.

Velik broj podnesenih kaznenih prijava zbog kaznenog djela računalne prijevare iz čl. 271. Kaznenog zakona u odnosu na broj podnesenih kaznenih prijava zbog ostalih kaznenih djela protiv računalnih sustava, programa i podataka posljedica je stjecanja protupravne imovinske koristi kao pretežitog motiva počinitelja računalnog kriminaliteta, koji se naposljetku ostvaruje računalnom prijevaram. Ostala kaznena djela iz Glave XXV. Kaznenog zakona uobičajeno su tek raniji stadiji u počinjenju kaznenog djela računalne prijevare, a rjeđe samostalna kaznena djela kojima je krajnji cilj narušavanje nepovredivosti, cjelovitosti ili dostupnosti računalnih sustava, programa i podataka.

U 2025. godini meritorno je riješeno 414 prijava. Navedeno ukazuje na pojačane napore i dodatnu angažiranost državnog odvjetništva u rješavanju kaznenih prijava za kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka, s obzirom na to da su tijekom 2024. bile riješene 253 kaznene prijave. U izvještajnom razdoblju doneseno je 135 rješenja o odbačaju kaznene prijave, a optužene su 174 osobe, računajući neposredne optužnice, optužnice s kaznenim nalogom i optužnice nakon dovršene istrage. Na kraju izvještajnog razdoblja u radu je ostalo 405 prijava, pri čemu se u obzir uzimaju prijave u kojima nije donesena državnoodvjetnička odluka kao i prijave koje se nalaze u izvidima.

Od 155 sudskih odluka protiv punoljetnih okrivljenika, koliko ih je doneseno iz ovog područja kriminaliteta, 148 su bile osuđujuće presude. U donesenim sudskim presudama dominiraju uvjetne osude te je izrečeno 114 uvjetnih osuda, a svega 28 zatvorskih kazni, 5 zatvorskih kazni zamijenjenih radom za opće dobro, dok je izrečena samo jedna novčana kazna.

Od značajnijih predmeta u radu treba istaknuti onaj u kojem je u izvještajnom razdoblju istraga dovršena u odnosu na 24 osobe, nakon čega je podignuta optužnica kojom se stavlja na teret da bi počinjenjem kaznenih djela okrivljenici pribavili protupravnu imovinsku korist najmanje od 915.514,52 EUR, a vezano uz organiziranu zlouporabu televizije internetskog protokola (IPTV).

Ukupna oduzeta imovinska korist od okrivljenika u ovoj izvještajnoj godini po sudskim presudama iznosi 149.473,61 EUR, a za dodatnih 278.109,22 EUR oštećenicima su dosuđeni imovinskopravni zahtjevi. Ukupna šteta po kaznenim prijavama protiv nepoznatih počinitelja iznosi 24.263.371,17 EUR, što je povećanje u

odnosu na prethodne godine, kada je 2024. godine ta šteta iznosila 16.490.273,86 EUR, a 2023. godine 11.298.385,78 EUR.

U daljnjem razdoblju zbog razvoja umjetne inteligencije i drugih tehnologija očekuje se rast broja kaznenih djela računalnog kriminaliteta, osobito sofisticiranih oblika računalnih prijevара posebno prilagođenih jeziku i načinu kojim žrtva komunicira, sklonostima i drugim osobinama konkretne žrtve.

U kolovozu 2026. počinje se primjenjivati Uredba (EU) 2023/1543 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2023. o europskim nalogima za dostavljanje i europskim nalogima za čuvanje elektroničkih dokaza u kaznenim postupcima i za izvršenje kazni zatvora nakon kaznenog postupka. Navedene naloge državno odvjetništvo i sud neposredno upućuju inozemnim pružateljima usluga pristupa internetu, društvenih mreža, internetske trgovine, platformi za razmjenu datoteka i drugih posredničkih usluga na internetu te je u sljedećem razdoblju predvidivo učinkovitije pribavljanje podataka nužnih za utvrđivanje identiteta počinitelja i ostalih okolnosti kaznenih djela protiv računalnih sustava, programa i podataka.

12.12. Kaznena djela protiv okoliša – kazneni i građanskopravni aspekt

U Glavi XX. Kaznenog zakona sistematizirana su kaznena djela protiv okoliša.

Prijave u radu u izvještajnom razdoblju

Članak	Prijave ostale u radu iz prethodne godine	NOVOZAPRIMLJENE PRIJAVE				Ukupno svih prijava u radu
		Od toga policija	Od toga DIRH	Prijave ostalo	Ukupno nove KP	
193.	16	2	12	13	27	43
196.	50	43	40	20	103	153
204. st. 1. i 2.	17	31	1	10	42	59
205. st. 1., 2. i 3.	58	57	7	14	78	136
209. st. 1. i 2.	36	14	28	13	55	91
211. st. 1. i 2.	41	1	21	6	28	69
212.	372	27	100	158	285	657
214.	19	10		33	43	62
Ostala kazn. djela	13	6	4	10	20	33
Ukupno	622	191	213	277	681	1303

Tijekom 2025. godine državna su odvjetništva zaprimila novih prijava protiv 681 osobe, što s prijavama u radu iz prethodnih godina u odnosu na 622 osobe predstavlja ukupan broj prijava u radu prema 1.303 osobe i predstavlja porast od 34,75 % u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Budući da je u prethodnom izvještajnom razdoblju također zabilježen porast broja prijava u odnosu na kaznena djela protiv okoliša, može se zaključiti kako je porasla svijest o opasnosti ovih kaznenih djela i nužnosti zaštite okoliša prijavljivanjem i progonom počinitelja kaznenih djela iz ove oblasti kriminaliteta.

U novozaprimljenim prijavama najzastupljenije su prijave za kazneno djelo protupravne gradnje iz čl. 212. Kaznenog zakona za koje je prijavljeno 285 počinitelja. Za ovo kazneno djelo bitno je obilježje postupanje počinitelja protivno propisima te gradnja na području koje je propisom ili odlukom nadležnog tijela proglašeno zaštićenom prirodnom vrijednošću, kulturnim dobrom ili drugim područjem od posebnog interesa za državu (dakle, nije svaka protupravna gradnja na svakom području kazneno djelo, već se kao kazneno djelo inkriminira nezakonita gradnja na određenim područjima, a izvan tih područja protupravna je gradnja u sferi prekršajnih postupaka kao i raznih inspekcijskih mjera kroz provođenje upravnih postupaka). Najveći broj prijavitelja ovog kaznenog djela čini kategorija „ostali prijavitelji“, što uključuje udruge za zaštitu okoliša, građane i dr. prijavitelje osjetljive na bespravnu gradnju, a potom slijede prijave Državnog inspektorata koji je

postupajući u okviru svojih ovlasti utvrdio elemente navedenog kaznenog djela, dok je najmanji broj podnesenih prijava za ovo kazneno djelo uslijedio od strane policije.

Kako je najveći broj u ukupno podnesenim prijavama uslijedio od strane „ostalih prijavitelja“ koje, u pravilu, sadrže inicijalne podatke o mogućem počinjenju djela, takve se prijave nužno upućuju u izvide radi prikupljanja i provjere relevantnih podataka o kaznenom djelu i počiniteljima.

Po broju novoprijavljenih osoba slijedi kazneno djelo ugrožavanja okoliša otpadom iz čl. 196. Kaznenog zakona s ukupno novoprijavljena 103 počinitelja, što je znatan porast od 221,88 % u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, kada su novoprijavljene za ovo kazneno djelo bile 32 osobe. Uočen je znatan porast broja prijava ovog kaznenog djela od strane Državnog inspektorata kao i policije koji su u pretežitoj mjeri podnositelji prijava za ovo kazneno djelo. Po broju novozaprimljenih osoba slijedi kazneno djelo ubijanja i mučenja životinja iz čl. 205. sa 78 novoprijavljenih osoba te je predmetno djelo u blagom padu u odnosu na broj prijavljenih osoba prethodne izvještajne godine. Po broju novozaprimljenih prijava slijedi kazneno djelo pustošenja šuma iz čl. 209. Kaznenog zakona s prijavljenih 55 osoba, što je porast u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, kada su za ovo kazneno djelo bile prijavljene 24 osobe. Protuzakonit lov i ribolov iz čl. 204. Kaznenog zakona, a potom kazneno djelo protupravne eksploatacije rudnog blaga iz čl. 211. Kaznenog zakona po broju prijavljenih osoba slijede prema zastupljenosti u broju prijavljenih počinitelja, pri čemu oba djela bilježe porast broja prijavljenih osoba.

Ostala kaznena djela iz ove Glave Kaznenog zakona zastupljena su pojedinačno malim brojem prijavljenih počinitelja, dok za pojedina kaznena djela, kao i ranijih godina, u izvještajnom razdoblju nije bilo prijava.

U strukturi podnositelja prijava nema bitnijih promjena u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje jer su i ove godine prijave najvećim dijelom uslijedile od strane „ostalih podnositelja“ (građani, udruge, tijela lokalne i regionalne samouprave i sl.), nakon čega slijede prijave Državnog inspektorata, a potom policijske prijave.

No, ovdje valja imati u vidu da „ostali podnositelji“ znatno participiraju u prijavama kaznenih djela protupravne gradnje, dok kod kaznenih djela ugrožavanja okoliša otpadom iz čl. 196. Kaznenog zakona, kaznenog djela ubijanja i mučenja životinja iz čl. 205. Kaznenog zakona većinu prijava podnose Državni inspektorat i policija.

Kao i ranijih godina, zaprimljen je dio prijava protiv nepoznatih počinitelja, a rad na takvim prijavama karakterizira postupanje kod kojeg je otkrivanje počinitelja djela otežano, dugotrajno, a nerijetko, unatoč poduzetim radnjama, počinitelji ne budu otkriveni.

Osim postupanja po podnesenim kaznenim prijavama, Državno odvjetništvo u odnosu na kaznena djela iz ovog područja kriminaliteta, kao i ranijih godina, postupa u slučaju svakog saznanja o mogućem počinjenju kaznenih djela do kojih dolazi putem javnih istupa, na temelju novinskih objava, informativnih emisija i drugih javno dostupnih podataka, a što je prvenstvena zadaća drugih tijela zaduženih za otkrivačku djelatnost ovakvih kažnjivih postupanja. U tom slučaju otvaraju se

predmeti u državnim odvjetništvima i proaktivnim se pristupom prikupljaju podatci, poduzimaju se radnje ili se nalaže poduzimanje radnji drugim nadležnim tijelima s ciljem utvrđenja je li počinjeno kazneno djelo, koje kazneno djelo te s ciljem otkrivanja i procesuiranja počinitelja kaznenih djela.

Izvidne radnje koje se provode u predmetima vezanim uz zaštitu okoliša često su složene, a relevantni se podatci, ovisno o kaznenom djelu, zahtijevaju i pribavljaju od Državnog inspektorata – raznih inspekcija, Fonda za zaštitu okoliša, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, tijela lokalne i regionalne samouprave, nadležnih ministarstava i dr. te se postupanje u složenijim predmetima koordinira kako bi provjere bile učinkovite i adekvatno prikupljeni relevantni podatci od bitnog značaja za uspješan progon počinitelja kaznenih djela.

Odluke donesene u izvještajnom razdoblju

Članak	ODLUKE DONESENE U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU								
	Odbačaji KP		Odustanak nakon istrage		Istrage otvorene u izv. razd.	Optuženja			
	UKUPNO	Od toga nakon izvida/istraž.	UKUPNO	Od toga istrage iz pret. razd.		Ukupno optuženo	Od toga optužnice s kazn. nalogom	Neposredne optužnice	Optužnice nakon istrage
193.	21	17				1	1		
196.	20	18				19	11	8	
204. st. 1. i 2.	14	4				33	24	9	
205. st. 1., 2. i 3.	34	16	1		1	53	33	19	1
209. st. 1. i 2.	22	8				17	8	9	
211. st. 1. i 2.	21	15				14	6	8	
212.	106	56				100	83	17	
214.			1	1	9	3			3
Ostala kazn. djela	6	4				6	3	2	1
UKUPNO	244	138	2	1	10	246	169	72	5

U izvještajnom razdoblju državna odvjetništva odbacila su kaznenih prijava u odnosu na 244 prijavljene osobe te imajući u vidu ukupan broj prijava u radu (prijava iz prethodnog izvještajnog razdoblja i novozaprimljene prijave u izvještajnom razdoblju), slijedi da je odbačaj odluka koja je uslijedila u odnosu na 18,72 % prijava. U isto vrijeme optuženo je 246 počinitelja, najviše je optužnica s kaznenim nalogom koje u broju optuženih sudjeluju sa 68,70 %, neposrednim optužnicama optužene su 72 osobe (29,27 %), dok je 5 osoba optuženo nakon vođene istrage (2,03 %). Valja imati u vidu da se istraga vodi za kaznena djela sa zapriječenom kaznom zatvora težom od 5 godina, ali niti u tim situacijama ne nužno jer, ako rezultati provedenih radnji koji se odnose na kazneno djelo i počinitelja daju dovoljno osnova za podizanje optužnice, moguće je podići optužnicu i bez provođenja istrage (neposredna optužnica), dok je istraga uvijek obvezna za kaznena djela sa zapriječenom kaznom

od 15 (i više) godina zatvora, a takve su kazne za kaznena djela protiv okoliša zapriječene rijetko, samo za pojedine teške oblike kaznenog djela predviđene u čl. 214. Kaznenog zakona, koja za posljedicu imaju prouzročenje smrti jedne ili više osoba.

Kako kazne zapriječene za kaznena djela protiv okoliša u važećem Kaznenom zakonu, u pravilu, nisu visoke te je za većinu kaznenih djela zapriječena kazna zatvora koja nije veća od 5 godina, situacije kod kojih se pokaže da su počinitelji djela neosuđivane osobe, priznaju djelo, nadoknadile su ili su spremne nadoknaditi štetu, a jačina ugrožavanja ili povrede zaštićenog dobra, pobude zbog kojih je počinjeno djelo i stupanje krivnje takve su naravi da radi ispunjenja specijalne i generalne svrhe nije nužno izricanje bezuvjetne zatvorske kazne, državna odvjetništva podižu optužnice s kaznenim nalogima i u pravilu predlažu izricanje uvjetnih osuda, a ondje gdje je moguće kroz dvostruki uvjet nalaže se počiniteljima da u roku provjeravanja ispune i određene obveze (popravljanje štete, sanaciju „odlagališta“ i sl.).

Za ova kaznena djela karakteristično je, u tijeku državnoodvjetničkog postupanja, ali i kasnije u postupku pred sudom, da su, u pravilu, potrebna razna vještačenja (vještačenje tla, vode, utjecaja promjena na ljudsko zdravlje, utjecaja na širi okoliš, visinu štete prouzročene Republici Hrvatskoj...) kao i vještačenja vezana uz troškove poduzimanja radnji nužnih za saniranje nastale štete i otklanjanje potencijalne buduće štete, pa se nerijetko u jednom predmetu provodi više vještačenja sa znatnim troškovima takvih vještačenja. U okviru kaznenog postupanja važan je segment i podnošenje imovinskopравnog zahtjeva (takozvane ekološke tužbe) kako bi se u okviru kaznenopravne osude počinitelju naložila i obveza troška saniranja štete kad god je to moguće, budući da je to ekonomičnije od pokretanja posebnih parničnih postupka radi postizanja iste svrhe.

U tijeku 2025. godine pokrenute su aktivnosti radi implementacije Direktive 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća „o zaštiti okoliša“ putem kaznenog prava te je pri Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije oformljena radna skupina s ciljem implementacije navedene Direktive te pooštavanja kaznenih sankcija za kaznena djela protiv okoliša. Naime, kriminalitet vezan uz zaštitu okoliša prepoznat je kao problem širokih razmjera s kojim se ne suočava samo Republika Hrvatska već i druge zemlje Europske unije te je taj vid kriminaliteta detektiran kao prijetnja unutarnjoj sigurnosti EU-a, zbog čega je uvršten u jedan od 10 prioriteta u okviru Europske multidisciplinarne platforme protiv kriminalnih prijetnji unutarnjoj sigurnosti EU (EMPACT).

U ovom izvještajnom razdoblju pokazatelji o znatnom porastu broja prijava vezanih uz ugrožavanje okoliša otpadom ukazuju na osvješćivanje raširenog problema vezano uz ova kaznena djela jer se nerijetko radi o takozvanom „uvozu otpada“ iz drugih zemalja te nelegalnim odlagalištima na našem području, bez dozvola ili protivno izdanim dozvolama, uz znatnu ugrozu kakvoće zraka, tla, podzemlja, voda, biljaka, životinja te posljedično tome i ugroze ljudskog života i zdravlja ljudi. Broj takvih odlagališta koja su detektirana i u odnosu na koja slijede aktivnosti nadležnih tijela prema propisima iz područja zaštite okoliša zahtijeva suradnju tih tijela i tijela progona radi prikupljanja dokaza, izuzimanja uzoraka i provođenja niza radnji prije početka sanacije kako bi se osigurali dokazi za kazneni

postupak i u konačnici, po provedenom postupku, donijele osuđujuće presude i izrekle adekvatne sankcije počiniteljima najtežih djela na štetu okoliša. I ranijih godina ukazivano je na probleme koji se, osim u Republici Hrvatskoj, javljaju i u zemljama iz okružja, kao i na području zemalja EU-a te na organizirani kriminal uz koji se veže i korupcija u kontekstu ekološkog kriminaliteta, pa je intenzivirano postupanje nadležnih tijela otkrivanja i progona takvih kompleksnih protupravnih aktivnosti i njihovih počinitelja. Radi daljnje uspješne borbe protiv počinitelja ove vrste kriminaliteta nužno je proširivanje znanja, vještina te zajedničkog djelovanja, uz uključivanje prekogranične suradnje, s ciljem uspješnog zaustavljanja takvih aktivnosti te otkrivanja, procesuiranja i, u konačnici, kažnjavanja počinitelja ozbiljnih kaznenih djela na štetu okoliša.

Tijekom 2025. godine državna su odvjetništva zaprimila presuda protiv ukupno 181 počinitelja, od čega je u odnosu na 169 počinitelja donesena osuđujuća presuda (93,37 %), 8 je oslobađajućih presuda (4,4 2%) i 4 odbijajuće presude (2,21 %). Od ukupnog broja osuđujućih presuda prema 169 počinitelja presudom s kaznenim nalogom presuđena su 103 počinitelja (60,95 %), presude po sporazumu stranaka uslijedile su u odnosu na 7 počinitelja (4,14 %), dok su ostale presude uslijedile nakon vođenih rasprava pred sudovima.

U odnosu na osuđujuće presude iz izvještajnog razdoblja koje su uslijedile prema 169 počinitelja sudovi su bezuvjetnom kaznom zatvora kaznili 3 počinitelja, a izrečene kazne su kazne u trajanju manjem od 2 godine, i to prema 1 počinitelju bezuvjetna kazna izrečena je za kazneno djelo ugrožavanja okoliša otpadom iz čl. 196. Kaznenog zakona te prema 2 počinitelja za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja iz čl. 205. Kaznenog zakona, od čega je prema 1 počinitelju izrečena zatvorska kazna zamijenjena radom za opće dobro. Djelomičnom uvjetnom osudom osuđeno je 5 počinitelja, što znači da se dio zatvorske kazne ima izvršiti, a dio zatvorske kazne uvjetovan je određenim vremenom provjeravanja. Novčanom kaznom kažnjeno je 12 počinitelja. Najzastupljenija je sankcija uvjetna osuda primijenjena prema 148 osuđenih počinitelja, čime ova sankcija u ukupnom broju osuđujućih presuda sudjeluje s udjelom od 87,53 %.

Na presude zaprimljene u izvještajnom razdoblju državno je odvjetništvo izjavilo 9 žalbi, od čega su 2 žalbe izjavljene zbog odluke o kazni.

U većini državnih odvjetništava određeni su zamjenici za rad na predmetima iz ovog područja kriminaliteta u kaznenim odjelima i zamjenici zaduženi za problematiku zaštite okoliša u građansko-upravnim odjelima te se vodi računa o njihovom adekvatnom upućivanju na relevantne edukacije budući da je za rad na ovim predmetima nužno dobro poznavanje brojnih propisa iz oblasti zaštite okoliša te se svakodnevno u radu na konkretnim predmetima susreću sa sve složenijim predmetima.

U radu na ovim predmetima posebno je važna suradnja kaznenih i građansko-upravnih odjela u nadležnim državnim odvjetništvima zbog mogućnosti i potrebe ostvarivanja imovinskopravnih zahtjeva Republike Hrvatske kao oštećenika kada se povreda odnosi na okoliš i prirodu, posebice u odnosu na zakonom zaštićena područja i vrste te nekretnine općih i javnih dobara. Pri tome je posebno važno da se u okviru postupanja utvrdi iznos koji predstavlja štetu u visini troškova sanacije (npr.

kod nelegalnih odlagališta otpada ili kod zagađenja mora, morske obale, zaštićenog obalnog pojasa, unutarnjih voda, tla) te ukupnu štetu za ekosustav kako bi se ti iznosi mogli ostvarivati u okviru imovinskopravnih zahtjeva u kaznenim postupcima, odnosno pravodobno predlagati mjere osiguranja naplate tih iznosa. Razmjeri i iznos štete moraju se utvrđivati uzimajući u obzir troškove sanacije, ali i moguće onemogućivanje prirodne namjene prostora, rasta šuma, uzgoja poljoprivrednih kultura te razdoblje potrebno za otklanjanje promjena prouzročenih onečišćenjem.

Tijekom izvještajnog razdoblja u sedam predmeta za Republiku Hrvatsku kao oštećenika podneseni su imovinskopravni zahtjevi, dok se u jednom predmetu prati sanacija onečišćenja koja se od strane odgovorne osobe kontinuirano provodi od trenutka ekološkog incidenta.

U predmetima ove vrste kriminaliteta, kada se steknu uvjeti, uz izrečene uvjetne osude i djelomične uvjetne osude na temelju čl. 62. Kaznenog zakona nalažu se i posebne obveze u smislu nalaganja popravljivanja štete (uklanjanja otpada i sl.) i sanacije prostora te se na taj način nastoji dijelom popraviti šteta i bez ostvarivanja imovinskopravnog zahtjeva.

Državnoodvjetnički dužnosnici redovito sudjeluju na edukacijama organiziranim od strane Pravosudne akademije u okviru tema vezanih uz zaštitu okoliša.

Uz navedeno, predstavnici državnog odvjetništva sudjelovali su na edukaciji organiziranoj od strane Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Jadranskog edukativno-istraživačkog centra za reagiranja na iznenadna onečišćenja mora na temu „Režimi o odgovornosti i naknadama šteta uslijed pomorskih nesreća“.

Prethodno opisane aktivnosti nastaviti će se i intenzivirati radi stjecanja i proširivanja znanja i vještina vezanih uz uspješno otkrivanje, procesuiranje i kažnjavanje počinitelja kaznivih radnji na štetu okoliša i prirode. Važno je također utjecati na opću svijest o važnosti zaštite okoliša i prirode, osigurati specijalizaciju unutar svih tijela i službi koja se bave prevencijom, inspekcijskim nadzorom te otkrivanjem i progonom počinitelja ovih kaznenih djela.

Državno odvjetništvo ulaže velike napore radi poboljšanja zakonodavnog okvira za postupanje u ovim predmetima. Tako su u izvještajnom razdoblju predstavnici Državnog odvjetništva Republike Hrvatske sudjelovali u radu radnih skupina za izmjenu Zakona o gospodarenju otpadom te u radnoj skupini za donošenje Akcijskog plana suzbijanja nezakonitih radnji prema divljim životinjama. Također, održano je više koordinacijskih sastanaka s predstavnicima Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Državnog inspektorata u cilju bolje koordinacije postupanja svih nadležnih tijela.

13. Prikaz rada na pojedinim vrstama predmeta iz nadležnosti građansko-upravnih odjela

13.1. Zastupanje Republike Hrvatske u imovinskim sporovima pred inozemnim sudovima i tijelima

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je, sukladno Zakonu o državnom odvjetništvu, nadležno za zastupanje Republike Hrvatske u imovinskim sporovima i drugim postupcima radi zaštite imovinskih prava i interesa Republike Hrvatske koji se vode pred stranim sudovima te međunarodnim i drugim tijelima.

Radi se o zastupanju Republike Hrvatske kao stranke u predmetima međunarodnih arbitraža te u postupcima koji se vode pred stranim sudovima ili nadležnim tijelima u kojima Republika Hrvatska ostvaruje imovinske interese.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zastupa u dvije vrste međunarodnih arbitraža, međunarodnim investicijskim i međunarodnim trgovačkim arbitražama.

Međunarodne investicijske arbitraže postupci su proizašli iz navodne povrede međunarodnoga prava koje pokreću strani ulagatelji protiv Republike Hrvatske radi naknade štete zbog navodnog kršenja međunarodnih ugovora o poticanju i zaštiti stranih ulaganja. Međunarodne trgovačke arbitraže postupci su koje se vode jer su ugovorne strane trgovačkog ugovora, od kojih je jedna Republika Hrvatska, ugovorile arbitražu kao način rješavanja sporova proizašlih iz zaključenog ugovora ili u vezi s njim umjesto postupka pred nadležnim nacionalnim sudom.

Ako Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ne može samostalno zastupati u postupcima pred stranim sudovima te međunarodnim i drugim tijelima, sukladno odredbama Zakona o državnom odvjetništvu i Poslovnika državnog odvjetništva Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske može, uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske, ovlastiti odvjetnika da zastupa Republiku Hrvatsku, uz sudjelovanje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske. U pravilu se radi o zastupanju u međunarodnim arbitražama. Postupak izbora odvjetnika pred stranim sudovima propisan je Zakonom o državnom odvjetništvu i Poslovníkom državnog odvjetništva.

13.1.1. Međunarodne arbitraže radi zaštite stranih ulaganja

13.1.1.1. Prijateljsko rješavanje spora prije pokretanja arbitraže radi zaštite stranih ulaganja

Prije pokretanja arbitražnog spora radi zaštite stranih ulaganja u pravilu se, ako je tako propisano međunarodnim ugovorom o zaštiti i poticanju stranih ulaganja ili ako postupak inicira strani ulagatelj, provodi postupak prijateljskog rješavanja spora. Međuresorno povjerenstvo za postupanje po zahtjevima stranih ulagatelja vezanim uz sporove koji proizlaze iz međunarodnih ugovora Republike Hrvatske iz područja poticanja i zaštite ulaganja (u nastavku: Povjerenstvo), koje je osnovala Vlada Republike Hrvatske, postupa po zahtjevima stranih ulagatelja, a čine ga

državni tajnici iz Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, jedan zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske te predstavnik Ureda predsjednika Vlade Republike Hrvatske.

Ovisno o sporu te o djelokrugu iz kojega je proistekao konkretni spor, u radu Povjerenstva po potrebi sudjeluju i druga nadležna tijela. U pravilu, traži se i sudjelovanje predstavnika iz drugih ministarstava iz čijeg područja nadležnosti je proizišao spor, po funkciji državnih tajnika, kako bi Povjerenstvo bilo osposobljeno za učinkovito donošenje odluka. U rad Povjerenstva mogu se uključiti i vanjski stručnjaci koji nisu članovi Povjerenstva ako za to postoji potreba, a radi davanja stručnih obrazloženja, prijedloga i mišljenja o pojedinim specifičnim pitanjima.

U postupku Povjerenstvo, uz aktivno sudjelovanje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, analizira sve činjenice i dokaze na koje ukazuje strani investitor, njegove zahtjeve, prikuplja potrebne informacije od nadležnih tijela vezano uz rješavanje zahtjeva, i po potrebi podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedloge nacрта odluka za postupanje glede zahtjeva ulagača. U svakom pojedinom predmetu za prijateljsko rješenje spora odluku donosi Vlada Republike Hrvatske.

U pravilu, pogrešan i nepravilan rad državnih tijela, lokalne i regionalne samouprave, agencija čiji je osnivač Republika Hrvatska, ali pod određenim uvjetima čak i pravosudnih tijela, u kontekstu međunarodnih ugovora o zaštiti i poticanju stranih ulaganja, a koji je u uzročno-posljedičnoj vezi s ulaganjem, može dovesti do spora. U fazi postupka prijateljskog rješavanja Povjerenstvo utvrđuje pravno relevantne činjenice i dokaze koji su, u slučaju pokretanja arbitražnog postupka, dio pripreme za vođenje arbitražnog postupka.

Republika Hrvatska, na temelju zaključenih ugovora i međunarodnoga prava, u pravilu odgovara za štetu u slučaju kada je ulaganje stranoga ulagatelja izravno ili neizravno izvlašteno, a pri tomu nije proveden odgovarajući postupak izvlaštenja i nije određena i isplaćena tržišna naknada, kada se utvrdi da su tijela Republike Hrvatske (državna tijela, sudovi, tijela lokalne samouprave, agencija kojih je osnivač država ili lokalna samouprava, trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske pod određenim uvjetima i sl.) postupala prema stranom ulagatelju i ulaganju tako da je trpio nepošten i nepravičan tretman i/ili ako se utvrdi da je došlo do neke druge povrede bilateralnog ili multilateralnog međunarodnog ugovora koji sadržava odredbe o zaštiti stranih ulaganja.

U arbitražnoj praksi, zbog izričaja međunarodnih bilateralnih i multilateralnih ugovora, pojam izvlaštenja stranog ulaganja vrlo se široko interpretira te primjerice uključuje situacije kada su propisi, odluke javnopravnih ili pravosudnih tijela dovele do tzv. neizravnoga izvlaštenja. Nepošten i nepravičan tretman kao pravni standard, koji se definira i primjenjuje kroz činjenice u konkretnom predmetu, podrazumijeva, između ostaloga, i štetu koju trpi strani ulagatelj u slučaju ako bi nakon ulaganja Republika Hrvatska na netransparentan i arbitraran način mijenjala normativni okvir koji ima izravan učinak na ulaganje, a što se odražava i na legitimna očekivanja ulagatelja ili ostvarenje ulaganja.

Stoga je rad Državnog odvjetništva Republike Hrvatske u Povjerenstvu vrlo opsežan i temeljit. Bitno je u suradnji sa svim nadležnim tijelima utvrditi činjenično stanje te postoji li odgovornost Republike Hrvatske za štetu, a potom, ako je utvrđena odgovornost, i visinu štete.

Važnost prijateljskog rješavanja spora ogleda se u činjenici da ima političku dimenziju kojom se šalje poruka stranim ulagateljima i prezentira Republika Hrvatska kao odgovorna i pouzdana država, pravnu dimenziju jer se utvrđuju sve bitne činjenice, procjenjuje utemeljenost zahtjeva i ishod moguće arbitraže, ali i ukazuje na potrebu promjene načina postupanja nadležnih tijela, preventivan učinak jer kvalitetno argumentirano i pravno obrazloženo očitovanje kojim se odbija zahtjev ulagatelja može rezultirati odustajanjem od pokretanja arbitraže te financijski učinak jer su troškovi vođenja arbitražnog postupka izrazito visoki.

U 2025. godini zaprimljena su dva zahtjeva za prijateljsko rješavanje spora, zahtjev turskog investitora za zaštitu ulaganja temeljem Ugovora o energetskej povelji (ECT) te zahtjev izraelskog investitora za mirnim rješenjem spora temeljem Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Države Izraela o uzajamnom promicanju i zaštiti ulaganja.

Tijekom 2025. godine pred Povjerenstvom je nastavljena rasprava vezano za ranije podneseni zahtjev američkog investitora temeljem Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o poticanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja.

Ukupno je održano sedam sjednica Međuresornog povjerenstva na kojima su se raspravljali gore navedeni zahtjevi.

13.1.1.2. Zastupanje u arbitražnom postupku – uloga i postupanje DORH-a

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske sudjeluje u zastupanju Republike Hrvatske u međunarodnim investicijskim te trgovačkim arbitražama.

Međunarodne investicijske arbitraže mogu se, ovisno o odredbama o načinu rješavanja sporova sadržanim u međunarodnom bilateralnom ili multilateralnom ugovoru, voditi pred institucijom kao što je Međunarodni centar za rješavanje ulagačkih sporova (u nastavku: ICSID), što je najčešći slučaj zbog posebnosti toga arbitražnoga postupka i činjenice da je Republika Hrvatska ratificirala Konvenciju o rješavanju ulagačkih sporova između država i državljana drugih država, kao i prema Arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih naroda za međunarodno trgovačko pravo (u nastavku: UNCITRAL Arbitražna pravila) ili po nekim drugim arbitražnim pravilima i pred nekom drugom institucijom (primjerice pri PCA – *Permanent Court of Arbitration* u Haagu, SCC – *Stockholm Chamber of Commerce* itd.).

U tim postupcima Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zastupa i koordinira rad u pripremi obrane, odlučuje o strategiji zastupanja, prikuplja te analizira činjenice i dokaze bitne za postupak, daje punu pravnu podršku u pogledu tumačenja i primjene domaćeg prava, koordinira rad s drugim državnim tijelima, jedinicama lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave, trgovačkim društvima, radi

na pripremi dokaza za korištenje u postupku, čime se osigurava kvalitetno zastupanje interesa Republike Hrvatske, ali i izravno utječe na smanjenje troškova zastupanja stranih odvjetničkih ureda.

Protiv Republike Hrvatske pred ICSID-om u 2025. godini vođeno je pet arbitražnih postupaka (investicijske arbitraže) i jedan arbitražni postupak po UNCITRAL-ovim Arbitražnim pravilima (trgovačka arbitraža), u kojima je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zastupalo Republiku Hrvatsku uz odvjetnike ili odvjetnička društva. Nastavno se daje pregled navedenih postupaka.

Tijekom 2025. godine nastavljena su dva arbitražna postupka koje su pokrenule banke, strani investitori, zbog navodne štete koja im je nanesena donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama iz rujna 2015., kojima je korisnicima kredita dano pravo da ranije sklopljene ugovore o kreditu s deviznom klauzulom s obračunskom jedinicom u švicarskom franku retroaktivno izmijene tako da se krediti konvertiraju u kredite s valutnom klauzulom u eurima po tečaju koji je vrijedio u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu.

U jednom od navedenih predmeta Republika Hrvatska je tijekom 2025. godine podnijela zahtjev za izuzeće predsjednice arbitražnog tribunala zbog postojanja okolnosti koje dovode u sumnju njezinu neovisnost i nepristranost, koje okolnosti su uslijedile nakon imenovanja, što je i rezultiralo odstupanjem s te dužnosti nakon čega je uslijedio postupak imenovanja novog predsjednika arbitražnog tribunala.

U drugom predmetu koji je zbog donošenja istih zakona pokrenula francuska banka kao investitor radi naknade štete u iznosu od 37.000.000,00 EUR, u lipnju 2025. godine donesen je arbitražni pravorijek kojim su odbijeni prigovori Republike Hrvatske kojima se osporavala nadležnost arbitražnog tribunala te je utvrđeno da je Republika Hrvatska donošenjem zakona prekršila odredbu čl. 3. Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Francuske Republike o poticanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja te da je stoga dužna tužitelju naknaditi 17.550.000,00 EUR štete zajedno s kamatom tekućom od svibnja 2017. te troškovima postupka u iznosu 2.823.741,42 EUR. U listopadu 2025. Republika Hrvatska podnijela je zahtjev za poništaj tog arbitražnog pravorijeka te je postupak u tijeku.

Nadalje, tijekom 2025. godine nastavljen je arbitražni postupak koji su pokrenula nizozemska trgovačka društva navodeći da je donošenjem Zakona o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku iz 2017. godine Republika Hrvatska povrijedila Ugovor o poticanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja između Republike Hrvatske i Kraljevine Nizozemske i time im prouzročila štetu u iznosu više milijardi EUR. U tom je postupku tijekom 2025. godine Republika Hrvatska podnijela odgovor na tužbu, zahtjev za osiguranje troškova, provedena je faza „produkcije“ dokumenata, a u prosincu 2025. postupak je odlukom arbitražnog tribunala do daljnjega prekinut.

U arbitražnom postupku koji je 2020. godine pokrenuo izraelski investitor, fizička osoba, na temelju ugovora o poticanju i zaštiti ulaganja zaključenog između Republike Hrvatske i Države Izrael radi naknade štete u iznosu od 225.100.000,00 u siječnju 2025., arbitražni je tribunal donio pravorijek kojim je odbio tužbeni zahtjev

tužitelja te je Republici Hrvatskoj dosudio troškove u iznosu od 1.109.679,14 EUR i 262.114,10 USD. Tužitelj je tvrdio da je lišen prava na očekivani profit od svoje investicije, odnosno vrijednosti golf projekta, a što bi predstavljalo direktno izvlaštenje bez naknade učinjene od strane Republike Hrvatske. Protiv donesenog pravorijeka, tužitelj je u lipnju 2025., registrirao zahtjev kojim traži poništaj arbitražnog pravorijeka pred *ad hoc* Komisijom pri ICSID-u.

Tijekom razdoblja nastavljen je i postupak koji je 2024. godine pokrenuo mađarski investitor, dioničar društva INA-Industrija nafte d. d., radi naknade štete. Tužitelj tvrdi da je Republika Hrvatska povrijedila Ugovor o energetskej povelji paketom mjera iz 2022. i 2023. godine koje su donesene radi otklanjanja poremećaja na domaćem tržištu energije. U tom je predmetu tijekom 2025. godine zaprimljena tužba kojom tužitelj potražuje iznos od 214.300.000,00 EUR zajedno s pripadajućim kamatama. Republika Hrvatska u listopadu 2025. podnijela je odgovor na tužbu u kojem se osporava nadležnost arbitražnog tribunala za rješavanje tog spora, a sam zahtjev tužitelja osporen je kao neosnovan iz više razloga.

Isti je tužitelj protiv Republike Hrvatske u listopadu 2022. godine pokrenuo *ad hoc* trgovački arbitražni postupak prema UNCITRAL Arbitražnim pravilima radi naknade štete u iznosu od 36.200.000,00 EUR koju je navodno sam pretrpio i naknade štete u iznosu od 91.100.000,00 EUR koju je navodno pretrpjelo društvo INA-Industrija nafte d. d. Ovaj zahtjev bio je jedan od zahtjeva u međunarodnoj investicijskoj arbitraži koju je mađarski investitor pokrenuo pred ICSID-om u predmetu broj ARB/13/32. U pogledu toga zahtjeva tribunal je odbacio tužbu zbog nenadležnosti. Tužitelj tvrdi da je Republika Hrvatska, time što je povećala stope rudarske naknade za eksploataciju ugljikovodika koje je INA-Industrija nafte d. d. bila dužna plaćati u razdoblju od 2011. do 2015., povrijedila Prve izmjene i dopune glavnog ugovora o plinskom poslovanju od 16. prosinca 2009. (FAGMA). Tijekom 2025. godine u ovoj trgovačkoj arbitraži podneseno je više podnesaka nakon održanog ročišta te se očekuje donošenje pravorijeka.

13.1.1.3. Troškovi arbitraža i sudskih postupaka pred stranim sudovima i tijelima

Troškovi koji nastaju vođenjem međunarodnih arbitraža iznimno su visoki. Troškove arbitraže čine administrativni troškovi arbitražnoga sudišta, honorari arbitara, troškovi arbitara i sudišta, honorari stranog odvjetničkog društva, honorari i troškovi stručnih eksperata, jer prema pravilima ICSID-a domaće je pravo činjenica koja se dokazuje, troškovi prijevoda često iznimno opsežne dokumentacije, honorari i troškovi vještaka, troškovi svjedoka, putovanja i smještaja za vrijeme trajanja rasprava itd. Navedeni troškovi nažalost prate opće trendove porasta cijena svih usluga.

U 2025. godini, od 11.914.853,00 EUR odobrenih sredstava za rad Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, 7.189.300,00 EUR (odnosno 60,3 %) namijenjeno je isključivo za troškove zastupanja u međunarodnim arbitražama sukladno odredbi članka 76. stavka 2. Zakona o državnom odvjetništvu. Od dodijeljenih sredstava izvršeno je 6.578.714,45 EUR, odnosno 91,51 %.

13.1.2. Zastupanje pred stranim sudovima i tijelima

Pred sudovima u Bosni i Hercegovini u ranijim su razdobljima pokrenuti postupci protiv fizičkih i pravnih osoba u kojima su postavljeni stvarnopravni, odnosno obveznopravni zahtjevi. Jedan je postupak još uvijek u tijeku, a u jednom postupku u kojem je pravna osoba iz Bosne i Hercegovine tražila naknadu štete od Republike Hrvatske tijekom 2025. godine zaprimljena je odluka Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine kojom je potvrđen stav nižestupanjskih sudova, a zahtjev tužitelja je odbačen zbog apsolutne nenadležnosti suda Bosne i Hercegovine. Tužitelj je nakon dovršetaka postupka podmirio sudske troškove.

13.1.3. Naplata novčanih tražbina Republike Hrvatske na temelju pravomoćnih i ovršnih sudskih odluka u građanskim i kaznenim stvarima s međunarodnim elementom

Naplata novčanih tražbina Republike Hrvatske na temelju pravomoćnih i ovršnih sudskih odluka te pravomoćnih i konačnih odluka domaćih upravnih tijela od dužnika s prebivalištem ili sjedištem u drugoj državi ovisi o pravnoj osnovi za pružanje međunarodne pravne pomoći i pravosudne suradnje u odnosu s određenom državom u kojoj je potrebno poduzimati radnje.

U izvještajnom razdoblju zaprimljeno je 136 novih predmeta koji se odnose na naplatu novčanih tražbina od dužnika koji imaju prebivalište ili sjedište u inozemstvu. Novčana potraživanja odnose se na troškove parničnog postupka utvrđene pravomoćnim i ovršnim sudskim odlukama. Nadalje, novčana potraživanja odnose se na povrat isplaćenih iznosa privremenog uzdržavanja koja su naložena pravomoćnim i izvršnim upravnim odlukama. U navedenim predmetima isplatom iznosa privremenog uzdržavanja Republika Hrvatska stupa u pravni položaj djeteta i na nju prelaze tražbine uzdržavanja u visini isplaćenog iznosa privremenog uzdržavanja, sa svim sporednim pravima. Osim toga, novčana potraživanja odnose se na imovinskopravne zahtjeve koji su dosuđeni Republici Hrvatskoj tijekom kaznenog postupka.

Najveći dio predmeta odnosi se na naplatu troškova kaznenog postupka i na oduzimanje imovinske koristi.

Svi su zaprimljeni predmeti riješeni te su podneseni prijedlozi za priznanje i ovrhu sudskih ili upravnih odluka u inozemstvu, odnosno u pojedinim predmetima donesena je odluka o odustanku od pokretanja ili daljnjeg vođenja ovršnog postupka kada se ocijenilo da vođenje postupka u inozemstvu nije svrhovito zbog visokih troškova i neizvjesne naplate tražbine Republike Hrvatske koje spadaju u tražbine male vrijednosti. Naime, u pojedinim predmetima iz samih sudskih odluka razvidno je da dužnici nemaju imovinu na kojoj bi se mogla provesti ovrha. Nadalje, u pojedinim predmetima utvrđeno je da se radi o administrativnoj, a ne pravosudnoj suradnji te su predmeti dostavljeni na nadležno postupanje upravnim tijelima.

Vezano za oduzimanje imovinske koristi od dužnika koji imaju prebivalište u Europskoj uniji, putem nacionalnih kontaktnih točaka u Ministarstvu unutarnjih poslova zatražena je provjera imovine dužnika te je nakon pribavljanja podataka o

imovini dužnika Državno odvjetništvo Republike Hrvatske predmet prosljedilo nadležnom sudu na postupanje.

U nekim predmetima podnesene su zamolnice za pribavljanje podataka o prebivalištu dužnika od nadležnih tijela drugih država putem međunarodne pravne pomoći kojima je u kratkom roku udovoljeno.

U manjem je broju predmeta na zahtjev dužnika odobrena obročna otplata duga.

Jedan dio predmeta u kojima se ostvaruju novčana potraživanja Republike Hrvatske odnosi se na prijavu tražbina u predstečajnim i stečajnim postupcima koji se vode u inozemstvu. Radi se o tražbinama Ministarstva financija, Porezne uprave, ili Carinske uprave s osnove poreznog ili carinskog duga. U izvještajnoj godini zaprimljeno je 14 predmeta u kojima je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske prijavilo tražbine nadležnim tijelima drugih država koje vode predstečajne ili stečajne postupke.

13.1.3.1. Naplata tražbina u građanskim stvarima

Institut priznanja i ovrhe stranih sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima s državama članicama Europske unije uređen je relevantnim uredbama Europske unije. Postupci priznanja i ovrhe sudskih odluka u državama članicama Europske unije provode se bez poteškoća, pod pretpostavkom da dužnik ima imovinu na kojoj se uspješno može provesti ovrha.

Dvostranim međunarodnim ugovorima o pravnoj pomoći u građanskim stvarima sklopljenim s određenim državama uređeno je pitanje priznanja i ovrhe stranih sudskih odluka. S tim državama nema poteškoća u provođenju postupka priznanja sudskih odluka.

U odnosu na ostale države koje nisu države članice Europske unije niti su s njima sklopljeni dvostrani međunarodni ugovori postupak priznanja i ovrhe stranih sudskih odluka provodi se sukladno domaćem pravu tih država. U tim predmetima često je upitna svrhovitost vođenja postupka, a sve zbog mogućih visokih troškova koji uključuju troškove prijevoda po ovlaštenom sudskom tumaču, plaćanje sudskih pristojbi i angažiranja stranog odvjetnika.

Vezano za povrat isplaćenih iznosa privremenog uzdržavanja od dužnika koji imaju prebivalište u inozemstvu, primjenjuje se Haška konvencija o međunarodnom namirenju uzdržavanja djeteta i drugim oblicima obiteljskog uzdržavanja. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske podnosi prijedloge za priznanje i ovrhu odluka putem Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, kao središnjeg tijela za primjenu navedene Konvencije. U odnosu na dužnike koji imaju prebivalište u Europskoj uniji primjenjuje se Uredba (EZ) br. 4/2009 o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obveze uzdržavanja.

13.1.3.2. Naplata tražbina u kaznenim stvarima

Troškovi kaznenog postupka

U postupcima priznanja i ovrhe pravomoćnih i ovršnih presuda hrvatskih sudova u odnosu na troškove kaznenog postupka koje je potrebno naplatiti od dužnika s prebivalištem u državi članici Europske unije primjenjuje se Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (Narodne novine broj 91/10, 81/13, 124/13, 26/15, 102/17, 68/18, 70/19, 141/20 i 18/24). Navedenim Zakonom propisano je da će nadležni sud koji je donio odluku o troškovima kaznenog postupka putem ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa nju proslijediti na priznanje i izvršenje nadležnom tijelu druge države članice Europske unije.

U izvještajnom razdoblju Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zaprimilo je 6 prijedloga za priznanje i ovrhu u odnosu na troškove kaznenog postupka, koje treba priznati u državama članicama Europske unije. Sukladno odredbi članka 87. Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije prijedlozi su dostavljeni sudu na nadležno postupanje.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u 18 je predmeta odustalo od vođenja postupka u Republici Srbiji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Sjevernoj Makedoniji, sukladno članku 42. stavku 3. Zakona o državnom odvjetništvu jer bilateralni ugovori s navedenim državama ne obuhvaćaju naplatu troškova kaznenog postupka, odnosno priznanje i ovrhu sudskih odluka u dijelu koji se odnosi na troškove kaznenog postupka.

Također, Državno je odvjetništvo Republike Hrvatske u 24 predmeta odustalo od vođenja postupka za naplatu troškova kaznenog postupka od osuđenika s prebivalištem u Moldaviji, Ukrajini, Gruziji, Turskoj, Azerbajdžanu i Uzbekistanu jer naplata duga nije izvjesna s obzirom na to da je iz presuda razvidno da osuđenici nemaju imovine.

Oduzimanje imovinske koristi

Uredba (EU) 2018/1805 o uzajamnom priznavanju naloga za zamrzavanje i naloga za oduzimanje koja je stupila na snagu 19. prosinca 2020. godine regulira postupak oduzimanja imovinske koristi u odnosu na države članice Europske unije. Zakonom o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije osigurana je provedba navedene Uredbe te su određena nadležna tijela za izdavanje naloga za oduzimanje. Sukladno odredbi članka 7. stavka 3. navedenog Zakona županijski su sudovi nadležni za prosljeđivanje odluka kojima se trajno oduzima imovina koje su sami donijeli, kao i za odluke općinskih sudova s područja svoje mjesne nadležnosti, nadležnom tijelu druge države članice Europske unije.

U izvještajnoj godini Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zaprimilo je 5 prijedloga za priznanje naloga za oduzimanje imovinske koristi od osuđenika s

prebivalištem u državama članicama Europske unije te ih je dostavilo županijskim sudovima na nadležno postupanje u skladu s Uredbom (EU) 2018/1805. Temeljem navedene Uredbe upravo su županijski sudovi nadležni za pravosudnu suradnju koja se odnosi na priznanje i ovrhu odluka o oduzimanju imovinske koristi.

U odnosima s tzv. trećim državama (koje nisu države članice Europske unije i ostale) na snazi su višestrani međunarodni ugovori – Konvencija Vijeća Europe o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog kaznenim djelom i financiranju terorizma iz 2005. godine i Konvencija Ujedinjenih naroda protiv korupcije iz 2003. Na temelju navedenih konvencija u izvještajnom razdoblju Državno odvjetništvo Republike Hrvatske uputilo je 13 zamolnica radi oduzimanja imovinske koristi stečene kaznenim djelom.

13.2. Rad na predmetima davanja pravnih mišljenja

Državno odvjetništvo temeljem članka 46. Zakona o državnom odvjetništvu na zahtjev državnih tijela daje pravno mišljenje o pitanjima koja se odnose na imovinskopravne poslove i imovinu Republike Hrvatske, prirodna bogatstva i zaštitu prirode. Temeljem članaka 47. i 48. Zakona o državnom odvjetništvu državno odvjetništvo daje pravno mišljenje na pravne poslove kojima Republika Hrvatska stječe ili otuđuje nekretnine iz svoga vlasništva, a odredbama članaka 49. i 50. Zakona uređeno je pitanje davanja pravnih mišljenja u drugim slučajevima te pitanje pružanja stručne pravne pomoći državnim tijelima i pravnim osobama koje upravljaju ili gospodare nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske.

Poslovníkom državnog odvjetništva (Narodne novine broj 128/19) propisan je postupak i način davanja pravnih mišljenja.

Osim Zakonom o državnom odvjetništvu i Poslovníkom državnog odvjetništva, davanje pravnih mišljenja državnog odvjetništva uređeno je i nizom posebnih zakona.

Državno odvjetništvo davanjem pravnih mišljenja na nacrt zakona i drugih propisa, nacrt ugovora kojima Republika Hrvatska stječe ili otuđuje nekretnine iz svog vlasništva te na druge pravne poslove i pravna pitanja koja se tiču imovinskopravnih odnosa, prirodnih bogatstava i dijelova prirode štiti zakonitost i jednakost svih pred zakonom, imovinu i imovinske interese Republike Hrvatske, a time se ujedno osigurava jedinstvena primjena zakona na cijelom teritoriju Republike Hrvatske.

Davanjem pravnih mišljenja i pružanjem stručne pravne pomoći državno odvjetništvo ima i preventivnu ulogu jer na taj način otklanja eventualna sporna pitanja koja se mogu pojaviti u konkretnim slučajevima u primjeni različitih zakonskih propisa, čime se ujedno preveniraju i eventualni budući sudski sporovi ugovornih strana kao i eventualna šteta koju bi Republika Hrvatska mogla trpjeti zbog spornih odredaba pravnih poslova ili poduzetih nezakonitih radnji. Jasne odredbe zakona i drugih propisa općenito pridonose i smanjenju budućih sporova, a time se posredno utječe i na učinkovitost pravosuđa.

Državno odvjetništvo u postupku davanja pravnoga mišljenja na pravne poslove prije svega utvrđuje je li određeni pravni posao pravno valjan, odnosno

utvrđuje postoje li zapreke za sklapanje toga pravnog posla prema onim zakonima koji uređuju postupak i način raspolaganja nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno stjecanje nekretnina u vlasništvo Republike Hrvatske (primjerice prema Zakonu o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, Zakonu o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora, Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, Zakonu o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima, Zakonu o poljoprivrednom zemljištu, Zakonu o vodama i dr.). Nadalje, državno odvjetništvo utvrđuje je li tijelo koje raspolaže nekretninom nadležno za raspolaganje, je li pravilno proveden postupak (je li pravilno proveden natječaj, jesu li ispunjeni uvjeti za raspolaganje), jesu li prodavatelji stvarni vlasnici nekretnina, postoje li kakve zapreke za raspolaganje nekretninama, radi li se o općem ili javnom dobru kojim se ne može raspolagati, jesu li odredbe samog ugovora jasne i određene kako u praksi ne bi stvarale dvojbe i različita tumačenja i dr.

Zakonom o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine broj 155/23) Republika Hrvatska dio je svojih nekretnina povjerila na upravljanje i raspolaganje velikim gradovima, gradovima sjedištima županija i županijama. Upravo je tijekom izvještajnog razdoblja evidentiran veći broj predmeta u kojima su mišljenja o pravnoj valjanosti pravnih poslova kojima se raspolaže državnim nekretninama zaprimljeni od strane jedinica lokalne i područne samouprave na koje su zakonom iz 2023. godine preneseni poslovi raspolaganja neizgrađenim građevinskim zemljištem.

Tijekom 2025. ukupno je zaprimljeno 3.415 zahtjeva za davanje pravnih mišljenja. Ukupan broj zaprimljenih zahtjeva za davanje pravnih mišljenja u blagom je padu u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Pad broja zaprimljenih zahtjeva odnosi se na zahtjeve za davanje pravnih mišljenja po posebnim propisima, dok je broj zahtjeva za davanje pravnih mišljenja po Zakonu o državnom odvjetništvu u porastu. Radi se upravo o predmetima mišljenja na nacрте ugovora u primjeni Zakona o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine broj 155/23).

13.2.1. Pravna mišljenja po Zakonu o državnom odvjetništvu

Zakon o državnom odvjetništvu, osim imperativnih odredaba koje propisuju obvezu davanja pravnog mišljenja državnog odvjetništva na pravne poslove, sadržava i odredbe dispozitivne naravi koje državnom odvjetništvu daju mogućnost davanja pravnog mišljenja kada je to potrebno radi izbjegavanja sporova ili uređenja imovinskopravnih odnosa.

Državno odvjetništvo uvijek daje pravno mišljenje na sve pravne poslove kojima Republika Hrvatska stječe ili otuđuje nekretnine iz svoga vlasništva.

Također, državno odvjetništvo daje pravno mišljenje i o svim pitanjima koja se odnose na imovinskopravne poslove i zaštitu imovine Republike Hrvatske, prirodna bogatstva, zaštitu prirode, prava od interesa za Republiku Hrvatsku, ako se radi o predmetima koji su od osobite važnosti za Republiku Hrvatsku ili velike imovinske vrijednosti.

Osim gore navedenih slučajeva u kojima je državno odvjetništvo obvezno dati pravno mišljenje, Zakon o državnom odvjetništvu propisuje i mogućnost da državno odvjetništvo daje pravno mišljenje na zahtjev državnih tijela ili pravnih osoba koje upravljaju i gospodare nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske kad je to potrebno radi razrješavanja imovinskopravnih odnosa, izvansudskog rješavanja sporova ili prevencije nastanka sporova.

Državno odvjetništvo u određenim slučajevima može državnim tijelima pružiti i drugu stručnu pravnu pomoć, posebno u slučajevima kada je to potrebno radi zaštite imovine i imovinskih interesa Republike Hrvatske ili zaštite zakonitosti.

U slučajevima kad državno odvjetništvo ocijeni da bi Republika Hrvatska mogla odgovarati za štetu, državno odvjetništvo može na zahtjev pravnih osoba u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, ustanovama čiji je Republika Hrvatska osnivač ili suosnivač, kao i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave dati mišljenje o imovinskopravnim odnosima između tih osoba i trećih osoba ili im pružiti stručnu pravnu pomoć.

Davanje pravnih mišljenja u ovim slučajevima pokazalo se posebno korisnim u prevenciji budućih sporova. Bitno je napomenuti da Republika Hrvatska ne odgovara samo za štetu koju počine njezina tijela, nego u određenim slučajevima može odgovarati i za štetu koju počine i druge pravne osobe koje imaju javne ovlasti kao i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, što je posebno važno u prevenciji međunarodnih sporova i arbitraža koje strani investitori pokreću protiv Republike Hrvatske.

Tijekom 2025. ukupno je zaprimljeno 1.759 zahtjeva za davanje pravnog mišljenja temeljem Zakona o državnom odvjetništvu. Najveći broj zahtjeva za davanje pravnog mišljenja podnesen je od strane jedinica lokalne i područne samouprave, gradova, općina i županija na koje je s Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine prenesena ovlast za raspolaganje.

Najveći broj pravnih poslova na koje državno odvjetništvo daje mišljenje po Zakonu o državnom odvjetništvu odnosi se na pravne poslove kojima Republika Hrvatska prodaje nekretnine u svom vlasništvu. Te se nekretnine u pravilu prodaju putem javnog natječaja, a samo iznimno, i to u taksativno navedenim slučajevima, kada Zakon o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske dopušta prodaju neposrednom pogodbom.

Državno odvjetništvo u postupku utvrđivanja valjanosti pravnih poslova kojima se raspolaže nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske putem natječaja utvrđuje je li tijelo koje raspolaže nekretninama prethodno utvrdilo je li u interesu Republike Hrvatske raspolagati nekretninama, je li zakonito određena početna cijena te je li zakonito proveden javni natječaj. U slučaju ako je ponovljen natječaj, utvrđuje se je li zakonito snižena početna cijena i dr.

U slučajevima kad se raspolaže nekretninama neposrednom pogodbom ili se nekretnine daruju, državno odvjetništvo utvrđuje jesu li za to ispunjeni uvjeti koje propisuju odredbe članka 25., 28. i 29. Zakona o upravljanju nekretninama i

pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske te jesu li kao dokaz da su ispunjeni uvjeti za raspolaganje neposrednom pogodbom, odnosno uvjeti za darovanje dostavljene odgovarajuće isprave.

U postupku davanja pravnih mišljenja o pravnoj valjanosti pravnih poslova državno odvjetništvo nije nadležno ispitivati svrhovitost, odnosno razloge zbog kojih određeno državno tijelo raspolaže nekretninama, nego samo utvrđuje jesu li ispunjeni uvjeti za raspolaganje, kao i uvjeti u pogledu postupka, načina raspolaganja, kao i ovlasti tijela za raspolaganje nekretninama.

Državno se odvjetništvo, u pravilu, ne upušta niti u ocjenu činjenice odgovara li cijena koja je utvrđena u ugovoru tržišnoj cijeni (osim ako se radi o očiglednoj pogrešci), nego je dužno ispitati je li ovlašteni vještak u propisanom postupku i na način propisan zakonom utvrdio vrijednost nekretnine.

Najveći dio ugovora odnosi se na ugovore o prodaji i ugovore o darovanju.

13.2.2. Pravna mišljenja po posebnim zakonima

Kao što je naprijed navedeno, državno odvjetništvo, osim po Zakonu o državnom odvjetništvu, daje pravna mišljenja i temeljem niza posebnih zakona.

Tako državno odvjetništvo po Zakonu o poljoprivrednom zemljištu daje pravna mišljenja na nacрте ugovora o prodaji i zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske te na ugovore o zakupu ribnjaka u vlasništvu Republike Hrvatske. Kod rada na predmetima davanja mišljenja na ugovore o zakupu poljoprivrednog zemljišta treba posebno istaknuti da se u pravilu radi o vrlo složenim predmetima kojima su prethodili dugotrajni i složeni postupci odabira ponuditelja koji ispunjava zakonske uvjete za sklapanje ugovora o zakupu državnog poljoprivrednog zemljišta. Iskustvo je državnog odvjetništva da ovi postupci nisu dovoljno transparentni ni učinkoviti jer se radi o raspolaganjima u kojima je postupak natječaja započeo godinama prije nego što je sačinjen nacrt samog ugovora. Kriteriji odabira su također složeni i specifični za pojedinu namjenu budućeg korištenja zemljišta. Važnost raspolaganja državnim poljoprivrednim zemljištem svakako je obilježen interesom što boljeg stvarnog iskorištavanja tog vrijednog resursa u dugotrajnom vremenskom razdoblju.

Po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo državno odvjetništvo daje mišljenje na ugovore o prodaji stanova kojima upravljaju Ministarstvo obrane, Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Također, državno odvjetništvo daje pravna mišljenja na anekse ugovora o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, uglavnom na zahtjev jedinica lokalne samouprave. U najvećem dijelu radi se o prijevremenoj otplati kupoprodajne cijene stana u slučajevima kad je u osnovnom ugovoru ugovorena dugogodišnja obročna otplata. Nadalje, po Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji državno odvjetništvo daje mišljenje na ugovore o prodaji i darovanju stanova hrvatskim braniteljima. Po Zakonu o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima i Zakonu o područjima posebne državne skrbi državno odvjetništvo daje mišljenje na

ugovore o prodaji i ugovore o darovanju stanova i kuća na potpomognutom području. Po Zakonu o lovstvu državno odvjetništvo daje mišljenje na nacрте ugovora o koncesiji i nacрте ugovora o zakupu državnih lovišta.

Po Zakonu o koncesijama, Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama i Zakonu o vodama, državno odvjetništvo daje mišljenje na odluke o namjeri davanja koncesije na koncesijskom dobru, na izmjene ugovora o koncesiji, kao i druga mišljenja vezana uz primjenu tih zakona. Najveći dio pravnih mišljenja odnosi se na ugovore o izmjeni ugovora o koncesiji u pogledu trajanja roka koncesije, a u jednom dijelu i o proširenju obuhvata koncesijskog dobra. Najčešće se radi o slučajevima da koncesionar tvrdi kako je izvršio znatna ulaganja u koncesijsko dobro koja mu se neće moći amortizirati u ugovorenom roku koncesije ili pak namjerava izvršiti nova ulaganja koja su nužna jer ih nameću novi propisi ili tržište.

Tijekom 2025. ukupno su zaprimljena 1.543 zahtjeva za davanje pravnog mišljenja po posebnim propisima te 113 zahtjeva za davanje drugih mišljenja. Najveći broj zahtjeva za davanje pravnog mišljenja po posebnim propisima podnesen je od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva te se najveći broj pravnih mišljenja odnosi na postupanje po Zakonu o poljoprivrednom zemljištu. O složenosti ovih postupaka izloženo je u uvodu.

14. Rad na predmetima zaštite zakonitosti

14.1. Zaštita zakonitosti u kaznenim predmetima

Zahtjev za zaštitu zakonitosti izvanredni je pravni lijek koji, sukladno odredbi članka 509. Zakona o kaznenom postupku, može podići i Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske.

Taj pravni lijek usmjeren je protiv pravomoćnih sudskih odluka donesenih u kaznenom ili srodnom postupku u kojem se podredno primjenjuju odredbe Zakona u kaznenom postupku.

Sukladno članku 509. stavku 1. Zakona o kaznenom postupku taj se pravni lijek može podići ako je povrijeđen zakon, a na temelju članka 509. stavka 2. istog zakona obvezno će se podići ako je sudska odluka donesena u postupku na način koji predstavlja kršenje temeljnih ljudskih prava i sloboda zajamčenih Ustavom, međunarodnim pravom ili zakonom.

Svrha je ovog pravnog lijeka ispraviti ili samo utvrditi povrede zakona koje su dovele do donošenja bilo koje vrste pravomoćne sudske odluke u kaznenom postupku.

Podizanje ovog pravnog lijeka Glavnom državnom odvjetniku Republike Hrvatske mogu inicirati stranke ili drugi podnositelji, a inicijativa može poteći i iz državnog odvjetništva. Za podizanje ovog pravnog lijeka nije propisan rok.

Budući da o zahtjevu za zaštitu zakonitosti odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske te kako je osnovna svrha ovog pravnog lijeka ispraviti ili utvrditi povrede

zakona koje su počinjene pravomoćnim odlukama u kaznenom postupku, on predstavlja važno pravno sredstvo za ujednačivanje sudske prakse i formiranje određenih pravnih stavova.

U ovom izvještajnom razdoblju Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zaprimilo je 110 prijedloga za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti u odnosu na pravomoćne sudske odluke u kaznenim postupcima. Kako je iz ranijeg izvještajnog razdoblja u radu ostalo 96 takvih predmeta, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u 2025. godini radilo je na ukupno 206 predmeta, što ne odstupa od broja ovih predmeta iz ranijih godina (prethodne 2024. godine ukupno 203 predmeta).

Tijekom 2025. godine od ukupnog broja donesenih odluka (njih 144) zahtjev za zaštitu zakonitosti podignut je u 29 kaznenih predmeta.

Valja istaknuti da najveći broj prijedloga za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti podnose okrivljenici, odnosno osuđenici koji putem ovog izvanrednog pravnog lijeka nastoje ishoditi ukidanje ili preinačenje pravomoćne sudske odluke pozivajući se na povredu zakona, odnosno kršenje njihovih ustavnih i konvencijskih prava, iako u osnovi ističu prigovore pogrešnog ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja koji nisu zakonom propisana osnova za podizanje ovog izvanrednog pravnog lijeka. Iz navedenog se razloga takve inicijative odbijaju kao neosnovane.

14.2. Zaštita zakonitosti u prekršajnim predmetima

Odredba članka 220. Prekršajnog zakona propisuje da Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske može podići zahtjev za zaštitu zakonitosti i protiv pravomoćnih sudskih odluka i protiv sudskog postupka koji je prethodio tim odlukama u prekršajnom postupku ako je povrijeđen zakon, s time da se taj pravni lijek ne mora podići premda je povrijeđen zakon ako povreda zakona nije utjecala na pravilnost odluke i ako se ne radi o pravnom pitanju važnom za jedinstvenost sudske prakse ili zaštitu ljudskih prava.

Kako se u odnosu na zahtjev za zaštitu zakonitosti u prekršajnim predmetima podredno primjenjuju odredbe Zakona o kaznenom postupku koje propisuju podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti, sve što je navedeno pod točkom 14.1. o rokovima za podizanje, sudu nadležnom za odlučivanje o zahtjevu za zaštitu zakonitosti i vrsti sudske odluke vrijedi i za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti u prekršajnom postupku.

Tijekom 2025. godine Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zaprimilo je 117 prijedloga za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti u prekršajnim predmetima, a kako su iz ranijih godina u radu ostala 82 takva predmeta, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u ovom je izvještajnom razdoblju radilo na ukupno 199 predmeta (prethodne godine 221 predmet). U ovom izvještajnom razdoblju zadržan je trend povećanog broja zaprimljenih inicijativa za podizanje ovog izvanrednog pravnog lijeka u prekršajnim postupcima kao i u prethodnoj 2024. godini, kada je bio zaprimljen 151 prijedlog u odnosu na 58 prijedloga podnesenih u 2023. godini.

Tijekom 2025. godine od ukupnog broja donesenih odluka (126 odluka),

zahtjev za zaštitu zakonitosti podignut je u 25 prekršajnih predmeta. Jednako kao i u odnosu na ovaj izvanredni pravni lijek u kaznenim predmetima, i u prekršajnim predmetima prijedloge za njegovo podizanje u najvećem broju podnose pravomoćno osuđeni počinitelji prekršaja nezadovoljni takvim sudskim odlukama, pri čemu se pozivaju na povrede zakona pod koje zapravo podvode činjenične prigovore koji nisu zakonska osnova za podizanje ovog izvanrednog pravnog lijeka, zbog čega se njihove inicijative odbijaju kao neosnovane.

Međutim, kod ovog izvanrednog pravnog lijeka u prekršajnim predmetima nužno je ukazati i na, po našem mišljenju, neodgovarajuće zakonodavno rješenje.

Naime, na temelju članka 244. Prekršajnog zakona protiv presuda prekršajnog suda donesenih povodom prigovora protiv obveznog prekršajnog naloga nije dopuštena žalba, osim iznimno. Takvim je zakonskim rješenjem u prekršajnom postupku Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske rasterećen odlučivanja o žalbama protiv presuda prvostupanijskih sudova te se tako pravomoćne presude, pod uvjetima propisanim u članku 220. Prekršajnog zakona, mogu pobijati isključivo zahtjevom za zaštitu zakonitosti.

Zbog toga Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zaprima velik broj inicijativa za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti nezadovoljnih stranaka, uglavnom osuđenika u prekršajnom postupku te u slučaju njihove osnovanosti podiže zahtjev za zaštitu zakonitosti, budući da te povrede nisu mogle biti predmet razmatranja u žalbenom postupku. O takvim zahtjevima za zaštitu zakonitosti odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću, a u pretežnom broju slučajeva radi se o kažnjivim radnjama nižeg stupnja pogibelnosti, kao što su primjerice komunalni prekršaji, nepropisno parkiranje i slično. Stoga se postavlja pitanje svrhovitosti da o takvim kažnjivim radnjama po zahtjevu za zaštitu zakonitosti Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

Pored toga, u praksi prekršajnih sudova uočeno je donošenje različitih odluka o istoj pravnoj stvari, i to ne samo različitih sudova, već unutar istog suda, pa čak i u odnosu na iste okrivljenike i isti prekršaj.

Stoga bi, a s prvenstvenim ciljem ujednačavanja sudske prakse, valjalo razmotriti izmjene Prekršajnog zakona (članka 244. stavka 1. PZ-a), u smislu da se uvede mogućnost ulaganja žalbe protiv presuda donesenih povodom prigovora protiv obveznog prekršajnog naloga kao redovnog pravnog lijeka koji je najučinkovitije sredstvo za ujednačavanje sudske prakse.

Kao alternativa uvođenju prava na žalbu protiv takvih presuda moguće rješenje je uvođenje djelotvornog izvanrednog pravnog lijeka u prekršajnom postupku na dispoziciji stranaka koji bi omogućio izvanredno preispitivanje zakonitosti tih pravomoćnih presuda pred Visokim prekršajnim sudom Republike Hrvatske. To bi bio izvanredni pravni lijek ponajprije u rukama osuđenika, kao stranački pravni lijek u pojedinačnim slučajevima, za razliku od zahtjeva za zaštitu zakonitosti kojem je ponajprije dan načelni karakter u pravnim pitanjima važnim za jedinstvenost sudske prakse ili zaštitu ljudskih prava.

Upravo iz navedenih razloga Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je

krajem 2025. godine Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije kao ovlaštenom predlagatelju prilikom dostavljanja mišljenja na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Prekršajnog zakona uputilo inicijativu za izmjene Prekršajnog zakona u navedenom pravcu.

14.3. Izvanredno preispitivanje pravomoćne presude

Vezano za rad Državnog odvjetništva Republike Hrvatske u predmetima izvanrednih pravnih lijekova, valja se osvrnuti na rad u predmetima povodom zahtjeva za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude u kaznenom postupku.

Naime, zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude izvanredni je pravni lijek reguliran odredbama članaka 515. do 519. Zakona o kaznenom postupku koji može podnijeti osuđenik koji je pravomoćno osuđen na kaznu zatvora ili maloljetničkog zatvora ili mu je određen prisilni smještaj, i to zbog povreda zakona u slučajevima predviđenim Zakonom o kaznenom postupku ili ako je pravomoćno osuđen u postupku na način koji predstavlja kršenje temeljnih ljudskih prava i sloboda zajamčenih Ustavom, međunarodnim pravom ili zakonom, samo ako se koristio redovitim pravnim lijekom protiv presude (uz propisanu iznimku), i to u roku od mjesec dana od primitka pravomoćne presude.

O ovom izvanrednom pravnom lijeku odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

Prvostupanjski sud dostavlja primjerak zahtjeva osuđenika za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude zajedno sa spisom predmeta Glavnom državnom odvjetniku Republike Hrvatske, koji može u roku od 15 dana podnijeti odgovor na zahtjev.

Tijekom 2025. godine Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zaprimilo je 264 nova zahtjeva za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude (u odnosu na 249 zahtjeva zaprimljenih tijekom 2024. godine) te je zajedno s 5 predmeta iz ranijeg razdoblja imalo u radu ukupno 269 predmeta povodom zahtjeva za ovim izvanrednim pravnim lijekom, u odnosu na 257 predmeta u radu tijekom prethodne izvještajne godine.

U ovom je izvještajnom razdoblju Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u 235 predmeta (u odnosu na 226 predmeta prethodne 2024. godine) podnijelo odgovor na zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude.

14.4. Izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne odluke u upravnom sporu

Zakon o upravnim sporovima (dalje u tekstu: ZUS/24) objavljen je u Narodnim novinama broj 36/24 i stupio je na snagu 1. srpnja 2024. kada je prestao važiti Zakon o upravnim sporovima (Narodne novine broj 20/10, 143/12, 152/14, 94/16, 29/17 i 110/21 – dalje u tekstu: ZUS/10).

U prijelaznim i završnim odredbama izričito je navedeno da će se upravni sporovi pokrenuti do dana stupanja na snagu ovog Zakona dovršiti prema

odredbama ovog Zakona, a iznimno, upravni sporovi u kojima je zaključena rasprava do dana stupanja na snagu Zakona (1. srpnja 2024.) dovršit će se po odredbama ZUS/10.

Zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćnih sudskih odluka u upravnim sporovima kao izvanredni pravni lijek kojim se pobija pravomoćna odluka upravnog suda ili Visokog upravnog suda Republike Hrvatske bio je reguliran člankom 78. ZUS/10 i o njemu odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske isključivo je bilo ovlašteno podnijeti ovaj izvanredni pravni lijek, i to nakon što su stranke u upravnom sporu podnijele prijedlog da se zbog povrede zakona podnese zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćnih sudskih odluka. Taj je prijedlog državno odvjetništvo moglo podnijeti i po službenoj dužnosti. U oba slučaja državno je odvjetništvo podnosilo taj prijedlog zbog povreda postupovnog i materijalnog prava počinjenih tijekom upravnog spora, odnosno donošenjem pravomoćnih sudskih odluka u upravnom sporu u pojedinom predmetu.

Rok za podnošenje zahtjeva je šest mjeseci od dana dostave pravomoćne odluke (presude ili rješenja) strankama i počinje teći od dana dostave posljednjoj od svih stranaka u upravnom sporu.

ZUS/24 u članku 139. izričito propisuje da se ovaj zahtjev može podnijeti zbog osobito teške materijalne ili postupovne povrede zakona koja dovodi u pitanje jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni za razliku od ZUS/10 koji je u članku 78. propisivao da se taj pravni lijek može podnijeti zbog povrede zakona.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, kao i do sada, može zahtjev podnijeti Vrhovnom sudu Republike Hrvatske ili na prijedlog stranke u upravnom sporu, ali sada je zakonom propisana dužnost Državnog odvjetništva Republike Hrvatske da o svojoj odluci o prijedlogu stranke obavijesti stranku što je prije moguće, a najkasnije u roku od 90 dana od dana podnošenja prijedloga. Nadalje, izričito je propisano da takva obavijest stranci mora biti obrazložena.

Člankom 141. ZUS/24 propisano je da zahtjev, izravno bez Državnog odvjetništva Republike Hrvatske može podnijeti protivna stranka u slučaju ako je državno odvjetništvo bilo stranka u upravnom sporu ili ako je državno odvjetništvo zastupalo tuženika u sporu te ako Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u propisanom roku ne dostavi predlagatelju obavijest o svojoj odluci.

U upravnosudskoj praksi nerijetko se suočavamo s različitom praksom četiriju prvostupanijskih upravnih sudova (Osijek, Rijeka, Split i Zagreb) i Visokog upravnog suda Republike Hrvatske koji u pojedinim predmetima iste činjenične i pravne osnove donose različite odluke. Ovaj izvanredni pravni lijek osigurava jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih građana i pravnih osoba u njegovoj primjeni, čime se ostvaruje ustavna i zakonska funkcija Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Kao najviši sud u Republici Hrvatskoj Vrhovni sud donoseći odluke o izvanrednim pravnim lijekovima izravno utječe na ujednačavanje sudske prakse i pridonosi pravnoj sigurnosti, što je bitna sastavnica vladavine prava.

14.4.1. Kretanje predmeta izvanrednog preispitivanja zakonitosti pravomoćnih odluka u upravnom sporu

U 2025. godini Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zaprimilo je 378 zahtjeva za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćnih odluka u upravnom sporu, što je povećanje od 147 % u odnosu na 2024. godinu, kada su zaprimljena 153 zahtjeva.

Tijekom izvještajnog razdoblja u radu je bilo ukupno 429 predmeta budući da je iz 2024. godine ostao u radu 51 predmet.

U 163 predmeta zaprimljene su odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske kojima je odbačen zahtjev tužitelja za izvanredno preispitivanje zakonitosti presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske. U ovim predmetima pred drugostupanjskim sudom nije održana rasprava, a prvostupanjske presude donesene su prije stupanja na snagu ZUS/24 – 1. srpnja 2024., pa se sukladno odredbi članka 169. stavak 2. ZUS/24 primjenjuje ranije važeći ZUS/10. Vrhovni sud Republike Hrvatske u ovim je odlukama zauzeo stav da je u smislu odredbe članka 78. stavaka 1. i 2. ZUS/10 jedina ovlaštena osoba za podnošenje zahtjeva za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, a da je u ovim postupcima zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude podnio tužitelj kao stranka, takav je zahtjev u smislu odredbe članka 78. stavka 4. ZUS/10 nedopušten s obzirom na to da je taj zahtjev podnijela neovlaštena osoba.

Državno je odvjetništvo Republike Hrvatske u izvještajnom razdoblju zaprimilo 215 zahtjeva pravnih ili fizičkih osoba o kojima je trebalo donijeti meritornu državnoodvjetničku odluku i podnijeti zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne odluke ili ga odbiti zbog toga što nisu ispunjeni uvjeti iz članka 78. ZUS/10, ali i čl. 139. – 140. ZUS/24. U 29 predmeta (7 %) zaključeno je da je prijedlog osnovan te je podignut zahtjev Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, dok je u 186 predmeta (43 %) odbijen prijedlog stranaka za podizanje zahtjeva jer nisu utvrđene povrede zakona.

Od 215 zaprimljenih zahtjeva njih 98, odnosno 46 % odnosi se na odluke ministarstava, a 117, odnosno 54 % na odluke ostalih javnopravnih tijela.

U odnosu na ministarstva protiv čijih je odluka pokrenut upravni spor najveći broj zaprimljenih zahtjeva za podnošenje prijedloga za izvanredno preispitivanje pravomoćne odluke (26 %) odnosi se na Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, 17 % na Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, 13 % na Ministarstvo financija te po 8 % na Ministarstvo hrvatskih branitelja i Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.

Zahtjevi za podnošenje ovog izvanrednog pravnog lijeka odnose se na procesne povrede Zakona o općem upravnom postupku i Zakona o upravnim

sporovima (9 %), prava hrvatskih branitelja (67 %), građenje i prostorno uređenje i katastar (15 %), zdravstveno i mirovinsko osiguranje (5 %), područja javne nabave, denacionalizaciju (3 %), dok se 20 % zahtjeva odnosi na ostala pravna područja.

15. Međunarodna pravna pomoć i pravosudna suradnja u kaznenim predmetima

Tijekom 2025. godine sva državna odvjetništva u Republici Hrvatskoj ostvarila su međunarodnu pravnu pomoć (dalje: MPP) i pravosudnu suradnju (dalje: PS) u ukupno 2.031 kaznenom predmetu. Na taj način broj te vrste predmeta u radu u državnim odvjetništvima na gotovo je istoj razini kao i prošle godine (2.052 predmeta), čime se nastavlja trend pada broja tih predmeta od 2023. godine, kada ih je bilo 2.168 u radu.

U izvještajnoj godini u odnosu na predmete PS u 2024. broj predmeta je gotovo isti, dok je predmeta MPP bilo manje za 6 %.

Pritom je potrebno istaknuti kako je i u 2025. godini broj predmeta PS bio znatno veći od broja predmeta MPP. Naime, tih je predmeta 130 % više ili u apsolutnim brojevima 1.416 predmeta PS u odnosu na 615 predmeta MPP.

Takav nerazmjer je, i nadalje, odraz intenzivnije i neposredne međunarodne pravne suradnje u kaznenim stvarima s nadležnim tijelima država članica EU-a nego što je to slučaj s nadležnim pravosudnim tijelima trećih država, ali i, možda čak i u većoj mjeri, postojećeg pravnog okvira. Naime, prema njemu državno je odvjetništvo to koje izdaje i izvršava instrumente PS. Istodobno, zbog zakonskog okvira starog više od 20 godina⁴ državno odvjetništvo nije pravosudno tijelo koje izvršava ili sudjeluje u izvršavanju zamolnica za MPP koje predstavljaju njihove pandane (europski uhiđbeni nalog – izručenje i europski istražni nalog – zamolnica za tzv. malu međunarodnu pravnu pomoć provođenjem dokaznih radnji).

Upravo rad na pružanju tzv. male MPP (koja obuhvaća sve oblike pravne pomoći izuzev ustupa/preuzimanja kaznenog progona i izručenja) i na izvršenju europskih istražnih naloga od strane hrvatskih državnih odvjetništva bilježi daljnji ukupni porast od 3,35 %.

Inače, u okviru MPP državna odvjetništva u većoj mjeri upućuju zamolnice nego što li ih zaprimaju, pa je stoga upućenih za 123,68 % više od zaprimljenih. Kad je, pak, riječ o PS, situacija je u potpunosti drugačija. Naime, kod tog oblika međunarodne kaznenopravne suradnje državna su odvjetništva tijekom 2025. godine izvršila 49,74 % više instrumenata PS nego li što su ih izdala.

Evidentno je da korištenje instrumentima MPP i PS ostaje neizostavan dio rada državnih odvjetništava na kaznenim predmetima. Stoga, državno odvjetništvo, u suradnji s Pravosudnom akademijom organizira svake godine redovite cikluse obuka državnoodvjetničkih dužnosnika i savjetnika radi unaprjeđenja služenja tim instrumentima te podizanja svijesti o njihovoj važnosti za učinkovit rad. Uz to, u

⁴ Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima (Narodne novine 178/04) na pravnoj je snazi od 1. srpnja 2005.

okviru državnoodvjetničke organizacije uspostavljen je koordinacijski sustav Odsjeka za MPP i suradnju Državnog odvjetništva Republike Hrvatske s državnoodvjetničkim dužnosnicima županijskih državnih odvjetništava i voditeljem Odjela za međunarodnu suradnju i zajedničke istrage USKOK-a te su teme MPP i PS kao i organizacija rada na tom području bile i u 2025. godini izlagane na Stručnom skupu kaznenih odjela i Godišnjem sastanku Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske sa svim čelnicima državnih odvjetništava.

Vezano uz organizaciju rada na predmetima MPP i PS, Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, kao jedino redovno državno odvjetništvo koje u svojoj organizacijskoj strukturi ima ustrojstvenu jedinicu specijaliziranu za rad na toj vrsti predmeta, imajući u vidu velik priljev broja tih predmeta 2025. godine u Odsjeku za međunarodnu pravosudnu suradnju i međunarodnu pravnu pomoć rasporedio je još jednu zamjenicu županijskog državnog odvjetnika. Kako je ona ujedno i sudski tumač za njemački jezik, time je ostvarena veća učinkovitost rada Odsjeka i izvršenja zaprimljenih zamolnica i raznih oblika pravosudne suradnje.

Uz navedeno, tijekom 2025. godine zamjenici Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske intenzivno su sudjelovali u radu radne skupine za izradu nacrtu prijedloga (novog) Zakona pravosudnoj suradnju u kaznenim stvarima s državama članicama EU-a, osnovane od strane Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije.

15.1. Međunarodna pravna pomoć

Predmeti MPP u kaznenim stvarima odnose se pretežito na pružanje, odnosno traženje pomoći od nadležnih pravosudnih tijela trećih država. Iznimka su prenošenja (ustupi i preuzimanja) kaznenog progona i dostava pismena na koje se oblike pomoći instrumenti MPP primjenjuju jednako spram trećih država kao i država članica EU-a. I dok je potonje u odnosu na dostavu pismena posljedica činjenice da Republika Hrvatska, iako članica EU-a, još uvijek nije i stranka Konvencije o uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima među državama članicama EU-a, situacija s prenošenjem kaznenih postupaka će se od 1. veljače 2027., sa stupanjem na snagu Uredbe (EU) 2024/3011 o prijenosu postupaka u kaznenim stvarima, stubokom promijeniti.

Kad je riječ o MPP, u pravilu, taj se vid međunarodne pravosudne suradnje u individualnim kaznenim predmetima odvija posredno, putem Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, kao središnjeg tijela.

Međunarodna pravna pomoć u kaznenim stvarima 2021. – 2025.

	2021.		2022.		2023.		2024.		2025.	
	Upućene zamolnice za MPP	Izvršene zamolnice za MPP	Upućene zamolnice za MPP	Izvršene zamolnice za MPP	Upućene zamolnice za MPP	Izvršene zamolnice za MPP	Upućene zamolnice za MPP	Izvršene zamolnice za MPP	Upućene zamolnice za MPP	Izvršene zamolnice za MPP
"Mala" MPP	347	66	327	53	322	75	266	131	292	76
Ustup/ preuzimanje kaznenog progona	100	46	91	59	108	92	100	85	101	60
Spontana razmjena informacija ⁵							24	18	14	17
Suradnja na temelju tužilačkih ugovora ⁶							1	2	16	20
Ostali oblici suradnje	12	9	21	31	25	37	12	14	2	17
Ukupno	459	121	439	143	455	204	403	250	425	190

Gornja tablica prikazuje kretanje predmeta MPP tijekom posljednjih pet godina u USKOK-u te svim županijskim i općinskim državnim odvjetništvima koja rade na kaznenim predmetima. Iz podataka u toj tablici, uvažavajući okolnost da se za 2021., 2022. i 2023. godinu podatci o broju predmeta spontane razmjene informacija i o broju predmeta osnovanih na temelju suradnje između državnih odvjetništava i stranih tužiteljstava s kojima imamo zaključene bilateralne ugovore/sporazume nisu pratili, proizlazi da se broj predmeta u kojima su državna odvjetništva aktivna strana kao i onih u kojima su pasivna strana zadržan na stabilnoj razini s nešto više od 600 takvih predmeta godišnje.

⁵ S obzirom na to da se ti podatci u ranijim godinama nisu statistički pratili, nisu iskazani u tablici.

⁶ S obzirom na to da se ti podatci u ranijim godinama nisu statistički pratili, nisu iskazani u tablici.

Međunarodna pravna pomoć u kaznenim stvarima u 2025.

	ODO		ŽDO		USKOK		UKUPNO	
	Upućene zamolnice za MPP	Izvršene zamolnice za MPP	Upućene zamolnice za MPP	Izvršene zamolnice za MPP	Upućene zamolnice za MPP	Izvršene zamolnice za MPP	Upućene zamolnice za MPP	Izvršene zamolnice za MPP
"Mala" MPP	193	30	76	46	23	0	292	76
Ustup/preuzimanje kaznenog proгона	91	51	10	9	0	0	101	60
Spontana razmjena informacija	9	1	5	13	0	3	14	17
Suradnja na temelju tužilačkih sporazuma	1	0	15	19	0	1	16	20
Ostalo	1	4	1	13	0	0	2	17
Ukupno	295	86	107	144	23	4	425	190

U gornjoj tablici prikazan je broj predmeta MPP raspoređen prema stvarnoj nadležnosti državnih odvjetništava tijekom 2025. godine. Njihova distribucija po razinama i vrstama državnih odvjetništava (redovna ili specijalizirano) iz kojih su zamolnice upućivane odgovara otprilike omjerima predmeta istražnih radnji i predmeta istraga po istom kriteriju nadležnosti. Ipak, pri tome treba imati u vidu težinu i ozbiljnost kaznenih djela kojima se bave županijska državna odvjetništva (posebno ona nadležna i za ratne zločine) u odnosu na općinska državna odvjetništva, što utječe na povećan razmjer broja predmeta MPP na županijskoj razini.

I u 2025. godini državna su se odvjetništva za potrebe rada na kaznenim predmetima zamolnicama za MPP najčešće obraćala europskim državama, ali i zemljopisno šire (Sjedinjene Američke Države, Australija, Ujedinjeni Arapski Emirati, Brazil, Kuvajt), pri čemu je najintenzivnija suradnja bila s Bosnom i Hercegovinom, Republikom Srbijom i Republikom Slovenijom. Izvan kruga susjednih nam država, ostvarivanje MPP u 2025. bilo je najvećeg obima sa Saveznom Republikom Njemačkom, Austrijom i Švicarskom Konfederacijom.

Instrumenti tzv. male MPP na općinskoj razini najčešće se koriste u kaznenim predmetima za kaznena djela protiv imovine, pri čemu u toj vrsti kaznenih djela dominiraju kaznena djela prijevare. Uz to, u velikoj su mjeri zastupljeni i ostali oblici prijevare (koji ne spadaju u kaznena djela protiv imovine) kao što su to prijevare u gospodarskom poslovanju, računalne prijevare i porezne prijevare. Tijekom 2025. godine uočen je i porast MPP radi kaznenog progona kaznenog djela pranja novca. Od ostalih kaznenih djela za koja su općinska državna odvjetništva tražila MPP brojem se izdvajaju kaznena djela prijetnje, teške tjelesne ozljede i krivotvorenja isprava. Županijska su državna odvjetništva u svojem radu instrumente MPP najčešće koristila za potrebe rada na predmetima ratnih zločina, gospodarstvenog kriminaliteta te kaznena djela kojima se napada na spolne slobode punoljetnih osoba, ali i djece. U nadležnosti USKOK-a zamolnice su najčešće podnošene predmetima organiziranog kriminaliteta, i to u vezi s kaznenim djelima neovlaštene proizvodnje i prometa droga, protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma te računalne prijevare.

Razlog za izdavanje zamolnica za tzv. malu MPP u 2025. godini najčešće je bilo provođenje dokazne radnje ispitivanja svjedoka. No, sve je veći broj zamolnica koje se odnose na pribavljanje bankovnih podataka. Ove su se godine u šest slučajeva zamolnice odnosile na zamrzavanje i oduzimanje imovine, odnosno predmeta proisteklih iz počinjenja kaznenog djela. Pri tome se jedna od tih zamolnica kojom se traži osiguranje oduzimanja imovinske koristi stečene kaznenim djelom odnosila na zabranu raspolaganja kriptovalutama. Jednom se zamolnicom, upućenom Crnoj Gori, tražilo provođenje posebnih dokaznih radnji zbog kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prometa droga.

Kad je riječ o ustupima kaznenog progona pravosuđu druge države, takva vrsta MPP ostvarivana je u najvećem broju predmeta zbog kaznenih djela protiv sigurnosti prometa, posebice u slučajevima kada su i osumnjičenik i žrtva državljani strane, iste države. Kao i ranijih godina, uz naprijed navedena kaznena djela, prednjače i kaznena djela protiv imovine (uglavnom krađe i prijevare).

U odnosu na mjesnu nadležnost županijskih državnih odvjetništava, najveći broj zamolnica za tzv. malu MPP upućen je i izvršen na području Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu (47 i 22). Osim tog Državnog odvjetništva, državna odvjetništva na područjima županijskih državnih odvjetništava u Bjelovaru i u Puli uputila su velik broj zamolnica (svako po 29), dok su, uz zagrebačko, državna odvjetništva na područjima županijskih državnih odvjetništava u Rijeci i u Varaždinu izvršila najveći broj zamolnica (10 odnosno 9).

Po istom, teritorijalnom principu, najveći broj kaznenih predmeta drugim državama ustupila su državna odvjetništva s područja, i ove godine, Županijskog državnog odvjetništva u Splitu (23) i Županijskoga državnog odvjetništva u Puli (18). Najveći broj predmeta u kojima je po zamolnicama drugih država preuzet kazneni progon zabilježen je u državnim odvjetništvima s područja Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu (14) i Županijskog državnog odvjetništva u Puli (11). Valja primijetiti da državna odvjetništva s područja Županijskog državnog odvjetništva u Dubrovniku i Županijskog državnog odvjetništva u Šibeniku tijekom 2025. godine nisu imala u radu nijedan predmet MPP.

Na kraju valja navesti da dio županijskih državnih odvjetnika i nadalje drži da najveći izazov u njihovu radu pri kojem se moraju koristiti instrumentima međunarodne pravne pomoći predstavlja dugotrajnost njezina ostvarivanja, što u određenoj mjeri ugrožava zakonom propisane instruktivne rokove za završetak istrage, odnosno ugrožava krajnje trajanje istražnog zatvora u istrazi.

15.2. Pravosudna suradnja

Uvodno naglašavamo kako se predmeti PS odnose na suradnju s državama članicama Europske unije koje primjenjuju oblike pravosudne suradnje propisane Zakonom o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (Narodne novine broj 91/10, 81/13, 124/13, 26/15, 102/17, 68/18, 70/19, 141/20, 18/24 – dalje u tekstu: ZPSKS-EU) i drugim odgovarajućim međunarodnim propisima te na određene oblike pravosudne suradnje s Republikom Islandom, Kraljevinom Norveškom i Ujedinjenim Kraljevstvom Velike Britanije i Sjeverne Irske, u odnosu na koje se podredno primjenjuje ZPSKS-EU.

U donjoj tablici prikazano je kretanje po vrsti predmeta PS tijekom posljednjih pet godina, odnosno od 2021. do 2025. godine.

Pravosudna suradnja u kaznenim stvarima 2021. – 2025.

	2021.		2022.		2023.		2024.		2025.	
	RH kao država izdavanja	RH kao država izvršenja	RH kao država izdavanja	RH kao država izvršenja	RH kao država izdavanja	RH kao država izvršenja	RH kao država izdavanja	RH kao država izvršenja	RH kao država izdavanja	RH kao država izvršenja
Europski uhidbeni nalog	101	105	88	155	102	167	89	210	83	180
Europski istražni nalog	270	411	286	472	388	521	363	641	477	603
Ostalo	0	151	8	102	16	315	6	94	4	65
UKUPNO	371	667	382	729	506	1003	458	945	567	849

Kao što je iz tablice razvidno, u izvještajnoj 2025. došlo je do povećanja broja predmeta pravosudne suradnje za svega 1 % u odnosu na 2024. godinu. U odnosu na ukupan broj izdanih europskih uhidbenih naloga i europskih istražnih naloga bilježimo povećanje od 24 %, a u odnosu na izvršenje tih oblika pravosudne suradnje smanjenje za 8 %. Iz dostupnih je podataka razvidno kako je u izvještajnoj godini broj izvršenih europskih istražnih naloga i europskih uhidbenih naloga prvi put u padu u

odnosu na razdoblje od 2021. do 2024., i to izvršenih europskih uhidbenih naloga za 14,20 % u odnosu na prethodnu godinu i 6 % u odnosu na istu godinu za izvršene europske istražne naloge. Za to ne nalazimo neki osobit razlog osim činjenice da je nakon ulaska Republike Hrvatske u Šengenski prostor smanjen broj „otkrivenih“ traženih osoba na području nadležnosti županijskih državnih odvjetništava Varaždina, Bjelovara, Rijeke, Pule zbog izostanka graničnih kontrola. S druge strane najveći je broj izvršenih europskih uhidbenih naloga u pograničnim područjima s tzv. trećim državama (Vukovar, Dubrovnik, Slavonski Brod).

Što se tiče izdanih europskih uhidbenih naloga, državna su odvjetništva u izvještajnoj godini izdala 6 % manje tih naloga. S druge strane broj izdanih europskih istražnih naloga veći je u odnosu na 2024. za 31,5 %.

U donjoj tablici prikazano je kretanje broja predmeta PS u 2025. godini po vrsti predmeta te stvarnoj nadležnosti.

Pravosudna suradnja u kaznenim stvarima u 2025. godini

	ODO		ŽDO		USKOK		UKUPNO	
	RH kao država izdavanja	RH kao država izvršenja	RH kao država izdavanja	RH kao država izvršenja	RH kao država izdavanja	RH kao država izvršenja	RH kao država izdavanja	RH kao država izvršenja
Europski uhidbeni nalog	40	0	32	180	11	0	83	180
Europski istražni nalog	383	0	58	603	36	0	477	603
Ostalo	3	1	1	64	0	0	4	65
UKUPNO	427	1	93	846	47	0	567	849

Vezano uz vrstu predmeta potrebno je istaknuti kako je prema izvješćima nižih državnih odvjetništava uočen znatan pad broja "ostalih" predmeta PS, i to za gotovo 30 % u odnosu na prethodnu 2024. godinu. Napominjemo kako se pod „ostalim predmetima“ podrazumijevaju drugi oblici PS poput priznanja i izvršenja naloga za osiguranje imovine, naloga za oduzimanje imovine, presuda kojima su izrečene kazne zatvora ili druge mjere lišenja slobode te odluka o novčanim kaznama.

S obzirom na stvarnu nadležnost, najveći broj europskih uhidbenih naloga izdan je od strane Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu (14), Općinskog državnog odvjetništva u Osijeku (7) i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (11), dok je najveći broj europskih istražnih naloga izdan od strane manjeg Općinskog državnog odvjetništva u Pazinu (45), i to zbog većeg broja okrivljenika koji su strani državljani i zbog potrebe pribave podataka kojima raspolažu strana tijela, Općinskog kaznenog državnog odvjetništva u Zagrebu (42) i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (36).

Time je zadržana razina broja izdanih europskih uhidbenih naloga, ali se bilježi trend povećanja broja izdanih europskih istražnih naloga od strane USKOK-a u odnosu na 2024., i to za 25 %, s time da USKOK i ove godine nije postupao po Uredbi 2018/1805 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o uzajamnom priznanju naloga za zamrzavanje i naloga za oduzimanje u smislu izdavanja Potvrde o zamrzavanju imovine u inozemstvu.

Ukupan broj izdanih europskih istražnih naloga u predmetima općinske nadležnosti (383) veći je od onoga 2024. za 35 %, što ukazuje na to da je on do sada pokazao svoju svrhovitost i kvalitetu te prerastao u standardni oblik prikupljanja dokaza u predmetima s međunarodnim elementom među državama članicama Europske unije.

U odnosu na mjesnu nadležnost potrebno je istaknuti kako je najveći broj europskih uhidbenih naloga izdan na područjima Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu (14), dok je najveći broj europskih istražnih naloga izdan na područjima Županijskoga državnog odvjetništva u Puli-Pola (83) i Županijskoga državnog odvjetništva u Zagrebu (68).

Najveći broj izvršenih europskih uhidbenih naloga, kao i prethodne godine, zabilježen je na području Županijskoga državnog odvjetništva u Vukovaru (52), zatim Županijskog državnog odvjetništva u Slavonskom Brodu (20) te Županijskog državnog odvjetništva u Dubrovniku (18), a koji je broj predmeta uvjetovan zemljopisnim položajem navedenih državnih odvjetništva, odnosno blizinom državne granice s tzv. trećim državama te Županijskog državnog odvjetništva u Velikoj Gorici (23), gdje se nalazi najprometnija zračna luka u Republici Hrvatskoj.

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju, i dalje ima najveći broj predmeta izvršenih europskih istražnih naloga (243), pri čemu se broj izvršenih predmeta smanjio za 4,8 % u odnosu na 2024. godinu. Zabilježen je znatniji porast broja izdanih europskih istražnih naloga u Općinskom državnom odvjetništvu u Zlataru (12), što nominalno nije velika brojka, ali u postotku je to 202 % povećanja.

Ističem da je PS u najvećem dijelu ostvarena i nadalje s pravosudnim tijelima Savezne Republike Njemačke, Republike Austrije, Republike Slovenije, Češke Republike, Francuske Republike, Mađarske, Republike Poljske i Talijanske Republike.

Struktura kriminaliteta u kaznenim predmetima PS ostvarena sa zemljama članicama Europske unije jednaka je kao i prethodnih godina. Uglavnom se radi o kaznenim djelima prijevare, pranja novca, računalne prijevare, krađa, teških krađa, prijevare u gospodarskom poslovanju, neovlaštene proizvodnje i prometa drogama, krivotvorenja isprava i dr. Zabilježen je i povećan broj europskih istražnih naloga zbog kaznenih djela sudjelovanja u zločinačkoj organizaciji i pranja novca, najviše u kombinaciji s predikatnim kaznenim dijelom prijevare ili utaje poreza, te kaznenih djela vezanih uz trgovinu kriptovalutama.

Što se tiče vrste dokaznih radnji zatraženih europskim istražnim nalogima, trendovi se iz prijašnjih godina ne mijenjaju, posebno u pogledu zaprimljenih europskih istražnih naloga kojima se traži provođenje više, međusobno povezanih dokaznih radnji (npr. pribavljanje podataka o vlasniku bankovnog ili drugog financijskog računa, a potom ispitivanje te osobe u svojstvu svjedoka ili okrivljenika).

Generalno nisu zabilježeni veći problemi u izvršavanju i izdavanju instrumenata PS. Ističemo odluku njemačkog pravosudnog tijela o odbijanju izvršenja europskog uhiđenog naloga Općinskog državnog odvjetništva u Varaždinu, pozivajući se na nemogućnost Republike Hrvatske da traženoj osobi u hrvatskom zatvorskom sustavu osigura uvjete smještaja koji su u skladu s člankom 4. Povelje EU-a o temeljnim pravima, iako je Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije zajamčilo ostvarivanje svih traženih smještajnih standarda nakon predaje tražene osobe. Državna odvjetništva ukazuju na probleme koji se povremeno javljaju vezano za brzinu, kvalitetu i troškove prijevoda, što potvrđuje potrebu za imenovanjem licenciranih prevoditelja u državama članicama, a što bi bitno pridonijelo učinkovitosti rada na ovoj vrsti predmeta.

U odnosu na „ostale“ predmete PS potrebno je istaknuti sljedeće predmete priznanja i izvršenja/izdavanja naloga za osiguranje imovine /naloga za oduzimanje imovine:

Županijsko je državno odvjetništvo u Rijeci tijekom izvještajnog razdoblja postupajući po zaprimljenim zahtjevima za osiguranje imovine iz države članice Europske unije u tri navrata nakon pronalaženja imovine na teritoriji Republike Hrvatske dostavilo prijedloge Županijskom sudu u Rijeci za osiguranje imovine te je na navedeni način odlukama Županijskog suda u Rijeci osigurana i zamrznuta imovina u ukupnom iznosu od 703.946,89 EUR.

Povodom zaprimljene potvrde o oduzimanju imovinske koristi izdane od Općinskog suda u Landshutu, SR Njemačka, u postupku zamolbe za preuzimanje izvršenja oduzimanja imovinske koristi Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku pred nadležnim je Županijskim sudom u Osijeku pokrenulo postupak radi priznanja i izvršenja kaznenog naloga Općinskog suda u Landshutu broj: 12 Cs 305 Jss8578/22 od 2. svibnja 2024. te je 15. srpnja 2025. zaprimljena izvršna presuda kojom je određeno priznanje i izvršenje kaznenog naloga Općinskog suda u Landshutu, u dijelu u kojemu je određeno oduzimanje imovinske koristi od osuđenika, o čemu smo izvijestili zemlju izdavateljicu naloga.

Tijekom izvještajne godine Općinsko državno odvjetništvo u Bjelovaru izdalo je dva naloga za osiguranje imovine upućena Republici Litvi, u kojima se tražilo zamrzavanje novčanih iznosa od po 1.750,00 EUR i 2.500,00 EUR na bankovnim računima „Litvanske državne pripadnosti“, zbog sumnje na počinjenje kaznenog djela računalne prijevare iz članka 271. Kaznenog zakona, i to temeljem prethodno zaprimljenih obavijesti Ureda za sprječavanje pranja novca. Kako su navedeni nalozi izdani u prosincu 2025., još uvijek nije zaprimljen odgovor nadležnih pravosudnih tijela Republike Litve.

U Županijskom državnom odvjetništvu u Sisku u izvještajnom razdoblju izdan je jedan nalog za zamrzavanje radi osiguranja imovinskopravnog zahtjeva u iznosu

od 59.803,69 EUR i radi osiguranja oduzimanja imovinske koristi u iznosu od 38.169,05 EUR, odnosno iznosa od ukupno 97.972,74 EUR, u kaznenom predmetu ovog državnog odvjetništva zbog kaznenog djela iz članka 246. stavaka 2. i 1. Kaznenog zakona i članka 256. stavka 1. Kaznenog zakona te je potvrda o zamrzavanju dostavljena Republici Mađarskoj koja je priznala i izvršila potvrdu, odnosno nalog za zamrzavanje.

Na području nadležnosti Županijskog državnog odvjetništva u Puli-Pola u odnosu na nalog za osiguranje imovine u izvještajnom je razdoblju izdana jedna potvrda o zamrzavanju, upućena nadležnom pravosudnom tijelu Savezne Republike Njemačke radi osiguranja oduzimanja imovinske koristi od okrivljenika, zbog kaznenih djela zloporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. KZ/11 i dr., u iznosu od 100.000,00 EUR, i to zabranom otuđenja i opterećenja pokretnina (tri vozila).

Također su u tom državnom odvjetništvu zaprimljena četiri naloga za osiguranje imovine od ukupno 5.459.013,87 EUR, i to tri iz Talijanske Republike i jedan iz Češke Republike, a radi se o dva predmeta u kojima je privremena mjera zatražena u odnosu na bankovne račune (zbog kaznenog djela utaje poreza i kaznenih djela prijevare i pranja novca), u jednom u odnosu na nekretnine (zbog kaznenog djela posebno opasnog zločina nezakonitog rada s igrama na sreću u korist organizirane zločinačke udruge) i u jednom u odnosu na plovilo (zbog kaznenog djela pronevjere). U svim je predmetima podnesen prijedlog sudu za priznanje i izvršenje naloga, a koje je prijedloge sud i prihvatio. Zaprimljen je 1 (jedan) nalog za oduzimanje imovine radi oduzimanja imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom iz Republike Slovenije, zbog kaznenog djela razbojništva, povodom kojeg je sud prijedlog za priznanje i izvršenje prihvatio.

U Županijskom državnom odvjetništvu u Zadru bila su u radu dva predmeta kojima je traženo određivanje privremenih mjera osiguranja oduzimanja imovine ukupne vrijednosti 1.253.401,80 EUR u kojima je od Županijskog suda u Zadru zatraženo priznavanje strane sudske odluke.

Tijekom 2025. u Županijskom državnom odvjetništvu u Šibeniku u dva predmeta zaprimljene su potvrde o zamrzavanju imovine radi osiguranja oduzimanja imovinske koristi ukupne vrijednosti 5.072.889,98 EUR. Tako je zaprimljena potvrda nadležnog tijela Republike Austrije o zamrzavanju imovine (zabranom otuđenja i opterećenja nekretnina) radi osiguranja oduzimanja imovinske koristi, a u odnosu na državljanina Republike Austrije s boravištem u Republici Hrvatskoj zbog kaznenih djela prijevare iz članka 146., teške prijevare iz članka 147. te prijevare putem produljenog kaznenog djela iz članka 148. sve Kaznenog zakona Republike Austrije. U drugom predmetu zaprimljena je Potvrda nadležnog tijela Republike Mađarske o zamrzavanju imovine (privremeno oduzimanje pokretnine – plovila) radi osiguranja oduzimanja imovinske koristi, a u odnosu na državljanina Republike Mađarske čiji se brod nalazi na području nadležnosti ovog državnog odvjetništva, sve zbog kaznenog djela utaje poreza počinjenog u zločinačkom udruženju iz članka 396 stavka 1. točke a. Zakona broj C Kaznenog zakona Republike Mađarske.

U dva predmeta nadležnosti Županijskog državnog odvjetništva u Varaždinu izdane su potvrde o zamrzavanju novca na bankovnom računu, zamrzavanju udjela u

društvu i zapljene potraživanja, kojim je od nadležnih pravosudnih tijela Kraljevine Nizozemske, sve sukladno Uredbi 2018/1805, zatraženo osiguranje novčanih sredstava u ukupnom iznosu od oko 90.000,00 EUR, a koja su vezana uz kazneno djelo pranja novca iz članka 265. stavka 5. u vezi sa stavicama 1. i 3. Kaznenog zakona. Općinsko državno odvjetništvo u Varaždinu u jednom je predmetu izdalo potvrdu o zamrzavanju novca na bankovnom računu, kojim je od nadležnih pravosudnih tijela Savezne Republike Njemačke, sve sukladno Uredbi 2018/1805, zatraženo osiguranje novčanih sredstava u ukupnom iznosu od 679.526,39 EUR, a koja su vezana uz kazneno djelo utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona, što ukupno čini iznos od 763.938,10 EUR.

U 2025. u županijskoj nadležnosti državnog odvjetništva u Splitu u pet predmeta zaprimljena je potvrda o zamrzavanju iz članka 6. Uredbe (EU) 2018/1805 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o uzajamnom priznavanju naloga za zamrzavanje i naloga za oduzimanje, i to u četiri predmeta od Savezne Republike Njemačke i u jednom predmetu od Češke Republike. Tako je Savezna Republika Njemačka tražila u jednom predmetu protiv više fizičkih osoba i jedne pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, zbog kaznenog djela zlouporabe povjerenja i primanja mita u osobito teškom slučaju, privremenu mjeru osiguranja oduzimanja imovinske koristi kojom se zabranjuje osumnjičenom trgovačkom društvu otuđenje ili opterećenje nekretnina tog društva, i to zgrade s dvorištem površine 743 m² u Solinu vrijedne 165.000,00 EUR. U jednom predmetu protiv nepoznatog počinitelja zbog kaznenog djela teške krađe zatražena je privremena mjera osiguranja oduzimanja imovinske koristi od fizičke osobe državljanina Republike Hrvatske kojom se od te osobe privremeno oduzima osobni automobil te zabrana otuđenja ili opterećenja tog osobnog vozila. U jednom predmetu protiv fizičke osobe zbog kaznenog djela nezakonite trgovine opojnim drogama i psihotropnim tvarima zatražena je privremena mjera osiguranja oduzimanja imovinske koristi kojom se zabranjuje okrivljenoj fizičkoj osobi otuđenje ili opterećenje dviju nekretnina – zemljišta u Brelima, površine 1349 m² i 963 m², vrijednosti 4.235.133,00 EUR. U jednom predmetu protiv fizičke osobe zbog kaznenog djela pranja novca zatražena je privremena mjera osiguranja oduzimanja imovinske koristi kojom se određuje zamrzavanje novčanog iznosa od 2.272.090,88 EUR na bankovnom računu u vlasništvu trgovačkog društva kojem je osumnjičena osoba direktor. Češka Republika u jednom je predmetu protiv fizičke osobe zbog kaznenog djela legalizacije dobiti iz kaznene djelatnosti zatražila izdavanje privremene mjere osiguranja oduzimanja imovinske koristi kojom se zabranjuje okrivljeniku ili bilo kojoj drugoj osobi po njegovoj punomoći otuđiti ili opteretiti stan površine 50,33 m² u Omišu.

Iz prethodnih izvještajnih razdoblja u predmetu izvršenja oduzimanja imovine po zahtjevu Kraljevine Nizozemske za kazneno djelo pranja novca u odnosu na oduzimanje novca na bankovnom računu u iznosu od nešto manjem od 600.000,00 EUR realizirana je uplata 50 % naznačenog iznosa u proračun Republike Hrvatske.

U Županijskom državnom odvjetništvu u Zagrebu u 2025. je oformljeno šest predmeta koji se odnose na zaprimljene potvrde o zamrzavanju, od kojih je jedan predmet ustupljen drugom državnom odvjetništvu i jedan predmet koji se odnosi na zaprimljenu potvrdu o oduzimanju, a koje su potvrde izdane temeljem Uredbe (EU) 2018/1805 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o uzajamnom priznanju naloga za zamrzavanje i naloga za oduzimanje. Navedeno predstavlja

neznatno smanjenje za dvije Potvrde o zamrzavanju u odnosu na prošlu 2024. godinu. U navedenim predmetima ukupna procijenjena vrijednost osiguranja imovinske koristi i oduzete imovine iznosi ukupno 18.514.071,73 EUR.

U odnosu na zaprimljene naloge o zamrzavanju imovine oni su izdani od sljedećih država: dva od Talijanske Republike, dva od Republike Slovenije i jedan od Republike Mađarske. Navedeni nalozi za zamrzavanje imovine izdani su zbog kaznenih djela sudjelovanja u zločinačkoj organizaciji i pranja novca, prijevare, pranja novca, sudjelovanja u zločinačkoj organizaciji i utaje poreza te sudjelovanja u zločinačkoj organizaciji i utaje. U četiri izdana naloga za zamrzavanje imovine radilo se o zamrzavanju novčanih sredstava na računima osumnjičenika te u jednom predmetu i o novčanim sredstvima na ime police životnog osiguranja.

Nadalje, u jednom predmetu na temelju zaprimljene potvrde o zamrzavanju i dostavljenog Rješenja suda u Republici Sloveniji kojim se zbog kaznenog djela pranja novca određuje produljenje privremenog osiguranja zahtjeva za oduzimanje imovinske koristi, sud je na prijedlog državnog odvjetništva donio Rješenje kojim se produljuju privremene mjere osiguranja oduzimanja imovinske koristi na način da se stečajnoj masi iza trgovačkog društva ili bilo kome drugome po njihovu ovlaštenju zabranjuje raspolaganje ili opterećenje dionicama drugog trgovačkog društva čiji su imatelji.

U odnosu na zaprimljenu potvrdu o oduzimanju i priležuću pravomoćnu presudu suda u Republici Sloveniji kojom se od osuđenika oduzima iznos od 890,00 EUR, što predstavlja iznos imovinske koristi kod kaznenog djela teške krađe, državno je odvjetništvo sudu podnijelo prijedlog za donošenje presude kojom se na temelju članka 18. navedene Uredbe (EU) 2018/1805 određuje priznanje i izvršenje naloga za oduzimanje imovine od osuđenika, s time da sud još nije donio odluku u vezi s navedenim prijedlogom.

15.3. Suradnja putem EUROJUST-a i Europske pravosudne mreže (EJN)

Prema podacima iz Godišnje izvješća Nacionalnog člana Republike Hrvatske pri EUROJUST-u i zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, brojčani pokazatelji za 2025. pokazuju porast broja predmeta u odnosu na prethodnu 2024. godinu za 3,5 %. Naime, u 2025. zaprimljeno je 347 predmeta, dok je 2024. zaprimljeno 335 predmeta.

Analizom strukture podataka može se primijetiti kako je došlo do značajnih promjena. Naime, značajno je porastao broj zaprimljenih „domaćih zahtjeva“ (tijekom 2024. bilo ih je 52, a u 2025. čak 67, što je povećanje od 28,85 %), a smanjen je broj „stranih zahtjeva“ (tijekom 2024. bilo je 118 zahtjeva, a 2025. bilo ih je 98). Ovo ukazuje na porast broja zahtjeva za pomoć i koordinaciju prema Nacionalnom članu u EUROJUST-u i trend je koji ranije nije bio zabilježen.

Što se tiče država članica Europske unije koje su putem EUROJUST-a zatražile pravnu pomoć, radi se o sljedećim državama članicama: Francuska Republika (6), Talijanska Republika (12), Savezna Republika Njemačka (13), Republika Poljska (6), Belgija (1), Republika Austrija (8), Republika Slovenija (17), Španjolska (3), Republika Bugarska (6), Češka Republika (8), Švedska (3),

Rumunjska (3), Republika Mađarska (2), Grčka (1), Cipar (1), Danska (2), Slovačka (1) i Nizozemska (1). Zanimljivo je kako je pravosuđe Češke Republike jedan predmet otvorilo prema Republici Hrvatskoj s molbom da hrvatski Nacionalni član požuri predmet koji oni imaju u Bosni i Hercegovini, što je i učinjeno.

Od trećih država koje imaju potpisan Sporazum s EUROJUST-om, hrvatskom Nacionalnom članu obratile su se: Republika Srbija (4), Crna Gora (4), Ujedinjeno Kraljevstvo (1), Švicarska (4), Albanija (1) i Norveška (1). Zaprimljen je i zahtjev za pomoć od Bosne i Hercegovine, koja nema potpisan Sporazum s EUROJUST-om, ali su imali u radu predmet koji im je bio žuran.

Pravosudna tijela Republike Hrvatske zatražila su pravnu pomoć putem EUROJUST-a od sljedećih država članica EU: Španjolska (4), Republika Austrija (4), Savezna Republika Njemačka (10), Italija (10), Švedska (1), Rumunjska (1), Francuska Republika (10), Češka Republika (2), Slovačka (2), Republika Slovenija (6), Republika Mađarska (1), Grčka (1), Nizozemska (1) i Republika Poljska (1).

Što se tiče zahtjeva koje je Republika Hrvatska uputila prema „trećim državama“, zatražena je pomoć prema Republici Srbiji (5), prema Bosni i Hercegovini (3), Crnoj Gori (1), Sjevernoj Makedoniji (1), Lihtenštajnu (1), Ukrajini (1) i Monaku (1). Sve te države imaju potpisan Sporazum o suradnji s EUROJUST-om. U jednom predmetu zahtjev je upućen prema Kanadi, koja nema potpisan Sporazum, što je iziskivalo složenu proceduru u cilju dobivanja odobrenja od Ureda za zaštitu osobnih podataka i Kolegija.

Što se tiče strukture zahtjeva zaprimljenih u EUROJUST-u iz Republike Hrvatske najviše ih dolazi od strane općinskih državnih odvjetništava, čak više nego od USKOK-a koji je godinama bio na prvom mjestu. Razlozi za takvo značajno smanjenje odnose se prije svega na broj onih predmeta USKOK-a u kojima se tražilo od pravosudnih tijela Francuske Republike podatke u vezi sa „SKY“ komunikacijom (putem kriptiranih mobilnih uređaja). Početkom 2024. francuske vlasti su sve te podatke organizirali po „nacionalnim paketima“, te su svi podatci dostavljeni državama članicama Europske unije. Stoga je prestala potreba za izdavanjem znatnog broja europskih istražnih naloga, a time i smanjenje broja zahtjeva putem EUROJUST-a.

Nastavlja se prethodno primijećeni porast broja predmeta od strane županijskih državnih odvjetništava za 45 % (2024. bilo je 9 zahtjeva, dok ih je 2025. zaprimljeno 13). Isto tako, nastavlja se i povećanje zahtjeva upućenih od strane općinskih državnih odvjetništava za 74 % (2024. bilo ih je 11, a 2025. zaprimljeno je 19 zahtjeva).

Što se tiče „kataloga“ kaznenih djela u ovim predmetima, radi se uglavnom o sljedećim kaznenim djelima: neovlaštena proizvodnja i promet drogama, zločinačko udruženje, prijevarama, ubojstvo, ratni zločin, pranje novca, zlouporaba položaja i ovlasti – zavodi se i kao „korupcija“, krivotvorenje isprave, krivotvorenje novca, zlouporaba povjerenja u gospodarskom poslovanju, silovanje, krađa, ugrožavanje okoliša otpadom, utaja poreza ili carine, izbjegavanje carinskog nadzora i protuzakonito ulaženje, kretanje i boravak u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma.

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta u izvještajnom je razdoblju u ukupno 19 predmeta posredstvom EUROJUST-a ostvario suradnju s nadležnim pravosudnim tijelima drugih država kroz olakšanu razmjenu informacija i održavanje sastanaka kako bi se osiguralo koordinirano i pravodobno postupanje. Suradnja posredstvom EUROJUST-a također je korištena radi optimiziranja i ubrzanja postupanja povodom izdanih europskih istražnih naloga te europskih uhidbenih naloga. Kao i prethodnih godina, suradnja putem EUROJUST-a u velikoj je mjeri doprinijela brzini i učinkovitosti postupanja u predmetima Ureda.

U izvještajnom je razdoblju u jednom predmetu posredstvom EUROJUST-a nastavljeno sudjelovanje u zajedničkom istražnom timu s više država u okviru kojeg je osigurana i financijska podrška EUROJUST-a.

Putem EUROJUST-a ostvarena je suradnja s nadležnim tijelima više država članica Europske unije: Savezne Republike Njemačke, Francuske Republike, Republike Italije, Kraljevine Španjolske, Republike Slovenije, Češke Republike, Slovačke Republike, Kraljevine Danske, Republike Austrije i Republike Poljske, ali i nadležnim tijelima trećih zemalja, poput Ukrajine. Predmetna suradnja u najvećoj mjeri ostvarena je u predmetima kaznenih djela zločinačkog udruženja (članak 328. Kaznenog zakona) i počinjenja kaznenih djela u sastavu zločinačkog udruženja, pa tako predmetima kaznenih djela neovlaštene proizvodnje i prometa drogama u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329. u vezi s člankom 190. Kaznenog zakona, računalne prijevare u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329. u vezi s člankom 271. Kaznenog zakona), krivotvorenja novca u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329. u vezi s člankom 274. Kaznenog zakona), prijevare u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329. u vezi s člankom 236. Kaznenog zakona) te pranja novca u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329. u vezi s člankom 265. Kaznenog zakona).

Iz rada Općinskog državnog odvjetništva u Dubrovniku izdvaja se predmet zbog kaznenog djela pranja novca iz čl. 265. Kaznenog zakona u kojem je zatražena pomoć putem kontaktne točke Europske pravosudne mreže (EJN) u Kraljevini Španjolskoj i Republici Italiji radi žurnog dostavljanja traženih podataka budući da je u tom predmetu okrivljeniku bio određen istražni zatvor. U drugom predmetu istog državnog odvjetništva požureno je postupanje od nadležnog pravosudnog tijela Kraljevine Nizozemske za ispitivanje jednog svjedoka budući da je istraga u tom predmetu trajala dulje vrijeme.

U ovom izvještajnom razdoblju putem kontaktne točke Europske pravosudne mreže (EJN) zatražena je pomoć u jednom predmetu Općinskog državnog odvjetništva u Puli-Pola, s time da se radilo o traženju informacija o statusu upućene zamolnice za međunarodnu pravnu pomoć, sve s obzirom na znatan vremenski odmak od upućivanja zamolnice. Informacija koja je tražena putem kontaktne točke Europske pravosudne mreže (EJN) ubrzala je postupanje po zamolnici.

Kontaktna točka Europske pravosudne mreže u Županijskom državnom odvjetništvu u Splitu u 13 predmeta postupala je u izradi zahtjeva za dostavu obavijesti nadležnih tijela država članica EU-a o tijeku postupka, dostavi odgovarajuće dokumentacije ili potrebi trajanja određenih mjera, a zaprimala je i

zahtjeve država članica EU-a koje su tražile obavijest o postupanju u predmetima koji su inicirani na njihovo traženje u različitim oblicima pravosudne suradnje.

Zamjenik županijske državne odvjetnice u Varaždinu, imenovan osobom za kontakt s Europskom pravosudnom mrežom u kaznenim stvarima, u ukupno 3 predmeta poduzeo je radnje u svrhu olakšavanja uspostave neposrednih kontakata između domaćih pravosudnih tijela i nadležnih pravosudnih tijela drugih država članica u izvršenju odluka pravosudnih tijela. Uputio je upite u sva 3 predmeta, i to Republici Irskoj u svrhu izvršavanja zamolnice za međunarodnu pravnu pomoć ispitivanjem okrivljenoga, Ujedinjenom Kraljevstvu Velike Britanije i Sjeverne Irske u svrhu izvršavanja zamolnice za međunarodnu pravnu pomoć dostavom rješenja o provođenju istrage i Talijanskoj Republici u svrhu izvršavanja europskog istražnog naloga za pribavljanje bankovnih podataka.

Županijsko državno odvjetništvo u Zadru u izvještajnom je razdoblju zaprimilo putem nacionalnog člana Republike Hrvatske u EUROJUST-u upit nacionalnog člana Češke Republike vezano na mogućnost organiziranja sastanka nastavno na kazneni progon slovačkog državljanina protiv kojega je Županijsko državno odvjetništvo u Zadru vodilo istragu zbog kaznenog djela teškog ubojstva češkog državljanina, nakon čega je organiziran sastanak u Zadru koji je rezultirao izdavanjem europskog istražnog naloga upućenog Češkoj Republici i pribavljanjem dokaza za podizanje optužnice.

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu imalo je u radu 3 predmeta u kojima je izdan europski istražni nalog i u kojima je zatražena pomoć i suradnja EUROJUST-a te kontaktne točke Europske pravosudne mreže (EJN). Pomoć i suradnja EUROJUST-a zatražena je u dva predmeta u kojima su izdani europski istražni nalozi, i to radi njihova prosljeđivanja nadležnim pravosudnim tijelima država izvršiteljica, a koji su izdani prema Francuskoj Republici zbog kaznenog djela pranja novca iz članka 1. i 5. Kaznenog zakona te za Republiku Sloveniju zbog kaznenog djela teške krađe iz članka 229. stavka 2. Kaznenog zakona, a to s obzirom na to da je postupanje po tim europskim istražnim nalogima bilo izrazito žurno.

Općinsko kazneno državno odvjetništvo u Zagrebu imalo je u 2025. jedan predmet u kojemu je zatražena pomoć kontaktne točke Europske pravosudne mreže (EJN-a), i to kod upućivanja europskog istražnog naloga Portugalu zbog kaznenog djela pranja novca iz članka 1. i 5. Kaznenog zakona.

Iz gornjih podataka razvidno je da se u velikom broju slučajeva PS, posebno u odnosu na europske istražne naloge, ostvaruje putem EUROJUST-a i Europske pravosudne mreže, što značajno ubrzava suradnju i skraćuje vrijeme potrebno za njihovo izvršenje. U tom smislu oni i nadalje predstavljaju veliku pomoć i podršku kod izvršavanja i izdavanja europskih istražnih naloga i drugih pravnih instrumenata jer se putem Nacionalnog člana i kontaktne točke naše države u kratkom vremenu mogu dobiti informacije, pojašnjenja i neposredni kontakti od država izdavateljica kao i podatci koji su potrebni za što uspješniju realizaciju europskog istražnog naloga. Nadalje, kod određenih država, posebno Francuske Republike, Republike Austrije i Savezne Republike Njemačke u okviru njihovih veleposlanstava postoje časnici za vezu s kojima se uspostavila jako dobra suradnja, posebno u situacijama kada se u europskim istražnim nalogima traži hitnost ili kada su policijski službenici tih država

prisutni kod provođenja dokaznih radnji koje se provode na teritoriju Republike Hrvatske.

15.3.1. Međunarodna suradnja

Kao i ranijih godina tako su i tijekom 2025. godine dužnosnici Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i podređenih mu državnih odvjetništava sudjelovali u radu niza univerzalnih i regionalnih međunarodnih organizacija, njihovih tijela, projekata i inicijativa, strukovnih međunarodnih organizacija te na polju bilateralne i multilateralne suradnje s međunarodnim pravosudnim tijelima te pravosudnim i drugim institucijama stranih država.

Kad je riječ o međunarodnim organizacijama, državnoodvjetnički dužnosnici sudjelovali su u radu tijela i mreža osnovanih u okviru Europske unije (Povjerenstvo za izbor glavnog europskog tužitelja i europskih tužitelja, Europska pravosudne mreže u kaznenim stvarima – EJP), Vijeća Europe (Moneyval, Odbor stručnjaka za oduzimanje imovinske koristi – PC-RAC), Ujedinjenih naroda (sudjelovanje u pripremi i obrani izvješća Republike Hrvatske po Univerzalnog periodičkom pregledu ljudskih prava UN-a) te OECD (sudjelovanje na sastancima i pripremi izvješća za Radnu skupinu OECD-a protiv podmićivanja). Uz navedeno, državnoodvjetnički su dužnosnici sudjelovali i u radu Regionalne antikorupcijske inicijative (RAI) u svojstvu njezina predsjednika te Međunarodnog udruženja tužitelja (IAP) u svojstvu člana izvršnog odbora.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske bilo je suorganizator s Programom Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) Regionalne konferencije tužitelja o suradnji u procesuiranju ratnih zločina održane početkom rujna 2025. uz financijsku potporu Europske unije i Ujedinjenog Kraljevstva. Tijekom konferencije, Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske održao je bilateralni sastanak s Glavnim tužiteljem Ureda tužiteljstva Međunarodnog rezidualnog mehanizma za kaznene sudove.

Isto tako, Glavni je državni odvjetnik sa suradnicima sudjelovao u radu Regionalnog sastanka u organizaciji Ureda europskog javnog tužitelja održanog u svibnju 2025. u Republici Hrvatskoj.

U cilju unaprjeđenja međunarodne suradnje u 2025. godini predstavnici USKOK-a sudjelovali su na Regionalnom sastanku specijaliziranih tužitelja za organizirani kriminal i korupciju Zapadnog Balkana.

Uz takvu multilateralnu pravosudnu suradnju predstavnici državnog odvjetništva održali su i bilateralne sastanke. Pa su tako održali sastanak s predstavnicima Ureda ICHIP-a (*International Computer Hacking and Intellectual Property*), programa Ministarstva pravosuđa u Veleposlanstvu SAD-a u Republici Hrvatskoj, sastanak sa službenicima za istrage Agencije domovinske sigurnosti SAD-a i Veleposlanstva SAD-a u Republici Hrvatskoj te sastanak s delegacijom specijalnog tužiteljstva Španjolske.

U studenome 2025. državnoodvjetnički dužnosnici Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i USKOK-a primili su izaslanstvo Ukrajine, sastavljeno od predstavnika pravosudne i izvršne vlasti, posebice Ministarstva pravosuđa, sudstva i

tužiteljstva, u okviru njihova studijskog posjeta institucijama Republike Hrvatske, u sklopu projekta "Potpora vladavini prava i EU integracijskim reformama u Ukrajini".

U okviru EJTN-ova Programa projektno osnovanih razmjena održana je višednevna regionalna razmjena u građansko-upravnom pravnom području između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Državnog odvjetništva Republike Slovenije.

Tijekom izvještajne godine ostvarena je i bilateralna suradnja Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske s čelnicima državnih tužiteljstava iz drugih država. Tako je tijekom 2025. godine Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske održao sastanke s Vrhovnim državnim tužiocem Crne Gore, Glavnim tužiteljem Specijalnog tužilaštva Republike Kosovo, Glavnim tužiteljem Tužiteljstva Bosne i Hercegovine, Glavnom državnim tužiteljicom Republike Slovenije i Glavnom državnim tužiteljicom Republike Austrije.

15.3.2. Suradnja s Uredom zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava

Sukladno članku 10. Uredbe o Uredu zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava (Narodne novine broj 18/12 i 84/18) sva državna tijela, pa tako i državno odvjetništvo, dužna su surađivati sa zastupnikom i njegovim Uredom, omogućiti mu nesmetan rad te mu učiniti dostupnim sve relevantne činjenice i isprave potrebne za uredno obavljanje poslova zastupanja pred Europskim sudom za ljudska prava (dalje u tekstu: ESLJP). Osim toga, u postupcima izvršenja presuda ESLJP-a u kojima je protiv Republike Hrvatske kao tužene države utvrđena povreda nekog od prava zajamčenih Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija), državno odvjetništvo dužno je obavijestiti Ured zastupnika o mogućim mjerama izvršenja iz svoje nadležnosti i surađivati sa zastupnikom u konačnom utvrđivanju prikladnih mjera izvršenja i njihovoj implementaciji.

Tijekom izvještajnog razdoblja Državno odvjetništvo Republike Hrvatske na traženje Ureda zastupnika dostavilo je četiri očitovanja o postupanju državnog odvjetništva u građanskim predmetima pred domaćim sudovima, u kojima je nadležno državno odvjetništvo zastupalo Republiku Hrvatsku, kao i relevantnu dokumentaciju. U podnesenim zahtjevima podnositelji su istaknuli povredu članka 8. Konvencije (pravo na dom), povredu 3. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (povreda zabrane ponižavajućeg postupanja, zbog neodgovarajućih uvjeta smještaja u zatvorskim ustanovama), članka 6. Konvencije (pravo na pošteno suđenje) te povredu članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju (pravo na mirno uživanje vlasništva).

Nadalje, u izvještajnom razdoblju, vezano za kaznene predmete, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske na traženje Ureda zastupnika dostavilo je osam očitovanja povodom pokrenutih postupaka pred ESLJP-om po zahtjevima fizičkih osoba protiv Republike Hrvatske zbog navodnih povreda članka 5. Konvencije (pravo na slobodu i sigurnost), članka 6. Konvencije (pravo na pošteno suđenje), članka 7. Konvencije (nema kazne bez zakona) i članka 1. Protokola 1 uz Konvenciju (pravo na mirno uživanje vlasništva).

Postupci koji su pokrenuti pred ESLJP-om često su dugotrajni pa se tijekom njihova trajanja razvija kontinuirana suradnja između Ureda zastupnika i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske te se po potrebi dostavljaju dodatna očitovanja i relevantna dokumentacija, osobito u slučaju bitnih promjena i prikupljenih novih saznanja u postupcima pred nadležnim državnim odvjetništvima za koje se procijeni da su od važnosti za zastupanje Republike Hrvatske u predmetima koji su u tijeku pred ESLJP-om. Stoga je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske na traženje Ureda zastupnika ili na vlastitu inicijativu dostavilo u izvještajnom razdoblju dodatna očitovanja u tri predmeta koja se tiču građanskih postupaka, kao i tri dodatna očitovanja koja se odnose na kaznene predmete.

Sukladno članku 46. Konvencije, svaka država u odnosu na koju je ESLJP utvrdio povredu dužna je izvršiti presudu, a kroz postupak nadzora izvršenja tih presuda, koji provodi Odbor ministara Vijeća Europe, utvrđuju se konkretne radnje koje se na domaćoj razini mogu poduzeti kako bi se adekvatno ispravila određena povreda ljudskih prava. Stoga Državno odvjetništvo Republike Hrvatske posvećuje posebnu pozornost analiziranju konačnih presuda ESLJP-a protiv Republike Hrvatske u kojima je utvrđena povreda konvencijskog prava zbog propusta u postupanju državnog odvjetništva na domaćoj razini. Osim toga, u takvim slučajevima, na traženje Ureda zastupnika, državno odvjetništvo kroz preliminarne upitnike dostavlja svoje prijedloge vezano za poduzimanje prikladnih individualnih i općih mjera kojima se nastoji osigurati otklanjanje povrede u konkretnom predmetu i osiguranje da se takve povrede ne ponavljaju u sličnim situacijama. S tim u vezi tijekom izvještajnog razdoblja Državno odvjetništvo Republike Hrvatske dostavilo je Uredu zastupnika ukupno šest preliminarne upitnika (dva za građanske i upravne predmete te četiri za kaznene predmete).

Osim toga, za vrijeme trajanja postupaka nadzora nad izvršenjem presuda ESLJP-a protiv Republike Hrvatske Državno odvjetništvo Republike Hrvatske redovito dostavlja Uredu zastupnika obrazložene podneske u kojima obavještava o napretku i rezultatima državnoodvjetničkih radnji potrebnih za učinkovito izvršenje pojedinih presuda ESLJP-a, a čije je provođenje započeto tijekom ranijih izvještajnih razdoblja.

Također, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske po potrebi daje sugestije ili primjedbe na nacrt akcijskog plana ili akcijskog izvješća koje mu dostavi Ured zastupnika te u okviru svoje nadležnosti sudjeluje u poduzimanju mjera izvršenja, a ujedno dva predstavnika Državnog odvjetništva Republike Hrvatske sudjeluju u Stručnom savjetu za izvršenje presuda i odluka ESLJP-a.

U odnosu na problematiku izvršenja presuda ESLJP-a, u izvještajnom razdoblju održan je sastanak predstavnika Državnog odvjetništva Republike Hrvatske s izaslanstvom Vijeća Europe iz Odsjeka za izvršenje presuda i odluka Europskog suda za ljudska prava Vijeća Europe, na kojem su prisustvovali i predstavnici Ureda zastupnika. Tema razgovora ponajprije su bile opće mjere koje državno odvjetništvo poduzima za potrebe izvršenja pojedinih presuda ESLJP-a u kojima je utvrđena povreda prava na učinkovitu istragu, osobito u predmetima u kojima se kao žrtve pojavljuju migranti, pri čemu je istaknut napredak u provođenju temeljitih, ažurnih i neovisnih kaznenih istraga od strane nadležnih državnih odvjetništava u takvim

predmetima. Poseban naglasak stavljen je na presudu ESLJP-a *M.H. i dr. protiv Hrvatske* iz 2021., koja se odnosi na migrante, jer se izvršenje te presude nalazi u pojačanom nadzoru Odbora ministara Vijeća Europe.

U pogledu grupe presuda *Statileo protiv Hrvatske*, koje se odnose na povredu prava vlasništva najmodavaca, odnosno vlasnika stanova u kojima su smješteni zaštićeni najamnici, a čije je izvršenje koje je trajalo od 2014. tijekom prethodnih izvještajnih razdoblja bilo u pojačanom nadzoru Odbora ministara Vijeća Europe, ističe se da je krajem 2025. uspješno zatvoren nadzor nad izvršenjem tih presuda, s obzirom na to da su sve poduzete mjere izvršenja ocijenjene učinkovitima.

Tijekom izvještajnog razdoblja nastavljeno je održavanje radnih sastanaka između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ureda zastupnika te Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, u vezi s izvršenjem presuda ESLJP-a u kojima je utvrđena povreda prava uhićenih osoba i osoba koje izdržavaju kaznu zatvora zbog neodgovarajućih, odnosno ponižavajućih uvjeta u hrvatskim zatvorima, kao i u vezi s predmetima ove vrste u odnosu na koje su u tijeku postupci pred ESLJP-om.

Održavanje ovakvih sastanaka doprinosi boljem razumijevanju specifičnih povreda utvrđenih od strane ESLJP-a, konkretiziranju mogućih mjera izvršenja u okviru nadležnosti pojedinih tijela na domaćoj razini te poduzimanju konkretnih mjera izvršenja, sve s ciljem popravljanja i sprječavanja daljnjih sličnih povreda.

Sukladno Zakonu o državnom odvjetništvu (Narodne novine, broj 67/18, 21/22 i 136/25) u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske i u županijskim državnim odvjetništvima određene su osobe za praćenje sudske prakse ESLJP-a koje pružaju pomoć u pravilnoj primjeni propisa i sudske prakse ESLJP-a relevantne za rad državnog odvjetništva, a radi kvalitetnog i pravilnog zastupanja Republike Hrvatske, odnosno postupanja i rada u konkretnim predmetima. Voditelj Odsjeka za međunarodnu pravnu pomoć i suradnju Državnog odvjetništva Republike Hrvatske održao je u prosincu 2025. sastanak s državnoodvjetničkim dužnosnicima koji su u svojim županijskim državnim odvjetništvima određeni kao osobe za praćenje europskih propisa i sudske prakse Suda Europske unije i ESLJP-a. Na sastanku su razmotrene recentne odluke ESLJP-a i Suda Europske unije te njihov utjecaj na rad državnog odvjetništva, s osobitim naglaskom na izazove u izvršenju presude ESLJP-a *Radelić protiv Hrvatske*, koja je postala konačna u rujnu 2025. godine.

Imajući u vidu da je sudska praksa ESLJP-a sastavni dio sustava Konvencije koju je u svom svakodnevnom radu u obvezi primjenjivati i državno odvjetništvo, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske redovito obavještava niža državna odvjetništva o svim važnijim presudama i odlukama ESLJP-a koje su od važnosti za rad državnog odvjetništva u građansko-upravnim i kaznenim predmetima, kao i o drugim objavljenim bitnim publikacijama Ureda zastupnika.

Kako je za potpuno i pravilno razumijevanje konvencijskih standarda nužno stalno stručno usavršavanje u tom području, savjetnici i dužnosnici u državnim su odvjetništvima u 2025. sudjelovali na više radionica u organizaciji Pravosudne akademije na temu konvencijskog prava.

Ujedno, na Stručnom skupu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, kaznenih odjela, obrađena je tema „Recentna praksa Europskog suda za ljudska prava s naglaskom na pozitivna postupanja državnih odvjetništava u provođenju učinkovite istrage“, dok je na Stručnom skupu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, građansko-upravnih odjela, jedna od izloženih i raspravljenih bila i tema „Sudska praksa Vrhovnog suda Republike Hrvatske u predmetima suđenja u razumnom roku i pregled najvažnijih odluka ESLJP-a donesenih nakon 1. listopada 2024. u odnosu na Republiku Hrvatsku“.

Na predmetnim stručnim skupovima naglašena je potreba za dobrom suradnjom s Uredom zastupnika i dostavljanjem kvalitetnih očitovanja za potrebe dijela postupka pred ESLJP-om u kojem se odlučuje o osnovanosti određenog zahtjeva podnesenog protiv Republike Hrvatske, ali i u fazi nadzora nad izvršenjem presuda ESLJP-a u kojima je utvrđena povreda koja ulazi u nadležnost Državnog odvjetništva.

15.4. Suradnja na temelju Protokola/Memoranduma

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske s nizom tužiteljskih organizacija drugih država ima potpisane protokole, odnosno sporazume o državnoodvjetničkoj suradnji.⁷ Temeljna svrha tih sporazuma razmjena je podataka potrebnih za kazneni progon počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, organiziranog kriminala i drugih oblika teškog kriminala. Ti instrumenti tužiteljske suradnje služe isključivo za pribavljanje obavijesti i podataka koji imaju spoznajnu, ali ne i dokaznu snagu.

Njih su državna odvjetništva 2025. godine primjenjivala gotovo isključivo u radu na predmetima ratnih zločina i predmetima organiziranog kriminala. Stoga su ih primjenjivali USKOK i četiri županijska državna odvjetništva (u Osijeku, Rijeci, Splitu i Zagrebu) specijalizirana za progon počinitelja kaznenih djela ratnih zločina. Iznimka je Općinsko državno odvjetništvo u Splitu koje je u jednom predmetu na temelju takvog sporazuma ostvarilo suradnju s Republičkim javnim tužilaštvom Republike Srpske.

⁷ Sporazum o suradnji između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ureda glavnog tužitelja Republike Azerbajdžan, Memorandum o suglasnosti Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ureda glavnog tužitelja Egipta, Protokol Državnog odvjetništva Republike Hrvatske s Tužiteljstvom Bosne i Hercegovine o suradnji u progonu počinitelja ratnih zločina, Memorandum o suradnji Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Generalnog tužiteljstva Ruske Federacije, Sporazum o suradnji Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Vrhovnog tužilaštva Republike Koreje, Sporazum Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Vrhovnog državnog tužilaštva Crne Gore o suradnji i progonu počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida, Sporazum Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije o suradnji u progonu počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida, Protokol Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Tužiteljstva/Tužilaštva Bosne i Hercegovine o suglasnosti u ostvarivanju međusobne suradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala, Memorandum Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Vrhovnog državnog tužioca Republike Crne Gore o suglasnosti u ostvarivanju i unaprjeđenju međusobne suradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala, Memorandum Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Republičkog javnog tužilaštva i Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije o suglasnosti u ostvarivanju i unaprjeđenju međusobne suradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala, Memorandum o Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Odjela za ratne zločine protiv čovječnosti i ratne zločine Ministarstva pravosuđa Kanade suglasnosti o provedbi i promicanju uzajamne suradnje u pogledu ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida.

Inače, sva su ta državna odvjetništva tijekom 2025. godine na temelju sporazuma postupala u 20 predmeta, odnosno tražila postupanje u njih 16, i to od nadležnih tužiteljstava Bosne i Hercegovine, odnosno Republike Srbije.

Suradnja hrvatskih državnih odvjetništava na temelju tužiteljskih sporazuma u predmetima organiziranog kriminala i predmetima za kaznena djela iz redovite nadležnosti s naprijed navedenim državama ocjenjuje se kao ažurna i kvalitetna. Kad je, pak, riječ o suradnji radi progona počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, o tome je opširnije izloženo u dijelu 12.1. ovog Izvješća.

15.5. Suradnja s Uredom europskog javnog tužitelja (EPPO)

Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939 o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja (dalje u tekstu: Uredba o EPPO-u) od 20. studenoga 2017. (Službeni list EU L 283/1 od 31. listopada 2017.), osnovan je Ured europskog javnog tužitelja (dalje u tekstu: EPPO – *European Public Prosecutor Office*) kao neovisno pravosudno tijelo Europske unije zaduženo za kazneni progon počinitelja kaznenih djela protiv financijskih interesa Europske unije određenih Direktivom (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima te kaznenih djela koja su s njima neodvojivo povezana (dalje u tekstu: PIF Direktiva).

EPPO je započeo s radom 1. lipnja 2021. sukladno Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2021/856 od 25. svibnja 2021. (Službeni list EU L 188/100 od 28. svibnja 2021.) i time postao funkcionalan u izvršavanju svoje nadležnosti sada u 24 sudjelujuće države članice Europske unije: Austriji, Belgiji, Bugarskoj, Cipru, Češkoj, Finskoj, Francuskoj, Grčkoj, Hrvatskoj, Italiji, Litvi, Luksemburgu, Malti, Nizozemskoj, Njemačkoj, Portugalu, Rumunjskoj, Slovačkoj, Sloveniji, Španjolskoj, Latviji, Estoniji, Poljskoj i Švedskoj.

U Republici Hrvatskoj Zakonom o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2017/1939 o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) (Narodne novine broj 146/2020, dalje u tekstu: Zakon o provedbi Uredbe) ustrojen je Odjel delegiranih europskih tužitelja koji djeluje u sastavu Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (USKOK-a) kroz koji se osigurava kadrovska (službenici i namještenici koji isključivo rade za potrebe EPPO-a) i tehnička opremljenost za rad EPPO-a u Republici Hrvatskoj.

Odnos EPPO-a i nacionalnih tijela kaznenog progona utemeljen je na načelu lojalne suradnje i Uredbom propisanom sustavu (po)dijeljene nadležnosti (*shared competence*) između EPPO-a i nacionalnih tužiteljskih tijela u suzbijanju kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, uz pravo EPPO-a na preuzimanje predmeta (*right of evocation*).

Nadležnost EPPO-a (materijalna) određena je člankom 22. i člankom 25. stavak 2. i 3. Uredbe.

Člankom 22. stavak 1. Uredbe o EPPO-u propisano je da je EPPO nadležan za kaznena djela koja utječu na financijske interese Unije koja su predviđena u PIF Direktivi kako je provedena u nacionalnom pravu, bez obzira na to bi li se to kažnjivo postupanje nacionalnim pravom moglo kvalificirati kao druga vrsta kaznenog djela. U pogledu kaznenih djela iz članka 3. stavka 2. točke (d) Direktive (prijevara koja štetno utječe na financijske interese Unije, u odnosu na prihod koji proizlazi iz vlastitih sredstava na temelju PDV-a kažnjivom se smatra svaka radnja ili propuštanje koji su počinjeni u prekograničnim sustavima prijevara), EPPO je nadležan samo ako su radnje ili propuštanja počinjeni s namjerom povezani s državnim područjem dviju ili više država članica i ako su uzrokovali ukupnu štetu od najmanje 10 milijuna eura.

Stavkom 2. istog članka Uredbe propisano je da je EPPO nadležan i za kaznena djela u vezi sa sudjelovanjem u zločinačkoj organizaciji ako je u središtu kriminalnih aktivnosti takve organizacije počinjenje nekog od kaznenih djela iz stavka 1., kao i za svako drugo kazneno djelo koje je neodvojivo povezano s kažnjivim djelom iz stavka 1. (stavak 3. Uredbe).

S druge strane EPPO ni u kojem slučaju nije nadležan za kaznena djela povezana s nacionalnim izravnim porezima, uključujući kaznena djela koja su s njima neodvojivo povezana (stavak 4. Uredbe).

U pogledu nadležnosti valja istaknuti odredbu članka 25. stavak 2. kojim je ograničena nadležnost EPPO-a na način da ako je kaznenim djelom iz članka 22. Uredbe prouzročena ili bi mogla biti prouzročena šteta financijskim interesima Unije u iznosu manjem od 10.000,00 EUR, EPPO može izvršavati svoju nadležnost samo ako predmet ima posljedicu na razini Unije zbog koje je potrebno da EPPO provede istragu ili ako postoje razlozi za sumnju da su kazneno djelo počinili dužnosnici ili drugi službenici Unije ili članovi institucija Unije.

Također treba istaknuti kako je odredbama članka 25. stavka 3. a) i b) Uredbe propisano da se EPPO uzdržava od izvršenja svoje nadležnosti u pogledu svih djela iz njegove materijalne nadležnosti ako je najviša sankcija predviđena nacionalnim pravom jednaka ili blaža od sankcije za neodvojivo povezano kazneno djelo, osim ako se tim kaznenim djelom doprinijelo počinjenju kaznenog djela iz materijalne nadležnosti EPPO-a. Jednako tako, EPPO ne izvršava svoju nadležnost ako šteta prouzročena ili bi mogla biti prouzročena financijskim interesima Unije kaznenim djelom iz materijalne nadležnosti EPPO-a nije veća od štete drugoj žrtvi.

U svrhu ostvarenja načela lojalne suradnje ističe se važnost postupanja sukladno odredbama članka 24. stavaka 1. i 2. te stavka 8. Uredbe o obvezi međusobnog izvješćivanja bez nepotrebne odgode od strane nadležnih tijela država članica o svakom kažnjivom postupanju ili kaznenom djelu u pogledu kojeg bi EPPO mogao izvršavati svoju nadležnost, ali i od strane EPPO-a ako sazna za moguće počinjenje kaznenog djela izvan njegove nadležnosti.

Tako su u skladu s odredbom članka 24. stavaka 1. i 2. Uredbe nadležna tijela država članica dužna obavijestiti EPPO o svakom kažnjivom postupanju na štetu financijskih interesa EU-a počinjenih nakon 20. studenoga 2017., koje je moguće podvesti pod članak 22. i članak 25. stavke 2. i 3. Uredbe.

S druge strane, u skladu s odredbom članka 24. stavka 8. Uredbe, ako EPPO sazna za moguće počinjenje kaznenog djela koje je izvan njegove nadležnosti, bez nepotrebne odgode o tome obavješćuje nadležno nacionalno tijelo te mu prosljeđuje sve relevantne dokaze. Pored toga, člankom 25. stavkom 5. Uredbe propisano je da EPPO bez nepotrebne odgode obavješćuje nadležna nacionalna tijela o svakoj odluci o izvršavanju svoje nadležnosti ili uzdržavanju od njezina izvršavanja. Nadalje, prema članku 26. stavku 7. Uredbe EPPO je dužan bez nepotrebne odgode obavijestiti nacionalno tijelo o svakoj odluci o pokretanju istrage.

Budući da je Uredbom propisana uska materijalna i vremenski ograničena nadležnost EPPO-a, državna odvjetništva imaju u radu predmete formirane povodom sumnje na počinjenje kaznenih djela kojima je došlo i do ugroze financijskih interesa EU-a.

Kao i prethodne, i ovu izvještajnu godinu obilježila je intenzivna komunikacija između EPPO-a i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske kao centralnog tijela unutar državnoodvjetničke organizacije zaduženog za komunikaciju sukladno odredbama Zakona o provedbi Uredbe o EPPO-u.

Tijekom 2025. godine u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske formirano je 113 predmeta (u odnosu na 123 predmeta u 2024. godini te 115 predmeta u 2023. godini) koji se odnose na moguću nadležnost EPPO-a, odnosno suradnju s EPPO-om. Radi se o predmetima koji su osnovani povodom obavijesti redovnih državnih odvjetništava i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta dostavljenih Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske sukladno uputi Državnog odvjetništva Republike Hrvatske (kojom su jasno propisani kriteriji o obvezi obavješćivanja EPPO-a prema Uredbi, struktura te obavijesti, kao i obveza državnih odvjetništava da kontinuirano provode analizu svih predmeta iz moguće nadležnosti EPPO-a), kao i predmetima formiranim povodom informacija dostavljenih Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske od strane EPPO-a i njihova traženja informacija od Državnog odvjetništva Republike Hrvatske te informacija – podnesaka zaprimljenih od drugih podnositelja.

Redovna državna odvjetništva i Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta tijekom 2025. godine dostavili su Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske obavijesti o formiranju 23 predmeta (u odnosu na 34 predmeta iz prethodne izvještajne godine, odnosno 18 predmeta u 2023. godini) koji bi se odnosili na moguću nadležnost EPPO-a, od čega su 22 predmeta (u odnosu na njih 26 u 2024. godini, odnosno 12 predmeta u 2023. godini) dostavljeni EPPO-u po propisanoj proceduri radi provođenja postupka verifikacije. U odnosu na jednu dostavljenu obavijest provedenom analizom od strane Državnog odvjetništva Republike Hrvatske utvrđeno je kako nisu ispunjeni uvjeti iz Uredbe, pa je rad na tom predmetu nastavilo nadležno državno odvjetništvo uz obvezu dostavljanja podataka o postupanju u tom slučaju.

Povodom 22 dostavljene obavijesti o predmetima iz moguće nadležnosti EPPO-a, EPPO je donio odluku o preuzimanju 12 predmeta, dok je u odnosu na 10 predmeta donio odluku o njihovom nepreuzimanju. U predmetima koje EPPO nije preuzeo nadležna državna odvjetništva nastavila su s postupanjem, uz obvezu da, sukladno članku 27. stavku 7. Uredbe, izvijeste EPPO ako se tijekom izvida prikupe

dokazi i nove činjenice koje bi EPPO-u mogle dati razloge za preispitivanje svoje odluke o nepreuzimanju predmeta.

Pored toga, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u 5 je predmeta zaprimljene prijave, odnosno informacije neposredno ustupilo EPPO-u na nadležno postupanje budući da se očito radilo o predmetima iz materijalne nadležnosti EPPO-a po kojima državna odvjetništva nisu postupala (primjerice, u slučajevima kada su pojedine institucije podnijele prijave ili dostavile informacije Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske umjesto EPPO-u).

U odnosu na informacije – prijave drugih podnositelja (najvećim dijelom fizičkih osoba, često i anonimne), Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u pravilu ih dostavlja na postupanje nadležnim državnim odvjetništvima, koja, ako po izvršenim provjerama i izvidima utvrde da se radi o predmetima iz moguće nadležnosti EPPO-a, Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske dostavljaju obavijest po članku 24. stavku 2. Uredbe.

Tijekom izvještajne 2025. godine Državno odvjetništvo Republike Hrvatske povodom traženja EPPO-a dostavilo je informacije u 4 predmeta, dok je EPPO sukladno članku 24. stavak 8. Uredbe Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske dostavio zaprimljene prijave – informacije za koje su ocijenili kako nisu u njihovoj nadležnosti, povodom kojih je formirano 55 predmeta (u odnosu na 49 predmeta u 2024. godini te 71 predmet u 2023. godini) koje su dostavljene na postupanje nadležnim državnim odvjetništvima, osim u slučajevima kada su nadležna državna odvjetništva već postupala po identičnim prijavama, odnosno kada su po svom sadržaju očito nepodobne za postupanje.

Nadalje, EPPO je, sukladno odredbi članka 26. stavka 7. Uredbe, dostavio obavijest o pokretanju istrage u 13 predmeta, dok je prethodne 2024. godine dostavio 21 obavijest, a 2023. godine dostavio 19 takvih obavijesti.

Pored toga, EPPO je tijekom 2025. godine dostavio 9 obavijesti o nepokretanju istrage.

U jednom je predmetu na zahtjev EPPO-a dana suglasnost po članku 25. stavku 4. Uredbe za vođenje istrage koju EPPO može voditi samo na temelju suglasnosti Državnog odvjetništva Republike Hrvatske budući da se radi o predmetu u kojem šteta pričinjena nacionalnim sredstvima višestruko premašuje iznos štete financijskim interesima EU-a, a radilo se o kaznenom djelu utaje poreza ili carine iz članka 256. stavka 1., 3. i 4. Kaznenog zakona/11 s međunarodnim elementom počinjenim ilegalnim unosom trošarinske robe (cigareta) na područje Republike Hrvatske. Nadalje, u tri predmeta takva suglasnost za vođenje istrage EPPO-u nije dana, a na temelju ocjene okolnosti svakog pojedinog predmeta, dok u jednom predmetu zbog procesnih razloga propisanih Uredbom (člankom 27. stavkom 7. Uredbe), odnosno činjenice da je nadležno državno odvjetništvo u predmetu okončalo istragu i podiglo optužnicu, nije došlo do preuzimanja istrage od strane EPPO-a. U svim ovim predmetima također se radilo o kaznenim djelima utaje poreza ili carine iz članka 256. KZ/11 vezano za ilegalni promet trošarinskom robom (cigaretama) na području Republike Hrvatske.

Komunikacija između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i EPPO-a je profesionalna i odvija se razmjenom informacija po propisanoj proceduri, ali i kroz neposredne kontakte i održavanjem konzultativnih sastanaka.

Zaključno se može navesti da se i tijekom 2025. godine suradnja između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i EPPO-a ostvaruje sukladno Uredbi o EPPO-u, Zakonu o provedbi Uredbe i Zakonu o kaznenom postupku.

16. Nadzor nad radom i postupanjem nižih državnih odvjetništava

16.1. Vrste nadzora

Stručno, kvalitetno, ažurno i ujednačeno postupanje državnih odvjetništava nužno je za uspješno i pravilno funkcioniranje državnih odvjetništava. Zakonit, pravilan i pravodoban rad pojedinih državnih odvjetnika, zamjenika državnih odvjetnika te državnoodvjetničkih savjetnika bitan je preduvjet za predlaganje imenovanja novih državnih odvjetnika i zamjenika, za njihovo napredovanje, ali i razrješenje u onim slučajevima kada je to nužno kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje državnog odvjetništva. Stoga se u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, ali i u nižim državnim odvjetništvima, iznimna važnost pridaje nadzornoj djelatnosti, koja se provodi kroz razne vidove praćenja rada, pregleda rada te kontrole ispravnosti i zakonitosti rada.

Zbog važnosti ove aktivnosti, u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, u Uredu Glavnog državnog odvjetnika, ustanovljen je Odsjek za unutarnji nadzor, koji provodi nadzor nad radom nižih državnih odvjetništava, prati njihov rad kroz mjesečna i godišnja izvješća, vodi mjesečnu i godišnju statistiku, koordinira i sudjeluje u pregledima cjelokupnog rada područnih državnih odvjetništava te se skrbi o stručnom usavršavanju dužnosnika i drugih zaposlenika. U slučaju uočenih poremećaja u radu državnih odvjetništava Odsjek za unutarnji nadzor provodi izvanredne potpune ili djelomične preglede rada tih odvjetništava radi utvrđivanja i otklanjanja uzroka koji su doveli do poremećaja u radu. Odsjek za unutarnji nadzor prati rad županijskih državnih odvjetništava u vezi s nadzorom i pregledom općinskih državnih odvjetništava i vođenjem godišnje i mjesečne evidencije o radu državnih odvjetništava te na osnovi praćenja rada i pregleda državnih odvjetništava Odsjek za unutarnji nadzor daje prijedloge Glavnom državnom odvjetniku Republike Hrvatske za poboljšanje rada državnih odvjetništava općenito i rješavanje teškoća u radu pojedinih državnih odvjetništava. Konačno, Odsjek za nadzor Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, sukladno članku 28.a Zakona o uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, postupi po prigovorima podnositelja prijave protiv odluke Kolegija Ureda, koji je njihov prigovor na rješenje o odbačaju ocijenio neosnovanim.

Polazeći od zakonom propisanog hijerarhijskog ustroja državnog odvjetništva, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske posebno nadzire, prati i usmjerava rad nižih državnih odvjetništava te provodi preglede rada županijskih državnih odvjetništava i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, a po potrebi i preglede rada općinskih državnih odvjetništava, dok županijska državna odvjetništva obavljaju preglede rada i nadziru rad podređenih općinskih državnih odvjetništava.

Značajan dio nadzorne funkcije ostvaruje se i kroz preglede rada pojedinih državnih odvjetnika, zamjenika ili savjetnika prilikom prijave na oglas za premještaj ili za imenovanje na mjesto državnog odvjetnika ili zamjenika državnog odvjetnika.

Iznimno važan segment praćenja rada nižih državnih odvjetništava predviđen je i Zakonom o državnom odvjetništvu, koji propisuje obvezu nižih državnih odvjetništava da višem državnom odvjetništvu, odnosno Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske dostavlja izvješća o radu na posebno važnim i složenim predmetima.

Osim toga, uvid u cjelokupan rad na pojedinačnom predmetu ostvaruje se i kroz rad na drugostupanjskim predmetima, koji se osnivaju temeljem podnesenih žalbi državnog odvjetnika ili okrivljenika i odgovora na žalbu protiv presude i drugih odluka prvostupanjskih sudova, kao i putem rada na predmetima povodom izvanrednih pravnih lijekova, a posebno zahtjeva za zaštitu zakonitosti. Na taj način više državno odvjetništvo stječe cjelovit uvid u rad na predmetu, upoznaje se s eventualnim nedostacima i propustima u radu te o uočenom izvješćuje niže državno odvjetništvo.

Jedan od važnih oblika nadzora i praćenja rada, s naglaskom na brojčane pokazatelje, provodi se i kroz izradu i dostavljanje mjesečnih, tromjesečnih i godišnjih statističkih izvješća, koja svojim ustrojem i strukturom podataka koji se dostavljaju omogućuju kvalitetan uvid u rad svakog državnog odvjetništva te u rad i opterećenost pojedinog državnog odvjetnika i zamjenika.

Važan doprinos praćenju i neposrednom uvidu u rad državnih odvjetništava u cjelini te pojedinih državnih odvjetnika, zamjenika državnih odvjetnika ili državnoodvjetničkih savjetnika ima i CTS (*Case Tracking System*), odnosno informacijski sustav za praćenje predmeta u državnom odvjetništvu, a koji se sustavno razvija i unaprjeđuje.

Jedan od vidova nadzora predstavlja i rad na predstavkama i pritužbama građana, koje građani mogu podnositi neposredno državnom odvjetništvu, odnosno višem državnom odvjetništvu, kao i u propisanim slučajevima putem Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, ali i drugim tijelima.

Osim nadzorne uloge, jednaku važnost ima i instruktivna djelatnost, koja je nužno povezana s nadzorom, a sastoji se od davanja uputa i smjernica za postupanje, dostavljanja pisanih obrazloženih dopisa o propustima ili pogreškama uočenima u radu na predmetima te davanjem uputa za njihovo otklanjanje.

S obzirom na gore navedene brojne modalitete provođenja nadzora, u nastavku se daje poseban osvrt u odnosu na neke od najvažnijih oblika nadzora.

16.1.1. Predmeti povodom pravnih lijekova

Postupanje u predmetima povodom redovitih ili izvanrednih pravnih lijekova jedan je od važnih oblika provođenja nadzora nad radom nižih državnih

odvjetništava, jer se kroz taj oblik nadzora stječe cjelovit uvid u rad nižeg državnog odvjetništva u konkretnim predmetima, i to u odnosu na ažurnost u postupanju, odnosno poštivanje zakonskih i instruktivnih rokova, iskazanu stručnost u radu, ali i pokazanu stručnost i kvalitetu rada u pojedinom predmetu.

Nastavno na raniju praksu u postupanju viših državnih odvjetništava u žalbenom postupku, koja je davala bitan uvid u rad nižih državnih odvjetništava, stupanjem na snagu Zakona o područjima i sjedištima sudova 1. travnja 2015., kojim su za odlučivanje o žalbama protiv presuda općinskih sudova u kaznenim predmetima određeni svi županijski sudovi, zbog čega pojedino županijsko državno odvjetništvo više ne postupa samo po žalbama protiv odluka općinskih sudova sa svoga područja, nego i općinskih sudova iz cijele Republike Hrvatske, takvom načinu postupanja prilagođeno je i provođenje nadzorne djelatnosti županijskih državnih odvjetništava. Sukladno članku 342. Poslovnika državnog odvjetništva, državno odvjetništvo koje postupa po pravnim lijekovima, o uočenim nedostacima u radu dužno je izvijestiti državno odvjetništvo koje je nadređeno državnom odvjetništvu koje je postupalo pred sudom povodom odluke kojeg se odlučuje u žalbenom postupku.

O svim primjedbama utvrđenima u postupku povodom žalbi vodi se posebna evidencija koja se uzima u obzir kod donošenja ocjene o radu državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika. Također se na redovitim sastancima ukazuje na uočene nedostatke u radu te se po potrebi daju smjernice za poboljšanje rada u svim stadijima državnoodvjetničkog postupanja.

Kada se ima u vidu iznimna brojnost drugostupanjskih predmeta osnovanih povodom redovitih pravnih lijekova protiv prvostupanjskih odluka sudova, jasno je da se radom na tim predmetima dobiva značajan uvid u rad nižih državnih odvjetništava općenito, ali i u rad na pojedinom predmetu, što doprinosi poboljšanju kvalitete i ujednačivanju postupanja nižih državnih odvjetništava.

16.1.2. Pregledi rada nižih državnih odvjetništava

Pregledi rada nižih državnih odvjetništava, koje provode nadređena im viša državna odvjetništva, daju uvid u sve segmente rada u tom državnom odvjetništvu, od rada uprave, pojedinih odjela i odsjeka, materijalnih i organizacijskih uvjeta i slično. Svrha je i cilj ovih pregleda da državno odvjetništvo koje je obavilo pregled upozori niže državno odvjetništvo na nezakonitosti i nepravilnosti koje su uočene u postupanju, a koje je ono dužno otkloniti te da ujednači postupanje unutar državnih odvjetništava.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, s obzirom na zakonom propisan hijerarhijski ustroj, obavlja pregled rada županijskih državnih odvjetništava i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, a ako ocijeni potrebnim, i rada pojedinog općinskog državnog odvjetništva.

Županijska državna odvjetništva obavljaju pregled rada općinskih državnih odvjetništava na svom području barem jednom u dvije godine, a po potrebi i djelomične preglede rada.

U izvještajnoj godini, sukladno odlukama Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske provelo je preglede rada Županijskog državnog odvjetništva u Sisku, Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu, Županijskog državnog odvjetništva u Velikoj Gorici, Županijskog državnog odvjetništva u Varaždinu te preglede rada Općinskog državnog odvjetništva u Splitu i Općinskog državnog odvjetništva u Virovitici.

Tijekom 2025. godine Županijsko državno odvjetništvo u Karlovcu provelo je pregled rada Općinskog državnog odvjetništva u Karlovcu, Županijsko državno odvjetništvo u Splitu je provelo djelomični pregled rada Općinskog državnog odvjetništva u Splitu, Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu je provelo pregled rada Općinskog kaznenog državnog odvjetništva u Zagrebu i Općinskog državnog odvjetništva u Zlataru, Županijsko državno odvjetništvo u Slavonskom Brodu je provelo pregleda rada Općinskog državnog odvjetništva u Slavonskom Brodu i Općinskog državnog odvjetništva u Požegi, Županijsko državno odvjetništvo u Sisku je provelo pregled rada Općinskog državnog odvjetništva u Sisku, Županijsko državno odvjetništvo u Dubrovniku je provelo pregled rada Općinskog državnog odvjetništva u Dubrovniku.

Osim ove vrste pregleda, redovito se provode pregledi rada državnih odvjetnika, zamjenika državnog odvjetnika i savjetnika u situacijama kada se prijave na oglas za premještaj ili imenovanje na mjesto državnog odvjetnika ili zamjenika, a pregledava se rad u razdoblju od dvije godine koje prethodi prijavi na oglas za imenovanje ili premještaj.

Do sada su u državnim odvjetništvima redovito obavljani neposredni pregledi rada, pregledom spisa predmeta navedenih u odlukama Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske te dolaskom u prostorije pregledavanog državnog odvjetništva, no CTS sustav pruža i nove mogućnosti nadzora rada državnih odvjetništava i rada zamjenika te savjetnika, jer omogućuje neposredan uvid u rad pojedinog državnog odvjetništva i svakog rješavatelja te daje mogućnost praćenja opterećenosti, ažurnosti, uspješnosti, kvalitete odluka, pismena, poduzetih radnji i slično. Osim toga, CTS sustav daje prikaz podataka o ispunjenju okvirnih mjerila i uspješnosti u prvostupanjskom i žalbenom postupku, koji su podatci relevantni za ocjenjivanje državnih odvjetnika i omogućuju kvalitetno praćenje rada pojedinog rješavatelja, ali i državnih odvjetništava.

16.1.3. Predstavke i pritužbe

Građani (fizičke i pravne osobe) podnositelji prijava, žrtve, oštećenici i okrivljenici imaju zakonom propisano pravo podnošenja predstavki i pritužbi na rad i postupanje općinskih i županijskih državnih odvjetništava te Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, koje dostavljaju neposredno nadležnom državnom odvjetništvu ili Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, Ministarstvu pravosuđa i uprave, Hrvatskom saboru – pojedinim odborima, Predsjedniku Republike Hrvatske, Vladi Republike Hrvatske ili pravobraniteljicama.

Pravo na podnošenje pritužaba i predstavki te dobivanja na njih odgovora propisano je u članku 206.a, članku 206.b, članku 206.c stavak 2. i 3. Zakona o

kaznenom postupku, članku 7. Zakona o državnom odvjetništvu, a to je i ustavno pravo propisano člankom 46. Ustava Republike Hrvatske. Neovisno o osnovanosti podnesenih pritužaba, i one su jedan od važnih kontrolnih mehanizama zakonitosti i pravilnosti postupanja državnih odvjetništava, pa se radu na njima također posvećuje posebna pozornost.

Način postupanja po predstavkama i pritužbama propisan je člancima od 185. do 187. Poslovnika državnog odvjetništva. Odlučivanje o osnovanosti pritužaba na rad nižeg državnog odvjetništva zahtijeva od višeg državnog odvjetnika svestranu analizu tog rada, što uključuje cjelovito razmatranje spisa predmeta. U cilju donošenja odluke o pritužbi potrebno je analizirati dinamiku i tijek poduzimanja radnji te kvalitetu i ispravnost donesene državnoodvjetničke odluke. O svakom propustu uočenom tijekom postupka nadzora upozorava se niže državno odvjetništvo koje je dužno poduzeti radnje u svrhu otklanjanja propusta. Rad u predmetima pritužbe omogućuje višem državnom odvjetniku upoznavanje s načinom rada nižeg državnog odvjetništva, pojedinačnog referenta koji postupi u predmetu, ali i cjelokupnog unutarnjeg ustroja nižeg državnog odvjetništva, koje i samo po primitku pritužbe ima priliku ispraviti nepravilnost ili propust na koji je ukazano pritužbom. Postupanje višeg državnog odvjetnika usmjereno je, iako ponajprije na dostavljanje odgovora podnositelju pritužbe, odnosno građaninu obavijest o osnovanosti njegove pritužbe, na savjetodavnu ulogu u odnosu na nižeg državnog odvjetnika. Zaključci državnog odvjetnika o primjeni prava, utvrđenim činjenicama, te ukazivanje na ispravan način rada pridonose poboljšanju kvalitete rada te sprječavaju ponavljanje nepravilnosti, odnosno pogrešaka u radu.

Najveći broj podnesenih pritužaba odnosi se na rad u kaznenim predmetima, što je i razumljivo budući da je Zakonom o kaznenom postupku propisano pravo sudionika u postupku na podnošenje pritužbe višem državnom odvjetništvu, i to u različitim stadijima postupka, dok se mnogo rjeđe stranke pritužuju na postupanje u predmetima građansko-upravnog odjela.

U najvećem broju slučajeva podnositelji pritužaba izražavaju nezadovoljstvo odlukom u kaznenom predmetu, odnosno rješenjem o odbačaju (njihove) kaznene prijave, ukazujući na nepravilnu ocjenu okolnosti važnih za daljnje postupanje. To neovisno o tomu što su žrtve i oštećenici u navedenim rješenjima poučeni o svom zakonskom pravu na preuzimanje kaznenog progona te radnjama koje su radi preuzimanja progona ovlašteni poduzeti pred nadležnim sudom, jer se većina ne odlučuje konzumirati pravo na sudsko preispitivanje zakonitosti i valjanosti donesenog rješenja, nego pribjegava podnošenju pritužaba na rad, kojima se nastoji ishoditi drugačija odluka. Pri tomu, za razliku od roka za preuzimanje progona pred sudom, nisu vezani nikakvim rokovima. Najveći dio ovih pritužaba nakon provedenog nadzora rada ocijenjen je neosnovanim.

Osim nezadovoljstva odlukom, podnositelji u pritužbama navode i druge razloge, kao što su da odluka nije donesena u roku, da se odugovlači postupanje u predmetu kao i da nisu zaprimili obavijest državnog odvjetnika o postupanju.

U predmetima u kojima su pritužbe zbog odugovlačenja ocijenjene osnovanim, dani su nalozi za poduzimanje potrebnih radnji te su određeni rokovi za donošenje meritorne državnoodvjetničke odluke. Pritužbe podnesene zbog izostanka obavijesti o poduzetim radnjama u najvećem su broju ocijenjene neosnovanim iz

razloga što obavijest traže ili osobe koje na to nemaju zakonsko pravo ili stranka pogrešno drži da obavijest treba dobivati sukcesivno i po službenoj dužnosti državnog odvjetnika, bez njihova pisanog zahtjeva.

IV. IZVJEŠĆE O MATERIJALNIM I FINACIJSKIM UVJETIMA ZA RAD DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA TE STANJU I OPTEREĆENOSTI LJUDSKIH POTENCIJALA DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA

17. Materijalni i finacijski uvjeti za rad državnog odvjetništva

U izvještajnoj godini materijalni i finacijski uvjeti za rad državnih odvjetništava bili su zadovoljavajući, a proizišli su iz korektne i podupiruće suradnje s Ministarstvom pravosuđa, uprave i digitalne transformacije. Unatoč tome državna odvjetništva ukazuju i na niz problema koji su još uvijek prisutni i rješavanju kojih treba posvetiti pozornost kako bi se osigurali zadovoljavajući materijalni i finacijski uvjeti za rad državnih odvjetništava.

U odnosu na kadrovsko stanje u državnim odvjetništvima prisutni su određeni kadrovski nedostaci, i to dužnosnički, ali i službenički, o kojima smo već ranije govorili, međutim u ovom izvještajnom razdoblju nastavljena je tendencija poboljšanja.

U izvještajnom razdoblju donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom odvjetništvu i Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, a u tijeku je donošenje Zakona o Državnoodvjetničkom vijeću i Zakona o Pravosudnoj akademiji.

Državna odvjetništva u izvještajnoj godini donijela su sve potrebne podzakonske akte kojima se reguliraju pojedini segmenti unutarnjeg poslovanja.

17.1. Smještaj i opremljenost prostora / procjena utjecaja nedostatka opreme i poslovnog prostora na učinkovit rad u 2025. godini

17.1.1. Smještajni kapaciteti

Tijekom 2025. godine nastavljen je rad na rješavanju problema osiguranja odgovarajućega poslovnog prostora za rad državnih odvjetništava uz angažman Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije.

Tako se početkom 2025. godine Državno odvjetništvo Republike Hrvatske iz zgrade u Gajevoj ulici u Zagrebu koja je teško oštećena u potresu preselilo na novu lokaciju u Branimirovoj ulici. U Gajevoj ulici radovi su u poodmakloj fazi te se tijekom 2026. godine očekuje preseljenje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske na lokaciju u Gajevoj ulici.

Tijekom izvještajnog razdoblja na istu adresu u Branimirovoj ulici preseljen je i Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta kojem su na navedeni način osigurani znatno bolji uvjeti rada.

Odsjeci Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta u Rijeci, Splitu i Osijeku smješteni su u adekvatnim prostorima koje dijele sa županijskim državnim odvjetništvima.

U izvještajnom razdoblju u tijeku su bili radovi na uređenju prostora Županijskog državnog odvjetništva u Bjelovaru, Županijskog državnog odvjetništva u Varaždinu i Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru.

U tijeku su planovi i pripreme za radove na uređenju Županijskog državnog odvjetništva u Dubrovniku i Općinskog državnog odvjetništva u Zadru.

Unatoč pomacima u rješavanju problema smještajnih kapaciteta državnih odvjetništava, kao i ranijih godina, pojedina državna odvjetništva ponovno ukazuju na neadekvatnost i nedostatnost prostora kao npr. Županijsko državno odvjetništvo u Sisku te Općinska državna odvjetništva u Bjelovaru, Velikoj Gorici i Zagrebu.

Pojedina državna odvjetništva upozoravaju na problem da je zbog nedostatka prostora onemogućeno zapošljavanje novih, potrebnih službenika, odnosno ona koja trenutno i raspolazu dostatnim i adekvatnim prostorom upozoravaju da taj prostor neće biti dostatan u slučaju novih zapošljavanja, a što je nužno za uredno i učinkovito obavljanje državnoodvjetničkih zadaća.

Iako i tu postoje pozitivni pomaci, pojedina državna odvjetništva i dalje ukazuju na problem nedostatka i starost namještaja kojim su opremljena.

Slijedom navedenoga, u idućim razdobljima smatramo potrebnim, u suradnji s nadležnim ministarstvom, raditi na trajnom rješenju adekvatnog smještaja državnih odvjetništava, i to ponajprije u nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske.

17.1.2. Službena vozila

Usprkos tome što su državna odvjetništva nabavila dio potrebnih novih vozila, ponovno se ističe da državna odvjetništva još uvijek nemaju dovoljan broj, odnosno ne raspolažu adekvatnim i sigurnim službenim vozilima.

Naime, navedena se vozila koriste za potrebe službe dežurstva, za odlaske zamjenika na rasprave, za putovanja dužnosnika na sastanke te na stručne edukacije, a broj vozila i stanje pojedinih vozila ne zadovoljavaju stvarne potrebe.

Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije osiguralo je sredstva za nabavu službenih vozila putem financijskog leasinga te je na taj način zadovoljen dio potreba pojedinih državnih odvjetništava, međutim od Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije očekuje se poduzimanje potrebnih radnji i osiguranje novčanih sredstava kako bi se nastavila i ubrzala zamjena starih i nabava novih odgovarajućih vozila.

17.1.3. Oprema

Usprkos tome što je Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije tijekom 2025. nastavilo s opremanjem državnih odvjetništava računalnom opremom te je u pogledu opremljenosti potrebnim računalima stanje donekle poboljšano, važno je istaknuti kako je nužno kontinuirano unaprjeđenje informatizacije i digitalizacije državnih odvjetništava, što uključuje nabavu nove informatičke opreme.

Većina državnih odvjetništava još uvijek nema dovoljan broj prijenosnih računala, dok većina županijskih državnih odvjetništava i dalje ne raspolaže opremom za videokonferencije potrebom za provedbu europskih istražnih i europskih uhidbenih naloga.

Nadalje, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije tijekom prethodnog izvještajnog razdoblja dijelom je udovoljilo zahtjevu za nabavu novih oprema za snimanje, međutim ne u potpunosti. I dalje postoji problem zastarjelosti dijela postojeće opreme za snimanje dokaznih radnji ispitivanja okrivljenika kod koje zbog zastarjelosti dolazi do čestih smetnji, što rezultira lošom kvalitetom zvuka i slike, pa i dijelom potpunog izostanka zvuka i lošeg formata snimke, čime se dovodi u pitanje mogućnost korištenja rezultata provedene dokazne radnje.

Poseban problem predstavlja spori prijenos veće količine podataka jer postojeća računalna infrastruktura ne zadovoljava potrebe pravosuđa u cjelini, a koji je problem posebno vidljiv nakon što je uvedena e-komunikacija između državnog odvjetništva i sudova, i to osim u parničnim, zemljišno-knjižnim i ovršnim predmetima te u kaznenim predmetima.

Ovome valja dodati i nabavu opreme za videonadzor prostora koji koriste državna odvjetništva kao i nabavu opreme za kontrolu radnog vremena.

17.2. Odobrena financijska sredstva za rad državnih odvjetništava

	Plan prihoda (EUR)		Izvršenje (EUR)		Ukupni rashodi i izdatci (EUR)	
	2024.	2025.	2024.	2025.	2024.	2025.
DORH	9.700.746,00	11.914.853,00	9.495.341,81	11.212.730,06	9.510.958,49	11.602.186,50
USKOK	5.535.679,00	6.406.263,00	5.236.282,21	6.305.889,80	5.238.573,12	6.733.989,74
ŽDO-SVI	22.491.602,00	27.388.482,00	22.473.077,40	27.368.846,70	22.700.456,21	29.284.198,44
ODO-SVI	49.046.954,00	56.949.276,00	48.893.065,66	56.901.834,62	49.105.378,42	61.206.141,35
UKUPNO	86.774.981,00	102.658.874,00	86.097.767,08	101.789.301,18	86.555.366,24	108.826.516,03

Za rad državnih odvjetništava u 2025. godini odobrena su sredstva veća nego godinu dana ranije u ukupnom iznosu od 18,3 %.

Sredstva doznačena Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta bila su dostatna za rad.

Troškovi Odjela delegiranih europskih tužitelja u 2025. godini iznosili su 676.031,94 EUR, od kojeg se iznosa rashoda poslovanja iznos od 209.018,34 EUR odnosi na rashode za zaposlene (obvezni doprinosi za delegirane europske tužitelje), a iznos od 467.013,60 EUR odnosi se na materijalne rashode, od čega se najveći dio odnosi na intelektualne usluge (usluge vještačenja i usluge agencija, prijepisa, prijevoda i dr.).

U donjoj tablici prikazana je struktura ukupno odobrenih i izvršenih sredstava za sva državna odvjetništva.

	Odobren plan (EUR)	Izvršen plan (EUR)
Rashodi za zaposlene	78.797.704,00	78.765.390,44
Materijalni rashodi	22.856.146,00	22.052.528,80
Financijski rashodi	291.608,00	275.903,77

Naknade građanima	21.350,00	16.832,00
Rashodi za nabavu dugotrajne imovine	439.018,00	425.618,01
Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	253.048,00	253.028,16
UKUPNO	102.658.874,00	101.789.301,18

Struktura odobrenih sredstava za rad državnih odvjetništava u 2025. godini pokazuje da 77,40 % odobrenih sredstava čine rashodi za zaposlene, u najvećoj mjeri rashodi za plaće, što je isti omjer kao i u proteklom izvještajnom razdoblju.

Kad je riječ o DORH-u, u nastavku je iskazan pregled odobrenih i izvršenih financijskih sredstava u petogodišnjem razdoblju.

DORH	Plan (EUR)	Izvršenje (EUR)	Izvršenje (EUR) – bez arbitraža
2021.	8.731.915,19	8.702.271,51	2.848.930,21
2022.	6.697.553,65	6.558.234,91	2.783.767,69
2023.	7.202.924,00	7.020.831,32	3.326.619,36
2024.	9.700.746,00	9.495.341,81	3.947.725,55

Iako se radi o značajnom iznosu novčanih sredstava odobrenom za rad Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, posebno treba naglasiti da je od 11.914.853,00 EUR odobrenih sredstava za rad DORH-a čak 60,3 %, odnosno 7.189.300,00 EUR namijenjeno isključivo za troškove zastupanja u međunarodnim arbitražama, sukladno članku 76. stavku 2. Zakona o državnom odvjetništvu.

Povećanje izvršenja 2025. godine u usporedbi s 2024. godinom veće je zbog povećanja osnovice za obračun plaća dužnosnika i povećanja osnovice za obračun plaća službenika te povećanja troškova međunarodnih arbitraža i sudskih postupaka pred stranim sudovima i drugim međunarodnim tijelima.

V. ZAKLJUČNO

U izvještajnom razdoblju državna su odvjetništva uz zalaganje svih državnoodvjetničkih dužnosnika i drugih zaposlenika ne samo uspjela zadržati postojeću ažurnost i kvalitetu rad već su ostvarila dodatne pozitivne pomake u ažurnosti rješavanja predmeta.

Naime, iz petogodišnjeg prikaza podataka o broju zaprimljenih, riješenih i neriješenih predmeta po razinama državnih odvjetništava proizlazi da je tijekom 2025. godine u državnim odvjetništvima svih razina broj riješenih predmeta veći od broja novozaprimljenih predmeta, da je povećan broj riješenih predmeta u odnosu na 2024. godinu, a samim time da je nastavljen trend smanjenja broja neriješenih predmeta.

Tako iz kretanja indikatora učinkovitosti i kvalitete koje primjenjuje Komisija za učinkovitost pravosuđa Vijeća Europe proizlazi da je stopa ažurnosti u odnosu na 2024. godinu povećana (s 98 % na 104 %), da je smanjeno vrijeme rješavanja (s 91 na 74), da je povećan broj predmeta riješen po rješavatelju (s 327 na 344), a gledano u postotku neriješeno po rješavatelju je 20 % od zaprimljenih predmeta, što je manji udio neriješenih predmeta po rješavatelju u odnosu na prošlu godinu za 4 %.

Sve navedeno rezultiralo je i smanjenjem broja neriješenih predmeta pa tako kad broj neriješenih predmeta stavimo u omjer s brojem predmeta koje su ukupno u radu imala državna odvjetništva, vidimo da je na kraju 2025. neriješeno 16,8 % od ukupnog broja predmeta u radu u državnim odvjetništvima. S obzirom na to da smo u prošlom izvještajnom razdoblju istaknuli činjenicu da smo u 2023. i 2024. godini na kraju godine imali neriješeno oko 20 % od ukupnog broja predmeta u radu i da smo uspjeli zaustaviti trend porasta neriješenih predmeta u državnom odvjetništvu, podatak o smanjenju broja neriješenih predmeta od 3 % govori u prilog činjenici da smo nakon zaustavljenog negativnog trenda postigli dodatne pozitivne pomake u ažurnosti rješavanja predmeta. Ovaj podatak osobito je važan jer smanjenje broja neriješenih predmeta krajem godine na 16,8 % utječe na ukupan broj predmeta u radu u 2026. godini te uz pretpostavku uobičajenog kontinuiranog broja priljeva novih predmeta otvara se prostor za još bolje pokazatelje rezultata rada.

Slijedom navedenoga, drži se osnovanim i opravdanim zaključiti da su državna odvjetništva tijekom izvještajne godine uspjela postići očekivane rezultate u smanjenju broja neriješenih predmeta te su uspješno ostvareni zadani ciljevi vezani uz ažurnost u postupanju. Stoga, iako državno odvjetništvo sustavno ulaže napore u daljnje, kontinuirano poboljšanje učinkovitosti, pravodobnosti i uspješnosti, rezultate u izvještajnom razdoblju ocjenjujemo izrazito zadovoljavajućima.

Iskazani podatci o uspješnosti u postupku pred sudovima i javnopravnim tijelima govore u prilog činjenici da su državna odvjetništva i u ovom izvještajnom razdoblju zadržala ranije postignutu kvalitetu i uspješnost u postupku.

Postignuću svega navedenog pridonosi se praćenjem rada kroz informatički sustav, pregledima rada nižih državnih odvjetništava, redovitim konzultacijama i pomoći u radu na predmetima, kao i redovitom edukacijom, i to državnoodvjetničkih dužnosnika, ali i ostalih zaposlenika.

Boljim rezultatima pridonosi i činjenica što je ovo treća godina u kojoj se povećava broj zaposlenih u državnim odvjetništvima, i to i službenika i dužnosnika, pa možemo govoriti o pozitivnom trendu i prestanku povećanog odljeva kadrova iz državnog odvjetništva.

Posebno valja istaći da je državnoodvjetničku dužnost u svim državnim odvjetništvima 31. prosinca 2025. obnašao 701 dužnosnik što predstavlja povećanje od 7 % s obzirom da je 2024. dužnost obnašalo 655 dužnosnika.

I nadalje je prisutan problem zapošljavanja državnoodvjetničkih vježbenika i savjetnika.

Iako je u prošlom izvještajnom razdoblju u odnosu na prethodnu godinu zabilježen porast broja zaposlenih državnoodvjetničkih savjetnika, stručnih suradnika i vježbenika, u ovoj godini taj pozitivan trend nije nastavljen te je broj smanjen (2024. – 267, 2025. – 220). Navedeno zasigurno neće imati dobar odraz na buduća zapošljavanja u državnim odvjetništvima, osobito uzme li se u obzir dobna struktura zaposlenih dužnosnika u državnim odvjetništvima na svim razinama (7 % dužnosnika mlađe od 35 godina, 47 % dužnosnika starije od 50 godina). Povećanjem broja državnoodvjetničkih vježbenika u državnim odvjetništvima osigurali bi se potrebni kadrovski potencijali, koji stjecanjem potrebnih vještina i specifičnim stručnim osposobljavanjem predstavljaju buduću državnoodvjetničku kadar, pogotovo za popunjavanje savjetničkih mjesta, a potom i mjesta dužnosnika.

Vjerujemo da će rješavanju navedenih problema zasigurno pridonijeti zakonske izmjene koje su u proceduri, a radi se, u odnosu na državna odvjetništva, o izmjenama Zakona o Državnoodvjetničkom vijeću i Zakona o Pravosudnoj akademiji, kojima će, kao uvjet za imenovanje na državnoodvjetničku dužnost biti ukinuta obveza završavanja Državne škole za pravosudne dužnosnike, čime će se ubrzati ulazak u sustav, a istodobno i dalje omogućiti na transparentan i objektivan način imenovanje zamjenika općinskih državnih odvjetnika.

Također, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državnom odvjetništvu (Narodne novine broj: 136/2025), a koji je stupio na snagu 13. studenoga 2025., izmijenjen je članak 122. Zakona, odnosno provedba temeljnih sigurnosnih provjera pri zapošljavanju službenika i namještenika koja se zadržava samo u posebnom državnom odvjetništvu, odnosno u Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, čime je skraćeno trajanje postupka prijma, a ujedno su pravila prijma službenika i namještenika usklađena s onima koja se odnose na službenike i namještenike u sudovima, a čime je otklonjen razlog koji je znatno opterećivao postupke prijma službenika i produljivao njihovo trajanje.

Isto tako, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske primjenom novih rješenja nastoji mijenjati načine rada kako bi se prilagodilo stanju i kretanju kriminaliteta, novim pojavnim oblicima i novim izazovima u strukturi kriminaliteta, odnosno postupcima koje poduzima radi zaštite imovinskih interesa Republike Hrvatske.

Tako je poseban napredak postignut u primjeni privremenih mjera osiguranja imovine radi oduzimanja imovinske koristi od okrivljenika, odnosno od osobe na koju je imovinska korist prenesena. Naime, tijekom 2025. gotovo je udvostručen broj

takvih mjera (175) u odnosu na 2024. godinu (97 mjera). Nastavlja se intenzivan rad na poduzimanju imovinskih izvoda potrebnih da bi se sudu predložila primjena privremenih mjera, što u konačnici, nakon pravomoćnosti osuđujuće presude omogućuje stvarnu naplatu tražbine Republike Hrvatske s osnove oduzimanja imovinske koristi.

Tijekom 2025. godine ukupno je sudskim presudama donesenim u kaznenim postupcima u kojima su postupala redovna državna odvjetništva i Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta oduzeto 12.662.030,05 EUR, što je najmanji iznos u promatranom petogodišnjem razdoblju. Navedeno je posljedica manjeg broja zaprimljenih sudskih odluka kojima je oduzeta imovinska korist u 2025. godini (823) u odnosu na 2024. (847) te nižih iznosa pribavljene imovinske koristi u pojedinom predmetu.

Ovaj podatak treba razumijevati i uvažavajući institut imovinskopravnog zahtjeva oštećenika. U ovom izvještajnom razdoblju sudovi su donijeli više odluka kojima je usvojen imovinskopravni zahtjev u odnosu na prošlo izvještajno razdoblje. Imovinskopravni zahtjev oštećenika ima prednost u namirenju u odnosu na prijedlog državnog odvjetnika za oduzimanje imovinske koristi. Odnosno, sud sukladno članku 560. stavku 3. Zakona o kaznenom postupku odbija prijedlog državnog odvjetnika za oduzimanje imovinske koristi kada je imovinska korist potpuno obuhvaćena imovinskopravnim zahtjevom. Sve sudske odluke u kaznenim postupcima za koje se progon poduzima po službenoj dužnosti te po prijedlogu oštećenika, kojima je usvojen imovinskopravni zahtjev oštećenika, posljedica su uspješnog rada državnog odvjetnika koji je zastupao optužbu i ishodio osuđujuću presudu, slijedom čega su ostvareni zakonski uvjeti da bi sud mogao odlučiti i o postavljenom imovinskopravnom zahtjevu oštećenika.

Prema statističkim izvješćima državnog odvjetništva, slijedi da su sudovi tijekom 2025. usvojili 3.629 postavljenih imovinskopravnih zahtjeva oštećenika kojima je dosuđen iznos od 31.393.948,28 EUR (za razliku od 2024., kada je usvojeno 3.030 postavljenih imovinskopravnih zahtjeva, ali s većim dosuđenim iznosom od 42.428.069,31 EUR oštećenicima). U naznačenom broju i iznosu dosuđenih imovinskopravnih zahtjeva kao značajan oštećenik obuhvaćena je i Republika Hrvatska, u pravilu počinjenjem kaznenog djela utaje poreza ili carine iz članka 256. Kaznenog zakona.

Državno odvjetništvo ne raspolaže podacima o cjelokupnoj naplati oduzete imovinske koristi, već tim podatkom raspolažu druga državna tijela.

Osim navedenih podataka o kretanju broja predmeta, ovo izvješće prikazuje i rezultate rada državnoga odvjetništva kroz prikaz donesenih odluka u odnosu na prijavljene osobe ili tužbene zahtjeve, ali i odluke sudova u predmetima u kojima postupa, odnosno zastupa državno odvjetništvo te izvješće o radu po posebnim tematskim područjima i aktualnoj problematici (kaznena djela ratnoga zločina, kaznena djela počinjena iz mržnje i govor mržnje, kaznena djela organiziranoga kriminaliteta i korupcije, međunarodne arbitraže, pravna mišljenja i dr.), za koje je ocijenjeno da su od osobitoga značenja za Republiku Hrvatsku.

Nužne su i daljnje izmjene zakona u cilju pojednostavljenja procesnih odredaba koje bi dovele do skraćivanja trajanja postupka pred sudovima, a što bi u bitnome rasteretilo rad državnih odvjetnika i ostavilo više vremena za kvalitetno provođenje izvida, dokaznih radnji i istraga, a što je osnovni uvjet za uspješnost u postupku, ali i jamstvo zaštite prava, i to i okrivljenika i žrtve, ali i jamstvo zaštite imovinskih interesa Republike Hrvatske.

Poseban izazov u radu državnog odvjetništva predstavljaju i oni načini rada kojima se smanjuje broj predmeta na sudu, oportunitet, uvjetna odgoda ili uvjetni odustanak od kaznenog progona, nagodba, sporazumijevanje i slično.

Naravno, rad i ažurnost državnog odvjetništva u velikoj mjeri ovisi i o radu sudova i drugih tijela te su nužne promjene i u njihovu radu.

Iako valja istaknuti da su u izvještajnom razdoblju poboljšani materijalni i financijski uvjeti za rad državnih odvjetništava te da smo imali korektnu i podupiruću suradnju s Ministarstvom pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, ipak je još uvijek prisutan niz problema rješavanju kojih treba posvetiti pozornost kako bi se osigurali zadovoljavajući materijalni i financijski uvjeti za rad državnih odvjetništava.

GLAVNI DRŽAVNI ODVJETNIK
REPUBLIKE HRVATSKE

Ivan Turudić, univ. spec. crim.

DODATAK:

- Izvješće o radu Državnoodvjetničkog vijeća u 2025. godini

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNOODVJETNIČKO VIJEĆE**

KLASA:712-17/26-DOV/01

URBROJ: 121-2

Zagreb, 20. ožujka 2026.

Državnoodvjetničko vijeće, na temelju članka 41. Zakona o Državnoodvjetničkom vijeću (Narodne novine, broj: 67/18, 126/19, 80/22 i 155/23; dalje u tekstu: Zakon o Državnoodvjetničkom vijeću), na 70. sjednici održanoj 20. ožujka 2026., usvojilo je

**IZVJEŠĆE O RADU
DRŽAVNOODVJETNIČKOG VIJEĆA U 2025. GODINI**

I. OPĆI PRIKAZ OSNOVA ZA RAD DRŽAVNOODVJETNIČKOG VIJEĆA

A) Zakonska osnova za rad Državnoodvjetničkog vijeća

Ustavom Republike Hrvatske (Narodne novine, broj: 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10 i 5/14) ovlasti Državnoodvjetničkog vijeća (dalje u tekstu Vijeće) uređene su člankom 121.a na način da Vijeće u skladu s Ustavom i zakonom imenuje i razrješuje zamjenike državnih odvjetnika, te odlučuje o njihovoj stegovnoj odgovornosti. Djelokrug, ustrojstvo, način izbora članova i način rada Vijeća uređuju se zakonom.

Zakonom o Državnoodvjetničkom vijeću uređen je djelokrug i način rada Vijeća, uvjeti i postupak za izbor predsjednika i članova Vijeća, uvjeti i postupak za imenovanje, napredovanje, premještaj i razrješenje državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika, postupak za utvrđivanje stegovne odgovornosti zamjenika državnih odvjetnika i druga pitanja vezana za rad Vijeća.

Vijeće ima jedanaest članova, od kojih se sedam članova bira iz reda zamjenika državnih odvjetnika, dva člana iz reda sveučilišnih profesora pravnih znanosti i dva člana iz reda zastupnika Hrvatskog sabora.

Zakonom o Državnoodvjetničkom vijeću propisano je da u djelokrug Vijeća spada:

- imenovanje i razrješenje zamjenika državnih odvjetnika,
- imenovanje i razrješenje županijskih i općinskih državnih odvjetnika,
- premještaj zamjenika državnih odvjetnika,
- vođenje postupka i odlučivanje o stegovnoj odgovornosti zamjenika državnih odvjetnika,
- raspisivanje izbora za članove Vijeća iz reda zamjenika državnih odvjetnika,
- sudjelovanje u osposobljavanju i usavršavanju državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika.

- odlučivanje o prigovoru na ocjenu obnašanja dužnosti,
- vođenje očevidnika državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika,
- davanje odobrenja za obavljanje druge službe ili posla uz obnašanje državnoodvjetničke dužnosti,
- vođenje i kontrola imovinskih kartica državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika i
- obavljanje drugih poslova u skladu sa zakonom.

Način rada Vijeća uređen je Poslovníkom Državnoodvjetničkog vijeća (Narodne novine, broj: 16/19 i 25/19).

U skladu s člankom 47. Zakona o Državnoodvjetničkom vijeću, Vijeće ima ustrojeno Tajništvo, čije je unutarnje ustrojstvo i način rada uređeno Pravilnikom o unutarnjem redu Državnoodvjetničkog vijeća broj: DOV-147/2024.

B) Kadrovske osnove za rad Vijeća

U izvještajnom razdoblju u Vijeću je bilo zaposleno 4 službenika na neodređeno vrijeme, od čega 1 službenik u svojstvu vježbenika, a 1 dužnosnica Općinskog državnog odvjetništva u Novom Zagrebu bila je privremeno, do 01. prosinca 2025., upućena na rad u Državnoodvjetničko vijeće na službeničko radno mjesto viši savjetnik – specijalist. Dana 28. studenog 2025. donijeto rješenje o prijmu u državnu službu 1 osobe koja je raspoređena na radno mjesto referent – vježbenik s početkom rada 01. siječnja 2026.

C) Materijalne osnove za rad Vijeća

U skladu s člankom 104. Zakona o Državnoodvjetničkom vijeću za rad Vijeća u 2025. su doznačena sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske, u iznosu od 272.393,84 EURA. Vijeće je tijekom 2025. utrošilo 283.436,37 EURA, od čega za rashode za zaposlene 131.061,59 EURA, za materijalne rashode 150.314,83 EURA i to za: naknade troškova zaposlenih 3.924,69 EURA, rashode za materijal i energiju 7.144,00 EURA, rashode za usluge 30.243,09 EURA, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa 1.374,00 EURA, ostale nespomenute rashode poslovanja 107.629,06 EURA i to za: naknade i nagrade za rad predsjednika i članova Vijeća u skladu sa Odlukom o naknadama i nagradi za rad predsjednika i članova Vijeća (Narodne novine, broj: 88/2011, 107/2017) 98.862,68 EURA, reprezentaciju 4.956,38 EURA, troškove sudskih postupaka 1.250,00 EURA i ostale nespomenute rashode poslovanja 2.560,00 EURA. Za financijske rashode u 2025. Vijeće je utrošilo 835,48 EURA, dok je za rashode za nabavu nefinancijske imovine (uredsku opremu i namještaj) utrošilo 1.224,47 EURA.

II. AKTIVNOSTI VIJEĆA U 2025. GODINI

A) Sastav Vijeća

Vijeće je u 2025. bilo u sastavu: Željka Mostečak, predsjednica Vijeća, izv.prof.dr.sc. Ante Novokmet, zamjenik predsjednice Vijeća, Jozo Jurčević, Andrea Šurina Marton, Miroslav Dasović, Živko Slijepčević, Maja Krahulec, Silvia Lončar, izv. prof.dr.sc. Marin Bonačić, dr.sc. Ivan Malenica i Tonči Restović.

U izvještajnom razdoblju Vijeće je održalo 25 sjednica, od čega je 7 bilo elektroničkih.

B) Prikaz rada Vijeća po pojedinim vrstama poslova

1. Imenovanja, razrješenja i prestanak dužnosti zamjenika državnih odvjetnika

U izvještajnom razdoblju Vijeće je, na temelju članka 55. stavka 2., 3. i 4. Zakona o Državnoodvjetničkom vijeću, objavilo oglase za 107 slobodnih mjesta zamjenika državnih odvjetnika, od čega 5 slobodnih mjesta zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, 23 slobodna mjesta zamjenika županijskih državnih odvjetnika i 79 slobodnih mjesta zamjenika općinskih državnih odvjetnika.

U izvještajnom razdoblju Vijeće je donijelo odluke o imenovanju 136 zamjenika državnih odvjetnika i to: 9 zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, 24 zamjenika županijskih državnih odvjetnika i 103 zamjenika općinskih državnih odvjetnika. U odnosu na 1 imenovanog zamjenika Vijeće je na temelju članka 62. alineja 3 Zakona o Državnoodvjetničkom vijeću po službenoj dužnosti poništilo odluku o imenovanju, dok je u odnosu na 2 imenovana zamjenika odluka o imenovanju ukinuta odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske u povodu ustavne tužbe kandidata.

U izvještajnom razdoblju Vijeće je u odnosu na 17 zamjenika državnih odvjetnika donijelo odluke o razrješenju od dužnosti i to: za 1 zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, 7 zamjenika županijskih državnih odvjetnika i 9 zamjenika općinskih državnih odvjetnika.

U odnosu na 19 zamjenika državnih odvjetnika Vijeće je donijelo rješenje kojim se utvrđuje prestanak državnoodvjetničke dužnosti i to: za 1 zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, 5 zamjenika županijskih državnih odvjetnika i 13 zamjenika općinskih državnih odvjetnika.

Redni broj	Zamjenici državnog odvjetnika	Broj oglašanih slobodnih mjesta zamjenika u 2025.	Broj imenovanih zamjenika	Broj oglašanih mjesta u odnosu na koja je poništen oglas	Broj oglašanih mjesta u odnosu na koje postupak nije okončan u 2025.	Broj razriješenih zamjenika	Broj zamjenika kojima je dužnost prestala po sili zakona
1.	Zamjenici Glavnog državnog odvjetnika RH	5	9	0	0	1	1
2.	Zamjenici županijskog državnog odvjetnika	23	24	0	4	7	5
3.	Zamjenici općinskog državnog odvjetnika	79	103	3	48	9	13
	UKUPNO	107	136	3	52	17	19

2. Imenovanja, razrješenja i prestanak dužnosti županijskih i općinskih državnih odvjetnika

U izvještajnom razdoblju Vijeće nije objavilo oglase o slobodnim mjestima županijskih državnih odvjetnika i općinskih državnih odvjetnika.

U izvještajnom razdoblju Vijeće nije donijelo odluke o imenovanju županijskih državnih odvjetnika i općinskih državnih odvjetnika.

U izvještajnom razdoblju Vijeće je razriješilo 1 županijskog i 2 općinska državna odvjetnika na vlastiti zahtjev.

Redni broj	Državni odvjetnici	Broj imenovanih državnih odvjetnika	Broj razriješenih državnih odvjetnika	Odlukom utvrđen prestanak dužnosti
1.	Županijski državni odvjetnici	0	1	0
2.	Općinski državni odvjetnici	0	2	0
	UKUPNO	0	3	0

3. Premještaji

Trajni premještaji

Tijekom izvještajnog razdoblja objavljen je poziv za podnošenje prijava za trajni premještaj zamjenika državnih odvjetnika. Zaprimito je 13 prijava za trajni premještaj u povodu kojih su donijete odluke o trajnom premještaju 1 zamjenika županijskog državnog odvjetnika i 8 zamjenika općinskih državnih odvjetnika.

4. Odluke o stegovnoj odgovornosti zamjenika državnih odvjetnika

U izvještajnom razdoblju Vijeće je zaprimilo 1 zahtjev za pokretanje stegovnog postupka sa zahtjevom za privremeno udaljenje od obnašanja dužnosti u povodu kojeg je Vijeće na temelju članka 92. Zakona o Državnoodvjetničkom vijeću donijelo odluku o privremenom udaljenju od obnašanja dužnosti. Odluka u povodu zahtjeva za pokretanje stegovnog postupka nije donesena jer je državnoodvjetnički dužnosnik protiv kojeg je zahtjev podnesen razriješen na vlastiti zahtjev.

5. Izbori za članove Vijeća

U izvještajnom razdoblju nisu održani izbori za članove Vijeća.

6. Ocjene obnašanja dužnosti i prigovori na ocjene obnašanja dužnosti

Tijekom izvještajnog razdoblja Vijeće je zaprimilo 59 ocjena obnašanja dužnosti, 4 prigovora na ocjenu obnašanja dužnosti od kojih je 1 povučen. Vijeće je donijelo 3 odluke na način da su ocjene obnašanja dužnosti ukinute.

7. Odobrenja za obavljanje druge službe ili posla uz obnašanje državnoodvjetničke dužnosti

U izvještajnom razdoblju zaprimljeno je 12 zahtjeva za obavljanje određene službe ili posla u skladu sa člankom 102. Zakona o državnom odvjetništvu (Narodne novine, broj: 67/18, 21/22,

136/25; dalje u tekstu: Zakon o državnom odvjetništvu) u povodu kojih je doneseno 12 odluka kojima su dana odobrenja za obavljanje određene službe ili posla.

8. Izvješća o imovini (imovinske kartice)

U izvještajnom razdoblju Tajništvu je kroz IKS aplikaciju zaprimilo 485 novih izvješća o imovini. Potvrđeno je 457 izvješća, a odbijeno je 28 izvješća.

Izvješća o imovini javno su objavljena u skladu s Pravilima o sadržaju obrasca izvješća o imovini državnog odvjetnika i zamjenika državnog odvjetnika i načinu njegova podnošenja (Narodne novine, broj: 27/19), Pravilima o izmjenama i dopunama Pravila o sadržaju obrasca izvješća o imovini državnog odvjetnika i zamjenika državnog odvjetnika i načinu njegova podnošenja (Narodne novine, broj: 68/20) i Pravilima o izmjenama i dopunama Pravila o sadržaju obrasca izvješća o imovini državnog odvjetnika i zamjenika državnog odvjetnika i načinu njegova podnošenja (Narodne novine, broj: 29/23).

9. Prisega

U izvještajnom razdoblju je održano 10 činova prisega na kojima je prisegu položilo ukupno 138 državnoodvjetničkih dužnosnika i to:

- za zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske: 7 dužnosnika,
- za zamjenika županijskog državnog odvjetnika: 28 dužnosnika,
- za zamjenika općinskog državnog odvjetnika: 103 dužnosnika.

10. Ostali poslovi Vijeća

Evidencije

U skladu s odredbama Zakona o Državnoodvjetničkom vijeću, Vijeće je i tijekom 2025. nastavilo s vođenjem Očevidnika svih državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika. Izvješća o imovini državnoodvjetničkih dužnosnika, Evidencije stručnih usavršavanja državnoodvjetničkih dužnosnika i Evidencije mišljenja o psihološkoj sposobnosti kandidata.

Podzakonski akti

U izvještajnom razdoblju nije donijet niti jedan podzakonski akt.

Upisnici

Vijeće vodi slijedeće upisnike:

DOVO – upisnik postupaka u kojima Vijeće donosi odluke o provedenim postupcima (31. prosinca 2025. zaključen s brojem predmeta: 137),

DOV – upisnik raznih predmeta (31. prosinca 2025. zaključen s brojem predmeta: 147).

POV – upisnik predmeta klasificiranih stupnjem tajnosti „povjerljivo“ (31. prosinca 2025. zaključen s rednim brojem 1).

OGR - upisnik predmeta klasificiranih stupnjem tajnosti „ograničeno“ (31. prosinca 2025. zaključen s rednim brojem 7) i

PPI – upisnik zahtjeva za pristup informacijama (31. prosinca 2025. zaključen s rednim brojem 4).

Informacijska sigurnost

U izvještajnom razdoblju savjetnik za informacijsku sigurnost održao je sigurnosno informiranje službenika i članova Vijeća te je predao Evidencijsku karticu za Vijeće za 2025.

Pristup informacijama

U izvještajnom razdoblju Vijeće nije provelo niti jedno savjetovanje sa zainteresiranom javnošću.

Predano je Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj: 25/13, 85/15, 69/22; dalje u tekstu Zakon o pravu na pristup informacijama) za 2025.

U skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama, Vijeće je redovno putem mrežne stranice obavještavalo javnost o sazvanim sjednicama Vijeća, kao i o odlukama koje su na sjednicama Vijeća donijete.

Na mrežnoj stranici objavljeno je Izvješće o radu Državnoodvjetničkog vijeća u 2024. godini.

Također su na mrežnoj stranici objavljeni svi propisi koji uređuju rad Vijeća.

U izvještajnom razdoblju Vijeće je imalo u radu 4 zahtjeva za pristup informacijama, o kojima je odlučeno na sljedeći način:

Zaprimljeno zahtjeva za pristup informacijama	Zahtjevi preneseni iz 2024.	Ukupno zahtjeva za pristup informacijama u radu u 2025.	Rješavanje zahtjeva						Zahtjevi preneseni u 2026.
			Usvojen zahtjev	Ustupljen zahtjev	Odbijen zahtjev	Odhaćen zahtjev	Izdana obavijest	Djelomično usvojen i djelomično odbijen zahtjev	
4	0	4	1	0	0	1	2	0	0

Postupci pred sudovima

- Postupci pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske

Tijekom izvještajnog razdoblja u 6 predmeta kandidati u postupku imenovanja su Ustavnom sudu Republike Hrvatske podnijeli ustavnu tužbu protiv odluke o imenovanju zamjenika državnog odvjetnika. U povodu ustavnih tužbi zaprimljeno je 6 odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske. 4 ustavne tužbe su odbijene, 2 ustavne tužbe su usvojene te je 1 odlukom djelomično ukinuta odluka Vijeća o imenovanju 2 zamjenika, a 1 odlukom je usvojena ustavna tužba neimenovanog kandidata dok je u preostalom dijelu (17 imenovanih zamjenika) odluka Vijeća ostala neizmijenjena.

- Postupci pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske

U izvještajnom razdoblju pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske nije vođen niti jedan postupak.

- Postupci pred upravnim sudovima

U izvještajnom razdoblju Vijeće je zaprimilo 1 presudu Upravnog suda u Zagrebu kojom je odluka Vijeća (iz 2022.) poništena i predmet vraćen na ponovni postupak.

Sudjelovanje u radu drugih tijela, prisustvovanje konferencijama, skupovima, savjetovanjima i sastancima

Predstavnici Vijeća sudjelovali su u radu Savjeta za sprječavanje korupcije.

Predstavnici Vijeća sudjelovali su u radu Savjeta za razvoj pravosuđa.

Predstavnik Vijeća sudjelovao je u radu Upravnog vijeća Pravosudne akademije.

Predstavnici Vijeća sudjelovali na Savjetovanju Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske sa županijskim i općinskim državnim odvjetnicima.

Tajnik Državnoodvjetničkog vijeća prisustvovao je završnom događaju u okviru OECD-ovog projekta i Siemens Integrity Initiative koji se održao on-line

Predstavnici Vijeća primili su delegaciju Ureda specijalnog tužiteljstva protiv korupcije i organiziranog kriminala iz Španjolske i delegaciju Ukrajine.

Predstavnici Vijeća sudjelovali su na stručnom skup Državnog odvjetništva Republike Hrvatske - Kazneni odjel i Gradansko-upravni odjel.

Zapisnici o provedenom nadzoru financijsko-materijalnog poslovanja državnih odvjetništava

U izvještajnom razdoblju Vijeće je zaprimilo 14 zapisnika o provedenom nadzoru financijsko-materijalnog poslovanja državnih odvjetništava.

Novinarski upiti

Vijeće je tijekom izvještajnog razdoblja zaprimilo 4 novinarska upita na koje je odgovoreno.

Pritužbe na rad državnih odvjetnika i podnesci

U izvještajnom razdoblju Vijeće je zaprimilo 60 pritužbi i primjedbi na rad državnoodvjetničkih dužnosnika koje je dostavilo nadležnim državnim odvjetništvima.

